

GAZETA

wyborcza

wyborcza.pl

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 26 czerwca 2026 | Redaktorka prowadząca Alina Janusz | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 147.11246, 1

Nakład 85 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

Gospodarka

Bieda emerytury kobiet

– Jeśli nic nie zmienimy, Polki nie będą w stanie się utrzymać z własnej emerytury. Będą zdane na pomoc bliskich albo na opiekę społeczną – mówi dr Marcin Woźdka z Instytutu Emerytalnego. **Obecnie emerytura Polek jest przeciętnie 1650 zł mniejsza niż Polaków ► 13**

Sport

Mundial w USA

Stojąc w korku, oglądam materiał telewizyjny „7News Miami”, której reporter już w lutym pytał, czy „ta budowa będzie kompromitacją podczas mundialu”. Odpowiadam więc: tak, to kompromitacja ► 23; **Mundial w USA, Kanadzie i Meksyku: relacje, analizy, komentarze ► Sport.pl**

FOT. REUTERS/MAXWELL BRICENO

Wenezuela

POTĘŻNE TRZĘSIENIA ZIEMI

Do potężnego trzęsienia ziemi w Wenezueli doszło w środę około godziny 18 czasu lokalnego. Według danych amerykańskiej służby geologicznej USGS pierwsze trzęsienie ziemi miało magnitudę 7,2, a kolejne – 7,5, potem nastąpiło ponad 20 wstrząsów. Prezydent Wenezueli Delcy Rodríguez, poinformowała, że jest wiele ofiar śmiertelnych, i ogłosiła stan wyjątkowy. Setki ratowników próbuje odnaleźć ludzi pod gruzami.

• Więcej ► 9

Gdańsk gospodarzem URC

Europa inwestuje w Ukrainę

– Jak mówią nasi wojskowi, albo się zmienisz, albo zginiesz. Ukraina zmienia obronność, energetykę, inwestycje w całej Europie – mówiła premier Ukrainy Julia Swyrydenko pierwszego dnia Konferencji na rzecz Odbudowy Ukrainy w Gdańsku.

Ireneusz Sudak

To pierwsze wydarzenie tej rangi w Polsce na temat powojennej odbudowy Ukrainy. W Gdańsku przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen ogłosiła, że Kijów otrzymał właśnie pierwszą transzę

unijnej pomocowej pożyczki (3,2 mld euro), a wkrótce dostanie też 6 mld euro na produkcję dronów. W sumie chodzi o 90 mld euro, które udało się odblokować dzięki odsunięciu od władzy Viktora Orbána na Węgrzech. Do tej pory Budapeszt wetował pomoc.

– To dowód na to, że wsparcie Europy dla Ukrainy jest trwałe. Apelujemy do wszystkich naszych partnerów o utrzymanie wsparcia, bo silna i niezależna Ukraina leży w naszym wspólnym interesie – oświadczyła von der Leyen.

Szefowa KE ogłosiła też uruchomienie Europejskiego Funduszu Flagowego na rzecz Odbudowy Ukrainy, który zainicjowały wspólnie UE, Polska, Francja, Niemcy i Włochy. Do-

celowo ma zmobilizować 1 mld euro na inwestycje.

Tusk: Solidarność to nie slogan

– Drodzy przyjaciele, wasza obecność dzisiaj tutaj jest znakiem dla Polski, dla Ukrainy, dla Europy, dla całego świata, że słowo „solidarność”, tak związane z tym miejscem, to nie jest pusty slogan, tylko treść naszego codziennego życia, naszej współpracy, naszej, po prostu, wielkiej dziejowej misji – podkreślał premier Donald Tusk, otwierając spotkanie.

Jak dodał, Ukraina chce być częścią zjednoczonej Europy, a warunkiem prawdziwego zjednoczenia za-

wsze było rozumienie własnej historii i gotowość do pojednania.

– Odbudowa Ukrainy nie oznacza tylko naprawy zniszczeń wojennych, ale budowę lepszej Ukrainy, która wzmocni cały kontynent europejski – to już słowa szefa Rady Europejskiej Antonio Costy, który zapewnił, że proces odbudowy będzie szedł w parze z integracją Ukrainy z Unią.

Bez prezydenta Zełenskiego więcej o gospodarce niż o polityce?

Termin konferencji zbiegł się w czasie z najgorszym od lat pogorszeniem się stosunków polsko-ukraińskich. W maju prezydent Wołodymyr Zełenski nazwał jedną z jednostek Sił Zbrojnych Ukrainy imieniem „Bohaterów UPA”. W reakcji na to były prezydent Lech Wałęsa zapowiedział, że nie będzie nosił przypinki z ukraińską flagą, a prezydent Karol Nawrocki odebrał Zełenskiemu Order Orła Białego. Order wrócił do Polski kurierem.

Wołodymyr Zełenski miał uczestniczyć w Ukraine Recovery Conference – URC 2026 i spotkać się w Gdań-

sku z Donaldem Tuskiem, szefową Komisji Europejskiej i kanclerzem Niemiec Friedrichem Merzem. Ostatecznie jednak ukraińskiej delegacji przewodniczył szefowa ukraińskiego rządu Julia Swyrydenko.

– Ukraina i Polska są reprezentowane na poziomie premierów i skutkuje to tym, że skupiamy się bardziej na gospodarce, na umowach, które będą zawierane, a nie na kwestiach przeszłości czy historycznych – ocenił wiceminister obrony Cezary Tomczyk.

Wczoraj Orlen podpisał porozumienia rozszerzające współpracę z Naftohazem (chodzi o handel LNG).

Były obawy, czy eskalacja napięcia nie doprowadzi do fiaska konferencji, lecz – przynajmniej wczoraj – okazały się bezpodstawne.

Polska jest gospodarzem, ale ranga spotkań i liczba międzynarodowych gości (5 tys. osób z 70 krajów świata, w tym 12 premierów) powodują, że polsko-ukraiński spór schodzi nawet nie na drugi, ale na trzeci plan. ●

• Co z ukraińskimi kontraktami dla polskich firm? ► 12

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

9 770860 908150

26>

Wojciech
Maziarski

Patocelebryta obrzuca błotem dziennikarza

Komentując wypowiedzi dr. Emila Jędrzejewskiego na temat Szpitala Południowego, w którym personel miał rzekomo odpowiadać za śmierć pacjentów (Jędrzejewski nie przedstawił na to dowodów), Krzysztof Stanowski napisał: „Jeśli w rządzie mają jeszcze elementarne wyczucie, to od jutra odwołują misję Giertycha, Arłukowicza czy Czuchnowskiego”.

W ten typowy dla kłamców i oszczerców sposób założyciel Kanału Zero pomówił doświadczonego i nagradzanego dziennikarza „Wyborczej” o to, że wykonuje zlecenia polityków z rządu. I też nie dostarczył żadnych dowodów uzasadniających te insynuacje. Bo przecież nie mógł. Nie da się udowodnić czegoś, co jest kłamstwem.

Nie dziwi mnie, że Stanowski stara się obrzucić błotem Czuchnowskiego. Dziennikarz „Wyborczej” wszedł mu w paradę, ujawniając fakty i zadając niewygodne pytania o wiarygodność dr. Jędrzejewskiego. A tymczasem właśnie na rewelacjach tego lekarza twórca

Kanału Zero buduje całą narrację, która ma jemu i jego stacji przynieść rozgłos i związane z tym profity.

Dr Jędrzejewski najpierw twierdził, że poinformował prezydenta Warszawy o nieprawidłowościach w Szpitalu Południowym i został za to zwolniony z pracy. Czuchnowski te słowa sprawdził i okazało się, że po pierwsze, wcale nie

za to go zwolniono, a po drugie: wcale nie poinformował. Bo trudno za oficjalne poinformowanie uznać wysłanie wiadomości w komunikatorze WhatsApp. Stanowski nie uznaje tego za dostateczny powód, by dalej dążyć sprawę. W czasie rozmowy w studiu wszedł wręcz w rolę adwokata chirurga, wyciszając wątki dla niego niewygodne. Gdy np. okazało się, że o rzekomym „saloniku VIP”, w którym ponoć przyjmowano polityków obozu władzy, dr Jędrzejewski tylko od kogoś słyszał i nie ma żadnych dowodów na jego istnienie, Stanowski stwierdził, że „to już tylko szczegółik” niezasługujący na roztrząsanie. Na portalu X zaś umieścił wpis z góry tłumaczący chirurga, który nie chce odpowiadać na niewygodne dlań pytania: „Informacja dla mediów: doktor Emil Jędrzejewski poprosił mnie przed chwilą o przekazanie, że nie będzie udzielał już jakichkolwiek wywiadów czy komentarzy. Powiedział wszystko. Brak odpowiedzi nie będzie oznaczał braku argumentów. Teraz liczy na dogłębne wyjaśnienie sprawy”.

Tak oto udający dziennikarza patocelebryta medialny Krzysztof Stanowski uwiarygadnia opowieści człowieka, którego motywacje są co najmniej niejasne, a prawdomówność budzi wątpliwości. I w tym samym czasie obrzuca błotem Wojciecha Czuchnowskiego – profesjonalistę, który zgodnie z istotą dziennikarskiej misji powiedział: „sprawdzam”. •

Andrzej rysuje

Upały w Polsce Czy padnie rekord temperatury?

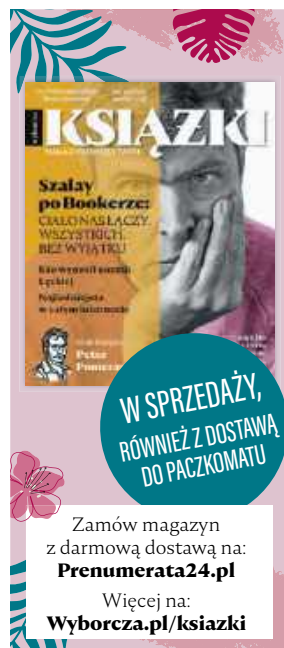
FOT. MATEUSZ SKWARCEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Przed nami wyjątkowo upalne dni. W niedzielę w Lubuskiem, części Dolnego Śląska i Wielkopolski może być nawet 40-41 st. C. Jeśli prognozy się sprawdzą, będziemy mieć najgorętszy dzień w historii pomiarów meteorologicznych w Polsce. Oficjalnie uznawany rekord to 40,2 st. C. Na zdjęciu: plaża nad Świdrem w Józefowie pod Warszawą.

Efekt SAFE

143

PROCENT
Aż o tyle w porównaniu z ubiegłym rokiem wzrosły w maju nowe zamówienia w polskim przemyśle – pokazują dane GUS. Takiego rekordu nie było od ponad dekady. – To zamówienia woj-skowe w ramach programu SAFE – wyjaśniają analitycy PKO Banku Polskiego.
Więcej ► Next.gazeta.pl

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440859

Z głębokim smutkiem i żalem żegnamy

Janusza Daszczyńskiego

Prezesa Telewizji Polskiej,
dziennikarza, menedżera i człowieka mediów publicznych

Odszedł człowiek, który przez lata swojej działalności zawodowej pozostawał wierny wartościom rzetelnego dziennikarstwa, dialogu i odpowiedzialności za słowo. Ceniłsi Go za profesjonalizm, kulturę osobistą, życzliwość oraz umiejętność budowania porozumienia ponad podziałami

Dla wielu z nas był nie tylko współpracownikiem, ale także przyjacielem. Będzie nam brakowało Jego mądrości, spokoju i serdeczności.

Rodzinie, Bliskim i Przyjaciółom

składamy wyrazy głębokiego współczucia

Władze i Pracownicy Telewizji Polskiej

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440879

Panu

Andrzejowi Abramczukowi

wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Pracownicy Grupy Polsat Plus

Rząd zwija program ręcznego sterowania cenami paliw

Ceny paliw na polskich stacjach benzynowych są nadal najniższe w Unii Europejskiej, chociaż rząd przywrócił już wyższe stawki akcyzy od paliw.

Andrzej Kublik

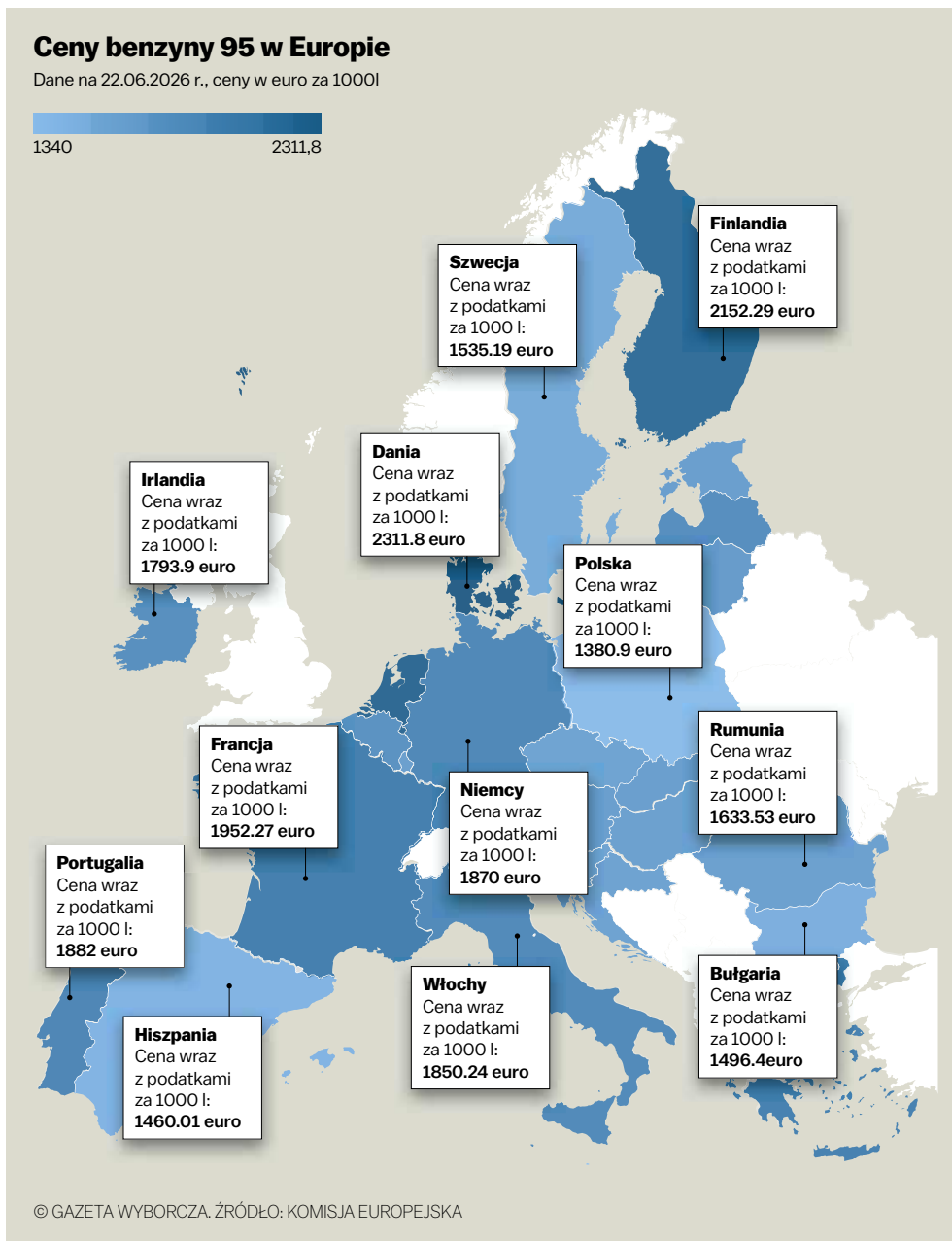
W ostatnich dniach marca rząd premiera Donalda Tuska wprowadził program CPN (Ceny Paliw Niżej), aby zahamować galopadę cen na stacjach benzynowych wywołaną przez starcia na Bliskim Wschodzie po ataku Izraela i USA na Iran.

– Te działania są najmocniejszymi, największymi z punktu widzenia wszystkich państw europejskich – zachwalał CPN minister energii Miłosz Motyka na posiedzeniu rządu, podczas którego przyjęto projekty ustaw z tego programu, już następnego dnia uchwalone przez Sejm, zatwierdzone przez Senat i podpisane przez prezydenta Karola Nawrockiego.

Raj tanich paliw, nie tylko dla Polaków

W ramach programu rząd obniżył stawki podatku akcyzowego od benzyny o 29 groszy na litrze i o 28 groszy na litrze diesla – w obu przypadkach do minimum obowiązującego w UE. Minister finansów Andrzej Domański od końca marca obniżał też o 2/3 stawkę VAT na paliwa, z 23 do 8 proc. Ponadto rząd przywrócił po raz pierwszy od 1990 r. administrowanie rynkiem paliw, wprowadzając urzędowe maksymalne ceny detaliczne benzyny 95- i 98-oktanowej, a także diesla. Ogłasza je codziennie minister energii Miłosz Motyka, a za złamanie limitów ceny stacjom benzynowym grozi kara do 1 mln zł.

Po wprowadzeniu programu CPN rachunki za tankowanie w Polsce dramatycznie spadły. Aż do poziomu najniższego w niemal całej UE (tylko na Malcie tankuje się taniej) – jak wynikało z danych Ko-

misji Europejskiej. KE co tydzień przedstawia dane o średnich cenach paliw silnikowych w poszczególnych państwach Unii. Ceny w zestawieniu Komisji są wyrażone z euro, co ułatwia ich porównywanie.

Z zafundowanej przez rząd przeceny na stacjach benzynowych mogli też korzystać kierowcy z państw, które sąsiadują z Polską. Z licznych doniesień w mediach wiadomo, że szczególnie byli tym zainteresowani kierowcy z Niemiec, gdzie rząd dużo wstrzymieźliwiej obniżał podatki od paliw, tłumacząc, że go na to nie stać.

Akcyza wyższa, a ceny wciąż najniższe

W tym miesiącu rząd zaczął zwijać program CPN, tłumacząc to spadkiem ceny ropy naftowej na świecie wskutek wstrzymania walk na Bliskim Wschodzie po podpisaniu wstępnej umowy pokojowej przez USA z Iranem.

Zaczęło się od likwidacji ulg w podatku akcyzowym. Od połowy czerwca fiskus przywrócił standardowe stawki akcyzy od benzyny i oleju napędowego. Ale po tej podwyżce ceny detaliczne paliw na polskich stacjach benzynowych są nadal najniższe w UE (z wyjątkiem specyficznego rynku Malty).

Według najnowszych danych KE w ostatni poniedziałek 22 czerwca średnia cena detaliczna litra benzyny 95-oktanowej wynosiła w UE średnio 1,76 euro. A w Polsce – jedynie 1,38 euro. Na drugim miejscu z ceną 1,46 euro była Hiszpania, a na trzecim Bułgaria (1,5 euro).

Także w Polsce najtaniej kosztowało tankowanie diesla. W UE w ostatni poniedziałek litr tego paliwa kosztował średnio 1,73 euro. Natomiast w Polsce tylko 1,4 euro. Drugie miejsce z ceną 1,47 euro zajęły Czechy, gdzie paliwa produkują jedynie rafinerie Orlenu, a trzecie Słowacja (1,53 euro), która o włos wyprzedziła Bułgarię i Hiszpanię (po 1,54 euro za litr diesla).

Od lipca Ministerstwo Finansów przywróci standardowe stawki VAT na paliwa, a minister energii przestanie wyznaczać urzędowe maksymalne ceny detaliczne paliw. Czy wtedy nadal ceny paliw w Polsce będą najniższe w UE – okaże się na początku przyszłego miesiąca. ●

REKLAMA

Kraj/34440504

Mamy to. 1

AGORA

GRUPA MEDIOWA #1 W POLSCE

Każdego dnia trafiamy do blisko 15 milionów odbiorców, co daje nam 1. miejsce wśród grup mediowych w Polsce. Dziękujemy, że jesteście z nami.

Źródło: Mediapanel/Gemius; maj 2026

GRUPA MEDIOWA

AGORA

GAZETA wyborcza

GAZETA.PL

zet radio

tokfm

ams

HELIOS

Afera w Warszawskim Szpitalu Południowym

Zwolniony chirurg domaga się miliona złotych

Emil Jędrzejewski domaga się od Szpitala Południowego miliona złotych z zysku zarobionego przez oddział chirurgii, którego był ordynatorem.

Z zamówionego przez warszawski szpital audytu wynika, że zysk wynikał z zastośowania „kreatywnej księgowości”.

Wojciech Czuchnowski

Wersja lekarza Emila Jędrzejewskiego jest taka, że został zwolniony z powodu zgłaszania nieprawidłowości w szpitalu, związanych z zatrudnieniem Dawida Kacprzyka, lekarza bez specjalizacji i działacza KO, który kierował szpitalnym SOR i w rok zarobił 1,6 mln zł. Kacprzyk nie stawiał się na niektóre dyżury, a po wybuchu afery zwrócił szpitalowi 500 tys. zł. Stracił też posadę i odszedł z KO. Czeką go postępowanie prokuratorskie.

Szpital podkreśla, że przyczyna zwolnienia Jędrzejewskiego była inna. Chodziło o nieprawidłowości w rozliczeniach z NFZ, wszczynanie konfliktów i próbę wyludzenia kilkuset tysięcy złotych. W tej sprawie przeprowadzono audyt zakończony raportem – opisuje on, na czym polegał problem z pieniędzmi, które lekarz dostał, ale żądał jeszcze dodatkowych.

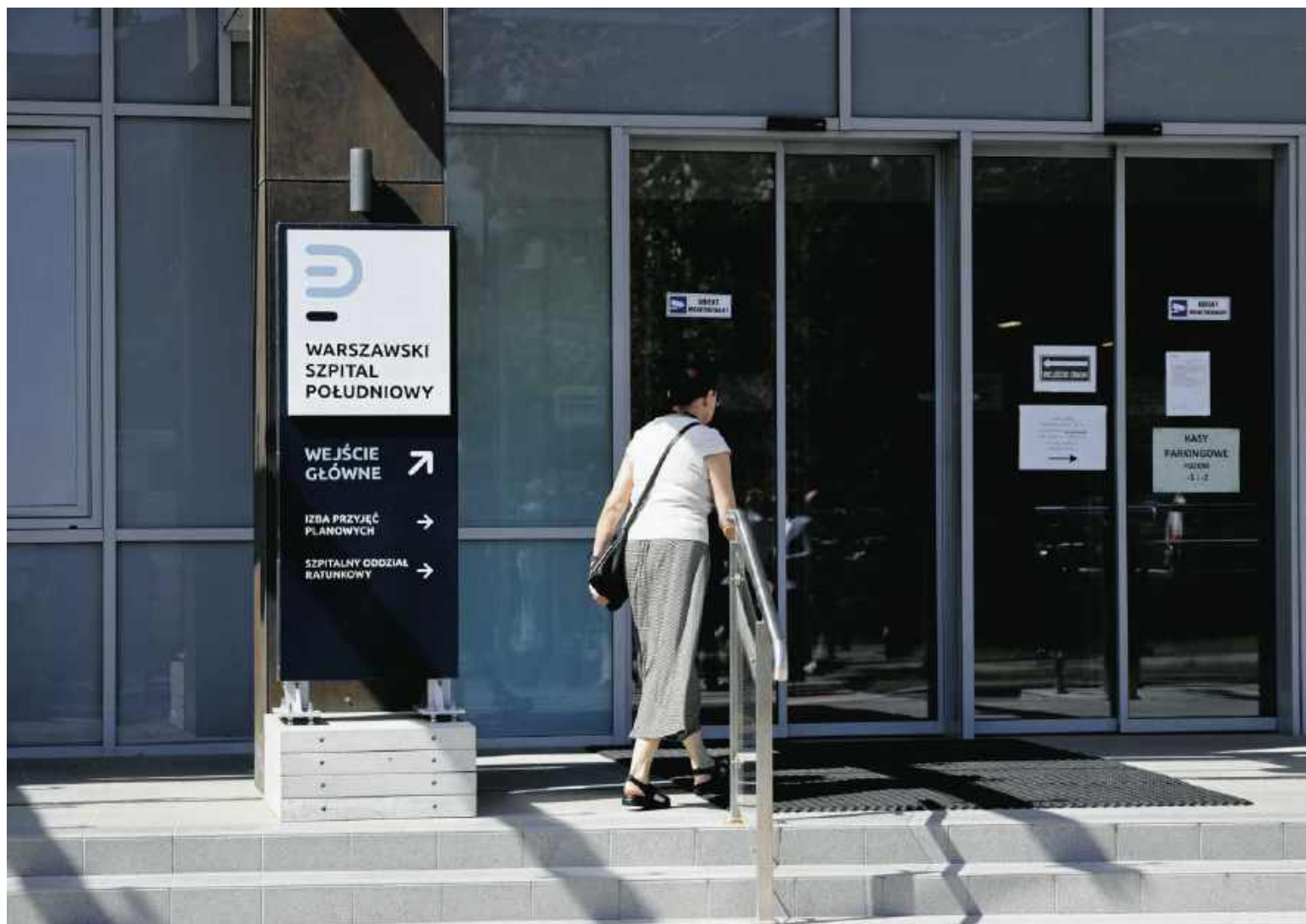
„Umęczyć człowieka, żeby chodził po sądach”

Nowa dyrektorka Szpitala Południowego podważa bowiem wysokość nagród, jakie Jędrzejewski dostawał jako ordynator oddziału chirurgii w ramach kontraktu. Sprawa wyszła na jaw, kiedy lekarz zgłosił się po dodatkowe 400 tys. zł premii.

Pieniądzy nie dostał, a dodatkowo wezwano go do zwrotu 500 tys. zł – z 700 tys. zł, które już otrzymał.

„Wyborcza” ma pełną treść stanowiska szpitala z wezwaniem do zapłaty niezależnej premii.

Ordynator chirurgii jednak pieniędzy nie oddał, więc szpital skierował sprawę do sądu. Niedawno, 15 maja 2026 roku, w Sądzie Rejonowym w Wołominie odbyła się pierwsza – na tym etapie ugodowa – rozprawa. Dr Jędrzejewski nie przyszedł na nią,

• Szpital Południowy, Warszawa, 23 czerwca 2026 r.

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

choć odebrał zawiadomienia. W tej sytuacji sąd orzekł „niezawarcie ugody wobec niestawienia się jednej ze stron”. W efekcie proces dopiero się zaczyna.

Podczas wywiadu w Kanale Zero lekarz mówił o tej sprawie. Pokazał jedną z trzech swoich umów ze szpitalem i zaznaczył, że był tam zapis o nagrodzie w wysokości 10 proc. od zysków oddziału chirurgii. Chwalił się, że gdy został ordynatorem, jego oddział przestał przynosić straty. Nie wyjaśnił jednak, dlaczego szpital chce od niego zwrotu pieniędzy. Stwierdził, że

placówka jest mu winna „grubo ponad milion złotych”.

– Jestem spokojny o wynik starcia przed sądem – przekonywał. Zapytany o wezwanie do zapłaty 531 tys. zł niezależnej premii oświadczył: – Tu chodzi o pętlę czasu, żeby umęczyć człowieka, żeby chodził po sądach i upominał się o swoje.

Trzy umowy Emila Jędrzejewskiego

Dr Jędrzejewski pracował w Warszawskim Szpitalu Południowym od października 2022 r. Zakontaktuował się – tak jak wielu lekarzy – jako Indywidualna Praktyka Lekarska. Ówczesny prezes szpitala Artur Krawczyk zawarł z chirurgiem trzy umowy.

Pierwsza dotyczyła kierowania Oddziałem Chirurgii. Wynagrodzenie – 36 tys. zł miesięcznie. W pkt 2 umowy znajduje się zapis, że ordynatorowi przysługują „10 proc. zysku wypracowanego przez Oddział, rozliczanego w okresach półrocznych od stycznia do czerwca i od lipca do grudnia”.

Natomiast w pkt 3 wpisano dodatek „od liczby zrealizowanych procedur medycznych i 50 proc. wartości procedur zapłaconych przez NFZ”. Wliczając nagrodę z pkt 2 i dodatki z pkt 3, tylko z tej jednej umowy Jędrzejewski był w stanie zarobić 60-70 tys. zł miesięcznie.

Druga umowa dotyczyła dyżurów. Stawka została określona na 200 zł za godzinę. Przy ośmiu dyżurach w miesiącu (po 16 godzin każdy) daje to kolejne 25,6 tys. zł miesięcznie.

Jest jeszcze trzecia umowa, która dotyczy realizowanych przez oddział chirurgiczny usług komercyjnych. W tym przypadku ordynator dostawał 0,89 zł za punkt według punktacji z cennika NFZ za usługi medyczne i 50 proc. stawki za procedury medyczne realizowane w ramach działalności komercyjnej.

Ze względu na liczne zmiany w każdym roku wysokość dochodów ordynatora tylko z pracy w tym szpitalu (bo ma jeszcze inne zajęcia, w tym praktykę prywatną) była inna. Według danych, które ma „Wyborcza”, w 2024 r. dr Jędrzejewski zarobił 1,288 mln zł.

Wypowiedzenie, które dostał 22 września 2025 r., oznaczało dla niego utratę głównego źródła dochodów. Do tego szpital zażądał od niego zwrotu ponad pół miliona złotych.

Zdaniem naszych rozmówców przed odejściem ordynator groził, że „tak tego nie zostawi” i „ze wszystkimi się policzy”.

Dla zrozumienia źródeł konfliktu kluczowa jest umowa pierwsza i jej pkt 2, który mówi o 10 proc. od zysku oddziału chirurgii. 10 proc. to bardzo wysoka prowizja

Nowa dyrektorka Szpitala Południowego podważa wysokość nagród, jakie Jędrzejewski dostawał jako ordynator oddziału chirurgii w ramach kontraktu. Sprawa wyszła na jaw, kiedy lekarz zgłosił się po dodatkowe 400 tys. zł premii. Pieniądzy nie dostał, a dodatkowo wezwano go do zwrotu 500 tys. zł – z 700 tys. zł, które już otrzymał

Afera w Warszawskim Szpitalu Południowym

ch

zja, na ogół – jeśli takie są – wynoszą między 0,5 a 1,5 proc.

Ale nie tylko to zwróciło uwagę nowej dyrektorki szpitala Anny Łukasik, która objęła posadę w kwietniu 2025 r. i zleciła zewnętrzny audyt. Z raportu „Weryfikacja poprawności naliczenia wynagrodzenia w Szpitalu dla lek. Emila Jędrzejewskiego” wynika, że duży zysk oddziału chirurgii był wynikiem zastosowania przez ordynatora „kreatywnej księgowości”.

Koszty wyprowadzone poza oddział chirurgii

Na oddziałach chirurgii jednym z największych obciążeń są koszty opieki anestezyjologicznej podczas operacji. Jędrzejewski wyprowadził te koszty poza swój oddział – płacił za nie Oddział Intensywnej Terapii tego samego szpitala. Dzięki temu „chirurgia” mogła wykazywać zysk.

Audyt zarządzony przez dyrektorkę Łukasik radykalnie skorygował wyliczenia, dzięki którym Jędrzejewski dostał 712 tys. zł premii i domagał się kolejnej nagrody. 30 września 2025 r. lekarz otrzymał od szpitala wezwanie do oddania 531 tys. 962 zł „tytułem zwrotu nienależnego świadczenia”. W piśmie skierowanym do ordynatora napisano: „Wynik oddziału [chirurgii] za 2023 r. został znacząco zawyżony. Zgodnie z ustaleniami Audytu prawidłowy wynik oddziału za 2023 r. wynosi 1 mln 808 tys. zł”.

To oznacza, że nagroda roczna lekarza powinna wynosić nie 712 tys. zł, lecz 180 tys. zł.

W audycie wyliczono też, że roku 2024 oddział chirurgii nie zamknął zy-

skiem (jak uważał ordynator), ale stratą w wysokości 2,117 mln zł. Jest też wyliczenie za okres najnowszy – od stycznia do września 2025 r. Wynik „Oddziału Chirurgii Ogólnej i Proktologicznej za przedmiotowy okres wynosi minus 704 tys. 92 zł” – podaje szpital. I konkluduje, że „w związku z tym nie przysługuje Panu premia wynikająca z umowy”.

Tydzień przed wezwaniem do zwrotu pieniędzy szpital wypowiedział umowę z dr. Jędrzejewskim. Ordynator premii nie oddał, więc szpital skierował sprawę do sądu.

„Wyborcza” dwa razy prosiła Jędrzejewskiego o rozmowę i wyjaśnienia w różnych kwestiach, które go dotyczą. Raz przesłał nam pytania. Jędrzejewski odpisał: „Panie Redaktorze, proszę realizować swój pomysł na przedstawienie mnie. Na Pana pytania odpowiem we wtorek”.

Po wtorkowym wywiadzie w Kanale Zero Jędrzejewski zapowiedział, że nie będzie już udzielał wywiadów ani komentarzy.

Incydent przed odprawą

Dyrekcja Szpitala Południowego złożyła też na Jędrzejewskiego doniesienie do prokuratury. Chodziło o zajęcie z 16 września 2025 r. Była godz. 7.35 i personel warszawskiego szpitala schodził się na poranną odprawę. Wśród lekarzy byli Jędrzejewski oraz Kacprzyk, którzy byli w konflikcie.

Jędrzejewski miał podejść do Kacprzyka i krzyczeć wzbudzonym głosem: „ze mną zaczynasz?”, „ty jeb... mały gnoju”, „zaje... cię kur...”.

Gdy Kacprzyk odpowiedział, że „nie życzy sobie takich słów”, Jędrzejewski popychał go na ścianę. Świadcami incydentu byli inni lekarze. Kacprzyk po odprawie zgłosił zdarzenie do dyrekcji szpitala.

Napisał: „Pan Emil Jędrzejewski kierował w moją stronę groźby, które wzbudzają moją obawę, że zostaną spełnione. Podczas mojej pracy w szpitalu nie czuję się bezpiecznie, lek. Jędrzejewski wyraża głęboką nienawiść oraz stosuje przemoc psychiczną i jak dzisiaj pokazał, fizyczną wobec mojej osoby”.

Pod notatką podpisał się jeden ze świadków – lekarz z oddziału chirurgii. Szpital skierował sprawę do prokuratury. Ta nie podważyła prawdziwości przebiegu zda-

• Lekarz Emil Jędrzejewski
FOT. TOMASZ URBANEK/DDTVN/EAST NEWS

Jędrzejewski miał podejść do Kacprzyka i krzyczeć wzbudzonym głosem: „ze mną zaczynasz?”, „ty jeb... mały gnoju”, „zaje... cię kur...”. Gdy Kacprzyk odpowiedział, że „nie życzy sobie takich słów”, Jędrzejewski popychał go na ścianę. Świadcami incydentu byli inni lekarze

rzeń, ale odmówiła zajęcia się incydemem. Zaznaczono, że zawiadomienie o przestępstwie powinien złożyć sam dr Kacprzyk, a nie szpital.

Jednak Kacprzyk nie złożył indywidualnego zawiadomienia.

Jędrzejewski w Kanale Zero mówi o zabijaniu

We wtorek 23 czerwca Jędrzejewski w Kanale Zero – w trakcie rozmowy z Krzysztofem Stanowskim – oskarżył Kacprzyka o uśmiercanie pacjentów na SOR-ze. Żadnych dowodów nie przedstawił, ale stwierdził, że „wierzy w wymiar sprawiedliwości”. Stanowski podkręcał ten wątek. Mówił, że policja powinna następnego dnia zamknąć szpital.

Obydwa kilka razy mówili o „uśmiercaniu pacjentów” i o tym, że „pacjenci ginęli”.

W pewnym momencie Stanowski zapytał: – Ile osób by dzisiaj żyło, gdyby Dawid Kacprzyk nie kierował SOR-em?

Jędrzejewski: – Uważam, że każdy przypadek śmierci na SOR-ze powinien być teraz zbadany.

Na koniec prowadzący wywiad oświadczył, że „podziwia Jędrzejewskiego za to, co tu powiedział”.

Prokuratura zareagowała natychmiast. Już w środę 24 czerwca wezwała Jędrzejewskiego na przesłuchanie. Lekarz żadnych dowodów nie przedstawił. Podał tylko notatkę z dwoma numerami PESEL pacjentów, którzy jego zdaniem mogli umrzeć przez zaniedbania na SOR-ze zarządzanym przez Kacprzyka. Kilkadziesiąt pytań prokuratorów zbył milczeniem.

Nie oddał też śledczym telefonu, w którym miał mieć dowody na to, że zawiadał prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego o nieprawidłowościach.

Tłumaczył, że nie zabrał go na przesłuchanie. Ponownie ma zeznawać w poniedziałek, w towarzystwie adwokata.

Według ustaleń „Wyborczej” na SOR-ze doszło do 5 z 12 wszystkich zgonów zgłoszonych do prokuratury w przypadku Szpitala Południowego (zdecydowaną większość złożył sam szpital, to standardowa procedura). W żadnej sprawie nie pojawia się nazwisko Kacprzyka. W jednej jest za to nazwisko doktora Jędrzejewskiego, choć nie wiemy, w jakiej roli.

Po przesłuchaniu Jędrzejewskiego oświadczenie wydał Kacprzyk. Napisał: „Kategorycznie oświadczam: dr Emil Jędrzejewski bezpodstawnie łączy mnie ze zdarzeniami, z którymi nie miałem nic wspólnego. Dotyczy to w szczególności dwóch spraw przywołanych w wywiadzie [dla Kanalu Zero]: śmierci pacjenta w łazience Szpitalnego Oddziału Ratunkowego oraz rzekomego wykonania tomografii komputerowej pacjenta po jego śmierci. W pierwszej sprawie toczy się postępowanie karne, którego nie jestem stroną. Druga sprawa – o ile w ogóle miała miejsce – nie dotyczy okresu mojego zatrudnienia w Szpitalu Południowym” – zakończył. ●

JUTRO W „WYBORCZEJ”

Wydanie
sobotnie „Wyborczej”
możesz kupić

OD SOBOTY
DO CZWARTKU!

Szukaj w punkcie
sprzedaży prasy.

WAKACJE Z APKAMI:

Pociąg napakowany wczasowiczami już nam odjechał

PRZEMOC WOBEC DZIECI:

Władza rodzicielska to w Polsce świętość

MARTA GALEWSKA-KUSTRA:

Kiedy pisałam „Pucia”, nie myślałam o pieniądzach

Tak dorabiali ludzie Ziobry

W czasach Zbigniewa Ziobry 38 prominentnych prokuratorów Prokuratury Krajowej dorobiło na dodatkach mieszkaniowych w sumie ponad 2,3 mln zł. Prokuratura ustala dziś, ilu z nich miało w tym czasie mieszkania w stolicy. Ujawniamy, do kogo trafiły dodatkowe apaña.

Ewa Ivanova, Gazeta Wyborcza
Mariusz Jałoszewski, OKO.press

Śledztwo w sprawie dodatków mieszkaniowych, które w czasach rządu PiS pobierali śledczy Prokuratury Krajowej, prowadzi wydział spraw wewnętrznych PK. Według naszych ustaleń badanych jest kilka wątków. Jeden z nich dotyczy podejrzenia wyłudzenia środków publicznych i przekroczenia uprawnień dla korzyści majątkowej.

Prokuratorzy pobierali bowiem ryczałty przeznaczone dla śledczych przebywających na delegacji, choć pracowali w prokuratorskiej centrali w Warszawie i na żadnej delegacji nie byli. Zarabiali miesięcznie ok. 30-40 tys. zł plus dodatki specjalne i nagrody, ale nie pogardzili kolejnymi ok. 3 tys. zł.

W latach 2016-2018 zgodę na ryczałty wydawał ówczesny prokurator krajowy Bogdan Święczkowski, dziś prezes Trybunału Konstytucyjnego. Dopiero w 2018 roku stworzono do tego ustawową podstawę. On sam taką zgodę dostał od ówczesnego prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry.

Jak ujawniliśmy wczoraj w „Wyborczej” i OKO.press, ryczałt mieszkaniowy pobierała też Grażyna Stronikowska, dziś szefowa Prokuratury Europejskiej w Polsce. W latach 2016-2018 dostała w sumie w ten sposób ponad 72 tys. zł. Jej przykład jest szczególnie bulwersujący, bo miała własne mieszkanie w stolicy.

Właśnie takimi beneficjentami ryczałtów szczególnie interesują się śledczy. Sprawdzają też, czy któryś z nich pobierał ryczałt, choć w tamtym czasie mieszkał w stolicy u bliskich lub znajomych, bo pojawiają się i takie tropy.

Czy to było etyczne?

Jak ustaliliśmy, w podobnej sytuacji jak Stronikowska był też Zbigniew Górsczyk, który od 2009 roku jest prokuratorem Prokuratury Krajowej. Za czasów Zbigniewa Ziobry pracował w prokuratorskiej centrali, gdzie pełnił funkcję zastępcy dyrektora Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, a potem był wizytatorem. Po zmianie władzy w 2023 roku wciąż pracuje w Prokuraturze Krajowej, pełni funkcję wizytatora w biurze prezydenckim. W październiku 2024 roku Adam Bodnar powołał go na rzecznika dyscyplinarnego ministra sprawiedliwości. Górsczyk dostał do prowadzenia postępowanie wyjaśniające w sprawie nieprawidłowości w kierowaniu Prokuraturą Okręgową w Szczecinie i Prokuraturą Rejonową w Świnoujściu w latach 2016-2024.

W latach 2016-2018 Górsczyk dostał z tytułu ryczałtu mieszkaniowego 72,9 tys. zł. Zaraz po objęciu fotela prokuratora krajowego

• **Zbigniew Ziobro i Bogdan Święczkowski**
FOT. KAMILA KOTUSZ
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

przez Bogdana Święczkowskiego, w marcu 2016 roku, wystąpił do niego o zgodę na zamieszkanie w innej miejscowości – w Krakowie – i tego samego dnia ją dostał. Uzasadniał to tym, że tam ma najbliższą rodzinę.

Po dwóch miesiącach Górsczyk zwrócił się do Święczkowskiego o wypłatę miesięcznego ryczałtu na pokrycie kosztów zamieszkania w Warszawie. W tym wniosku przyznał, że ma własne mieszkanie w stolicy, które kupił na kredyt. Ale jego stałym miejscem zamieszkania jest Kraków. Święczkowski wydał zgodę już następnego dnia.

Jako podstawę prawną podawano przepis o ryczałcie mieszkaniowym dla prokuratorów delegowanych, plus artykuł wskazujący na stosowanie tego przepisu wobec prokuratorów Prokuratury Krajowej. Problem w tym, że brzmienie tych artykułów z lat 2016-2018 pozwalało wypłacać ryczałty mieszkaniowe prokuratorom Prokuratury Krajowej, ale tylko tym, którzy rzeczywiście byli delegowani.

Skierowaliśmy do prokuratora Górsczyka całą listę pytań. Dopytywaliśmy m.in. jakie było przeznaczenie ryczałtu mieszkaniowego, który pobierał. Czy wynajmował w latach 2016-2018 mieszkanie w Warszawie? Czy miał własne? A jeśli tak, czy pobieranie ryczałtu było zgodne prawem i zasadami etycznymi prokuratorów?

„Z uwagi na postępowanie prowadzone przez wydział spraw wewnętrznych Prokuratury Krajowej nie udzielił informacji w zakresie określonym pytaniami przesłanymi w korespondencji elektronicznej” – odpowiedział nam prokurator Zbigniew Górsczyk.

38 beneficjentów dodatków

Za czasów Zbigniewa Ziobry prokuratura nie chciała ujawniać, kto i ile skorzystał na ryczałtach, choć chodzi o środki publiczne pobierane przez funkcjonariuszy publicznych. Teraz mamy pełną listę 38 beneficjentów dodatków. Na nasz wniosek dane zebrała Prokuratura Krajowa.

Na liście są kluczowi prokuratorzy Ziobry należący do sprzyjającego mu stowarzyszenia Ad Vocem. Wśród tych, którzy zyskali na dodatkach najwięcej, jest Bogdan Święczkowski – dostał 78 029 zł. Taką samą kwotę uzyskali: Robert Hernand, obecnie jeden ze zbuntowanych zastępców

prokuratora generalnego, Krzysztof Sierak, zastępca prokuratora generalnego, Marek Pasione, zmarły w 2022 roku zastępca prokuratora generalnego.

Nieco mniej na ryczałtach zarobił Przemysław Funiok, były zastępca prokuratora generalnego ds. wojskowych (obecnie w stanie spoczynku). Dostał 77 130 zł.

Dodatek pobierał także drugi z najbardziej zbuntowanych zastępców obecnego prokuratora generalnego Michał Ostrowski, wówczas dyrektor departamentu do spraw przestępczości gospodarczej (58 950 zł).

Na liście beneficjentów byli też inni znani prokuratorzy z czasów „dobrej zmiany”: Jarosław Duś, kiedyś dyrektor biura Prokuratury Krajowej, potem orzekający w nielegalnej Izbie Dyscyplinarnej SN, a obecnie sędzia tej Izby w stanie spoczynku (na ryczałcie zarobił 58 950 zł), Jarosław Hołda, były dyrektor biura kadr PK, obecnie w stanie spoczynku (77 130 zł), Barbara Sworobowicz, za Ziobry dyrektorka departamentu postępowania przygotowawczego (58 950 zł), Tomasz Szafranski, wówczas dyrektor biura prezydenckiego, w 2019 roku reprezentował Prokuratora Generalnego przed TSUE ws. pytań prejudycjalnych SN dotyczących Izby Dyscyplinarnej (58 950 zł), Beata Marczak, zastępca prokuratora generalnego ds. przestępczości zorganizowanej i korupcji (43 200 zł), Jacek Wygoda, później wadliwy neo-sędzia SN z nielegalnej Izby Dyscyplinarnej, obecnie w stanie spoczynku (75 600 zł), Ryszard Witkowski, kolejny późniejszy neo-sędzia z nielegalnej Izby Dyscyplinarnej, obecnie w Izbie Karnej SN (45 900 zł), Grażyna Stronikowska, obecnie szefowa Prokuratury Europejskiej w Polsce (72 900 zł), Krzysztof Schwartz, były już szef zespołu śledczego ws. katastrofy smoleńskiej (20 970 zł).

Ponadto w latach 2016-18 ryczałty mieszkaniowe pobierali prokuratorzy Prokuratury Krajowej:

- Robert Bednarczyk – 29 700 zł,
- Stanisław Bończak – 75 600 zł,
- Sebastian Chmielewski – 58 950 zł,
- Tadeusz Cieśla – 64 800 zł,
- Jerzy Engelking – 77 580 zł,
- Jarosław Fijałkowski – 43 200 zł,
- Henryka Gajda-Kwapień – 77 580 zł,
- Jerzy Gajewski – 20 970 zł,
- Zbigniew Górsczyk – 72 900 zł,
- Wojciech Kasztelan – 77 580 zł,
- Bożena Kiecol – 77 580 zł,
- Grzegorz Krysmann – 77 580 zł,
- Marek Kuczyński – 20 970 zł,
- Daniel Lerman – 1800 zł,
- Wacław Michrowski – 77 600 zł,

- Barbara Nowińska – 77 580 zł,
- Agata Piasny – 58 950 zł,
- Renata Pietrzak – 59 400 zł,
- Jacek Radoniewicz – 75 600 zł,
- Zbigniew Siejbik – 77 580 zł,
- Andrzej Szeliga – 75 600 zł,
- Jacek Więckowski – 1800 zł,
- Anita Woźniak-Rzążewska – 77 580 zł.

Sprawa dodatków toczy się od lat

Furtkę do pobierania ryczałtów mieszkaniowych przez prokuratorów Prokuratury Krajowej stanowił uchwalony przez PiS specjalny przepis w ustawie prawo o prokuraturze (obowiązujący od marca 2016 r.). Zgodnie z nim regulacja dotycząca dodatków mieszkaniowych dla prokuratorów delegowanych odnosi się także do prokuratorów Prokuratury Krajowej. Nie mówiła jednak nic o tych pracujących na stałe w miejscu powołania, czyli w stolicy.

Pod koniec 2016 r. minister sprawiedliwości próbował zalegalizować dodatki rozporządzeniem. Ale dopiero w 2018 r. pod presją krytyki medialnej dokonano zmiany ustawy – wrzucono ją do jednej z nowelizacji autorstwa posłów PiS. Prokuratura Ziobry dowodziła wówczas, że chodzi o „doprecyzowanie”, które „usunie ryzyko błędnej i sprzecznej z ratio legis wykładni tego przepisu”. Ale zdaniem części prawników po prostu dorobiono w ten sposób podstawę ustawową do wypłat.

Zdaniem prokuratora Krzysztofa Parchimowicza, pierwszego prezesa stowarzyszenia Lex Super Omnia (obecnie w stanie spoczynku), zmiana ustawy z 2018 roku, była przyznaniem się do błędu. Ale nie rozwiązała problemu już pobranych świadczeń od 2016 roku. Trwające dziś śledztwo to pokłosie złożonego przez niego zawiadomienia.

Za czasów Ziobry sprawę ukłębano. Po pierwszym zawiadomieniu w sierpniu 2017 roku prokuratura odmówiła wszczęcia śledztwa. Rozstrzygnięcie wydał sam ówczesny szef Prokuratury Okręgowej w Warszawie Paweł Blachowski, który zrobił błyskawiczną karierę za Ziobry. We wrześniu 2019 roku kolejne zawiadomienie w tej sprawie złożył zarząd Lex Super Omnia, wskazując na podejrzenie przekroczenia uprawnień przez Zbigniewa Ziobrę przy wydawaniu rozporządzenia (poza upoważnienie ustawowe). Zawiadomienie potraktowano jak wniosek o podjęcie starego postępowania i znów odmówiono prowadzenia sprawy, tym razem z powodu braku nowych okoliczności.

Potem śledczy ze stowarzyszenia Ad Vocem – z którego wywodziło się wielu beneficjentów dodatków w Prokuraturze Krajowej – przystąpili do kontrataku. Skierowali do jednej z prokuratur zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez zarząd Lex Super Omnia, które miało polegać na „fałszywym oskarżeniu ministra sprawiedliwości o przekroczenie uprawnień”. Trafiło ono do Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce, która próbowała ścigać zarząd Lex Super Omnia za fałszywe oskarżenie i zawiadomienie o niepopelnionym przestępstwie.

Obecne śledztwo w sprawie ryczałtów i jego kierunki to efekt trzeciego zawiadomienia, które już po wyborach w lutym 2024 roku złożył Krzysztof Parchimowicz. Toczy się w sprawie, a więc nikomu nie postawiono zarzutów. ●

W najbliższych dniach opublikujemy kolejne teksty, w których ujawnimy, komu za tę sprawę mogą grozić zarzuty karne i czy prokuratura będzie domagać się zwrotu ryczałtów.

*Za czasów Zbigniewa Ziobry
sprawę ukłębano*

Wyjść poza prawnicze getto

– **Zrzucanie odpowiedzialności na naukowców za to, jak fatalnie działa system, to duża nieodpowiedzialność** – mówi prawniczka prof. Karolina Kremens, laureatka grantu Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych.

Alicja Gardulska

Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERC) ogłosiła we wtorek listę 319 naukowców, którzy dostaną dofinansowanie o łącznej wartości ponad 838 mln euro. To prestiżowe granty typu „Advanced” – przeznaczone na wybitne projekty badawcze, przygotowane przez naukowców o uznanym dorobku.

W tym gronie jest tylko jedna badaczka z Polski. Dostanie 2,5 mln euro na pięcioletni projekt badawczy. To pierwszy grant w historii Uniwersytetu Wrocławskiego. I pierwszy w Polsce w naukach prawnych.

ROZMOWA Z

DR HAB. KAROLINĄ KREMENS

profesorką Uniwersytetu Wrocławskiego

ALICJA GARDULSKA: Jak dużo trzeba włożyć pracy, by móc świętować taki sukces?

DR HAB. KAROLINA KREMENS: Nad projektem, który zdobył uznanie ERC, pracowałam sześć lat. Ludzie się do tego rzadko przyznają, a ja mówię otwarcie: udało się za drugim podejściem.

W 2023 roku nie przeszłam do drugiego etapu. Dziś wiem, że wtedy było dla mnie za wcześnie. Ale i tak byłam zadowolona, bo dostałam ocenę B, co znaczyło, że w moim pomysle jest potencjał.

Na czym polega pomysł?

– Łączę w nim trzy rzeczy: feministyczną teorię prawa, proces karny oraz technologiczną transformację, która na naszych oczach przeobraża różne społeczne struktury, w tym prawo. Wychodzę z założenia, że proces karny – jak i całe prawo – nie został ukształtowany z udziałem wszystkich zainteresowanych osób. Tworzyli go mężczyźni, kobiety nie były wtedy pytane o zdanie. Pewne założenia zostały stworzone w czasach, kiedy byłśmy marginalizowane.

W ostatnim siedemdziesięcioleciu kobiety zdołały wywalczyć pewne zmiany w procesie karnym, ale tylko w określonych obszarach, np. dotyczących przestępstw o charakterze seksualnym, przemocy domowej, praw kobiet i dzieci czy praw ofiar w postępowaniu. Przykładem może być zmiana definicji przestępstwa zgwałcenia poprzez uwzględnienie zgody, co udało się także w Polsce.

Ale nadal jest to prawnicze getto. Feministki mogą się zajmować przestępstwami seksualnymi czy przemocą domową, ale cała reszta jest święta i niepodważalna.

Mój pomysł polega na tym, by feministyczną teorię prawa zastosować

do procesu karnego. Przemysłuć go na nowo z udziałem marginalizowanych grup i zobaczyć, co powinno zostać zmienione. A nadarza się do tego idealna okazja. Era cyfrowa już zmienia fundamenty i zasady procesu karnego, w taki sposób, że nawet tego nie zauważamy. Możemy wykorzystać transformację cyfrową, by na nowo przemysłuć zasady, wykorzystując właśnie feministyczną teorię prawa. Jeśli nie zrobimy badań, istnieje niebezpieczeństwo, że technologia spetryfikuje system. Powieli wzorce, które negatywnie wpływają na osoby już marginalizowane.

Czy możemy podać przykład tego, co w nowej rzeczywistości warto przemysłuć na nowo?

– Np. zdalne postępowanie karne. Uważamy, że ułatwia życie, bo pozwala uczestniczyć w rozprawie osobom, które z różnych powodów nie mogłyby dotrzeć do sądu. Ale nie dostrzegamy zagrożeń. Czy mamy pewność, że zeznania są składane z bezpiecznego miejsca? Przecież widzimy tylko to, co obejmuje obiektyw kamery, nie widzimy całego mieszkania. A może poza kadrem siedzi sprawca albo inna osoba, która wpływa na zeznania?

Proces karny to dla mnie laboratorium. Za pomocą narzędzi, które daje feministyczna teoria prawa, przemysłuć, jak działa. Przyjrzyć się dowodom elektronicznym, zdalnym postępowaniom karnym i podejmowaniu decyzji przez algorytmy oraz sztuczną inteligencję. Badania będą prowadzone równocześnie w Polsce i w Kanadzie, zakładają m.in. analizę orzecznictwa, obserwację rozpraw, wywiady z przedstawicielkami obu systemów.

Wspomniała mi pani wcześniej, że jest gotowa na to, że niektórzy prawnicy będą przewracać oczami. – Bo to nie jest naturalna perspektywa, nie wszyscy są gotowi na zmianę kulturową. Ale o to właśnie chodzi w grantach ERC, by patrzeć z nieoczywistej strony.

Śmieję się, że mam już gotową ścieżkę dźwiękową w odpowiedzi. To moja ulubiona Taylor Swift i jej piosenka pt. „Mad Woman” („Szalona kobieta”). Tam są odpowiednie wersy, które będą hymnem mojego projektu: „Za każdym razem, kiedy nazywasz mnie szaloną, staję się bardziej szalona. I co ty na to? (Every time you call me crazy, I get more crazy. What about that?)”.

A tak poważnie, to uważam, że najbardziej niebezpieczną frazą jest stwierdzenie „zawsze robiliśmy to w ten sposób”. Wierzę, że wielokrotne dyskusowanie o pewnych rzeczach poskutkuje w końcu zrozumieniem i może zmianą.

By odnieść sukces w konkursie ERC, nie wystarczy doskonały pomysł badawczy, prawda?

– Zdecydowanie. Uważam, że nie sposób napisać takiego wniosku z marszu. To wymaga przeformatowania sposobu myślenia, wejścia w nowe rejony.

Bardzo dużo dało mi to, że dzięki programowi im. Bekkera Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej pojechałam w 2022 roku na stypendium na Uniwersytet w Ottawie. Mogłam

FOT. DOMINIKA HULL/MATERIAŁY PRASOWE

*Dr hab. Karolina Kremens

• prawniczka, profesorka Uniwersytetu Wrocławskiego. Kieruje Inkubatorem Doskonałości Naukowej – Digital Justice. Jest wiceprzewodniczącą Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury, gdzie kieruje zespołem przygotowującym projekt nowej ustawy o prokuraturze. Była m.in. stypendystką Fullbrighta w University of Connecticut School of Law oraz stypendystką McDougalla na Uniwersytecie w Ottawie.

przez rok pracować wyłącznie nad tym projektem. Wtedy się nie udało, ale dało solidny początek.

Mam wsparcie na uczelni; jesienią razem z geografem Mateuszem Strzeleckim, chemikiem Bartoszem Szyszką, biologiem Karolem Kramarzem i fizykiem Maciem Matyką założyliśmy grupę „WeltschmERC” [od niem. Weltschmerz, ból istnienia]. Spotykamy się raz w miesiącu i dzielimy smutkami i problemami na drodze do grantu.

Miałam także wsparcie administracyjne – moje wydziałowe i uniwersyteckie, ale też zewnętrzne. Pomógł Krajowy Punkt Kontaktowy, Horyzontalny Punkt Kontaktowy i Biuro Doskonałości PAN. W pakiecie dostałam nawet rozmowę ze specjalistą od wizerunku, który podpowiedział, jak się przygotować do ustnej części konkursu.

Z tego wynika, że wiemy w Polsce, jak to robić. Czemu więc nadal tak mało osób zdobywa granty ERC? W tej edycji jest pani jedyna.

– Odpowiem, odnosząc się do protestu naukowców, który odbył się 27 maja. Mam przyjemność być częścią tego oddolnego ruchu. Mamy trzy postulaty. Pierwszy: pracownicy sektora nauki muszą mieć za co żyć. Drugi to stabilne i godne warunki dla studentów i doktorantów. I wreszcie trzeci: badacze muszą mieć za co prowadzić badania naukowe.

Od 2021 r. kieruje pani Centrum Digital Justice na Uniwersytecie Wrocławskim.

– Tak. Jednostka mogła powstać, bo Uniwersytet Wrocławski jest jedną z dziesięciu uczelni wyróżnionych w ministerialnym konkursie IDUB [Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza]. Uczelnia zapewniła we wniosku, że stworzy osiem inkubatorów doskonałości naukowej. Wygrałam konkurs wewnętrzny na prowadzenie jednego z nich. Dostałam kredyt zaufania i okazałą sumę – 4 mln zł na pięć lat, którą w tym roku zwiększono o kolejne 500 tys. zł.

pięć lat konsekwentnie realizowaliśmy te cele.

A jak to się ma do postulatów protestu?

– Po pierwsze, jako kierowniczka miałam pieniądze i nie musiałam się zastanawiać, czy mi wystarczy na życie. Mogłam w pełni skupić się na Centrum. Po drugie, miałam pieniądze, by inwestować w młodych.

Od początku zatrudnialiśmy w grupie studenckich asystentów, którzy przy nas się uczyli, a potem przyszli do nas na doktorat. Nie musieli się zastanawiać, czy dadzą radę poświęcić się nauce – dostali sensowne wynagrodzenia. Mogliśmy zatrudnić dwie fantastyczne badaczki – Katarzynę Parachimowicz i Kają Kowalczewską.

Inwestycje w młodych już się zwracają. Kaja Kowalczewska, która przyszła do nas z doktoratem z Uniwersytetu Jagiellońskiego, jest teraz na jednym z najbardziej prestiżowych europejskich grantów wyjazdowych MSCA w Belfaście. I do nas wróci. A w zeszłym tygodniu miałam przyjemność towarzyszyć doktorantowi Kamilowi Sobańskiemu na Wawelu, gdzie odbierał stypendium START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Oczywiście to przede wszystkim efekty ich ciężkiej pracy, ale także warunków, które mogliśmy zapewnić.

I trzecia rzecz: badacze muszą mieć za co badać. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440761

Z głębokim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci

Józefa Nowickiego

Posła na Sejm II, III i IV kadencji i prezydenta Konina.

Człowieka zaangażowanego pracą na rzecz społeczności lokalnej i państwa.

Rodzinie i Bliskim

składam wyrazy szczerego współczucia.

*Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440848

Rodzinie i Bliskim

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci

Janusza Daszczyńskiego

składają

Zarząd i Pracownicy ERGO Hestii

Putin wszystko wydaje na wojnę

Rosja grzęźnie, ekonomiczny regres wygląda na nieunikniony. Do gospodarczych problemów w równym stopniu, co ataki ukraińskie i sankcje, przykłada się sam Putin.

Władisław Inozimcew

W wojnie na Bliskim Wschodzie trwa przerwa, przy tym niekoniecznie długa. Jej skutkiem jest zmniejszenie wydobycia ropy naftowej o 11 mln baryłek na dobę, ale cena beczki Brent wróciła do poziomu 80 dolarów. Przy tym pojawiają się sygnały, że wkrótce uwaga wielkich mocarstw znów skupi się na wojnie w Ukrainie, a sankcje nałożone na Moskwę nieco złagodzone w ostatnim czasie, wracają.

Na Kremlu, jak się wydaje, doszli do wniosku, że nie interesuje ich już realizacja „porozumień z Anchorage”, lecz „ostateczne zwycięstwo” i „osiągnięcie wszystkich wyznaczonych celów”.

Czas więc zastanowić się, co przyniosła Rosji niedługa wojna nad Zatoką, i jakie perspektywy otwierają się przed gospodarką rosyjską w drugiej połowie 2026 roku.

Perspektywy, moim zdaniem, nie są tak jednoznaczne, jak widzą je zarówno agenci kremlowscy, jak i nieprzejednani przeciwnicy reżimu putinowskiego.

Nie można wątpić w to, że konflikt nad Zatoką okazał się dla Moskwy korzystny. Z geopolitycznego punktu widzenia pokazał, że USA, które wcześniej krytykowały Europę za miękkość i niezdeterminowanie, same okazały się niezdolne do akcji wojennych na dużą skalę.

Zderzywszy się z perspektywą minimalnych strat i wyczerpywania zapasów uzbrojenia, Amerykanie zaczęli szukać pokoju, który bardziej przypomina kapitulację. Iran, jeden z kluczowych elementów „osi zła”, nie wyrzekł się niczego i z wojny z najsilniejszą armią świata wychodzi jako jeszcze bardziej wpływowi i bardziej radykalizowany.

Demokracja jest starcia z dyktaturą wychodzi z wynikiem 0:1, a to zwycięstwo nie tylko Teheranu, bo też wszystkich reżimów totalitarnych.

Zastrzyk gotówki wiele Rosji nie pomoże

Rosja od marca do maja otrzymała około 32 mld dolarów dodatkowych dochodów z eksportu ropy, a to dało jej budżetowi 2,75 bln rubli (590 mld państwo przekazało spółkom naftowym za utrzymywanie cen na benzynie na rynku krajowym na niskim poziomie). Moskwie udało się też zwiększyć eksport ropy do rekordowego za cztery lata poziomu. Wróciła także na niektóre rynki, z których odeszła, kiedy zaczęła się wojna.

Mimo to, ani do oczekiwanej rewolucji gospodarczej, ani geopolitycznej, nie doszło. Deficyt budżetu federalnego w czasie wojny nie tylko się nie zmniejszył, lecz przeciwnie – zwiększył się o 74 proc. Armia Rosji, choć wydatki na siły zbrojne lawinowo rosła, nie poszła do przodu, a próby wykorzystania statusu wiarogodnego dostawcy ropy dla zwiększenia wpływu na Chiny, nic nie dały.

Przy tym wojna wprowadziła do rosyjskiej polityki ekonomicznej dodatkowe za-

• **Rosja, 24 czerwca 2026 roku. Prezydent Rosji Władimir Putin w kokpicie samolotu pasażerskiego Jakowlew SJ-100 podczas wizyty w Instytucie Badań Lotniczych**

FOT. MIKHAIL METZEL

mieszanie. Kiedy pod koniec lutego okazało się, że deficyt budżetu doszedł do poziomu, który według planów miał być osiągnięty w grudniu, Kreml zgodził się z koniecznością zaciskania pasa.

Jednak wywołany wojną w Zatoce skok cen na węglowodory sprawił, że zapomniano zarówno o cięciach budżetu, jak i o konieczności dewaluacji rubla oraz innych planowanych krokach. Władze zdecydowały o odłożeniu tego wszystkiego „na kiedyś tam”.

Szybko jednak stało się jasne, że rubel wzmocnił się do rekordowego poziomu, dla załatania rosnącej dziury w budżecie, niezbędne jest wykupywanie Obligacji Pożyczki Federalnej (OFZ) przez Bank Centralny, zaczął rosnąć import, spółki rosyjskie obciążyły wydatki na inwestycje, małe i średnie firmy albo się zamykały, albo uciekały do szarej strefy.

Przy tym wewnątrz elity kremlowskiej zaostrzył się konflikt.

Wojna w czasie spadku ekonomicznego

Z jednej strony generałowie postawili pod ścianą Ministerstwo Finansów i zamiast, jak to było zaprojektowane w ustawie budżetowej na 2026 rok, cięcia wydatków na wojnę, nastąpił ich wzrost o 30 proc. Duma demonstracyjnie zrezygnowała też z jakiegokolwiek kontroli nad wydatkami państwa.

Z drugiej strony Bank Centralny, szefową którego pogłoski uparcie wysyłały na emeryturę, po monotonnym co miesięcznym obniżaniu stopy podstawowej o 0,5 punktu procentowego, w czerwcu zmniejszył ją o tylko 0,25 punktu, wskazując na rosnące ryzyko wzrostu inflacji. To krok właściwy. Ale bije on tak w eksporterów, jak i w budżet, którego wpływy od eksportu ropy przy wysokim kursie rubla maleją.

Wpływy zależą od ceny surowca w dolarach przeliczanej na ruble. W maju i czerwcu kurs rosyjskiej waluty jest o 11 proc. wyższy niż w 2025 r., więc przelicznik walutowy mocno dziś odchudza kasę państwa.

W tym zamieszaniu trudno przewidzieć, która ze stron dzielącego elity kremlowskie sporu o finanse będzie miała większy wpływ na Putina i jego decyzje. Wszystko wskazuje na to, że w najbliższych miesiącach „sektor realny” gospodarki będzie się dalej pograżać w recesji. Spadek PKB w pierwszym kwartale o 0,5 proc. (operatywnie „skorygowany” do 0,2 proc. zaraz po tym, jak Putin ogłosił, że „gospodarka

znów zaczęła rosnąć”), najpewniej pogłębi się w najbliższych miesiącach.

Nie da się tego uniknąć, bo przedsiębiorcy bardzo aktywnie zmniejszają koszty i tną wydatki na inwestycje (zmniejszyły się one w tym roku o jedną siódma – to spadek rekordowy).

Dziś w Rosji praktycznie nie ma więc popytu na aktywa inwestycyjne. Federalnej Agencji Mienia Państwowego udało się sprzedać skonfiskowaną u właścicieli spółkę JużUralZołoto dopiero po zmniejszeniu ceny wywoławczej o połowę (przy znakomitej koniunkturze na wydobywanie przez nią złoto!), a indeks Giełdy Mo-

**Rosja grzęźnie.
Ekonomiczny regres
wygląda dziś na
nieunikniony**

skiewskiej od marca spadł o jedną szóstą. Przedsiębiorców nękają nie tylko wysokie podatki, ale także rosnąca presja struktur kontrolnych i siłowych.

Inflacja, jak się wydaje, została zdławiona, ale może nagle się podnieść na skutek pokrywania wydatków wojennych emisją pieniędzy i wzrostu cen na paliwa wywołanego atakami dronów ukraińskich na rafinerie. Do tego na drugą połowę roku zapowiedziano dużą podwyżkę opłat komunalnych.

Rok bieżący najpewniej stanie się pierwszym od początku wojny, w którym nie wzrosną w Rosji realne dochody ludności, a to pociągnie gospodarkę w dół. Kolejne potężne zastrzyki finansowe dla zbrojeniówki nic na to nie pomogą, jako że państwowy militarny kompleks przemysłowy nie daje więcej niż 5 proc. PKB i nie może kompensować recesji w biznesie prywatnym.

Widzimy, że właśnie teraz Rosja przechodzi od wojny w warunkach wzrostu gospodarczego do wojny w czasie spadku ekonomicznego.

Rosja grzęźnie, regres nieunikniony

To jednak nie oznacza, że Kreml będzie zmuszony się zatrzymać. Istotne jest to, że teraz, w piątym roku wojny, czy to w rezul-

tacie ukraińskich uderzeń, czy błędów polityki Kremla, kruszy się pierwotne, obojętne podejście Rosjan do wojny.

Ludzie widzą kolejki do stacji benzynowych, deficyt paliw, nęka ich stały bałagan w portach lotniczych, gdzie z powodu nalotów rejsy są odwoływane. Mieszkańcy miast oddalonych od frontu widzą roje dronów, słupy dymu nad rafineriami, portami, fabrykami. Widzą, że wojna przychodzi do nich.

A przecież rok w rok na „przybliżenie zwycięstwa” państwo traci coraz więcej pieniędzy. W tej sytuacji wojna po raz pierwszy staje się czynnikiem rozdrażniającym społeczeństwo, bo ludzie zaczynają rozumieć i dotkliwie odczuwać to, że to ona przysparza im problemów.

Tymczasem władze zaczynają niszczyć ten porządek gospodarczy, który powstawał w Rosji w ostatnich dekadach. Ograniczają dostęp do nauki na wyższych uczelniach, blokują mobilny internet, kontrolują rozmowy i korespondencję obywateli, zapowiadają rejestrację telefonów mobilnych.

Te czynniki są ważne nie mniej niż wysiłki Sił Zbrojnych Ukrainy. Widzieliśmy, jak ograniczenia dostępu do internetu spowodowały, że społeczne poparcie dla Putina gwałtownie spadło. Ważne jest też to, że nie ma żadnej nadziei na zmianę kursu ani w wojennej, ani w politycznej sferze.

Rosja grzęźnie. A ten ekonomiczny regres wygląda dziś na nieunikniony. Władze nie mogą zrezygnować z nękania obywateli i biznesu, nie są w stanie zagwarantować napływu pieniędzy do tych gałęzi gospodarki, które nie zarabiają na wojnie.

Recesja nie będzie ostra ani głęboka. Rosjanie mają duże doświadczenie w trwaniu przy wysokich podatkach i dzikiej inflacji. Do wzrostu gospodarczego wrócić jednak będzie można dopiero po zakończeniu wojny i ograniczeniu wojennego budżetu.

I tu pojawia się ważne pytanie. Czy Rosja była skazana na pogrążanie się w recesji?

Decyzje Putina uderzają w gospodarkę Rosji

Według mnie „przełomu 2026 roku” można było uniknąć. Kraj sprostał wyzwaniom ekonomicznym pierwszych lat wojny, bo władze zdecydowały się na faktyczną liberalizację i rozszerzenie swobód gospodarczych, nie podnosiły podatków, oparły siły zbrojne na zasadach komercyjnych, werbując najemników za pieniądze (nazywam to „śmiercioekonomiką”). A dopiero cztery lata później Putin wpadł na pomysł, że wydatki wojenne należy pokrywać, maksymalnie podnosząc podatki i wzmacniając kontrolę nad wszelkimi procesami ekonomicznymi.

Efekt jest jednak marny. Podniesienie podatków nie zwiększa wpływów do budżetu (na przykład podatek na utylizację samochodów), a na organizowanie i kontrolowanie pobierania niektórych danin państwo musi wydawać więcej niż one przynoszą (choćby opłata turystyczna).

Putinowski kurs na „sowietyzację” i polityki, i gospodarki bije ekonomikę nie mniej boleśnie niż sankcje zachodnie i ataki ukraińskie. Ale na Kremlu za nic nie chcą tego zrozumieć i dlatego sytuacja się nie zmienia.

Nawet jeśli USA i Izrael znów zaatakują Iran, ceny ropy wzrosną do rekordowego pułapu to, jak to widzieliśmy w ostatnim czasie, gospodarka nie ożywi się, a wzrosną jedynie apetyty putinowskiego wojennego lobby. ●

Tłumaczył Wacław Radziwinowicz

Podwójne trzęsienie ziemi w Wenezueli

Dwa potężne trzęsienia ziemi, następujące jedno po drugim, nawiedziły Wenezuelę w środę wieczorem czasu lokalnego. Władze mówią o wielu ofiarach śmiertelnych.

Bartosz Hlebowicz

Według danych amerykańskiej służby geologicznej USGS pierwsze trzęsienie ziemi miało magnitudę 7,2, a kolejne, do którego doszło 40 sekund później – 7,5. Jak podała agencja AFP, powołując się na słowa tymczasowej prezydentki Wenezueli Delcy Rodríguez, potem nastąpiło ponad 20 wstrząsów wtórnych.

Władze poinformowały, że jest wiele ofiar śmiertelnych, i ogłosiły stan wyjątkowy. Setki ratowników próbuje odnaleźć ludzi pod gruzami.

W sieciach społecznościowych krąży wiele nagrań, na których widać chaos i panikę na ulicach, zniszczone budynki w stolicy kraju, Caracas, i innych miastach.

Epicentrum trzęsień ziemi znajdowało się w północnej części kraju, 300 km na zachód od Caracas, ale odczuwalne było w całej Wenezueli, a nawet w sąsiadującej z nią Kolumbii.

Przy tak silnym trzęsieniu ziemi najbardziej bezpośrednim zagrożeniem jest zawalenie się kolejnych budynków. Cytowana w CNN sejsmolożka z Caltech, dr Lucy Jones, ostrzega, że w gęsto zaludnionych miejscach silne wstrząsy mogły spowodować pęknięcia linii gazowych lub uszkodzić instalacje elektryczne. W nocy po trzęsieniu ziemi w Caracas nie było prądu, nie działała też sieć telefoniczna.

W orędziu do narodu Rodríguez poinformowała, że udostępniła aplikację VenApp do zgłaszania wszelkiego rodzaju informacji na temat uszkodzeń infrastruktury, osób rannych lub zaginionych. Tymczasowo prezydentka zapewniła, że usługi publiczne działają bez przerwy, z wyjątkiem metra w Caracas i kolei. Rodríguez ogłosiła także zawieszenie zajęć w szkołach w całym kraju do końca tygodnia.

Główny międzynarodowy port lotniczy Wenezueli Maiquetia, położony na obrzeżach Caracas, został zamknięty z powodu „poważnych uszkodzeń”.

W momencie zamknięcia papierowego wydania „Wyborczej” liczba ofiar śmiertelnych wyniosła co najmniej 164, a rannych było 971 osób.

Cytowany przez CNN mieszkaniec stolicy, który przeżył trzęsienie ziemi w 1967 roku, powiedział, że obecne wstrząsy były inne niż wszystko, czego wcześniej doświadczył. Inny mieszkaniec Caracas, który uciekł z uszkodzonego budynku, powiedział, że „scena wyglądała jak w filmie grozy”.

Wenezuela leży w sejsmicznie aktywnej strefie, gdzie stykają się dwie płyty tektoniczne – karaibska i południowoamerykańska. Według amerykańskiej Służby Geologicznej (USGS) drugi, silniejszy wstrząs, wystąpił w wyniku „płytkiego poziomego przesunięcia wzdłuż uskoku” w pobliżu granicy między tymi płytami. Do

trzęsienia ziemi dochodzi, gdy ruch ten zachodzi szybko. USGS ostrzega, że nadal możliwe są wstrząsy wtórne, także „potencjalnie o dużej sile”.

Eksperti podają, że było to najsilniejsze trzęsienie ziemi w Wenezueli od 1900 roku.

Prezydent USA Donald Trump napisał na platformie Truth Social:

„Dwa potężne trzęsienia ziemi, które właśnie dotknęły Wspaniałą Narod Wenezueli, miały ogromną skalę i spowodowały ogromną liczbę ofiar śmiertelnych. Stany Zjednoczone są gotowe, chętne i zdolne do udzielenia pomocy Wenezueli. Będziemy tam dla naszych nowych wspaniałych przyjaciół”.

Sekretarz stanu USA Marco Rubio przekazał, że „na polecenie prezydenta Trumpa Departament Stanu natychmiast wyśle do Wenezueli zespoły poszukiwawczo-ratownicze, zasoby medyczne oraz pomoc humanitarną”.

Pomoc Wenezueli zaoferowały także m.in. Ekwador, Salwador, Brazylia, Chiny i Niemcy.

Liderka wenezuelskiej opozycji Maria Corina Machado napisała na X: „Moje serce i modlitwy są z każdym wenezuelskim domem w tych godzinach cierpienia. Niech Bóg chroni każdego Wenezuelczyka, nasze rodziny i nasze domy. Dziś jesteśmy bardziej zjednoczeni niż kiedykolwiek”. ●

• 24 czerwca 2026 roku. Służby prowadzą akcję ratunkową w Caracas FOT. EPA/RAYNER PENA/PAP

REKLAMA

Kraj/34439087

Ministerstwo
Finansów

Bank Polski

Obligacje Skarbowe

Zamień obligacje skarbowe i patrz, jak oszczędności rosną

Sprawdź termin wykupu swoich obligacji i zamień je na nowe:

- im dłużej oszczędzasz, tym więcej zyskujesz,
- cieszysz się pewnością i bezpieczeństwem,
- masz stały dostęp do swoich oszczędności.

Dostępne w PKO Banku Polskim lub na obligacjeskarbowe.pl.

Sprawdź termin wykupu swoich obligacji i dowiedz się więcej w Punktach Sprzedaży Obligacji Skarbowych w PKO Banku Polskim, pod numerami infolinii*: 801 310 210 lub +48 81 535 66 55**, lub na obligacjeskarbowe.pl.
* Oplata zgodna z taryfą operatora. Infolinia czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-17.00 (z wyjątkiem dni świątecznych).
** Numer dostępny w kraju, za granicą i z telefonów komórkowych.

Co z ukraińskimi kontraktami dla polskich firm?

Pod nazwiskiem każdy powie, że polityka nie ma znaczenia w relacjach biznesowych. Nieoficjalnie przedsiębiorcy przyznają, że rośnie obawa, że kluczowe kontrakty trafią do firm niemieckich, austriackich, czy francuskich.

Ireneusz Sudak

Bez udziału prezydenta Wołodymyra Zełenskiego, za to z premierką Ukrainy Julią Swyrydenko – wczoraj wystartowała Konferencja na Rzecz Odbudowy Ukrainy w Gdańskim Amber Expo (Ukraine Recovery Conference – URC).

Angielska nazwa odzwierciedla międzynarodową rangę konferencji, w której bierze udział 5 tys. osób z 70 krajów świata, w tym 12 premierów

Dwudniowe wydarzenie w Gdańsku jest piątą edycją URC. Wcześniejsze odbyły się kolejno w Lugano, Londynie, Berlinie i Rzymie. Jednak z powodu napięć politycznych jeszcze nigdy atmosfera nie była tak niezręczna.

Oficjalnie pragmatyzm, nieoficjalnie obawa

Działania wojenne powodują, że na razie to ukraińskie firmy i drobny biznes inwestuje w Polsce niż na odwrót: przybywa placówek pocztowych NovaPost, koncern energetyczny DTEK buduje za blisko 500 mln zł farmę fotowoltaiczną, producent Mrozonek Trzy Niedźwiedzie (Three Bears) kupił w 2024 r. firmę Nordis (po czym zamknął ją po roku i zwolnił załogę), przybywa sklepów typu „specjały ze wschodu”.

Polska celuje w duży biznes i duże kontrakty na odbudowę Ukrainy ze zniszczeń wojennych. Choć przedsiębiorcy robią dobrą minę do złej gry, jest realna obawa, że przez polityczną eskalację napięć, atmosfera w Ukrainie, nie będzie sprzyjała do wskazywania polskich firm.

„Współpraca Polski i Ukrainy pozostaje ważnym elementem rozwoju gospodarczego i stabilności naszego regionu. Rada Przedsiębiorczości z rosnącym niepokojem obserwuje widoczną w ostatnich dniach eskalację napięć w relacjach pomiędzy Polską i Ukrainą. Wierzymy, że dialog i współpraca pozostają najlepszą drogą do ich przezwyciężania” – brzmi apel Rady Przedsiębiorczości opublikowany tuż przed startem konferencji.

Rada Przedsiębiorczości to wspólny głos przedstawicieli 9 największych organizacji reprezentujących 330 tys. przedsiębiorców i pracodawców w Polsce zatrudniających w sumie 8 mln osób.

Oprócz tego Business Centre Club zaapelował o powołanie unijnej Agencji ds. Odbudowy Ukrainy i zlokalizowanie jej w Polsce.

Różnice wychodzą na wierzch

Przedsiębiorcy odnotowują, że w ostatnich latach powstało tysiące relacji bizne-

Szacowane koszty odbudowy Ukrainy to prawie trzykrotność PKB tego kraju i 2,6 proc. PKB Unii Europejskiej

• **24.06.2026 roku, Gdańsk. 15. Sesja Zgromadzenia Parlamentarnego Polski i Ukrainy**

FOT. MICHAŁ RYŃIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

sowych, które „przyczyniają się do wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i wzmacniania odporności gospodarek po obu stronach granicy”.

„Nasze gospodarki są dziś splecione mocniej niż kiedykolwiek wcześniej. Blisko milion ukraińskich pracowników i przedsiębiorców stanowi integralną część polskiego systemu gospodarczego, a Polska jest dziś najważniejszym partnerem handlowym Ukrainy. Tego kapitału zaufania nie wolno zmarnować” – ostrzega Rada.

„Potrzebujemy odpowiedzialnego przywództwa, wzajemnego szacunku oraz koncentracji na tym, co nas łączy. Wspólne interesy Polski i Ukrainy są znacznie większe niż dzielące nas różnice” – konkluduje Rada Przedsiębiorczości.

Tych różnic jest dużo, a spór polityczny nałożył się tylko na tłące się problemy: kwestię importu ukraińskich produktów rolnych (Bruksela wzywa Polskę do otwarcia rynku na ukraińskie zboże), napływ owoców miękkich czy miodu, a w końcu pełne otwarcie rynku w ramach członkostwa Ukrainy w Unii Europejskiej – choć do tego droga bardzo daleka.

No i kwestia stali: alarm podniósł się w ubiegłym roku, gdy UE czasowo zawiesiła część unijnych przepisów ograniczających przywóz ukraińskich wyrobów stalowych. Jak podaje serwis StrefaInwestorów.pl po tej decyzji import blachy wzrósł o 24 proc., a prętów zbrojeniowych o 400 proc. To napływ nie tylko, ale głównie z Ukrainy.

Rząd zareagował i na początku Ministerstwo Rozwoju i Technologii poinformowało, że Komisja Europejska uwzględniła polski postulat objęcia Ukrainy pełnym zakresem nowych regulacji ochronnych dla unijnego rynku stali, który ma obowiązywać od lipca. Oprócz tego Polska zabiega też, by Ukraina została objęta systemem

kontyngentów taryfowych z indywidualną alokacją krajową.

Takie pożary wybuchały i wybuchają nieustannie, ale do tej pory udawało się je zdusić w zarodku.

Atmosfera może nie zaszkodzi, ale na pewno nie pomoże

Nasi rozmówcy przyznają nieoficjalnie, że w świecie, w którym liczą się symbole, relacje są już mocno nadwyrężone.

Zaczęło się od prezydenta Wołodymyra Zełenskiego, który zdecydował o nazwaniu jednostki wojskowej imieniem bohaterów Ukraińskiej Armii Powstańczej (UPA), która (cytat za serwisem BBC, który znany jest z tego, że stara się zachowywać bardzo wstrzemięźliwy i poprawnie polityczny język) „brała udział w mordach dziesiątek tysięcy Polaków w latach 1943–1945”.

Niemal natychmiast zareagował były prezydent Lech Wałęsa, który zapowiedział, że nie będzie już nosił przypinki z ukraińską flagą. Potem prezydent Karol Nawrocki zdecydował o odebraniu Zełenskiemu Orderu Orła Białego, a prezydent Ukrainy w teatralny sposób odesłał go kurierem NovaPost, a nie pocztą dyplomatyczną.

Kolejne osoby, rezygnują i odsyłają swoje ordery i odznaczenia: byli prezydenci Ukrainy, czy senator Michał Kamiński.

Co o tym sądzą przedsiębiorcy?

– Ci ludzie, czyli np. Wałęsa, czy Kamiński nie są antyukraińscy, ale gesty budują antyukraińskie nastroje w Polsce, choć zaczął Zeleński. Nie wiem, czy to zaszkodzi polskim firmom, ale wiem, że na

prawie im nie pomoże – mówi nam jeden z przedsiębiorców.

Pod nazwiskiem każdy powie, że polityka nie ma znaczenia. Nieoficjalnie, gdy można zebrać się na szczerą, rośnie obawa, że kluczowe kontrakty trafią do firm niemieckich, austriackich, czy francuskich.

Miliardowe kontrakty czekają

Oficjalnie rozmawiamy z Markiem Gołą, dyrektorem ds. rozwoju w firmie budowlanej Mirbud, która jest obecna w Ukrainie od 2018 r.

– Budujemy swoją pozycję na rynku ukraińskim i niezależnie od – mam nadzieję – przejściowych perturbacji na poziomie politycznym, będziemy to robić dalej – mówi nam Goła.

– Jeszcze przed wybuchem wojny zaczęliśmy startować w lokalnych przetargach publicznych, opierając się nie tylko na własnych zasobach i doświadczeniu, ale również na współpracy z naszymi ukraińskimi partnerami, bez których nie wyobrażamy sobie realizacji kontraktów budowlanych w tym kraju. Jestem przekonany, że polskie firmy będą miały swój udział w przyszłej odbudowie tego kraju, choćby ze względu na pokrewieństwo kulturowe, a także bliskość geograficzną obu narodów – dodaje Goła.

– Ukraina ciągle jest w stanie wojny, broni się i jest wspierana przez wiele krajów. My jako Polska mamy swoje interesy geopolityczne i gospodarcze i na tym powinniśmy się skupić niezależnie od tego, co mówią politycy. Na szali są kontrakty wartę setki miliardów euro. Ukraina będzie odbudowywać miasta, budować drogi, energetykę – dobrze by było, by firmy polskie brały w tym swój udział – dodaje Górski.

Kapitał już płynie na Ukrainę

Koszty odbudowy Ukrainy zmieniają się z kwartału na kwartał wraz z nowymi zniszczeniami. W raporcie z 2025 r. szacowano je na 506 mld dol.

Największe potrzeby, zarówno wg Citi, jak i raportu pod egidą Banku Światowego, dotyczą odbudowy mieszkań, a następnie energetyki i transportu (odbudowa dróg, budowa nowych tras szybkiego ruchu, w tym budzącej kontrowersje budowie trasy do Lwowa i stworzenie odnogi Via Carpatia do Kijowa). W dalszej kolejności to handel, przemysł rolnictwo i odgruzowywanie.

Na odbudowę czekają elektrownie, sieci przesyłowe, domy, osiedla. Niemal od zera trzeba będzie budować też sieć dróg szybkiego ruchu. ●

OGŁOSZENIE

Kraj/34439157

**WE WTOREK, 30 CZERWCA
W GAZECIE WYBORCZEJ I WYBORCZA.PL**

ENERGIA PRZYSZŁOŚCI

Transformacja energetyczna dzieje się dziś.

- Jakie inwestycje zdecydują o bezpieczeństwie energetycznym Polski?
- Jaką rolę odegra Bałtyk w przyszłości krajowej energetyki?

REKLAMA

PARTNER WYDAŃ

GAZE
system

**DODATEK
SPECJALNY**

DOLNY ŚLĄSK na zdrowie

Odkryj region dla każdego.
Najwięcej uzdrowisk w Polsce

WWW.DOLNYSLASK.TRAVEL

Bieda emerytury kobiet

– Jeśli nic nie zmienimy, Polki nie będą w stanie się utrzymać z własnej emerytury. Będą zdane na pomoc bliskich albo na opiekę społeczną – mówi dr Marcin Wojewódka z Instytutu Emerytalnego.

Leszek Kostrzewski

ZUS właśnie ogłosił najnowsze dane o wysokości emerytur w Polsce. I tak po marcowej waloryzacji (przypomnijmy, podwyżka wyniosła 5,3 proc.) obecnie średnia emerytura w Polsce wynosi 4 324,85 brutto.

Tyle że jest ogromna różnica między mężczyznami, którzy dostają średnio 5312,28 zł brutto, a kobietami z przeciętnym świadczeniem 3662,52 zł brutto.

Polki przeciętnie mają więc na przeżycie 1650 zł mniej niż Polacy.

Skąd te niskie emerytury?

Skąd te pesymistyczne dane? Z prostego powodu. Mamy obecnie system emerytalny, w którym liczą się tylko nasze składki. Ile odłożysz, tyle na starość dostaniesz. Wzór jest następujący: zebrany kapitał dzielimy przez statystyczną długość życia. Jeśli więc przejdziemy wcześniej na emeryturę, tracimy podwójnie: po pierwsze – krócej zbieramy kapitał, po drugie – te mniejsze pieniądze dzielone są przez więcej miesięcy naszego przyszłego życia.

Po tym, jak PiS w 2017 roku obniżył wiek emerytalny do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, Polacy, którzy skorzystają z „prezentu” poprzedniej władzy, muszą się liczyć z niewielką emeryturą. Dotyczy to zwłaszcza kobiet.

60-letnia Polka rozpoczynająca emeryturę może spodziewać się, że będzie żyć jeszcze średnio 22,2 lata, (mężczyźni odchodzący na emeryturę w wieku 65 lat będą pobierać ją przez 12 lat).

Krótszy wiek emerytalny to pierwsza dyskryminacja kobiet w stosunku do mężczyzn. Druga – to niższe zarobki.

Jak czytamy w ubiegłorocznym badaniu Prudential Family Index, średnie miesięczne wynagrodzenie brutto kobiet było niższe od wynagrodzenia mężczyzn o 856,91 zł, co stanowiło różnicę na poziomie 9,7 proc.

Dodatkowo kobiety tracą z powodu przerw w pracy związanych z urodzeniem i wychowaniem dziecka. Później część z nich wypada z rynku pra-

• **44,2 proc. kobiet pobiera emeryturę w wysokości do 3200 zł** FOT. GETTY IMAGES

Obecnie średnia emerytura w Polsce wynosi 4 324,85 brutto. Tyle że jest ogromna różnica między mężczyznami, którzy dostają średnio 5312,28 zł brutto, a kobietami z przeciętnym świadczeniem 3662,52 zł brutto

cy po ukończeniu 50 lat ze względu na opiekę nad członkiem rodziny (wnukami lub rodzicami).

Z badań Eurostatu wynika, że w Polsce kobiety dwa razy częściej niż w innych krajach UE deklarowały obowiązki opiekuńcze jako powód bierności zawodowej.

Groszowe świadczenia

ZUS podał też inne niepokojące dane. Otóż po marcowej waloryzacji mamy już 462,8 tys. osób z emeryturą poniżej minimalnej (to ok. 1700 zł na rękę). Z tego ponad 70 proc. stanowią kobiety.

Jeszcze w 2011 roku takich osób było niespełna 23,9 tys., dwa lata później – 91 tys., w 2019 roku – 280 tys. a w 2025 r. 437,9 tys.

O co chodzi i czy w Polsce można w ogóle pobierać świadczenie poniżej gwarantowanej przez państwo emerytury minimalnej? Otóż można.

Przykład. Pani Katarzyna na emeryturze jest od dwóch lat. Dostaje tylko 600 zł netto, bo pracowała głów-

nie na umowach o dzieło i nie odprowadzała składek.

– Przez większość życia zajmowałam się wychowaniem dzieci. Przez kilka lat dorabiałam szyciem, na umowach śmieciowych. Dopiero mając 49 lat, dostałam etat w szwalni, ale przed 56. rokiem życia zostałam zwolniona. Dlaczego? Po prostu szef nie chciał, abym weszła w okres ochronny przed zwolnieniem, bo wtedy musiałby mnie zatrudniać do sześćdziesiątki – mówi pani Katarzyna.

W polskim prawie obowiązuje mechanizm dopłaty do emerytur, tak aby rodacy mieli przynajmniej najniższe świadczenie.

Ale dopłat nie dostaje każdy. Trzeba udowodnić odpowiedni staż pracy: 20 lat dla kobiet, 25 lat dla mężczyzn. Tysiące Polaków mają z tym problem, w tym głównie kobiety, które przez lata zajmowały się wychowaniem dzieci i nie miały odprowadzanych składek.

W efekcie wśród osób mających świadczenie poniżej emerytury minimalnej aż 30,1 tys. pobiera co miesiąc

mniej niż 500 zł (to wzrost 8,7 proc. w porównaniu z ubiegłym rokiem). Z tego 8,8 tys. osób dostaje poniżej 100 zł.

Łącznie w przypadku kobiet:

- 44,2 proc. pobiera emeryturę w wysokości do 3200 zł (w tej grupie są też osoby z emeryturą poniżej minimalnej),
- 5,7 proc. dostaje 3200-3400 zł,
- 5,3 proc. – 3400-3600 zł,
- 4,7 proc. – 3600-3800 zł,
- 4,3 proc. – 3800- 4000 zł,
- 35,7 proc. – powyżej 4000 zł

A jak jest u mężczyzn? Emeryturę powyżej 4 tys. zł pobiera aż 70,9 proc. z nich.

Jest źle, będzie gorzej

Patrząc na te dane, nie dziwi, że zgodnie z raportem Prudential Family Index 2025 aż 82 proc. Polek nie wierzy, że państwo zapewni im godziwą emeryturę. I się nie mylą.

Prof. Joanna Tyrowicz z ośrodka badawczego GRAPE wylicza, że gdy obecni 30-, 40-latkowie przejdą na emerytury w obecnym ustawowym wieku emerytalnym, to 75 proc. z nich otrzyma co najwyżej świadczenie minimalne. Taka przyszłość spotka praktycznie wszystkie kobiety i ponad połowę mężczyzn.

Mało przerażające? To dodajemy jeszcze, że według danych ZUS w 2040 roku przeciętna emerytura ma wynosić zaledwie 37 proc. przeciętnej pensji, a w 2060 r. – uwaga! – już tylko 24,6 proc.

Do spadku emerytur przyczynia się tzw. kapitał początkowy. To bardzo ważna część naszej emerytury. Prawo do niego mają osoby, które pracowały przed 1999 rokiem.

Chodzi o to, że przed 1999 rokiem (data reformy emerytalnej) pracodawca przysyłał składki zbiorczo, za wszystkich pracowników. I te trafiały do jednego worka. ZUS rozdziela teraz te „zaległe” składki na poszczególne pracowników.

Dłaczego kapitał jest tak ważny? Bo jest wyliczany według bardzo korzystnego wzoru. To taki emerytalny sowity posag od państwa. Ktoś, kto ma kapitał, może liczyć na dużo wyższą emeryturę, a kto go nie ma – dostaje niską. A z każdym nowym rokiem będzie go miało coraz mniej Polaków.

Podważyć wiek emerytalny

Jak uzdrowić sytuację? Wszyscy pytani przez nas eksperci wskazują, że konieczne jest podwyższenie wieku emerytalnego, zwłaszcza kobiet. Bez tego nie zlikwidujemy biedaemerytur.

Na razie na to się nie zanoszą, wręcz przeciwnie. Na przykład w kontekście wyrównania wieku emerytalnego ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk mówiła, że jeśli już, to należy obniżyć wiek emerytalny mężczyzn, aby wynosił tyle, ile w przypadku kobiet.

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk chce też wprowadzić nowe tzw. wcześniejsze emerytury stażowe, które pozwolą odchodzić z pracy nawet w wieku 53 lat (kobiety) i 58 lat (mężczyźni).

I to w sytuacji, gdy cała Europa wiek emerytalny podnosi. Wszyscy bowiem wychodzą z założenia, że skoro dłużej żyjemy w zdrowiu, to dłużej powinniśmy pracować. Bez podwyższania wieku emerytalnego nie gwarantujemy bowiem obywatelom godnych emerytur, a systemowi emerytalnemu (poprzez wcześnie wypłacanie świadczeń) grozi ruina.

Według prognoz ZUS na wypłatę emerytur zabraknie nawet 300 mld zł w ciągu najbliższych 5 lat. Aby ludzie dostawali świadczenie, konieczne więc będzie zwiększenie kłopotów z budżetu państwa.

I jeszcze jedna ważna rzecz, bieda emerytury grożą głównie ubezpieczonym w ZUS, ale nie grupom z osobnymi, uprzywilejowanymi systemami emerytalnymi. A tych ostatnich jest całkiem sporo: policjanci, żołnierze, strażacy, marynarze, górnicy, sędziowie, prokuratorzy, księża, czy celnicy. Wszyscy oni albo nie płacą składek emerytalnych (całość pokrywa państwo), albo ich składki są niewielkie, a na ich emeryturę zrzucają się inni Polacy ze swoich podatków. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

**NEWSLETTERY
WYBORCZEJ**

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newslettery

34441066

BCU Miastko - energia przyszłości zaczyna się tutaj!

Branżowe Centrum Umiejętności w Miastku to nowoczesny ośrodek kształcenia specjalistycznego w dziedzinie pomp ciepła i geotermii płytowej, działający przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Miastku. Powstało dzięki współpracy z Powiatem Bytowskim, który pełni rolę organu prowadzącego.

BCU Miastko łączy wiedzę teoretyczną z praktyką. Uczestnicy szkoleń pracują na specjalistycznym sprzęcie i rzeczywistych instalacjach, poznając zasady doboru, montażu, eksploatacji i serwisowania pomp ciepła oraz wykorzystania geotermii płytowej. To miejsce stworzone dla uczniów, nauczycieli, osób dorosłych, instalatorów, projektantów, samorządowców i wszystkich, którzy chcą rozwijać kompetencje w branży OZE.

Centrum wyróżnia nowy budynek, nowoczesne pracownie, profesjonalne wyposażenie oraz ścisła współpraca z ekspertami i przedsiębiorcami. BCU organizuje szkolenia, warsztaty, konferencje i spotkania branżowe, dzięki którym uczestnicy mogą poznawać aktualne technologie, wymieniać doświadczenia i zdobywać praktyczne umiejętności cenione na rynku pracy.

Ważnym elementem działalności BCU Miastko jest także popularyzacja odnawialnych źródeł energii wśród młodzieży i mieszkańców regionu. Centrum prowadzi działania edukacyjne, pokazy, konkursy oraz wydarzenia promujące świadome korzystanie z nowoczesnych rozwiązań energetycznych. Dużym zainteresowaniem cieszy się ogólnopolski konkurs „OZE BCU Miastko”, który promuje młode talenty i rozwija pasję do zielonej energii.

BCU Miastko to inwestycja w przyszłość – w ludzi, kompetencje i rozwój regionu. Dzięki działalności Centrum Miastko staje się ważnym punktem na mapie nowoczesnej edukacji branżowej w Polsce.

Branżowe Centrum Umiejętności w Miastku – uczymy energii przyszłości.

Przedsięwzięcie pn. „Branżowe Centrum Umiejętności” realizowane w ramach konkursu „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 Branżowych Centrum Umiejętności (BCU)” realizujących koncepcję Centrów Doskonałości Zawodowych (CoVes) współfinansowane ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

Katolicyzm

Czy możliwy jest Kościół otwarty?

Warto – jeśli ktoś ma w sobie dość nadziei – odwojować Kościół i przywrócić mu nadzieję.

Terlikowski

Od czasu do czasu – nie ma co ukrywać coraz rzadziej – polskie media i część opinii publicznej (malejącą, bo procesy laicyzacyjne dotyczą Kościoła i społeczeństwo coraz bardziej) rozgrzewa nadzieję na zmianę na szczytach Kościoła w Polsce.

Nowa nominacja biskupia ma sprawić, że wszystko (no, może nie wszystko, ale coś) się zmieni, że oto teraz pojawi się – by posłużyć się tytułem części IV „Gwiezdných wojen” – nowa nadzieja. Lukiem Skywalkerem polskiego Kościoła, nadzieją rebelii, miał być a to nowy metropolita warszawski arcybiskup Adrian Galbas, a to nowy ordynariusz sosnowiecki biskup Artur Ważny, a ostatnio nowi metropolici krakowski i łódzki: kardynałowie Grzegorz Rys i Konrad Krajewski.

A potem... potem jest jak zwykle, po staremu, bo albo hierarcha adaptuje się w systemie (to, jak się zdaje, stało się z arcybiskupem Galbasem, który stoi za reformą KAI, której istotą jest jej całkowite podporządkowanie Biuru Prasowemu), albo okazuje się, że mimo wielu dobrych chęci i dobrych decyzji pojedynczy biskup niewiele w istocie może. Taką jest – jak sądzę – sytuacja biskupa Artura Ważnego, który wprawdzie powołał komisję zajmującą się zbadaniem skandalu i uczestniczył w rekolekcjach dla ludzi z peryferiów Kościoła, ale nie jest w stanie przekonać do większego otwarcia w tych sprawach większości Episkopatu. Jego praca, ważna i potrzebna, nie jest w stanie zmienić wizerunku Kościoła w Polsce i nie przekłada się na życie religijne poza diecezją sosnowiecką (a i wewnątrz niej bywa różnie).

Jak będzie z kardynałami Rysiem i Krajewskim? Odpowiedzi wciąż nie znamy, ale obaj nie chcą raczej być symbolami rewolucji, nieźle funkcjonują w systemie i choć są otwarci na zmiany, to nie mają wsparcia ani możliwości, by samodzielnie je przeprowadzić. Idąc za Psalmem 146, nie ma co pokładać „ufności w książętach, ani w człowieku, u którego nie ma wybawienia”.

Ostrożny byłbym też z określeniami „Kościół otwarty” i „Kościół zamknięty”, które, choć opisywały rzeczywistość eklezjalną końca XX wieku (a i wtedy moim zdaniem nie do końca adekwatnie), dzisiaj są już nieaktualne. Polityczny podział na Kościół progresywny (choćby umiarkowany) i konserwatywny jest w Polsce XXI wieku absolutnie nieprawdziwy. Obecnie różnice między hierarchami i większością księży (a także rosnącą rzeszą zaangażowanych wiernych) dotyczą wyłącznie pozycji na osi konserwatywnej. Czym zastąpić oba te terminy? Adekwatnym określeniem byłby – moim zdaniem – podział (ze świadomością jego umowności) na Kościół nadziei i Kościół nostalgii (a bardziej negatywnie frustracji, czy żalu).

Polscy (i nie tylko polscy, ale ten tekst jest o naszym kraju) katolicy wciąż nie przepracowali żałoby po utraczonej pozycji wielkości Kościoła. Po roku 1945 Kościół w Polsce stał się zastępczym państwem, przestrzenią wolno-

• **Solidarność z najsłabszymi i empatia wobec wykluczonych są wpisane w przekaz proroków i samego Jezusa**

FOT. MARCIN STEPIEN / AGENCJA WYBORCZA.PL

ści, a potem osiągnął gigantyczny sukces duszpasterski i egzystencjalny. Kilka osób – w tym kardynał Stefan Wyszyński, Jan Paweł II, ksiądz Franciszek Blachnicki czy ksiądz Jerzy Popiełuszko (by wymienić tylko postacie symboliczne) – zbudowało jego wielkość i wpływy, a także przyciągnęło do seminariów i zakonów tysiące młodych ludzi. Kościół dawał wówczas nie tylko niespotykane gdzie indziej możliwości, ale i poczucie budowania czegoś wielkiego.

Upadek komunizmu otworzył nowe możliwości, a pontyfikat Jana Pawła II zdecydowanie odroczył laicyzację w Polsce. Mogliśmy się (mam na myśli zaangażowanych katolików) czuć jak dzieci szczęścia, których nie dotyczyły – nie

Polityczny podział na Kościół progresywny (choćby umiarkowany) i konserwatywny jest w Polsce XXI wieku absolutnie nieprawdziwy

bez naszej zasługi – zjawiska zewnętrzne. To budowało poczucie wartości, triumfu, zadowolenia z siebie.

I gdy to wszystko błyskawicznie zaczęło się sypać, gdy znaczenie Kościoła zaczęło wygasać, powołania się skończyły, a spora część zaangażowanych katolików z pokolenia Jana Pawła II odkryła, że ich dzieci odpływają z Kościoła, pojawiła się żaloba i tęsknota, które przekształciły się we frustrację, zaprzeczenie i niezmiennie spoglądanie w przeszłość. To tam mają się kryć wszystkie odpowiedzi, stamtąd czerpać mamy pociechę. Powrót do mitycznej przeszłości ma dostarczyć odpowiedzi na współczesne pytania. To jednak nie działa, więc frustracja tylko się potęguje, bo przecież i współczesne papieństwo oferuje inne rozwiązania, weryfikuje pewne odpo-

wiedzi Jana Pawła II albo „ulega” nowoczesności. A to rodzi jeszcze większy żal.

Oprócz żalu, nostalgii i poczucia wygasania znaczenia społecznego Kościoła jest jednak też obecna nadzieja, że zmiana nie musi oznaczać zawsze zmiany na gorsze, że laicyzacja, zmiana narracyjna i związane z nią nowe pytania otwierają nowe szanse, a nie są tylko smutnym dowodem rozpadu. Katolicyzm nadziei – choć ma różne oblicza (bardziej i mniej konserwatywne, progresywne i zachowawcze) – to generalnie uznanie, że historia (także Kościoła) jest pod kontrolą Boga, że On jednak prowadzi Kościół, i że zmiany, w tym także rozpad pewnej formy katolickości, otwierają szansę na budowę form nowych.

Te nowe formy, jak wszystko, także przemijają, ale przemijanie też jest szansą. To, że pewna forma rozpada się, nie oznacza jeszcze ani końca wiary, ani końca Kościoła. Forma może się zmieniać, ale to nie oznacza, że wiara przestanie być potrzebna.

Czy ta postawa jest większościowa w polskim Kościele? Mam wrażenie, że niekoniecznie. Polski katolicyzm pod pewnymi względami przypomina donatyzm, afrykańską schizmę z IV wieku, u której podstaw leżało przekonanie o konieczności całkowitej czystości i wierności jedynie prawdziwej, miejscowej ortodoksji. Bliskie jest mu dynastyczne przekonanie, że jedyną drogą jest zachowanie wierności temu, co było, i że ostatecznie ortodoksja zachowana została tylko u nas. Donatyzm był w pewnym momencie większościową formą wiary w chrześcijańskiej Afryce, ale to nie on przetrwał. I mam wrażenie, że w Polsce będzie podobnie.

Aby jednak było to możliwe – ależ teraz będzie kaznodziejsko – warto zostać. Wiem doskonale, że wiele zjawisk społecznych i eklezjalnych wypycha z Kościoła, że wielu – mnie osobiście także (bo przecież prawdziwym, odpowiednio czystym katolikiem już nie jestem) – nie-

zmennie sugeruje się, żeby już opuścili katolicyzm. Ja sam nie mam żadnych powodów, by to zrobić. Kościół można zmienić tylko od wewnątrz, tylko w nim zostając.

Jeśli w kimś zachowana jest wiara, że jest w Kościele coś, co powinno być przekazane dalej, że jest w Ewangeliach iskra, która rozpala serca, to warto zostać. I budować choćby niewielkie wspólnoty, w których ta iskra jest podsykana. Znam takie miejsca, gdzie to się dzieje; znam osoby, które to robią. I jestem głęboko przekonany, że warto to robić.

Dlaczego? Bo mam wrażenie, że opowieść o Bogu, który tak bardzo oszalał z miłości, że stał się człowiekiem i wziął na siebie ludzkie cierpienie, jest wciąż inspirująca. Solidarność z najsłabszymi, empatia wobec wykluczonych są wpisane w przekaz proroków i samego Jezusa. I nawet jeśli czasem (może zbyt często) nie ma jej w przekazie polskiego Kościoła, to nie ma sensu odrzucać samej opowieści. Zawsze można ją podjąć i opowiadać z peryferiów, z boku, a w istocie z samego serca chrześcijaństwa.

Dlaczego za chrześcijan w Polsce mają uchodzić Dariusz Matecki i Janusz Kowalski, skoro – co do zasady – ich poglądy z nauczaniem samego Jezusa, a nawet współczesnego papieża nie mają wiele wspólnego? Warto – jeśli ktoś ma w sobie dość nadziei – odwojować Kościół i przywrócić mu nadzieję. Czy sam tego dożyję? Pewnie nie, ale może na koniec warto przypomnieć stare polskie przysłowie – „dłużej klasztoru niż przeora”.

Tomasz P. Terlikowski

Doktor filozofii, dziennikarz i publicysta.

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

Wstyd Polakom

To prezydent Ukrainy zachował się jak trzeba

Arkadiusz Kierys

Historyk, dr nauk humanistycznych, biograf Pawła Jasienicy, analityk polityki historycznej, należy do Towarzystwa Historiograficznego. Uczy w Uniwersytecie LO w Toruniu.

List otwarty do prezydenta Karola Nawrockiego

Z przykrością przyjąłem wiadomość o decyzji odebrania Prezydentowi Ukrainy Orderu Orła Białego. Od czasów „Deklaracji Łódzkiej”, uchwalonej przez środowisko historyków polskich po wyborach parlamentarnych 2023 roku, wydawało się, że polityka historyczna polegać będzie na promowaniu przez państwo badań naukowych – a nie wykorzystywaniu jej do różnicowania narodów. Niestety, paradoksalnie wraz z wyborem historyka na urząd Prezydenta RP, właśnie historia stała się częścią programu ideologicznego polskiej prawicy, czego przykładem jest Pana ostatnia decyzja.

Odebranie Orderu, co miało miejsce w naszych dziejach tylko raz – zrobiła to sanacja w stosunku do trzykrotnego premiera Wincencego Witosza – będzie miało kolosalne i nieodwracalne konsekwencje międzynarodowe, zarówno w stosunkach z państwami z koalicji antyrosyjskiej, jak i w relacjach sąsiedzkich z Ukrainą. Ukraina walczy o przeżycie, o własną suwerenność, ale też o bezpieczną Europę i Polskę, i w tym trudnym czasie – na co warto zwrócić uwagę – udostępnia naszym archeologom i historykom miejsca kaźni z czasów rzezi wołyńskiej, byśmy mogli przeprowadzić badania i godnie pochować prochy naszych pobratymców. Już samo to udowadnia, że decyzja o nadaniu jednej z jednostek imienia „Bohaterów UPA” nie ma antypolskiego charakteru. Niestety, wydarzenia potoczyły się przewidywanym tokiem i tylko Prezydent Ukrainy zachował się jak trzeba. Panu przybędzie futeł z błękitną wstęgą – Polakom wstyd.

Każdy kraj, każdy naród prowadzi własną politykę historyczną i za-

den nie chce, by ingerowały w nią inne, niż własne czynniki. Czy o nazwach naszych ulic, stawianych pomnikach i imionach jednostek wojskowych powinny decydować kraje ościenne? Jeśli nie, to dlaczego czynimy to wobec suwerennej Ukrainy? Współcześni mieszkańcy Lwowa jednoczą się wobec czerwono-czarnych flag, które dla nas są znakiem banderowców, ale dla nich symbolizują walkę o niepodległość. Ich liczba przybywa na Polu Marsowym, obok Cmentarza Łyczakowskiego, wprost proporcjonalnie do codziennych pochówków ofiar wojny z Rosją.

Niezależnie od tego, jak daleko posunie się Pan w polityce antyukraińskiej i tym samym prorosyjskiej, każdego dnia żołnierze sił zbrojnych Ukrainy walczyć będą zgodnie z dewizą Orderu Orła Białego – pro Patria et Gente!

Odebranie Orderu Orła Białego, będzie miało kolosalne i nieodwracalne konsekwencje, w stosunkach z państwami z koalicji antyrosyjskiej, jak i w relacjach z Ukrainą.

Rośnie nagonka na Ukrainki i Ukraińców My, kobiety wyrażamy gniew i wściekłość

List otwarty do Prezydenta RP

My, kobiety z Kongresu Kobiet wyrażamy gniew i wściekłość z powodu rosnącej nagonki na obywateli i obywatelki Ukrainy, nagonki rozkręcającej przez polityków prawicy, w tym Prezydenta RP, w celach wąsko partyjnych. Nienawiść wobec „obcych” nie bierze się znikąd. Nienawiść jest produktem zabiegów politycznych i medialnych wykonywanych przez ludzi, którzy liczą, że na ksenofobii i szczuciu ubiją swój polityczny interes. Łatwiej bowiem manipulować ludźmi, którzy boją się wymaginowanych „obcych” niż tymi, którzy są otwarci, gościnni i solidarni, a takimi do niedawna byli Polacy, przyjmując ukraińskich uchodźców.

Nie chcemy, by hasło patriotyzmu stało się synonimem tępego nacjonalizmu i zapowiedzią pogromów, a właśnie w tym kierunku zmierza zbójce „polityka” polskiej prawicy.

Jest wojna, która nam zagraża, nie czas teraz na zajmowanie się polityką historyczną, odgrzebywanie ran i wzajemnych win. Nie czas na symboliczne gesty w imię fałszywego honoru i rzekomej prawdy. Co wygra Prezydent i Rzeczpospolita Polska na czcym geście odebrania orderu bohaterstwa narodowi ukraińskiemu, który się właśnie wykrawia? Jedyną wygraną jest tu Rosja Putina.

Ukraińcy walczą o wolność własną i naszą, europejską. Cierpią i gi-

na. Ukrainki – jak wszystkie kobiety – są ofiarami wojny, ale nie poddają się: rodzą, wychowują, pracują. Również i w Polsce. Nasz kraj zawdzięcza i zawdzięczać będzie narodowi ukraińskiemu bardzo wiele, nasza gospodarka, handel, usługi, opieka nie mogłyby przetrwać bez pracy Ukrainek, naszych sióstr. Jako Polacy jesteśmy winni narodowi ukraińskiemu wdzięczność i podziw, a jego obywatelom i obywatelkom przebywającym na terenie Polski gościnność i solidarność.

My kobiety, zgromadzone w Kongresie Kobiet wzywamy polityków i Pana Prezydenta do zaprzestania nagonki na Ukraińców i Ukrainki, do zatrzymania eskalacji ksenofobii, nienawiści i szczucia na „obcych”. Polska powinna być postrzegana jako kraj tolerancyjny i demokratyczny, gdzie prawa wszystkich, również obcokrajowców, są szanowane. ●

Stowarzyszenie Kongres Kobiet
Warszawa, 23 czerwca 2026 r.

Nadajemy Obywatelski Order Przyszłości prezydentowi Zełenskiemu oraz narodowi ukraińskiemu. Też się podpisz. Szczegóły wyborcza.pl/WyborczatoWy

Wyborcza to Wy.
Piszcie: listy@wyborcza.pl

REKLAMA

Kraj/34440733

NOWA LETNIA STREFA REKREACJI W TERMACH UNIEJÓW już otwarta!

Zapraszamy!

www.termyuniejow.pl

• 16 stycznia
2026 roku,
Warszawa.
Jan Kłata,
dyrektor
Teatru
Narodowego

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Teatr

„BEZPRECEDENSOWY ATAK JANA KLATY”

„Na tego typu zachowania nie ma miejsca w świecie polskiej kultury”. Redakcje pism teatralnych wydały wspólne oświadczenie w sprawie Jana Klaty.

Marta Górna

Piszemy zaniepokojeni wydarzeniami, jakie miały miejsce 13 czerwca 2026 r. podczas Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Żywa” w Teatrze im. J. Kochanowskiego w Opolu – informują we wspólnym oświadczeniu redakcje tytułów teatralnych. Powód zaniepokojenia? W trakcie spotkania z publicznością po pokazach spektaklu „Krzyżacy” Teatru im. S. Jaracza w Olsztynie doszło do – jak czytamy w oświadczeniu – „bezprecedensowego ataku reżysera Jana Klaty na prowadzącego dyskusję krytyka, literaturoznawcę i profesora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Piotra Dobrowolskiego”.

„Jan Kłata najpierw bezpodstawnie zakwestionował kompetencje merytoryczne i poziom etyczny Piotra Dobrowolskiego, następnie zaś wielokrotnie zagłuszał jego wypowiedzi (...). Sugerował przy tym, że reaguje w taki sposób na krytyczny tekst odnoszący się do jednego z jego spektakli, opublikowany przez Dobrowolskiego przed trzema laty. Agresywne wypowiedzi Jana Klaty wykluczały dyskusję z prowadzącym spotkanie i ograniczały możliwość zaangażowania publiczności.”

Autorzy listu podkreślają, że „na tego typu zachowania nie ma miejsca w świecie polskiego teatru i polskiej kultury”. „Zwłaszcza w wykonaniu dyrektora Teatru Narodowego wydają się one niezwykle niepokojące. Uznajemy prawo artysty do polemiki z wypowiedziami krytycznymi dotyczącymi jego twórczości, ale uważamy, że prawo to nie może usprawiedliwiać prób osobistej wendetty. Liczymy, że nasze oświadczenie skłoni Ja-

na Klatę do refleksji, weryfikacji postępowania oraz sformułowania przeprosin.”

Pod oświadczeniem podpisały się redakcje „Didaskaliów”, portalu Teatralny.pl, miesięcznika „Teatr” oraz Joanna B. Bednarek, redaktorka naczelna Czas Kultury.pl, Anna Pajęcka, redaktorka działu teatralnego Dwutygodnik.com, Piotr Olkusz, redaktor naczelny „Dialog” i jego zastępczyni Ewa Hevelke.

DOBROWOLSKI: MOJE PYTANIA BYŁY ZAGŁUSZANE

Prawdopodobnie poszło o recenzję sprzed trzech lat, opublikowaną w portalu Kultura Poznań tekst o przedstawieniu „Sen nocy letniej” w Teatrze Nowym w Poznaniu. Dobrowolski pisał m.in.:

„Przedstawienie nie jest interpretacją tekstu Szekspira, lecz instrumentalnym wykorzystaniem, wpisanych w niego treści i dwuznaczności tylko po to, by dać Kłacie możliwość ośmieszenia inkluzywnego teatru. Reżyser w jednej sekwencji wyolbrzymia zyskując popularność praktyki pracy kolektywnej oraz parodiuje równościowy język, by w następnej zasugerować, że jemu wolno wszyst-

ko i nie ma zamiaru rezygnować z tego przywileju. Poznański »Sen nocy letniej« jawi się jako szowinistyczny koszmar, fundowany publiczności nie jako przestroga czy jeden z argumentów w dyskusji na temat kierunku, w którym zmierza polski teatr, a jako manifest reżyserskiej wszechwładzy. Zdaje się, że rzucenie tego kamyczka może jeszcze bardziej spolaryzować i tak podzielone już środowisko teatralne”.

Rozmawialiśmy z Piotrem Dobrowolskim, który był zaskoczony postawą Jana Klaty podczas spotkania przed opolską publicznością. Podkreśla, że Jan Kłata odrzucił możliwość dialogu z nim na temat „Krzyżaków” – przedstawienia docenionego przez publiczność, krytyków i jury, którego wartości nie podważał.

– Pan Kłata zasugerował na początku spotkania, że oburzyła go napisana przeze mnie recenzja. Chociaż nie wskazał, jaki tekst miał na myśli, chodziło o wypowiedź na temat „Snu nocy letniej”, zrealizowanego w 2023 roku w Teatrze Nowym w Poznaniu. Dla opolskiej publiczności nie było to jednak jasne, a kolejne próby zabrania przeze mnie głosu, włączenia się do dyskusji czy postawienia pytań były zagłuszane i ignorowane przez dyrektora Teatru Narodowego

– opowiada Piotr Dobrowolski. – Wierzę w teatr, który jest zaproszeniem do rozmowy. Wierzę w kulturę, która nikogo nie wyklucza. Chciałbym też wierzyć, że rola recenzentek i recenzentów nie sprowadza się do poprawiania samopoczucia artystów, a różnorodne sposoby widzenia ich twórczości służą zarówno twórcom, jak i publiczności.

ZAKAZ ZBLIŻANIA SIĘ DO JANA K.

Oświadczenie teatralnych redakcji w sprawie zachowania Jana Klaty na festiwalu w Opolu, ludzie teatru komentowali w mediach społecznościowych – wiele osób opowiedziało tam swoje historie związane z reżyserem.

„Może ktoś powinien opisać nadużycia tego pana. Miałabym dużo do powiedzenia” – napisała Ramona Nagabczyńska, choreografka i tancerka nominowana niedawno do Paszportu „Polityki”.

„Jako osoba, która w 2009 roku dostała zakaz zbliżania się do Jana K. (przez niego wydany i egzekwowany) po rozmowie po »Ziemi obiecanej« prezentowanej na festiwalu Dialog-Wrocław, w trakcie której wg reżysera nie stanęłam jako moderatorka w jego obronie i nie odebrałam głosu krytykującej Kazi Szczuce, widzę, że choroba postępuje. Jest na nią lekarstwo – nie rozmawiać, nie prowadzić spotkań, nie zapraszać” – mówi kolejna osoba Joanna Biernacka-Płoska, redaktorka Teatru Telewizji TVP, na Facebooku występująca jako Joanna Bi-Pło.

„To ja się wtrączę. Kiedyś byłam zaproszona do telewizyjnego programu dyskusyjnego, gdzie kontrargumento-

wałam coś, co mówił Jan Kłata. Siedzieliśmy naprzeciwko siebie. Kiedy zaczynałam mówić, on podnosił głowę i... demonstracyjne patrzył w sufit. Jak rozumiałem, miało to mnie dyskredytować, ale tylko bawiło i zdumiewało. Myślałam o tym, jak oni to potem zmontują – i czy pokażą ten stopień chamstwa. Zmontowali tak, że wyglądał na zasłuchanego. Magia ekranu” – dodała Joanna Szczepkowska.

„Wrzaski 50-letniego, rozpieszczonego bachorka – dyrektora Teatru Narodowego. Najgorsze, że nikogo takie zachowanie Jana Klaty z Wielkim Ego już nie dziwi. Może zdziwi ministrę Martę Cienkowską?” – tak z kolei zareagowała Alina Czyżewska, aktorka i aktywistka zajmująca się m.in. nadużyciami w instytucjach kultury.

SEGDA: NIE CHCĘ SOBIE TEGO WYOBRAŻAĆ

O trudnościach w pracy z Janem Klatą mówi się po cichu w polskim teatrze od dawna. W innym wypadku wydarzenie z dyskusji na festiwalu w Opolu nie wywołałoby w polskim środowisku teatralnym takich emocji.

Już wcześniej od Klaty dystansowała się m.in. Dorota Segda, była rektor Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie w latach 2016-2024 i wieloletnia aktorka Narodowego Starego Teatru. „Gdy Kłata ogłosił, że będzie wdrażał w Narodowym procedury antymobbingowe, Segda w wywiadzie dla Onetu mówiła: „Szczzerze mnie to rozbawiło. Ale wspa- niale, może czegoś się Jan Kłata nauczy, nigdy nie jest za późno... Za czasów je-

Wrzaski 50-letniego, rozpieszczonego bachorka – dyrektora Teatru Narodowego. Najgorsze, że nikogo takie zachowanie Jana Klaty z Wielkim Ego już nie dziwi. Może zdziwi ministrę Martę Cienkowską?

ALINA CZYŻEWSKA

go kierowania Starym Teatrem nie było takich procedur. Po ludzku jestem ciekawa, czy ktoś może tak bardzo się zmienić”.

Segda broniła wcześniej Klaty, gdy w 2017 roku, w czasach rządów PiS minister kultury Piotr Gliński nie przedłużył mu kontraktu w Starym Teatrze. „Kiedy my stanęliśmy za Janem Klatą, on szybko się od nas odwrócił, lojalność była w tym przypadku jednostronna. Jeżeli ktoś wprowadził chwilowe podziały w naszym teatrze, to właśnie on. Wszystkie jego późniejsze prywatne i publiczne wypowiedzi na temat Starego Teatru, bardzo konfrontacyjne, były przeciwnością tego, co myślę o lojalności wobec zespołu. Uważam, że zachował się wobec nas nie fair” – tłumaczyła aktorka Onetowi po latach, w grudniu 2025 roku, tuż po ogłoszeniu, że to Kłata stanie na czele Teatru Narodowego w Warszawie.

Segda stwierdziła też, że nie chce nawet myśleć o potencjalnej współpracy z Klatą: „Współpraca z Janem Kła-

tą jest dla mnie tak dalece abstrakcyjna, że nawet nie chcę sobie tego wyobrażać” – skończyła temat aktorka.

Kłata dystansował się z kolei od ruchu #MeToo i debaty o przemocy w polskim teatrze, pytając na przykład w wywiadzie Doroty Wodeckiej o to, czy inkwizycję rodzaju męskiego ma zastąpić rodzaju żeńskiego.

„Kontekst jest wszystkim. Dlatego dziecinne jest mówienie o tym, że oto zlikwidujemy przemoc. Nie lekceważę tego, że ludzie, którzy mają władzę nad innymi, mają tendencję do nadużywania władzy. W tym sensie dyskusja o przemocy, zwłaszcza wobec tych, którzy są na nią najbardziej narażeni, jest bardzo zasadna. I każdy, absolutnie każdy powinien wyciągnąć dla siebie krytyczne wnioski z tej dyskusji. Czasem wnioski powinien wyciągnąć prokurator. Natomiast nie można używać znacząco szeptanego określenia »przemocowiec« jako pały na tych, których się po prostu z jakichś powodów nie lubi i których się chce wykończyć” – mówił Kłata „Wyborczej” w 2023 roku.

KLATA: TA SYTUACJA NIE MIAŁA MIEJSCA

Udało nam się skontaktować z Janem Klatą. Zapytaliśmy dyrektora Teatru Narodowego, czy odniesie się do treści oświadczenia. „Odnoszę się zatem. Opisywana we wspólnym oświadczeniu redakcji teatralnych sytuacja nie miała miejsca” – napisał mi w SMS-ie. A na koniec zaprosił na konferencję prasową, podsumowującą sezon 2025/26 w Teatrze Narodowym. ●

REKLAMA

Kraj/34440096

ZAKOPANE – dobre eMOCje

CO SŁYCHAĆ W ZAKOPANEM?

POBIERZ MIEJSKI INFORMATOR

ZAKOPANE
ZAKOPIAŃSKIE CENTRUM KULTURY

 www.zakopane.pl

 ZakopaneOfficial

 zakopane_official

 Zakopane_Official

 Urząd Miasta Zakopane

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

NAGIE ZDJĘCIA PREZESA

Dlaczego prezes Miłosz Bembinow, mimo oskarżeń o mobbing i wykorzystywanie seksualne, rozgromił opozycję?

Hotel Novotel, sam środek Warszawy. Przed południem zaczyna się robić gwarno. Lobby wypełniają ludzie „z pierwszych stron gazet”, znani z programów telewizyjnych czy produkcji internetowych. No i koncertowych scen.

Przed wejściem stoi Adam Nowak z zespołu Raz Dwa Trzy, z walizką po hotelu spaceruje przyjezdny z Trójmiasta Tomasz Lipiński (Tilt, Brygada Kryzys), a na korytarzu można dostrzec gigantów polskiej gitary – Jacka Królika (kiedyś Brathanki, dziś Zespół Mistrzów Krzysztofa Cugowskiego) i Ryszarda Sygitowicza (kiedyś Perfect). Gdyby zebrać ich na scenie, byłaby niezła supergrupa.

Do Novotelu przyjechali jednak w innym charakterze. Nie będą występować, tylko głosować. Są delegatami na zjazd wyborczy Stowarzyszenia Autorów ZAiKS. Mają wybierać prezesa na kolejną kadencję.

ZAiKS: JEST DOBRZE CZY ŹŁE?

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Rozdziela pieniądze w ramach tantiem dla kompozytorów, autorów piosenek, filmów, sztuk teatralnych czy wydawców muzycznych. Pieniądze pochodzą m.in. z nadań utworów w radiu, telewizji, internecie oraz z koncertów czy utworzeń w hotelach albo restauracjach. ZAiKS reprezentuje ponad 30 tys. polskich autorów i wydawców, którzy zgłaszają swoje utwory pod ochronę prawną. Na koniec 2025 r. w stowarzyszeniu figurowało ponad 895 tys. zarejestrowanych utworów.

Dostępny na stronie stowarzyszenia raport „Zmiana, rozwój, efekt. ZAiKS na rzecz twórców” to w zasadzie program wyborczy zarządu, który ubiega się o reelekcję. Stowarzyszenie chwali się rekordowymi wzrostami w ciągu minionej czteroletniej kadencji. W ubiegłym roku przychody z internetu wzrosły o prawie 111 mln zł, z koncertów o 40 mln zł, a autorom wypłacono 677 mln zł.

Pieniądzy przybywa, koszty spadają. Krytykom władz stowarzyszenia to się w głowie nie mieści, chociaż ZAiKS ma napisane w swoim logo, że „sprzyja wyobraźni”. Część twórców mimo to zgłasza zastrzeżenia nie tyle do samych liczb i zebranych kwot, co do niejasnego – ich zdaniem – sposobu podziału pieniędzy. I od trzech lat oskarża zarząd o niegospodarność m.in. w związku z wydatkami na obchody stulecia ZAiKS-u oraz zakupem nierentownego pałacu w Janowicach pod Tarnowem, w którym miał powstać dom pracy twórczej. Pałac przez 12 lat stał pusty i w końcu go sprzedano.

Śledztwo w tej sprawie podjęła w 2023 r. Prokuratura Okręgowa w Warszawie, ale sprawę umorzono.

Podczas poniedziałkowych wyborów krytycy władz wystawili przeciwko urzędującemu prezesowi Miłoszowi Bembinowowi pięciu kontrkandydatów.

ZDOBYWCA PEWNEJ PREZESURY?

Kim jest Miłosz Bembinow? To kompozytor muzyki poważnej, rozrywkowej i filmowej, a także dyrygent. Od

• Miłosz Bembinow był i będzie prezesem ZAiKS-u FOT. ARTUR BARBAROWSKI/EAST NEWS

kilkunastu lat działa w strukturze ZAiKS-u, gdzie pełnił m.in. funkcje szefa Sekcji C – Autorów Dziel Muzycznych, był wiceprezesem, a od czterech lat rządzi stowarzyszeniem. Jest także adiunktem i wykładowcą na Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina.

Jednym ze śmiarków, którzy postanowili zdetronić prezesa Bembinowa, jest Wojciech Jan Pytkowski, założyciel zespołu rockowego Zdobywcy Pewnych Oskarów, dziś znany lepiej jako youtuber za sprawą kanałów „Rockman za kółkiem” czy „Zamieniam nalogi na pasję”.

W serwisach społecznościowych ostro krytykuje władze stowarzyszenia. Uważa, że w ZAiKS-ie o sprawach twórców nie decydują twórcy. Nagrał o tym piosenkę:

„Siedzą w gabinetach, liczą cudzy dzień/ Mówią o muzyce, lecz nie tworzą brzmień”.

Kandyduje, aby poinformować twórców, gdzie znikają ich pieniądze. Pytkowski pojawia się w hotelu przed godz. 13. Na wybory przyszedł w towarzystwie dwumetrowego ochroniarza. Twierdzi, że to konieczne. Po licznych publikacjach na temat ZAiKS-u „boi się o swoje zdrowie i życie”.

PREZES W NEGLIŻU

Niebawem schodzą się kolejni kandydaci nazywani „grupą milanowską” – były burmistrz Milanówka Piotr Remiszewski, Wojciech Pilichowski, Witold Cisło i Paweł Gawlik. Wszyscy są aktywni muzycznie i należą do stowarzyszenia. Ich postulaty wyborcze w zasadzie nie różnią się od siebie. Żądają wprowadzenia zarządu ko-

misarycznego, kontroli stowarzyszenia przez NIK i prokuraturę, utworzenia kilku komisji, które zreformują organizację oraz uruchomienia telefonu oraz maila zaufania dla członków ZAiKS-u.

Niektórzy kandydaci szlifują krótkie przemówienia. Będą mówić o braku transparentności, horrendalnych wydatkach na nierentowny pałac oraz kryzysie wizerunkowym stowarzyszenia. Domagają się rezygnacji dotychczasowego sternika ZAiKS-u „w trosce o zachowanie wysokich standardów”.

O co chodzi?

Dwa miesiące temu wypłynęły nagie zdjęcia prezesa Bembinowa, które wywołały burzę w środowisku. Ujawniła je piosenkarka Dominika Barabas.

Była podwładną szefa ZAiKS-u, niegdyś przewodniczącą Sekcji B (zrzesza kompozytorów muzyki rozrywkowej) oraz adresatką rozneglizowanej korespondencji.

W maju 2026 r. do Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga-Południe wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z m.in. mobbingiem, wykorzystywaniem seksualnym i nadużywaniem zależności służbowej przez prezesa Bembinowa.

Jednocześnie Barabas poinformowała na piśmie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (nadzoruje ZAiKS) o propozycjach seksualnych, które miał jej składać prezes. Zażądała od resortu podjęcia działań dyscyplinarnych. W licznych wywiadach internetowych mówiła o szantażu, wykorzystywaniu i zastraszaniu.

Część środowiska zarzucała Barabas, że przez cztery lata nie przeszkadzała jej atmosfera pracy w ZAiKS-ie, a po zawieszeniu jej w prawach członka i zdegradowaniu z funkcji szefowej Sekcji B dokonuje prywatnej zemsty na prezesie.

KONRAD WOJCIECHOWSKI

– Nie wiedziałam, jak mam się wypłatać z tego, mówiąc szczerze. Bo to była bardzo nierówna walka, jeżeli chodzi o pozycję zawodową i wyrównanie sił. Ja jestem podwładną, mniej wiem, ktoś jest nade mną. Ja wykonałam już pewną pracę w tym stowarzyszeniu, żeby pokazać, że coś umiem. Nie chciałam tego zostawić – tłumaczyła Barabas w maju w rozmowie z Kanałem Zero.

Prezes Bembinow odniósł się do oskarżeń na łamach Salonu24: „Obecne działania uznajemy za skutek szantażu i prób wymuszenia, których ofiarą padło Stowarzyszenie – i ja osobiście – ze strony osób walczących obecnie w sposób niezwykle brutalny o władzę w Stowarzyszeniu. Skierowaliśmy zawiadomienia do właściwych organów i podejmiemy wszelkie przewidziane prawem działania zmierzające do ochrony dobrego imienia mojego i całej organizacji”.

ZAiKS zapowiedział dochodzenie swoich roszczeń.

12 dni przed wyborami sąd wydał decyzję o zabezpieczeniu powództwa i zakazał Dominice Barabas rozpowszechniania oskarżeń.

Wracamy na zjazd wyborczy. Zdjęcie przedstawiające nagiego prezesa Bembinowa leży na stoliku w hotelowym korytarzu. Po pewnym czasie widzę, jak jeden z ochroniarzy, który pilnował dostępu na salę obrad, zauważa je i chowa.

POLICJA KONTRA KANDYDAT

Samo zebranie jest niejawne. Media nie mogą w nim uczestniczyć. Kandydaci na prezesa też nie, bo przegrali wybory na delegatów w swoich sekcjach.

Ale jako że startują w wyborach na szefa całej organizacji, mogą wejść na salę obrad, żeby wygłosić oświadczenie albo zreferować swój program. Wchodzą, przemawiają, po czym przekazują swoje poparcie Wojciechowi Pilichowskiemu, wirtuozowi gitary basowej.

Nic to nie daje. Dotychczasowy prezes dostaje 234 głosy. Pilichowski – dwa.

Kiedy kandydaci wychodzą z sali, do hotelu wkracza policja. Dwóch funkcjonariuszy wyprowadza Pytkow-

skiego na zewnątrz. Przed Novotelem robi się zbiegowisko. Nagle wszyscy wychodzą na papierosa.

– Kierownictwo ZAiKS-u oraz ochrona zgłosili na policję, że rozkładałam w hotelu jakieś dziwne zdjęcia. Ktoś mi je pokazał, ja je odłożyłam i zostałam oskarżony. Prawdziwym powodem jest niewygodne przemówienie, które wygłosiłam na sali. Odmówiłam przyjęcia mandatu w wysokości 500 zł, więc będzie sprawa w sądzie, na którą zaproszę media – relacjonuje na gorąco Pytkowski.

„NIE MIELI NIC DO ZAOFEROWANIA”

Przegranii kandydaci opuszczają hotel. Obrady jednak ciągle trwają. Po wyborze prezesa, walne wybiera skład zarządu. Znacząco się on nie zmienił.

Próbuję wypytać delegatów, dlaczego opozycja tak miażdżąco przegrała, a dotychczasowy prezes triumfował niemal jednogłośnie mimo „kryzysu wizerunkowego”?

Słyszę o braku programu i konstruktywnych argumentów po stronie grupy ubiegającej się o władzę. – Opozycja przyszła robić destrukcję! – grzmi jeden z delegatów.

– Te wystąpienia nie były poważne. Kandydaci nie mieli nic do zaoferowania. Rewolucję można wznieść, kiedy organizacja upada, a nie gdy wzrasta. Liczby pokazują, że ZAiKS świetnie reprezentuje twórców. O czym więc mówimy? – pyta retorycznie inny delegat.

Naga prawda jest więc taka, że w tym wypadku opozycja tylko pomogła władzy się skonsolidować. Następna szansa na zmiany na górze – najpewniej za cztery lata. ●

Dostępny na stronie stowarzyszenia raport „Zmiana, rozwój, efekt. ZAiKS na rzecz twórców” to w zasadzie program wyborczy zarządu, który ubiega się o reelekcję

REKLAMA

Kraj/34434244

NOWY NUMER

JAKIE NOWE INWESTYCJE MOGĄ
ZABEZPIECZYĆ PRZYSZŁOŚĆ
SZEŚCIORGA DZIECI
ZAŁOŹYCIELA J.W. CONSTRUCTION?

Józef Wojciechowski opowiada,
jak przeszedł od budowy tanich
domów do luksusowych hoteli.

Szukaj w salonach prasowych,
na Literia.pl i czytaj na Forbes.pl

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

lek. Karol Raczyński*

...fryzjerstwa z paleniem

Nikotynizm to ważny czynnik ryzyka występowania raka pęcherza moczowego. Palacze mają nawet cztery razy wyższe ryzyko zachorowania niż osoby niepalące. Substancje chemiczne zawarte w dymie tytoniowym są filtrowane przez nerki i trafiają do moczu, gdzie mają bezpośredni kontakt z błoną śluzową pęcherza.

Znaczenie ma także ekspozycja zawodowa. Kontakt z substancjami chemicznymi, jakimi są węglowodory aromatyczne może zwiększać ryzyko zachorowania na raka pęcherza moczowego. Czyli na przykład to mogą być pracownicy stacji benzynowych, mechanicy, pracownicy przemysłu chemicznego, fryzjerzy (ze względu na farby do włosów).

Ryzyko rośnie też z wiekiem – większość przypadków diagnozuje się u osób po 50. roku życia. Rak pęcherza występuje również częściej u mężczyzn niż u kobiet – stosunek ten wynosi około 3:1.

Ponadto, występowanie tego typu nowotworu w rodzinie, szczególnie u najbliższych krewnych, może wskazywać na predyspozycję genetyczną. ● **Not. ET**

* urolog z krakowskiej Intima Clinic

PYTANIE DO... urologa

Czy można zmniejszyć mosznę?

dr n. med. Piotr Paweł Świniarski

lekarz medycyny seksualnej z kliniki MenVita w Warszawie

Dzięki mosznie jądra są oddalone od ciepłego brzucha i krocza. Moszna kurczy się z powodu podniecenia, zmiany temperatury otoczenia i stresu. Pacjenci, którzy zgłaszają się z problemem zbyt dużej moszny, ewidentnie cierpią z tego powodu. Przy siadaniu moszna zawija się za udo, przeszkadza przy chodzeniu, na rowerze, na motorze, w seksie. Moszna, zamiast być blisko krocza, daje wrażenie ciągnięcia do połowy uda. Razem z moszną rozciąga się powróżek nasienny, czyli jądra schodzą w stronę krańca moszny. Gdy moszna podwija się pod udo, może zawinąć się też jądro, co jest powodem dużego dyskomfortu.

Rozwiązaniem jest operacja redukcji moszny, czyli skrotoplastyka. To coraz częstszy zabieg. Większość pacjentów, którzy po-

trzebują zabiegu redukcji moszny jest w dojrzałym wieku. Z czasem może mniej sprawnie działać błona kurczliwa, czyli warstwa mięśni i tkanki łącznej, która znajduje się tuż pod skórą moszny. Jednak nie zawsze luźna moszna związana jest z wiekiem. Moszna, tak jak prącie, występuje naturalnie w różnych rozmiarach. Operacja redukcji moszny zwykle odbywa się w znieczuleniu ogólnym lub przewodowym. Polega na wycięciu skóry od zewnątrz. Jądra razem z rozciągniętym powróżkiem mieszczą się swobodnie w pomniejszonej przestrzeni.

Rekonwalescencja trwa około cztery tygodnie. W tym czasie można brać prysznic, ale zakazuje mycia kąpieli w wannie i korzystania z basenu czy sauny. Jeśli na wizycie kontrolnej wszystko jest w porządku, dajemy zielone światło na reaktywację współżycia, jazdę na rowerze i inne sporty. ●

Notowała Katarzyna Staszak

Przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP)

Palisz? 5 rzecz wiedzieć, żeby

Ponad milion osób w Polsce ma chorobę płuc, o której nie wie. Wykrywają bezpłatne badanie. POChP zamyka ludzi w domach, odbiera siły i skraca życie. Ale nie musi tak być.

Katarzyna Staszak

Wiele osób w Polsce nie wie, że ma tę chorobę, choć to trzecia przyczyna zgonów na świecie. Szacuje się, że przewlekłą obturacyjną chorobę płuc (POChP) ma 2 mln Polaków. Jeśli POChP nie jest zdiagnozowane i leczone, funkcjonowanie płuc się pogarsza, rośnie ryzyko stanu, który wymaga pobytu w szpitalu i grozi śmiercią.

POChP związana jest przede wszystkim z paleniem papierosów, ale może rozwinąć się także u osób narażonych na zanieczyszczone powietrze, na substancje chemiczne w pracy, na bierne palenie oraz z częstymi infekcjami dróg oddechowych.

Oto pięć faktów, które powinny znać wszystkie osoby narażone na te czynniki ryzyka i ich bliscy: **Spirometria powie prawdę.** Badaniem, które potwierdza POChP jest spirometria, czyli test przepływu powietrza w drogach oddechowych. Jest to badanie szybkie i bezbolesne. Polega na serii głębokich wdechów i bardzo szybkich, silnych wydechów do urządzenia zwanego spirometrem. Badanie robi się po zastosowaniu leku rozszerzającego oskrzela. Wiadę wtedy, czy obturacja, czyli zwężenie dróg oddechowych jest trwałe.

Jak dostać się na bezpłatne badanie spirometryczne? Dr Janusz Krupa, lekarz rodzinny, podpowiada najprostszą i ścieżkę: – Na Internetowym Koncie Pacjenta wybieramy program Moje Zdrowie i wypełniamy ankietę. Dostajemy skierowanie na badania laboratoryjne, ale w tym wypadku najważniejsza dla lekarza jest ankieta. Jeśli pacjent przyzna w niej, że pali, to zlecam mu spirometrię.

Żeby spirometria była wykonana prawidłowo, osoba, która obsługuje urządzenie i wydaje

wskazówki pacjentowi, musi być dobrze przeszkolona. Szukaj przychodni, w których badania wykonuje się rutynowo, więc personel ma duże doświadczenie.

2 **Można chorować bez kaszlu.** – Jeśli pacjent kaszle, to często jest zmotywowany, żeby iść do lekarza. Ale połowa chorych na POChP nie kaszle. Dlatego nie należy czekać na ten objaw, żeby zgłosić się na badania. Im wcześniej rozpoznamy chorobę, tym łatwiej nam jest powstrzymać jej destrukcyjny wpływ na organizm – mówi dr hab. Piotr Dąbrowiecki, przewodniczący Polskiej Federacji Stowarzyszeń Chorych na Astmę, Alergie i POChP.

Podkreśla, że POChP zaczyna się w płucach, ale choruje również układ krążenia, narządy wewnętrzne, mózg.

– Jeżeli nie rozpoznamy PoChP na wczesnym etapie, to pacjentowi grozi ograniczenie samodzielności i obniżenie jakości życia. POChP przyciąga inne choroby. Cukrzyca typu drugiego występuje dwa razy częściej u osób z POChP, zawał – trzy razy częściej, udar – trzy razy częściej, osteoporoza – dwa razy częściej – przestrzega dr Dąbrowiecki.

Niemal 60 proc. pacjentów czekało na diagnozę ponad rok, a 31 proc. co najmniej cztery lata, niektórzy nawet kilkanaście lat.

Niektóre osoby z tzw. kaszlem palacza, wstydzą się wychodzić z domu. Boją się, że będą posądzane przez inne osoby o roznoszenie zakaźnej choroby. Nie chcą też przeszkadzać kaszlem – na spotkaniach czy w teatrze.

3 **Częsta, ale nieznama.** Zaledwie 25 proc. Polaków słyszało o POChP, choć to trzecia przyczyna zgonów, częsty powód pobytów w szpitalu i długotrwałego przebywania w domu. Częstym objawem choroby są duszności, z czasem mogą być tak duże, że niemożliwe będzie samodzielne załatwianie codziennych spraw.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440961

Z wielkim żalem zawiadamiamy, że 24 czerwca 2026 roku, zmarł, tworząc wielką pustkę wokół, Nasz Ukochany Mąż i Tata

dr hab. Marian Mitreǵa, prof. UŚ

Pogrzeb odbędzie się 27 czerwca 2026 (sobota) o godzinie 9:00 na Cmentarzu rzymskokatolickim w Rudzie Śląskiej-Kochłowicach przy ulicy Józefa Piłsudskiego 298, 41-707 Ruda Śląska

Pograżone w wielkim smutku i żalu

żona Krystyna i córka Małgorzata

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34440818

Przed Sądem Rejonowym w Grajewie I Wydział Cywilny toczy się postępowanie w sprawie I Ns 346/24, z wniosku Andrzeja Metelskiego o stwierdzenie nabycia spadku po • Szczepanie Modzelewskim, synu Juliana i Stanisławy, zmarłego 01 października 2019 r. Grajewie, którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu na terenie Polski była Klimaszewnica, gmina Radziłów, powiat grajewski, województwo podlaskie. Wzywa się wszystkich spadkobierców Szczepana Modzelewskiego, syna Juliana i Stanisławy, zmarłego 01 października 2019 r. w Grajewie, aby w terminie 3 miesięcy od dnia ukazania się ogłoszenia zgłosili się i udowodnili swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominieci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

34440451

TYLKO ZDROWIE

y, które musisz dłużej żyć

FOT. ROMAN SAMBORSKY

POCHP jest chorobą przewlekłą i postępującą, której nie można całkowicie wyleczyć. Można jednak skutecznie spowalniać jej rozwój, zmniejszać liczbę zaostrzeń oraz poprawiać jakość i długość życia pacjentów.

4 Terapia to inhalator i nie tylko. Pacjenci z POChP mają prawo do terapii, która w jednym inhalatorze łączy dwa leki rozszerzające oskrzela, lub – z czasem – trzy substancje. Ta trzecia działa przeciwzapalnie.

Problemem jest brak edukacji dotyczącej stosowania inhalatora. Wiele osób go dostaje bez instrukcji prawidłowego używania. 30 proc. polskich pacjentów ma wątpliwości, czy prawidłowo stosuje inhalator. U 31 proc. nikt nigdy nie sprawdził, czy prawidłowo stosują inhalator. Lekarze powinni mówić o technice inhalacji podczas wizyty pacjenta – twierdzą eksperci od POChP.

– Wiemy, że na jakość życia i ograniczenia zaostrzeń choroby wpływ ma też leczenie wspomagające jak fizjoterapia. Nie jest jednak powszechnie stosowana – mówi dr Dąbrowiecki. Podkreśla, że osoby z POChP powinny przestać palić.

W Polsce jest jednak zaledwie kilka poradni rzucania palenia, a nie każdy lekarz jest dostatecznie zdeterminowany, żeby prowadzić z pacjentami rozmowę o nalogu.

Aktywność fizyczna powinna być stałą częścią terapii. Z badania przeprowadzonego wśród pacjentów, wynika, że aż 73 proc. chorych nie stosuje żadnego leczenia wspomagającego. Tylko 16 proc. korzysta z fizjoterapii oddechowej, 13 proc. stosuje leki mukolityczne lub wykrztuśne, a 1 proc. stosuje antyoksydanty.

Zaostrzenie choroby, pobyt w szpitalu, lęk o życie – to dla lekarzy szansa – twierdzą eksperci od POChP. W takich granicznych dla siebie sytuacjach pacjenci są skłonni wsłuchać się w zalecenia lekarzy, mogą być zmotywowani do rzucenia palenia. To może się nie udać od

razu, bo przeciętny palacz podejmuje siedem prób wyjścia z nalogu, zanim na dobre rozstanie się z papierosami. Można powiedzieć: „Nie udało się tym razem? Jest pan / pani o jedną próbę bliżej sukcesu” – podpowiada dr Krupa.

Pacjenci w najcięższym stanie, nie opuszczają swoich domów, a żeby przetrwać każdego dnia stosują tlenoterapię i wentylację nieinwazyjną.

Osoby z POChP mogą skorzystać w ramach NFZ z tzw. opieki koordynowanej. Wiele przychodni podstawowej opieki zdrowotnej oferuje osobom z POChP edukację dotyczącą rzucania palenia oraz porady dietetyczne. Pielęgniarka może przeprowadzić szkolenie z używania inhalatora, a lekarz rodzinny może skierować pacjenta do pulmonologa lub kardiologa.

Opieka koordynowana polega na rozpisaniu z lekarzem planu leczenia, wizyt i badań. – Z moich doświadczeń wynika, że choć część pacjentów chętnie korzysta z porad dietetycznych czy konsultacji związanych ze zmianą stylu życia, to znacznie trudniej zachęcić ich do edukacji poświęconej samej chorobie – mówi dr Krupa.

Prawdopodobnie wiedza o POChP jest na tyle mała, że nie kojarzymy jej wszyscy powszechnie ze stanem, który odbiera samodzielność i skracca życie. Boimy się raczej raka, zawału serca i udaru mózgu. POChP znacznie podnosi ryzyko tych wszystkich chorób, tylko powszechnie nie jesteśmy tego świadomi.

5 Są nowe leki, ale w Polsce nierefundowane. W Europie zarejestrowane są dwa leki biologiczne dla pacjentów z POChP z przewagą zapalenia typu 2. To stan związany z podwyższoną liczbą eozynofili i większą podatnością na zaostrzenia choroby.

Żeby ocenić, czy pacjent ma właśnie ten typ choroby, trzeba wykonać morfologię krwi z rozmazem. Jeśli wynik wykaże wysoki poziom eozynofilii (krwinek kwasochłonnych), wiadomo, że to właśnie ten typ POChP, który zareaguje na nowoczesne leki.

Leki – dupilumab lub mepolizumab – podaje się w formie zastrzyku co kilka tygodni. Badania wykazały, że już w po dwóch tygodniach od podania leku, płuca chorych funkcjonowały lepiej, poprawiła się jakość ich życia, a objawy choroby zmniejszyły.

Pierwszą osobą, która w Polsce skorzystała z takiej terapii, jest pani Ewa, emerytowana pielęgniarka. Całe zawodowe życie spędziła w szpitalu zakaźnym. W czasie pandemii Covid-19 wróciła do pracy. Pewnego dnia po dyżurze zabrakło jej na ulicy tchu. Znalazła się w szpitalu z podejrzeniem zawału. Okazało się jednak, że to zaostrzenie POChP.

– Walczyłam o każdy oddech. Po powrocie do domu, byłam tak słaba, że nie miałam siły nawet się uczesać, a co dopiero odkurzyć mieszkania – wspomina pani Ewa.

Ma podtyp POChP, który reaguje na leczenie biologiczne. Dostała tę terapię w ramach Ratu-

kowego Dostępu do Technologii Lekowych. To wniosek, który składa lekarz do NFZ z prośbą o refundację niedostępnego w Polsce leczenia.

Nowy lek sprawił, że znowu jest bardziej samodzielna. Dołowało mnie, że muszę prosić inne osoby o pomoc w każdej czynności. Czułam się jak pacjenci, którymi opiekowałam się ponad 40 lat. Może nawet gorzej, bo straciłam nadzieję, że mój stan się poprawi. Teraz jest dużo lepiej – opowiada pani Ewa.

Nie wiadomo, kiedy terapia biologiczna będzie refundowana w Polsce dla wszystkich osób z POChP z wysoką liczbą eozynofili.

Czy refundacja leków opłaca się państwu? Tak, bo zaostrzenia POChP są powodem 56 tys. hospitalizacji w Polsce rocznie. Koszty społeczne POChP (leczenie, nieobecność w pracy, niepełnosprawność, przedwczesne zgon) szacuje się na 16 mld zł rocznie. ●

REKLAMA

Kraj/34430372

Menopauzy
nie da się ominąć,
dlatego zacznijmy
o niej mówić głośno.

MENOPAUZA BEZ TABU.ORG.PL

KULCZYK
FOUNDATION

zobacz spot

**BURMISTRZ DZIWNOWA
OGŁASZA NA DZIEŃ
31 lipca 2026 roku**

o godzinie 10.00 przetarg ograniczony na sprzedaż działki gruntu w Dziwnowie

Lp.	nr działki	księga wieczysta	powierzchnia m ²	cena wywoławcza netto – zł
1	495/5	SZ1K/00012075/8	208	104 000,00

Wysokość wadium – 10% ceny wywoławczej.
Przetarg odbędzie się w Urzędzie Miejskim w Dziwnowie.
Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Dziwnowie, ul. Szosowa 5, tel. 91/3275180.
Pełna treść ogłoszenia dostępna jest w Urzędzie Miejskim w Dziwnowie oraz na stronie internetowej: www.bip.dziwnow.pl

Kraj/34440929

KSSE
Katowicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna

**Katowicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.
w Katowicach**

40-026 Katowice, ul. Wojewódzka 42 tel.(+48) 32 251 07 36
jako zarządzający specjalną strefą ekonomiczną

informuje,

że w dniu 26.06.2026 r. na stronie Katowickiej SSE S.A.:
www.ksse.pl ukazało się ogłoszenie o organizacji przetargu nieograniczonego mającego na celu wyłonienie nabywcy następującej nieruchomości.

Nie zabudowana nieruchomość o powierzchni 1,0874 ha (10 874 m²) będąca przedmiotem przetargu jest położona na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Gliwicach przy ul. Tesli, obręb Niepaszyce Północ, i stanowi działkę ewidencyjną nr 23/5 opisaną w księdze wieczystej nr GL1G/00065935/3. Nieruchomość ta stanowi własność Katowickiej SSE S.A.

Szczegółowe warunki przetargu określone są w ogłoszeniu zamieszczonym na stronie: www.ksse.pl

Kraj/34440530

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

**ODDZIAŁ REGIONALNY AMW W POZNANIU
ZAPRASZA NA PRZETARG**

W OFERCIE MIĘDZY INNYMI:
LUNETY OBSERWACYJNE • KAMERA DO MONITORINGU •
ATRAPY DO TRENINGU TECHNIK SAMOOBRONY •
ZBIORNIKI MPS • PROSTOWNIKI I SPRĘŻARKI •
PSYCHROMETR • ŻŁOM ŻELAZA • STAL I ALUMINIUM •

ZŁOŻ OFERTĘ DO 08.07.2026 DO GODZ. 12:00

WWW.AMW.COM.PL 61 660 67 80

Kraj/34440571

PREZYDENT MIASTA BIAŁEGOSTOKU
z siedzibą: 15-950 Białystok, ul. Słonimska 1

informuje

**o wynikach konkursu rzeźbiarsko-architektonicznego
na opracowanie koncepcji projektowej pomnika Ryszarda
Kaczorowskiego – ostatniego Prezydenta II RP na uchodźstwie
– w Białymstoku.**

Prezydent Miasta Białegostoku informuje, że konkurs rzeźbiarsko-architektoniczny na opracowanie koncepcji projektowej pomnika Ryszarda Kaczorowskiego – ostatniego Prezydenta II RP na uchodźstwie – w Białymstoku, został rozstrzygnięty w dniu 10 marca 2026 r. w sposób następujący:

- 1) NAGRODĘ w wysokości 20.000 zł brutto oraz zaproszenie do udziału w negocjacjach, tj. postępowaniu prowadzonym w trybie zamówienia z wolnej ręki w sprawie udzielenia zamówienia polegającego na szczegółowym opracowaniu pracy konkursowej, zgodnie z ustaleniami regulaminu konkursu, przyznano uczestnikom konkursu (podmiot zbiorowy):
**„MORFES” Rzeźba i Architektura Wnętrz JACEK KICIŃSKI
arch. RAFAŁ STACHOWICZ**
- za pracę konkursową zgłoszoną do udziału w konkursie z sześciocyfrową liczbą rozpoznawczą 210193, która w wyniku oceny Sądu Konkursowego została uznana za najlepszą pracę konkursową spośród wszystkich piętnastu prac zgłoszonych do udziału w konkursie;
- 2) WYRÓŻNIENIE RÓWNORZĘDNE w wysokości 6.500 zł brutto, przyznano uczestnikowi konkursu:
Studio Rzeźby MACIEJ JAGODZIŃSKI – JAGENMEER
- za pracę konkursową zgłoszoną do udziału w konkursie z sześciocyfrową liczbą rozpoznawczą 260621;
- 3) WYRÓŻNIENIE RÓWNORZĘDNE w wysokości 6.500 zł brutto, przyznano uczestnikom konkursu (podmiot zbiorowy):
**KINGA SMACZNA – ŁAGOWSKA
ALBERT KOZAK**
- za pracę konkursową zgłoszoną do udziału w konkursie z sześciocyfrową liczbą rozpoznawczą 118178;
- 4) WYRÓŻNIENIE RÓWNORZĘDNE w wysokości 6.500 zł brutto, przyznano uczestnikowi konkursu:
KRZYSZTOF SOKÓŁ
- za pracę konkursową zgłoszoną do udziału w konkursie z sześciocyfrową liczbą rozpoznawczą 202686;
- 5) nagród i wyróżnień nie przyznano pozostałym jedenastu pracom konkursowym, oznaczonym przez autorów sześciocyfrowymi liczbami rozpoznawczymi: 100100, 114111, 143085, 417117, 7826875, 869826, 634634, 769351, 701036, 771214, 069224.

Rozstrzygnięcia konkursu dokonał Sąd Konkursowy, powołany zarządzeniem Nr 935/25 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 14 listopada 2025 r., w składzie:

- 1) Jarosław Perszko (artysta rzeźbiarz) – Przewodniczący Sądu Konkursowego,
- 2) Rafał Rudnicki (Z-ca Prezydenta Miasta Białegostoku) – Z-ca Przewodniczącego Sądu,
- 3) Robert Kaja (artysta rzeźbiarz) – Sędzia Referent,
- 4) Michał Jackowski (artysta rzeźbiarz) – Sędzia,
- 5) Danuta Anna Pieciul (Urząd Miejski w Białymstoku) – Sędzia,
- 6) Robert Sadowski (Muzeum Wojska w Białymstoku) – Sędzia.

Wyniki rozstrzygniętego konkursu zostały zatwierdzone przez Prezydenta Miasta Białegostoku – Tadeusza Truskolaskiego oraz podane do publicznej wiadomości w trakcie otwartego posiedzenia Sądu Konkursowego przeprowadzonego w dniu 18 marca 2026 r.

Białystok/34440901

**OGŁOSZENIE
Wójt Gminy Tarnów**

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 28 sierpnia 2026 r. o godz. 930 w siedzibie Urzędu Gminy Tarnów – ul. Krakowska 19 (sala konferencyjna, II piętro) odbędzie się pierwszy przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż nieruchomości położonej w Woli Rzędzińskiej działki numer : 3144/9 o pow. 0,2281 ha, 3145/7 o pow. 0,16 ha, 3147 o pow. 0,08 ha, 3148 ha o pow. 0,06 ha i 3149/1 o pow. 0,07 ha (łącznie pow. 0,5981ha), objęte KW nr TR1T/00077044/6, niezabudowane. Licytacja wszystkich działek numer 3144/9, 3145/7, 3147, 3148 i 3149/1 - łącznie.

W Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego na obszarze Gminy Tarnów w części miejscowości Wola Rzędzińska zatwierdzonym Uchwałą Nr II/22/2024 z dnia 29 maja 2024 r. w/w działki oznaczone są symbolem 1 MW – przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Cena wywoławcza 1 000 700,00 zł netto (235 176, 61 euro), wadium 50035,00 zł.

Ograniczenia - nie dotyczy.
Obciążenia - nie dotyczy.
Termin zagospodarowania - brak.
Zobowiązania - brak.

Do wycycytowanej ceny doliczony zostanie podatek VAT w wysokości 23 %.

Wadium należy wpłacać w pieniądzu, przelewem na konto : NRB 51 8589 0006 0250 0926 0360 0003 Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Krakowie Oddział w Tarnowie Urząd Gminy Tarnów w terminie do dnia 24 sierpnia 2026 r. łącznie. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu. Wadium podlega zwrotowi w całości osobie, która nie stała się nabywcą.

Pouczenie:
W przetargu należy brać udział osobiście lub za pośrednictwem notarialnie ustanowionego pełnomocnika. Wadium ulega przepadkowi w razie uchylenia się uczestnika, który wygrał przetarg od zawarcia umowy. Koszty sporządzenia aktu notarialnego ponosi nabywca. Ogłoszenie o przetargu wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Tarnów, na tablicach ogłoszeń w miejscowości Wola Rzędzińska, zamieszczono na stronie internetowej Urzędu, w prasie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Dane teleadresowe – nr telefonu: 14 688 01 14.

Kraj/34439973

Jelenia Góra, dnia 26 czerwca 2026 r.
GKN.III.6821.6.2026

**OGŁOSZENIE STAROSTY KARKONOSKIEGO
O ZAMIARZE WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA
W SPRAWIE OGRANICZENIA SPOSOBU
KORZYSTANIA Z NIERUCHOMOŚCI
O NIEUREGULOWANYM STANIE PRAWNYM**

Zgodnie z art. 124 w związku z art. 114 ust. 3 i 4 oraz art. 113 ust. 6 i 7 z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2026 poz. 399) Starosta Karkonoski

informuje

o zamiarze wszczęcia postępowania administracyjnego, w sprawie wydania decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości położonej w Miłkowie gm. Podgórzyn, oznaczonej jako działka nr 44/30, w celu wymiany transformatora w istniejącej stacji transformatorowej nr JGJ28218 oraz przeprowadzenie przewodów do przesyłu energii elektrycznej w postaci linii kablowej niskiego napięcia NA2XY-J 4x240 mm², dla inwestycji pn.: „Budowa przyłącza kablowego w celu zasilenia zespołu budynków usługowych na działkach 44/94-97, 44/99-103”.

W terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do ww. nieruchomości winny zgłaszać się do Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze, ul. Podchorążych 15, II piętro, pokój nr 221, tel. 75 64 73 228.

Jeżeli w wyznaczonym terminie nie zgłoszą się osoby którym przysługują prawa rzeczowe zostanie wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości położonej w Miłkowie gm. Podgórzyn oznaczonej jako działka nr 44/30.

www.infopublikator.pl

Kraj/34440272

**INFORMACJA BURMISTRZA
OŻAROWA MAZOWIECKIEGO**

W siedzibie Urzędu Miejskiego
w Ożarowie Mazowieckim przy
ul. Kolejowej 2 został wywieszony

**wykaz nieruchomości
przeznaczonej do najmu.**

Kraj/34440769

W Sądzie Rejonowym w Gorzowie Wielkopolskim pod sygnaturą akt X Ns 292/26, toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po Marcinie Wróbel (pesel 13122303137) synu Walentego i Marii, zmarłym dnia 3 lutego 2008 roku w Witnicy przed śmiercią mającym miejsce zamieszkania w Witnicy” Wzywa się wszystkich spadkobierców zmarłego, aby w terminie 3 miesięcy od daty ukazania się tego ogłoszenia zgłosili się do Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim i udowodnili swoje prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku

Kraj/34440904

**Syndyk masy upadłości
ogłasza przetarg na sprzedaż**

nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem wolnostojącym jednorodzinnym, zlokalizowanej w Chmielnie, ul. Akacjowa 51, działka nr 762 o pow. 0,0585 ha (KW GD1R/00015338/9), województwo pomorskie.

Cena wywoławcza: 760.500 zł.

Otwarcie i rozpoznanie ofert nastąpi 29 lipca 2026 r. o g. 12:00.

Regulamin przetargu, operat szacunkowy są do wglądu w biurze syndyka przy ul. Gronostajowej 4/7, 80-175 Gdańsk, tel. **58 302-39-45, 508 394 918**, e-mail: biuroamicus1@gmail.com.

Sygnatura prowadzonego postępowania upadłościowego: GD1G/GUP-s/998/2025.

Kraj/34441073

**Slówko
Literówka
Quizy, Sudoku
Krzyżówki**

Szukaj w **APLIKACJA
WYBORCZĄ**

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

Tego Ameryka nie dowiozła

Miami organizuje największą imprezę piłkarską świata, a jednocześnie przebudowuje najważniejszy węzeł drogowy prowadzący na stadion. Stojąc w korku, oglądam materiał lokalnej telewizji „7News Miami”, której reporter już w lutym pytał, czy „ta budo-wa będzie kompromitacją podczas mundialu?”. Odpowiadam więc: tak, to kompromitacja.

Dawid Szymczak

KORESPONDENCJA Z MIAMI

Mundial zaskoczył amerykańskich drogowców. Nawigacja pokazuje, że 25 km na stadion przejadę w godzinę. Później z godziny robią się prawie dwie i dostarczają kolejnych nieoczekiwanych przygód. Nie, to nie miasto Meksyk słynące na tym mundialu z komunikacyjnego chaosu i korków. To Miami, którego główny węzeł drogowy Golden Glades jest w samym środku gigantycznej przebudowy. Krzyżują się tutaj dwie autostrady i kilka stanowych dróg. Dziennie podobno przejeżdża tędy 400 tys. samochodów. Tymczasem nagle środkowy pas, którym jedzie moja taksówka, się urywa. Stoją na nim koparki, dźwigi i walce. Zwężenie pasów ciągnie się przez kilka kilometrów, które pokonujemy w ślimaczym tempie. A to dopiero początek chaosu i kompromitacji.

Policja zastawia drogę, a chodników brak

– Zaczęli jakieś dwa lata temu, mimo że wiedzieli, że będzie mundial, że zjadą się kibice i będą gigantyczne korki. Były dyskusje! W telewizji o tym mówili. Ale ktoś i tak stwierdził: „Budujemy”. I takie są skutki – narzeka kierowca i zapowiada, że zaraz wbrew podpowiedziom nawigacji zmieni trasę, bo nie ma sensu dalej stać w tym korku. Mówi, że ma lepszy pomysł.

Gdy stoimy w korku, doczytuję, że inwestycja obejmuje 16 km, jest warta ponad miliard dolarów i w ramach niej powstaną aż 34 nowe mosty i estakady. Potrwa do 2031 r. Tu i teraz oznacza komunikacyjny paraliż. Stadion w Miami nie leży bowiem przy stacji metra ani przy kolejowych torach, więc alternatywą dla samochodów i taksówek, którą FIFA proponuje kibicom, są wahadłowe autobusy szkolne – żółte, żywcem wyjęte z amerykańskich filmów. Również stojące w korkach.

Droga, którą wybrał taksówkarz, okazuje się zastawiona przez dwa policyjne motocykle. Do stadionu zostają stąd niecałe trzy kilometry. Zgadamy się z kierowcą, że szybciej ją przejdę niż on przejedzie. Chodnika jednak brak, bo to droga szybkiego ruchu. Idę poboczem. W identycznej sytuacji jest wielu kibiców Brazylii i Szkocji, którzy starają się odejść od tego miejsca, dotrzeć do najbliższej otwartej drogi i zamówić kolejny przejazd. Policja wygania jednak ludzi idących wzdłuż drogi. Odbijamy więc i idziemy większą grupą w kierunku stadionu – jego strzelista

konstrukcja jest niezłym punktem odniesienia. Do meczu pozostaje niecała godzina, więc stres narasta. Zupelnym przypadkiem natrafiamy na parking dla szkolnych autobusów. Tych, które podczas mundialu rozwożą kibiców. Kontrolerzy, widząc strudzonych wędrowców, słysząc o okolicznościach i zerkając na zegarek, litują się i puszczają nas wolno bez sprawdzania biletów.

W autobusie Brazylijczycy zaczynają nastrojać się na mecz. Coraz więcej wskazuje na to, że jednak na niego zdążą, w przeciwieństwie do tych wszystkich kibiców, których miją nasz żółty autobus, gdy wciąż stoją na poboczu, czekając na swoich kierowców. Nie mają pojęcia, że kilkaset metrów dalej czekają kolejne wahadłowe autobusy. Niestety, nikt im tego nie mówi.

Błąd za błędem

Później okazuje się, że mecz w wykonaniu reprezentacji Szkocji jest przedłużeniem drogi na stadion – sporo wpadek, błędów i chaosu. Trudno też w tym wszystkim odgadnąć, jaki był plan. Już w siódmej minucie Scott McKenna, atakowany przez Ryana, zagrał prosto w jego nogi, a piłka – na nie szczęście Szkotów – poleciała do Viniciusa, który, zanim oddał strzał, minął jeszcze bramkarza i wbił piłkę do pustej bramki.

To nie koniec błędów. Poznajemy uroki ostatniej kolejki – gdy w 18. minucie na telebimie wyświetla się informacja, że Haiti prowadzi z Marokiem 1:0, brazylijscy kibice oklaskują go jak gola własnej drużyny. Szkoci natomiast spoglądają na siebie pytająco – dobra to informacja czy zła? Chyba w ogóle nie rozważali przed meczem takiego scenariusza. Podpowiadamy więc – wciąż zachowywali wówczas trzecie miejsce i skazywali się na dalsze nerwowe oczekiwanie, licząc na korzystny układ wyników w pozostałych grupach. Taki to bowiem mundial, że z jednym zwycięstwem i dwoma porażkami też można zagrać w fazie pucharowej.

I właśnie z tabelą i informacjami z meczu Haiti – Maroko wyszło na stadionie spore zamieszanie. W 45. minucie wyświetliła się informacja o wyrównującym голу dla Maroka. Ale już tabela, która pokazała się po kilku sekundach, została zaktualizowana o kolejnego gola dla Haiti. Punkty w ta-

• **Główny węzeł drogowy Miami jest w samym środku gigantycznej przebudowy** FOT. DAWID SZYMCHAK

beli w ogóle nie zgadzały się więc z wyświetlanym wynikiem. W końcu, gdy po chwili Maroko znów wyrównało – tym razem już na 2:2, realizator się poddał i przestał w ogóle wyświetlać tabelę.

Rozczarowanie

Po spędzeniu dwóch dni w Miami, widząc już na jaką zabawę stać kibiców obu reprezentacji, jechałem na ten mecz z ogromnymi nadziejami. Coś jak Brazylijczycy na każdy z mundiali – ponoć u nich wszystko, co nie jest mistrzostwem, z automatu jest porażką. Liczyłem na półtorej godziny zabawy na trybunach. Spodziewałem się takiej walki o dominację, jaką widziałem na ulicach i plażach Miami – kto głośniej, kto bardziej karnawałowo, kto bardziej przebojowo. Bębny kontra dudy.

Ale wyszło bardzo rozczarowująco. Po pierwsze, Szkotów na trybunach było stosunkowo niewiele. Nie wypełnili nawet połowy trybuny za bramką. Jak zwykle większość z nich przyjechała na turniej bez biletów na mecze, tylko po to, by odbyć imprezę życia, pobawić się i na koniec pójść do strefy kibica. Ale nawet ci, którzy weszli na stadion, i tak zostawili wszystkie siły w barach. Byli nadzwyczaj cicho. „No Scotland, no party” zanucili dopiero po przezwie. I to też raptem trzy razy, jakby trochę od niechcenia. Kolejny raz potwierdziło się, że Szkotom na wielkich turniejach bardziej chodzi o to, co przed meczem i po meczu, a niekoniecznie w trakcie. Brazylijczycy z kolei dość sennie uderzali w bębny i przyspieszali tylko po strzelanych golach.

W doliczonym czasie do pierwszej połowy znów mieli do tego okazję – Szkoci tradycyjnie stracili piłkę przed własną bramką, Bruno Guimaraes sprytnie dośrodkował, a Vinicius jako pierwszy zorientował się, że piłka spadnie zarówno za plecami środkowego obrońcy, jak i bramkarza, więc zamknął akcję strzałem głową na pustą bramkę. Właśnie to łączy strzelone przez niego gole – samo wbiecie piłki do bramki było łatwizną, ale wcześniej potrzebny był w głowie bardzo szybki procesor, by idealnie ocenić sytuację, przewidzieć ruchy rywali i zrobić coś odwrotnego niż się spodziewali. Przy pierwszym nie uderzał od razu, tylko zachował spokój, pozwolił rozpędzonemu bramkarzowi biec dalej, a sam ruszył z piłką w przeciwnym kierunku i wyczyścił sobie sytuację przed strzałem. W drugiej bramkowej akcji też uderzał na pustą bramkę, ale żeby przed nią stanąć, musiał ruszyć w to miejsce przed wszystkimi, niemal w ciemno. Psychologowie powinni przebadać sposób w jaki Carlo Ancelotti wpływa na Viniciusa. Zарага go spokojem, a jednocześnie trzyma w rozdrażnieniu, by na boisko wychodził maksymalnie zmotywowany.

Brazylia może mieć nowych liderów, ale wciąż kocha Neymara

Ale dwie bramki Viniciusa to nic. Najgłośniej na stadionie zrobiło się równo po godzinie. Najpierw Matheus Cunha strzelił trzeciego gola po przytomnym i bardzo altruistycznym zachowaniu Bruno, a po chwili na rozgrzewkę wybrał się Neymar. I to drugie wydarzenie wywołało absolutną egzaltację. To nielogiczne, a jednocześnie ujmujące, że Brazylijczycy widzą bohatera w piłkarzu już nieco podstarzałym, pokiereszowanym kontuzjami w ostatnich latach i niedyspozycyjnym w pierwszych meczach tego mundialu. To przykład miłości bezwarunkowej. Oddania i wierności. Absolutnego uwielbienia.

Mija osiem minut, a kibice zaczynają się niecierpliwić. Uznają, że wystarczy już tej rozgrzewki i pora wpuszczać Neymara na boisko. Skandują jego nazwisko – najpierw błagalnie, później bardziej żywiołowo. Wykorzystują dodatkową przerwę w meczu, by zaapelować do Ancelottiego raz jeszcze. Wreszcie, w 72. minucie spełnia się ich marzenie – Neymar staje przy środkowej linii gotowy do wejścia. Świat obraca się jednak przeciwko Brazylijczykom – przez kolejne cztery minuty Szkocja wykonuje dwa rzuty różne i nie pozwala stworzyć okoliczności do przeprowadzenia zmiany. Czas się wleczce. W końcu jednak Neymar pojawia się na boisku, spiker wyczytuje jego nazwisko, a Brazylijczycy wydziergają się wniebogłosy.

Brazylia może mieć na tym mundialu różnych liderów, może mieć świetnie grającego Viniciusa, który może zostać nawet piłkarzem meczu, a do tego może mieć skutecznego Cunhe, który ma już trzy gole na mundialu, może też mieć świetnie grającego Bruno, ale ukochanym synem narodu wciąż jest Neymar. To jego nazwisko było skandowane jako jedyne. To maski z jego podobizną Brazylijczycy przynieśli ze sobą na trybuny. To jego wejścia się domagali. To jemu najgłośniej bili brawo, mimo że gole strzelali inni piłkarze. Neymar jest. I to wystarczy. Nie musi robić nic więcej. Nawet strzał w środek bramki wywołuje burzę braw. Bo to jego strzał.

Brazylia wygrała ze Szkocją 3:0, a Maroko z Haiti 4:2. Zwycięzcy awansowali do fazy pucharowej, trzecia Szkocja czeka na wyniki w innych grupach. ●

SPORT.PL

■ **Mundial w USA, Kanadzie i Meksyku: relacje, analizy, komentarze, korespondencje – 24 godziny na dobę na Sport.pl**

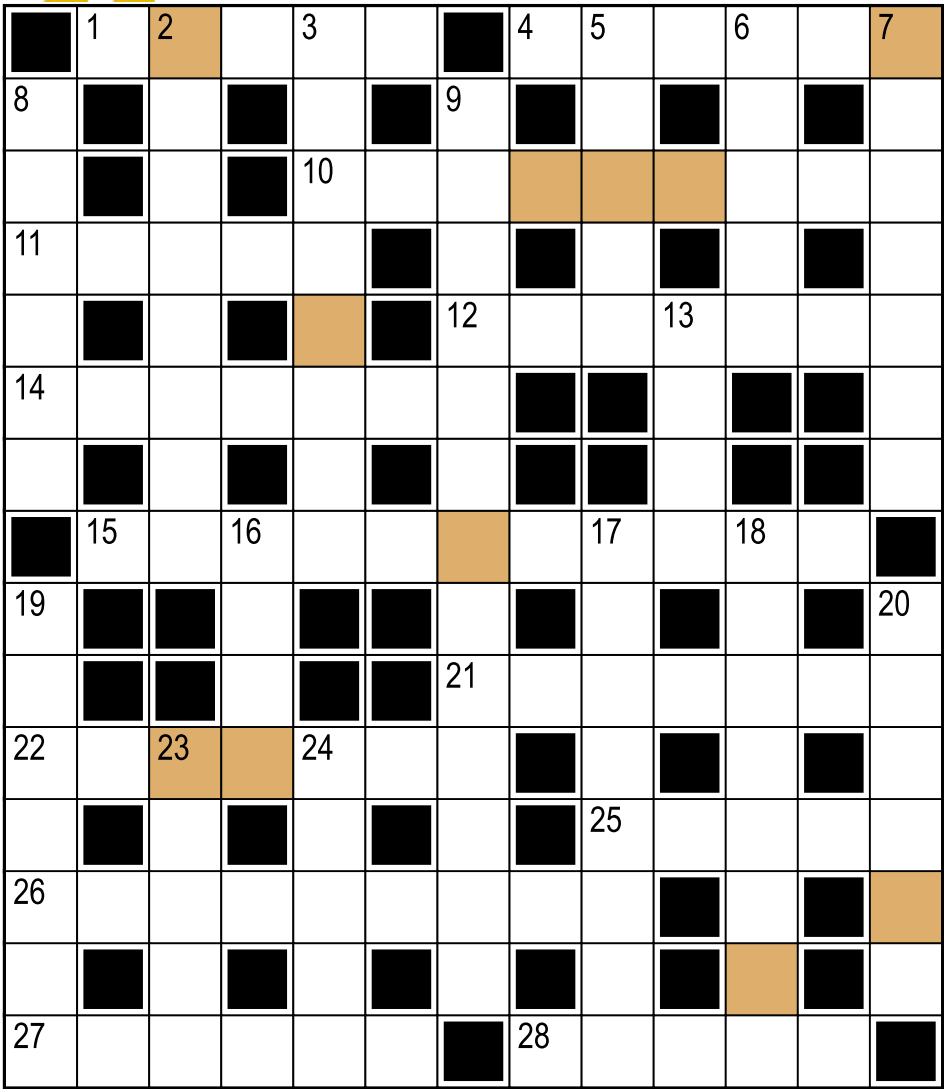
Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na Sport.pl

Zapraszamy na Sport.pl+. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

■
Inwestycja obejmuje 16 km, jest warta ponad miliard dolarów i w ramach niej powstaną aż 34 nowe mosty i estakady. Potrwa do 2031r.

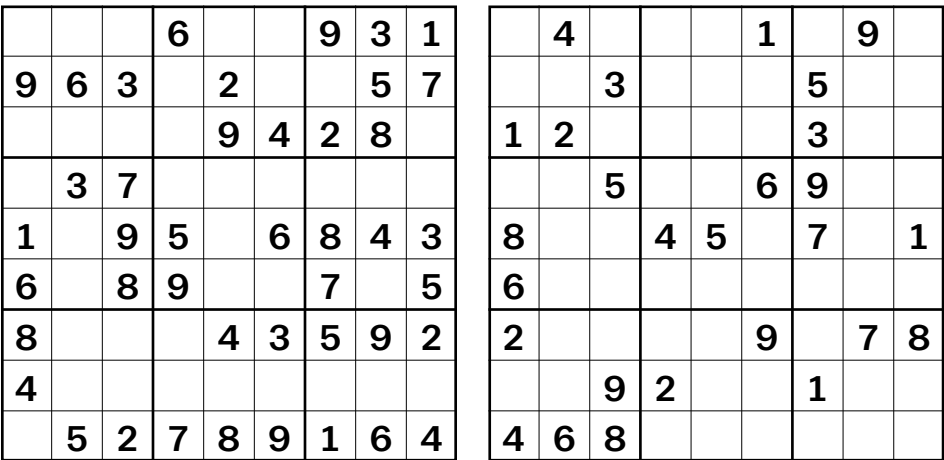
krzyżówka

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 61 z 25.06:
Poziomo: 1) chóry 4) podpis 10) Kairczycy 11) błoto 12) laskarz 14) kruczki 15) Austriaczka 21) Ronaldo 22) przypis 25) Roger 26) grochówka 27) trotyl 28) harfa
Pionowo: 2) Honolulu 3) rykoszet 5) obcas 6) płyta 7) styczeń 8) jabłka 9) wikliniarstwo 13) kurz 16) sepy 17) centrala 18) kaligraf 19) szpagat 20) podróż 23) złoto 24) pchły
Hasło: Rolls Royce.

su do ku

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:**
1) dokręcana kluczem
4) ostra wymiana zdań; kłótnia
10) zastawia wnyki na zwierzyne
11) Reni, nagrała piosenkę „Kiedyś cię znajdę”
12) ... de Löwe, rycerz zakonny, któremu Jurand wybaczył winy („Krzyżacy”)
14) nazywany najdroższą przyprawą świata
15) bardzo słaby uczeń
21) podeszwy butów
22) imię wykonawcy piosenek „Everybody Knows”, „Hallelujah”
25) kontur postaci, przedmiotu
26) drobne – to detale
27) wykaz błędów dostrzeżonych w wydrukowanej książce
28) Karol Marks i Fryderyk ..., ideolodzy komunizmu

- Pionowo:**
2) miejsce, w którym rozgałęziają się drogi
3) ćwiczą sierpy, haki, podbródkowe
5) Abrams na gąsienicach
6) urządzenie do określania położenia obiektów podwodnych za pomocą ultradźwięków
7) kraina szczęśliwości
8) sztama państw
9) dolnośląskie uzdrowisko kojarzone z festiwalem chopinowskim
13) doskonale pływające i nurkujące ssaki
16) bezałogowy statek powietrzny
17) wykarmita Remusa i Romulusa
18) tłusty ..., dzień pączków i faworków
19) obuwie na niepogodę
20) japońska wyspa z miastem Nagasaki
23) dla Andrzeja Wajdy, za całokształt twórczości
24) ubezpieczeniowy lub obcego wywiadu

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

O	A	E	N	D	K	A
T	R	S	A	Ę	I	R
P	Y	R	Ł	P	E	R
U	S	K	D	S	K	A
N	A	R	U	Y	Z	I
W	M	R	C	E	O	M
A	Ł	Ó	Z	I	R	O
Y	C	D	U	N	E	D
N	S	C	L	E	K	A

ród sny cła manuskrypt arsenał uczulenie spęd kariera zimorodek

Hasło z 25.06: nastroje

skojarzenia

Glina	Gilotyna	Kapsel	Czosnek
Kolt	Szadz	Zeppelin	Belfer
Pulpa	Mus	Ekstradycja	Brzeszczot
Prysznic	Dwulatek	Przecier	Sok

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 25.06:
Na półkach w bibliotece: Siekierzada, Jeżycjada, Iliada, Cyberiada. **Tu się rywalizuje!:** Uniwersjada, Spartakiada, Olimpiada, Familiada. **Nimfy w mitologii greckiej:** Oreada, Driada, Najada, Hamadriada. **Zadania szaradziarskie:** Ariada, Szarada, Numeriada, Pitagoriada

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Słownko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

TRÓJMIASTO
TYGODNIK

Piątek, 26 czerwca 2026 | Redaktor prowadzący Katarzyna Fryc

trojmiasto.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: trojmiasto@wyborcza.pl

Po pożarze w fabryce aerozoli pod Ustką

Alarm był już w maju

„Wyborcza” dotarła do pisma, które 8 maja dostała prokuratura w sprawie zakładu Aerosol Service na Pomorzu. To tam w ostatnią niedzielę wybuchł groźny pożar. Autor zaczyna je od ostrzeżenia o „ryzyku pożaru i wybuchu substancji niebezpiecznych”.

Katarzyna Fryc

Przypomnijmy: w minioną niedzielę na terenie zakładu Aerosol Service w Charnowie pod Ustką wybuchł potężny pożar. Gęsty dym widoczny był z wielu kilometrów.

Strażacy ostrzegali, że ponieważ pożar ma miejsce w zakładzie produkującym pojemniki ciśnieniowe, jest duże zagrożenie wybuchów. I rzeczywiście do nich doszło. Na szczęście nikt nie został poszkodowany. Mieszkańcy domów położonych najbliżej zakładu zostali jednak ewakuowani, mogli wrócić dopiero w poniedziałek.

Jak informuje kapitan Piotr Basarab, rzecznik komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku, spłonęło około 6 tysięcy metrów kwadratowych hali produkcyjnej.

Przyczyny pożaru nie są jeszcze znane. Prokuratura informuje, że śledztwo prowadzone jest „w kierunku spowodowania niebezpiecznego zdarzenia w postaci pożaru, który zagrażał mieniu w wielkich rozmiarach”. I zaznacza, że zostanie także zbadany wpływ pożaru na środowisko naturalne. Za spowodowanie podobnego pożaru grozi nawet 10 lat więzienia.

Informacje o ryzyku

Jednak z ustaleń „Wyborczej” wynika, że już w maju do mieszczącej się w tym samym budynku, co Prokuratura Okręgowa, Prokuratury Rejonowej w Słupsku przyszło doniesienie w sprawie rzekomych nieprawidłowości w zakładzie Aerosol Service. Autor pisma (w rozmowie z „Wyborczą” chce pozostać anonimowy) zaczyna je od ostrzeżenia o „ryzyku pożaru i wybuchu substancji niebezpiecznych”.

Informator „Wyborczej”: – Zgłaszałem do prokuratury oraz do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska informację o możliwych nieprawidłowościach w gospodarowaniu odpadami z Aerosol Service w Charnowie. Wskazywałem na wysoce prawdopodobne podawanie niewłaściwych kodów w rejestrze BDO [Baza Danych o Odpadach] dla odpadów niebezpiecznych. Niestety, ani GIOŚ, ani prokuratura nie interweniowały – dodaje.

BDO to system teleinformatyczny prowadzony przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, który służy do ewidencjonowania odpadów oraz śledzenia ich obiegu. Rejestr ma uszczelnić system gospodarowania odpadami i pomóc w walce z ich nielegalnym porzucaniem. Zdarzają się jednak przypadki fałszowania kodów

• Pożar na terenie zakładu w Charnowie wybuchł w niedzielę FOT. MATERIAŁY PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

BDO (np. oznaczanie kosztownych w utylizacji odpadów niebezpiecznych kodem dla zwykłych śmieci komunalnych), za co grozi nawet milion złotych kary.

Informator „Wyborczej” podkreśla: – Prokuratura nawet mnie nie przesłuchała, a słuska delegatura Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku prowadziła sprawę w taki sposób, że dopiero po mojej skardze przekazano sprawę do WIOŚ w Łodzi. WIOŚ w Łodzi poinformował mnie z kolei, że ze względu na dużą liczbę spraw rozpoznanie mojego zgłoszenia wymaga więcej czasu.

Nasz informator, oglądając zdjęcia z akcji gaśniczej w zakładzie w Charnowie, zauważył, że na miejscu pożaru znajdowały się produkty, które – jak przekonuje – według oświadczenia spółki Aerosol Service dawno zostały już przekazane do utylizacji. W oświadczeniach tych

firma zapewniała, że wybrała zgodny z przepisami sposób utylizacji odpadów z tego zakładu.

– To prowokuje pytanie, jak w Aerosol Service gospodarowano odpadami? I czy przypadkiem nie magazynowano tam odpadów, które rzekomo miały podlegać już wcześniej utylizacji? – zastanawia się informator „Wyborczej”.

To jednak na razie jego podejrzenia. Muszą je zweryfikować służby.

Doniesienie bada prokuratura

Paweł Wnuk, rzecznik Prokuratury Okręgowej w Słupsku, potwierdził w rozmowie z „Wyborczą”, że zgłoszenie, o którym mówi nasz informator, śledczy rzeczywiście dostali. Zajmuje się nim słuska Prokuratura Rejonowa. – Na polecenie prokuratora prowadzone są zlecane policji czynności sprawdzające w kierunku o pełnienie przestępstwa z art. 271 paragraf 1 Kodeksu karnego i inne. Po ich przeprowadzeniu zostanie podjęta decyzja co do dalszego biegu postępowania – przekazuje prokurator Wnuk.

Paragraf, o którym wspomina, dotyczy poświadczenia nieprawdy w dokumentach. Zgodnie z tym przepisem funkcjonariusz publiczny, lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadcza w nim nieprawdę, podlega karze pozbawienia wolności od trzech miesięcy nawet do pięciu lat.

Postępowanie inspekcji ochrony środowiska

Zapytaliśmy także Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi o zgłoszenie w sprawie zakładu koło Ustki.

Dominik Przelazły z łódzkiego WIOŚ potwierdził „Wyborczej”, że w maju wpłynęło takie dotyczące nieprawidłowości przy gospodarowaniu odpadami wytwarzanymi przez Aerosol Service.

– Z dokumentacji zgromadzonej przez WIOŚ w Łodzi wynika, że odpady w postaci produktu dezynfekcyjnego (...) były przekazywane za pośrednictwem firmy w województwie kujawsko-pomorskim do zakładu przetwarzania odpadów na terenie województwa łódzkiego, który posiada wymagane zezwolenie na ich przetwarzanie – dodaje Dominik Przelazły. Ale zaznacza: – Mając na uwadze zgłaszane nieprawidłowości, m.in. w zakresie nieprawidłowej klasyfikacji odpadów [niebezpiecznych – red.] jako odpady inne niż niebezpieczne, inspektorzy WIOŚ w Łodzi przeprowadzą kontrolę podmiotu odbierającego odpady. Zgodnie z właściwością terenową kontrolę w Aerosol Service powinien przeprowadzić Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

I podkreśla, że za prawidłową klasyfikację odpadów zawsze odpowiada ich wytwórca.

Próbowaliśmy skontaktować się ze spółką Aerosol Service. W poniedziałek wysłaliśmy pytania, czy na terenie zakładu znajdowały się odpady niebezpieczne i jak firma gospodaruje odpadami? Dotąd nie otrzymaliśmy odpowiedzi. W firmie nikt nie odbiera telefonu i nie odpowiada na wiadomość zostawioną przez nas na automatycznej sekretarce. ●

Wskazywałem na wysoce
prawdopodobne podawanie
niewłaściwych kodów
w rejestrze dla odpadów
niebezpiecznych. Niestety, ani
GIOŚ, ani prokuratura nie
interweniowały

INFORMATOR „WYBORCZEJ”

Nowy termin otwarcia gdańskiej Hali Targowej

Jeszcze jak na placu budowy

Wbrew wcześniejszym zapowiedziom nie uda się otworzyć w czerwcu zrewitalizowanej Hali Targowej w Gdańsku.

Ilona Godlewska

Gruntowny remont tego zabytkowego obiektu w centrum miasta rozpoczął się w styczniu ubiegłego roku. Kupcy tu już jednak nie wrócą. W 2024 r. budynek przejął od spółki Kupcy Dominikańscy nowy właściciel – Grupa Apsys. Od początku zapowiadano, że zmieni się funkcja obiektu – na food hall, czyli przestrzeń z różnorodną gastronomią pod jednym dachem.

Teraz mowa o połowie lipca

W kwietniu zapowiadaliśmy, że hala w nowym wydaniu otworzy się w drugiej połowie czerwca. Jak informują nas jednak mieszkańcy z sąsiadującej z nią ulicy Lawendowej, prace wciąż trwają.

– Pracownicy się uwijają, ale wiadać, że jest jeszcze trochę do zrobienia. Choćby na zewnątrz wciąż nie ma pełnej nawierzchni. To jeszcze wygląda jak plac budowy, a nie skończona modernizacja. Na pewno prace potrwają parę tygodni – ocenia jeden z naszych rozmówców.

Przedstawiciele nowego właściciela potwierdzają – otwarcie zmodernizowanej hali nie nastąpi w czerwcu. Nowy zapowiadany termin to druga połowa lipca.

– Rewitalizacja Hali Targowej weszła w końcowy etap – przekazuje Alina Geniusz-Siuchnińska, reprezentująca inwestora. – Prowadzone są prace wykończeniowe oraz instalacyjne, w tym m.in. układanie posadzek, montaż instalacji wentylacyjnych oraz roboty sanitarne wewnątrz budynku. Re-

• **Najemcy rozpoczęli już prace aranżacyjne i wykończeniowe** FOT. DAWID LINKOWSKI

alizacja inwestycji wiąże się z wysokim stopniem skomplikowania. Wynika to z otwartej, zabytkowej przestrzeni oraz konieczności dostosowania technologii do wymogów konserwatorskich.

Obecnie prace prowadzone są zarówno w częściach wspólnych, jak i na zapleczu. Trwa wyposażanie pomieszczeń socjalnych i technicznych, w tym zmywalni, chłodni i mroźni.

– Równolegle prowadzona jest renowacja zabytkowych drzwi. Wokół obiektu realizowane są prace na Placu Dominikańskim, gdzie układana jest nowa nawierzchnia, w uzgodnieniu z konserwatorem zabytków – mówi Geniusz-Siuchnińska.

Różne funkcje

Lokale zostały już jednak przekazane najemcom, którzy rozpoczęli prace aranżacyjne i wykończeniowe. Przedstawicielka inwestora zaznacza, że hala nie będzie działać jak typowy „food hall”.

– Została zaprojektowana inaczej niż obiekty znane pod tym określe-

niem – mówi Geniusz-Siuchnińska. – To przestrzeń o trzech poziomach z różnymi funkcjami: na poziomie +1 znajdują się restauracje z obsługą kelnerską, na parterze lokale gastronomiczne w formule street food, a na poziomie -1 strefa zakupów delikatesowych produktów spożywczych, połączona z możliwością degustacji i strefą wydarzeń kulturalnych.

W okolicy ma wrócić zielony rynek warzywno-owocowy. Nie zostanie on jednak otwarty wraz ze zmodernizowanym obiektem. – Z przyczyn organizacyjnych rynek warzywno-owocowy rozpocznie działalność po zakończeniu Jarmarku św. Dominika, w tym roku w formule tymczasowej. Będzie odbywał się cyklicznie w każdą sobotę, na zasadach takich, jak rynki osiedlowe. Docelowy model funkcjonowania rynku planowany jest na przyszły rok, co wynika z konieczności uzyskania uzgodnień oraz przygotowania infrastruktury, w tym całorocznych stoisk spełniających wymagania sanitarne – wyjaśnia Geniusz-Siuchnińska.

Długa historia hali

Gdańska hala ma długą historię. Powstała w latach 1894-1896 według projektu architekta Kurta Fehlhabera. Otwarto ją 3 sierpnia 1896 roku. Cel był taki, żeby uporządkować handel w centrum miasta. Działała przez sześć dni w tygodniu. Budynek przetrwał wojnę – ucierpiał jedynie fragment attyki i wieżyczki na dachu. W latach 60. rozważano wyburzenie hali. Powstał plan, by w tym miejscu postawić super-sam. Obiekt uratował wpis do rejestru zabytków.

W 1991 r. sprzedawcy prowadzący działalność w hali założyli spółkę Kupcy Dominikańscy. I to właśnie oni po latach postanowili ją sprzedać. Ale proces się przeciągał. Dopiero w listopadzie 2021 roku – jak mówiła „Wyborczej” Krystyna Teleska-Ciagadlak, prezes zarządu spółki – udziałowcy w zdecydowanej większości poparli transakcję. ●

Nowa Hala Targowa

Najnowsza lista nowych najemców gdańskiej hali:

• **Poziom -1:** Azjatka – produkty i garmaz azjatycki, Błogo – cukiernia, kawiarnia, Crazy Butcher – delikatesy mięsne, Delikatesy Prosto z Włoch – produkty kuchni włoskiej, Fenomen Deli – piekarnia rzemieślnicza, Froma-żeria-Kraina Serów – sery, GARmasz – wyroby garmazeryjne, Seafood Station Deli – ryby, owoce morza, U Rene – bar, Vininova – specjalistyczny sklep z winami.

• **Poziom 0:** Alticcio Bar, Chin-kalnia – restauracja gruzińska, Curry Leaves – kuchnia indyjska, El Patron Authentic Mexican Cuisine – kuchnia meksykańska, Fiori Pizza – pizza, HARIS Authentic Kraft Kebab – kraftowy kebab, Koi Midori – kawiarnia, herbaciarnia, Koreanka – kuchnia koreańska, Mango Rice & Noodle – kuchnia chińska, Nami Nami ramen & donburi – kuchnia japońska, Pitagoras Greek Food & Wine – kuchnia grecka, Seafood Shack by Seafood Station – owoce morza, Sexy Bull – burger, The Dreamers/Marzyciele – bar, The Fry – frytki i churrosy, Tuk Tuk thai street food – kuchnia tajska, Umam Cukiernia Gdańska – cukiernia, Wiśniewski – nalewki, Vietlab – kuchnia wietnamska.

• **Poziom +1:** Alticcio – kuchnia włoska, The Dreamers Marzyciele – kuchnia autorska, Seafood Station Bistro & Oyster Bar – owoce morza, Polana – kuchnia polska.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Gdańsk/34440854

Prezydent Miasta Sopotu
ul. Kościuszki 25/27
81-704 Sopot

OGŁOSZENIE
Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399)
PREZYDENT MIASTA SOPOTU
informuje,
że w budynku Urzędu Miasta Sopotu, ul. Kościuszki 18 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, www.bip.sopot.pl, zamieszczone zostały wykazy nieruchomości przeznaczonych do:
I. Oddania w dzierżawę na okres 1 roku w trybie bezprzetargowym:
1) część działki nr 1/69, KW GD1S/00001367/1 oraz część działki nr 1/40, KW GD1S/00004561/2, obr. 43, ul. Bitwy pod Płowcami, łączna pow. 3 200 m²;
II. Oddania w dzierżawę na okres 3 lat w trybie bezprzetargowym:
1) część działki nr 8/2, część działki nr 8/3, obr. 26, ul. Jagiełły, pow. 145 m², KW GD1S/00003803/4;
2) część działki nr 9/3, obr. 26, ul. Jagiełły, pow. 18 m², KW GD1S/00004665/1;
3) część działki nr 7/16, oraz działkę 1/42, obr. 42, ul. Polna, pow. 249 m², KW GD1S/00004635/2;
4) działki nr 70/1 oraz 70/3, obr. 26, ul. Kościuszki 36a, pow. 362 m², KW GD1S/00000422/8;
5) działkę nr 22/2, obr. 47, Al. Niepodległości 625, pow. 498 m², KW GD1S/00004539/9;
6) część działki nr 12/15, obr. 28, KW GD1S/00000463/7, części działek nr 67/6, nr 67/3, obr. 29, KW GD1S/00001945/7 oraz działkę 12/7, obr. 29, KW GD1S/00000661/5, ul. Struga/Mickiewicza, pow. ca 485 m²;
7) działkę nr 4/25, obr. 48, ul. Smolna, pow. 35 m², KW GD1S/00001312/1;
8) część działki nr 202, obr. 6, ul. Kraszewskiego 20a, pow. ca 188 m², KW GD1S/00008460/2;
9) część działki nr 202, obr. 6, ul. Kraszewskiego 20a, pow. ca 246 m², KW GD1S/00008460/2;
III. Oddania w dzierżawę na okres do 30.09.2026 roku w trybie bezprzetargowym:
1) część działki nr 149/2, KW GD1S/00013002/2 oraz część działki nr 151/13, KW GD1S/00018483/2, obr. 26, ul. Dworcowa, łączna pow. 40 m²;
IV. Oddania w dzierżawę na okres do 31.08.2026 roku w trybie bezprzetargowym:
1) część działki nr 149/2, obr. 26, ul. Dworcowa, pow. 13 m², KW GD1S/00013002/2;
V. Oddania w dzierżawę na okres od 20.06.2026 roku do 31.08.2026 roku r.
1) część działki nr 11/2, obr. 14, ul. Powstańców Warszawy 87/89, pow. 940 m², KW GD1S/00004545/4;
2) część działki nr 31/5, obr. 14, ul. Powstańców Warszawy, pow. 600 m², KW GD1S/00004651/0;

OGŁOSZENIE PŁATNE

Gdańsk/34440748

WI-III.7820.1.6.2026.MH-e
Gdańsk, 23 czerwca 2026 r.

OBWIESZCZENIE

Wojewoda Pomorski, działając na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. – o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych(Dz.U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 10, art. 49 i art. 61 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691),

PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

informację, że na wniosek z dnia 6.02.2026r. Burmistrza Miasta Łęborka, reprezentowanego przez pana Michała Maślankę, wszczęte zostało postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.:
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 214 – ul. Krzywoustego w Łęborku polegająca na budowie drogi dla pieszych i rowerów,

zlokalizowanej na poniżej określonych nieruchomościach gruntowych:

A. Wykaz działek w liniach rozgraniczających teren pasa drogowego drogi wojewódzkiej:
Łębork220801_1
obręb 0012: 1/1, 38/23(38/20), 1/3, 152;
obręb 0011: 326/4 (326/3), 335/1 (335), 335/2 (335);

B. Wykaz działek, z których korzystanie będzie ograniczone, dla realizacji prac określonych w projekcie budowlanym:
Łębork 220801_1
obręb 0012: 19/29, 38/17, 38/18, 38/22, 38/19, 1/2;
* w nawiasach podano numery działek przed podziałem wg oznaczenia w katastrze nieruchomości.

W związku z powyższym informuję strony postępowania, właściwe organy administracji rządowej samorządowej oraz właścicieli, zarządców i użytkowników terenów objętych inwestycją, o możliwości składania wniosków, uwag lub zastrzeżeń dotyczących przedmiotowej sprawy, a także o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie.
Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.
Z aktami sprawy można zapoznać się w Wydziale Infrastruktury Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku przy ul. Okopowej 21/27, po telefonicznym uzgodnieniu terminu pod nr tel. 58 30 77 489.

WAKACJE NAD BAŁTYKIEM W RYTMIE ZMIAN

CHOCZEWO I PEJ PRZYGOTOWANE NA SEZON

Lato w gminie Choczewo – mimo trwających przygotowań do budowy elektrowni jądrowej – może jak w poprzednich latach zapewnić bardzo dobre warunki do spędzenia upragnionego urlopu nad morzem. Mieszkańcy oraz turyści nadal będą mogli korzystać z uroków tej części wybrzeża, a Polskie Elektrownie Jądrowe (PEJ) wspólnie z samorządem wdrażają rozwiązania, które ułatwią codzienne funkcjonowanie w sezonie wakacyjnym.

Budowa atomu, który jest inwestycją o ogromnej skali, oznacza zmiany, szczególnie w zakresie organizacji ruchu i dostępności niektórych miejsc chętnie odwiedzanych przez miłośników polskiego morza. Dlatego działania skupiają się dziś na tym, by te zmiany były możliwie najmniej odczuwalne – zwłaszcza w tak intensywnym okresie jak wakacje.

Nowa droga nad morze i wygodny dojazd

Największą zmianą zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających jest nowe dojście do plaży w rejonie Słajszewa. Dotychczasowa trasa została zamknięta wraz z postępem prac, ale plaże pozostają dostępne w pełnej rozciągłości.

Obecnie prowadzi do nich tymczasowa droga „Nad Chełstem” przez Osetnik w kierunku wejścia nr 51 i 50. Trasa powstała z myślą o potrzebie bezpiecznego odseparowania ruchu turystycznego od tras, po których mogą poruszać się pojazdy budowy. Wytyczona droga została wyrównana, odpowiednio oznakowana i jest na bieżąco utrzymywana. Choć jej pokonanie wymaga więcej czasu niż poprzednio, pozwala bezpiecznie dotrzeć na plażę i podziwiać piękno wybrzeża.

W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców i turystów z początkiem sezonu zostanie uruchomiony także bezpłatny przejazd meleksami na plażę ze Słajszewa i Biebrowa. Pilotaż przeprowadzony w długi weekend czerwcowy pokazał, że rozwiązanie działa sprawnie: wykonano 42 kursy, z których skorzystało ponad 200 osób. W szczycie sezonu meleksy będą stałym wsparciem dla osób, które chcą wygodnie dotrzeć nad morze.

Równolegle trwają prace nad dalszymi usprawnieniami w dotarciu do plaży. W przygotowaniu jest alternatywna, krótsza trasa. W kolejnych latach zostanie ona przebudowana w drogę docelową, z udogodnieniami i infrastrukturą odpowiadającą zarówno zwolennikom spokojnego, jak i bardziej aktywnego wypoczynku. PEJ przekazały Gminie Choczewo 2,5 mln zł na opracowanie projektu budowy takiej trasy. Droga

powinna powstać za ok. 3 lata – termin realizacji jest uzależniony od wielu czynników, takich jak postępowania przetargowe czy pozyskiwanie niezbędnych uzgodnień i decyzji.

Bezpieczeństwo na drogach – priorytet, nad którym trzeba dalej pracować

Mieszkańcy gminy są dziś jednak najbardziej wrażliwi na sytuację na lokalnych drogach. Większy ruch – w tym transport ciężki – jest już odczuwalny i wpływa na codzienne poczucie bezpieczeństwa.

Sz szczególnie widoczne jest to w miejscowości Jackowo. Tutaj także, w uzgodnieniu z miejscowymi władzami, PEJ przygotowały trasę dojścia do morza biegnącą z dala od ciągów komunikacyjnych wykorzystywanych przez ciężarówki.

Spółka zawarła także porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Wejherowie, które zakłada współfinansowanie remontów kluczowych odcinków dróg powiatowych. Prace obejmą przede wszystkim trasy wykorzystywane w związku z realizacją inwestycji.

Jednocześnie cały proces jest na bieżąco konsultowany z lokalną społecznością. Spotkania informacyjne i stały dialog pozwalają identyfikować problemy i wprowadzać rozwiązania adekwatne do rzeczywistych potrzeb mieszkańców.

Sezon wakacyjny – z planem i odpowiedzialnością

Skala i coraz większe zaawansowanie inwestycji nie wpłynęły na sezon letni w gminie Choczewo dzięki konkretnym rozwiązaniom: nowej trasie nad morze, planowanym wsparciem transportowym i rozpoczętymi pracami nad poprawą infrastruktury drogowej.

To podejście pozwala pogodzić dwa cele – kontynuację strategicznej inwestycji oraz utrzymanie dostępności regionu dla mieszkańców i turystów.

Najbliższe miesiące będą sprawdzianem tych rozwiązań w praktyce – z wyraźnym naciskiem na to, by wakacje nad Bałtykiem pozostały nie tylko możliwe, ale też atrakcyjne i co najważniejsze – bezpieczne.

ABW ostrzega przed nowym zagrożeniem

Polska młodzież się radykałizuje

Ataki nożowników nastolatkiem transmitują na platformach społecznościowych. Gloryfikują masowe zabójstwa, planują zamachy. A ideologia jest tylko narzędziem prowadzącym do destrukcji.

ROZMOWA Z
DR. KONRADEM CIESIOŁKIEWICZEM
psychologiem, politologiem

PAWEŁ WOJCIECHOWSKI: W Tczewie 17-letnia dziewczyna wysłała zamachowcom z Kanady instrukcję skonstruowania bomby. Należała do subkultury gloryfikującej masowe zabójstwa. W „Wyborczej” pisaliśmy też o chłopcu z Poznania, który planował zamach w szkole. Teraz ABW publikuje raport o nowym zagrożeniu – radykalizacji młodzieży. Z czym mamy do czynienia?
DR KONRAD CIESIOŁKIEWICZ: – To zjawisko, które dopiero jest opisywane i zostało świeżo skategoryzowane przez międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa, przez FBI, czy koordynatora UE ds. przeciwdziałania terroryzmowi. Używa się parasolowego terminu COM, od angielskiego słowa communities [społeczności]. Pod tym terminem kryją się grupy działające w świecie cyfrowym, których specyfika polega na włączaniu młodych lub bardzo młodych ludzi do działań przestępczych, skierowanych przeciwko bezpieczeństwu publicznemu.

Nastolatka z Tczewa posługiwała się pseudonimem nawiązującym do jednego ze sprawców masakry w Columbine High School z 1999 roku w USA. Zginęło wtedy 12 uczniów i nauczyciel tej szkoły. W pana ostatnim raporcie „Weaponizacja osób małoletnich” czytamy, że rozpoznanych jest kilka radykalnych grup, których wspólnym mianownikiem jest przemoc.

– To m.in. True Crime Community, czyli internetowa społeczność entuzjastów przestępstw. Wśród nich funkcjonują grupy osób traktujące sprawców jak bohaterów, nazywają ich „świętymi”. Mordercy stają się ikonami, wokół których buduje się cała społeczność, młodzi ludzie z życiorysów zabójców robią hagiografie. Są uwiedzeni ideologią masowych zabójstw. Grupa ta działa na granicy prawa, bo przecież nie można nikomu zabronić tworzenia społeczności zafascynowanych kryminalnym światem.

Inny przykład to grupa CVLT [czyt. Kult], określana jako neonazistowska. Poprzez grooming, czyli uwodzenie, zastraszanie

i manipulowanie wykorzystywano seksualnie małoletnich, szantażowano ich i doprowadzano do samookaleczeń i samobójstw. Inna grupa, No Lives Matter, dostarcza uczestnikom szczegółowe instrukcje, jak dokonywać ataków, np. nożownictwa. Jest zorientowana na typowo nihilistyczną przemoc.

Jak działają te środowiska?

– Grupy te nie mają twardych struktur, są zdecentralizowane, sfragmentaryzowane. I mają kilka komponentów, które je ze sobą łączą i które się przenikają. Młode osoby są poddawane psychomanipulacji, wspomnianemu groomingowi, czyli uwodzeniu o różnym charakterze, np. ideologicznym. Ale ideologia nie jest celem samym w sobie tych grup, a jedynie środkiem.

Ideologie tych grup bywają niespójne, są na drugim planie. Sprawca, zwykle charyzmatyczny lider, może je zmieniać jak rękawiczki. Celem bowiem są akty destrukcji.

Młoda osoba wchodzi w przyjacielską relację, poddawana jest szantażowi seksualnemu. Dochodzi do intymnych rozmów, wysyłania zdjęć, które później sprawca wykorzystuje do szantażowania i zadaniowania tych osób.

W swoim raporcie przywołał pan przykład 14-latkę ze Szwecji, który zaatakował nożem 55-letnią kobietę. Atak transmitował na żywo na platformie Discord, był dopingowany przez innych. Sprawca przyznał później rodzicom, że był szantażowany.

– Małoletni wciągnięty do sieci COM z ofiary staje się sprawcą. Zadania, jakie dostaje, idą coraz dalej. Może zaczynać się od dokonywania aktów krzywdzących zwierzęta, uśmiercania ich, a później przechodzić do autoagresji. Ofiary często doprowadzane są do głębokiego kryzysu psychicznego i targają się na własne życie. Częścią swego rodzaju logiki tych grup jest grywalizacja: aby budować pozycję w grupie, muszą się podejmować coraz dalej posuniętych działań, szokować jeszcze mocniej po to, aby budować swój status społeczny w oczach innych członków grupy.

Ataki są często nagrywane bądź streamowane na platformach społecznościowych. 16-letni nożownik z Finlandii w ubiegłym roku po zaatakowaniu

FOT. TOMASZ PIETRZYK /
AGENCJA WYBORCZA.PL

trzech uczennic z tej samej co on szkoły, wysłał na WhatsApp manifest, nagranie z ataku zamieścił na Snapchacie.

– Bo akty destrukcji dokonują się w pewnym, mówiąc językiem akademickim, habitusie. W każdym środowisku życia musimy rozumieć pewne reguły gry, aby w nim funkcjonować. W środowisku akademickim musimy pisać teksty, które uwarunkowane są daną metodologią, podobnie jest w dziennikarstwie, czy w świecie cyfrowym: trzeba zdobyć pewne umiejętności, aby w tym świecie się poruszać, być rozumianym i skutecznym. I to są przykłady tych dobrych habitusów.

Sieci COM opierają się tymczasem na habitusie medialnym, ale w krzywym zwierciadle. Na pierwszym miejscu jest pewna teatralność, show, permanentna potrzeba dzielenia się działaniami i bycia widocznym. Ale cała relacja opiera się na gruncie skrajnie toksycznym, czasem przy wskazaniu „kozła ofiarnego”. Społeczności te próbują jednoczyć się wokół negatywnych celów: zniszczenia, krwi, przemocy, wykorzystywania seksualnego. Przy czym wykorzystanie seksualne w tych grupach może mieć instrumentalny charakter, nie jest dla sprawcy celem samym w sobie. Chodzi o to, aby zdobyć materiały służące do tego, aby dana osoba była pod kontrolą.

Kto wpada w sieci COM?

– Podatność dzieci na wpływy jest dziś tak ogromna, jak nigdy wcześniej w historii. Ograniczenia, takie jak przestrzeń, zniknęły. Dostęp do młodych ludzi na różnych platformach ma każdy. Platformy społecznościowe i komunikatory teoretycznie dostępne są od 13. roku życia, ale nikt tego nie respektuje.

Z różnych raportów wiemy, że osoby, które dołączają do tych grup, łączy poczucie samotności, doświadczają kryzysu zdrowia psychicznego, mają tunelowe myślenie, często znajdują się w spektrum autyzmu, szukają własnej tożsamości, są aktywne na forach grup samopomocowych. Na tego typu forach sprawcy namierzają zresztą swoje ofiary.

Młodzi ludzie są podatni na wpływy ze względów rozwojowych, nie są gotowi na pewne treści i pewną refleksyjność. I w czasie, kiedy powinni budować swoją wrażliwość społeczną, empatię, która jest integralną częścią kompetencji emocjonalnych, są narażeni na anomalie: normalizowanie przemocy. Są odwracalni przez drastyczne obrazy, jakie są im dostarczane na platformach, które są największymi markami świata, z których korzystają też mama, tata, brat, nauczyciel, rówieśnik. Następuje legitymizacja tych treści przez samą instytucję, bo firmy te są instytucjami wyjętymi spoza regulacji państwa.

A kto jest po drugiej stronie? Kto jest tym, który krzywdzi?

– Tego nigdy nie wiadomo. Dyrektorka generalna Europolu twierdzi, że w warunkach europejskich stoją za tym także państwa trzecie, a szczególnie jedno – Rosja.

I stąd zaangażowanie służb specjalnych, w tym naszego ABW, które jest służbą, co do zasady, raczej milczącą, niż opowiadającą o kierunkach swoich działań.

– Zdecydowanie tak. I ten kierunek jest tożsamy z tym, co robią służby zachodnie. Od momentu wybuchu wojny w Ukrainie wielokrotnie się skala przestępstw powiązanych z sieciami COM. Z dużym prawdopodobieństwem należy założyć, że są to dzia-

lania agenturalne. Ale jest to bardzo trudne do udowodnienia.

Przykłady?

– W Ukrainie kilkunastolatkiem zatrzymywani byli z bronią w mieszkaniach, planowali zamachy na szkoły. Sami doświadczaali wcześniej przemocy również. Z ich rozmów na komunikatorach wynikało, że faktycznie byli ofiarami operacji rosyjskich. Byli inspirowani do dokonania zemsty na innych uczniach. A w pewnym momencie ktoś dostarczył im broń. I to się działo w warunkach wojny, gdzie operacje wpływu cały czas są ogromne. Można domniemywać, że w wielu przypadkach europejskich jest podobnie.

I tu pojawia się kolejne nowe pojęcie – VAAS [z ang. Violence as a Service], czyli przemoc jako usługa. Dzieciom i nastolatkom płacone jest, również w kryptowalutach, za wykonywanie różnych działań, np. kurierskich, robienie zdjęć, materiałów wideo, czy też działań dywersyjnych jak podpalenia.

I dzieje się to poza jakąkolwiek kontrolą samej firmy, która jest właścicielem platformy społecznościowej.

– Na tym polega największy paradoks, że sprawcy nie używają do tego darknetu, ale powszechnie dostępnych, szyfrowanych komunikatorów, które dają poczucie bezkarności.

Mam wrażenie, że coraz trudniej jest być dzisiaj rodzicem.

– Przez wiele lat słyszeliśmy, że to rodzic jest odpowiedzialny za to, czy dziecko znajdzie się w niewłaściwym środowisku w sieci. To nieuczciwe stawianie sprawy. Rodzic też uczy się społecznie i to nie rodzic normalizuje świat cyfrowy. Nastolatek zostaje ze swoim urządzeniem sam na sam. A dostępność nowych technologii to nie jest zadanie rodzica. On nie ma kompetencji specjalistycznych, aby weryfikować zasadność korzystania z komunikatorów. Jeśli widzi powszechność zastosowania danego narzędzia, lokalnie i globalnie, to znaczy, że jest to przestrzeń bezpieczna. Myśli regulami swojego pokolenia, że to ja szukam informacji w internecie.

Ale dzisiaj to informacja podąża za użytkownikiem. Algorytmy są tak rozwinięte, że same dostarczają treści, prowadzą za rękę od jednej do drugiej, podbijając emocje. Dziecko może za treściami iść od jednej platformy do następnej, aż natrafi na sieć COM. A treści przemocowe, brutalne, funkcjonują w obiegu komercyjnym, są monetizowane. Dana platforma na tym zarabia i jednocześnie przyciąga kolejne osoby zainteresowane przemocą. To zaklęty krąg.

Jak zatem mamy się chronić?

– Unia Europejska jest pierwszym na świecie miejscem, gdzie próbuje się cywilizować te warunki. Akt o usługach cyfrowych, czyli przepisy DSA [z ang. Digital Services Act], jest pierwszym dotknięciem tego problemu. Ale dotyczy tylko tych wielkich dostawców platform komunikacyjnych, a problem jest również z mniejszymi. Przepisy skupiają się na regulowaniu przejrzystego zarządzania treściami i neutralizacją ryzyk w sieci. Ustawa wdrażająca akt w Polsce została zawetowana przez prezydenta Karola Nawrockiego.

Prezydent twierdził, że ustawa ogranicza wolność słowa.

– To absolutnie fatalna, bardzo szkodliwa, nieprawdziwa i nieadekwatna do stanu rzeczy narracja. Te przepisy to minimum uprawnień, jakie powinien mieć Urząd Komunikacji Elektronicznej, aby ingerować w sferę platform gigantów. Kiedy myśli się o kolejnych regulacjach, a prezydent wytycza armatę na te minimalne, to bardzo źle wróży na przyszłość. Obywatel pokrzywdzony przestępstwem nie może się skarżyć na daną platformę do UKE, a UKE nie może się za nim wstawić. A wszystko to pod fałszywą narracją o zachowaniu wolności słowa. Wolność słowa nie może oznaczać krzywdzenia.

Polska ustawa o usługach cyfrowych definiowała 27 przestępstw zapisanych w zdecydowanej większości w Kodeksie karnym. I to z tego tytułu, na gruncie przepisów, regulator miał możliwość szybkiego wnioskowania do określonej platformy o blokadę danych treści. A platforma mogła odwołać się do sądu. Dziś, na razie pozostaje nam tylko budowanie świadomości nowych zagrożeń w sieci. ●

Wielkie pisanie listów do Karola Nawrockiego

Strach przed wetem

Ambicje Gdańska i Pomorza zostaną pogrzebane na długie lata, jeśli Karol Nawrocki zawetuje ustawę metropolitalną. Dlatego samorządowcy i rektorzy uczelni ślą do prezydenta dziesiątki listów z apelami o jej podpisanie. PiS jest przeciw.

• Sopot FOT. MICHAŁ RYNIĄK / AGENCJA WYBORCZA.PL

konani, że wypracowane rozwiązanie stanowi prawdziwe porozumienie ponad podziałami politycznymi.”.

Apele wysłali też wiceprezydent Gdyni Tomasz Augustyniak, prezydentka Sopotu Magdalena Czarzyńska-Jachim, prezydent Wejherowa Krzysztof Hildebrandt, burmistrzowie i wójtowie gmin – m.in. Mariola Zmudzińska (Żukowo), Jacek Michalski (Nowy Dwór Gdański), Roman Kuźel (Władysławowo), Marek Goliński (Kolbudy), Bogdan Łapa (starosta kartuski), Marcin Kaczmarek (starosta wejherowski), Leszek Sarnowski (starosta sztumski).

Rektorzy proszą o podpis

Stanowisko popierające ustawę oraz apel do prezydenta podpisali rektorzy pięciu gdańskich uczelni: Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Gdańskiej, Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, Akademii Muzycznej i Akademii Sztuk Pięknych.

– Jesteśmy przekonani, że wejście usta-

Na podjęcie decyzji prezydent ma 21 dni

wy w życie może stać się impulsem dla nowego etapu rozwoju naszego regionu. Od lat środowisko akademickie angażuje się bowiem w budowę metropolii opartej na wiedzy, innowacjach i współpracy. Wierzymy, że nowoczesne wyzwania związane z transportem, zdrowiem, transformacją energetyczną, rozwojem gospodarczym czy zmianami klimatu wymagają wspólnego działania samorządów, uczelni, instytucji kultury i biznesu – napisał prof. Piotr Stepnowski, rektor Uniwersytetu Gdańskiego. – Projekt ustawy zawiera rozwiązanie wyjątkowe w skali kraju. Po raz pierwszy tak wyraźnie dostrzeżono rolę nauki i szkolnictwa wyższego w rozwoju metropolii, gwarantując przeznaczenie części środków na badania naukowe, prace rozwojowe oraz współpracę z uczelniami – dodał.

Pomorze już raz witało się z ustawą metropolitalną. Przepisy przyjęto pod koniec rządów PO-PSL w 2015 r., ustawa została podpisana przez prezydenta Andrzeja Dudę dwa dni po wyborach parlamentarnych wygranych przez PiS. Nowy rząd nie wprowadził jednak przepisów wykonawczych, po czym Sejm tak znowelizował przepisy, że utworzenie metropolii na Pomorzu nie było możliwe. Te zmiany również podpisał Duda. ●

Krzysztof Katka

*Dr Konrad Ciesiołkiewicz

• kierownik Centrum Analiz Społeczeństwa Informacyjnego Uczelni Korczaka, członek Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15., autor raportu „Weaponi-

zacja osób małoletnich i młodych dorosłych. Nowe zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego”. Uczelnia Korczaka opublikowała go 9 czerwca. Publikacja przedstawia mechanizmy tzw. nihilistycznie zorientowanej przemocy,

analizuje wpływ zaburzeń informacyjno-komunikacyjnych na procesy radykalizacji młodzieży oraz omawia wyzwania stojące przed instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, edukację i politykę społeczną

Zakaz od września

Szkolne pytania o telefony

– Gdzie te telefony uczniów przechowywać, skoro już dziś nie mamy gdzie szpilki wcisnąć? – pyta dyrektor podstawówki z Trójmiasta. MEN odpowiada: – Każda szkoła wie najlepiej, co w jej przypadku się sprawdzi.

Ilona Godlewska

W kwietniu ministra edukacji Barbara Nowacka przekazała, że od nowego roku edukacja zdrowotna będzie przedmiotem obowiązkowym z wyjątkiem komponentu dotyczącego wiedzy seksualnej, na który będzie można się zapisać. Potem resort doprecyzował, że obowiązkowo edukacji zdrowotnej będą uczyć się dzieci od klasy IV szkoły podstawowej wzwyż. W szkołach średnich będzie ona obowiązywać przez dwa lata – z wyłączeniem klas maturalnych. Nauka będzie przebiegać według dwóch wariantów – podstawowego i tego z dodatkową częścią o edukacji seksualnej.

Informacja ta w środowisku nauczycielskim wzbudziła zdziwienie, bo w polskich szkołach jak dotąd nie było przypadku, by jakiś przedmiot był obowiązkowy tylko w części.

Jednocześnie resort pracuje nad innym projektem – zakazem używania telefonów przez uczniów w szkołach. W lutym wspominała o tym ministra edukacji przy okazji prezentowania założeń poselskiego projektu dotyczącego zakazu używania platform społecznościowych do lat 15. – Podjęliśmy decyzję, że należy działać mocno i zdecydowanie w obronie dzieciaków: ich zdrowia i bezpieczeństwa – mówiła ministra.

Niedługo potem, w marcu, Nowacka poinformowała, że skierowała do 30-dniowych konsultacji publicznych projekt ustawy, który ma wprowadzać zakaz używania telefonów w szkołach od 1 września tego roku. Tłumaczyła wówczas, że decyzja w tej sprawie została „przyspieszona” po rozmowie z premierem Tuskiem.

CO TO OZNACZA?

Projekt zakłada, że w szkołach podstawowych wprowadzony zostanie „zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie szkoły”.

Ponadto każda szkoła określi w swoim statucie warunki wnoszenia telefonów komórkowych i pozostałych urządzeń. „Szczegółowe zasady egzekwowania zakazu nie będą narzucane ogólnie. Każda szkoła będzie mogła wybrać rozwiązania najlepiej dopasowane do własnych potrzeb (np. półki, kieszonki na telefony czy inne rozwiązania przyjęte w szkole)” – czytamy w projekcie.

Projekt przewidział wyjątki od zakazu, gdy:

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

- nauczyciel wyrazi zgodę na skorzystanie z telefonu (lub innego urządzenia umożliwiającego porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku) z powodów dydaktyczno-wychowawczych;
- dyrektor szkoły wyda pisemną zgodę na dostęp do telefonu od zakazu ze względu na chorobę, niepełnosprawność lub inne szczególne potrzeby ucznia;
- wystąpi bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia osób przebywających na terenie szkoły.

Jeśli uczeń nie dostosuje się do zakazu, szkoła będzie mogła zastosować:

- działania wychowawcze (np. upomnienia ustne, kontrakt wychowawczy);
- kary statutowe;
- obniżenie oceny zachowania (w związku z nieprzestrzeganiem zasad obowiązujących w szkole).

Ministerstwo otrzymało uwagi od ok. 180 osób i instytucji. Po konsultacjach resort zmienił nieco projekt. Rozszerzono projektowane ograniczenia także na zajęcia edukacyjne prowadzone poza terenem szkoły. Spod tych regulacji wyłączono internaty, a także wycieczki szkolne. W nowej wersji projektu zaznaczono też, że to dyrektor szkoły będzie mógł zorganizować miejsce lub miejsca przechowywania telefonów i innych urządzeń elektronicznych. A zasady organizacji takich miejsc mają być ustalane przez społeczność szkolną w uzgod-

nieniu z rodzicami i nauczycielami oraz po opiniowaniu przez uczniów.

GDZIE TRZYMAĆ TELEFONY?

Z rozmów z dyrektorami i nauczycielami wynika jednak, że „doprecyzowanie” przepisów nadal nie przynosi odpowiedzi na wiele pytań. Pedagodzy zgodnie zaznaczają, że ograniczenie czasu, który dzieci „spędzają w telefonach” jest potrzebne, jednocześnie jednak wskazują, że szkoła ma ograniczone możliwości.

– Jak egzekwować zakaz skoro kadra nauczycielska jest ograniczona, a dzieci dziesiątki? Czy rano zabierać uczniom telefony i oddawać je po lekcjach? Przecież jak zaczniemy je zbierać przed godziną 8, to uczniowie będą się nagminnie spóźniać na pierwszą lekcję. A jeśli ma je zbierać nauczyciel przed każdą lekcją, to potem będzie je pół przerwy oddawał – mówi dyrektorka jednej z gdyńskich podstawówek.

Dyrektor podstawówki z niemal tysiącem uczniów odpowiada: – Gdzie te telefony trzymać, skoro już dziś nie mamy gdzie szpilki wcisnąć? Zebranie telefonów od setki dzieci to naprawdę logistyczne wyzwanie.

Pedagodzy zaznaczają też, że dziś w wielu szkołach zakaz używania telefonów przez uczniów już obowiązuje (regulowały to statuty poszczególnych placówek), ale egzekwowany jest tylko podczas lekcji.

– Na przerwach, żeby uczniów upilnować na każdym piętrze, powinno być kilku nauczycieli. Bo dziś sytuacja wygląda tak, że, jak tylko nauczyciel dyżurny się odwróci, to uczniowie wyjmują telefony z plecaków. I co z łazienkami? Mamy do kabin uczniom zaglądać? Obawiam się, że skończy się na tym, że zakaz będzie obowiązywał tylko na papierze – mówi nauczycielka z 17-letnim stażem ze szkoły, w której zakaz używania telefonów obowiązuje od kilku lat.

Nasi rozmówcy zwracają też uwagę na zapis, który mówi, że uczniowie łamiący zakaz używania telefonu, mają mieć obniżoną ocenę zachowania.

– Czy, aby obniżyć ocenę, wymagane jest nagminne ignorowanie zakazu czy wystarczy raz, a może dwa? Już teraz rodzice pertraktują z na-

mi każdą próbę obniżenia oceny, te telefony dadzą im tylko kolejną możliwość negocjacji stopni – zastanawia się jedna z moich rozmówczyń.

MEN: SZKOŁA PRZECIEŻ WIE

Zapytaliśmy MEN o kwestie poruszone przez dyrektorów i nauczycieli.

– W zakresie egzekwowania zakazu wskazujemy, że każda szkoła jest różna. Inna jest specyfika małej, wiejskiej szkoły, a inna szkoły w mieście wojewódzkim, w której uczy się np. 1000 uczniów – wskazuje Ewelina Gorczyca, rzeczniczka MEN. – Ze względu na bardzo duże zróżnicowanie szkół nie jest możliwe przewidzenie na poziomie ustawy konkretnego sposobu egzekwowania zakazu. Jako Ministerstwo Edukacji Narodowej ufamy nauczycielom i dyrektorom szkół oraz temu, że podejmą oni najbardziej adekwatne metody do tego, by projektowany zakaz był w ich szkole egzekwowany.

Rzeczniczka precyzuje, że mogą to być depozyty, szafki, tzw. kieszonki na telefony, czy po prostu odłożenie telefonu do plecaka ucznia. – Każda szkoła wie najlepiej, co w jej przypadku sprawdzi się najlepiej – ufa Ministerstwo Edukacji. Rzeczniczka dodaje też, że w kwestii konsekwencji za naruszenie zakazu, to od samej szkoły i postanowień jej prawa wewnętrznych będzie zależeć, czy już jednorazowe złamanie zakazu będzie skutkować obniżeniem oceny zachowania, czy dopiero powtarzalne jego naruszenie.

Co na to uczniowie?

– Nikt z mojej klasy nie traktuje raczej tego zakazu na poważnie. Wiadomo, na lekcjach telefonów się nie wyjmuję, ale przerwy to już co innego. I myślę, że to się nie zmieni – ocenia Kuba, siódmoklasista z Sopotu.

A co jeśli trzeba będzie oddać telefony na czas wszystkich lekcji do depozytu? – Ja przeżyję – odpowiada – ale niektórym może być ciężko. Chyba jeszcze więcej będą oglądać w domu.

Nową wersję projektu minister edukacji Barbara Nowacka skierowała do Stałego Komitetu Rady Ministrów. Jeżeli zostanie przyjęta, zajmie się nią komisja prawnicza, a następnie Rada Ministrów. ●

Nikt z mojej klasy nie traktuje raczej tego zakazu na poważnie. Wiadomo, na lekcjach telefonów się nie wyjmuję, ale przerwy to już co innego

KUBA
siódmoklasista z Sopotu

19 czerwca 2026 roku, w wieku 70 lat, odszedł

Krzysztof Maraszek

Założyciel i Prezes Grupy Inpro.

Początki wyjątkowej drogi

Krzysztof Maraszek urodził się 24 września 1955 roku w Gdańsku, mieście, z którym związał całe swoje życie i którego rozwój współtworzył przez blisko pół wieku. Był człowiekiem głęboko związanym z Pomorzem, budownictwem z powołania, przedsiębiorcą, a przede wszystkim współtwórcą przestrzeni, która na trwałe wpisała się w krajobraz Gdańska i regionu.

Swoją drogę zawodową związał z budownictwem, które traktował nie tylko jako zawód, ale przede wszystkim jako odpowiedzialność za tworzenie trwałych wartości. Ukończył Państwowe Szkoły Budownictwa w Gdańsku, a następnie Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie (od 1996 roku Politechnika Koszalińska), uzyskując dyplom w 1980 roku. Pierwsze zawodowe doświadczenia zdobywał w Rejonowym Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łęborku. W latach 1985–1989 związany był z Gdańskim Kombinatem Budowy Domów.

Przełomowym momentem w jego życiu zawodowym był rok 1987. Wspólnie z Piotrem Stefaniakiem i Zbigniewem Lewińskim założył Inpro. Od początku pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu, aktywnie uczestnicząc w rozwoju spółki. Był świadkiem i współtwórcą wszystkich najważniejszych etapów jej historii, od inwestycji takich jak budynek Rady Miasta Gdańska, Audytorium NOVUM i biblioteki Politechniki Gdańskiej czy gmach Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, przez rozwój Grupy Kapitałowej, aż po debiut giełdowy w 2011 roku. Po śmierci Prezesa Piotra Stefaniaka w 2021 roku objął stanowisko Prezesa Zarządu, kontynuując rozwój firmy z charakterystycznym dla siebie spokojem, odpowiedzialnością i konsekwencją. Efektem tej niemal czterdziestoletniej drogi było blisko sto zrealizowanych inwestycji, które na trwałe zmieniły krajobraz Pomorza. Szczególne miejsce zajmował wśród nich gdański Kwartał Kamienic, projekt, o którym mówił z wyjątkową dumą i który pozostawał jego oczkiem w głowie.

Człowiek przede wszystkim

Choć pełnił najwyższe funkcje, dla wielu pozostawał przede wszystkim człowiekiem bliskim ludziom. Ceniono go za zaangażowanie, poczucie humoru, umiejętność budowania relacji oraz lojalność wobec współpracowników. Wierzył, że największą wartością każdej organizacji są ludzie i zgodnie z tą zasadą prowadził firmę.

Szczególne miejsce w jego sercu zajmowała edukacja. Nigdy nie zapominał o własnych początkach, dlatego z myślą o młodych pokoleniach stworzył Akademię Inpro, która relizowana jest w PSB w Gdańsku. To projekt będący wyrazem jego przekonania, że najlepszą inwestycją jest inwestycja w człowieka.

Kochał Gdańsk. To tutaj pracował i realizował swoje zawodowe marzenia. Pozostawił trwałe ślad nie tylko w postaci budynków i inwestycji, ale przede wszystkim w pamięci ludzi, których spotkał na swojej drodze.

Poza pracą potrafił odnaleźć równowagę w tym, co proste i bliskie. Jego największą pasją było wędkarstwo. Godziny spędzone nad wodą dawały mu spokój i pozwalały набrać dystansu do codziennych wyzwań. Cierpliwość, uważność i konsekwencja, które cechowały go jako wędkarza, były tymi samymi wartościami, które wnosił do życia zawodowego. Lubił zwyczajne rozmowy, spotkania z ludźmi i chwile spędzane z dala od zgiełku. To właśnie ta naturalność sprawiała, że budził szacunek i zaufanie, niezależnie od stanowiska, jakie zajmował.

W przyszłym roku Inpro będzie obchodzić 40-lecie działalności. Jeszcze niedawno wydawało się oczywiste, że będziemy świętować ten jubileusz razem. Dziś trudno pogodzić się z myślą, że zabraknie przy stole człowieka, który przez czterdzieści lat współtworzył firmę, jej wartości i jej historię.

Był liderem, współtwórcą sukcesu Inpro, mentorem i przyjacielem.

Pozostawił po sobie kochającą rodzinę, firmę, współpracowników oraz miasto, któremu poświęcił znaczną część swojego życia.

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o nagłej śmierci

Krzysztofa Maraszaka

Współzałożyciela i Prezesa Zarządu Inpro S.A.

Odszedł od nas wybitny lider, człowiek o dużej mądrości i niezłomności.

Jego pasja oraz osobiste zaangażowanie zbudowały fundamenty sukcesu naszej firmy i ukształtowały jej tożsamość. Dla nas wszystkich pozostanie wzorem profesjonalizmu, oddania pracy oraz życzliwości wobec drugiego człowieka.

Z wdzięcznością będziemy wspominać lata współpracy, możliwość czerpania z Jego doświadczenia oraz zaufanie, którym obdarzał swoich współpracowników. Pozostawił po sobie nie tylko trwałe ślad w historii naszej firmy, ale również w pamięci i sercach ludzi, którzy mieli zaszczyt Go znać i z Nim pracować.

W tych trudnych chwilach, w imieniu Zarządu oraz wszystkich pracowników firmy, składamy

*małżonce Pani Marii Maraszek,
synowi Panu Robertowi Maraszkowi
oraz pozostałym Członkom Rodziny*
najgłębsze wyrazy współczucia i wsparcia.

Z wyrazami szacunku i żalu,
Zarząd i Pracownicy INPRO S.A.

Jak Niemcy odbierają występ Bąkiewicza w Berlinie?

Proputinowska inscenizacja

– Niedawno słuchałem w Berlinie ministra Radosława Sikorskiego, który mówił o uszczelnianiu granic i ochronie przed migrantami. Po myślałem wtedy: dlaczego nie mówi o losie człowieka, tylko o nielegalnych „migrantach”. Ten chłodny język mnie przeraża.

Marek Sterlingow

W przeddzień 35. rocznicy podpisania traktatu Polski z Niemcami Robert Bąkiewicz, lider Ruchu Obrony Granic wraz z aktywistami został zatrzymany przez policję w Berlinie. Grupa próbowała postawić drewniany krzyż w okolicach tymczasowego pomnika polskich ofiar drugiej wojny światowej. Działacze nie podporządkowali się poleceniom, policja użyła siły. Stawiający opór zostali zakuci w kajdanki.

Nagrywała to Telewizja Republika, która natychmiast rozpoczęła w Polsce widowisko pod tytułem „Niemcy biją naszych”. Pod konsulem Niemiec w Gdańsku posłanka PiS zwołała protest, żeby ludzie mogli „wyrzucić swój gniew”. Czy prowokacja się udała?

• **Basil Kerski** FOT. MARTYNA NIECKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z **BASIEM KERSKIM** politologiem i dziennikarzem, byłym dyrektorem Europejskiego Centrum Solidarności, a od niedawna prezydentem Domu Historii Nadrenii Północnej-Westfalii w Düsseldorfie

MAREK STERLINGOW: Jak Niemcy odbierają występ Roberta Bąkiewicza w Berlinie?

BASIL KERSKI: – Odważyć się powiedzieć, że właściwie nikogo to nie zainteresowało. Nikt tutaj nie zna pana Bąkiewicza ani jego bojówkarzy.

No jak to? Telewizja Republika relacjonowała zatrzymanie.

– Standardy debaty publicznej w Niemczech wyznaczają silne media publiczne, a te nie poświęcają uwagi prowokatorom. Poza tym Niemcy są już zmęczeni sporami o pomniki i historyczne symbole.

W Gdańsku przed niemieckim konsulem Dorota Arciszewska-Mielewicz, posłanka PiS zorganizowała protest w obronie Bąkiewicza. – I co, przyszły tłumy?

Było około 20 osób. Z dziennikarzami może 30.

– Podgrzewanie wzajemnej wrogości jest dziś mało skuteczne. Niemiecka opinia publiczna żyje przede wszystkim wojną w Ukrainie. To temat, któremu media poświęcają ogromną uwagę. Drugim ważnym tematem jest sytuacja wokół Iranu i Bliskiego Wschodu. Do tego dochodzą problemy gospodarcze związane z wysokimi cenami energii. Tym zajmują się ludzie i media.

Słusznie?

– Rozmawiamy 17 czerwca, w dniu historycznym i symbolicznym. To przykre, że zarówno w Polsce, jak i w Niemczech niemal tego nie za-

ważono. 35 lat temu podpisano jeden z najważniejszych dokumentów założycielskich pokojowej Europy.

Traktat o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między Polską a Niemcami.

– Tak. Niemcy swoje relacje z Francją uregulowały już w latach 60., ale stosunki z Polską pozostawały niepewne. Po upadku muru berlińskiego pojawiło się pytanie o ostateczne potwierdzenie granicy polsko-niemieckiej i zamknięcie rozdziału II wojny światowej.

Zjednoczenie Niemiec było możliwe dzięki przemianom zapoczątkowanym w Polsce przy Okrągłym Stole w 1989 roku. Następnie w listopadzie 1990 roku podpisano traktat graniczny, a 17 czerwca 1991 roku traktat sąsiedzki. Był to jeden z fundamentów nowej Europy.

Niektórzy twierdzą, że był bardziej korzystny dla Niemiec niż dla Polski.

– Niekoniecznie. Polska formalnie nadal znajdowała się wtedy w Układzie Warszawskim, istniał jeszcze Związek Sowiecki. Premier Tadeusz Mazowiecki mówił, że geografia się nie zmienia, ale geopolitykę można. Wtedy otworzyła się szansa na zmianę europejskiej geopolityki. Polska chciała znaleźć się na Zachodzie.

Zjednoczone Niemcy odpowiedziały wtedy: jesteśmy po waszej stronie. Chcemy być waszym sojusznikiem. Ten traktat i cała architektura porozumień z początku lat 90. były dla Polski geopolityczną rewolucją.

Na rozbijaniu polsko-niemieckiego sojuszu zyskuje dziś Rosja.

OGŁOSZENIE

Wrocław/34440498

14-15-16.08

olsztyn

green

festival

NA WARMII I MAZURACH

VITO BAMBINO

KACPERCZYK

KAYAH

PEZET

ARTUR ROJEK

SISTARS

SOKÓŁ

GRZEGORZ TURNAU

ZAŁEWSKI

BASS ASTRAL

HUBERT.

IGO

RALPH KAMINSKI

KASIA LINS

JOHN PORTER

KASIA SIENKIEWICZ

MERY SPOLSKY

VOO VOO

MISIA FURTAK · HELA · BARTEK KRÓLIK · OFELIA · PRZEBIŚNIEGI · RUNFORREST

SONBIRD · THE CASSINO · ZABŁOCKI/MOZIL · PIOTR ZIOŁA

3 SCENY, 30 KONCERTÓW, TEATRY I STAND-UPY NAD JEZIOREM UKIEL

POCZUJ LATO! ☺

ORGANIZATOR:

WYBORCZA.PL

WSPÓRORGANIZATOR:

OLSZTYN

PARTNER GŁÓWNY:

#gen Warmii i Mazur

PARTNER STRATEGICZNY:

LOTTO

SPONSORZY STRATEGICZNI:

ING

Energa GRUPA ORLEN

bueno

Casablanca

LECH

PARTNER TECHNOLOGICZNY:

NASK

PARTNER EKO:

dobra energia by afterburn

PATRONI MEDIALNI:

24

chillizet

GAZETA.PL

ams

HELIOS

helios media

PARTNERZY EDUKACYJNI:

KORTO SFERA

Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji

PARTNER TERENU:

OSIR

SPONSORZY:

Biedronka

Coccolino

essence

instax FUJIFILM

Jordan*

Alcon

MICHELIN

SERWIS NOSOWICZ

MPEC

ZOOK

GALERIA WARMIŃSKA

Aura

K

apostem

REKOPOL

REMONDIS

– Występ Bąkiewicza odbieram jako inscenizację proputinowską. Kampanie antyniemieckie i antyukraińskie uderzają w fundamenty suwerennej Polski.

Coś przez te 35 lat zmieniło się w relacjach polsko-niemieckich?

– Właśnie wróciłem z Forum Polsko-Niemieckiego. Kiedy dziś spotyka się Polak i Niemiec – niezależnie od tego, czy są politykami, czy zwykłymi obywatelami – to rozmawiamy jak równy z równym. Nie mamy już kompleksów. Jesteśmy równorzędnymi państwami i Niemcy to akceptują.

Jak Niemcy patrzą dziś na Polaków?

– Z szacunkiem i podziwem dla naszych sukcesów gospodarczych, dla naszego rozwoju i naszej pozycji politycznej. Mieszkalem w Niemczech jeszcze przed transformacją. Potem wróciłem do Polski, a dziś znów pracuję częściowo w Niemczech. Przez te lata obserwowałem naród, który szukał swojej drogi, swojej tożsamości. Duży był spór, czy Niemcy są narodem etnicznym czy politycznym. Większość Niemców dziś spokojnie podchodzi do tej kwestii.

Teraz w Niemczech, mam wrażenie, mało kto pyta, kim jestem. Pytają mnie raczej, co potrafię. Sporo o tej zmianie mentalnej mówi moja nowa misja nad Renem. Parlament i rząd Nadrenii Północnej Westfalii powierzył mi utworzenie instytucji opowiadającej historię demokracji zachodnich Niemiec. Robi to Polak, syn Irakijczyka, uciekiniera politycznego, który znalazł schronienie najpierw w Polsce a potem w Berlinie Zachodnim.

Naprawdę Niemcom nie można nic zarzucić?

– Oczywiście, że można i trzeba. To jest przecież pluralistyczna, federalna demokracja, w której pełno jest sporów. Niepokoi mnie kryzys gospodarczy Niemiec, który jest niebezpieczny dla demokracji.

Czyli teraz mamy się po prostu kochać?

– To chyba żart, oczywiście że nie. Rozmawiać mamy ze sobą. Słuchać siebie nawzajem i wspólnie działać przeciwko wrogom otwartego społeczeństwa, takich jak Putin. Co ciekawe, pokolenie, które przeżyło niemiecką przemoc podczas wojny, często było bardziej skłonne do porozumienia i pojednania niż ich dzieci i wnuki.

Dlaczego?

– Bo powojenna Polska była wychowywana również na propagandzie antyniemieckiej. PRL po 1956 roku coraz słabiej opierał swoją legitymizację na marksizmie, a coraz mocniej na ksenofobicznym patriotyzmie. Władza budowała swoją pozycję na niechęci do Niemców, Ukraińców, Żydów i szeroko rozumianego Zachodu.

Dziś pojawia się podobny problem.

– Wszyscy czujemy, że Polska awansowała. Jesteśmy bogatsi, bardziej wpływowi, znajdujemy się w centrum europejskiej polityki. Nie wszyscy jednak potrafią wykorzystać ten sukces w mądry sposób. Na starą ksenofobię nakłada się nowa, wspierana przez nową narodową megalomanię.

Ktoś może rozumieć dziś, jak niebezpieczny był antysemityzm, a jednocześnie dziś gardzić Arabami. To ten sam mechanizm.

Niedawno słuchałem w Berlinie ministra Radosława Sikorskiego, który mówił o uszczelnianiu granic i ochronie przed migrantami. Pomyślałem wtedy: dlaczego nie mówi o losie człowieka, tylko o nielegalnych „migrantach”. Ten chłodny język mnie przeraża. Przecież sami byliśmy migrantami. Miliony Polaków szukały wolności, pracy i lepszego życia za granicą. Co się z nami stało? Gdzie się podziały nasza pamięć, empatia i solidarność?

Co się stało?

– Staliśmy się zamożnym społeczeństwem Zachodu, które coraz bardziej boi się biednych, uciekających i słabszych.

Brzmi pan bardziej jak moralista niż politolog.

– Bo historia czegoś nas uczy. W latach 60., gdy nasilała się nacjonalistyczna propaganda w PRL, pojawiły się środowiska, które potrafiły powiedzieć „nie”. Najpierw był list polskich biskupów do biskupów niemieckich, który zapraszał do pojednania. Potem przyszła „Solidarność”. Mało kto dziś pamięta, że I Zjazd „Solidarności” przyjął uchwałę dotyczącą mniejszości narodowych. W państwie, które oficjalnie twierdziło, że mniejszości nie istnieją, było to wydarzenie przełomowe.

Co znalazło się w tej uchwale?

– Bardzo prosta myśl: Ukraińcy, Żydzi, Niemcy i przedstawiciele innych mniejszości są obywatelami Rzeczypospolitej. „Solidarność” definiowała naród jako wspólnotę obywatelską. Polakiem może być każdy, kto chce nim być. Nie ma kryteriów rasowych, pochodzeniowych czy religijnych.

Leszek Kołakowski pisał, że Europa wychowuje człowieka jednocześnie do godności i do nienawiści. Ci, którzy chcą budować systemy autorytarne, chętnie wykorzystują nienawiść, bo człowiek nienawidzący sam zamyka się w więzieniu własnych uprzedzeń.

Alternatywą jest wychowanie do godności. I mam wrażenie, że właśnie ta rozmowa gdzieś nam zniknęła.

Gdzie?

– Brakuje mi mądrego głosu Kościoła Katolickiego o chęci pojednania z sąsiadami. I gdzie są elity polityczne mówiące, że Polska nie jest państwem etniczno-katolickim, lecz obywatelskim?

Polska wywalczona przez „Solidarność” była Polską obywatelską. Także ukraińską, żydowską czy niemiec-

Mamy ze sobą rozmawiać. Słuchać siebie nawzajem i wspólnie działać przeciwko wrogom otwartego społeczeństwa, takich jak Putin

BASIL KERSKI

REKLAMA

Gdańsk/34434421

The advertisement features a woman with short grey hair, smiling, wearing a black and green patterned top. The background is a light beige color with a large red curved line and a yellow curved line. The text "najpiękniejsze melodie" is written in a large, stylized font. The Radio Pogoda logo is prominently displayed, featuring the word "Pogoda" in a large, stylized font with "RADIO" above it. The frequency "87,8 FM" is written in a large, bold font at the bottom right. A handwritten signature "Boncho & polecam Ewa Ben" is visible in the bottom right corner.

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu**Prezydent Miasta Wejherowa**
ogłasza
czwarty przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 12 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 30,72 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,02 m² oraz udziałem wynoszącym 187/10000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1 540 m²,

cena wywoławcza brutto 130 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 12 zlokalizowany jest na parterze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 9,91 m², pokoju o powierzchni 12,47 m², przedpokoju o powierzchni 2,58 m², kuchni o powierzchni 3,75 m² oraz w.c. o powierzchni 2,01 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,02 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 19 sierpnia 2026 roku, o godzinie 11:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 13 000,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 1411602202000000061963861, najpóźniej do dnia 12 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 06 sierpnia 2026 r., o godz. 14:15, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34439804

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu**Prezydent Miasta Wejherowa**
ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 13 położonego w budynku na os. Staszica 1 w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 42,60 m² oraz udziałem wynoszącym 18/1000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 457/1, obręb 15, o powierzchni 635 m²,

cena wywoławcza brutto 265 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 13 zlokalizowany jest na czwartym piętrze budynku położonego na os. Staszica 1 w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 18,22 m², pokoju o powierzchni 11,12 m², przedpokoju o powierzchni 5,02 m², kuchni o powierzchni 5,50 m² oraz łazienki o powierzchni 2,74 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 26 sierpnia 2026 roku, o godzinie 9:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 26 500,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 1411602202000000061963861, najpóźniej do dnia 19 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 13 sierpnia 2026 r., o godz. 13:00, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34440267

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu**Prezydent Miasta Wejherowa**
ogłasza
czwarty przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 7 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 45,53 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,81 m² oraz udziałem wynoszącym 276/10000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1 540 m²,

cena wywoławcza brutto 208 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 7 zlokalizowany jest na pierwszym piętrze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 10,64 m², pokoju o powierzchni 15,71 m², przedpokoju o powierzchni 6,49 m², kuchni o powierzchni 9,56 m² oraz łazienki o powierzchni 3,13 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,81 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 19 sierpnia 2026 roku, o godzinie 10:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 20 800,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 1411602202000000061963861, najpóźniej do dnia 12 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 6 sierpnia 2026 r., o godz. 14:00, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 220, tel. 58-677-71-47 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34439806

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu**Prezydent Miasta Wejherowa**
ogłasza
czwarty przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 6 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1 w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 51,52 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,31 m² oraz udziałem wynoszącym 307/10.000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1540 m².

cena wywoławcza brutto 217 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 6 zlokalizowany jest na drugim piętrze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1 w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 8,84 m², pokoju o powierzchni 13,01 m², pokoju o powierzchni 11,04 m², łazienki z WC o powierzchni 4,27 m², przedpokoju o powierzchni 8,45 m², kuchni o powierzchni 4,49 m² oraz pomieszczenia gospodarczego o powierzchni 1,42 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni użytkowej 2,31 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 19 sierpnia 2026 roku, o godzinie 09:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 21.700,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 1411602202000000061963861, najpóźniej do dnia 12 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 6 sierpnia 2026 r., o godz. 13:45, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 201, tel. 58-677-71-44 lub 58-677-71-43, e – mail: wgniu@um.wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34439802

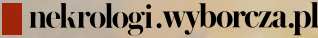
Slówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację**GAZETA wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI**

- **Przetargi**, licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi**, kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: | kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55**Komunikaty.pl****nekrologi.wyborcza.pl**

Zamieść: nekrolog kondolencje wspomnienie

nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa
ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 9 położonego w budynku przy ul. 3 Maja 20 w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 30,53 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 3,71 m² oraz udziałem wynoszącym 48/1000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 339/2, obręb 16, o powierzchni 735 m²,

cena wywoławcza brutto 223 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 9 zlokalizowany jest na drugim piętrze budynku położonego przy ul. 3 Maja 20 w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 11,22 m², pokoju o powierzchni 5,53 m², przedpokoju o powierzchni 5,05 m², kuchni o powierzchni 5,02 m² oraz łazienki z w.c. o powierzchni 3,71 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 3,71 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 26 sierpnia 2026 roku, o godzinie 10:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 22 300,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 19 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 13 sierpnia 2026 r., o godz. 14:00, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34440270

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa
ogłasza
czwarty przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 1 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 59,98 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 3,21 m² oraz udziałem wynoszącym 361/10.000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 90/15, obręb 14, o powierzchni 1540 m²

cena wywoławcza brutto 252 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 1 zlokalizowany jest na parterze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 1A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 20,70 m², pokoju o powierzchni 17,93 m², łazienki o powierzchni 3,93 m², przedpokoju o powierzchni 6,33 m² oraz kuchni o powierzchni 11,09 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni użytkowej 3,21 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 19 sierpnia 2026 roku, o godzinie 09:30**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 25.200,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 12 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 6 sierpnia 2026 r., o godz. 14:00, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 201, tel. 58-677-71-44 lub 58-677-71-43, e – mail: wgniu@um.wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34439803

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa
ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 8 położonego w budynku przy ul. św. Jana 7 w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 34,83 m² oraz udziałem wynoszącym 82/1000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 39/1, obręb 15, o powierzchni 494 m²,

cena wywoławcza brutto 146 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 8 zlokalizowany jest na pierwszym piętrze budynku położonego przy ul. św. Jana 7 w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 21,59 m², kuchni o powierzchni 10,27 m² oraz łazienki z w.c. o powierzchni 2,97 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 26 sierpnia 2026 roku, o godzinie 09:30**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 14 600,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 19 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 13 sierpnia 2026 r., o godz. 13:30, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34440268

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa
ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 9 położonego w budynku przy ul. Sobieskiego 326 w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 71,73 m² wraz z pomieszczeniami przynależnymi, tj. w.c. o powierzchni użytkowej 0,84 m², piwnicą o powierzchni użytkowej 11,11 m² i piwnicą o powierzchni użytkowej 8,09 m² oraz udziałem wynoszącym 94/1000 części w częściach wspólnych budynku i gruntu, działka nr 91/2, obręb 16, o powierzchni 1890 m²,

cena wywoławcza brutto 236 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 9 zlokalizowany jest na pierwszym piętrze budynku położonego przy ul. Sobieskiego 326 w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 15,69 m², pokoju o powierzchni 12,00 m², pokoju o powierzchni 7,84 m², pokoju o powierzchni 8,71 m², korytarza o powierzchni 11,32 m², garderoby o powierzchni 2,34 m², kuchni o powierzchni 11,49 m² oraz łazienki z w.c. o powierzchni 2,34 m². Do lokalu przynależy w.c. o powierzchni użytkowej 0,84 m², piwnica o powierzchni użytkowej 11,11 m² i piwnica o powierzchni użytkowej 8,09 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 26 sierpnia 2026 roku, o godzinie 10:30**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości 10 % ceny wywoławczej, tj. 23 600,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie, Bank Millenium SA nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 19 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 13 sierpnia 2026 r., o godz. 14:30, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, pokój nr 203, tel. 58-677-71-52 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci2@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34440271

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

Z najgłębszym żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Przyjaciela

Krzysztofa Maraszka

Prezesa Zarządu INPRO S.A.

W naszej pamięci pozostanie On na zawsze jako wspaniały, pełen ciepła, uczciwości, życzliwości i wielkiej kultury Człowiek.

W tych niezwykle trudnych chwilach łączymy się w bólu i składamy najszczerze wyrazy współczucia

Rodzinie i Wszystkim Najbliższym Krzysztofa

Antoni Taraszkiewicz z rodziną
oraz pracownikami FORT Taraszkiewicz Architekti

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440822

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pana

Krzysztofa Maraszka

Współzałożyciela i Prezesa firmy INPRO
oraz członka Rady Nadzorczej spółki Domesta,

Jego odejście jest dla nas wszystkich poruszającą stratą.

Rodzinie i Najbliższym

składamy
szczerze wyrazy współczucia oraz wsparcia.

Łączymy się z Państwem w bólu i żałobie.

Pracownicy Domesta Sp. z o.o.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440906

Z ogromnym smutkiem
przyjąłem wiadomość o śmierci

Janusza Daszczyńskiego

byłego prezesa Telewizji Polskiej,
dziennikarza, działacza opozycyjnego z czasów PRL,
współtwórcy tygodnika „Gwiazda Morza” i dziennika „Gazeta Gdańska”

Rodzinie, Najbliższym, Przyjaciółom i Współpracownikom

składam
najszczerze wyrazy współczucia

Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440827

Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399) **Gdańskie Nieruchomości Samorządowy Zakład Budżetowy** informują, że na tablicach ogłoszeń: w siedzibie przy ul. Partyzantów 74, Działu Nieruchomości i Lokali Użytkowych przy ul. Dyrekcyjnej 5, właściwych terytorialnie Obszarach Administracyjnych, Urzędu Miejskiego w Gdańsku przy ul. Nowe Ogrody 8/12, a także na stronach internetowych www.gdansk.pl, www.nieruchomoscigda.pl, zostało wywieszone na okres 21 dni **zarządzenie Nr 1066/26 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 23 czerwca 2026 roku** w sprawie zatwierdzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu zawierającego wolne prawnie i fizycznie lokale użytkowe, wchodzące w skład zasobu Gminy Miasta Gdańska, przeznaczone do oddania w najem w przetargu pisemnym ograniczonym.

Gdańsk/34440844

PR.6721.2.34.2024

Pruszcz Gdański, dnia 22 czerwca 2026 r.

OBWIESZCZENIE BURMISTRZA PRUSZCZA GDAŃSKIEGO
o przyjęciu planu ogólnego miasta Pruszcz Gdańskiego

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2026 r. poz. 670) Burmistrz Pruszcza Gdańskiego informuje, że uchwałą Nr XXX/270/2026 Rady Miasta Pruszcza Gdańskiego z dnia 16 czerwca 2026 r. przyjęto dokument – plan ogólny miasta Pruszcza Gdańskiego.

Z treścią dokumentu, a także z uzasadnieniem wynikającym z art. 42 pkt 2 ww. ustawy oraz podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 tej ustawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego przy ul. Krótkiej 6, 83 – 000 Pruszcz Gdański (w Referacie Planowania i Rozwoju). Plan ogólny miasta Pruszcza Gdańskiego został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego: <https://bip.pruszcz-gdansk.pl/artykuly/816/plan-ogolny>.

Podano do publicznej wiadomości poprzez: udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego oraz w lokalnej prasie.

Burmistrz
/-/ Janusz Wróbel

Gdańsk/34440990

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa
ogłasza
czwarty przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 7 położonego w budynku przy ul. Wniebowstąpienia 22A w Wejherowie, o powierzchni użytkowej 35,21 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym, tj. piwnicą o powierzchni użytkowej 2,93 m² oraz udziałem wynoszącym 74/1000 w częściach wspólnych budynku i gruntu działki nr 478, obręb 15, o powierzchni 502 m²,

cena wywoławcza brutto 141 000,00 zł
(sprzedaż zwolniona z podatku VAT)

Opis: lokal nr 7 zlokalizowany jest na parterze budynku położonego przy ul. Wniebowstąpienia 22A w Wejherowie.

Lokal składa się z następujących pomieszczeń: pokoju o powierzchni 16,27 m², pokoju o powierzchni 10,07 m², przedpokoju o powierzchni 1,19 m², kuchni o powierzchni 5,44 m² oraz łazienki z W.C. o powierzchni 2,24 m². Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni 2,93 m².

Przetarg odbędzie się **dnia 19 sierpnia 2026 roku, o godzinie 10:30**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 14 100,00 zł na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: Bank Millenium SA nr 1411602202000000061963861, najpóźniej do dnia 12 sierpnia 2026 roku.

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin lokalu oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi jego stanu. Dnia 6 sierpnia 2026 r., o godz. 14:30, odbędą się oględziny lokalu przy udziale pracowników Wejherowskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych oraz Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 220, tel. 58-677-71-47 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Gdańsk/34439807

Burmistrz Miasta Malborka

informuje o podaniu do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Malborka oraz na stronie www.bip.malbork.pl w dniach od 24 czerwca 2026 r. do 15 lipca 2026 r.

wykazu nieruchomości gruntowych przeznaczonych do sprzedaży – dz. 15/4 obr. 10, oraz dz. 126/7 obr. 11.

Gdańsk/34440847

BURMISTRZ PRUSZCZA GDAŃSKIEGO
Informuje:

że na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego i na stronie internetowej www.pruszcz-gdansk.pl, został umieszczony

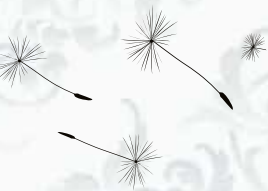
wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy/ najmu w roku 2026.

Nieruchomości stanowią własność Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.

Gdańsk/34440948

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis odeszli.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich, których już z nami nie ma

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Deweloperzy w imperium króla bawełny

Przypadkowe inwestycje

Architekt o projektach na Księżym Młynie: – Najgorsze, że to wszystko jest nieskoordynowane. Nikt nie potrafi tego trzymać w ryzach.

Piotr Brzózka

Wizualizacje „papieskiej” Nowej Tkalni przy Kilińskiego 187 wyciekły do internetu. Jednocześnie radni dali zgodę na inwestycję lex deweloper przy Tymienieckiego 28.

W obu przypadkach uwagę zwraca ilość nowej zabudowy, którą mają przyjąć XIX-wieczne, pofabryczne obiekty. Podobnie rzecz wygląda w przypadku innych, licznych przedsięwzięć deweloperskich zrealizowanych, powstających lub planowanych na terenie dawnego kompleksu przemysłowego Karola Scheiblera. Temat mocno dzieli specjalistów.

Karolina Taczalska, łódzka architektka: – Plusy? Ratowanie zabytków. Historyczna tkanka bez wprowadzania nowej funkcji nie ma szans na utrzymanie. Rynek aktualnie jest taki, że mieszkania są w zasadzie jedną z niewielu możliwych funkcji. I te działania są w stanie sfinansować kosztowną rewitalizację.

Taczalska, która jest wiceprezeską łódzkiego oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) i współwłaścicielką pracowni Design Lab Group odpowiedzialnej m.in. za Tymienieckiego 28, nie ukrywa jednak, że widzi w deweloperskiej aktywności na tym terenie pewne ryzyko. Inni też dostrzegają mankamenty, niektórzy poważne.

– Problem: postępująca erozja historycznej integralności przestrzennej zespołu Scheiblera. Przyczyna: odmienne i często konkurencyjne rozwiązania architektoniczne, tworzenie nowych granic i podziałów, likwidacja elementów łączących całość jak np. torowiska, wprowadzanie zabudowy o zbyt dużej skali i ahistorycznej lokalizacji. Może to brak spójnej wizji dla całego zespołu, a może brak skutecznych instrumentów planistycznych? – dywaguje prof. Jan Salm, łódzki architekt specjalizujący się w historii architektury i ochronie dziedzictwa.

Miasto w mieście

Karol Scheibler był nazywany królem bawełny i uchodził za jednego z najpotężniejszych przemysłowców w całym imperium rosyjskim, z majątkiem sięgającym u kresu życia 14 milionów rubli. W szczytowym momencie jego zakłady koncentrowały 60 procent produkcji włókienniczej w XIX-wiecznym Królestwie Polskim.

• **Tak może wyglądać inwestycja na terenie dawnych magazynów Scheiblera przy ul. Tymienieckiego i Magazynowej**

FOT. -

Urodzony w Nadrenii, do Łodzi przybył w 1852 roku i początkowo rozwijał interes w okolicach Wodnego Rynku (obecnie Pl. Zwycięstwa). A gdy tam zabrakło przestrzeni, zaczął „kolonizować” Księży Młyn. W roku 1873 wybudował przedsiębiorstwo przy ulicy Emilii (dziś Tymienieckiego 25). Potężny, czteronawowy gmach miał 207 metrów długości i architekturę, w której nietrudno było doszukać się inspiracji średniowiecznymi warowniami.

Obiekt uważany jest do dziś za opus magnum Scheiblera, ale były też inne znaczące inwestycje łódzkiego potentata i jego następców: kolejna przędzalnia, tkalnia, wykańczalnia, farbiarnia, magazyny, osiedle domów robotniczych, szpital, remiza strażacka, elektrownia, gazownia, bocznicza kolejowa. Tak powstało jedyne w swoim rodzaju miasto w mieście, rozciągające się na obszarze 500 hektarów.

Po II wojnie światowej przemysłowy kompleks Scheiblerów i skoligaconych z nimi Grohmanów znacjonalizowano. W wyniku kolejnych przekształceń powstały Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Obrońców Pokoju „Uniontex”, zatrudniające kilkanaście tysięcy osób. Po transformacji firma została sprywatyzowana. W 2003 roku ogłoszono upadłość, majątek objął syndyk, przystępując do jego parcelacji i sprzedaży.

Lofty u Scheiblera

Na początku XXI wieku, większość ceglanych murów Scheiblera była w opłakanym stanie, jeśli nie liczyć wyjątków – jak zrewitalizowany już w 2000 roku obiekt straży

pożarnej przy Tymienieckiego 30A. Szybko stało się jasnym, że skutecznym rozwiązaniem nie będą próby reaktywacji działalności przemysłowej, czy drobne aktywności usługowe.

Dwa lata po upadłości firmy w Łodzi pojawili się Australijczycy z firmy Opal z zamiarem na owe czasy rewolucyjnym. Kompleksowa rewitalizacja dawnej przędzalni przy Tymienieckiego 25 zaczęła się w listopadzie 2006 roku. Mimo dużych trudności inwestycję udało się doprowadzić do finału. Tak powstały słynne na całą Polskę Lofty u Scheiblera – ponad 400 mieszkań zaaranżowanych w postindustrialnej przestrzeni.

Opal planował również rewitalizację obiektów wielkiej scheiblerowskiej tkalni z 1899 roku (tej, którą w latach 80. odwiedził Jan Paweł II). W tym jednak przypadku w grę wchodziły zmiany wręcz radykalne, łącznie z budową ponad 100-metrowych wieżowców. Swego czasu mówiono, że za ich projekt mógłby odpowiadać Stefan Kuryłowicz, legenda polskiej architektury. Szkłane wieże zostały oprotestowane przez konserwatora zabytków i środowisko łódzkich specjalistów, do tego doszły problemy ekonomiczne inwestora. Skutek – w kolejnych latach nie zadziało się nic, budynki przy Kilińskiego 187 popadały w dalszą ruinę.

W 2022 roku pisaliśmy w „Wyborczej”, że inwestycję na tym terenie planuje spółka Linesa Investments, która nabyła nieruchomości pięć lat wcześniej. Jednocześnie informowaliśmy o personalnych powiązaniach inwestora z firmą, która przy Ty-

mienieckiego 23 wzniosła dziewięciopiętrowe „Apartamenty 8 Dębów”, a także ze wspomnianym wyżej Opalem.

Są nowe wizualizacje „tkalni papieskiej”

Najnowsze wizualizacje deweloperskich zamiarów względem „tkalni papieskiej” ujrzaly światło dzienne w czerwcu. Efekt: kolejna burza.

„Jeżeli zastanawialiście się kiedyś, jak kształtować zabudowę, by przytłoczyć zabytkowy kompleks pofabryczny – wydaje się, że to może być dobry przykład. Jak na obiekt objęty rejestrową ochroną, wydaje się on dość niezbyt nachalnie chroniony. Natomiast szukając łyżki miodu w tej inwestycji, cieszy, że w ogóle zostaną zachowane zabytkowe mury”. Te słowa można przeczytać na popularnym facebookowym profilu „Przestrzeń dla Łodzi”. O komentarz do nich prosimy Jakuba Krzysztofika, prezesa łódzkiego oddziału SARP, który obecnie odpowiada za projekt nowego osiedla na terenie tkalni. Ten utyskuje, że trudno mu dyskutować z kimś, kto nie podpisuje się własnym nazwiskiem. I podkreśla, że wizualizacje w ogóle nie powinny być jeszcze pokazywane.

– Jeśli w sposób nieprzygotowany zostają zaprezentowane materiały nieautoryzowane przeze mnie, to mogę powiedzieć tylko, na czym polega ogólna idea. Projekt ma sześć hektarów. W tym jest bardzo duży park, place, pasaż włókniarek, centrum papieskie i kilka wplecionych w to obiektów architektonicznych. Zabudowa jest zgodna z planem miejscowym, w niektórych momentach skompresowana, w innych zdekompresowana. Został też uszanowany dawny przebieg rzeki Jasień – wylicza Krzysztofik. Dodaje, że ujawnione wizualizacje są przemieszane z tym, co zrobił wcześniejszy projektant, firma Broadway Malayan, za której prace on nie odpowiada. I odsyła na swój Facebook, gdzie w zaistniałej sytuacji sam pokazał jedną z własnych wizualizacji oraz animację projektu.

Szansa na ratowanie zabytkowych murów

Na płocie okalającym dużą działkę przy Tymienieckiego 28 przez lata widniała zapowiedź biurowego kompleksu Textorial Park II. Nowe budynki miały zostać wkomponowane w zabytkowe magazyny Scheiblera. Już wtedy zakładano nadbudowę. Teraz – po zmianie inwestora i koncepcji – nad niskim obiektem ulokowanym wzdłuż ulicy Magazynowej też mają powstać dodatkowe piętra, tyle że przeznaczone na mieszkaniówkę. Maksymalna wysokość anonsonowana we wniosku lex deweloper – do siedmiu kondygnacji i 30 metrów.

– Mam do tego projektu tylko zarzuty dotyczące wysokości oraz malej liczby miejsc parkingowych w stosunku do planowanej liczby mieszkańców. Ale sama aranżacja tej przestrzeni jest czymś wartościowym dla miasta, bo to miejsce leży odlogiem, marnuje się – mówił nam w środę 10 czerwca łódzki radny Marcin Hencz. Kilka godzin później rada miejska dała zgodę na tę inwestycję.

Inwestorem jest w tym przypadku deweloper z Krakowa, natomiast wizja powstała w łódzkiej pracowni Design Lab Group.

Karolina Taczańska: – Zajmowałam się obiektami przy Tymienieckiego 28 podczas jednego z projektów studialnych. Już wtedy były w stanie poważnego technicznego zużycia. Teraz nadszedł moment, kiedy możemy mówić o ratowaniu dziedzictwa z prawdziwego zdarzenia. Tym bardziej, że zmienił się sposób pracy z deweloperami i zmienił sam rynek. Nie sprzedaje się już wszystko. Inwestorzy zorientowali się, że w projektach musi być wartość dodana, że ludzie potrzebują się identyfikować z miejscem, w którym żyją, czuć jego duszę i genius loci.

Architektka przywołuje jeszcze jeden argument na „tak” dla tej inwestycji i innych, które już zaistniały lub też mają pojawić się w przyszłości w tej okolicy. A jest nim powrót życia do centrum miasta, zgodnie z przyjętą przez Łódź strategią rozwoju do środka, nie na zewnątrz.

A zagrożenia? – Bardzo dużym ryzykiem dla Księżego Młyna jest gentryfikacja. Rewitalizacja podnosi atrakcyjność i wartość nieruchomości, prowadzi jednak do wykluczania mniej zamożnych mieszkańców – mówi Taczańska. – Jest też ryzyko monofunkcyjności. Niemal wszystkie inwestycje są oparte na zabudowie miesz-

kaniowej. Pytanie, czy za kilkanaście lat nie będzie tak, że jest to wyłącznie sypialnia w zabytkowym otoczeniu.

Deweloperzy budują

Inwestycje przy Tymienieckiego 28, 25 (Lofty u Scheiblera) i 23 (Apartamenty 8 Dębów) oraz Nowa Tkálnia przy Kilińskiego aranżują na nowo dużą część dawnego przemysłowego kompleksu, ale to nie wszystko. Są też inne projekty w różnym stadium realizacji.

Swego czasu teren między ul. Kilińskiego i Piotrkowską został podzielony. Na zachód od tkalni, przy Milionowej 6A od kilku lat powstaje osiedle Fuzja, skoncentrowane wokół secesyjnej scheiblerowskiej elektrowni z 1910 roku. Inwestycja została ciepło przyjęta przez specjalistów, czego dowodem choćby zwycięstwo w międzynarodowym konkursie MIPIM Awards 2025 w kategorii „rewitalizacja miast”. Duża część tego założenia jest gotowa, obecnie prace są kontynuowane bliżej ulicy Tymienieckiego i na tym etapie opinie ekspertów nie są już tak jednoznacznie przychylne. W kuliuarowych rozmowach można usłyszeć uwagi odnośnie do koncepcji wyprucia fabrycznych murów z „wnętrzości” i dostawienia nowych obiektów w odległości kilku metrów od starych, nagich ścian elewacyjnych. Autorem tej wizji jest znany śląski architekt Przemysław Łukasik.

Przy Tymienieckiego 17 powstaje mały kompleks mieszkalny. T17 to dwa budynki zaprojektowane przez inną gwiazdę polskiej architektury, Tomasza Koniora z Katowic. Mieszkania są już w sprzedaży, ich ceny przewyższają łódzką średnią dwu-, trzykrotnie (nawet do 29 tysięcy złotych za metr kwadratowy). Basen, sauna, sala klubowa, małe kino – inwestor nie ukrywa, że będzie luksusowo.

Z kolei pod numerem 33A, a więc w sporym oddaleniu od dawnych zabudowań fabrycznych, powstaje Folwark u Scheiblera, osiedle również zaprojektowane przez Design Lab Group. Ten sam zespół architektów odpowiada za wizję wpisaną w kolejny wniosek lex deweloper. Chodzi o osiedle, które mogłoby powstać na pustej działce przy Przędzalnianej 71, między „nową” przędzalnią Scheiblera i dawną fabrykancką lecznicą (obecnie szpital im. Jonschera). W planie jest budowa 120 do 262 mieszkań a także przesunięcie korytarza rzeki Jasień i jednocześnie jej odbetonowanie oraz odkrycie.

Co więcej, w kolejnym etapie inwestycji deweloper (warszawski Okam) przewiduje rewitalizację samej przędzalni oraz innych historycznych zabudowań w okolicy, w tym domu przemysłowca Chrystiana Wendischa z 1825 roku, jednego z najstarszych obiektów w mieście. Tu też mają być mieszkania, ale założenia różnią się od klasycznej deweloperki. Okam zapowiada stworzenie rezydencji senioralnej.

Zespół niespójnych osiedli

Na deweloperów, którzy decydują się włożyć kapitał, mroząco może działać efekt Loftów u Scheiblera, realizowanych w dużej mierze w historycznej tkance i będących z tego względu przedsięwzięciem nierenownym. Stąd przeładowanie późniejszych projektów nowymi obiektami, znacznie tańszymi w budowie. I stąd też powszechna w branży argumentacja: albo to, albo nic.

Nie zamyka to jednak dyskusji i nie ucinając ważnych pytań: czy rozdrobniony kompleks Scheiblera można było zagospodarować w sposób bardziej spójny i ortodoksyjny pod względem poszanowania architektonicznego dziedzictwa?

– Przebudowę fabryk w Łodzi zaczęto od dwóch najcenniejszych zespołów, od Scheiblera i Poznańskiego. To tak, jakby w Egipcie ktoś zaczął duże prace konserwatorskie od pomalowania na zielono piramidy Cheopsa. I nagle fenomenalna enklawa, jaką jest Księży Młyn, staje się zespołem niespójnych osiedli. Tu jest taki trend, tu inny. Gmera się przy rzeczach, które są dla Łodzi podstawowe – mówi prof. Jan Salm.

I dodaje: – Uczestniczyłem w różnych przedsięwzięciach związanych z określeniem walorów posiadł wodno-fabrycznych, gdy powstały odważne plany, by cały Księży Młyn wpisać na listę światowego dziedzictwa. Szanse były, gdyby władze Łodzi do tego podeszły w sposób bardziej przemyślany i chciały się zaangażować. Najgorsze, że to wszystko jest nieskoordynowane. Przez to, że jest licha władza konserwatorska, nikt nie potrafi tego trzymać w ryzach. Efektem są przypadkowe inwestycje. A niektóre z nich są tragiczne.

W tym miejscu profesor pije do „przelamanego” wieżowca przy Tymienieckiego 23, który – jego zdaniem – jest niezgodny z ustalonymi niegdyś zasadami – m.in. że żaden nowo projektowany obiekt w okolicy nie powinien być wyższy od najwyższego budynku przędzalni przy Tymienieckiego 25.

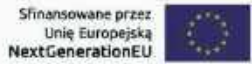
Profesor konkluduje: – Jest tak, jak z kolonistami na Manhattanie i Indianami, którzy sprzedali wyspę za cztery kilo paciorków. Miasto nie zdawało sobie sprawy, jak cenny jest to obszar. A potem zaczęło się stopniowe odcinanie działek. Niszczy się jednolity obszar poprzemysłowy z kapitałną zielenią i zamienia w kolejne enklawy lepszej lub gorszej – na ogół marnej – architektury mieszkaniowej. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34439197

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34440705

Informujemy, że projekt

„Modernizacja oddziałów zabiegowych onkologicznych wraz z rozbudową bloku operacyjnego i zakupem sprzętu medycznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Marii Skłodowskiej Curie w Zgierzu.”

został objęty wsparciem ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności: Komponent D „Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia” Inwestycja D1.1.1 „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysoko specjalistycznej i innych podmiotów leczniczych”. Wartość otrzymanego wparcia wynosi 41 240 955,00 zł.

Celem projektu jest poprawa dostępu oraz jakości opieki onkologicznej poprzez modernizację oddziałów zabiegowych onkologicznych wraz z rozbudową bloku operacyjnego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zgierzu.

GPB-II.7820.11.2022.IK

OBWIESZCZENIE WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, w związku z art. 49 i art. 113 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, oraz na podstawie art. 72 ust. 6 oraz art. 95 ust. 3 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawiadamia się strony postępowania i społeczeństwo, że w dniu 22.06.2026 r. zostało wydane postanowienie Wojewody Łódzkiego Nr 170/26, o wyjaśnieniu wątpliwości co do treści decyzji Wojewody Łódzkiego Nr 168/23, z dnia 27.07.2023 r., udzielającej Inwestorowi – Zarządowi Województwa Łódzkiego, reprezentowanemu przez Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi, z siedzibą w Łodzi przy al. Piłsudskiego 12, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 486 klasy technicznej G od km 4+367,00 do km 4+694,15 w m. Ruda, od km 5+890,10 do km 12+725,00 w m. Wierzchlas i Kraszkowice i od km 13+873,40 do km 15+242,00 (z wyłączeniem odcinka od km 14+666,79 do km 14+764,58) w m. Krzeczów, w gminach Wieluń i Wierzchlas, powiat wieluński, sprostowanej postanowieniem Wojewody Łódzkiego Nr 161/23 z dnia 9.08.2023 r., którą Wojewoda

Łódzki decyzją Nr 12/24 z dnia 18.01.2024 r. wygasił w części, w zakresie dotyczącym terminu przedstawienia analizy poralizacyjnej.

Na postanowienie stronom służy zażalenie do Ministra Finansów i Gospodarki, obsługiwane przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii, za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 7 dni od dnia skutecznego doręczenia. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Dzień publicznego ogłoszenia – 26.06.2026 r.

Przed upływem terminu do wniesienia zażalenia strona może zrzec się prawa do wniesienia zażalenia wobec organu administracji publicznej, który wydał postanowienie. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia przez ostatnią ze stron postępowania, postanowienie staje się ostateczne i prawomocne.

Z treścią ww. postanowienia i dokumentacją sprawy, można zapoznać się w Wydziale Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 104, po wcześniejszym telefonicznym umówieniu terminu wizyty (tel. 42 664-12-20). Ponadto treść postanowienia jest udostępniona na okres 14 dni na stronie BIP ŁUW pod adresem: <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki/wykaz-decyzji-2026>.

Dzień udostępnienia treści postanowienia – 26.06.2026 r.

OGŁOSZENIE

Wrocław/34440499

Olsztyn green festival 14-15-16.08
NA WARMII I MAZURACH

VITO BAMBINO **KACPERCZYK** **KAYAH** **PEZET** **ARTUR ROJEK**
SISTARS **SOKÓŁ** **GRZEGORZ TURNAU** **ZAŁEWSKI**

BASS ASTRAL **HUBERT.** **IGO** **RALPH KAMINSKI** **KASIA LINS** **JOHN PORTER** **KASIA SIENKIEWICZ** **MERY SPOLSKY** **VOO VOO**

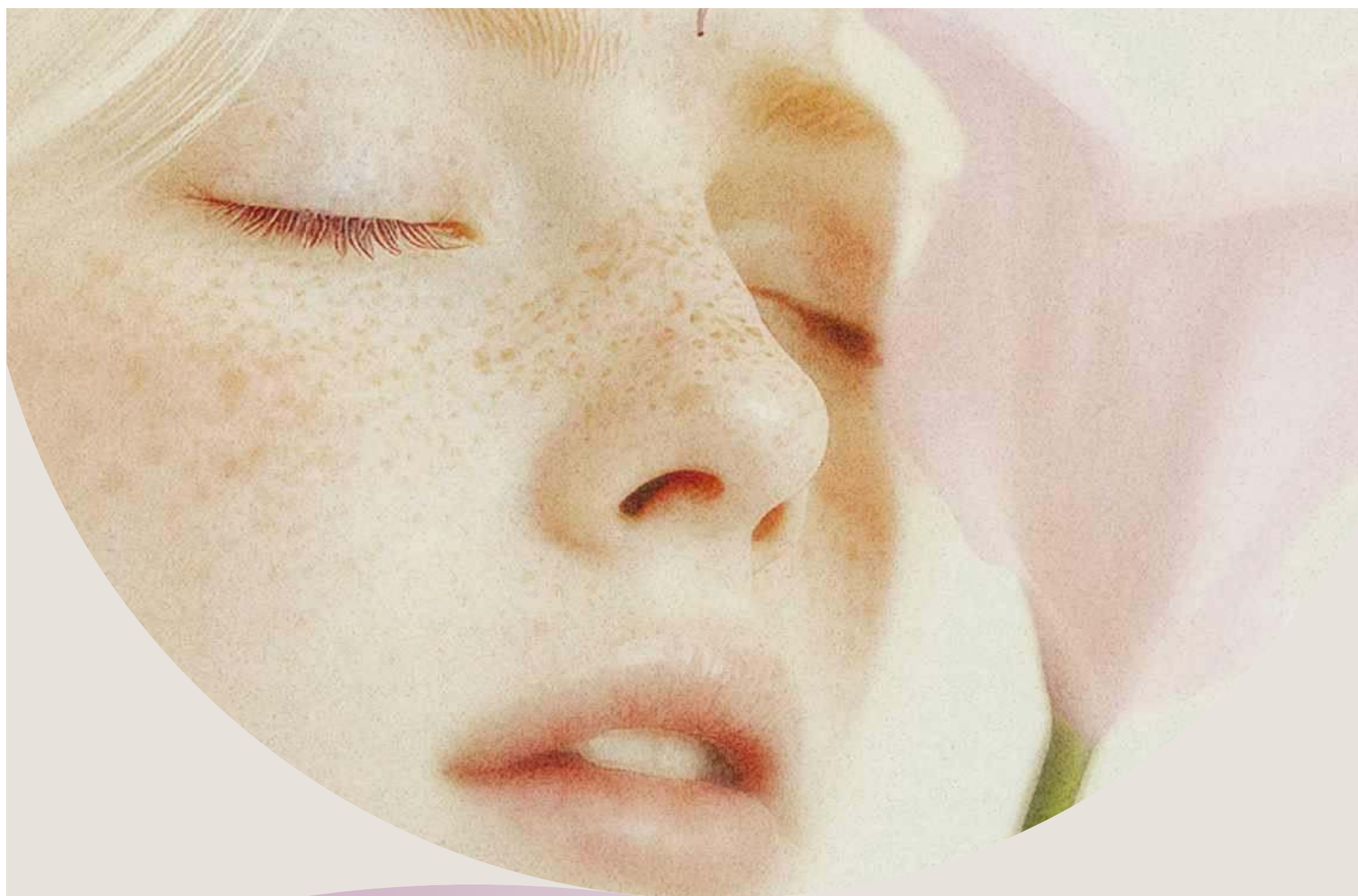
MISIA FURTAŁ **HELA** **BARTEK KRÓLIK** **OFELIA** **PRZEBIŚNIEGI** **RUNFORREST** **SONBIRD** **THE CASSINO**

ZABŁOCKI/MOZIL **PIOTR ZIOŁA**

3 SCENY, 30 KONCERTÓW, TEATRY I STAND-UPY NAD JEZIOREM UKIEL

POCZUJ LATO!

Wejdź do **Strefy czułości!**

Zbuduj czułą relację ze swoim ciałem

R **SSMANN**

Piotr Brzózka

Drogi

Kluczowa alternatywa dla A1 i A2

Łódź wystąpiła właśnie ze Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego na rzecz budowy dróg ekspresowych S8 (przez Sieradz-Łódź) i S14. Pytanie: dlaczego dopiero teraz, zważywszy, że pierwsza z dróg została ukończona w 2014 roku, a druga trzy lata temu? I dlaczego jeszcze w budżecie miasta na rok 2026 była zapisana składka na ten cel?

Wyjście ze stowarzyszenia mogłoby być symbolicznym zwieńczeniem historii, która kilkanaście lat temu rozpalala ogromne emocje w Łodzi i wielu innych miastach województwa. Ale saga z S8 czeka na jeszcze jeden finał, a ważne postanowienia w tej sprawie mają zapasć w ciągu kilkunastu dni, do końca II kwartału. I tu też może być burzliwie.

WARTO „WYPROSTOWAĆ” TRASĘ S8

– Nie ma sensu dalej funkcjonować w stowarzyszeniu, które nie ma racji bytu, bo wszystkie decyzje zostały podjęte. Łącznie z przedłużeniem S8 – mówi Tomasz Kacprzak, łódzki radny KO.

Kacprzak ma na myśli budowę zupełnie nowej trasy ekspresowej, która faktycznie będzie kontynuacją S8, choć w nomenklaturze Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oznaczona jest roboczym symbolem S12. To długo odkładany projekt, który w przyszłości ma załatać komunikacyjną lukę w układzie dróg szybkiego ruchu w centralnej Polsce.

Obecnie trasa S8 prowadzi z Wrocławia, przez Sieradz, do Łodzi. Następnie jej bieg urywa się na węźle Łódź-Południe w okolicach Rzgowa i Tuszyna. Chcąc kontynuować podróż S8 w stronę Warszawy, kierowcy muszą przejechać ponad 20 kilometrów autostradą A1 na południe, aż do Piotrkowa Trybunalskiego. W praktyce większość osób skręca na A1 w kierunku północnym, a następnie zmierza do stolicy autostradą A2.

S12 ma prowadzić z węzła Łódź-Południe do Tomaszowa Mazowieckiego, który leży przy „piotrkowsko-warszawskiej” S8, a następnie do Kozenina koło Opoczna, gdzie planowane jest rozgałęzienie na wschód i południe kraju.

– Zgłosiliśmy kiedyś z radnym Walskim inicjatywę „wyprostować S8”. Najważniejsze jest, że trasa nie będzie się kończyć w polu, tylko polecimy dalej do Tomaszowa – mówi Tomasz Kacprzak, dodając: – To będzie duże obciążenie dla drogi wojewódzkiej 713, która jest bardzo przeładowana, i na której jest bardzo dużo wypadków. Trasa pozwoli też szybciej dojechać do Radomia i Kielc oraz ułatwi przejazd z Wrocławia do Warszawy, zmniejszając natężenie ruchu na A1 i A2 w okolicach Łodzi. Dla Łodzi to kluczowy odcinek. Będą protesty, ale tę drogę należy wybudować.

S12 – ŁÓDŹ CHCE, INNI PROTESTUJĄ

– Cała inwestycja skończy się za pięć lat. Najprawdopodobniej już za rok wejdzie ekipa na plac budowy – mówił podczas konferencji prasowej w 2024 roku łódzki radny Damian Raczkowski. Wtedy właśnie w Ministerstwie Infrastruktury zapadały wiążące ustalenia wskazujące, że trasa jednak powstanie, co wcześniej nie było takie oczywiste.

Jednak ta wypowiedź, cytowana na stronie łódzkiego magistratu, zdążyła się mocno zdezaktualizować. Bo decyzje „założycielskie” są, gorzej z realizacją.

Gdyby rząd Jarosława Kaczyńskiego słuchał Marka Jurka, historia trasy S8 potoczyłaby się inaczej. Wtedy przegrał Bełchatów, wygrała Łódź. Teraz jest ciąg dalszy.

FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

W 2024 i 2025 roku GDDKiA przeprowadziła serię spotkań z mieszkańcami 11 gmin, przez które ma przechodzić 60-kilometrowa droga. Temat wiodący: dokładny przebieg. Zaprezentowano trzy wstępnie nakreślone warianty. I szybko okazało się, że trasa potrzebna Łodzi, budzi opór tych, którym ma odebrać domy i przeciąć pola. W wielu miejscach było gorąco.

W Będkowie sala odśpiewała urzędnikom „Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród”. W gminie Rokiciny twarzą protestów został reżyser Jan Jakub Kolski, który mieszka we wsi Popielawy. Sprzeciw głośno wybrzmiał też w Tomaszowie Mazowieckim, gdzie S12 ma przebiegać w pobliżu cennych Niebieskich Źródeł. Teraz mieszkańcy czekają na decyzję, od których zależy ich przyszłość.

– Przystępujemy do aktualizacji analizy wielokryterialnej, która jest niezbędna do wyboru najbardziej optymalnego wariantu przyszłej drogi. Przewidujemy, że skorygowane przebiegi trzech wariantów w korytarzu południowym zostaną przedstawione w II kwartale tego roku. Zmiana terminu, bo pierwotnie miał to być I kwartał, wynika z ogromnej liczby wniosków nadesłanych po zakończeniu spotkań informacyjnych – mówił nam w kwietniu 2026 roku Maciej Zalewski, rzecznik łódzkiego oddziału GDDKiA.

17 czerwca Zalewski podtrzymuje deklarację dotyczącą terminu. To jednak dopiero początek.

– Obecnie prowadzona jest inwentaryzacja przyrodnicza, która określi wpływ inwestycji na środowisko i będzie fundamentem do opracowania raportu oddziaływania. Po zakończeniu prac nad tym dokumentem GDDKiA planuje wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co powinno nastąpić w II kwartale 2027 roku – deklaruje rzecznik.

Wstępny harmonogram zakłada pozyskanie tej decyzji w 2028 r. Mniej więcej 12 miesięcy później planowany jest przetarg na realizację S12. Na początku roku 2030 mają wystartować prace projektowe. Fizyczna budowa to dopiero lata 2031-34.

GORĄCA BITWA O S8 PRZESZ ŁÓDŹ

Dziś padają głosy, że Łódź potrzebuje S12, jednocześnie jednak należy pamiętać, że potrzeba ta jest konsekwencją... zwycięstwa, które miasto odniosło kilkanaście lat temu w głośnej batalii o przebieg S8.

Droga o numerze 8 pierwotnie miała być autostradą łączącą Wrocław z Łodzią. Tak była opisywana w rozporządzeniach z lat 90. Po przełomie wieków zaczęto ją kreślić jako trasę ekspresową, zachowując wcześniej ustalony przebieg. Jednak za rządów PiS doszło do niespodziewanego zamieszania, na stole pojawiła się bowiem propo-

ycja budowy trasy nie przez Sieradz do Łodzi, lecz Bełchatów do Piotrkowa.

Koncepcja ta miała racjonalne wyjaśnienie. Dzięki temu trasa S8 nie kończyłaby się – tak jak dziś – w polu pod Łodzią, lecz łączyła w Piotrkowie z dawną „gierkówką”, oferując kierowcom z Wrocławia najszybszy dojazd do Warszawy.

Mocno o ten wariant zabiegały samorządy z południa województwa łódzkiego. Powszechnie komentowano również, że wybór tej opcji byłby ukłonem w stronę ówczesnego marszałka Sejmu Marka Jurka, wybranego do parlamentu właśnie w Piotrkowie. Naprzeciw temu stanęła koalicja „łódzka”, której jedną z twarzy był późniejszy minister infrastruktury Cezary Grabarczyk.

– W rozporządzeniach to nigdy nie zostało zmienione. Ale opublikowany po posiedzeniu rządu we wrześniu 2007 roku program budowy dróg przenosił S8 na Piotrków i Bełchatów. Zrobiliśmy duże zamieszanie podczas wizyty Jarosława Kaczyńskiego w Łodzi. Moim zdaniem prezydent Jerzy Kropiwnicki też mu powiedział, że nie warto naruszać wcześniejszych ustaleń. Niedługo potem, 5 października wprowadzili korektę do programu i przywrócili wariant łódzki – wspomina dziś Grabarczyk.

NOWY WĘZŁ NA S8 KOŁO ŁASKU?

W 2008 roku, już za rządów PO-PSL, powstanie S8 w wariantcie łódzkim uchodziło za pewnik. A mimo to właśnie wtedy zostało zarejestrowane „Stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego na rzecz budowy dróg ekspresowych S8 (przez Sieradz-Łódź) i S14”. Z rządowej wyszukiwarki KRS wynika, że istnieje ono do dziś, a jego prezesem jest Jacek Walczak, były prezydent Sieradza. W zarządzie znajdujemy też między innymi nazwiska Jerzego Kropiwnickiego, czy dawnego prezydenta Pabianic Zbigniewa Dychto.

Choć podstawowe cele statutowe zostały zrealizowane już dawno temu, Łódź do teraz była członkiem stowarzyszenia. Uchwałę o „wypisaniu się” radni przyjęli 10 czerwca.

Ślad tego zaangażowania można znaleźć nawet w budżecie. Wśród wydatków Biura Strategii Miasta na rok 2026 widnieje zbiorcza opłata za przynależność do kilku stowarzyszeń w wysokości 1 686 620 złotych. Jak się jednak dowiadujemy, gros tej sumy pochłaniają wpłaty na inne organizacje, w tym Związek Miast Polskich czy Stowarzyszenie Miast Europejskich Eurocities. Na stowarzyszenie lobbujące za S8 i S14 Łódź wydawała zaledwie 500 złotych rocznie.

– Dziś to już nie ma sensu, ale stać nas było na te 500 złotych, bo korzyści były dużo większe. Przebieg tych dróg generuje rozwój miejsc pracy i całej aglomeracji – podkreśla radny Tomasz Kacprzak. – Stowarzyszenie spełniło swoją rolę – wtóruje mu Cezary Grabarczyk, który wspólnie z senatorem Andrzejem Owczarkiem był jednym z inicjatorów tego bytu.

Były poseł i minister przyznaje, że dziś należałoby zapewne podjąć decyzję o rozwiązaniu stowarzyszenia, choć z drugiej strony wymienia kilka powodów, dla których wciąż może ono mieć sens: – Nie dziwię się presji gminy Buczek, która zabiega o nowy węzeł na S8 po drugiej stronie Łasku. To właśnie na terenie tej gminy jest ulokowane lotnisko i alternatywne połączenie z bazą, w której pojawiły się teraz samoloty F35, byłoby wyrazem strategicznego myślenia. Inne samorządy też są zainteresowane nowymi rozwiązaniami komunikacyjnymi na tym szlaku. Dlatego nie sztydziłbym tak do końca. ●

#GROHMANIA

PIKNIKI RODZINNE

w Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej
ul. Tymienieckiego 22G

14:00 – 18:00

12 LIPCA
piknik **BAJKOWY**

26 LIPCA
piknik **SPORTOWY**

9 SIERPNIA
piknik **HISTORYCZNY**

WIĘCEJ NA:

sse.lodz.pl/csr-pikniki/

Łódzka
Specjalna Strefa
Ekonomiczna

„To nie jest święta lokalna, ale globalna”

W Łodzi stanie pomnik św. Faustyny

Co roku kilka tysięcy pielgrzymów przyjeżdża do Łodzi, by odwiedzić miejsca związane ze św. Faustyną. – Ale Łódź nie wykorzystuje tego potencjału – uważa pani Małgorzata.

Jerzy Walczyk

Święta Faustyna jest autorką „Dzienniczka” przetłumaczonego na ponad 50 języków. Z jej osobą związany jest kult Miłosierdzia Bożego, znany na całym świecie dzięki obrazowi „Jezu, ufam Tobie”. Objawienie, które skłoniło ją do wstąpienia do zakonu, przeżyła w łódzkim parku. Właśnie w nim stanie upamiętniający ją pomnik w kształcie ławeczki. Zgodę na to wyrazili radni podczas ostatniej sesji.

– To nie jest święta lokalna, ale globalna, a Łódź jest jedynym miastem, które obrało ją na swoją patronkę – podkreśla Małgorzata Jeremin-Mazurkiewicz, przedsiębiorczyni, miło-

śniczka historii Łodzi i jedna pomysłodawców budowy pomnika.

Od 21 lat – decyzją rady miejskiej – św. Faustyna Kowalska jest patronką Łodzi. – Ale Łódź nie wykorzystuje tego faktu – uważa pani Małgorzata. Najważniejszym ośrodkiem kultu świętej są krakowskie Łagiewniki, gdzie znajduje się Sanktuarium Bożego Miłosierdzia oraz jej grób. Co roku przyjeżdżają tam ponad dwa miliony pielgrzymów.

– „Szlak św. Faustyny” w województwie łódzkim obejmuje m.in. Głogowiec – miejsce jej urodzenia, a także Aleksandrów Łódzki i samą Łódź, w której mieszkała przez dwa lata. Centrum św. Faustyny i Park Wenecja w ubiegłym roku odwiedziło prawie cztery tysiące osób z 25 krajów nie tylko z Europy, ale też z Hongkongu, Kanady, USA, Tanzanii, Ugandy czy Zimbabwe – podaje siostra Ignacja ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia.

Wspólnie z nią i panią Małgorzatą idziemy na spacer śladami św. Faustyny.

HELENA KOWALSKA NA FESTYNIE W ŁÓDZKIM PARKU

Pochodząca z wielodzietnej rodziny Helena Kowalska w 1922 roku przyjechała do Łodzi z Aleksandrowa Łódzkiego, gdzie pracowała na służbie. Zamieszkała w domu kuzyna swojego ojca – Michała Rapackiego – przy ulicy Nowokrót-

• Ulica Cieszyńska w Łodzi - miejsce objawienia świętej Faustyny

FOT. MARCIN STEPIEN / AGENCJA WYBORCZA.PL

kiej 9 (obecnie Krośnieńska). Dziś w tym miejscu znajduje się kaplica.

Znalazła pracę w aptece przy ulicy Pabianickiej, na rogu Sanockiej, którą prowadziły siostry zakonne. Obecnie mieści się tam prywatny zakład krawiecki, ale obecni pracownicy nie słyszeli, że to miejsce związane z patronką Łodzi.

Abramowskiego 29 (dawniej Gubernatorska). Tu Helena Kowalska zaczęła pracę u Marcjanny Wieczerek, właścicielki sklepu spożywczego. Nieustannie jednak myślała o wstąpieniu do zakonu. – Niestety, w tamtych czasach kandydatki do zgromadzeń zakonnych musiały wnieść posag, a ona go nie posiadała – tłumaczy pani Małgorzata.

Park Wenecja przy Al. Politechniki (obecnie Park Wenecja im. J. Słowackiego, bo nazwa „Wenecja” została przywrócona w 2024 r. przez Radę Miasta w 100 rocznicę objawienia). W tamtym czasie było to jedno z najważniejszych miejsc rekreacji dla Łódzian. To właśnie tutaj, podczas festynu odbywającego się 29 czerwca 1924 roku, Helena Kowalska doznała objawienia. W trakcie zabawy tanecznej ujrzała Jezusa, który miał do niej powiedzieć: „Dokąd cię cierpiał będę i dokąd mnie zwodzić będziesz?”. To wydarzenie skłoniło ją do natychmiastowego wyjazdu do Warszawy i wstąpienia do klasztoru.

Drzewo, pod którym miała ujrzeć Jezusa, stało się miejscem kultu odwiedzanym przez wiernych.

Inne miejsca związane ze św. Faustyną to Bazylika Archikatedralna przy Piotrkowskiej, gdzie znajduje się poświęcona jej kaplica i kościół na Placu Niepodległości, przed którym jest jedyny jej pomnik w Łodzi. Niebawem będzie drugi.

ŁAWECZKA ŚW. FAUSTYNY

– Pomnik upamiętniający postać św. Faustyny stanie w Parku Wenecja im. J. Słowackiego – informuje Bartosz Domaszewicz, przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi.

Pomnik przedstawiający św. Faustynę siedzącą na kamieniu z różańcem w dłoniach, będzie wykonany przez jednego z łódzkich rzeźbiarzy. Zaplanowano też element multimedialny – możliwość odsłuchania fragmentów „Dzienniczka” w kilku językach. Całość ma kosztować ok. 150 tys. zł, będą to środki pochodzące ze składek wiernych.

Problemem pozostaje jednak stan niektórych miejsc na szlaku związanym ze świętą. Park wymaga uporządkowania, a także czytelnych oznaczeń informujących o znaczeniu tego miejsca.

Pomysłodawcy liczą, że inwestycję uda się zrealizować przed Europejskim Spotkaniem Młodych organizowanym przez wspólnotę Tąizé, które odbędzie się w Łodzi na przełomie 2026 i 2027 roku. Co roku gromadzi ono tysiące młodych ludzi z całej Europy. ●

REKLAMA

Łódź/34437513

REKLAMA

Łódź/34440487

www.kmmokno.pl
niemiecka technologia - polska cena!

NASZE DOBRE LÓDZKIE
10 lat gwarancji!

raty i rabaty
termin 7 dni

OKNA
z PCV oraz ALU

rolety
żaluzje
plisy

KMM OKNO

Łódź, ul. Inflancka 52
tel. 42 659 99 77,
604 976 009

FABRYKA OKIEN

Informujemy, że **Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. dr Wł. Biegańskiego w Łodzi** zakończył realizację projektu ze środków Planu Rozwojowego Przedsięwzięcia w postaci „Objęcie wsparciem ze środków Planu rozwojowego, Przedsięwzięcia w postaci finansowania mentoringu dla absolwentów kierunku pielęgniarstwo, położnictwo oraz ratownictwo medyczne. Edycja 2, rok 2025”, realizowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Zrealizowany cel przedsięwzięcia jest zgodny z celem Inwestycji D2.1.1, określonym w planie rozwojowym (KPO) tj. „Zwiększenie liczby personelu medycznego (pielęgniarek, lekarzy, innych)” oraz z celem szczegółowym Komponentu D, tj. „Rozwój kadr systemu ochrony zdrowia oraz wzmocnienie potencjału uczelni medycznych i podmiotów leczniczych biorących udział w kształceniu kadr medycznych”

CZY WIESZ, ŻE MOŻESZ ZOSTAĆ PILOTEM LINIOWYM W ŁODZI?

**TO WŁAŚNIE NA ŁÓDZKIM LOTNISKU
MIEŚCI SIĘ JEDEN Z NAJWIĘKSZYCH
W EUROPIE OŚRODKÓW SZKOLENIOWYCH
DLA PRZYSZŁYCH PILOTÓW LINIOWYCH!**

**W ZAKRESIE JAKOŚCI SZKOLENIA
BARTOLINI AIR NIE MA SOBIE
RÓWNYCH. DLATEGO NAJWIĘKSZA
LINIA LOTNICZA W EUROPIE
- RYANAIR WYBRAŁA NAS
NA SWOJEGO PARTNERA
SZKOLENIOWEGO.**

DZIĘKI CZEMU SZKOLENIE W BARTOLINI AIR JEST TAK SKUTECZNE?

- TWOJE BEZPIECZEŃSTWO JEST NA PIERWSZYM MIEJSCU. SZKOLISZ SIĘ WYŁĄCZNIE NA NOWOCZESNYCH, MAKSYMALNIE 5-LETNICH SAMOLOTACH TECNAM Z ZAAWANSOWANĄ AWIONIĄ
- ŚWIATOWE STANDARDY I BEZKOMPROMISOWA JAKOŚĆ. SZKOLENIA LOTNICZE PROWADZONE PRZEZ MIĘDZYNARODOWĄ KADRĘ INSTRUKTORÓW
- PROCEDURY OPERACYJNE NA POZIOMIE LINII LOTNICZYCH
- SZKOLENIE NA LOTNISKU KONTROLOWANYM Z PEŁNYM OPRZYRZĄDOWANIEM

**JEŚLI MARZYSZ O KARIERZE PILOTA LINIOWEGO, TO PRZYJEDŹ
DO NAS WYPIĆ KAWĘ I POROZMAWIAĆ O TWOJEJ PRZYSZŁOŚCI.
MASZ NIEDALEKO.**

Tajemnica sukcesu SP nr 1 w Brzezinach

Najlepsza szkoła w Polsce

Podłódzka szkoła udowodniła, że nauka może być przygodą.

Katarzyna Stefańska

W zaciemnionej sali uczniowie wpatrują się w pojemniki wypełnione kryształkami soli. Na ich powierzchni rozlewa się światło farby fosforyzującej. Tym razem coś jest inaczej niż zwykle. Efekt jest wyraźniejszy, bardziej spektakularny.

– Proszę pani, chyba udało nam się odkryć coś wyjątkowego – mówią nauczycielce Ewelina Augustowskiej-Katprzyk.

Uczniowie porównują wyniki, analizują warunki doświadczenia i sprawdzają, co mogło wpłynąć na rezultat. Pracowali na to kilka miesięcy. Okazali się najlepszymi młodymi naukowcami w Polsce.

NIEPRZYPADKOWY SUKCES

Uczniowie koła naukowego Młodzi Odkrywcy ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Brzezinach w tym roku po raz kolejny udowodnili, że ciekawość świata, wytrwałość i współpraca mogą zaprowadzić bardzo daleko. 2 czerwca podczas uroczystej gali finałowej na Zamku Królewskim w Warszawie odebrali tytuł Naukowej Szkoły, bon o wartości 8 tys. zł oraz mikroskop elektroniczny za zwycięstwo w dziesiątej edycji ogólnopolskiego programu „Być jak Ignacy” Fundacji ORLEN im. Ignacego Łukasiewicza. To już trzecie z rzędu zwycięstwo brzezińskiej szkoły w tym prestiżowym konkursie.

Choć finał konkursu zamyka się w kilkuminutowym filmie i uroczystym wręczeniu na-

• Uczniowie koła naukowego Młodzi Odkrywcy z SP nr 1 w Brzezinach FOT. SP NR 1 W BRZEZINACH

gród, w rzeczywistości jest zwieńczeniem wielu miesięcy pracy.

– To nie jest konkurs, na który uczniowie poszli, napisali coś i wygrali. To systematyczna praca przez cały rok. Co miesiąc są zadania do wykonania metodą projektu – mówi dyrektor szkoły Zbigniew Zieliński.

Dla szkoły z niewielkiego miasteczka to osiągnięcie ma szczególne znaczenie: – Pokazuje, że ciężką pracą, zaangażowaniem i zainteresowaniem można osiągnąć sukces na miarę Polski. Z takich Brzezin! – dodaje dyrektor.

Program „Być jak Ignacy” od kilku lat stawia na naukę przez doświadczenie. Uczniowie nie rozwiązują testów ani nie uczą się definicji na pamięć. Sami stawiają pytania badawcze, planują eksperymenty, analizują wyniki i wyciągają wnioski.

W tegorocznej edycji motywem przewodnim były surowce mineralne. Uczestnicy z Brzezin postanowili przyjrzeć się bliżej soli kamiennej.

– Chcieliśmy pokazać, że sól to nie tylko przyprawa, ale minerał o szerokim zastosowaniu – tłumaczy Ewelina Augustowska-Katprzyk, nauczycielka fizyki i chemii oraz opiekunka koła naukowego.

MARCHEWKI I KISZONE OGÓRKI

Uczniowie zbadali, jak sól wpływa na rozwój drożdży. Na eksperymencie widać kilka pojemników, do których dodają różne stężenie soli. Wniosek? – Sól hamuje rozwój drożdży, bo wyciąga z nich wodę na skutek osmozy – raportują młodzi naukowcy.

Jak przekonać się, że sól to świetny środek konserwujący? Eksperymentem z marchewką i posypaniem jej solą. 10-letni chłopiec w przydużych gumowych rękawiczkach układa warzywo na wadze. Po posoleniu jest zauważalnie lżejsze. Wniosek badania prezentuje rymowanką, że „sól wodę z marchwi wyciągała i dlatego masa marchwi zmalała”. Obok kartka z załącznikami, na której markerami zakreśla zdania: „masa przed”, „masa po”.

Dwie dziewczynki badają kiszone ogórki. – Te bez soli żółkły i spleśniały – pokazują słoiki.

Inne dzieci sprawdzają wyporność zasolonej wody na podstawie unoszącego się jajka. Wniosek? – Większa wyporność, bo słona woda ma większą gęstość.

Kolejni uczniowie udowadniają, że najlepszą metodą na roztopienie śniegowego bałwana jest

posypanie go kryształkami soli, a inni dochodzą do wniosku, że metale korodują w kontakcie z tym minerałem.

Jednym z najbardziej interesujących doświadczeń okazało się badanie wpływu wielkości kryształów soli na sposób rozchodzenia się światła emitowanego przez farbę fosforyzującą. Dzieci malują drobne i grube kryształki, naświetlają je i czekają na efekt. Odkrywają, że gładka powierzchnia umożliwia równomierne świecenie, bo światło odbija się od niej jednakowo. Wykorzystują to do stworzenia dekoracyjnych napisów, które świecą w ciemności na zielono: „Sól królową minerałów” i „Być jak Ignacy”.

– Uczniowie sami stawiali pytania badawcze, weryfikowali hipotezy, zastanawiali się, dlaczego eksperyment przebiegał tak, a nie inaczej. Prowadzili badania, prezentowali wyniki i oceniali własną pracę – opowiada ich nauczycielka.

Właśnie ta samodzielność jest jednym z najważniejszych elementów. – Nauczyciel pełni rolę mentora. Musi stać obok, wspierać uczniów, ale to oni odgrywają główną rolę. Nauka trafia w ich ręce – podkreśla Augustowska-Katprzyk.

Praca nad konkursem nie ograniczała się do doświadczeń. Kapituła oceniała również działania popularyzujące naukę. Uczniowie prowadzili warsztaty dla innych dzieci, organizowali wydarzenia edukacyjne, promowali działalność koła i przygotowywali materiały dla społeczności szkolnej. W tym roku stworzyli między innymi naukowy escape room oraz festiwal zastosowań soli. Nie zabrakło również elementów artystycznych. Powstały dekoracje, prezentacje, a nawet piosenka o zastosowaniach soli kamiennej.

– Dzieci wcielały się w rolę aktorów. Niektóre wykorzystywały talenty plastyczne, inne – muzyczne. Cała grupa zaśpiewała nawet piosenkę o zastosowaniach soli kamiennej – opowiada nauczycielka.

W szkolnych pracowniach nie wszystko wychodzi za pierwszym razem. I właśnie to jest jedną z najważniejszych lekcji. Dzieci uczą się, że błędy nie są powodem do wstydu, ale częścią procesu odkrywania. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34440845

TEMAT NUMERU:

ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI

oraz:

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach
- Mózg i menopauza

W sprzedaży!

Więcej o psychologii czytaj na wysokieobcasy.pl/zyclepiej

Sąd

Linia obrony ginekologa

Ginekolog oskarżony o okaleczenie pacjentki szczegółowo opisuje operację, ale pomija kluczowy moment – badanie, które sam zlecił, a na którego wyniki nie zaczął. W czwartek rozpoczął się proces

Piotr Żytnicki

Na korytarzu prof. Dariusza S. otaczają dziennikarze. Nie chce rozmawiać. Rzuca tylko: – O wszystkim zdecyduje sąd.

Rozprawa się opóźnia. Ginekolog czeka w otoczeniu trzech obrońców. Rozmawiają swobodnie – w pewnym momencie temat schodzi na zawody żużlowe.

Kilka metrów dalej, na ławce pod ścianą, siedzi Wiktoria. Skulona, z pochyloną głową. W dłoni ściska butelkę wody mineralnej. Nie patrzy w tamtą stronę.

Nie widziała tego lekarza od dwóch lat. W kwietniu 2024 r. przeprowadził operację, po której obudziła się bez macicy, obu jajników i jajowodów. Prokuratura zarzuca mu umyślne okaleczenie pacjentki – to zbrodnia zagrożona karą do 20 lat więzienia.

Operacja

To jedna z najbardziej wstrząsających spraw medycznych w ostatnich latach – lekarze z Poznania nie przypominają sobie podobnego przypadku. W centrum jest decyzja jednego lekarza, która nieodwracalnie zmieniła życie młodej kobiety – pozbawiła ją możliwości zajścia w ciążę i urodzenia dziecka.

Wiktoria miała 24 lata, gdy zgłosiła się do Szpitala Miejskiego im. Raszei z bólem brzucha. Prof. Dariusz S., kierownik oddziału ginekologii, podejrzewał guz na prawym jajniku. W trakcie operacji usunął zmianę i przekazał ją do szybkiego badania śródoperacyjnego. Miało ono rozstrzygnąć, czy guz jest złośliwy, i pomóc w decyzji o ewentualnym rozszerzeniu operacji.

Ginekolog nie zaczął na wynik badania, które sam zlecił. Zamiast tego podjął decyzję o radykalnym zabiegu – usunął pozostałe narządy rozrodcze. Wynik nadszedł już po operacji i wskazywał na potwornika niezłośliwego. Ostateczna diagnoza wykazała wprawdzie potworniaka złośliwego, ale o najniższym stopniu złośliwości i bardzo dobrym rokowaniu.

Według lekarzy tak rozległa operacja nie była medycznie uzasadniona, a Wiktoria – po usunięciu samego guza – być może nie wymagała by nawet leczenia uzupełniającego.

Zdaniem prokuratury lekarz doprowadził do ciężkiego uszkodzenia ciała umyślnie. Skoro skierował guz do badania śródoperacyjnego, to miał wątpliwości co do charakteru zmian i przewidywał możliwość pomyłki. Mimo to zdecydował się na nieodwracalny zabieg, godząc się na

• Prof. Dariusz S. w śledztwie nie przyznał się do winy i nie składał wyjaśnień. Głos zabrał dopiero wczoraj w sądzie FOT. PIOTR ŻYTNICKI

jego skutki – w tym trwale pozbawienie pacjentki możliwości posiadania dzieci.

Wersja lekarza

Prof. Dariusz S. w śledztwie nie przyznał się do winy i nie składał wyjaśnień. Głos zabiera dopiero w czwartek 25 czerwca. Mówi spokojnie, powoli. Buduje linię obrony: przedstawia siebie jako doświadczonego onkologa, który w sytuacji – jak twierdzi – zagrożenia życia pacjentki podjął trudną, ale konieczną decyzję.

– W swojej pracy zawsze kierowałem się najwyższym dobrem – dobrem pacjenta – zapewnia. Podkreśla ponad 30-letnie doświadczenie i „wiele tysięcy operacji”. Zaznacza, że także w przypadku Wiktorii działał „przede wszystkim dla ochrony życia pacjentki”.

Centralnym elementem jego narracji jest obraz kliniczny, który jego zdaniem jednoznacznie wskazywał na zaawansowaną chorobę, że mam do czynienia z rozsianym procesem nowotworowym – tłumaczy. Szczegółowo opisuje wyniki badań przeprowadzonych przed operacją i obraz pola operacyjnego: bardzo duży guz, nacieki, „patologiczne zmiany” w obrębie innych narządów.

Na tej podstawie uzasadnia swoją decyzję: – Kiedy uznałem, że realne jest zagrożenie życia, zdecydowałem się na poszerzenie zakresu operacji.

Przedstawia to jako jedyne możliwe rozwiązanie: – Tylko całkowite usunięcie zmian przy pierwszej operacji zwiększa szanse przeżycia. Pozostawienie ich znacznie pogarsza rokowanie.

Odrzuca wersję prokuratury: – Nie zgadzam się z zarzutem, jakobym bezpodstawnie usunął organy rozrodcze.

Wiktoria miała 24 lata,
gdy zgłosiła się do Szpitala
Miejskiego im. Raszei z bólem
brzucha. Prof. Dariusz S.,
kierownik oddziału
ginekologii, podejrzewał guz
na prawym jajniku. W trakcie
operacji usunął zmianę. I podjął
decyzję o radykalnym zabiegu

Dodaje: – Nie wyrządziłem trwałego uszczerbku na zdrowiu w sposób nieuzasadniony medycznie.

Podkreśla też brak zamiaru: – W żadnym wypadku nie chciałem i nie godziłem się, żeby tę chorobę skrzywdzić.

Prof. Dariusz S. wyraźnie przesuwając punkt ciężkości na własne doświadczenie i ocenę sytuacji klinicznej. Buduje obraz lekarza działającego w dobrej wierze, w przekonaniu o konieczności natychmiastowego ratowania życia pacjentki. Uderza jednak to, czego w jego wyjaśnieniach nie ma. Ginekolog szczegółowo opisuje wyniki tomografii, markerów nowotworowych i wskaźników stanu zapalnego, ale nie odnosi się do kluczowego dla sprawy faktu – że sam zlecił badanie śródoperacyjne i nie zaczął na jego wynik.

Nie wyjaśnia też, dlaczego uznał to badanie za konieczne, skoro – jak wynika z jego relacji – był przekonany co do rozpoznania. Tymcza-

sem zlecenie badania śródoperacyjnego z definicji oznacza istnienie wątpliwości diagnostycznych. W jego narracji nie ma miejsca na niepewność. Przeciwnie – pojawia się konsekwentnie podkreślana pewność. – Obraz był jednoznaczny. Byłem całkowicie przekonany – powtarza.

Pomija tym samym istotę badania śródoperacyjnego, które służy właśnie rozstrzygnięciu wątpliwości i powinno być podstawą do decyzji o ewentualnym rozszerzeniu zabiegu.

Dla prokuratury kluczowe znaczenie ma opinia biegłego z zakresu ginekologii – jednoznacznie niekorzystna dla prof. Dariusza S. Biegły stwierdził, że brak oczekiwania na wynik badania śródoperacyjnego był działaniem „irracjonalnym i błędnym”, a decyzja o rozszerzeniu operacji opierała się wyłącznie na „subiektywnej ocenie”.

Prokuratorka Anna Chrobak nie ma wątpliwości co do odpowiedzialności oskarżonego: – Gdyby było inaczej, nie kierowałabym aktu oskarżenia. Ale wyrok wyda sąd.

Obrona to kwestionuje. – Opinia biegłego została nadinterpretowana przez prokuraturę. Jest niepełna, wymaga uzupełnienia – mówi adwokat Andrzej Malicki, jeden z obrońców ginekologa. – Nie ma sporu, że lekarz działał w celu leczniczym, w przekonaniu, że ratuje życie i zdrowie pacjentki. W takiej sytuacji przypisywanie mu działania umyślnego jest nieuprawnione – dodaje.

„Pokrzywdzona” a „pacjentka”

Proces rozpoczął się od wniosku oskarżonego o wyłączenie jawności rozprawy – jego obrońcy uzasadnili go za zamkniętymi drzwiami. Na utajnienie nie zgodziła się prokuratorka Anna Chrobak – zgodnie z prawem jej sprzeciw ma kluczowe znaczenie.

Sędzia Jerzy Hławiczka zasugerował jednak, że i tak nie zdecydowałby się na wyłączenie jawności: – Zarzuty dotyczą wykonywania zawodu lekarza, czyli zawodu zaufania publicznego, a nie prywatnej sfery życia.

W czasie składania wyjaśnień prof. Dariusz S. stał przodem do sądu, tyłem do kamer i publiczności.

Wiktoria siedziała w pierwszym rzędzie. Nie patrzył na nią. Gdy raz nazwał ją „pokrzywdzoną”, natychmiast się poprawił: „pacjentka”.

Dla Wiktorii skutki tej decyzji są trwale i nieodwracalne. W wieku 24 lat została pozbawiona możliwości posiadania dzieci i przeszła menopauzę chirurgiczną, co oznacza nagle i trwale zaburzenie gospodarki hormonalnej. Od dwóch lat przyjmuje hormonalną terapię zastępczą. To jednak tylko część konsekwencji – równie istotne są skutki psychiczne. Wiktoria i jej partner chcieli mieć dzieci.

– Jest mi przykro z powodu cierpienia pacjentki, ale nie są efektem mojego zawinienia – mówi w sądzie prof. Dariusz S. – Jest mi przykro, że kierując się obowiązkiem ratowania życia, byłem zmuszony usunąć jej organy kobiece.

„Byłem zmuszony” – to istota jego linii obrony. ●

Lekarzy podkupiła placówka kierowana przez polityczkę PiS

Likwidacja porodówki w Ostrzeszowie

Dyrektorka szpitala, była radna KO, zaproponowała pracę Gizeli Jagielskiej. Chciała uratować oddział, z którego odeszli wszyscy położnicy. Dostali lepsze oferty od byłej posłanki PiS, a obecnie dyrektorki szpitala w sąsiednim Kępnie.

Janusz Jaros

Jak informowaliśmy pół roku temu, ze szpitala w Ostrzeszowie odeszli jednocześnie wszyscy lekarze porodówki i oddziału noworodkowego. Przenieśli się do pracy w pobliskim szpitalu w Kępnie, którym od niespełna roku kieruje polityczka PiS Andżelika Możdżanowska. Lekarze zarabiali w Ostrzeszowie po 1,2 mln zł. Możdżanowska dała im więcej, choć jej placówka ma 10 mln długu. Przy tym – jak wskazują lokalni działacze KO – z przyczyn politycznych Możdżanowska zrezygnowała z 16,5 mln zł dotacji z KPO.

– To kolejny przykład patologii w służbie zdrowia. Jak zadłużony szpital może dawać tak duże zarobki? Dlaczego nikt nie ukróci pazerności lekarzy? W ten sposób nigdy nie wyjdziemy z kryzysu w służbie zdrowia, bo ile byśmy pieniędzy nie wpompowali,

to szpitale takie jak ten w Kępnie będą system rujnowały – uważa samorządowiec z Kępna.

MIMO ZADŁUŻENIA

Szpital w Kępnie należy do powiatu, którym kolejną kadencję rządzi działacz PiS. To dzięki nim Możdżanowska – po utracie mandatu europosłanki PiS, a potem etatowej doradczynie prezydenta Dudy – dostała posadę dyrektorki szpitala w Kępnie. W zeszłym roku w konkursie Możdżanowska pokonała doktorkę nauk medycznych z doświadczeniem w kierowaniu placówkami leczniczymi, Agnieszkę Kubot-Krawczyk, była radną KO. Ta ostatnia latem ub.r. wygrała konkurs na dyrektora szpitala w Ostrzeszowie, gdzie rządzi z kolei Koalicja 15 Października.

Mimo zadłużenia szpitala w Kępnie Możdżanowska zaoferowała le-

karzom z porodówki w Ostrzeszowie wyższe zarobki. Później sama dostała podwyżkę od władz powiatu kępińskiego. Możdżanowska zarabia teraz miesięcznie 32 tys. zł, czyli o 12 tys. zł więcej niż na etacie w pałacu prezydenckim. Władze powiatu podwyżkę dla Możdżanowskiej tak uzasadniały: – Rzetelnie, sumiennie i odpowiedzialnie wykonuje obowiązki służbowe. Od dnia objęcia stanowiska prowadzi efektywne działania systematycznie poprawiające stan finansów jednostki.

Starościna Alicja Śniegocka z PiS w rozmowie z „Wyborczą” tłumaczyła: – Jesteśmy zadowoleni z pracy pani dyrektora. To trudna praca, nie zwykła administracyjna. Uwzględnia nie tylko osoby pracujące w szpitalu, ale również pacjentów, którzy są bardzo zadowoleni.

– Szpital zalega ze składkami na ZUS i w takiej sytuacji Zarząd Powiatu daje podwyżkę nowej dyrektorki – oburza się Włodzimierz Mazurkiewicz,

• Poznań, ul. Juraszów. Sala dla noworodków w Szpitalu Wojewódzkim Wielkopolskiego Centrum Specjalistycznego FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

radny powiatowy KO z u Kępna i dyrektor departamentu kultury urzędu marszałkowskiego w Poznaniu.

W rozmowie z „Wyborczą” radny Mazurkiewicz wyliczał: – To podwyżka o prawie 35 proc. Tymczasem dostępność do zabiegów np. na fizjoterapii się pogorszyła. Oczekiwanie wydłużyło się z trzech do 12 miesięcy. Nowe poradnie, którymi chwali się nowa dyrektorka, zostały – poza urologiczną – przygotowane już wcześniej. Podobnie jak oddział ortopedyczny.

Radny twierdzi, że w szpitalu panuje strach przed zwolnieniami. Przypomina polityczną decyzję dyrektorki Możdżanowskiej, która po objęciu stanowiska kazała zwrócić sprzęt medyczny, ufundowany

przez sponsora popierającego Koalicję 15 października.

PERTRAKTACJE

Dyrektorka szpitala w Ostrzeszowie Agnieszka Kubot-Krawczyk próbowała ratować porodówkę. Pertraktowała z lekarzami z Kępna, zainteresowanymi przejściem do Ostrzeszowa. Miało dojść do wymiany kadr między tymi placówkami. Rozpoczęła też rozmowy z Gizelą Jagielską z nieodległej Oleśnicy. Jagielska odeszła ze szpitala w Oleśnicy po atakach Grzegorza Brauna i innych polityków Konfederacji za aborcję płodu, który miał zdiagnozowaną wrodzoną łamliwość kości.

Jak twierdzi mój informator, z doktor Jagielską do szpitala w Ostrzeszowie miał przyjść jej mąż. – Nie był jednak zainteresowany pracą na oddziale porodowym, a jedynie na ginekologii. Podobnie inni lekarze. Poza panią

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Wrocław/34440498

14-15-16.08

olsztyn

green festival

NA WARMII I MAZURACH

VITO BAMBINO

KACPERCZYK

KAYAH

PEZET

ARTUR ROJEK

SISTARS

SOKÓŁ

GRZEGORZ TURNAU

ZAŁEWSKI

BASS ASTRAL

HUBERT.

IGO

RALPH KAMINSKI

KASIA LINS

JOHN PORTER

KASIA SIENKIEWICZ

MERY SPOLSKY

VOO VOO

MISIA FURTAK · HELA · BARTEK KRÓLIK · OFELIA · PRZEBIŚNIEGI · RUNFORREST

SONBIRD · THE CASSINO · ZABŁOCKI/MOZIL · PIOTR ZIOŁA

3 SCENY, 30 KONCERTÓW, TEATRY I STAND-UPY NAD JEZIOREM UKIEL

POCZUJ LATO! ☺

ORGANIZATOR:

WSPÓRORGANIZATOR:

PARTNER GŁÓWNY:

PARTNER STRATEGICZNY:

SPONSORZY STRATEGICZNI:

PARTNER TECHNOLOGICZNY:

PARTNER EKO:

PATRONI MEDIALNI:

PARTNERZY EDUKACYJNI:

PARTNER TERENU:

SPONSORZY:

doktor Gizelą nikt inny nie był zainteresowany podjęciem pracy na naszej porodówce. Mimo starań pani dyrektor nie udało się więc skompletować zespołu – mówi anonimowo pracownik szpitala.

Jego zdaniem wpływ na decyzje lekarzy miały protesty pod szpitalem. Informacje o rozmowach dyrektorki szpitala w Ostrzeszowie z doktor Gizelą Jagielską wywołały protesty środowisk skrajnej prawicy. Pod szpitalem w Ostrzeszowie piketowali działacze Konfederacji i przeciwnicy pro-choice. Tzw. obrońcy życia odmawiali różaniec i grzmieli: „Aborterkę Gizelę Jagielską chce zatrudnić szpital w Ostrzeszowie!”, „Ostrzeszów stanie się nowym centrum aborcji w Polsce”, „Nowa rzeźnia dla Jagielskiej”.

MNIEJ PORODÓW

Ostatecznie ostrzeszowski szpital – w porozumieniu w władzami powiatu – podjął decyzję o likwidacji porodówki. – To przez te protesty. To wszystko zniechęciło nowych lekarzy, którzy mieli do nas przyjść. Nie chcieli pracować pod presją ataków radykalnych polityków. Szczególnie w tak małej placówce, gdzie o wsparcie pacjentów jest trudniej.

– Kilku zrezygnowało, a inni nie chcieli podjąć pracy na porodówce, ograniczając się wyłącznie do ginekologii. Pani Gizela sama nie mogła prowadzić oddziału położniczego. Do tego potrzeba wielu lekarzy, a nawet jej mąż nie chce pracować na porodówce – tłumaczy mój rozmówca.

W oficjalnym komunikacie Bartosz Strzelecki dyrektor ds. medycznych szpitala w Ostrzeszowie informuje: – Od dnia 1 lipca planowane jest zaprzestanie realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie położnictwa oraz neonatologii. Decyzja ta została podjęta po szczegółowej analizie sytuacji kadrowej, demograficznej, organizacyjnej, medycznej oraz finansowej Spółki. Jest to decyzja trudna i społecznie wrażliwa, jednak podyktowana przede wszystkim troską o bezpieczeństwo pacjentek i noworodków oraz koniecznością zapewnienia stabilnego funkcjonowania całego szpitala.

Mój informator ze szpitala potwierdza, że problemy finansowe miały drugorzędne znaczenie. – Decydujące było odejście lekarzy. Nowi nie garnęli się do pracy na oddziale położniczym. Chcieli wykonywać zabiegi i operacje ginekologiczne oraz pracować w poradni, ale nie chcieli pracować na oddziale położniczym – mówi.

Najważniejsza był spadająca liczba porodów i braki kadrowe. – Znaczna część porodów w naszym szpitalu to były porody osób spoza naszego powiatu. Z kolei ciężarne mieszkanki naszego powiatu często wybierają szpital w Ostrowie na miejsce rozwiązania. To niedaleko od Ostrzeszowa, a tam porodówka jest na wyższym poziomie referencyjnym – mówi „Wyborczej”.

GINEKOLOGIA NA NFZ

O problemach kadrowych mówi też dyrektor Strzelecki w komunikacie: – Jednym z najważniejszych czynników przy podejmowaniu tej decyzji była sytuacja kadrowa. Prowadzenie świadczeń położniczych i neonatologicznych wymaga zapewnienia odpowiednio licznego, doświadczonego i dostępnego całodobowo zespołu medycznego. Pomimo podejmowanych działań zmierzających do zapewnienia właściwej obsady lekarskiej nie udało się uzyskać stabilnego zabezpieczenia kadrowego pozwalającego na bezpieczne i ciągłe funkcjonowanie tych świadczeń w dotychczasowym modelu.

Strzelecki zwraca uwagę na spadek liczby urodzeń. W 2023 roku w ostrzeszowskim szpitalu zanotowano 362 porody, w 2024 roku – 347, w 2025 – 308. Strzelecki przyznaje, że „nie bez znaczenia była też sytuacja finansowa szpitala”. – Utrzymywanie całodobowej gotowości medycznej i kadrowej przy niskiej liczbie realizowanych świadczeń generuje znaczące koszty. Dalsze utrzymywanie świadczeń położniczych i neonatologicznych w dotychczasowym modelu mogłoby negatywnie wpływać na stabilność finansową szpitala, ograniczając możliwości rozwoju innych świadczeń zdrowotnych, z których korzystają mieszkańcy powiatu.

Strzelecki zapewnia, że szpital w Ostrzeszowie będzie nadal realizował świadczenia ginekologiczne w ramach umów z NFZ. – Kontynuowana będzie również działalność Poradni Ginekologiczno-Położniczej, a pacjentki będą mogły korzystać ze specjalistycznej opieki obejmującej m.in. prowadzenie ciąży, diagnostykę i leczenie chorób kobiecych, profilaktykę cytologiczną i HPV, leczenie zaburzeń hormonalnych oraz opiekę w okresie menopauzy – wylicza wicedyrektor.

Jak informuje w komunikacie, pacjentki z Ostrzeszowa będą kierowane do najbliższych placówek m.in. w Kępnie (19 km od Ostrzeszowa), Ostrowie Wielkopolskim (34 km), Kaliszu (50 km), Oleśnicy (53 km), Krotoszynie (53 km) oraz Pleszewie (60 km). – To ośrodki, które mogą zapewnić pacjentkom dostęp do opieki okołoporodowej, w tym w części przypadków w jednostkach o wyższym poziomie referencyjności.

WBREW FAKTOM I LICZBOM

Burmistrz Ostrzeszowa Patryk Jędrówiak w rozmowie z „Wyborczą” zwraca uwagę na spadek liczby po-

rodów. – Szpital w Ostrzeszowie rozszerza ofertę ginekologiczną, na którą jest bardzo duże zapotrzebowanie. Jako miasto i gmina Ostrzeszów dołożyliśmy się do zakupu sprzętu koniecznego do rozszerzenia oferty ginekologicznej.

– Decyzja o likwidacji oddziału położniczego była bardzo trudna i mało popularna, ale nie byłoby racjonalne wydawanie pieniędzy publicznych na utrzymywanie czegoś wbrew faktom i liczbom – mówi „Wyborczej” Agnieszka Kubot-Krawczyk, dyrektorka szpitala w Ostrzeszowie.

Wskazuje na demografię i migrację. W ub. roku w powiecie ostrzeszowskim odnotowano 392 urodzenia, ale aż 224 małych mieszkańców powiatu ostrzeszowskiego, urodziło się poza tym powiatem. – W naszym szpitalu urodziło się w zeszłym roku 168 dzieci, ale 140 z nich jest spoza naszego powiatu. Nic nie wskazuje, że w kolejnych latach będzie lepiej, a kadre musielibyśmy utrzymać. Do tego w maju doszły nowe standardy oko-

porodowe, które zakładają jeszcze lepszą opiekę, co wiąże się z jeszcze wyższymi kosztami – mówi dyrektorka.

Podaje też dane finansowe. Strata finansowa szpitala urosła w ciągu trzech lat dwukrotnie – z 3,4 mln zł do 6,4 mln w tamtym roku. Dyrektorka przyznaje, że protesty prawicowych polityków pod szpitalem utrudniły skompletowanie zespołu na oddziale położniczym. – Mimo naszych starań nie udało nam się zorganizować zespołu położnictwa. Jak wiadomo, nasi lekarze odeszli do Kępna. Próbowaliśmy zbudować zespół zupełnie od podstaw, ale nam się to nie udało. Z powodu protestów rozmowy z zainteresowanymi lekarzami przebiegały w napiętej atmosferze.

Mąż Gizeli Jagielskiej, który jest również ginekologiem, nie podjął pracy na oddziale położniczym. Zbudował natomiast zespół ginekologii. – Pan doktor nauk medycznych Łukasz Jagielski z całym swoim zespołem rozwija nasz oddział ginekologii. Zrobiłam wszystko, żeby stworzyć jak naj-

lepsze warunki pracy dla zespołu pana doktora Jagielskiego – mówi Agnieszka Kubot-Krawczyk. – Mamy zespół świetnych ginekologów, którzy doskonale poruszają się w obszarze ginekologii zabiegowej, uroginekologii, więc zdecydowaliśmy się pójść z naszym zespołem właśnie w tę stronę. Skoncentrować się głównie na małoinwazyjnej laparoskopii i pod tym kątem doposażyliśmy nasz oddział oraz blok operacyjny. To dzięki wsparciu samorządu powiatu ostrzeszowskiego oraz gmin Ostrzeszów i Kobylej Góry.

Jak podaje dyrektorka, dzięki temu w ciągu pierwszych miesięcy tego roku wzrosła liczba zabiegów na ginekologii o 20 proc. – W tym roku obsłużyliśmy już ponad 370 pacjentek, a w całym zeszłym roku około 500 – wylicza.

Dodaje, że na oddziałach ginekologii jest tyle samo – 10 łóżek, ile było przed likwidacją porodówki. W szpitalu działa nadal poradnia położniczo-ginekologiczna obsługująca kobiety w ciąży. ●

REKLAMA

Poznań/34434419

najpiękniejsze melodie

RADIO
Pogoda

*Bencho &
polecam
Ewa Ben*

103,4^{FM}

Nie ma dwóch takich samych sześćdziesięciolatków

Wymyśliłiśmy sobie typ

Ma siwe włosy i okulary. Siedzi przed telewizorem z krzyżówką w ręce, w tle słyhać turecki serial. – Myślimy, że seniorzy są jednorodną grupą? Nieprawda! – uważa Agnieszka Soloch z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Mikołaj Woźniak

Zakładam duże okulary i panorama Poznania niemal znika. Szkła symulują zwyrodnienie plamki – chorobę, która często dotyka osoby starsze. Zakładam słuchawki. Po chwili mimowolnie zaczynam mówić podniesionym tonem. Trzęsą mi się ręce, bo rękawiczki impulsami elektrycznymi odwzorowują objawy choroby Parkinsona. Na sobie mam jeszcze kilkukilogramową czarną kamizelkę i opaski z wszytymi ciężarkami na nadgarstkach i kostkach.

Na zajęcia w Collegium Altum Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu przyszła cała klasa. Ten sam zestaw ubrał jeden z chłopaków, a reszta mu towarzyszyła. Najpierw było wesoło, słuchał innych. Potem skupił się na najprostszych czynnościach: wyborze piętra w windzie, zejściu po schodach. Przestał słuchać.

– To symulator, który wykorzystujemy do badań i pokazów. Pozwala poczuć, jak może wyglądać życie starszej osoby. Uczy empatii – mówi „Wyborczej” Agnieszka Soloch, doktorantka Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Na co dzień bada, jak seniorzy funkcjonują w społeczeństwie i jak dociera do nich marketing.

ROZMOWA

Z AGNIESZKĄ SOLOCH

doktorantką Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

MIKOŁAJ WOŹNIAK: Młodzi zwykle nie dostrzegają starszych osób. Co skłoniło młodą doktorantkę, żeby to badać?
AGNIESZKA SOLOCH: Moja promotorka powiedziała mi, że zauważam sporo zjawisk dotyczących seniorów. Kiedy przechodziłam obok kawiarni Kociak na św. Marcinie, czy przez aleję z kawiarniami w galerii handlowej, widziałam seniorki, które siedziały przy kawie i rozmawiały. Czyli jednak nie jest tak, że seniorzy siedzą wyłącznie w domu. Sama mam dziadków, bywałam z nimi w szpitalach, pomagałam im w sprawach administracyjnych. Mimowolnie obserwowałam z boku, jak

Liczę na to, że odejdziemy od tzw. kokonizacji. To coś, co zwykle przypisuje się seniorom. Zamkniecie w domu, który zaczyna stanowić centrum życia

AGNIESZKA SOLOCH

funkcjonują. Kiedy zdecydowałam się na pracę naukową, uznałam, że chcę zbadać, skąd wziął się ten stereotyp.

Seniora zamkniętego w domu?

– Tak. Siedzącego przed telewizorem, z krzyżówkami w ręce. Osoby, która nie chce nigdzie wychodzić, a co dopiero wyjść. Jeśli to ma być obraz seniora, to taki sprzed lat. Zmiana generacyjna już wpływa na charakterystyczne cechy seniorów, a będzie to widać coraz mocniej.

Statystycznie seniorzy już dziś są liczną grupą. W obliczu starzejącego się społeczeństwa zaczną dominować?

– Według szacunków, do 2050 roku połowa społeczeństwa będzie po 50. roku życia. Może to brzmieć zaskakująco, ale w niektórych podejściach marketingowych moment 50. czy 55. roku życia jest tym, w którym konsumentów zaczyna się zaliczać do kategorii seniorów. Obecnie ludzie w tym wieku są nadal czynni zawodowo, ale coraz częściej nie żyją wyłącznie pracą.

To także efekt zmian pokoleniowych. Praca nie jest główną wartością, a środkiem do zarobienia pieniędzy, okazją do spotkań z innymi ludźmi. Daje możliwość realizowania swoich pasji. W tym wszystkim senior pozostaje niezauważo-

ny. Starzenie się społeczeństw to globalny problem, a my – osoby młodsze – tego nie zauważamy.

Dlaczego?

– Najpierw prywatne spostrzeżenie, a później powiem przez pryzmat tego, czym się zajmuję. Uważam, że nie zauważamy seniorów w przestrzeni, bo cały czas siedzimy z nosem w telefonach, a na uszach mamy słuchawki. Wielu z nas na przejściu dla pieszych, czekając na zielone, korzysta z wolnej chwili i wyciąga telefon.

Jesteśmy uzależnieni od tego, że coś się dzieje. 30 sekund czerwonego światła to kilka przescrollowanych rolek na TikToku.

Ciągle dostarczamy organizmowi kolejnych bodźców. Starsi ludzie tego nie potrzebują. Moglibyśmy się od nich nauczyć tego spokoju.

A naukowe podejście?

– Opierając się na perspektywie marketingowej, w tym moich doświadczeniach zawodowych – w reklamie i marketingu pracuję głównie młodzi. Firmy wciąż nie traktują seniorów jak rosnącej siły nabywczej. Skupiają się na serwisach społecznościowych i influencerach, przez co omijają osoby, które nie funkcjonują w cyfrowym świecie.

Firmy tracą na tym, że brakuje im dopasowania oferty i znalezienia właściwej drogi komunikacji z seniorem. Ten, kto szybciej to dostrzeże, ma największe szanse, by zdobyć ten segment rynku. Tym bardziej że senior jest lojalnym klientem. Chętnie zostaje z firmą, która zdobędzie jego zaufanie.

W tradycyjnych mediach faktycznie trudno dostrzec, żeby marketingowcy z tego korzystali. W telewizji, radiu czy prasie jest mnóstwo reklam, ale te kierowane do seniorów dotyczą głównie leków i suplementów diety. Dlaczego starszym osobom nie reklamuje się wakacji, nie widać ich w reklamach odzieży?

– Takie kampanie powoli się już pojawiają, ale na razie to pojedyncze przypadki, uważalne głównie za granicą. Firma Dove przeprowadziła kampanię, której myśl przewodnia brzmiała, że kobieta jest piękna w każdym wieku. Są przykłady, gdzie do reklamy angażuje się osoby z różnych pokoleń.

Problem w tym, że jeśli senior już nawet jest w reklamie, to jest to postać stereotypowa, a taki senior nie istnieje. Wykreowaliśmy go sobie jako społeczeństwo i przypisujemy mu pewne cechy. Myślimy, że seniorzy są grupą jednorodną, a tym-

• **Trzeba pytać seniorów, czego potrzebują i w jakich wydawnictwach chcą brać udział. Dziś często tego brakuje** FOT. TRICKY_SHARK

Nowego seniora

w procedurach, ponieważ zostały zamieszczone wyłącznie w internecie. Tymczasem niektórzy moi rozmówcy nie pomyśleli, że by tam zajrzeć, nie wiedzieli też, jak umówić wizytę. Niekiedy są bardziej sprawni, inni potrzebują więcej czasu. Przez zakorzenione stereotypy senior może się wydawać mało atrakcyjny.

Da się je przełamać?

– Wystarczy rozmawiać. Robiłam to w czasie badań i bardzo miło wspominam te rozmowy. Ostrzegano mnie, że nasłucham się narzekania, zwierzeń o chorobach, a to się nie potwierdziło. Starsze osoby lubią mówić o bardzo różnych rzeczach, często odbiegających od głównego tematu rozmowy. Mają wiedzę, doświadczenie i chcą się nimi podzielić.

Co pani opowiadali?

– Lubią rozmawiać o rodzinie, przywoływać wspomnienia. Czasem widziałam, jak zmienił się dla nich świat. Narzekali, że na papierze mają naprawdę ładny podpis, ale kiedy w urzędzie muszą to zrobić na tablecie, to później nie rozpoznają swojego podpisu na dowodzie.

Seniorów zaskakiwało, że pani z nimi rozmawia?

– Nie byli zaskoczeni, bo i tak siedzieli w poczekalni. Kiedy zaczynaliśmy rozmawiać, cieszyli się rozmową samą w sobie. Ostatnio czekałam w przychodni i zapytałam starszą panią obok, na którą godzinę jest umówiona. Odpowiedziała, posiedzieliśmy parę minut w ciszy i zaczęła do mnie mówić. Wydaje mi się, że dziś jednym z najczęściej powtarzanych zdań jest: nie mam czasu. Skoro nie mam czasu, to tym bardziej nie chcę go poświęcić drugiej, nieznam mej, osobie. Na spotkanie ze znajomymi umawiamy się czasem z dwumiesięcznym wyprzedzeniem.

Z kolei seniorzy mają czas, ale nie mają komu go poświęcić.

Zwykle są też świadomi ograniczeń fizycznych i nie chcą być dla nikogo problemem. Społeczeństwo nie zwraca na nich uwagi, nie korzysta z ich wiedzy i doświadczeń. Chcąc nie chcąc w ten sposób sami się wycofują, a między pokoleniami budują się rozbieżności.

Dla dzisiejszych seniorów rozmowy w kolejce czy relacje z sąsiadami były czymś naturalnym. Może młodsze pokolenie odczuwa barierę przed rozmową z nieznajomym?

– Technologia wiele zmieniła. Mamy tysiące znajomych w sieci, ale na ilu moglibyśmy liczyć w realnym świecie? Dla seniorów relacje mają głębsze znaczenie. Ich bliższe znajomości muszą być oparte na zaufaniu. U młodych tak to nie wygląda, bo też trudniej budować zaufanie, jeśli w otoczeniu ma się tak dużą liczbę osób.

Wspominał pan o sąsiadach, ale kiedyś wśród nich nie było tak dużej rotacji. Można było powierzyć sąsiadowi klucze przed wyjazdem, a on przyszedł podlać kwiaty. W młodszych pokoleniu tego nie ma – sąsiedzi często się zmieniają, a my nie czujemy zwykłe potrzeby, żeby nawiązać relację z osobą zza ściany.

LUKASZ CYNALEWSKI/AGENCJA WYBORCZA.PL

Symulator, który wykorzystujemy do badań i pokazów, pozwala poczuć, jak może wyglądać życie starszej osoby. Uczy empatii

AGNIESZKA SOŁOCH
doktorantka UE

Zmiana pokoleniowa zachodzi także wśród seniorów. Co zmieni?

– Pierwsze poszlaki tego, jak może wyglądać świat seniorów za parę lat, widzę po moich rodzicach czy rodzicach partnera. Każdy ich wolny weekend, to spotkanie ze znajomymi, wyjście do teatru, krótki wypad nad morze. Dlatego liczę, że odejdziemy od tzw. kokonizacji. To coś, co zwykle przypisuje się seniorom. Zamknięcie w domu, który zaczyna stanowić centrum życia. Po co wychodzić do kina, skoro film można obejrzeć w domu?

Wierzę, że zaczniemy wychodzić na zewnątrz i być razem. Sporo namieszała pandemia, bo szczególnie dla osób starszych wyjście z domu w tamtym okresie wiązało się z dużym poczuciem zagrożenia. Dziś wróciliśmy do normalności i możemy przekonać seniorów do większej aktywności. Oczywiście, tworząc dla nich dopasowaną ofertę, a nie wyłącznie koła różańcowe (*śmiech*).

Poniekąd żartuję, ale trochę nie, bo pojdziecie do Kościoła także będzie się zmieniać wraz z wchodzeniem kolejnego pokolenia w wiek senioralny.

Jak stworzyć dobrze dopasowaną ofertę?

– Trzeba pytać seniorów, czego potrzebują i w jakich wydarzeniach chcą brać udział. Moim zdaniem dziś często tego brakuje. Trzeba też dopasować komunikację, bo niekoniecznie musi się to opierać o internet. Czasem lepsze będzie radio, zawieszenie plakatu czy reklama w gazecie. Warto, żeby senior wiedział, gdzie mo-

że pójść, a chętnie z tego skorzysta. Swoje badania prowadziłam w Poznaniu i Gnieźnie. W Gnieźnie dowiedziałam się, że kiedy zorganizowali dyskotekę dla seniorów, mieli tyle zapisów, że musieli szybko zapowiedzieć kolejną edycję.

Rozumiem, że pogadanka o lekach to tylko pozornie coś, co może zainteresować seniora?

– Dokładnie, trzeba odejść od takiego myślenia. Szczególnie w czasach, w których coraz większą popularnością cieszą się uniwersytety trzeciego wieku i inne inicjatywy. Wiele z nich seniorzy organizują oddolnie – np. w oparciu o koła gospodyń wiejskich czy grupy osiedlowe.

Jak będzie wyglądał świat seniora za 10 lat?

– Stereotyp zacznie się kruszyć. Z powodu zmiany pokoleniowej zaczniemy traktować seniorów bardziej naturalnie. Trudno będzie nam znaleźć w swoim otoczeniu przykład „klasycznej babci”. Nowoczesne babcie to nie takie, które tylko czekały na wnuki, żeby się nimi nieustannie zajmować. Powiedzą: dobrze, mogę przyjąć wnuka przez dwa dni w tygodniu, ale w pozostałe chcę realizować swoje zainteresowania, spotykać się ze znajomymi.

Prawdopodobnie seniorzy będą żyć pełnią życia, bo będą mieli więcej sił. To także efekt zmian pokoleniowych. Mamy coraz większą świadomość tego, jak dbać o zdrowie. Nie tylko my, najmłodsi, ale też reprezentanci pokolenia X.

Na wprowadzenie czekają też ciekawe rozwiązania z innych państw. W Hiszpanii działa telefon dla seniora. Jeśli czuje się samotny, może zadzwonić i porozmawiać. Konsultant może go też połączyć z innymi seniorami z okolicy, żeby pomóc im przestać doświadczać samotności.

Dopuszcza pani myśl, że seniorzy nie chcą z nami być? Być może zaniedbując ich przez lata, teraz zaczniemy nadrabiać zaległości. Aktywizować, kierować na nich reflektory, a oni źle będą się czuli na świeczniku.

– Na podstawie tego, co teraz wiem, seniorzy chcą być częścią wspólnoty. Musimy odpowiedzieć sobie na pytanie, czy tworząc inicjatywy zrzeszające wyłącznie ludzi w jednym wieku – są oni częścią wspólnoty, czy jednak nadal w barierce? Jeśli chcemy inkluzywnego społeczeństwa, powinniśmy się skupić na działaniach, które pokazują i tłumaczą różnice pokoleniowe.

Nie spotkałam nikogo, kto źle mówiłby o swoich dziadkach. Skoro mamy pozytywne doświadczenia rodzinne, dlatego nie skorzystam z tej perspektywy szerzej – w społeczeństwie. Tak, by senior był w nie włączony i żebyśmy my mogli czerpać od nich, a oni od nas. Przykładowo, my damy mu coś z technologii, a on nam rady na podstawie tego, co przeżył i widział.

Najważniejsze, to żeby nie wymyślać nawet najlepszych naszym zdaniem rozwiązań, nie pytając o zdanie zainteresowanych. Nie tworzyć dla seniorów bez seniorów. A przede wszystkim – nie możemy ich zmuszać, żeby zachowywali się tak, jak my tego chcemy. ●

Po pięćdziesiątce

ROK ŻYCIA

• **Właśnie w tym wieku według szacunków będzie połowa polskiego społeczeństwa do 2050 r.**

Konsolidacja szpitala na Polnej z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym

Nadzieja na znieczulenia

Uniwersytet Medyczny zapowiada lepszą opiekę nad kobietami w ciąży i lepszy dostęp pacjentek połączonych szpitali do specjalistów i diagnostyki.

Maria Bielicka

Proces łączenia szpitali rozpoczął się w środę, 17 czerwca. To wtedy Senat Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu wydał wstępną, warunkową zgodę na przeprowadzenie konsolidacji. Jeśli wszystkie formalności zostaną zakończone zgodnie z planem, proces zakończy się 31 grudnia tego roku. Efektów zmian możemy się więc spodziewać od stycznia.

Do połączenia Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego przy ul. Polnej z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym w Poznaniu, w którym pracuje obecnie 555 położnych i 105 lekarzy i 71 pielęgniarzek, potrzebna jest jeszcze zgoda Ministerstwa Zdrowia oraz rady społecznej szpitala. Decyzji resortu zdrowia władze uczelni spodziewają się jesienią.

Bez przenoszenia

Zmiany nie oznaczają przenoszenia oddziałów do budynków na rogu

Grunwaldzkiej i Przybyszewskiego, więc oddziały ginekologiczne, związane z opieką nad kobietami w ciąży i porodówki oraz neonatologia pozostaną w dotychczasowych budynkach przy ul. Polnej. Skutkiem konsolidacji ma być przede wszystkim poprawa opieki nad pacjentkami. – Obecnie, w związku z tym, że wiek rodzących znacznie się podwyższył, coraz częściej w ciążę zachodzą kobiety z chorobami współistniejącymi. I te pacjentki, w ramach jednego szpitala, będą miały znacznie lepszy dostęp do specjalistów z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego, którzy dotąd się nimi opiekowali w poradniach – wyjaśnia prof. Ewelina Gowin, rzecznik Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. I dodaje, że ma na myśli np. ciężarne z przewlekłymi zapaleniami jelit, z problemami endokrynologicznymi, z wadami serca czy chorobami nerek. To oznacza też, że ci lekarze konsultujący te kobiety będą mieli pełną wiedzę o dotychczasowym przebiegu choroby na podstawie dokumentacji medycznej.

Jednocześnie pacjentki szpitala z Polnej będą mogły korzystać np. z badań rezonansem magnetycznym czy z tomografii komputerowej, bo na Polnej pracownie są mniejsze, gorzej wyposażone niż w USK i nie działają

FOT. RAFAŁ POZORSKI / AGENCJA WY

*Coraz częściej
w ciążę zachodzą
kobiety z chorobami
współistniejącymi*

PROF. EWELINA GOWIN
rzecznik UM w Poznaniu

całą dobę. Po 1 stycznia będzie możliwy transport pacjentek pomiędzy placówkami w celu wykonania badań o każdej porze.

Jak podkreśla prof. Ewelina Gowin, u coraz większej liczby ciężarnych wykrywany jest też nowotwór. – I te panie także będą konsultowa-

ne u onkologów z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego jeszcze zanim dziecko się urodzi.

Rzeczniczka uczelni wyjaśnia, że w tej chwili takie konsultacje nie są możliwe, bo mogą je przeprowadzać tylko lekarze, z którymi szpital ma podpisane umowy na takie usługi. Dotyczy to również innych pacjentek Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego, które od stycznia będą mogły bez przeszkód korzystać z porad. Analogicznie, z porad ginekologów, będą też mogły korzystać pacjentki USK, jeśli pojawi się taka konieczność.

Współpraca

Taka współpraca ma też pozwolić lepiej wykorzystać specjalistów z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Ewelina Gowin wskazuje przede wszystkim na anestezjologów, których na Polnej brakuje. – Anestezjododzy chcą pracować tam, gdzie wykonywane jest całe spektrum świadczeń. Na Polnej tak nie jest, bo to właściwie wyłącznie znieczulenia – wyjaśnia rzeczniczka. I dodaje: – Po połączeniu będzie można ustalać dyżury lekarzy z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego na zmianę – na Grunwaldzkiej i na Polnej, bez konieczności podwójnego zatrudnienia. W ten sposób, dzięki konsolidacji, na Polnej bę-

dzie większa szansa otrzymania znieczulenia przy porodzie naturalnym.

Korzyści z konsolidacji ma mieć również uczelnia: – Większy szpital, to większy zakres usług, a więc i większe możliwości negocjowania kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia i większe szanse w konkursach np. ogłaszanych przez Agencję Badań Medycznych na dofinansowanie zakupu sprzętu, czy remontów – dopowiada prof. Gowin. – Ten krok pozwoli też lepiej wykorzystać pracowników administracji (na Polnej dział administracyjno-techniczny to 179 osób).

Uczelnia zapowiada, że połączenie szpitali nie będzie wiązać się ze zwolnieniami pracowników. – Nie ma mowy o żadnym zwalnianiu personelu. Pracownicy automatycznie staną się pracownikami USK bez konieczności zmiany umów czy ponownego zatrudniania się – podkreśla Ewelina Gowin.

To nie pierwsza konsolidacja prowadzona przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny. Wcześniej przyłączony został do niej dawny szpital wojskowy, a potem też szpital im. Przemienienia Pańskiego, tyle że w tym przypadku łączenia oznaczały przeprowadzki. Oddziały szpitalne z ul. Długiej zaczęły się przenosić do nowych budynków przy Grunwaldzkiej pod koniec tego roku. ●

REKLAMA

Poznań/34438168

UNIWERSYTET
PRZYRODNICZY
W POZNANIU

WYDZIAŁ
EKONOMICZNY

Poznaj nas lepiej.

Ekonomiczny na Przyrodniczym? *No przecież!*

Ekonomia

studia I i II stopnia
stacjonarne | niestacjonarne

Finanse i Rachunkowość

I i II stopień
stacjonarnie | niestacjonarnie

Po więcej informacji,
skanuj kod QR

wes.up.poznan.pl

Słówko • Literówka Quizy • Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

WÓJT GMINY CZERWONAK

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399) informuję, że dnia 26.06.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak, ul. Źródłana 39, został wywieszony na tablicy ogłoszeń oraz opublikowany na stronie internetowej Gminy Czerwonak **Wykaz** nieruchomości będącej własnością Gminy Czerwonak, przeznaczonej Zarządzeniem Nr 185/2026 Wójta Gminy Czerwonak z dnia 18.06.2026 r. do oddania w dzierżawę działka nr 256/5, arkusz mapy 20, obręb Czerwonak, o pow. 0,0318 ha. Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak - pok. 215, tel. 61/ 65 44 253.

Poznań/34440824

Prezydent Miasta Poznania

informuje, że w dniu 26.06.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta Poznania, Pl. Kolegiacki 17, został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiącej własność Miasta Poznania, położonej w Poznaniu przy ul. Głuchowskiej 26A (obrub Górczyn, ark. mapy 24, działka nr 55/13), przeznaczonej do sprzedaży na rzecz jej użytkownika wieczystego. Wykaz zamieszczony został także na stronie internetowej Urzędu Miasta Poznania, w Biuletynie Informacji Publicznej.

Poznań/34440434

Prezydent
miasta stołecznego
Warszawy

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem”) toczy się postępowanie administracyjne z wniosku złożonego w dniu **22 października 1958 r.** przez **Zofię Kruczkowską** zamieszkałą w **Poznaniu** (ostatnie znane Urzędowi miejsca zamieszkania) – o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym”) dla nieruchomości położonej w Warszawie przy **ul. Tarniny** oznaczonej **nr. hip. Służew-Służewiec dz. 974** (zwanej dalej „Nieruchomością”). W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłosiwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

Poznań/34440692

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:

ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI

oraz:

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach

Więcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

WSPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU:
ZDROWIE TO NOWY LUKSUS

Herstorie:

Niewidzialne służące z Zamku Książ

Podróże:

Ikaria, wciąż niezadeptana grecka wyspa

Balkon:

Dekoracje na styl włoskiego podwórka

wysokieobcasy
extra

Numer dostępny z prezentem do wyboru:
skarpetkami złuszczałymi Silcatil
lub kolagenem do picia Primabiotic Collagen*

*suplement diety

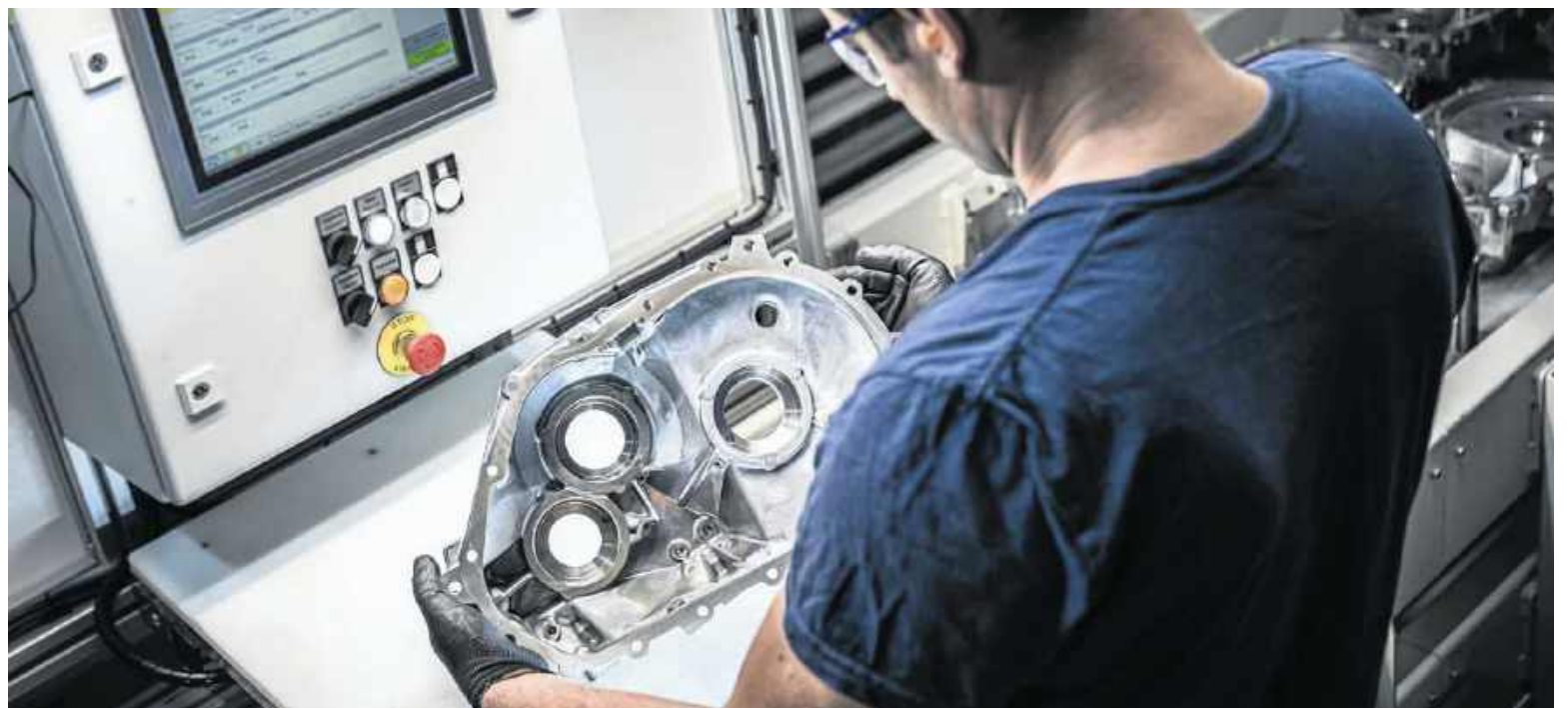

W hali, skąd wyszli robotnicy w Czerwcu '56

Odlewnia prototypów Volkswagena

Będą tu produkowane komponenty wykorzystywane podczas rozwoju i testowania pojazdów nowej generacji. Inwestycja ma wzmocnić pozycję poznańskiego zakładu w strukturach Volkswagena i zwiększyć bezpieczeństwo miejsc pracy.

Agnieszka Jaworska-Goździewska

Hala odlewni na poznańskiej Wildzie żyje własnym rytmem. Z jednej strony słychać jednostajny szum wentylatorów, z drugiej metaliczny stukot i syk urządzeń. W powietrzu unosi się charakterystyczny zapach rozgrzanego metalu i przemysłowej pracy. Przez okna wpada czerwone światło, rozlewając się po ścianach, które pamiętają historię.

Obecnie w historycznej hali trwa remont dachu, który zostanie podniesiony, by można tam było pracować w bardziej komfortowych warunkach i zainstalować maszyny o większych gabarytach.

Siedemdziesiąt lat temu z tych samych hal wyszli robotnicy, domagając się chleba, godności i lepszego życia. Nie wiedzieli jeszcze, że ich marsz stanie się pierwszym wielkim buntem przeciwko komunistycznej władzy. Dziś, w roku siedemdziesiątej rocznicy Poznańskiego Czerwca 1956, w tych samych murach mówi się o elektromobilności, sztucznej inteligencji, prototypach samochodów przyszłości i zabezpieczeniu miejsc pracy na kolejne dekady.

GDY SYRENA WEZWAŁA DO BUNTU

Kiedy 28 czerwca 1956 roku o świcie zawyły syreny, z Fabryki Wagonów W-3 (części ówczesnych Zakładów im. Józefa Stalina, czyli dawnego Cegielskiego) wyszło tysiące robotników. Cegielski był wówczas przemysłowym sercem Poznania. Produkowano tu wagony, lokomotywy i maszyny dla całego kraju. Fabryka stanowiła symbol wielkopolskiej pracowitości, ale była też miejscem ciężkiej pracy, coraz wyższych norm i rosnącej frustracji. Robotnicy nie stawiali na polityczną rewolucję, upominali się jedynie o sprawę najbardziej podstawową: uczciwe wynagrodzenie, godne

• – **Sztuczna inteligencja daje nam możliwość wykorzystania ogromnych ilości danych, które każdego dnia powstają w procesach produkcyjnych. Dzięki temu możemy tworzyć wzorce i optymalizować warunki pracy na odlewni – mówi Robert Wielgoss, dyrektor Odlewni Volkswagena Poznań.**

FOT. VOLKSWAGEN

warunki życia i szacunek. Wśród protestujących byli ojcowie rodzin, młodzi robotnicy i uczniowie. Byli także ci, którzy tego dnia przypadkiem znaleźli się na ulicach Poznania i już nigdy nie wrócili do domu. Poznański Czerwiec pozostawił po sobie nie tylko polityczne konsekwencje, ale również ludzkie historie, które do dziś budują pamięć o tamtym buncie.

Jedną z najbardziej niezwykłych historii są losy aktora Zdzisława Wardejny, który w 1956 roku był nastolatkiem przypadkowo zamieszonym w protest. Omyłkowo uśmiercony młodzieniec szczęśliwie wrócił po 3 dniach do zrozpaczonej rodziny, a dziś jego historię możemy poznać między innymi dzięki spektaklowi „Zdzisiek”, którego prapremiera odbyła się 26 czerwca br. w Teatrze Nowym.

FABRYKA NIE ZATRZYMAŁA SIĘ W CZASIE

Dzisiaj ten sam adres, ulica 28 Czerwca 1956 roku (70 lat temu – Feliksa Dzierżyńskiego) niesie zupełnie inne skojarzenia. Na terenie dawnego Cegielskiego działa od-

lewnia Volkswagen Poznań, jeden z najnowocześniejszych zakładów tego typu w Europie.

Pamięć o wydarzeniach sprzed siedmiu dekad jest tu jednak wciąż obecna.

– Nasza firma zawsze bierze udział w wydarzeniach upamiętniających Czerwiec '56. Od 2018 roku przez teren odlewni regularnie przebiega Bieg Pamięci, poświęcony tym wydarzeniom, a podczas rocznicowych obchodów składamy kwiaty przed tablicą przy ulicy 28 Czerwca. W ten sposób pamiętamy o tym, co wydarzyło się tutaj 70 lat temu” – mówi Marek Gajda, kierownik Serwisu Technicznego Odlewni.

– Czerwiec '56 jest jednym z ważnych wydarzeń, które rozegrały się na tym terenie, ale historia tego miejsca jest znacznie dłuższa. To piękna, wielowątkowa historia fabryki, która zaczęła się jeszcze w XIX wieku” – podkreśla Marek Gajda.

Chcąc to zrozumieć, wystarczy spojrzeć w górę na stalowe konstrukcje, które pamiętają dawne pokolenia pracowników, czy na mury, które przeżyły zabory, wojny, komunizm i gospodarczą transformację.

CZĘŚCI DO PRZYSZŁOŚCI

Do tej wielowątkowej historii dopisywany jest właśnie kolejny rozdział. W poznańskim zakładzie powstaje bowiem odlewnia prototypów koncernu Volkswagen. Od 2027 roku będą tu produkowane komponenty wykorzystywane podczas rozwoju i testowania pojazdów nowej generacji. Wśród nich znajdują się między innymi obudowy silników elektrycznych, przekładni kierowniczych i elementy podwozia. To inwestycja, która ma wzmocnić pozycję poznańskiego zakładu w strukturach Volkswagena i jednocześnie zwiększyć bezpieczeństwo miejsc pracy.

– Prototypy mają dla koncernu ogromne znaczenie. Rozwój elektromobilności i pojawianie się kolejnych generacji samochodów oznaczają konieczność projektowania i testowania nowych rozwiązań. Chcemy robić to wewnętrznie, wykorzystując nasze zaplecze techniczne i technologiczne, aby produkować prototypy najwyższej jakości, a jednocześnie w sposób zoptymalizowany kosztowo – mówi Robert Wielgoss, dyrektor Odlewni Volkswagena Poznań.

Nowa odlewnia będzie korzystać z technologii, które jeszcze niedawno wydawały się domeną laboratoriów badawczych – drukarek 3D do rdzeni odlewniczych, tomografii komputerowej i rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji.

– Sztuczna inteligencja daje nam możliwość wykorzystania ogromnych ilości danych, które każdego dnia powstają w procesach produkcyjnych. Dzięki temu możemy tworzyć wzorce i optymalizować warunki pracy na odlewni, czyniąc procesy bardziej efektywnymi i przewidywalnymi” – dodaje Robert Wielgoss.

Dla załogi oznacza to również nowe kompetencje. W najbliższych tygodniach rozpoczną się szkolenia, bo proces projektowania, drukowania i odlewania prototypów znacząco różni się od tego, który dziś funkcjonuje w zakładzie.

– Uruchomienie odlewni prototypowej to dla nas ogromna szansa na pozyskiwanie nowych komponentów i budowanie przewagi konkurencyjnej. Powstające w Poznaniu centrum kompetencji da nam realny wpływ na to, jak będą wyglądały produkty przyszłości – mówi Sławomir Polowczyk, kierownik projektu Odlewni Prototypów.

Samochody, które za kilka lat wyjadą na drogi Europy, będą miały w sobie części, których historia zaczęła się właśnie tutaj, na Wildzie. ●

Uruchomienie odlewni prototypowej to dla nas ogromna szansa na budowanie przewagi konkurencyjnej. Powstające w Poznaniu centrum kompetencji da nam realny wpływ na to, jak będą wyglądały produkty przyszłości

SŁAWOMIR POLOWCZYK
kierownik projektu Odlewni Prototypów

wyborcza

wyborcza.pl

TV

26
CZERWCA
2
LIPCA
2026

VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

DAVID TENNANT
DLA „WYBORCZEJ”:
„RYWALE” TO DUŻO
DRAMATÓW,
DUŻO ZABAWY
I DUŻO SEKSU
S. 2-4

POLECAMY SERIALE
DO NADROBIENIA
S. 3

MORFEUSZ

Jak zostałem gangsterem w Szczecinie S. 4-5

Dużo dramatów, dużo zabawy i dużo

SEKSU

– „*Rywale*” to komediodramat
z naciskiem na dramat.

Ryzykowny, ale bardzo pociągający
– mówi **David Tennant**, szkocki aktor.

MAJA STANISZEWSKA: Sądzę, że wypowiem się w imieniu wszystkich widzów „Rywali”: dobrze cię widzieć w drugim sezonie. Martwiliśmy się.

DAVID TENNANT: Cieszę się, że się martwiliście. Choć, oczywiście, mój bohater Tony Baddingham zasłużył na wszystko, co go spotkało. Ale, jak widać, potrafi się podnieść. Został poważnie ranny, ale go to nie wykończyło. Przeciwnie, raczej sprawiło, że jest jeszcze gorszy.

Czyli nie zrobił postępów?

– Ależ zrobił, tyle że nie w kierunku, w którym by należało. Nie odnalazł zen ani żadnych moralnych wyżyn, jest jeszcze bardziej bezwzględny. I w drugim sezonie robi straszne rzeczy, choć nie ze swojego punktu widzenia. On się po prostu stara wygrać, odnieść sukces i pilnować, by niewłaściwi ludzie nie dostali się na stanowiska dające władzę czy wpływy. Uważa, że wszystko, co robi, jest w pełni uzasadnione. I że on sam jest właściwym człowiekiem do kierowania wszystkim wokół.

Tony postrzega władzę jako cel sam w sobie, co wynika z jego problematycznego stosunku do swojej klasy społecznej, do brytyjskiego systemu klasowego. Jest czło-

wiekiem z awansu i nie daje rady rozbić szklanego sufitu urodzenia, właściwych szkół itd. A to go wyjątkowo drażni.

Jednym z częściej pojawiających się pytań w pierwszym sezonie było to o szkołę, oddzielającą natychmiast arystokratów po Eton czy Harrow od tych, którzy chodzili do mniej prestiżowych szkół prywatnych i od pospólstwa ze szkół publicznych. A ty do jakiej szkoły chodziłeś?

– Do Paisley Grammar School, która wbrew nazwie nie była wcale prestiżowym publicznym liceum akademickim, tylko zupełnie zwyczajną szkocką szkołą średnią. Starą i ładną, ale nie taką, w której spotkałabyś przyszłych bohaterów „Rywali”.

To wciąż ma znaczenie w Wielkiej Brytanii?

– Zależy od perspektywy. Dla niektórych to niezwykle ważne, wiąże się to z wieloma założeniami, które ludzie mają w kwestii klasy społecznej czy wartości innych. Ale ci,

FOT. STUART C. WILSON / GETTY IMAGES

z którymi chodziłem do szkoły, nie wywodzą się z takiego środowiska. Nie twierdzą, że w Szkoci tego zupełnie nie ma, ale to na prawdę specyficzna cecha Anglii. Często wiąże się z odziedziczonym majątkiem czy tytułami i z pewnością jest raczej arystokratyczne niż merytokratyczne.

„Rywale” są ucieczką od rzeczywistości, a jednocześnie serial porusza kwestie klasowe, rasowe, seksizmu czy homofobii. Trudno zachować równowagę między lekką formą i trudnymi tematami?

– Te dwie rzeczy się nie wykluczają. Przeciwnie, uważam, że mogą całkiem zgrabnie współgrać. Akcja „Rywali” rozgrywa się w przeszłości – nie setki lat temu, ale z pewnością jest to serial osadzony w konkretnej epoce. Więc tak samo jak u Dickensa czy Trollope’a patrzymy na świat przez pryzmat przeszłości, co pozwala nam komentować rozmaite nierówności: system klasowy czy stosunek do kobiet. Porównujemy się z tym, jak było kiedyś, i to pozwala nam zorientować się, gdzie jesteśmy dziś.

Może brzmi to nieco sucho i sztywno, ale serial, podobnie jak książka Jilly Cooper, jest bardzo gęsty. Dużo w nim dramatów, ale też dużo zabawy i dużo seksu, co czyni go rozrywkowym.

Radość z czytania czy oglądania „Rywali” daje napęd. I jest to zabawa, która zapewnia wytchnienie od rzeczywistości, ale to nie oznacza, że nie może jej również odzwierciedlać. Kiedy coś jest zbyt fantastyczne i eskapistyczne, to nie tworzy z widzem czy czytelnikiem więzi emocjonalnej. Mam nadzieję, że nasza historia wywołuje emocje, choć jednocześnie nie jest nachalna.

Podoba mi się w „Rywalach” różnorodność i złożoność relacji małżeńskich. Każda z par jest inna i każda ma inne wyzwania. Twój na co dzień bezwzględny bohater potrafi być czuły w stosunku do swojej żony Moniki. Co nie znaczy, że jej nie zdradza. Ale patrzy na nią w szczególnie sposób.

– Nasi scenarzyści nie tylko doskonale znają książkę Jilly, ale są świetnymi znawcami ludzkiej natury. Żaden związek w serialu nie jest jednoznaczny.

Tony’ego i Monicę łączy bardzo głęboka więź, ale jednocześnie on jest dla niej okropny i ciągle ją zdradza. Jednak to nie oznacza, że jej nie kocha. Czasami traktuje ją trochę jak matkę, a ona przyjmuje tę rolę, bywa też dla niego przeszkodą w osiągnięciu celu. W jednym związku mogą współistnieć elementy, które w innym byłyby sprzeczne. Myślę, że relacja Tony’ego i Moniki jest z jednej strony rozpoznawalna i znajoma, a jednocześnie bardzo specyficzna i wyjątkowa.

Wszystkie relacje w serialu takie są. Weźmy historię miłosną między Freddiem i Lizzie, czyli dwójgim ludzi, którzy zdradzają swoich małżonków. To powinno wzbudzić w widzach wstręt, ale ponieważ rozumiemy złożoność sytuacji, w której się znaleźli – wiemy, gdzie przez swoje drugie połowy zostali zawiedzeni, gdzie musieli iść na kompromisy – pragniemy, żeby im się udało.

Dzięki Jilly i scenarzystom jesteśmy zdezorientowani, komu kibicować. Bo kiedy już nam się wydaje, że kogoś skreśliłszy jako paskudnego człowieka, ten robi coś, co budzi naszą sympatię. Myślę, że nawet Tony potrafi to czasem osiągnąć dzięki swojej relacji z Moniką, która jest jedną z jego nielicznych pozytywnych stron.

Zagrałeś wiele czarnych charakterów, a co nowego dał ci Tony?

– Tony przemieszcza się między dramatycznymi, emocjonalnymi scenami, a takimi, które są wręcz kempowe i dość głupie. Raz jest czuła scena z Moniką, kiedy oglądają telewizję i są dla siebie mili. A za chwilę wielki, operetkowy wręcz moment, w którym rozdiera kogoś na strzępy w swoim biurze lub knuje coś, co zniszczy czyjeś życie i karierę. Taka mieszanina jak w życiu, ale jak rzadko na ekranie.

Spędzamy na planie dużo czasu zastanawiając się, czy temperatura jest odpowiednia, czy się nie zatracamy za bardzo, czy nie jest zbyt śmiesznie, czy nie gubimy historii.

Kiedy kręciliśmy pierwszy sezon, nie mieliśmy jeszcze pojęcia, jak to będzie wyglądało po zmontowaniu, z tą wspaniałą ścieżką dźwiękową z lat 80., szybkimi cięciami i soczystymi kolorami. Teraz już wiemy, jaki ton ma nasz serial. Że to komedio-dramat z naciskiem na dramat. Dość ryzykowny, ale bardzo pociągający.

Byłeś zaskoczony, że powstanie drugi sezon?

– Myślę, że taka była ambicja od początku. W końcu finał pierwszego sezonu zawierał wiele cliffhangerów. Ale nie było wiadomo, jak serial zostanie odebrany przez publiczność. Sam nie potrafiłem sobie tego do końca wyobrazić.

Moja żona znalazła książki i kiedy po raz pierwszy przeczytała scenariusz, od razu stwierdziła, że to będzie wielki hit. I teraz czuje się świetnie z tym, że miała rację.

Choć to rosło stopniowo. Pod szkołą naszych dzieci zrobiło się ciekawie, kiedy kilka tygodni po premierze ludzie, którzy dotąd nie zwracali na mnie uwagi podchodzili, żeby powiedzieć, że obejrzelili „Rywali” w weekend. Dało się po prostu zauważyć, że serial zyskuje popularność w sposób organiczny.

Warto zobaczyć

FOT. PRIME VIDEO

DOBRY OMEN

Dramat, sci-fi, komedia, Wielka Brytania, USA, RPA 2019-26

3 sezony i film | Prime Video

Znają się od początku świata i to nie jest metafora. Anioł Crowley, którego gra David Tennant, pomógł stworzyć Wszechświat, ale upadł i jako demon kuśił Ewę w Raju. Azirafal (Michael Sheen), pozostał aniołem, choć niekoniecznie zawsze słucha rozkazów góry.

Crowley jest typem gwiazdora rocka, hedonistą w szybkim samochodzie. Azirafal to z kolei stary kawaler, właściciel księgarni, który jednak niechętnie rozstaje się z książkami, miłośnik świętego spokoju. Tworzą zabawny i intrygujący duet, a absurdalne sytuacje oraz absurdalny, bardzo angielski humor serialu dostarczają widzom sporo satysfakcji.

FOT. DISNEY+

RYWALE

Dramat, Wielka Brytania 2025-

2 sezony | Disney+

To była jedna z najzabawniejszych serialowych niespodzianek 2024 r. Ekranizacja pikantnej powieści Jilly Cooper z lat 80., rozgrywającej się wśród luksusowych wiejskich rezydencji zamieszkałych przez bajecznie bogatych, ustosunkowanych i napalonych pełna jest zwrotów akcji i seksu.

Główni bohaterowie: arystokrata z urodzenia Rupert Campbell-Black (Alex Hassell), arystokrata z awansu Tony, lord Baddingham (David Tennant), i irlandzki dziennikarz Declan O'Hara (Aidan Turner) stanowią bardzo męski, bardzo ambitny i naładowany testosteronem trójkąt, wokół którego kręci się opowieść o rywalizacji o telewizyjną koncesję, ale przede wszystkim o kobiecie, władzę, wpływy i to, czyje jest na wierzchu.

➤ Myślę, że zaskoczył wiele osób, bo byli tacy, którzy wiedzieli, że im się to spodoba, znali twórczość Jilly i czekali z niecierpliwością. Byli tacy, którzy spodziewali się, że im się nie spodoba, bo skreślili ją jako pisarkę, a serial ich zaskoczył. I oczywiście, byli też tacy, którzy nic nie wiedzieli. I dobrze się bawili.

Mówisz, że nie wiedziałeś, jaka będzie reakcja na serial. Nie bałeś się, że publiczność go odrzuci, poczuje się urażona?

– Nie sądzę, bo nie wydaje mi się, żebyśmy gloryfikowali zjawiska, które i ja, i publiczność uznajemy za negatywne. Komentujemy, jak okropne były niektóre poglądy w społeczeństwie i jak daleko od nich odeszliśmy. Jednocześnie zastanawiamy się, czy na pewno zaszliśmy tak daleko, jak nam się wydaje. I to część meta-rozmowy, jaką serial prowadzi z widownią.

Skoro rozmawiamy w domu serialowych O'Harów, wrogów Tony'ego, w którym odbywa się przyjęcie, to czy to znaczy, że Tony zamierza im je zepsuć?

– To twoje pochopne założenie. Przyjechałem z planu w zupełnie innym miejscu, gdzie kręciłem sceny, których nie potrafię nawet opisać. To coś zupełnie innego niż wszystko, co zrobiłem do tej pory.

Wypatruj ich. Myślę, że gdzieś na początku dziesiątego odcinka.

Brzmi zachęcająco, zwłaszcza że grałeś i Doktora Who, i demona w „Dobrym omenie”, więc trudno sobie wyobrazić coś, czego jeszcze nie robiłeś.

– Naprawdę spotykamy się w niezwykłym dla mnie dniu. Chciałbym móc ci o nim opowiedzieć, ale cóż...

Jak myślisz, czym zajmowałby się Tony Baddingham w 2026 roku?

– Dobre pytanie. Przypuszczam, że nie byłaby to już telewizja, bo ta bardzo się zmieniła w epoce serwisów społecznościowych. Te z kolei byłyby dla niego za mało namacalne. Może nieruchomości? Mógłby parzyć, jak rosną nowe inwestycje, jak za sprawą jego decyzji zmienia się przestrzeń wokół, a przecież on lubi widzieć swoją władzę, swój wpływ. Mieć wpływ – to jest dla niego kluczowe.

Ale Tony jest jak rekin, wyczuwa krew w wodzie, więc gdyby zwierzył okazję, to by ją złapał i we współczesnych czasach. Jego ojciec był handlarzem bronią. Mogę sobie wyobrazić, że wróciłby do tego. To miałoby sens. W końcu to branża rozwijająca się, prawda?

ROZMAWIAŁA MAJA STANISZEWSKA

DAVID TENNANT

(ur. 1971) – szkocki aktor. Jego prawdziwe nazwisko brzmi McDonald, zmienił je, by nie być mylonym z aktorem Davidem McDonailem. Od dziecka uwielbiał serial „Doktor Who” i postanowił zostać aktorem, by kiedyś wcielić się w Doktora. Jego marzenie spełniło się w 2005 roku. Wystąpił w trzech sezonach kultowego serialu, wrócił w odcinkach specjalnych w 2023 roku. Ma na koncie liczne role w serialach, m.in. „Broadchurch”, „Jessica Jones” czy „Des”, a także w teatrze, w tym w spektaklach Royal Shakespeare Company, której jest członkiem.

Morfeusz” to kolejny owoc fascynacji polskich filmowców gangsterskim światkiem.

Przemoc, narkotyki, rulony banknotów, walki w oktagonie, tancerki przy rurach. To zestaw obrazków, który od lat krąży po polskich filmach i serialach. Zmienia się co najwyżej tło.

Reżyser Maciej Migas korzysta z tych schematów, zabierając nas w świat grubo ciosanych postaci i wątków, które gdzieś już widzieliśmy. Twórcom trudno jednak zarzucić, że ukrywają swoje intencje. Już pierwsze minuty serialu jasno komunikują, czego możemy się spodziewać. Trzech gości bawi się na jachcie z wianuszkami półnagich dziewczyn przy dźwiękach przeróbki „Ev'ry Night” Mandaryny. Po chwili jeden z nich skończy z torbą foliową na głowie.

Warszawa udaje Szczecin

Adwokat Piotr Leyer (Kamil Szeptycki) w grywa głośną sprawę o odszkodowanie przeciwko państwu. Jego kariera nabiera tempa.

Przez lata udało mu się trzymać z dala od mafijnej działalności rodziny. Teraz musi zrobić wyjątek.

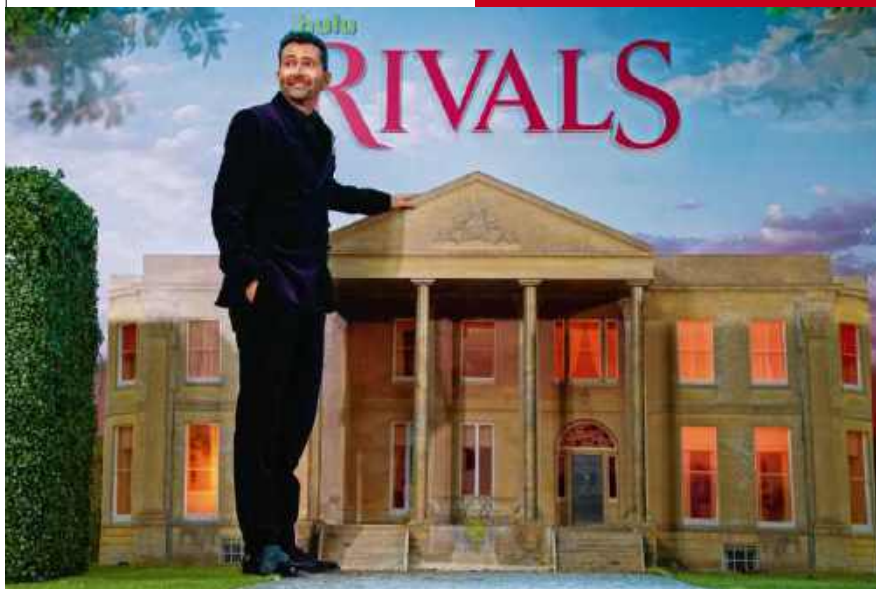
Z więzienia dzwoni bowiem ojciec (Andrzej Grabowski). Brat Piotra został zamordowany, trzeba sprowadzić ciało – co nie będzie wcale takie proste – i zorganizować pogrzeb. Wydaje się, że po wszystkim adwokat wróci do spokojnego życia. Ale nie potrafi.

„Gena nie wydłubiesz, Piotrusiu” – twierdzi szef konkurencyjnego gangu, grany przez Andrzeja Konopkę. Nie wierzy, że młody Leyer nie planuje przejąć rządów po bracie. Przeczucie go zresztą nie myli.

Po co właściwie główny bohater „Morfeusza” pcha się do świata, przed którym tak długo się bronił? Kieruje nim potrzeba udowodnienia ojcu własnej wartości, pokusa pieniędzy, a może jeszcze coś innego? Scenariusz Michała Wawrzeckiego przechodzi nad tą decyzją do porządku dziennego, nie dając przekonującej odpowiedzi.

Nie mam również pojęcia, dlaczego serial, którego akcja rozgrywa się w Szczecinie, został nakręcony w dużej mierze na ulicach Warszawy. Wybór miejsca był podyktowany wymogami fabuły: ze względu na przemysł potrzeba było miasta portowego. Szczecin ma charakterystyczny gniazdzisty układ ulic, monumentalne gmachy z przełomu XIX i XX wieku oraz kilka wyrazistych ikon współczesnej architektury.

W najlepszych serialach miasta stają się pełnoprawnymi bohaterami opowieści. Tymczasem w „Morfeuszu” w zbyt wielu scenach oglądamy Warszawę przebraną za Szczecin. Jeśli mnie oko nie myli, klub

FOT. JEFF SPICER / GETTY IMAGES

FOT. B. MROZOWSKI / SKYSHOWTIME (2)

Jak zostałem gangsterem w Szczecinie

Zarys fabuły „Morfeusza” brzmi jak zapowiedź współczesnej greckiej tragedii. Szkoda, że twórcy nie poszli tym tropem.

Leyerów mieści się na tyłach Nowego Świata. Kiedy jedna z dziewczyn zmuszanych do prostytucji w lokalu ucieka – swoją drogą dramatyczne okoliczności przynoszą chwilami niezamierzenie komiczną sekwencję – oglądamy pościg ulicami: Myśliwicką i Karową.

Oczywiście, jedno miasto „grające” inne to powszechne rozwiązanie. Sztuka polega jednak na tym, żeby widz przestał to zauważać.

Dość szybko złapałem się na tym, że historia głównego bohatera przestała mnie

obchodzić. Nie ma w tym winy Kamila Szeptyckiego – to raczej kwestia scenariusza. Za pstryknięciem palców z uczciwego adwokata Piotr staje się specjalistą od międzynarodowych przekrętów, a w jego działaniach brakuje konsekwencji. Mnie to nie przekonuje.

Andrzej Konopka jak złoto

Gdybym miał więc szukać w tej układance wątku z największym potencjałem, znalazłbym go w postaci policyjnej wtyki w szeregach Leyerów. Być może dlatego, że jako

jeden z nielicznych bohaterów ma coś do stracenia, sprawia wrażenie człowieka rozdartego. Nie wiem, czy fabuła przepisana z jego perspektywy nie dawała większego pola do popisu. Ale i to już przecież nieraz widzieliśmy.

Dlatego największą przyjemność sprawiało mi oglądanie Andrzeja Konopki. To rzecz jasna nic nowego, bo przecież ten aktor potrafi zamienić w perłkę nawet epizod. Tutaj pożyczka okulary od Pershinga i ciągle coś przeżuwa. Właściwie za każdym razem zastajemy Dareczka przy jedzeniu. Nad talerzem zupy, z jabłkiem w dłoni albo gofrem, kiedy próbuje się nie upaść białą śmietaną.

Wcina, gryzie, memla. Albo przynajmniej pije kawę. Pianka zostaje mu na wąsach. Prosty zabieg, który ma nadać postaci charakterystyczny rys? Tyle że Konopka potrafi sprzedać nawet taki banał i zamienić go w złoto.

Z kolei Andrzej Grabowski pojawia się na ekranie w kapeluszu godnym dona Corleone i w paru scenach puszcza do widza oko innymi odniesieniami. Po latach odsiadki jego bohater nie rozumie fenomenu Instagrama i dziwi się potrzebie dokumentowania każdej chwili życia. Pod maską bezwzględного gangstera skrywa się też człowiek próbujący odbudować relację z synem. Znacznie większe szanse na odkupienie win daje mu rola dziadka. Wnuki nie pamiętają jego błędów, nie rozliczają go z lat nieobecności. Mogą zobaczyć w nim kogoś zupełnie innego niż Piotr.

Z taką obsadą można było zdziwiać znacznie więcej. Tymczasem „Morfeusz” zadowala się odtwarzaniem schematów, które dawno przestały robić wrażenie. To wtórna mieszanka kina sensacyjnego i thrillera mająca problemy z wiarygodnością nawet w ramach przyjętej konwencji.

Twórcy nie ustrzegli się niedociągnięć technicznych, co widać choćby w źle zmontowanej scenie pościgu motorówkami. Operator Bartek Cierlica wykorzystuje rzadkie momenty, żeby obraz służył czemuś więcej niż jedynie narracji. Obejrzałem do końca raczej z obowiązku niż z przyjemności.

PIOTR GUSZKOWSKI

MORFEUSZ

serial kryminalny, Polska 2026, wyk. Andrzej Grabowski, Kamil Szeptycki, Mateusz Kmieciak, Sylwia Gola

odc. 5/7, SkyShowtime

Szyfroparoma

umoru- sane dziecko	hałas i biega- nina	tódz indiańska ekscentryk		np. uspo- kajający alkohól z ryżu		z woj- skową chowką	nagła kompro- mitacja	jón z minu- sem	niedzara	miasto nad Solawą	organi- zacja z FAO	... Lee Jones, aktor	zagranie rolli	śpiewał „Nie płacz kiedy odjadę”
						chora w gabiniecie lekarza	17	15						miasto w powie- cie lido- barskim
zagrała w „Kono- pletce”	opatry- wanie sym- boli					7	11	15	10	5		jeździć w masce piersiów laguny	Golda, była premier Izraela	
				uczestnik rozbio- rów Polski		1		6	5	15	10		Wojciech z radia	
zabawne zdarzenie	Jacek, kierowca rajdowy			godność biskupa	3	17	5	16	8	7	17	15	12	wyrob z drewna
				owoc o dużej pestce		imien- niczna Bratnego	2	7	13	15	10	15		9
skrzynka na kosz- towności			8	15	12	18	19	15		15	14	3	biblio- teczny mebel	elektroda ujemna
... i zachody słońca	boczna część czoła	do bujania się		waluta Iraku lub Libii		z topo- rem na szafocie	8	15	12	ma źródła w Bes- z wierz- wieckim	Niejaadek z wier- szyka	biatyłka		
						nizsze od koni		14	Irving, pisarz				cząstka materii	60-pro- centowy trunek
wojskowy kolór				dział fizyki			17	12	4	Kulesza				
nauczy- ciel francu- skiego							12	15	amant, wielbiciel					
				dawny podatek gruntowy			15	10		drewnia- ny kloce				
ryba do sushi	wyspa z Ajaccio								stołecz- nica Ghany			czerwony w zbożu		

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	18	19		

Rozwiązanie krzyżówki

6	7	8	12	7	2		
6	7	14	5	12	12	14	3

Rozrywka w „Wyborczej”

Codzienna porcja łamigłówek
od poniedziałku do soboty na ostatniej
stronie „Gazety Wyborczej”

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFRONORAMĘ?

Część „panoramyczną” należy rozwinąć jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część litery z wpisanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do sztyfokrzyżówki. W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisać do pustych pól pod diagramem (pola 1-19).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratk w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

**Rozwiązania z wydania
19 czerwca:
POLSKA NATURA**

PIĄTEK 26.06

FORMUŁA 1

- GRAND PRIX AUSTRII
- 1. sesja treningowa
- 13:25 | ELEVEN SPORTS 1
- 2. sesja treningowa
- 16:55 | ELEVEN SPORTS 1

LEKKOATLETYKA

- MEMORIAŁ BORISA HANŻEKOVICIA
- World Athletics
- Continental Tour Gold
- 18:00 | POLSAT SPORT 2

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 3. kolejka grupy I: Norwegia – Francja
- 20:50 | TVP 1
- 3. kolejka grupy I: Senegal – Irak
- 20:50 | TVP SPORT
- 3. kolejka grupy H: Republika Zielonego Przylądka – Arabia Saudyjska
- 01:50 | TVP SPORT
- 3. kolejka grupy H: Urugwaj – Hiszpania
- 01:50 | TVP 1
- 3. kolejka grupy G: Egipt – Iran
- 04:50 | TVP SPORT
- 3. kolejka grupy G: Nowa Zelandia – Belgia
- 04:50 | TVP 2

SIATKÓWKA

- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Chiny – Argentyna
- 16:15 | POLSAT SPORT 3
- Iran – Japonia
- 16:45 | POLSAT SPORT 1,
- POLSAT SPORT EXTRA 2
- Brazylia – Włochy
- 19:45 | POLSAT SPORT 1,
- POLSAT SPORT EXTRA 2
- Belgia – Niemcy
- 20:15 | POLSAT SPORT 3
- Serbja – Kuba
- 20:15 | POLSAT SPORT 2

TENIS

- WIMBLEDON
- Kwalifikacje
- 12:00 | POLSAT SPORT 1
- 14:00 | POLSAT SPORT 1
- WTA 500 – BAD HOMBURG OPEN POWERED BY SOLARWATT
- Półfinał
- 13:00 | CANAL+ SPORT2 HD
- 15:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 27.06

FORMUŁA 1

- GRAND PRIX AUSTRII
- 3. sesja treningowa
- 12:25 | ELEVEN SPORTS 1
- Kwalifikacje
- 15:55 | ELEVEN SPORTS 1

KOLARSTWO GÓRSKIE

- MISTRZOSTWA EUROPY BMX W SARRIANS
- Wyścig
- 17:20 | EUROSPORT 1

KOLARSTWO SZOSOWE

- MISTRZOSTWA FRANCJI W LA TOUR-DU-PIN
- Wyścig kobiet
- 14:00 | EUROSPORT 1

MMA

- UFC FIGHT NIGHT
- Gala 280 w Baku
- walka w wadze lekkiej: Rafael Fiziev – Manuel Torres
- 18:00 | POLSAT SPORT FIGHT

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 3. kolejka grupy L: Chorwacja – Ghana
- 22:50 | TVP 1
- 3. kolejka grupy L: Panama – Anglia
- 22:50 | TVP SPORT
- 3. kolejka grupy K: Demokratyczna Republika Konga – Uzbekistan
- 01:20 | TVP SPORT
- 3. kolejka grupy K: Kolumbia – Portugalia
- 01:20 | TVP 1
- 3. kolejka grupy J: Algieria – Austria
- 03:50 | TVP SPORT
- 3. kolejka grupy J: Jordania – Argentyna
- 03:50 | TVP 2

SIATKÓWKA

- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Polska – Niemcy
- 16:45 | POLSAT SPORT 1
- USA – Japonia
- 16:45 | POLSAT SPORT 2
- Francja – Serbia
- 20:15 | POLSAT SPORT 3
- Słowenia – Brazylia
- 20:15 | POLSAT SPORT 2
- Turcja – Argentyna
- 20:15 | POLSAT SPORT 1

TENIS

- WIMBLEDON
- Kwalifikacje
- 12:00 | POLSAT SPORT 1
- 14:00 | POLSAT SPORT 1

- WTA 500 – BAD HOMBURG OPEN POWERED BY SOLARWATT
- Finał
- 13:30 | CANAL+ SPORT2 HD

NIEDZIELA 28.06

BOKS

- ZUFFA BOXING
- Gala w Las Vegas – walka wieczoru w wadze lekkiej: Edwin de los Santos – Jose Valenzuela
- 03:00 | TVP SPORT

Iga Świątek, zwyciężczyni Wimbledonu z 2025 roku
• FOT. SIMON BRUTY/ANYCHANCE/GETTY IMAGES

FORMUŁA 1

- GRAND PRIX AUSTRII
- Parada kierowców
- 12:55 | ELEVEN SPORTS 1
- Wyścig
- 14:55 | ELEVEN SPORTS 1

FUTBOL AMERYKAŃSKI

- LIGA EUROPEJSKA FUTBOLU AMERYKAŃSKIEGO
- Firenze Red Lions – Wrocław Panthers
- 14:55 | POLSAT SPORT FIGHT

KOLARSTWO SZOSOWE

- MISTRZOSTWA FRANCJI W LA TOUR-DU-PIN
- Wyścig mężczyzn
- 15:15 | EUROSPORT 1

- MISTRZOSTWA HISZPANII W SABIÑÁNIGO
- Wyścig mężczyzn
- 13:30 | EUROSPORT 1

LEKKOATLETYKA

- DIAMENTOWA LIGA – MEETING DE PARIS
- 18:00 | POLSAT SPORT 2

- MEMORIAŁ CZESŁAWA CYBULSKIEGO W POZNANIU
- 15:00 | TVP SPORT

MOTOCROSS

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W AGÜEDZIE
- 1. wyścig MX2
- 14:00 | EUROSPORT 2
- 1. wyścig MXGP
- 15:00 | EUROSPORT 2
- 2. wyścig MX2
- 17:00 | EUROSPORT 2
- 2. wyścig MXGP
- 18:00 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 1/16 finału – 1. mecz
- 20:50 | TVP 1, TVP SPORT

SIATKÓWKA

- LIGA NARODÓW MĘŻCZYZN FIVB
- Bułgaria – Ukraina

12:45 | POLSAT SPORT 3

- Chiny – Niemcy
- 12:45 | POLSAT SPORT 1
- Iran – Kuba
- 13:15 | POLSAT SPORT 2
- Francja – Japonia
- 16:15 | POLSAT SPORT 1
- Kanada – Brazylia
- 16:15 | POLSAT SPORT 3
- Polska – Argentyna
- 19:45 | POLSAT SPORT 1
- Serbja – USA
- 20:15 | POLSAT SPORT 2
- Słowenia – Włochy
- 20:15 | POLSAT SPORT 3

PONIEDZIAŁEK 29.06

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 1/16 finału – 2. mecz
- 18:50 | TVP 2, TVP SPORT
- 1/16 finału – 3. mecz
- 22:20 | TVP 1, TVP SPORT
- 1/16 finału – 4. mecz
- 02:50 | TVP 1, TVP SPORT

TENIS

- WIMBLEDON
- 12:00 | POLSAT SPORT 3
- 14:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 14:30 | POLSAT SPORT 1
- 16:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 16:30 | POLSAT SPORT 1
- 18:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 18:30 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 30.06

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 1/16 finału – 5. mecz
- 18:50 | TVP 2
- 1/16 finału – 6. mecz
- 22:50 | TVP 1, TVP SPORT
- 1/16 finału – 7. mecz
- 02:50 | TVP 1, TVP SPORT

TENIS

- WIMBLEDON
- 12:00 | POLSAT SPORT 3
- 13:00 | POLSAT SPORT 1
- 14:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 14:30 | POLSAT SPORT 1
- 16:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 16:30 | POLSAT SPORT 1
- 18:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 18:30 | POLSAT SPORT 1

ŚRODA 1.07

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 1/16 finału – 8. mecz
- 17:50 | TVP 2, TVP SPORT
- 1/16 finału – 9. mecz
- 21:50 | TVP 1, TVP SPORT
- 1/16 finału – 10. mecz
- 01:50 | TVP 2, TVP SPORT

TENIS

- WIMBLEDON
- 12:00 | POLSAT SPORT 3
- 13:00 | POLSAT SPORT 1
- 14:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 14:30 | POLSAT SPORT 1
- 16:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 16:30 | POLSAT SPORT 1
- 18:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 18:30 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 2.07

PIŁKA NOŻNA

- MISTRZOSTWA ŚWIATA W KANADZIE, MEKSYKU I USA
- 1/16 finału – 11. mecz
- 20:50 | TVP 1, TVP SPORT
- 1/16 finału – 12. mecz
- 00:50 | TVP 1, TVP SPORT

TENIS

- WIMBLEDON
- 12:00 | POLSAT SPORT 3
- 13:00 | POLSAT SPORT 1
- 14:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 14:30 | POLSAT SPORT 1
- 16:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 16:30 | POLSAT SPORT 1
- 18:00 | POLSAT SPORT 2,
- POLSAT SPORT 3
- 18:30 | POLSAT SPORT 1

Od A do Z

DZIEŃ BASTYLII ★★★

film sens., USA/Francja/Luksemburg 2016, reż. James Watkins, wyk. Idris Elba, Richard Madden, Charlotte Le Bon

22:20 | tvn 7

Paryski złodziej, któremu wybuchła skradziona torba z bombą, zostaje oskarżony o atak terrorystyczny, lecz agent CIA domyśla się intrygi kryjącej się za zamachem i namawia złodzieja do współpracy.

EPIDEMIA STRACHU ★★★

film sens., USA 2011, reż. Steven Soderbergh, wyk. Matt Damon, Kate Winslet, Marion Cotillard

22:50 | tvn

Steven Soderbergh w dobrej tradycji kina katastroficznego: międzynarodowy zespół lekarzy szuka antidotum na rozprzestrzeniającego się w zawrotnym tempie śmiertelnego wirusa.

INTERKOSMOS ★★★

film s.f., USA 1987, reż. Joe Dante, wyk. Dennis Quaid, Martin Short, Meg Ryan

21:40 | warner tv

Uczestnik eksperymentu naukowego zminiaturyzowany do rozmiaru komórki nieoczekiwanie dostaje się do organizmu przypadkowego hipochondryka: zrzeczny pastisz klasyki s.f. wzmocniony wątkiem sensacyjnym.

JEZIORO SŁONE ★★★

dramat obycz., Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt, Krzysztof Stelmach, Dorota Kolak

21:50 | kino polska

Zaskakująca aktorską perfekcją Katarzyna Butowtt jako kobieta 60-latnia, która decyduje się na romans, mający być ucieczką od rutyny małżeństwa z 40-letnim stażem, a w istocie pozwala odnaleźć siebie.

KINGSAJZ ★★★

komedie, Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuh, Katarzyna Figura

20:00 | stopklatka

Juliusz Machulski o państwie totalitarnym w tonie utopii negatywnej. Szkoda, że nie jest to „Seksmisja II”. Mimo to – ma swoich zwolenników.

Między słowami

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

DRAMAT OBYCZAJOWY

USA/JAPONIA 2003, REŻ. SOFIA COPPOLA, WYK. SCARLETT JOHANSSON, BILL MURRAY, GIOVANNI RIBISI

KORCZAK ★★★

film biograficzny, Polska/Niemcy/Wlk. Brytania 1990, reż.

Andrzej Wajda, wyk. Wojciech Pszoniak, Ewa Dalkowska, Teresa Budzisz-Krzyżanowska

23:45 | tvp kultura

Andrzej Wajda o Januszu Korczaku, prowadzącym sierociniec w warszawskim getcie – w holdzie ofiarom Holocaustu. Plus wybitna kreacja Wojciecha Pszoniaka w roli tytułowej.

LIGHTHOUSE ★★★★★

horror, USA/Kanada 2019, reż. Robert Eggers, wyk.

Robert Pattinson, Willem Dafoe, Valeria Karaman

21:35 | hbo

Na granicy stylowego (zdjęcia!) horroru: Robert Pattinson i Willem Dafoe jako dwaj latarnicy z Nowej Anglii pod koniec XIX wieku, skazani na siebie na maleńkiej wysepce wśród wzburzonego morza.

MIŁOSNY BESTSELLER ★★

komedie romantyczna, Wlk. Brytania/Meksyk/USA 2022, reż. Analeine Cal y Mayor, wyk. Sam Claflin, Verónica Echegui, Fernando Becerril

20:00 | tvn 7

Nieudana powieść angielskiego pisarza odnosi nieoczekiwany sukces w Meksyku. Autor udaje się tam na trasę promocyjną i odkrywa, że to zasługa tłumaczki, która na kanwie jego książki napisała własną.

OSTATNI**WIKING ★★★**

komedie kryminalna, Dania/Szwecja 2025, reż. Anders Thomas Jensen, wyk. Mads Mikkelsen, Nikolaj Lie Kaas, Sofie Gråbøl

23:20 | hbo

Włamywacz po wyroku pędzi po łup, który ukrył brat. Ale brat cierpi na zaburzenia osobowości i teraz jest Johnem Lennonem. Tymczasem zjawia się dawny wspólnik, który swoją część łupu już roztrwonil.

OSTATNIA BATALIA**ELLEN COLE ★★★**

film przyg., USA 2023, reż. Clif Prowse, Derek Lee, wyk. Lin Shaye, Liz Caribell Sierra, Craig Tate

23:40 | cinemax

Gdy deweloper odkrywa, że na drodze do realizacji jego projektu stoi staruszka, która nie chce odsprzedać ziemi, każe ją przepędzić. Ale pani, niegdyś płatna zabójczyni, przepędzić się nie da.

POCALUNEK**MORDERCY ★★**

dramat krym., USA 1955, reż. Stanley Kubrick, wyk. Frank Silvera, Jamie Smith, Irene Kane

19:50 | tvp kultura

Stanley Kubrick próbuje sił w filmie noir: bokser staje w obronie napastowanej kobiety, czym zyskuje sobie śmiertelnego wroga. Dla koneserów.

STRZELEC ★★★

thriller, USA 2007, reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña

20:00 | tvn

Mark Wahlberg jako snajper wrobiony w polityczne zabójstwo, który postanawia oczyścić się z zarzutów, odnajdując właściwego mordercę oraz ludzi, na których zlecenie działał. Rutyna.

WROGOWIE**PUBLICZNI ★★★**

dramat krym., USA/Japonia 2009, reż. Michael Mann, wyk. Christian Bale, Johnny Depp, Marion Cotillard

22:00 | canal+ premium

Mit Johna Dillingera, gangstera zastrzelonego po wyjściu z kina, w ujęciu Michaela Manna: jako aktorski pojedynek Johna Deppa i Christiana Bale'a w nawiązaniu do klasyki kina gangsterskiego.

ZABAWA,**ZABAWA ★★★**

dramat obycz., Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak

20:00 | kino polska

Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

20:00 | cinemax

★★★★★

Samotność w Tokio: starzejący się aktor, kręcący reklamówkę za wielkie pieniądze, i młodziutka żona wiecznie zajętego fotografa spędzają wspólnie czas, ale szanują związki, w których pozostają.

MYZ

TVPI **D3**

07:30 Welon, fura i brawura
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Czerdziestolatek
09:20 Ranczo VI (1/13)
10:15 Komisarz Alex VI (9)
11:05 Ojciec Mateusz XIV (10)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (781)
12:55 Ukryte cuda europejskiej przyrody (3/4)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5944)
18:05 Reporterzy (556)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia
20:25 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)

20:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: Grupa I: Norwegia – Francja (na żywo)
23:30 Pułapka – film sens. ****** Polska 1997, reż. Adek Drabiński, wyk. Marek Kondrat (130 min)
01:40 Dzień Mistrzostw Świata (na żywo)
01:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: Grupa H: Urugwaj – Hiszpania (na żywo)

MEZEO

11:50 Mozart: IX koncert fortepianowy – Mitsuko Uchida
12:25 Mozart: XLI symfonia – English Chamber Orchestra, Jeffrey Tate – muzyka klas.
13:00 Intermezzo
13:30 Przedstawienie o duszy i ciele – muzyka klasyczna
15:05 Haendel: Triumf czasu i rozczarowania – Giovanni Antonini – muzyka klasyczna
17:45 Hans van Manen – Moving to Music
18:40 Intermezzo
19:00 Emile Parisien Quintet i Theo Croker – koncert
20:30 Bryce Dessner: Love, Icebox – Fondation Louis Vuitton – muzyka klasyczna
22:00 Christa Ludwig – Hofd w Wiedniu – muzyka klasyczna
23:30 Hector Berlioz: Potępienie Fausta – opera F 25

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (435) – dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7596) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7596) – mag. Polska 2026
11:30 Operacja zdrowie (72)
12:00 Rodzinka.pl (24/26)
12:35 Kółko fortuny (1871)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (998)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Kółko fortuny (1872)
16:35 Familiada (3051)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (999)
18:50 Jeden z dziesięciu (12)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Rodzinka.pl XVII (9) – serial kom. Polska 2025, wyk. Małgorzata Kożuchowska
20:40 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert Polska 2026
22:45 To jest grane (94) – program muzyczny
23:25 Summer Night – koncert Schönbrunn 2026 – koncert
01:15 Ania – film dokumentalny Polska 2022
02:55 Akacja 38 – serial obycz. Hiszpania 2026

PULS 2

10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (43,30/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (2/26)
12:35 Marta mówi! (7)
13:00 Smerfy – serial anim.
13:35 Gumisie IV (3/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (16,23/26)
16:00 Finaas i Ferb II (1,2/39)
17:00 Smerfy – serial anim.
17:35 Gumisie IV (2/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (3,4/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (18) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Solomon Kane: Pogromca zła – film fantasy Wlk. Bryt./Czechy/Francja 09
01:05 Pętla – film sens. Polska 2020, reż. Patryk Vega

POLSAT **D3**

05:40 Teleszkupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2995)
11:30 Gliniarze XV (32,33/60) – serial fabularno-dok. Polska 2023, wyk. Arkadiusz Krygier
13:41 Dlaczego ja? 32 (27,28) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5926) – mag. reporterów Polska 2026, program prowadzi Michał Bełto, Michał Stela
16:40 Gliniarze XVIII (27,28) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (626)
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Piraci z Karaibów: Na nieznanym wodach (Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides) – film przyg. USA 2011, reż. Rob Marshall (180 min)
22:55 Van Helsing – horror ****** USA/Czechy/Rumunia 2004, reż. Stephen Sommers (170 min)
01:45 Pierwszy śnieg (The Snowman) – dramat krym. Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017 (155 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIV (10) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci IX (61,62/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (35,36) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (60,1) – serial fab.-dok. Polska 2026
13:55 Trudne sprawy XIX (10,11,12/40) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (19) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (484) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (20) – serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu (173,181) – kabaret i satyra
22:05 Stan obłączenia – thriller USA 99, reż. Edward Zwick, wyk. Denzel Washington
00:30 STOP Drogówka (325)
01:35 Love Island IV

TVN **D3**

05:10 Recepta na stary dom IV – serial dok. USA 2021
05:40 Uwaga! (8024) – mag.
05:55 Ukryta prawda (9/17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Warszawa – Bistro Rozmaryn 29 (11) – reality show Polska 24
07:45 Dzień Dobry TVN (5758)
11:25 Kuchenne rewolucje: Bistro „Smacznego”, Banino XXI (4) – reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Zielona Góra – Kuchnia na Górze 29 (8) – reality show
13:40 Ukryta prawda (42,43,27/48) – serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny (29/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi IV (23/48) – serial fab.-dok. Polska 2025
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (8025) – mag.

20:00 Strzelec (Shooter) ****** – thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña, Kate Mara (170 min)
22:50 Epidemia strachu (Contagion) – film sens. USA 11, reż. Steven Soderbergh, wyk. Matt Damon (125 min)
00:55 Posejdon (Poseidon) ****** – film katas. USA 2006, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Josh Lucas, Kurt Russell (130 min)

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości
08:30 Szpital (31,32/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (1/63)
13:30 Brzydula (15,16)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (7) – serial obycz.
15:45 The Floor (9, 10)
17:00 Fani czterech kółek XVII (8/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VI (9)
19:00 Kartoteka (7/12) – serial fab.-dok. Polska 2011
20:00 Gang Story – thriller Francja/Belgia 2011, reż. Olivier Marchal
22:05 Oszukać przeznaczenie III – horror USA/Niemcy 2006
00:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet IV (7/12)
01:05 Formuła E: ePrix Sanya – podsumowanie

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami II (19,20/22) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXI (8,9/12)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (38) – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (23)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X (39,40) – serial obycz.
17:00 Kurierzy (24) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (10,11) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Czarny pies (Black Dog) ****** – film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Japonia 1998 (115 min)
21:55 Urowadzona (Taken) ******* – thriller USA 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace (115 min)
23:50 Poza zasięgiem (Out of Reach) ***** – film sens. USA/Polska 2004, reż. Po-Chih Leong (95 min)
01:25 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (6)

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (25/40) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (43,44,45/63) – serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (47,22,23/71) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2013
14:00 Detektywi III (16/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital (19/72) – serial fabularno-dok. Polska 2018
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (8/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (56/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska
20:00 Miłosny bestseller (Book of Love) ****** – ko-media romantyczna Wlk. Brytania/Meksyk/USA 2022 (140 min)
22:20 Dzień Bastylii (Bastille Day) ******* – film sensacyjny USA/Francja/Luksemburg 2016, reż. James Watkins (120 min)
00:20 Władza absolutna (Absolute Power) ****** – thriller USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Scott Glenn (155 min)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (71)
09:00 Robert Makłowicz (146, 120) – magazyn
10:55 Górski lekarz XVIII (13) – serial obyczajowy
13:00 Katastrofy w przestworzach IX (1,1,8/8)
16:00 MacGyver III (18,19/20) – serial sensacyjny
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (11,12/12) – serial dok. Kanada 2016
19:10 Aukcja w ciemno (20,21) – serial dok.
20:00 Kingsajz – komedia *** Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Jan Machulski, Grzegorz Heromiński (145 min)
22:25 Szczęki (Jaws) – thriller ***** USA 1975, reż. Steven Spielberg, wyk. Roy Scheider, Robert Shaw, Richard Dreyfuss, Lorraine Gary, Murray Hamilton (150 min)
00:55 Joanna – dramat *** wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knothe, Stanisława Celińska (160 min)

KINO POLSKA

07:45 Wskrzeszenie – film krótkom. Polska 2022
08:05 Diabeł – film krótkom. – trażowy Polska 2022
08:35 Chłopi: Boryna (1) – film obyczajowy Polska 1973
10:35 Chłopi: Jagna (2) – film obyczajowy Polska 1973
12:30 Czarne stopy – film przygodowy Polska 1987
14:45 Mała wielka miłość – komedia romant. Polska/USA 2008, reż. Łukasz Karwowski, wyk. Agnieszka Grochowska
17:10 Pogranicze w ogniu (23,24) – serial sens. Polska 1991, wyk. Janusz Bukowski
20:00 Zabawa, zabawa – dramat obycz. Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak, Marcin Dorociński
21:50 Jezioro Słone – dramat obycz. Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rostaniec, wyk. Katarzyna Butowtt
23:55 Ciało – komedia Polska 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Rafał Królikowski, Edyta Olszówka
02:05 Jak pies z kotem – komediodramat Polska 2018, reż. Janusz Kondratiuk, wyk. Robert Więckiewicz, Olgierd Łukasiewicz, Bożena Stachura

ALE KINO+

09:15 Wolna krowa – film krótkom. PL 23 (45 min)
10:00 Van der Valk III (2/3)
11:55 Vera IV (2/4)
13:50 Terapia dla par (Bajo) *** terapia – komediodramat Hiszpania 2023, reż. Gerardo Herrero, wyk. Malena Alterio, Alexandra Jiménez, Fele Martínez (120 min)
15:50 Włamanie na śniadanie (Bandits) – komedia kryminalna USA 2001, reż. Barry Levinson, wyk. Bruce Willis, Billy Bob Thornton (145 min)
18:15 Vera IV (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2014
20:10 Largo Winch 3: Cena pieniędzy (Largo Winch: Le prix de l'argent) – film sens. Francja/Belgia 2024, reż. Olivier Masset-Dépassé, wyk. Tomer Sisley, James Franco (130 min)
22:20 Oddział dla zuchwanych (3,4/6) – miniserial
00:50 Zabić, jak to łatwo powiedzieć (Killing Them Softly) – thriller USA 2012, reż. Andrew Dominik, wyk. Brad Pitt, Scoot McNairy (110 min)

POLSAT FILM

08:25 Przyjaciółki XXVI (5,6)
10:25 Świat według Kiepskich
13:35 Jurasic World: Dominion – thriller USA 2022
16:40 Niewidzialny – film sensacyjny USA 2005
19:15 Hancock – film sens. USA 08, reż. Peter Berg, wyk. Will Smith, Charlize Theron
21:00 Kapitan Phillips – dramat obycz. USA 2013, reż. Paul Greengrass, wyk. Tom Hanks
23:45 Maksimum ryzyka – film akcji USA 1996, reż. Ringo Lam, wyk. Jean-Claude Van Damme
01:55 Ślad (3/4/8)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (10,11/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz (1,2/6) – serial krym.
13:10 Poirot IX (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz (3,4/6) – serial kryminalny
20:00 Zabójca – film sens. USA/Kanada 2007
22:10 Bodyguard zawodowiec – film akcji USA/Holandia/Bulgaria/Hongkong/Kanada/Wlk. Brytania/Francja 2017
00:40 G.I. Jane – film sens. USA/Wlk. Brytania 1997

TVP KULTURA

09:00 Wakacje z duchami (7/7) – serial przyg.
09:40 Siedem życzeń (1/7)
10:40 Siedmiu wspaniałych ***** (The Magnificent Seven) – western USA 1960 (140 min)
13:00 Still alive – film o Krzysztofie Kieślowskim – film dok.
14:50 Z archiwum i pamięci (4/1) – portret muzyczny
16:00 Słodkie oczy – komedia *** Polska 1979, reż. Juliusz Janicki (70 min)
17:10 Siedem życzeń (2/7)
18:10 Video Killed the Radio Star – serial dok.
18:45 Pan wzywał, Milordzie? III (7/13)
19:50 Pocałunek mordercy (Killer's Kiss) – dramat krym. USA 1955, reż. Stanley Kubrick (85 min)
21:15 Wschód Kultury – Europejski Stadion Kultury 2026 – koncert
22:35 Powrót Sherlocka Holmesa (4/13)
23:35 Wstęp do filmu (5/97)
23:45 Korczak – film biograf. *** Polska/Niemcy/Wlk. Brytania 1990 (125 min)
01:50 Restart – film krótkom. Polska 2019 (35 min)

WARNER TV

08:15 J.A.G. X (22/22)
09:10 Bajer z Bel-Air IV
10:05 Prawo Agaty II (5)
11:05 Pełna chata VII
12:10 Teraz albo nigdy! (1,2/13)
14:20 Bajer z Bel-Air IV
16:15 Pełna chata VII (15,16,17,18/24) – serial kom.
18:20 Taxi III – komedia sensacyjna Francja 2003
20:00 Taxi IV – komedia sensacyjna Francja 2007
21:40 Interkosmos – film s.f. USA 1987, reż. Joe Dante
00:05 Kryminalni: Misja śląska – film kryminalny Polska 2006

PARAMOUNT

10:20 Pingwiny z Madaga skaru III (4/15) – serial anim.
10:50 Star Trek V: Ostateczna granica – film s.f. USA 1989
13:00 Czarodziejki II (17,18/22)
15:00 Pingwiny z Madagaskaru III (5/15)
17:50 Daredevil – film sens. USA/Szwajcaria 2003
17:50 Wolny dzień pana Ferrisa Buellera – kom. USA 86
20:00 Gliniarz z Beverly Hills II – komedia sensacyjna USA 87
22:10 Adrenalina II. Pod napięciem – film sens. USA 2009
23:55 Śmiechnij się – thriller USA 2022, reż. Parker Finn

HBO

08:00 Światelko w tunelu *** – komediodramat USA 2024 (115 min)
09:55 Noc w zoo – film *** anim. Kanada/Francja/Belgia 2024 (90 min)
11:25 Na planie (26) – mag.
11:55 Miami Vice – film sens. *** USA/Niemcy/Paragwaj/Urugwaj 2006, reż. Michael Mann (130 min)
14:05 Nowy początek ***** – film s.f. USA/Kanada 2016, reż. Denis Villeneuve (115 min)
16:00 Przepiękne – komedia *** Polska 25, reż. Katarzyna Przewięźniewicz (120 min)
18:00 Agentka – komedia *** kryminalna USA 2015, reż. Paul Feig (120 min)
20:00 Złoto – thriller Australia/ *** Wlk. Brytania 2022, reż. Anthony Hayes, Max Winkler (95 min)
21:35 Lighthouse – horror ***** USA/Kanada 2019, reż. Robert Eggers (105 min)
23:20 Ostatni wiking – komedia *** dia kryminalna Dania/Szwecja 2025 (115 min)
01:15 Czarne bractwo. ***** BlackKlansman – film biograficzny USA/Chiny 2018 (135 min)

CINEMAX

11:35 Czarny pies – thriller Chiny 2024, reż. Hu Guan
13:25 Sześć stóp pod ziemią – dramat obycz. Francja 2023
15:05 Dosięgnąć kosmosu – film biograficzny USA 1999
16:50 Nowa przygoda po wosku – film przyg. Włochy 2025
18:30 Fremont – dramat obyczajowy USA 2023
20:00 Między słowami – dramat obycz. USA/Japonia 2003
21:40 Pierwsza krowa – western USA 2019
23:40 Ostatnia batalia Ellen Cole – film przyg. USA 2023

ROMANCE TV

08:30 Stadnina w Piber (13/13)
09:30 Górski lekarz (7/8)
10:30 Rosamunde Pilcher: Śniadanie u Tessy – dramat obyczajowy Niemcy 2024
12:25 Mama się zwalnia – komedia Niemcy 2021
14:20 Inga Lindström: Śmiertelny wróg – film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
16:15 Statek marzeń
18:05 Górski lekarz (8,8/8)
20:00 Statek marzeń
21:55 Stracona szansa – komedia romantyczna USA 2023, reż. Damián Romay
23:45 Górski lekarz (8,8/8)

CANAL+ PREMIUM

08:45 Benek – komediodramat *** mat Polska/Austria 2007 (100 min)
10:25 Jutro będzie nasze ***** – komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi (115 min)
12:20 LARP. Miłość, trolle ***** i inne questy – komedia Polska 2025, reż. Kordian Kądziała (90 min)
13:50 Cat's Eyes (5/8)
14:40 Charlie Chaplin: duch włóczęgi – film dok.
16:10 Saga „Zmierzczy”: *** Przed świtem, cz. 1 – film fantasy USA 2011 (115 min)
18:05 Łapu-Capu (152)
18:10 Saga „Zmierzczy”: *** Przed świtem, cz. 2 – film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (110 min)
20:00 Czarownice Mayfair II (4/8) – serial grozy
20:45 Premierowa jazda
21:00 Rok za rokiem (3/6)
22:00 Wrogowie publiczni ***** – dramat krym. USA/Japonia 2009, reż. Michael Mann (135 min)
00:15 Kraina mroku – thriller *** USA 2025, reż. Bryan Fuller, wyk. Mads Mikkelsen (105 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi (32,33,34,35)
09:50 Prawo Agaty III (4)
10:55 Szpital św. Anny III (7)
11:55 Miłość czy pomyłka?
13:55 Prawo Agaty III (3)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Motywy filmowe (4)
16:20 Jądro Ziemi – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2003
19:00 Szpital św. Anny (36/50)
20:00 Cast Away – Poza światem – film przyg. USA 2000
23:05 Inwazja – thriller USA/Australia 2007
01:10 Plan B – komedia romantyczna Polska 2018

AMC

09:55 Syn smoka (1) – film przyg. USA/Chiny 2007
11:50 Syn smoka (2) – film fantasy USA/Chiny 2007
13:45 Projekt A II – komedia sensacyjna Hongkong 1981
15:55 Flirt z czterdziestką – komedia romantyczna USA/Kanada 2008
17:55 uderzył grom – film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
20:00 Facet pełen uroku – komedia romant. USA/Kanada 07, reż. Mark Helfrich
22:00 Śmierć i dziewczyna – dramat Wlk. Bryt./USA/F 94

AXN

08:25 Agenci NCIS: Hawaje II (18/22) – serial krym.
09:25 Castle II (9,10/24)
11:20 MacGyver II (4,5/23)
13:10 Agenci NCIS: Hawaje II (19,20/22) – serial krym.
15:10 Agenci NCIS X (6,7/24)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (5,6/23)
19:05 Castle II (11,12/24)
21:05 W 80 dni dookoła świata – film przyg. USA/Niemcy/Irlandia/Wlk. Brytania 2004
23:25 Uprawdazona – thriller USA 2008, reż. Pierre Morel

EPIC DRAMA

08:15 Lekarze na start
09:00 Poirot III (2,3/11)
11:20 Zatraceni w miłości
13:25 Agenci NCIS XVII (15,16/20) – serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:50 Poirot III (4,5/11)
19:00 Zatraceni w miłości
21:00 Królowa węży (7/8) – serial obycz. USA 2022
22:00 Sprawy pana Booka (1/6) – serial krym. Wlk. Bryt. 2025, wyk. Mark Gatiss
23:10 Projekt Błękitna Księga: Światła na niebie (5/10) – serial s.f. USA/Kanada 2019
00:05 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:25 Ugotowani (3, 4) – reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (5, 4) – reality show Polska 20
15:35 Babski biznes (3/8) – serial dok. Polska 2025
16:35 Jestem z Polski XIV (16/18) – serial dok. Polska 24
17:40 Kuchenne rewolucje (1, 3, 4) – reality show Polska 21
20:50 Bazyry Europy – serial dokumentalny Polska 2018
21:50 Jestem z Polski XVI (14,17/40) – serial dok.
23:45 Hotel Paradise (13, 14) – real tv Polska 2022

TVN TURBO

08:00 101 napraw (6)
08:30 Megatransporty (2/12)
09:15 Fani czterech kółek XV
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (5010)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:45 Moto kombat (5)
20:30 Mobilni mechanicy (2)
21:15 Duda kontra Szafranski VIII (9) – serial dok.
22:00 Raport Turbo (5010)
22:15 7 drugiej ręki (9) – mag.
23:00 Zawodowi handlarze

BBC FIRST

08:40 Lewis IV (1/8)
09:45 Ojciec Brown XIII (5/10)
10:40 Śmierć pod palmami XIV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji II (9,10/10)
15:00 Ojciec Brown VI (9/10)
16:00 Lewis IV (1/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (8/8) – serial kryminalny
21:00 Lynley (1,2/4)
22:55 Śledztwa siostry Bonifacji II (9,10/10)

FX

08:05 Kości II (14/21)
09:00 Z Archiwum X II (13/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (21,22/25)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (7,8/22)
13:45 Agenci NCIS IX (24,1/24)
15:35 SkyMed (6/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (23,24/25)
18:20 Z Archiwum X II (14/25)
19:15 FBI IV (1/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (9,10/22)
22:00 Chirurdzy XXII (15/18)
22:55 Szklana pułapka II – film akcji USA 1990, reż. R. Harlin

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży XV (12,13/13) – serial dok.
09:05 Remontujemy dom na plaży V – serial dok.
10:05 Letnia chata na lata III
11:55 Usterka X – serial dok.
13:00 Zbudujemy fajny dom II
15:00 Mieszkanie na miarę IV (3,4/4) – serial dok. Polska 23
17:00 Polowanie na ogród VII
18:15 Weekendowa metamorfoza (5, 6) – reality show
20:10 Będzie pięknie (7/8)
21:10 Zgłoś remont (3)
22:10 House Hunters (3–6)
00:15 Sprzątaczkę (10, 11)

BBC LIFESTYLE

10:30 Hotel Savoy
11:35 Wielkie brytyjskie wypieki (5, 6) – program rozrywk.
13:40 Najpiękniej ukryte hotele II (3/6) – serial dok.
14:40 Koreańska uczta Eda i Ryu (3) – mag. kulinarny
15:40 Zapraszam do stołu
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia – serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (10)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki (7) – program rozrywk.
21:00 Spice Girls: rewolucja Girl Power (3/3) – serial dok.
22:00 Oblicza seksu II (1/3)
23:00 Wstydlive choroby

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół IV (2/24)
08:55 Przyjaciele V (8–13/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu IV (23,24,1–4/24)
14:30 Dwóch i pół IV (3,4,5,6/24) – serial kom.
16:30 Przyjaciele V (14–19/24) – serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu V (5–10/24) – serial kom.
22:00 The Office PL (5,6/12) – serial kom. Polska 2021
23:05 Comedy Club (3, 4)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (5/10)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex II (2/13)
09:30 Rodzinka, pl. IV (17/26)
10:05 Klan – telefonowa
11:00 Ranczo VIII (2,3/13)
12:40 Komisarz Alex II (3/13)
13:35 Ojciec Mateusz 29 (10)
15:35 Komisarz Alex II (4)
16:20 Na sygnale
17:30 Ranczo VIII (4,5/13)
19:30 Ojciec Mateusz 29 (11,14) – serial krym. Polska 23
21:30 Ranczo VIII (6,7/13) – serial kom. Polska 2014
23:25 Ojciec Mateusz 29 (13,12) – serial krym. Polska 23
01:20 Oficerowie (4/14) – serial krym. Polska 2006

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Włoskie życie Sophie Grigson II (4,5) – serial dok.
12:30 Comfort Food
13:25 m jak mięso (5, 6)
14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (9) – mag.
14:50 Włoskie życie Sophie Grigson II (7,8) – serial dok.
15:45 2 pola na stół (8,9)
16:40 Jamie Oliver (6, 5)
18:30 Maximum Foodie IV (3)
18:55 m jak mięso (5, 6, 7)
20:15 Eva Longoria w poszukiwaniu hiszpańskich smaków
21:10 Anthony Bourdain X
23:55 m jak mięso (2, 3) – mag.

CANAL+ DOMO

11:55 Generalna odbudowa II
12:50 Gardeners' World (28)
13:55 Letnie inspiracje (4)
14:05 Cudotwórcy VII (22)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Patent na zieleń (7,8)
16:50 Gardeners' World (31)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (3) – serial dok.
20:00 Daleko od miasta XV (5,6) – serial dok. Polska 2025
21:00 Cudotwórcy VII (10/13)
21:55 Wielkie projekty: trans-formacje (7) – reality show
23:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę – serial dok.

PLANETE+

12:35 Wielki powrót łososa
13:50 Krajobrazy świata
14:50 Najpiękniejsze rzeki świata II (5/10) – serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolejną VII (7/7) – serial dok.
16:55 360° – świat bez granic
17:55 Dokąd dzisiaj? IV (45,46)
18:45 1942. Długi rok przełomu (5/6) – serial dok.
19:45 Kongo. Kraina zbrodni
20:50 W poszukiwaniu 9. planety – film dok. Francja 2020
22:00 Wytwór i wysłij (2/4)
23:10 Zniewoleni (2/4)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów VI (16/17) – serial dok.
10:00 Klan z Alaski VII (2/11)
11:00 Przetwarzanie nad Jukonem III (2/8) – serial dok.
12:00 Fani czterech kółek XVII
13:00 Nagi instynkt przetwarzania: Elita II (5,2/11)
15:00 Złomowisko PL V (14/16)
16:00 Gorączka złota XVI (25)
17:00 Nic do zgłoszenia IV
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty (7)
19:00 Nagi instynkt przetwarzania XI (2,12/12) – serial dok.
21:00 Specjalistki II
22:00 Bimbrownicy XIV (1)

TVP HISTORIA

10:40 Wenecja, miasto wyrośnięte z bagien – film dok.
11:45 Starożytne mocarstwa
12:45 Mój najczulszy dzień. Marian Turski
14:00 Królowie (45)
14:35 Czterdziestolatek (9)
15:35 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru. Powstanie
18:20 Wszystkie kolory świata
19:25 Polskie parki narodowe
20:00 Samowolka – dramat społeczny Polska 1993
21:15 Historia w postaciach zapisana – serial dok.
23:15 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXII
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Tajemnice skryte w mroku (3/8) – serial dok.
14:50 Największe tajemnice świata VI (8/20) – serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Jak to wyjaśnić V (18)
17:10 II wojna światowa: walka o Europę (5/8) – serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata V (13/15) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
22:00 W poszukiwaniu potwora V (6) – serial dok.
23:00 Tom Hanks: II wojna światowa (9,10/20) – serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Katastrofa w przestworach XV (5/10) – serial dok.
16:00 Złapać przemytnika X
16:55 Laos (1/2) – serial dok.
17:55 Odciały: powstanie i upadek nazizmu (7/10)
19:00 II wojna światowa: ukryta prawda (5/6) – serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworach XX (10/10) – serial dok.
21:00 Premiera: Wojna koreańska: Niekończąca się wojna (2) – film dok. USA 2019
22:05 Kimowie: rodzinna dyktatura – serial dok.

FOCUS TV

08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu XX
12:00 Apokalipsa – wojny 1945–1991 (2/6) – serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 II wojna światowa – jednostki specjalne
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie III
20:00 Największe wyznaczniki starożytności (5/10)
21:00 Największe mity historii
22:00 Apokalipsa: Upadek Hitlera (1,2/2) – serial dok.
00:00 Oto Ameryka XXL – głosy prowincji – film dok.

BBC EARTH

12:20 Malownicze trasy kolejowe (6/6) – serial dok.
13:20 Mroźna planeta (3)
14:25 W okowach mrozu II
15:25 Życie na pustkowiu III
16:25 Wielkie koty 24/7 II (6)
17:40 Azja (6/7) – serial dok.
18:45 Malownicze trasy kolejowe II – serial dok.
19:50 Ben Fogle: wyścig do źródła Nilu (2/2) – serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III – serial dok.
21:55 W okowach mrozu II
22:55 Burze widziane z góry
23:55 Zabójcza pogoda V

POLSAT VIASAT HISTORY

14:20 Sekrety Watykanu: papież i diabeł (4/4)
15:30 Życie prywatne przywódców Rzeczy (4/4)
16:30 Królowe areny: kobiety–gladiatorzy – film dok.
17:45 II wojna światowa: cena imperium (11/13) – serial dok.
18:50 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (5/8)
20:00 Kobiety pod piracką banderą – serial dok.
21:00 Naziści: korzenie zła
23:05 Życie rzymskiego żołnierza (2/2) – serial dok.
00:15 II wojna światowa: cena imperium (11/13) – serial dok.

Od A do Z

BYŁ SOBIE CHŁOPIEC ★★★★★

komedia, Wlk. Brytania/USA/
Francoja/Niemcy 2002, reż. Paul
Weitz, Chris Weitz, wyk. Hugh
Grant, Nicholas Hoult, Toni Collette
22:20 | tvn

Czytając Nicka Hornby'ego: Hugh Grant jako zepsuty czterdziestolatek, który dojrzewa w przyspieszonym tempie dzięki kontaktom z nad wyraz dojrziałym trzynastolatkiem opiekującym się niezrównoważoną matką.

DZIĘKI BOGU ★★★★★

dramat krym., Francoja/Belgia
2018, reż. François Ozon,
wyk. Melvil Poupaud, Denis
Ménochet, Swann Arlaud
23:10 | tvp kultura

François Ozon przeciwko pedofilii: trzech dorosłych mężczyzn łączy siły, by doprowadzić do ukarania kapłana, wykorzystującego oddanych mu pod opiekę chłopców, i kryjących go hierarchów. Na faktach.

GLADIATOR ★★★★★

dramat historyczny, USA/Wlk.
Brytania/Maroko/Malta 2000,
reż. Ridley Scott, wyk. Russell
Crowe, Joaquin Phoenix,
Connie Nielsen
22:00 | cinemax

„Bracia! Nasze czyny za życia brzmiały echem w wieczności” – krzyczał do żołnierzy przed bitwą generał Maximus. „Siła i honor” – odpowiedzieli i poszli za nim. Tę historię można oglądać bez końca.

KASKADER ★★★

film sens., USA 2024, reż. David
Leitch, wyk. Ryan Gosling, Emily
Blunt, Aaron Taylor-Johnson
23:30 | hbo

Długo po fatalnym wypadku kaskader Ryan Reynolds zostaje wezwany na plan debiutu swojej bylej. Ma odnaleźć zaginionego gwiazdora, uwolnić się od zarzutu morderstwa, odzyskać byłą i pozycję w branży.

KRYPTONIM U.N.C.L.E. ★★★

komedia sensacyjna, USA/Wlk.
Brytania 2015, reż. Guy Ritchie,
wyk. Henry Cavill, Armie Hammer, Alicia Vikander
22:15 | tvn 7

Guy Ritchie bierze pod lupę kultowy serial z lat 60. XX wieku: w samym środku zimnej wojny agenci CIA i KGB biorą udział we wspólnej akcji przeciwko organizacji, dążącej do pozyskania broni jądrowej.

Ballerina. Z uniwersum Johna Wicka

FOT. MURRAY CLOSE/LIONSGATE

FILM SENSACYJNY

USA/WĘGRY 2025, REŻ. LEN WISEMAN, WYK. ANA DE ARMAS, ANJELICA HUSTON, GABRIEL BYRNE

Ana de Armas jako córka pary płatnych zabójców, należących do różnych syndikatów. Dziewczyna idzie śladami zamordowanych rodziców i ze wsparciem Johna Wicka podejmuje próbę zemsty na ich mordercach.

MYZ**KSIĘGA OCALENIA ★★★**

film s.f., USA 2010, reż. Albert
Hughes, Allen Hughes, wyk.
Denzel Washington, Gary
Oldman, Mila Kunis
20:00 | tvp kultura

W postapokaliptycznym świecie Denzel Washington jawi się ostatnim strażnikiem dziedzictwa rodzaju ludzkiego broniącym dostępu do księgi, gdzie spisano prawa rządzące światem. Mocne kino do refleksji.

LOMBARDZISTA ★★★★★

dramat obycz., USA 1964,
reż. Sidney Lumet, wyk. Rod
Steiger, Geraldine Fitzgerald,
Brock Peters
22:40 | tvp historia

Właściciel nowojorskiego lombardu, który przeżył Auschwitz, gdzie stracił całą rodzinę, po latach na nowo uczy się ludzkich uczuć.

MICHAEL CLAYTON ★★★★★

dramat krym., USA 2007,
reż. Tony Gilroy, wyk. George
Clooney, Tom Wilkinson,
Tilda Swinton
22:25 | ale kino+ hd

Nominowany do Oscara George Clooney jako nowojorski prawnik, specjalista od procesów pozornie nie do wygrania, który przejmując po koledze sprawę potężnej korporacji, odkrywa ponurą prawdę o firmie, którą ma reprezentować. Plus zimna jak lód Tilda Swinton (Oscar!) jako szefowa korporacji. Solidne kino do zadumy.

OSTATNI BASTION ★★

film sens., USA 2001,
reż. Rod Lurie, wyk. Robert
Redford, James Gandolfini,
Mark Ruffalo
22:30 | stopklatka

Robert Redford jako zdegradowany generał i bohater wojenny skazany za niesubordynację i osadzony w ciężkim więzieniu, gdzie staje na czele buntu przeciwko sadystycznemu naczelnikowi.

**POZNAJ
MOJEGO TATĘ ★★★**

komedia romantyczna, USA
2000, reż. Jay Roach,
wyk. Robert De Niro, Ben Stiller,
Teri Polo
20:00 | tvn

Robert De Niro jako nadopiekuńczy ojciec, gotowy poddać torturom podczas dość specyficznego przesłuchania każdego kandydata na zięcia. Humor niezbyt wybredny, ale De Niro wybory.

**W SAMYM SERCU
MORZA ★★★**

film przyg., USA/Australia/Hiszpania 2015, reż. Ron Howard,
wyk. Chris Hemsworth,
Benjamin Walker, Cillian
Murphy
23:45 | warner tv

Historia, która mogła zainspirować „Moby Dicka” Hermana Melville’a. Młody Melville rozmawia z ostatnim żyjącym członkiem załogi kutra wielorybniczego, którego w 1820 roku zaatakował olbrzymi wieloryb.

21:00 | canal+ premium

★★★★

WIECZNIE MŁODY ★★★

film s.f., USA 1992,
reż. Steve Miner, wyk. Mel
Gibson, Jamie Lee Curtis,
Elijah Wood
20:00 | warner tv

Eksperymentalnie hibernowany w latach 30. XX wieku pilot Daniel McCormick (Mel Gibson) budzi się po półwieczu, by rekompensować sobie utratę bliskich, naprawić życie dwunastolatka i jego samotnej matki. Wciąga.

WIELKIE WESELE ★★

komedia, USA 2013,
reż. Justin Zackham,
wyk. Robert De Niro,
Katherine Heigl, Diane Keaton
23:05 | tvp 2

Na prośbę adoptowanego syna, który zaprosił na ślub swoją naturalną matkę o bardzo tradycyjnych poglądach, dawno rozwiedziona para zgadza się udawać zgrane małżeństwo, co niesie pewne konsekwencje.

ŹRÓDŁO NADZIEI ★★★

dramat wojenny, Australia/USA
2014, reż. Russell Crowe,
wyk. Russell Crowe, Jai
Courtney, Isabel Lucas
20:10 | ale kino+ hd

Russell Crowe debiutuje jako reżyser, opowiadając o zdeterminowanym australijskim farmerze, który po I wojnie wyrusza do Europy, by odnaleźć trzech synów zaginionych w sławnej bitwie o Gallipoli.

TVPI **D3 I**

05:50 Słownik polsko@polski
06:20 Balans bieli (129)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1171)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:45 Ranczo VI (2/13)
09:40 Komisarz Alex VI (10/13)
10:35 Ojciec Mateusz XIV (11)
11:30 Mali mieszkańcy
Półwyspu Iberyjskiego
12:35 Rzymskie wakacje
(Roman Holiday) – komedia
romantyczna USA/
Włochy 1953 (130 min)
14:45 Okrasa łamie przepisy
15:20 Rozmowy na medal (3)
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:35 Rolnik szuka żony (4)
18:40 Jaka to melodia? (5728)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 **Pele: Narodziny legendy** – film biograficzny USA 2016 (115 min)
22:20 **Studio Mistrzostw Świata** (na żywo)
22:50 **Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kana-dzie, Meksyku i USA:** Grupa L: Chorwacja – Ghana (na żywo)
01:20 **Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kana-dzie, Meksyku i USA:** Grupa K: Kolumbia – Portugalia (na żywo)

MEZZO

09:15 Intermezzo
10:00 Edison Denisov: Piana dni – opera Francja 2025
12:15 Intermezzo
12:35 Stan Getz Quartet – Berliner Jazztage
13:30 Stan Getz: The Last Recording – koncert Niemcy 90
15:10 Orkiestra Szwajcarii Romańskiej, Daniele Gatti: Mendelssohn, Debussy, Beethoven – muzyka klas.
16:40 Intermezzo
17:10 Hélène Grimaud, Orkiestra Tonhalle z Zurychu, Paavo Järvi – muzyka klas.
18:45 Kwartet Modigliani: Mozart, Ravel, Beethoven
20:30 Dmitri Shostakovich: Nos – opera Belgia 2023
22:20 Joyce DiDonato, Il Pomo d'Oro, Maxim Emelyanychev: Eden

TVP2 **D3 I**

07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7597) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7597) – mag. Polska 2026
11:20 Górna półka smaku (1)
11:55 Zmiennicy (4)
13:05 Panna młoda
14:00 Familiada (3052) – teleturniej Polska 2025
14:35 Koło fortuny (1873)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (8) – show
16:20 Na dobre i na złe – serial obyczajowy Polska 2026
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1000)
18:45 Wyższa Szkoła Jazdy (4) – magazyn motoryzacyjny
19:10 Słowo na niedzielę (1169) – program religijny
19:25 Rodzinka.pl XVII (10) – serial kom. Polska 2025

20:00 **Lato z Radiem i Telewizją Polską** – koncert Polska 2026
22:10 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (3) – talk-show
23:05 **Wielkie wesele (The Big Wedding)** – komedia USA 13, reż. Justin Zackham, wyk. Robert De Niro (100 min)
00:45 **Żona do podziału (Pension complète)** – komedia Belgia/Francja 2015, reż. Florent-Emilio Siri (90 min)
02:15 **Akacja 38**

PULS 2

08:40 Corgi, pies królowej – film anim. Belgia/USA 2019
10:15 Gnomeo i Julia – film animowany USA/Wlk. Brytania/Kanada/Irlandia 2011
12:00 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (7, 8, 9)
13:50 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (7)
14:55 Kajtek Czarodziej – film przygodowy Polska/Słowacja/Czechy 2023
17:00 Kapitan Szabłozęby i skarb piratów – film przyg. Norwegia/Wlk. Brytania 2015
19:00 Gnomeo i Julia. Tajemnica zaginionych krasnali – film anim. Wlk. Bryt./USA 18
20:45 Wszystko zostanie w rodzinie – komedia F 2014
22:25 Uciekaj albo walcz – film akcji USA 2020
00:30 Wstydlive choroby II

POLSAT **D3 I**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2999)
10:45 Dziennik cwaniaczka: Droga przez mękę – komedia USA 2017, reż. David Bowers
12:45 Piksele (Pixels) – komedia USA/Chiny 2015, reż. Chris Columbus, wyk. Adam Sandler, Kevin James (135 min)
15:00 Jak rozpieściłam II wojnę światową: Ucieczka – komedia Polska 1970, reż. Tadeusz Chmielewski (110 min)
16:50 Siatkówka: Liga Narodów mężczyzn FIVB: Polska – Niemcy (na żywo)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (457) – program publicystyczny Polska 2026
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 **Sopocki Hit Kabaretowy – Słaba pięć** – kabaret i satyra Polska 2020
22:55 **Bez litości II (The Equalizer 2)** – film krym. USA 2018, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Pedro Pascal (160 min)
01:35 **Nikt (Nobody)** – film sens. USA/Japonia/Chiny 2021, reż. Ilya Naishuller, wyk. Bob Odenkirk, Aleksiej Serebriakow (115 min)

TV4

07:00 Galileo – pr. popularn.
09:05 #jesteśmyDlaDzieci (334) – mag. Polska 2026
09:30 Galileo
10:30 Mini Galileo
10:35 Galileo
12:40 Obsesja – thriller USA 2009, reż. Steve Shill, wyk. Idris Elba, Beyoncé Knowles, Ali Larter, Jerry O'Connell, Bonnie Perlmutter
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (6–10) – serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węglowski, Paweł Kowalczyk
20:00 Sprawiedliwi. Trójięmiasto III (13–16) – serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman, Aleksandra Gálczynska
00:05 Gwiazdy kabaretu (179, 180) – kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (352)

TVN **D3 I**

05:40 Uwaga! (8025) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (10/17)
06:50 Pogromcy chaosu (8)
07:45 Dzień dobry wakacje (1)
11:30 Na Wspólnej
13:00 Młode gliny (7/50) – serial krym. Polska 2026
14:10 Za duży na bajki – komedia Polska 2022, reż. Kristoffer Rus, wyk. Maciej Karaś, Amelia Fijałkowska, Patryk Siemek (140 min)
16:30 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki (Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull) – film przyg. USA 2008, reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Cate Blanchett, Shia LaBeouf (150 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:45 Uwaga! (8026)

20:00 **Poznaj mojego tatę (Meet the Parents)** – komedia romantyczna USA 2000, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro (140 min)
22:20 **Był sobie chłopiec (About a Boy)** – komedia Wlk. Brytania/USA/Francja/Niemcy 2002, reż. Paul Weitz, Chris Weitz (130 min)
00:30 **365 dni** – film erot. Polska 2020, reż. Barbara Białowąs, Tomasz Mandes (140 min)

METRO **D3 I**

07:05 Gorączka złota IX (21/21) – serial dok. USA 2019
08:00 Klan z Alaski IV
10:00 The Floor (3, 4)
11:15 Złomowisko PL V (15/16) – serial dok.
13:15 Gwiazdy lumpeksów II (6/10) – serial dok. Polska 2025
14:15 Makłowicz w Polsce (4)
14:50 No to leć! (2)
15:50 Niezwykłe Stany Prokopa VI (7/8) – serial dok.
16:50 Jestem z Polski II (4/6)
17:50 Kryminalni (11, 12)
20:00 Czyja to kochanka? – komedia Francja/Włochy/Belgia 2006, reż. Francis Veber, wyk. Gad Elmaleh
22:00 Starski i Hutch – film sens. USA 2004, reż. Todd Phillips, wyk. Ben Stiller
00:00 Kuba Wojewódzki (5)
01:10 Szpital (27/72)

TV PULS **D3 I**

06:00 Kobra – oddział specjalny XXI (5, 6, 7/12) – serial sensacyjny Niemcy 2016
09:00 Taki jest świat (26)
09:25 Boso przez świat (70)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw X – serial obyczajowy Polska 2022, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorośński, Jerzy Górski, Agata Szafrńska. Paula, pasjonatka zdrowej kuchni i kiszzonek, podpowiada szefowi przedsiębiorstwa Qwizzonek, w jaki sposób można poprawić jakość produktów. Niestety, już pierwszego dnia pracy jej zapalił stygnie.

20:00 **Uprawdzona II (Taken 2)** – film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson (115 min)
21:55 **Moonfall** – film s.f. USA/Wlk. Bryt./Kanada/Chiny 22, reż. Roland Emmerich, wyk. Halle Berry (145 min)
00:20 **Maczeta (Machete)** – film sens. USA 2010, reż. Robert Rodriguez, Ethan Maniquis, wyk. Danny Trejo (125 min)
02:25 **Dyżur III (35)**

TVN7 **D3 I**

05:15 Szkoła (46/63)
06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II
07:10 New Looney Tunes II
07:55 Psy i koty – komedia USA/Australia 2001, reż. Lawrence Guterman, wyk. Jeff Goldblum, Elizabeth Perkins
09:40 Zgłoś remont (4)
10:45 Bitwa o gości (5)
11:50 Ukryta prawda (14, 15, 16/60) – serial fab.-dok.
14:55 Szpital św. Anny (13, 14/26) – serial obycz.
16:55 Detektywi VI (57)
17:55 Wehikuł czasu (The Time Machine) – film s.f. USA 2002, reż. Simon Wells, wyk. Guy Pearce (125 min)

20:00 **Godziny szczytu (Rush Hour)** – film sens. USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan (135 min)
22:15 **Kryptonim U.N.C.L.E. (The Man from U.N.C.L.E.)** – komedia sens. USA/Wlk. Brytania 2015 (145 min)
00:40 **Matrix Rewolucje (The Matrix Revolutions)** – film s.f. USA 2003, reż. Larry Wachowski, Andy Wachowski (160 min)

STOPKLATKA

08:50 Komisarz Rex II (9/15)
09:55 Hudson i Rex VIII (2,3/14) – serial krym.
11:50 Top Dog. Niemcy (6)
13:45 Bitwa o Anglię (Battle of Britain) – film woj.
 Wlk. Bryt./USA/Francja/Hiszpania 1969, reż. Guy Hamilton (170 min)
16:35 Ści(a)gany (Wrongfully Accused) – komedia sensacyjna USA/Niemcy 1998, reż. Pat Proft (105 min)
18:20 Poszukiwany, poszukiwana – komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja (100 min)
20:00 Wykidałło (Road House) – film sensacyjny USA 1989, reż. Rowdy Herrington, wyk. Patrick Swayze, Ben Gazzara (150 min)
22:30 Ostatni bastion (The Last Castle) – film sens. USA 2001, reż. Rod Lurie, wyk. Robert Redford, Mark Ruffalo (150 min)
01:00 Kroll – film sens. Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda (150 min)

KINO POLSKA

07:40 Reksio II – serial anim.
07:50 Polska Kronika Filmowa 01/55 – reportaż Polska 1955
08:10 Polska Kronika Filmowa 18/82 – reportaż Polska 1982
08:25 7 słów o przemijaniu
08:45 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1) – mag.
09:30 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka – komedia Polska 1976
11:15 Znachor – melodramat Polska 81, reż. Jerzy Hoffman
14:20 Krzyżacy – film przyg. Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska
17:55 Rozmowy kontrolowane – komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński
20:00 Legiony – film wojenny Polska 2019, reż. Dariusz Gajewski, wyk. Bartosz Gelner, Wiktoria Wołańska, Mirosław Baka, Jan Frycz, Grzegorz Malecki, Antoni Pawlicki
22:55 Demony wojny wg Goi – dramat wojenny Polska 1998, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Tadeusz Huk, Olaf Lubaszenko, Mirosław Baka
00:55 Dług – thriller Polska 1999, reż. Krzysztof Krauze, wyk. Robert Gónera, Jacek Borcuch, Andrzej Chyra, Agnieszka Warchulska

ALE KINO+

08:10 Poprzednie życie (Past Lives) – dramat obycz. USA/Korea Południowa 2023, reż. Celine Song (130 min)
10:20 Matthew Perry. Ten, którego zabrakło.
11:35 The Office PL II (7,8,9)
13:25 Georgie ma się dobrze (Scrapper) – komedio-dramat Wlk. Brytania 2023, reż. Charlotte Regan (110 min)
15:15 Sprawa nierozwiązana (1,2,3,4/10) – serial krym.
17:45 Prawnik z lincolna (The Lincoln Lawyer) – film sens. USA 2011, reż. Brad Furman, wyk. Matthew McConaughey, Marisa Tomei (145 min)
20:10 Źródło nadziei (The Water Diviner) – dramat wojenny Australia/USA 2014, reż. Russell Crowe (135 min)
22:25 Michael Clayton – dramat krym. USA 2007, reż. Tony Gilroy, wyk. George Clooney, Tom Wilkinson (145 min)
00:50 Superposition – thriller Dania 2024, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen (120 min)

POLSAT FILM

10:35 Vivo – film anim. USA/Kanada/Hongkong/Austria 21
12:35 Ace Ventura junior – film przygodowy USA 2009
14:20 Faceci w czerni III – film s.f. USA 2012, wyk. Will Smith
16:40 Rodzina Addamsów 2 – film anim. USA/Kanada/Wietnam/Francja/Wlk. Bryt. 21
18:35 Dzień Niepodległości: Odrodzenie – film s.f. USA 2016
21:00 Bad Boys: Ride or Die – film sensacyjny USA 2024
23:15 Morbius – film akcji USA 2022, reż. Daniel Espinosa
01:30 Ślad – serial krym.

KINO TV

10:50 C.K. dezenterzy, cz. 2 – komedia Polska/Węgry 1986
12:15 Niekończąca się opowieść – film fantasy Niemcy/USA 1984, reż. W. Petersen
14:10 Mali agenci. Wyścig z czasem 4D – film anim. USA 11
16:05 Kung Fu Panda II – film anim. USA/Kanada 2011
18:05 Napad – komedia kryminalna USA/Kanada 1999
20:00 Ścisłe tajne – komedia sens. USA/Wlk. Brytania 1984
21:50 Need For Speed – film sensacyjny USA/Indie 2014
00:40 Spacer w chmurach – melodramat USA/Meksyk 95

TVP KULTURA

08:40 Sto minut wakacji – film przyg. Polska 1998, reż. Andrzej Maleszka (100 min)
10:20 Kosmos 1999 (7/24)
11:25 Alhambra, utracony raj – film dok. Francja 24
12:35 Pocałunek mordercy (Killer's Kiss) – dramat krym. USA 1955 (80 min)
13:55 Komeda – film dok.
14:40 Kariera Nikodema Dykmy (7/7)
15:55 Dekalog: Jeden – dramat obycz. Polska/Niemcy 89, reż. Krzysztof Kieślowski (70 min)
17:05 Rewolta – 70. rocznica Czerwca '56
17:35 Siedmiu wspaniałych (The Magnificent Seven) – western USA 1960 (145 min)
20:00 Księga ocalenia (The Book of Eli) – film s.f. USA 2010, reż. Albert Hughes, Allen Hughes (125 min)
22:05 63. KFPP w Opolu (217)
23:10 Dzięki Bogu (Grâce à Dieu) – dramat krym. Francja/Belgia 2018, reż. François Ozon (150 min)
01:40 Rewolta – 70. rocznica Czerwca '56

WARNER TV

12:15 Naciągacze – kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003
14:40 Pan Niania – komedia USA 93, reż. Michael Gottlieb
16:15 Licencja na miłość – komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis
18:00 Miłość jak narkotyk – komedia romant. USA 1997
20:00 Wiecznie młody – film s.f. USA 1992, reż. Steve Miner, wyk. Mel Gibson, Elijah Wood
22:00 Wrogie niebo V (2,3/10)
23:45 W samym sercu morza – film przyg. USA/Australia/Hiszp. 2015, reż. Ron Howard

PARAMOUNT

11:00 Gang wiewióra 2 – film anim. Kanada 2017
13:15 Wojownicze Żółwie Ninja: Zmutowany chaos – film animowany USA 2023
15:30 Wybuchowa para – komedia sensacyjna USA 10
18:00 Dziewczyny z drużyny – komedia USA 2000
20:00 Gliniarz z Beverly Hills III – komedia sensacyjna USA 1994, reż. John Landis
22:05 Milczenie owiec – thriller USA 1990
00:30 Sekcja rytmiczna – thriller Wlk. Brytania/Hiszpania/Irlandia/USA 2019

HBO

08:55 Horton słyszy Ktosia! – film anim. USA/Wlk. Brytania 2008 (85 min)
10:20 Across the Universe – musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
12:30 Agentka – komedia kryminalna USA 2015, reż. Paul Feig (115 min)
14:25 Zabawy z piłką – komedia USA/Niemcy 2004, reż. Rawson Marshall Thurber (90 min)
15:55 Spriscilla – film biograficzny USA 2023, reż. Sofia Coppola (110 min)
17:45 Wichrowe wzgórza – dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell, wyk. Margot Robbie (135 min)
20:00 Księgowy – film sens. USA 2016, reż. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck (125 min)
22:05 Klika – dramat obyczajowy USA 2026, reż. Michael Greene (85 min)
23:30 Kaskader – film sensacyjny USA 2024, reż. David Leitch, wyk. Ryan Gosling (130 min)
01:40 Joe Baby – film sensacyjny USA 2026, reż. Steven Brand (85 min)

CINEMAX

12:00 Dziewczyna z marzeniami – film obycz. USA 2009
13:50 Między słowami – dramat obycz. USA/Japonia 2003
15:30 Holiday – komedia romantyczna USA 2006
17:45 Hulk – film sens. USA 03
20:00 Kształt wody – film przyg. USA/Kanada/Meksyk 2017, reż. Guillermo del Toro
22:00 Gladiator – dramat historyczny USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000
00:30 Pewnego razu... w Hollywood – komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019

ROMANCE TV

08:25 Stadnina w Piber
12:25 Gabinet z widokiem na morze (22) – serial obycz.
14:20 Statek marzeń
16:15 Inga Lindström: Hanna i dobre życie – film obycz. Niemcy/Szwecja 2023
18:05 Zakochana w Panu Niani – komedia romantyczna USA 2022, reż. Damián Romay
20:00 Detektyw von Fock – serial krym. Estonia 2025
21:50 Nord Nord Mord (4)
23:45 Rosamunde Pilcher: Magia miłości – film obyczajowy Niemcy 1999
01:40 Detektyw von Fock

CANAL+ PREMIUM

08:15 Kung Fu Panda III – film animowany USA/Chiny 2016 (95 min)
09:50 Naturalna dzikość serca – film dok.
11:15 Godzina zero (1,2,3,4/4) – serial kryminalny
14:15 Kopnieci w czasie – komedia Francja/Belgia 2025 (105 min)
16:00 Imagine Dragons: Live at the Hollywood Bowl
18:20 Łap – Capu (153)
18:35 Gromiowa jazda
18:50 Chopin, Chopin! – dramat obyczajowy Polska 2025, reż. Michał Kwieciński (130 min)
21:00 Ballerina. Z uniwersum Johna Wicka – film sens. USA/Węgry 2025, reż. Len Wiseman, wyk. Ana de Armas, Anjelica Huston (120 min)
23:00 Grindhouse vol. 2 Planet Terror – horror USA/Meksyk 2007, reż. Robert Rodriguez, wyk. Rose McGowan, Jeff Fahey (105 min)
00:45 Zabójcza orka – horror Australia 2026, reż. Jo-Anne Bechin, wyk. Virginia Gardner, Melanie Jarnson (90 min)

TVN FABUŁA

08:00 Prawo Agaty III (6,7,8)
11:10 Miś Yogi – film anim. USA/Nowa Zelandia 2010
12:50 Kosmiczny mecz – komedia USA 1996
14:45 Pierścień i róża – film dla młodzieży Polska 1986
17:00 Aquaman – film przyg. USA/Australia 2018
20:00 Znachor – melodramat Polska 81, reż. Jerzy Hoffman
22:50 Operacja Napoleon – thriller Islandia/Niemcy 2023
01:15 Martwe zło: Przebudzenie – horror USA/Nowa Zelandia/Irlandia 2022

AMC

13:10 Wojownicza z Księżykowego Królestwa – film fantasy Chiny 2014
15:20 Powiedz „tak” – komedia romantyczna USA/Niemcy 2001, reż. Adam Shankman
17:25 Ona to on – komedia USA/Kanada 2006
19:40 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia – film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
22:00 Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę – horror USA/Australia 2004
23:55 Zława – film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015

AXN

08:30 Rekrut VIII (9,10/18) – serial krym. USA 2026
10:30 MacGyver (17–21/21) – serial akcji USA 2017
15:20 FBI: Most Wanted III (4–8/22) – serial krym.
20:00 Uprawdazona – thriller USA 08, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace
22:00 Uprawdazona II – film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson
23:45 Hostel II – horror USA/ Czechy/Włochy/Islandia/Słowacja 2007, reż. Eli Roth

EPIC DRAMA

08:00 Poirot V (5,6,7,8,1/8) – serial krym. Wlk. Brytania 1993, wyk. David Suchet
14:50 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2023
20:00 Detektyw Murdoch: Diamenty w piasku XIX – serial krym. Kanada/Wlk. Brytania 2025, wyk. Shanice Banton
21:00 Dalgliesh: Miejsce zbrodni II (5/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2022, wyk. Bertie Carvel, Carlyss Peer
23:00 Królowa węży: Atak na króla (7/8) – serial obycz. USA 2022, wyk. Samantha Morton
00:00 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:30 Jestem z Polski XIV (4,17,7/18) – serial dok.
14:35 EuroPOLKI studentki (4)
15:35 Do zobaczenia (6/10)
16:05 Ostre cięcie (1)
17:05 Będzie pięknie (4/8)
18:05 Bitwa o gości (7) – reality show Polska 2025
19:05 Kuchenne rewolucje (6, 7) – reality show
21:05 Taylor Swift kontra Scooter Braun (1/2)
22:15 Ślub od pierwszego wejrzenia (9, 10) – real tv
00:25 Ślub last minute (1)
01:25 Śluby marzeń

TVN TURBO

08:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (4) – mag. motoryzacyjny
09:45 Naprawy nie do naprawy (2) – mag. motoryzacyjny
10:30 Moto kombat (5)
11:15 Ciężarówką przez RPA
12:15 Moto Factory (5)
13:00 Jeździć, obserwować VI
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe (9, 11, 8) – program rozrywk.
19:00 Nic do zgłoszenia V (10)
21:00 Samochód marzeń: Kup i zrób (1, 2) – magazyn
22:55 Naprawy nie do naprawy (6, 7, 8) – mag. motoryzacyjny
01:05 Zawodowi handlarze (9)

BBC FIRST

08:00 Co ludzie powiedzą? II
08:40 McDonald i Dodds II
10:30 Morderstwa w Midsomer
12:20 Ojciec Brown V (13,14,15/15) – serial krym.
15:25 My Life is Murder IV (6/8)
17:35 Ulica nadziei V (6/8)
18:35 Śmierć z dala od palm
19:50 Śmierć pod palmami XV (1/8) – serial kryminalny
21:00 Blackshore (1/6)
22:05 Milczący świadek XXII
00:15 Ojciec Brown (6/10)
01:20 Na niebieskich świątach III (1/6) – serial krym.

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (15,16/25)
10:30 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (1,2/22)
12:20 Agenci NCIS IX (21,22,23/24) – serial krym.
15:30 Z Archiwum X II (10,11,12/25) – serial s.f.
18:10 Hellboy – film fantasy USA 04, reż. Guillermo del Toro
20:40 Liberator – film sens. USA/Francja 1992
22:45 Uprawdazona – thriller USA 2008, reż. Pierre Morel
00:35 Uciec, ale dokąd? – film sensacyjny USA 1993, reż. Robert Harmon

HGTV

08:15 Widok, na który cię stać
08:50 Nowa Maja w ogrodzie
09:55 Z miłości do ogrodu IV
11:00 Polowanie na ogród III
11:30 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem (7)
12:35 Będzie pięknie (7/8)
13:35 Weekendowa metamorfoza (7, 8) – reality show
15:35 Kamera, akcja, wpadka!
17:10 House Hunters (8, 9, 10)
18:50 Zgłoś remont (3)
19:50 Weekendowa metamorfoza (7, 2) – reality show
21:40 Mieszkanie na miarę IV
23:35 Letnia chata na lata III

BBC LIFESTYLE

09:50 Winnice Australii i Gary Barlow (1) – serial dok.
10:50 Wielkie kanadyjskie wypieki (4, 5, 6, 7, 8) – real tv
15:30 Wielkie amerykańskie wypieki (5) – program rozrywk.
16:40 Kurort sławnych i bogatych (5,6/6) – serial dok.
18:40 Najpiękniej ukryte hotele II (6/6) – serial dok.
19:40 Wielkie australijskie wypieki III (5) – serial dok.
22:00 Joanna Lumley: sekrety pięknych miast (2)
23:05 Konopie: lek czy narkotyk? – film dok. Wlk. Bryt. 2019
00:10 Wstydlive choroby (1)

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan (15/22) – serial kom. USA 2017
08:30 Teoria wielkiego podrywu IV (9–19/24)
13:30 Przyjaciele IV (14,15,16/24) – serial kom.
15:00 DMV – Ci od prawka
17:00 9JKL (5,6,7,8/16)
19:00 Przyjaciele IV (20,21/24)
20:00 Dyktator – komedia USA 2012, reż. Larry Charles
21:50 The Office PL (7,8/12)
23:00 Comedy Club (5, 6)
00:00 Miasteczko South Park XXVII (4,5,1/5)

TVP SERIALE

08:00 Na sygnale
10:15 Ranczo VII (12,13/13)
11:55 Rodzinka.pl XVII (7,8,9)
13:35 Ojciec Mateusz 29 (3,4) – serial krym. Polska 2023
15:30 Komisarz Alex XXIV (7)
16:30 Ranczo VIII (1,13)
17:30 Czerdziestolatek
18:45 U Pana Boga w ogródku (7/12) – serial kom. Polska 2008, wyk. Krzysztof Dziera
19:35 Ojciec Mateusz 29 (5,6) – serial krym. Polska 2023, wyk. Artur Żmijewski
22:35 Ranczo VIII (2,3/13)
00:30 Komisarz Alex XXIV (7,8) – serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

13:40 Jamie Oliver (13, 14)
14:30 [sąsiadów w kuchni
15:40 Zgrillowani (5)
16:05 m jak mięso (7, 8)
16:55 Po prostu Jamie: szybko i łatwo (3) – program rozrywk.
17:55 Jakubik rozgryza Polskę
18:50 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (4,5/7)
19:45 Planeta słodczy (5, 6)
20:45 Kulisy wielkiej kuchni
21:40 Mistrzowie przekąsek w akcji – Nowa Zelandia (6)
22:35 m jak mięso (7, 8)
23:30 Wszystkie smaki fermentacji (2) – serial dok.

CANAL+ DOMO

12:20 Cudotwórcy VII (25,26)
14:05 Pokochaj lub sprzedaj
15:05 Wielkie projekty: Nowa Zelandia – serial dok.
16:00 Patent na zieleń (8)
16:30 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (7)
16:55 Letnie inspiracje (4)
17:05 Meblokreacje (1) – mag.
17:35 Dom w miesiąc (8)
18:00 Daleko od miasta XII (6)
18:55 Podzielić M2 (9, 10)
19:50 Adres: rezydencje marzeń (4) – reality show
21:00 Wielkie projekty: Australia X – serial dok.
22:00 Generalna odbudowa II

PLANETE+

12:30 Mongolia. Pomiędzy niebem a ziemią – serial dok.
13:35 Dzikie psy – serial dok.
14:45 Zaginiona cywilizacja Elamu – film dok. Francja 2024
15:50 Nazywano ich wikingami – film dok. Francja 2024
17:00 Rok z dziką przyrodą
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (47,48)
18:40 Mam zamek (6,7)
19:45 Superheroes – film dok.
21:50 Życia i śmierci Christophera Lee – film dok.
23:45 Nowoczesna Turcja Ataturka – film dok. Francja 23

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (2)
11:00 Łowcy opali VIII (19/20)
11:00 Celnicy na straży Szwecji IV (6/14) – serial dok.
12:00 Wyścigi po antyki
13:00 Złomowisko PL II (4,5)
15:00 Nic do ukrycia (8)
16:00 Przypadki truckerki (4)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę (2/9) – serial dok.
18:00 Nagi instynkt przetrwania XII (4) – serial dok.
20:00 W oku cyklonu: łowcy burz (1) – serial dok. USA 2026
21:00 Bimbrownicy XIV (1)
22:00 Łowcy opali VIII (19/20)

TVP HISTORIA

11:45 Podziemne Włochy (4/8)
12:55 Krainy cudów natury
14:00 Ex libris – mag.
14:30 Poznań '56 – dramat historyczny Polska 1996
16:25 Flesz historii (767)
16:55 Tajemnice kultowych seriali (2) – mag. filmowy
17:50 Blisko, coraz bliżej
19:05 Independence Dawn: The Forgotten Revolution
20:00 Mordercza historia (4/6)
20:55 Operacja Samum – film sensacyjny Polska 1999
22:40 Lombardzista – dramat obyczajowy USA 1964

HISTORY

09:15 Straż graniczna: USA III
10:10 Wojny magazynowe XVII
11:10 Największe tajemnice świata VI (10/20) – serial dok.
12:05 Starożytni kosmici XIV
13:05 Tajemnice skryte w mroku (5,4/8) – serial dok.
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
16:15 Tajemnice Dolnego Śląska II (2,3) – serial dok.
17:10 Ścisłe tajne samoloty wojskowe – film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Starożytni kosmici
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (8,9/10)
00:50 Starożytni kosmici XIV

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Katastrofy pod lupą (5,6/8) – serial dok. USA 2024
10:00 Katastrofa w przestworzach XXI (8,3,1,2,4,5/10)
16:00 Premiera: Car S.O.S. XIV
17:00 Kluczowe tygodnie wojny – serial dok.
19:00 Tajne misje USA
20:00 Miasta w liczbach (7/8)
21:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary – serial dok.
23:00 Cienna strona świata III (7,8/10) – serial dok. USA 2023
01:00 Złapać przemytnika X (3/8) – serial dok. USA 2024

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (36)
09:00 Niezwykłe pociągi IV
11:00 Porzucone konstrukcje
13:00 Rolnicy. Podlasie VIII
16:00 Podglądacze przyrody
17:00 Wielkie wycieczkowce
18:00 Najbardziej niebezpieczne drogi do szkoły II
19:00 Jak to wyjaśnić II
20:00 Tajemnice piramid
21:00 Wielkie miasta starożytności (4/4) – serial dok.
22:00 Niewyjaśnione zagadki
23:00 Poza kontrolą
00:00 Katakizmy, które wstrząsnęły światem (4/8)
01:00 Rolnicy. Podlasie II (1/28)

BBC EARTH

08:45 W okowach mrozu II
09:45 Wielkie koty 24/7 II (6)
11:05 Ben Fogle: wyścig do źródła Nilu (2/2) – serial dok.
12:05 W okowach mrozu II
17:15 David Attenborough i cuda natury (1/5) – serial dok.
17:55 Ben Fogle: wyścig do źródła Nilu (2/2) – serial dok.
18:55 Najpiękniejsze trasy spacerowe – serial dok.
19:55 Najpiękniejsza droga Wielkiej Brytanii – serial dok.
22:00 W okowach mrozu III
23:00 Wielkie koty 24/7 II (6)
00:15 Burze widziane z góry

POLSAT VIASAT HISTORY

08:00 Tajne bazy nazistów IV (3,4/6) – serial dok. Kanada 25
09:55 Życie prywatne przywódców Rzeszy (3,4/4)
11:55 DNA Hitlera: geny dyktatora (2/2) – serial dok.
13:00 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (1,2,3,4,5/8) – serial dok.
18:50 Naziści: korzenie zła
21:00 Hitler: odliczanie (3/3)
22:00 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2/2) – serial dok.
00:05 Machu Picchu: kamienne miasto – film dok. Francja 24
01:10 Kobiety pod piracką banderą – serial dok. Austria 24

Od A do Z

ADWOKAT DIABŁA ★★

thriller, USA 1997, reż. Taylor Hackford, wyk. Keanu Reeves, Al Pacino, Charlize Theron

23:30 | tvn

Keanu Reeves jako młody prawnik przed życiową (?) szansą: jeśli wbrew oczywistym faktom uzyska uniewinnienie gwałciela, zostanie asystentem Antychrysta i jego sukcesorem. Trąci konfekcją.

BAD BOYS FOR LIFE ★★

film sens., USA 2020, reż. Adil El Arbi, Bilal Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Vanessa Hudgens

22:20 | polsat

Po 25 latach Will Smith i Martin Lawrence wracają do ról policjantów z Miami, którzy walczą z narkotykowymi kartelami, a przy okazji rozliczają się z błędów młodości (z której do końca nie wyrosli).

BULLITT ★★

film sens., USA 1968, reż. Peter Yates, wyk. Steve McQueen, Jacqueline Bisset, Robert Vaughn

23:55 | warner tv

Steve McQueen jako samotny policjant na tropie mafijnych intryg wymierzonych w prokuratora. Ale liczy się tylko sekwencja samochodowego pościgu: Oscar dla montażysty i status klasyka dla filmu.

COUNTRY STRONG ★★

dramat obycz., USA 2010, reż. Shana Feste, wyk. Gwyneth Paltrow, Tim McGraw, Garrett Hedlund

22:50 | tvp 2

Wschodzący gwiazdor piosenki szuka wsparcia gwiazdy country, której sława przemija, co omocuje komplikacjami natury romantycznej, a przy okazji odsłania kulisy show-biznesu. Na wzruszenie ramionami.

HEROSI WOJNY ★★

film sens., USA 2024, reż. John Swab, wyk. Eden Brolin, Andy Garcia, Melissa Leo

20:00 | canal+ premium

Weteran sił specjalnych wraca na pole walki, by wraz ze swoją ekipą wyruszyć na poszukiwanie uprowadzonej siostrzenicy - dziennikarki, która wpadła na trop tajnej misji skorumpowanych polityków.

Księgowy II

FOT. WARRICK PAGE

FILM SENSACYJNY

USA 2025, REŻ. GAVIN O'CONNOR, WYK. BEN AFFLECK, JON BERNTHAL, J.K. SIMMONS

JERRY MAGUIRE ★★

dramat obycz., USA 1996, reż. Cameron Crowe, wyk. Tom Cruise, Cuba Gooding Jr., Renée Zellweger

21:40 | cinemax

Pocziwie: agent sportowy, który proponuje ojcowski stosunek do klientów zamiast czystego merkantylizmu, odnosi zaskakujący sukces. Plus Oscar dla Cuby Goodinga jr.: ukradł show Tomowi Cruise!

KARMA ★★

thriller, USA 2015, reż. Diane Bell, wyk. Jessica Biel, Zosia Mamet, Edi Gathegi

22:40 | stopklatka

Instruktor jogi poznaje swoją przyrodnią siostrę. Nawiązuje z nią kontakt i odkrywa, że dziewczyna nie tylko pracuje w sex-biznesie, ale i jest uwikłana w toksyczny związek z niebezpiecznym partnerem.

MROCZNA DZIELNICA ★★

film sens., USA/Kanada 2001, reż. Andrzej Bartkowiak, wyk. Steven Seagal, Bill Duke, DMX

23:50 | tvn 7

Nasz człowiek w Hollywood, operator Andrzej Bartkowiak, próbuje reżyserii: Steven Seagal jako niekonwencjonalny gliniarz wobec korupcji w szeregach. Konwencjonalne (fabuła) i drewniane (Seagal).

NIEMIENI**CZARODZIEJE ★★**

dramat, Polska 1960, reż. Andrzej Wajda, wyk. Tadeusz Łomnicki, Krystyna Stypulkowska, Wanda Koczeska

23:00 | tvp historia

Andrzej Wajda o młodości przelomu lat 50. i 60. ubiegłego stulecia: gdzie szukać naturalności? Głównie z nostalgii za aktorską ekipą.

OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE IV ★★

horror, USA 2009, reż. David R. Ellis, wyk. Bobby Campo, Shantel VanSanten, Nick Zano

22:15 | tvn 7

Jeszcze raz: śmierć upomina się o niedosze ofiary karambolu na torze wyścigowym, który przewidział jeden z młodocianych kibiców i zawczasu wyprowadził z niebezpiecznego miejsca. Rutyna.

PASAŻER ★★

thriller, USA/Wlk. Brytania/Francoja/Chiny/Kanada/Hiszpania 2018, reż. Jaime Collet-Serra, wyk. Liam Neeson, Vena Farmiga, Patrick Wilson

20:00 | tv puls

Liam Neeson jako były policjant, obecnie agent ubezpieczeniowy, dojeżdżający do pracy kolejką, który zostaje wciągnięty przez współpasażerkę w intrygę kryminalną, w której stawką jest życie.

20:00 | hbo

★★★

Ben Affleck wraca do roli mafijnego księgowego o genialnym umyśle, który tym razem współpracując z agentką skarbowki nagina prawo i zasady w poszukiwaniu mordercy swego dawnego szefa i jego mocodawców.

MYZ

QUEER ★★

dramat obycz., Włochy/USA 2024, reż. Luca Guadagnino, wyk. Daniel Craig, Drew Starkey, Jason Schwartzman

22:15 | hbo

Czytając prozę Williama S. Burroughsa: Daniel Craig jako Amerykanin w mieście Meksyk lat 50. XX wieku, który ulega silnej fascynacji młodszym mężczyzną i zaprasza go w podróż w głąb Ameryki Łacińskiej.

STOKER ★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Park Chan-wook, wyk. Mia Wasikowska, Nicole Kidman, Matthew Goode

20:00 | cinemax

Chan-wook Park rusza na podbój Hollywood: po tajemniczej śmierci pana domu, jego miejsce u boku gotowej to zaakceptować żony i pełnej obaw córki próbuje zająć nikomu nieznany brat zmarłego. Wciąga.

VALMONT ★★

melodramat, USA/Francoja/Wlk. Brytania 1989, reż. Miloš Forman, wyk. Colin Firth, Annette Bening, Meg Tilly

20:00 | tvp kultura

„Niebezpieczne związki” w ujęciu Milosa Formana: intrygująca, zwłaszcza pod kątem młodej obsady. Realizowane równocześnie z wersją Stephena Frearsa i przez nią skutecznie stłumione. Niesłusznie!

TVPI **D3**

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1087)
08:35 Stawka większa niż życie (7) – serial wojenny
11:00 Ojciec Mateusz XIV (12)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Portret kapłana (14)
13:05 Planeta Ziemia III (2/8) – serial dokumentalny
14:10 Dom – serial obycz.
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:35 Zona dla Polaka (4)
18:40 Jaka to melodia? (5729)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda
20:25 Studio Trójkątów Świata (na żywo)

20:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 1. mecz (na żywo)
23:30 Za jakiego grzechy ****** (New in Town) – komedia romantyczna USA/Kanada 2009, reż. Jonas Elmer (105 min)
01:15 Pele: Narodziny legendy (Pele: Birth of a Legend) – film biograficzny USA 2016, reż. Michael Zimbalist, Jeff Zimbalist (115 min)

MEZZO

10:00 Jazz w Vienne: Manu Katché „One Shot Not”
11:00 Festiwal Sons d'hiver 2021: Hamid Drake, David Murray, Archie Shepp
12:20 Jazz w La Villette: Michel Portal – koncert
13:40 Intermezzo
14:05 Mesjasz – muzyka klas.
16:30 Opera Now: Sarah Nemtsov – Michel van der Aa – Philip Venables – serial dok.
17:05 Intermezzo
17:50 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Eugeniusz Oniegin – opera Belgia 2023
20:30 Magdalena Kožená, Filharmonia Czeska, Giovanni Antonini – muzyka klasyczna
22:05 Międzynarodowy Konkurs Muzyczny w Genewie 2025: Koncert inauguracyjny
23:20 Efekt Nosedys

TVP2 **D3**

06:30 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7598) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7598) – mag. Polska 2026
11:20 Tamte lata, tamte dni (85) – rozmowa Polska 2026
11:55 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert
14:00 Familiada (3053)
14:35 Koło fortuny (1874)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (9) – show
16:15 „Nadzieja mimo wszystko” – Koncert Fundacji Anny Dymnej – koncert
17:15 Maxima. Droga na tron (1/6) – serial biograficzny
18:20 Pan Mama – serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (3) – quiz Polska 2026

20:25 Postaw na milion (381) – teleturniej
21:25 Wschód Kultury – Europejski Stadion Kultury 2026 – Koncert Kolektywów
22:50 Country Strong ****** – dramat obyczajowy USA 2010, reż. Shana Feste (130 min)
01:00 Krucjata. Znak bliźniąt II (13) – serial krym.
02:05 Wielkie wesele (The Big Wedding) ****** – komedia USA 13, reż. Justin Zackham (100 min)

PULS 2

08:20 Aukcja w ciemno (2/21)
08:45 Wojciech Ciejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (10, 11)
10:10 Mały ptywak – komedia Francja/Włochy 1968
11:55 Gamoń – komedia Hiszpania/Francja/Włochy 1964, reż. Gérard Oury
14:20 Szcześliwy pechowiec – baśń filmowa Czechy 2012
16:40 Uczeń zegarmistrza – film fantasy Czechy/Słowacja 2019
18:45 Królowna Śnieżka – film fantasy Niemcy 2009, reż. Thomas Freundner
20:00 Centurion – film sens. Wlk. Brytania/Francja/USA 2010, reż. Neil Marshall, wyk. Michael Fassbender
22:00 Dzielnica strachu IX (19,20,21) – serial krym.
01:00 Dzielnica strachu IX

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat (3004)
11:35 Smerfy II – film anim. USA/Francja/Kanada/Belgia 2013, reż. Raja Gosnell
13:45 Szalone wakacje na kółkach (RV) – komedia Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2006, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Robin Williams (130 min)
15:55 Piraci z Karaibów: Na nieznanych wodach (Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides) – film przyg. USA 2011, reż. Rob Marshall (175 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:22 Pogoda – Polska 2026
19:35 Państwo w państwie (618) – program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:50 Siatkówka: Liga Narodów mężczyzn FIVB: Polska – Argentyna (na żywo)
22:20 Bad Boys For Life ******* – film sens. USA 2020, reż. Adil El Arbi, Bilal Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Nicky Jam (150 min)
00:50 Nigdy więcej (Enough) ****** – thriller USA 2002, reż. Michael Apted, wyk. Jennifer Lopez, Billy Campbell, Juliette Lewis (145 min)

TV4

07:00 Nieznane zdjęcia Hitlera (1,2/4) – serial dok.
09:00 Galileo
11:15 Linia ryzyka – film sens. USA 2007, reż. Andy Cheng, wyk. Nadia Bjorlin
13:00 Stan oblężenia – thriller USA 1999, reż. Edward Zwick, wyk. Denzel Washington, Annette Bening
15:35 Terminator: Ocalenie – film s.f. USA/Niemcy/Wlk. Brytania/Włochy 2009, reż. Joseph McGinty Nichol, wyk. Christian Bale
17:55 Uroczysko IV (11–14/52) – serial krym.
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (13,14,15,16) – serial krym. Polska 2026
00:00 STOP Drogówka (353)
01:05 Polowanie na Hitlera (1,2/10) – serial dok.

TVN **D3**

05:05 Recepta na stary dom III (1/9) – serial dok. USA 2018
05:40 Uwaga! (8026) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (11/17)
06:50 Bez kompleksów (8)
07:45 Dzień dobry wakacje (2)
11:30 Co za tydzień (1249)
12:10 Ugotowani (4)
13:20 Bella i Sebastian II (Belle et Sébastien, l'aventure continue) – film przyg. Francja 2015, reż. Christian Duguay, wyk. Félix Bossuet (125 min)
15:25 Nieoczekiwana zmiana miejsc (Trading Places) – komedia USA 1983, reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Dan Aykroyd (145 min)
17:50 Kuchenne rewolucje: Lublin – Pizzalover 31 (3) – reality show Polska 2025
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:50 Druga połowa – komedia Polska 2021, reż. Łukasz Wiśniewski, wyk. Marianna Żydek, Maciej Musiał (110 min)
21:40 „Za miłość” – koncert Malta Festival – koncert Polska 2026
23:30 Adwokat diabła (The Devil's Advocate) ****** – thriller USA 1997, reż. Taylor Hackford, wyk. Keanu Reeves, Al Pacino (185 min)
02:35 Szpital św. Anny III (48) – serial obycz.

METRO **D3**

08:05 Klan z Alaski IV
10:05 The Floor (5, 6)
11:35 Psy i koty – komedia USA/Australia 2001, reż. Lawrence Guterman, wyk. Jeff Goldblum, Elizabeth Perkins
13:30 Diagnoza II (4,5) – serial obyczajowy Polska 2018, wyk. Maja Ostaszewska
15:30 Kryminalni (13,1,2) – serial krym. Polska 2004
18:50 Milionerzy (619, 620)
20:00 Yellowstone (2,3/9) – serial obycz. USA 2018, wyk. Kevin Costner, Luke Grimes
22:05 Na zabójczej ziemi – film sens. USA 1994, reż. Steven Seagal, wyk. Steven Seagal, Michael Caine
00:05 Zbrodnie z pierwszych stron gazet IV (8/12)
01:10 Szpital (29/72)
02:10 Szkoła (17/72)

TV PULS **D3**

06:00 Taki jest świat (26)
06:40 Kobra – oddział specjalny XXI (8/12) – serial sens.
07:45 Don Matteo: Boski detektyw XIV
09:55 Zaklinaczka duchów IV (2,3/23) – serial fantasy
11:50 Agent XXL II – komedia sensacyjna USA 2006
13:45 Złote dziecko (The Golden Child) – komedia USA 1986 (120 min)
15:45 Need For Speed – film sens. USA/Indie 2014, reż. Scott Waugh (160 min)
18:25 Jumper – film s.f. USA/Kanada 2008, reż. Doug Liman, wyk. Hayden Christensen (95 min)

20:00 Pasażer (The Commuter) ****** – thriller USA/Wlk. Brytania/Francja/Chiny/Kanada/Hiszpania 2018, reż. Jaume Collet-Serra (130 min)
22:10 Bóg zemsty (Seeking Justice) ******* – film sens. USA 2011, reż. Roger Donaldson, wyk. Nicolas Cage (125 min)
00:15 Skazany (Shot Caller) ******* – thriller USA 2017, reż. Ric Roman Waugh, wyk. Nikolaj Coster-Waldau (155 min)

TVN7 **D3**

05:05 Szkoła (47/63)
06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II
07:00 New Looney Tunes II
07:30 Kroniki Spiderwick – film przyg. USA 2008, reż. Mark Waters, wyk. Freddie Highmore, Sarah Bolger
09:30 Ukryta prawda (17–21/60) – serial fabularno-dok. Polska 2022
14:35 Szpital św. Anny (15,16/26) – serial obycz.
16:35 Detektywi VI (58) – serial fabularno-dok.
17:40 Footloose – komedio-dramat USA 2011, reż. Craig Brewer, wyk. Kenny Wormald, Julianne Hough (140 min)

20:00 Na zabójczej ziemi (On Deadly Ground) ***** – film sensacyjny USA 1994, reż. Steven Seagal (135 min)
22:15 Oszukać przeznaczenie IV (The Final Destination) ******* – horror USA 2009, reż. David R. Ellis (95 min)
23:50 Mroczna dzielnica (Exit Wounds) ******* – film sens. USA/Kanada 2001, reż. Andrzej Bartkowiak (135 min)
02:05 Żyjąc z potworem VIII

STOPKLATKA

- 08:55 Komisarz Rex II** (12/15) – serial sensacyjny
- 10:00 Hudson i Rex VIII** (4,6,7/14) – serial krym.
- 13:00 Najlepszy pies w pol-
cji** (1/11) – serial dok.
- 14:30 Komisarz Rex –
Początek** (Baby
Rex – Der kleine
Kommissar) – komedia
kryminalna Austria/
Niemcy 1997 (120 min)
- 16:30 Tata i małolata**
[My Father the Hero]
– komedia Francja/
USA 1994, reż. Steve
Miner (110 min)
- 18:20 Motylem jestem,
czyli romans czter-
dziestolatka** – komedia
Polska 1976, reż.
Jerzy Gruz (100 min)
- 20:00 G.I. Jane** – film sens.
USA/Wlk. Brytania 1997,
reż. Ridley Scott, wyk.
Demi Moore, Viggo
Mortensen (160 min)
- 22:40 Karma** (Bleeding
Heart) – thriller USA
15, reż. Diane Bell, wyk.
Jessica Biel (115 min)
- 00:35 Haker** – komedia sen-
sacyjna Polska 2002,
reż. Janusz Zaorski, wyk.
Kasia Smutniak (105 min)

KINO POLSKA

- 07:35 Reksio II** – serial anim.
- 07:50 Polska Kronika Filmowa**
02A/68 – film dok. Polska 1968
- 08:00 Polska Kronika Filmowa**
11A/72 – film dok. Polska 1972
- 08:25 Basia sama w domu**
– komedia Polska 2021,
reż. Marek Rębac
- 10:10 Pan Anatol szuka milio-
na** – komedia Polska 1959
- 11:55 Podróż za jeden
uśmiech** – film przyg. Polska
1972, reż. Stanisław Jędryka,
wyk. Henryk Gołębiewski
- 13:50 Wielka majówka**
– film muzyczny Polska 1981,
reż. Krzysztof Rogulski
- 15:50 Pokaż, kotku, co masz
w środku** – komedia Polska
2011, reż. Sławomir Kryński,
wyk. Jacek Borusiński
- 17:50 Piłsudski** – film
biograficzny Polska 2019,
reż. Michał Rosa, wyk. Borys
Szy, Magdalena Boczarowska
- 20:00 Boże Ciało** – dramat
obyczajowy Polska/Francja
2019, reż. Jan Komasa, wyk.
Bartosz Bielenia, Aleksandra
Konieczna, Eliza Rycembel
- 22:20 Job**, czyli ostatnia
szara komórka – komedia
Polska 2006, reż. Konrad
Niewolski, wyk. Borys Szy
- 00:15 Ekstradycja III** (1,2/10)
– serial sens. Polska 1998

ALE KINO+

- 07:00 Moje pieczone kur-
czaki** – film obycz.
Polska 2002, reż. Iwona
Siekierzyńska, wyk.
Agata Kulesza, Adam
Nawojczyk (80 min)
- 08:20 Arktyka** (Arctic)
– film przyg. Islandia/
USA 2018, reż. Joe
Penna, wyk. Mads
Mikkelsen, Maria Thelma
Smáradóttir (120 min)
- 10:20 Szczęki. Megahit**
Hollywood – film dok.
- 11:35 The Office PL II**
(10,11,12) – serial kom.
- 13:30 Porwanie Heinekena**
[Kidnapping Mr.
Heineken] – film sens.
Hol./Belgia/Wlk. Bryt./
USA 2015, reż. Daniel
Alfredson (105 min)
- 15:15 Sprawa nierozwią-
zana** (7) – serial krym.
- 17:45 Włamanie na śniada-
nie** (Bandits) – komedia
kryminalna USA 2001,
reż. Barry Levinson, wyk.
Bruce Willis (145 min)
- 20:10 Detektyw Surprenant:**
Morderstwo na
wyspie – serial krymi-
nalny Kanada 2023
- 01:40 Poof** – film krótkom.
USA 2023 (20 min)

POLSAT FILM

- 11:40 Rodzina Addamsów**
2 – film anim. USA/Kanada/
Wietnam/F/Wlk. Brytania 2021
- 13:35 Małolatki na obozie**
– komedia USA 2007
- 15:25 Jaś Fasola: nadciąga**
totalny kataklizm – komedia
Wlk. Brytania/USA 1997
- 17:20 Hancock** – film sens.
USA 2008, reż. Peter Berg
- 19:00 Ghost Rider II** – film
sens. USA/Emiraty Arabskie 11
- 21:00** Maksimum ryzyka – film
akcji USA 1996, reż. Ringo Lam
- 23:00 Bejbis** – komedia
Polska/Włochy 2022

KINO TV

- 11:35 Kung Fu Panda II** – film
animowany USA/Kanada 2011
- 13:15 Ścisłe tajne** – komedia
sens. USA/Wlk. Brytania 1984
- 15:10 Wojownicze Żółwie**
Ninja: Zmutowany chaos
– film animowany USA 2023
- 17:30 BFG: Bardzo fajny**
gigant – film fantasy USA/
Indie/Wlk. Brytania 2016
- 20:00 Niepokonani** – dramat
obycz. USA/Emiraty Arabskie/
Polska/Indie/Arabia Saudyjska
2010, reż. Peter Weir
- 22:45 Millennium: Zamek**
z piasku, który runął – thriller
Niemcy/Dania/Szwecja 2009

TVP KULTURA

- 08:00 Nabożeństwo lute-
rańskie w Pszczynie**
- 09:00 Przysań nad Biblią**
- 09:20 Wątki** – film dok.
- 09:55 Alhambra, utracony
raj** – film dok.
- 11:05 Kosmos 1999** (2) (8/24)
- 12:10 Opole – koncertowe
wspomnienia** (8)
- 12:35 14. Krajowy Festiwal
Piosenki Polskiej
Opole '76** – koncert
- 14:20 Zabawka** (Le Jouet)
– komedia Francja 1974,
reż. Francis Veber, wyk.
Pierre Richard (105 min)
- 16:05 Noce i dnie** (1) – serial
obycz. Polska 1975
- 17:15 Studio Kultura** (677)
- 18:05 Majewska – Korcz
okragle 31 lat**
- 18:55 Benefis Włodzimierza
Korcza** (67)
- 20:00 Valmont** – melodra-
mat USA/Francja/Wlk.
Brytania 1989, reż.
Miloš Forman (145 min)
- 22:25 Kulturalni** (24) – mag.
- 23:20 Sean Penn, amery-
kański wichrzyciel**
- 00:30 Gruboskórca** – film
anim. F 2022 (10 min)
- 00:40 Bestie wokół nas**
– film animowany
Polska 2021 (20 min)

WARNER TV

- 11:05 Miłość jak narkotyk**
– komedia romant. USA 1997
- 13:10 Akademia policyjna VII:**
Misja w Moskwie – komedia
USA 1994, reż. Alan Metter
- 14:45 Taxi IV** – komedia
sensacyjna Francja 2007
- 16:30 Pan Niania** – komedia
USA 93, reż. Michael Gottlieb
- 18:00 Naciągacze** – komedia
krym. USA/Wlk. Brytania 2003
- 20:25 Głupi i głupszy II: Kiedy**
Harry poznał Lloyda – komedia
USA 2003, reż. Troy Miller
- 22:00 Yellowstone II** (5,6/10)
- 23:55 Bullitt** – film sens. USA 68

PARAMOUNT

- 10:50 Wojownicze Żółwie**
Ninja: Zmutowany chaos – film
animowany USA 2023
- 13:05 Lara Croft: Tomb**
Raider – film przyg. USA/Wlk.
Brytania/Japonia/Niemcy 2001
- 15:20 Lara Croft Tomb Raider:**
Kolebka życia – film przyg.
USA/Niemcy/Japonia/Wlk.
Brytania/Hongkong 2003
- 17:50 Gliniarz z Beverly Hills**
– komedia sensacyjna USA 84
- 20:00 Ostra jazda** – komedia
USA 2000, reż. Todd Phillips,
wyk. Breckin Meyer
- 22:00 American Psycho**
– horror USA/Kanada 2000

HBO

- 09:10 Grinch** – film anim.
Francja/Japonia/
USA 2018 (85 min)
- 10:35 IO** – film przyg. Polska/
Włochy 2022, reż. Jerzy
Skolimowski (85 min)
- 12:00 Wichrowe wzgórza**
– dramat obycz. USA/
Wlk. Bryt. 26 (135 min)
- 14:15 Kochanek królowej**
– dramat historyczny
Dania/Szwecja/Czechy/
Niemcy 2012 (135 min)
- 16:30 Well Done!** – komedia
Francja/Luksemburg
2023, reż. Gilles
Legardinier (110 min)
- 18:20 Co będzie dalej?**
– komedia romantyczna
USA 2023, reż. Meg
Ryan (100 min)
- 20:00 Księgowy II** – film sens.
USA 2025, reż. Gavin
O'Connor, wyk. Ben
Affleck, Jon Bernthal,
J.K. Simmons (135 min)
- 22:15 Queer** – dramat obycz.
Włochy/USA 2024, reż.
Luca Guadagnino, wyk.
Daniel Craig (135 min)
- 00:30 Zaulek koszarów**
– thriller USA 2021, reż.
Guillermo del Toro, wyk.
Bradley Cooper, Cate
Blanchett (150 min)

CINEMAX

- 12:20 Gdyby ulica Beale umia-
ła mówić** – dramat miłosny
USA 2018, reż. Barry Jenkins
- 14:20 Ad Astra** – film s.f.
USA/Chiny/Brazylia 2019
- 16:20 Liberator II** – film sens.
USA 1995, reż. Geoff Murphy
- 18:00 Pan i pani Smith**
– komedia sensacyjna USA 05
- 20:00 Stoker** – thriller
Wlk. Brytania/USA 2013
- 21:40 Jerry Maguire** – dramat
obyczajowy USA 1996
- 23:55 Fargo III** (3,4/10)
- 01:30 Na złej drodze** – thriller
USA 22, reż. John Patton Ford

ROMANCE TV

- 07:50 Górski lekarz**
(6,7,8,8/8) – serial obycz.
- 12:40 Gabinet z widokiem na
morze** – serial obyczajowy
- 14:30 Detektyw von Fock**
- 16:20 Nord Nord Mord** (3)
- 18:15 Zgłosuj na miłość**
– komedia romantyczna
Kanada 2023, reż. Wendy Ord
- 20:00** Bliźniacza miłość
– romans USA 2021
- 22:00** Miłość jak ze snu?
– dramat obycz. USA 2019
- 23:50 Inga Lindström: Droga**
do ciebie – romans Niemcy 05
- 01:40** Bliźniacza miłość
– romans USA 2021

CANAL+ PREMIUM

- 08:10 Premierowa jazda**
- 08:25 Gru i Minionki: Pod
przekrywką** – film
anim. USA 2024 (95 min)
- 10:00 Dzikie robot** – film anim.
USA/Japonia 2024, reż.
Chris Sanders (100 min)
- 11:40 Larger Than Life: Złota
era boysbandów**
- 13:15 Morderstwo w amba-
sadzie** – film sens. Wlk.
Brytania 2025 (85 min)
- 14:40 Kiedy nadchodzi**
– dramat obycz.
Francja 2024 (100 min)
- 16:20 Making of Canal+: The
Office PL 5** – film dok.
- 16:30 Krucjata Bourne'a**
– thriller USA/Niemcy
2004 (105 min)
- 18:15 Niania w Nowym Jorku**
– komedia romantyczna
USA 2007 (105 min)
- 20:00 Herosi wojny** – film
sens. USA 2024, reż.
John Swab (105 min)
- 21:45 The Killer** – film sens.
USA/Korea Południowa/
Kanada 2024 (125 min)
- 23:50 Być kochaną** – dra-
mat obycz. Norwegia/
Szwecja 2024 (105 min)
- 01:35 Niezniszczalna** – film
sensacyjny USA/Wlk.
Brytania 2024 (100 min)

TVN FABUŁA

- 07:30 Prawo Agaty III** (10,11)
- 09:30 Liga Potworów**
– film animowany USA 2021
- 11:35 Znachor** – melodramat
Polska 81, reż. Jerzy Hoffman
- 14:30 Cast Away** – Poza świa-
tem – film przyg. USA 2000
- 17:35 Aquaman i Zaginione**
Królestwo – film s.f. USA 2023
- 20:00** Jestem legendą – film
s.f. USA/Wlk. Brytania 2007,
reż. Francis Lawrence
- 22:20 Randka w ciemno**
– komedia romant. Polska 10
- 00:05 Top Gun** – film sens.
USA 1986, reż. Tony Scott

AMC

- 07:45 Projekt A II** – komedia
sensacyjna Hongkong 1981
- 09:55 Lara Croft Tomb Raider:**
Kolebka życia – film przyg.
USA/Niemcy/Japonia/Wlk.
Brytania/Hongkong 2003
- 12:10 W 80 dni dookoła świata**
– komedia romantyczna
USA/Kanada 2008
- 20:10** Officer Blart – komedia
sensacyjna USA 2009
- 22:00 Komodo** – horror
Australia/USA 1999
- 23:50 Człowiek w ogniu**
– thriller Szwajcaria/Wlk.
Brytania/USA/Meksyk 2004

AXN

08:25 Zabójcza broń III (10,11/15) – serial krym. USA 19
10:25 MacGyver II (1–5/23) – serial akcji USA 2017
15:10 FBI: Most Wanted III (9–13/22) – serial krym.
20:00 Uprawdżona II – film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson
22:00 Uprawdżona III – film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
00:10 Hostel III – horror USA 2011, reż. Scott Spiegel, wyk. Kip Pardue, Brian Hallisay

EPIC DRAMA

08:00 Lekarze na start – serial obyczajowy Polska 2017
10:20 Poirot III (2,3,4,5/11) – serial krym. Wlk. Brytania 1991, wyk. David Suchet, Hugh Fraser, Philip Jackson
14:55 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2023
20:00 Zagadki kryminalne nowej panny Fisher (2/4) – serial krym. Australia 2019
21:00 Morderstwo to nic trudnego (2/2) – miniserial Wlk. Bryt. 2023, wyk. David Jonsson
22:00 Poirot XII (1/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2011
23:55 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (2)
12:30 Babski biznes (4/8)
13:30 Jestem z Polski XVI (13,14,12/40) – serial dok.
16:35 Bitwa o gości (8)
17:35 Do zobaczenia (7/10)
18:10 Ugotowani (8)
19:10 Kuch enne rewolucje (5, 7) – reality show Polska 22
21:05 Ostre cięcie (2) – reality show Polska 2025
22:05 Taylor Swift kontra Scooter Braun (2) – serial dok.
23:20 EuroPOLKI studentki (1)
00:20 Cały jej świat (8/12)
01:20 Nieoczywiste miejsca II

TVN TURBO

10:45 Wojny samochodowe
11:45 Z drugiej ręki (10) – mag.
12:30 Jeździć, obserwować VII
13:15 Moto kombat (6) – mag.
14:00 Zawodowi handlarze
15:30 Naprawy nie do naprawy
17:00 Ciężarówka przez Stany IV (4/9) – serial dok.
18:00 Mobilni mechanicy (3)
18:45 Raport końcowy (824)
19:10 Nic do zgłoszenia IV
21:10 Jeździć, obserwować VII
21:55 Moto kombat (6) – mag.
22:40 Uwaga! Oszust: Ściemna z ogłoszenia (6/16) – serial dok.
23:10 Moto Fachurowy (6) – mag.
23:55 Wojny samochodowe (6)

BBC FIRST

08:35 Śmierć z dala od palm
09:40 Lewis IX (3,4/6)
11:45 Ale akcja! II – serial kom.
13:45 Śmierć pod palmami XV
14:55 Ojciec Brown (6/10)
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Ulica nadziei V (7/8)
18:50 Detektyw z Chelsea
19:50 Śmierć pod palmami XV (2/8) – serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Blackshore (1/6)
00:00 Na niebieskich świątach III (1/6) – serial krym.
01:10 Śmierć pod palmami XV

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (17,18,19/25)
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (3,4,5/22)
14:10 Agenci NCIS IX (24,1/24)
16:00 Z Archiwum X II (13,14/25) – serial s.f.
17:55 Faceci w czerni – komedia sensacyjna USA 1997
19:55 Faceci w czerni III – film s.f. USA 2012, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Will Smith
22:05 Szklana pułapka II – film akcji USA 90, reż. Renny Harlin
00:30 Na krawędzi – film sens. USA/Włochy/Francja/Japonia 1993, reż. Renny Harlin

HGTV

08:20 Z miłości do ogrodu IV (3/10) – cykl reportaży
08:55 Nowa Maja w ogrodzie
11:05 Polowanie na ogród VII
12:40 Letnia chata na lata III
14:35 Zgłosz remont (3)
15:35 Będzie pięknie (7/8)
16:40 Weekendowa meta-morfoza (4) – reality show
17:40 Kamera, akcja, wpadka!
19:20 House Hunters (1–4) – reality show Polska 2018
21:30 Dorota inspiruje (4, 5)
23:25 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem (7)
00:30 Sprzątaczkę (4, 5)

BBC LIFESTYLE

08:50 Kurort sławnych i bogatych (5,6/6) – serial dok.
10:50 Mistrzowie ceramiki (1, 2, 3) – teleturniej muzyczny
14:20 Wielkie amerykańskie wypieki (5, 6) – program rozrywk.
16:40 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (8/8)
17:40 Winnice Australii i Gary Barlow (1) – serial dok.
18:40 Najpiękniej ukryte hotele II (3/6) – serial dok.
19:40 Mistrzowie szycia (5, 6) – program rozrywkowy
22:00 Oblicza seksu (3,1/3) – serial dok. Wlk. Brytania 2021
00:00 Wstydlive choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan (19/22) – serial kom. USA 2017
08:30 Teoria wielkiego podrywu IV (24,1–10/24)
13:35 Przyjaciele IV (22–24,1–3/24) – serial kom.
16:35 Tata ma plan (11–13/22) – serial kom. USA 2017
18:05 Naga broń 2 1/2 – komedia USA 1991, reż. D. Zucker
20:00 Naga broń 33 1/3 – komedia USA 1994
21:50 Colin from Accounts
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:35 Czerdziestolatek
09:35 U Pana Boga w ogródku (6,7/12) – serial kom. Polska 08
11:25 Czterej pancerni i pies
13:35 Ojciec Mateusz 29 (5,6)
15:30 Komisarz Alex XXIV (8) – serial krym. Polska 2025
16:30 Ranczo VIII (4/13) – serial kom. Polska 2014
17:30 Czterej pancerni i pies (3,4) – serial wojenny Polska 1966, wyk. Roman Wilhelmi
19:40 Ojciec Mateusz 29 (8) – serial krym. Polska 2023
22:35 Ranczo VIII (5,6/13) – serial kom. Polska 2014
00:25 Rodzinka.pl XVII (5,6)

CANAL+ KUCHNIA

12:50 Hiszpańskim szlakiem z Gonzalo (6) – serial dok.
13:50 Podróż przez smaki Chin
14:50 Kulisy wielkiej kuchni
15:45 Po prostu Jamie: szybko i łatwo (4) – program rozrywk.
16:50 Z pola na stół (4)
17:15 U sąsiadów w kuchni XVI
18:25 Jakubik rozgrzwa Tajlandię i Kambodżę (5, 6, 7)
19:45 Dzień dobry, obiad (3, 4)
20:40 m jak mięso (7, 8) – mag.
21:30 Wszystkie smaki fermentacji (3) – serial dok.
22:00 Podróż przez smaki Chin
23:00 Anthony Bourdain VIII

CANAL+ DOMO

12:25 Ucieczka na wieś XXIV
13:15 Letnie inspiracje (4)
13:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:20 Wiejskie Projekty: Szwecja V (8/8) – serial dok.
15:15 Luksusowa ucieczka
16:10 Adres: rezydencje marzeń (4) – reality show
17:15 Wiejskie domy do liftingu (5) – reality show
18:05 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (7) – mag.
18:30 Daleko od miasta XIII (9)
19:00 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę – serial dok.
22:50 Cudotwórcy VII (25,26)

PLANETE+

13:35 Dzikie psy – serial dok.
14:45 Niewolnicy Kanału Panamskiego – film dok.
15:55 1312. Afryka odkrywa Amerykę – film dok. Francja 23
17:00 Ginące rzemiosło Korei
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (49,50)
18:40 Mam zamek (8,1/8)
19:45 Nicole Kidman. Oczy szeroko otwarte – film dok.
20:50 Henry Ford. XX-wieczny zyciorys – film dok. F/B 2023
22:00 Sekta – serial dok.
22:50 Atom, narkotyki, brudne pieniądze – serial dok. Izrael 23

DISCOVERY CHANNEL

12:00 Przygody truckerki (4)
13:00 Ciężarówka przez Afrykę (3) – serial dok.
14:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (2)
15:00 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem III (2)
16:00 Specjalistki II
17:00 Nic do ukrycia (8)
18:00 Celnicy na straży Szwecji IV (6/14) – serial dok.
19:00 Włoska kontrola celna
20:00 Akta ekspedycji II (5)
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (2)
22:00 Teorie spiskowe pod lupą (8) – serial dok. USA 2026

TVP HISTORIA

13:00 Attenborough i jurajski potwór morski – film dok.
14:00 Flesz historii (767)
14:30 Cwał – komedia Polska 1995, reż. Krzysztof Zanussi
16:20 Starożytne mocarstwa
17:15 Ex libris – magazyn
17:40 Blisko, coraz bliżej (9)
19:00 Islandia: na granicy zimnej wojny (2) – film dok.
20:05 Byliśmy pierwsi. Poznań '56 – film dok. Polska 2016
21:00 Poznań '56 – dramat historyczny Polska 1996
23:00 Niewinni czarodzieje – dramat Polska 1960

HISTORY

14:00 Piątka z historii (4)
14:25 David Duchovny: archiwum tajemnic II (3/17)
15:20 Starożytni kosmici XVII
16:10 Tajemnice starożytności: śmierć (3/6) – serial dok.
17:10 Naziści na tropie skarbów (4,5,6/6) – serial dok.
20:00 Tom Hanks: II wojna światowa (9/20) – serial dok.
21:00 II wojna światowa: wysięg zbrojny (2) – serial dok.
22:00 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (15)
23:00 Tom Hanks: II wojna światowa (10/20) – serial dok.
23:55 Starożytni kosmici XIV

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Logistyka na wielką skalę – serial dok. Niemcy 24
14:00 Inżynieria po katastrofie
15:00 Imperium Mongołów: historia Czyngis-chana (2/6)
16:00 Egipt V (5/10) – serial dok.
17:00 Kluczowe tygodnie wojny – serial dok. Australia 20
19:00 Tajemnice strefy 51
20:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii – serial dok.
21:00 Największe katastrofy budowlane III (10/10)
22:00 Katastrofa w przestworzach XXI (3,4,4,6/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (38)
09:00 Wioski wiosecki
10:00 Podglądacz przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (6)
11:30 Wojny magazynowe VI
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Technologia jutra (3,4)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
21:00 Podglądacz przyrody (8) – mag. przyrodniczy
21:30 Górale X (16)
22:00 Hezbollah. Polowanie na ludzi – film dok. Francja 2024
23:00 Pogromcy mafii (2)
00:00 Największe śledztwa CBSP (2) – serial dok. Polska 24
01:00 Rolnicy. Podlasie II

BBC EARTH

11:00 Dzikie konie Gór Skalistych i ja – film dok.
12:05 W okowach mrozu III
13:05 Ben Fogle: wysięg do źródła Nilu (2/2) – serial dok.
14:05 Najpiękniejsza droga Wielkiej Brytanii – serial dok.
16:10 Mroźna planeta II: kulisy
16:30 Zdrowa zmiana II (7,8)
17:50 W okowach mrozu III
18:50 Mroźna planeta (3, 4)
21:00 Dzikie konie Gór Skalistych i ja – film dok.
22:05 W okowach mrozu III
23:05 Dlaczego giną wieloryby? – reportaż Wlk. Bryt. 2022

POLSAT VIASAT HISTORY

09:30 Łądowanie w Normandii: historia żołnierza
11:30 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2/2) – serial dok.
13:35 Cesarz: powstanie i upadek dynastii (1,2,3/3)
16:40 Sekretne życie rzymskich cesarzy – film dok.
17:55 Królowe areny: kobiety-gładiatorki – film dok.
19:10 Stalin, mój ojciec
21:00 II wojna światowa: agentki (4/6) – serial dok.
22:05 Łądowanie w Normandii: historia żołnierza (1,2/2)
00:05 Wielkie konflikty: powstania i upadki cywilizacji

Od A do Z

AKADEMIA

PANA KLEKSA II ★★★

film fantasy, Polska 2025, reż. Maciej Kawulski, wyk. Antonina Litwiniak, Konrad Repiński, Tomasz Kot

21:45 | hbo

Kontynuacja nowej ekranizacji kultowej powieści dla dzieci: pod nieobecność pana Kleksa rządy w Akademii sprawuje Szpak Mateusz. Jeszcze mniej Brzechwy w Brzechwie.

DOM GLASSÓW ★★★

thriller, USA 2001, reż. Daniel Sackheim, wyk. Leelee Sobieski, Diane Lane, Stellan Skarsgård

22:30 | ale kino+ hd

Osierocona nastolatka (Leelee Sobieski) odkrywa, że opiekująca się nią i jej bratem rodzina zastępcza wcale nie jest tak bezinteresowna, jakby się wydawało. Czysta rutyna.

DOTYK ★★★

dramat obycz., Islandia/Wlk. Brytania 2024, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Egill Ólafsson, Pálmi Kormákur Baltasarsson, Kóki

23:40 | canal+ premium

Islandczyk studiujący w Londynie dorabia w japońskiej restauracji. Gdy wychodzi na jaw jego romans z córką właściciela, japońska rodzina znika. Po pół wieku Islandczyk rusza na poszukiwanie ukochanej.

GHOST IN THE SHELL ★★★

film s.f., USA/Hongkong/Chiny 2017, reż. Rupert Sanders, wyk. Scarlett Johansson, Pilou Asbæk, Takeshi Kitano

22:25 | tvn 7

Aktorska wersja kultowego anime sprzed lat. Scarlett Johansson jako cyberpolicjantka przyszłości na tropie groźnego hakera-terrorysty, skrywającego – między innymi – klucz do jej tożsamości.

MAMMA MIA! ★★★

komedie muzyczna, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd, wyk. Meryl Streep, Amanda Seyfried, Pierce Brosnan

20:00 | canal+ premium

Brawurowa ekranizacja musicalu opartego na piosenkach Abby: wychodząca za mąż dwudziestolatka zaprasza na wesele swoich trzech domniemanych ojców. Plus zaskakująca Meryl Streep jako jej matka.

Jajo larwa motyl

FOT. CERCAMON

DRAMAT OBYCZAJOWY

GREGCJA/CYPR 2023, REŻ. KYROS PAPAVASSILIOU, WYK. MAKIS PAPADIMITRIOU, MARIA APOSTOLAKEA, YIANNIS NIARROS

MAMMA MIA!

HERE WE GO AGAIN! ★★★

musical, Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Ol Parker, wyk. Amanda Seyfried, Lily James, Pierce Brosnan

21:50 | canal+ premium

Kontynuacja przebojowego musicalu. Pięć lat po ślubie Sophie przygotowuje otwarcie hotelu Bella Donna – świetna okazja do spotkań starych przyjaciół i wejrzenia w przeszłość. Plus przeboje „Abby”.

PLAN UCIECZKI ★★★

film sens., USA 2013, reż. Mikael Håfström, wyk. Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel

20:10 | ale kino+ hd

Specjalista od zabezpieczeń więziennych trafia za kraty w placówce, której system ochrony sam zaprojektował. Aby uciec i oczyścić się z fałszywych zarzutów, potrzebuje współpracownika: Stallone i Schwarzenegger.

PUŁKOWNIK

KWIATKOWSKI ★★★★★

komediodramat, Polska 1995, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Marek Kondrat, Renata Dancewicz, Zbigniew Zamachowski

23:25 | tvp 2

Romans lotrzykowski z połowy lat 40. ubiegłego stulecia: polski oficer, podając się za funkcjonariusza bezpieki, próbuje naprawić świat. Właściwy koniec Szkoły Polskiej. Obowiązkowo!

ROAD HOUSE ★★★

thriller, USA 2024, reż. Doug Liman, wyk. Jake Gyllenhaal, Daniela Melchior, Conor McGregor

23:15 | cinemax

Powtórka z rozrywki: Jake Gyllenhaal zastępuje Patricka Swayze w roli kompetentnego ochroniarza baru, który chce przejąć miejscowy gangster, lecz jego ludzie padają jak muchy od ciosów mistrza MMA.

SAN ANDREAS ★★★

film katas., USA 2015, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson, Carla Gugino, Alexandra Daddario

22:00 | warner tv

Gdy w Kalifornii dochodzi do największego trzęsienia ziemi w historii, pilot helikoptera ratunkowego rusza na poszukiwanie zaginionej córki. Pilota gra Dwayne Johnson, więc niespodzianek brak.

SZKLANA

PUŁAPKA V ★★★

film sens., USA/Kanada 2013, reż. John Moore, wyk. Bruce Willis, Jai Courtney, Sebastian Koch

20:00 | polsat

Bruce Willis powraca jako John MacClane, by zbawić świat wokół Moskwy i Czarnobyli, a przy okazji naprawić nadwątlone relacje z synem. Efektowne i jakże krzepiące!

20:00 | cinemax

★★★

Eksperyment w poetyce science fiction: w zmieniającym się czasie para kochanków, małżonków i – co ważne! – rodziców szuka swojego miejsca i klucza do wzajemnych relacji w różnych okolicznościach.

MYZ

ŚMIERĆ NADEJDZIE

JUTRO ★★★

film sens., Wlk. Brytania/USA/Hiszpania/Islandia 2002, reż. Lee Tamahori, wyk. Pierce Brosnan, Halle Berry, Toby Stephens

20:00 | tvp kultura

Bond po raz dwudziesty: 007 po pobycie w północnokoreańskim więzieniu musi oczyścić się z zarzutu zdrady. Efekty specjalne, mała antologia motywów z poprzednich filmów oraz zmysłowa Halle Berry.

W NICH CAŁA

NADZIEJA ★★★

film s.f., Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wieszczorek, Jacek Beler,

23:55 | stopklatka

Ciekawe (bo polskie?): po serii wojen klimatycznych na Ziemi pozostaje samotna kobieta i strzegący jej obozowiska robot. Pewnego dnia kobieta zapomina o sprawdzić zaktualizowane hasło-przepustkę do obozu.

WYKORZYSTANA ★★

film s.f., USA/Kanada 2009, reż. Paul McGuigan, wyk. Chris Evans, Dakota Fanning, Colin Ford

20:00 | tvn 7

Ludzie obdarzeni niezwykłymi zdolnościami zostają objęci rządową ochroną, ale ci, którzy nie chcą się poddać wzmacniającej ich mocy terapii lub wyrwali się spod kontroli, będą bezwzględnie ścigani.

TVPI **D3 II**

05:20 63. KFPP w Opolu
05:50 Akacjowa 38
07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (4/38)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Czerdziestolatek
09:25 Ranczo VI (3/13)
10:15 Komisarz Alex VI (11)
11:05 Ojciec Mateusz XIV (13)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Planeta Ziemia III (2/8)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5699)
18:05 Reportrzy (557)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 RE-MIND. Chcę to powiedzieć – koncert Polska 2026
22:10 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
22:20 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 3. mecz (na żywo)
00:55 Za jakie grzechy (New in Town) – komedia romantyczna USA/Kanada 2009, reż. Jonas Elmer, wyk. Renée Zellweger (105 min)

MEZZO

15:10 Mozart: XXXVI symfonia – English Chamber Orchestra, Jeffrey Tate
15:40 Mozart: XXXI symfonia – Orkiestra Mozarteum z Salzburga, Jeffrey Tate
16:00 Intermezzo
16:30 André Campra: Idomeneusz – opera Francja 21
18:45 Mozart: XXXV symfonia – Filharmonicy Berlińscy, Claudio Abbado
19:10 Intermezzo
19:25 Brahms: Trio fortepianowe c-moll nr 3
19:45 Brahms: Sonata skrzypcową G-dur, opus 78, nr 1
20:30 Pierre Boulez i Akademia Festiwalu w Lucernie – dokument
21:25 Young Euro Classic 2025: Joven Orquesta Nacional de España – muzyka klasyczna

TVP2 **D3 II**

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta (41) – program religijny
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7599) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7599) – mag. Polska 2026
11:30 Okrasa famie przepisy (407) – mag. kulinarny
12:00 Wyższa Szkoła Jazdy (4)
12:35 Koło fortuny (1874)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (999)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koto fortuny (1875)
16:35 Familiada (3054)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:20 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)

18:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 2. mecz (na żywo)
21:25 Postaw na milion (317) – teleturniej
22:20 Na sygnale
23:25 Pułkownik Kwiatkowski – komediodramat Polska 1995, reż. Kazimierz Kutz (130 min)
01:35 Karol, władca Hiszpanii – serial kostiumowy Hiszpania 2015

PULS 2

09:25 Świnka Peppa
09:45 Bing IV (17,18/27)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (31/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (3/26)
12:35 Marta mówi! (8)
13:35 Gumisie IV (4/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (23,21/26)
16:00 Fineasz i Ferb II (2,3/39)
17:00 Smerfy – serial anim.
17:35 Gumisie IV (3/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (5,6/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (19) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX (23,24) – serial krym. Polska 25
23:00 Wstydliwe choroby II
01:00 Lombard XII

POLSAT **D3 II**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (61,62/61)
09:30 Trudne sprawy XXVI (8,9/40) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XV (34,35/60) – serial fab.-dok. Polska 2023
13:40 Dlaczego ja? 32 (29,30) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5927) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (29,30) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (629)
19:30 Sport – Polska 2026
19:45 Pogoda – Polska 2026

20:00 Szklana pułapka V (A Good Day to Die Hard) – film sens. USA/Kanada 2013, reż. John Moore, wyk. Bruce Willis (125 min)
22:05 Wielki mur (The Great Wall) – film fantasy USA/Chiny 2016, reż. Yimou Zhang, wyk. Matt Damon (130 min)
00:15 Zasady walki (The Art of War) – film sens. USA/Kanada 2000, reż. Christian Duguay, wyk. Wesley Snipes (160 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIV (11) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci IX (63,64/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (37,38) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (2,3)
13:55 Trudne sprawy XIX (13,14,15/40) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (20) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów (485)
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (21) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (33,34/52) – serial krym. Polska 2025
21:05 Sprawiedliwi. Trójiasto III (17) – serial krym.
22:05 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (17)
23:05 Dziedzictwo – thriller USA/Wlk. Brytania 2020
01:30 Love Island IV (22)

TVN **D3 II**

05:20 Recepta na stary dom III (2) – serial dok.
05:40 Uwaga! (7729) – mag.
05:55 Ukryta prawda (12/17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Konin – Czarny Domek 29 (12)
07:45 Dzień dobry wakacje (3)
11:20 Doradca smaku (9)
11:25 Kuchenne rewolucje: Lublin – Pizzalover 31 (3) – reality show Polska 2025
12:35 Ukryta prawda (44,45,28/48) – serial fab.-dok.
15:45 Detektywi III (4/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
16:50 Szpital św. Anny (30/50) – serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Młode gliny (8/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakt, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8027) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 Bitwa o gości (7) – reality show Polska 2025
22:00 Zmierzch (Twilight) – film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Kristen Stewart (140 min)
00:20 Matrix Zmartwychwstania (The Matrix Resurrections) – film s.f. USA/Australia 2021, reż. Lana Wachowski (190 min)

METRO **D3 II**

07:35 Tajemnice miłości (19/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (33,34/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (2/63)
13:30 Brzydula (17,18)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (8) – serial obycz.
15:45 The Floor (11, 12)
17:00 Fani czterech kółek XVII (9/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VI (10)
19:00 Kartoteka (8,9/12) – serial fab.-dok. Polska 2011
21:05 Kryminalni II (6/13) – serial krym. Polska 2005
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (3/22)
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet IV (9/12)
01:20 Szpital (18/72)

TV PULS **D3 II**

06:00 Policjanci z Miami II (20,21/22) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (9,10/12) – serial sens. Niemcy 2016
10:00 Maria z przedmieścia
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (24)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X (41,42) – serial obycz.
17:00 Kurierzy (25) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (11,12) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Szalony lot (Flight of Fury) – film sens. Wlk. Brytania/Rumunia/USA 2007, reż. Michael Keusch (125 min)
22:05 Zatopieni (Submerged) – film sens. Wlk. Bryt./Bułgaria/USA 2005, reż. Anthony Hickox (115 min)
00:00 Uciekaj albo walcz (Run Hide Fight) – film akcji USA 2020, reż. Kyle Rankin (130 min)
02:10 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (7)

TVN7 **D3 II**

05:20 Ten moment (26/40) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (48,49,50/63) – serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (48,24,25/71) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2013
14:00 Detektywi III (17/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital (20/72) – serial fabularno-dok. Polska 2018
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (9/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (57/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Wykorzystana (Push) – film s.f. USA/Kanada 2009, reż. Paul McGuigan, wyk. Chris Evans (145 min)
22:25 Ghost in the Shell – film s.f. USA/Hongkong/Chiny 2017, reż. Rupert Sanders, wyk. Scarlett Johansson, Pilou Asbæk (135 min)
00:40 Tożsamość strachu (Fear of Rain) – horror USA 2021, reż. Castillo Landon, wyk. Katherine Heigl (140 min)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (72)
09:00 Robert Makłowicz (138, 181) – magazyn
10:55 Górski lekarz XVIII (13) – serial obyczajowy
13:00 Katastrofy w przestworzach IX (2, 2, 9/8)
16:00 MacGyver III (19, 20/20)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (12, 1/12)
19:10 Aukcja w ciemno (21)
20:00 Za linią wroga (Enemy Lines) – film wojenny Wlk. Brytania 2020, reż. Anders Banke, wyk. Ed Westwick, John Hannah, Tom Wisdom, Corey Johnson (120 min)
22:00 Mścicielka – (The Assignment) – thriller Francja/Kanada/USA 2016, reż. Walter Hill, wyk. Michelle Rodriguez (115 min)
23:55 W nich cała nadzieja – film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wiecek, Jacek Beler (115 min)
01:50 Mniejsze zło – dramat obycz. Polska 2009, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Lesław Żurek, Anna Romantowska (145 min)

KINO POLSKA

07:40 Powstanie warszawskie
09:10 Czarne stopy – film przyg. Polska 1987, reż. Waldemar Podgórski
11:30 Pokój z widokiem na morze – film psycholog. Polska 1977, reż. Janusz Zaorski
13:30 Papierowe małżeństwo – komedia romantyczna Polska/Wlk. Brytania 1991, reż. Krzysztof Lang, wyk. Joanna Trzeciecka, Gary Kemp
15:25 Motylem jestem, czyli romans czterdziolatka – komedia Polska 1976, reż. Jerzy Gruz
17:10 Pogranicze w ogniu (24/24) – serial sens. Polska 1991, wyk. Cezary Pazura
18:45 Czwórka pancerni i pies (1) – serial wojenny Polska 66
20:00 Nie ma róży bez ognia – komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Halina Kowalska, Jerzy Dobrowolski
22:00 Tam i z powrotem – film sens. Polska 2001, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Janusz Gajos, Jan Frycz, Olaf Lubaszenko, Mirosław Baka
00:05 Ostatnia rodzina – film biograf. Polska 2016, reż. Jan P. Matuszyński, wyk. Andrzej Seweryn, Dawid Ogrodnik, Aleksandra Konieczna

ALE KINO+

09:25 Wyraj – film krótkom. Polska 2020 (35 min)
10:00 Van der Valk III (3/3)
11:55 Vera IV (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2014
13:50 Georgie ma się dobrze (Scraper) – komedio-dramat Wlk. Brytania 2023, reż. Charlotte Regan, wyk. Lola Campbell (110 min)
15:40 Rebeliant (Free State of Jones) – film sens. USA 2016, reż. Gary Ross, wyk. Matthew McConaughey (155 min)
18:15 Vera IV (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2014
20:10 Plan ucieczki (Escape Plan) – film sens. USA 2013, reż. Mikael Håfström, wyk. Sylvester Stallone, Jim Caviezel (140 min)
22:30 Dom Glassów (The Glass House) – thriller USA 2001, reż. Daniel Sackheim, wyk. Leelee Sobieski (135 min)
00:45 Dream Scenario – komedia USA/Kanada 2023, reż. Kristoffer Borgli, wyk. Nicolas Cage, Julianne Nicholson (115 min)

POLSAT FILM

08:25 Przyjaciółki XXVI (7/8)
10:20 Świat według Kiepskich
14:00 Faceci w czerni III – film s.f. USA 2012, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Will Smith
16:10 Dzień Niepodległości: Odrodzenie – film s.f. USA 2016
18:45 Obsesja – thriller USA 2009, reż. Steve Shill
21:00 Morbius – film akcji USA 2022, reż. Daniel Espinosa, wyk. Jared Leto, Matt Smith
23:05 Hanna – film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 2011, reż. Joe Wright, wyk. Saoirse Ronan
01:30 Gliniarze VI (55)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12, 13/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz (3, 4/6) – serial kryminalny
13:10 Poirot: Tajemnica Błękitnego Ekspresu X (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1, 2/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz (5, 6/6) – serial kryminalny
20:00 13 godzin: Tajna misja w Benghazi – film sens. USA/Malta/Maroko 2016
22:55 Efekt motyla – thriller USA/Kanada 2004
01:25 Sztos – komedia sensacyjna Polska 1996

TVP KULTURA

08:35 Młynek do kawy – film anim. Polska 63 (25 min)
09:00 Siedem życzeń (2/7)
10:00 Zabawka (Le Jouet) – komedia Francja 1974, reż. Francis Veber, wyk. Pierre Richard (100 min)
11:40 Dekalog: Jeden – dramat obycz. Polska/Niemcy 89, reż. Krzysztof Kiesłowski (65 min)
12:45 Gauguin na Tahiti. Raj utracony – film dok.
14:20 Kosmos 1999 (1) (7/24)
15:20 Weiser – dramat psycholog. Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 2000 (110 min)
17:10 Siedem życzeń (3)
18:15 Dźwięk Nowego Jorku: Mark Turner (5)
19:00 Pan wyzwał, Milordzie! IV (2/6)
20:00 Śmierć nadejdzie jutro (Die Another Day) – film sens. Wlk. Brytania/USA/Hiszpania/Islandia 2002 (145 min)
22:25 Valmont – melodramat USA/Francja/Wlk. Brytania 1989, reż. Miloš Forman (145 min)
00:50 Sibelius. Siedem symfonii (5) – muzyka klasyczna Finlandia 2015

WARNER TV

08:20 Teraz albo nigdy! (1/13)
09:25 Bajer z Bel-Air IV
10:25 Prawo Agaty II (6)
11:20 Pełna chata VII
12:20 Teraz albo nigdy!
14:30 Bajer z Bel-Air IV
16:25 Pełna chata VII
18:25 Taxi IV – komedia sensacyjna Francja 2007
20:10 Godziny szczytu – film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan
22:00 San Andreas – film katastroficzy USA 2015
00:10 Rój – film katas. USA 1978, reż. Irwin Allen

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II (17, 18/22)
09:25 Policyjna grupa pościgowa XV – serial dok.
10:30 Star Trek VI: Wojna o pokój – film s.f. USA 1991
13:00 Czarodziejki II
15:00 Pingwiny z Madagaskaru III (10/15)
15:30 Gliniarz z Beverly Hills – komedia sensacyjna USA 84
17:50 Gliniarz z Beverly Hills II – komedia sensacyjna USA 87
20:00 Męska gra – film obycz. USA 1999, reż. Oliver Stone
23:10 John Rambo – film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008
00:55 Pasażer – thriller USA 23

HBO

08:15 Trenerzy – komedia Włochy 2024, reż. Andrea Jublin (90 min)
09:45 Emotki. Film – film anim. USA 2017 (90 min)
11:15 Eddie zwany Orlem – film biograficzny Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2016 (105 min)
13:00 Bezmiar – dramat obyczajowy Francja/Włochy 2022 (100 min)
14:40 Agentka – komedia kryminalna USA 2015, reż. Paul Feig (120 min)
16:40 Zła kuratorka – dramat obycz. USA 2024, reż. Claudia Myers (90 min)
18:10 Wielka odważna piękna podróż – film przyg. USA/Irlandia 2025, reż. Kogonada (110 min)
20:00 Ród smoka III (2/8) – serial przyg. USA 2026
21:00 Miniaturowa żona (2/10) – serial kom.
21:45 Akademia pana Kleksa II – film fantasy Polska 2025 (120 min)
23:45 Mroczny fajter – film sens. USA 2023, wyk. Aaron Eckhart (115 min)
01:40 Bezsensowność – thriller USA/Wlk. Brytania 2002 (115 min)

CINEMAX

12:35 Trzy rodziny (1, 2/2)
14:40 Między nami bliźniętami – komediodramat USA 2014
16:15 Jason Bourne – film sens. USA/Chiny/Hiszp./Jap./Islandia/Niemcy/Włochy 2016
18:15 Je'vida – dramat obyczajowy Finlandia 2023
20:00 Jajo larwa motyl – dramat obycz. Grecja/Cypr 2023, reż. Kyros Papavassiliou
21:30 Nikt mnie nie kocha – dramat obycz. Czechy/Francja/Słowacja 2024
23:15 Road House – thriller USA 2024, reż. Doug Liman

ROMANCE TV

08:50 Górski lekarz (8, 8/8)
10:45 Diagnoza Betty
12:30 Rosamunde Pilcher: Długa droga do szczęścia – film obyczajowy Niemcy 2000
14:20 Lato we Włoszech – romans Niemcy 2024
16:15 Serca pod drzewem oliwnym – komedia romantyczna USA 2023
18:05 Górski lekarz (1, 1/8)
20:00 Najlepsze na koniec – komedia Niemcy 2024
21:55 Miłość zagubiona w dzicy – komedia romantyczna USA 2021, reż. John Lyde
23:45 Górski lekarz (1, 1/8)

CANAL+ PREMIUM

09:00 Królowa chmur – komedia Polska 03, reż. R. Piwowarski (80 min)
10:20 Kung Fu Panda III – film animowany USA/Chiny 2016 (90 min)
11:50 LARP. Miłość, trolle i inne kwesty – komedia Polska 2025 (90 min)
13:20 Cat's Eyes (6/8)
14:15 Girl Climber. Wspinaczka – film dok.
15:40 Battleship: Bitwa o Ziemię – film przyg. USA/Japonia 12 (130 min)
17:50 Lapu-Lapu (154)
17:55 Azyl – film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
20:00 Mamma Mia! – komedia muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd (110 min)
21:50 Mamma Mia! Here We Go Again! – musical Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Ol Parker (110 min)
23:40 Dotyk – dramat obycz. Islandia/Wlk. Brytania 2024, reż. Baltasar Kormákur (120 min)
01:40 Hellboy: Wzgórza nawiedzonych – horror USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Bulgaria 2024 (95 min)

TVN FABUŁA

09:50 Prawo Agaty III (5)
10:55 Szpital św. Anny III (8)
11:55 Miłość czy pomyłka?
13:55 Prawo Agaty III (4)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Kino w drodze (3) – mag.
16:35 Najpiękniejsza muzyka filmowa (4) – mag. muzyczny
16:50 Zatańcz ze mną – komedia USA 2004
19:00 Szpital św. Anny (37/50)
20:00 Dunkierka – dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017
22:20 Seks w wielkim mieście – komedia romant. USA 2008

AMC

10:10 Czarne złoto – film przygodowy USA 2002
12:05 Wojownicza z Księżykowego Królestwa – film fantasy Chiny 2014
14:15 Tornado zagłady (1) – film katas. USA 2004
16:10 Tornado zagłady (2) – film katas. USA 2004
18:05 Ip Man – dramat historyczny Hongkong/Chiny 2008
20:10 Zdobyc – film sens. USA 2024, wyk. Ryan Phillippe
22:00 The Vampire Lestat III (4) – serial fantasy USA 2026
22:55 Planeta rekinów – film s.f. USA 2016, reż. Mark Atkins

AXN

08:25 Agenci NCIS: Hawaje II
09:25 Castle II (11,12/24)
11:25 MacGyver II (6,7/23)
13:20 Agenci NCIS: Hawaje II
15:10 Agenci NCIS X (8,9/24)
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (7,8/23)
19:05 Castle II (13,14/24)
21:05 FBI: International IV (11/22) - serial akcji USA 2025
22:00 FBI: Most Wanted IV (14/22) - serial krym. USA 2023
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (7,8/23)
00:40 Castle II (13/24)

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start
09:05 Poirot III (4,5/11)
11:20 Zatraceni w miłości
13:30 Agenci NCIS XVII (17,18/20) - serial krym. USA 20
15:15 Lekarze na start
16:40 Poirot III (6,7/11) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
19:00 Zatraceni w miłości
21:00 Projekt Błękitna Księga: Kule zielonego ognia (6/10) - serial s.f. USA/Kanada 2019
21:55 Morderstwo to nic trudnego (2/2) - miniserial Wlk. Bryt. 2023, wyk. David Jonsson
22:55 Poirot XIII (1/5)
00:50 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (5, 6) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (10, 9) - reality show Polska 20
15:35 Jestem z Polski XIV (5,14/18) - serial dok. Polska 24
17:40 Kuchenne rewolucje (8, 9, 10) - reality show
20:50 Babski biznes (4/8) - serial dok. Polska 2025
21:50 Jestem z Polski XIV (8,3/18) - serial dok.
23:45 Hotel Paradise - Rajskie Rozdanie (15) - real tv Polska 22
00:45 Hotel Paradise (16) - real tv Polska 2022

TVN TURBO

08:25 DeFacto (3, 4)
09:15 Fani czterech kółek XV
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (5011)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (1)
19:45 Usterka XVI - serial dok.
20:15 Naprawy nie do naprawy
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (5011)
22:16 Jeździć, obserwować IV
23:45 Z drugiej ręki (10)

BBC FIRST

08:40 Lewis IV (2/8)
09:35 Ojciec Brown XIII (6/10)
10:40 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji - serial krym.
15:00 Ojciec Brown VI (10/10)
16:00 Lewis IV (2/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XV (3/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder IV
22:00 Luther V (1,2/4)
00:20 Harry Wild IV (3/6)

FX

08:05 Kości II (16/21)
09:00 Z Archiwum X II (14/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (23,24/25)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (9,10/22)
13:45 Agenci NCIS X (1,2/24)
15:35 SkyMed (7/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (25,1/25)
18:20 Z Archiwum X II (15/25)
19:15 FBI IV (2/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12/22)
22:00 Tropiciel III (20)
22:55 Z Archiwum X II (15/25)
23:55 9-1-1 IX (16)

HGTV

08:00 Kupujemy dom na plaży
08:55 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
09:55 Widok, na który cię stać
11:00 Zarobić na remoncie X
11:31 Usterka XI (2,3)
13:00 Zbudujemy fajny dom II
13:55 Zbudujemy większy dom (1/10) - serial dok.
14:55 Mieszkanie na miarę
16:55 Polowanie na ogród VII
18:05 Weekendowa meta-morfoza (6, 7) - reality show
20:00 Zgłoś remont (3)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters (7-10)

BBC LIFESTYLE

11:25 Wielkie brytyjskie wypieki (6, 7) - program rozrywk.
13:35 Wielkie projekty: Dom Roku VII - serial dok.
14:35 Najpiękniej ukryte hotele (6/6) - serial dok.
15:40 Zapraszam do stołu
17:45 Hiszpański remont Amandy i Alana (1, 2)
18:55 Mistrzowie ceramiki (1)
19:55 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - program rozrywk.
21:00 Najpiękniej ukryte hotele II (4/6) - serial dok.
22:00 Kurort sławnych i bogatych (4/6) - serial dok.
23:00 Wstydlive choroby II (1)

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół IV (6/24)
08:55 Przyjaciele V (14-19/24) - serial kom. USA 99
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (5,6,7,8,9,10/24)
14:30 Dwóch i pół IV (7,8,9,10/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele V (20-24,1/24) - serial kom.
19:30 Duchy (1,2/18)
20:30 Teoria wielkiego podrywu V (11,12,13/24) - serial kom.
22:00 The Office PL (9,10/12)
23:05 Comedy Club (9, 10)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex II (3/13)
09:25 Rodzinka.pl IV (18/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (3,4/13)
12:35 Komisarz Alex II (4)
13:40 Ojciec Mateusz 29 (10,11) - serial krym. Polska 23
15:40 Komisarz Alex II (5/13)
16:30 Na sygnale
17:40 Ranczo VIII (5,6/13)
18:20 Ojciec Mateusz 29 (13,15) - serial krym. Polska 2023, wyk. Artur Żmijewski
21:30 Ranczo VIII (7,8/13) - serial kom. Polska 2014
23:20 Ojciec Mateusz 29 (12,1)
01:20 Ratownicy (12/13)

CANAL+ KUCHNIA

10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Włoskie życie Sophie Grigson II (5,6) - serial dok.
12:30 Comfort Food
13:25 m jak mięso (6, 1)
14:25 ABC gotowania - kuchnia turecka (10) - mag.
14:50 Włoskie życie Sophie Grigson II (8,9) - serial dok.
15:45 Z pola na stół (11)
16:40 Jamie Oliver (1,2)
18:30 Maximum Foodie IV (4)
18:55 m jak mięso (5, 1, 2)
20:15 Jamie Oliver (10, 11)
21:15 Anthony Bourdain X
23:55 m jak mięso (3, 4)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (2) - serial dok.
11:55 Generalna odbudowa II
12:50 Gardeners' World (29)
14:05 Cudotwórcy VII (10/13)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (3, 4)
16:50 Gardeners' World (32)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (4) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XV
21:00 Cudotwórcy VII (24)
21:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
22:50 Pokochaj lub sprzedaj

PLANETE+

14:50 Najpiękniejsze rzeki świata II (6/10) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolejną VIII (3/7) - serial dok.
16:55 360° - świat bez granic
17:55 Dokąd dzisiaj? IV (51,52)
18:40 Premiera: Polska z góry X (1) - serial dok.
19:10 Mam zamek II (2)
19:45 Rzym, renesans, trzej geniusze - film dok. Francja 23
20:50 1979 - rok islamskiej rewolucji (2/2) - serial dok.
22:00 Starożytny Egipt. Najśłynniejsze piramidy

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Przetwać nad Jukonem III (3/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek XVII
13:00 Nagi instykt przetrwania: Elita II (7,8/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL V (15/16)
16:00 Gorączka złota XVI
17:00 Celnicy na straży Szwecji IV (6/14) - serial dok.
18:00 Porty: Hiszpania
18:30 Nagi instykt przetrwania XI (3,11/12) - serial dok.
21:00 Nic do ukrycia (9)
22:00 Celnicy na straży Szwecji IV (7/14) - serial dok.
23:00 Celnicy na straży Niemiec - real tv Niemcy 2025

TVP HISTORIA

10:20 Arsenał (7) - mag.
10:50 Marzenie Leonarda
11:50 Krainy cudów natury
12:55 Independence Dawn: The Forgotten Revolution (1)
13:50 Królowie (46)
14:30 Czterdziestolatek (10)
15:35 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru. Powstanie
18:25 W dzień targowy
19:30 Polskie parki narodowe
20:10 Oficer (2/13)
21:10 Zapomniane dyktatury w Europie (2/2) - serial dok.
22:10 Pomiędzy - 1944-1945
23:40 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Tajemnice skryte w mroku (6/8) - serial dok.
14:50 Największe tajemnice świata VI (10/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Wykute w ogniu (9)
17:10 II wojna światowa: wyścig zbrojeń (2) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata V (14/15) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
22:00 Największe tajemnice świata VII (11) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata II (24/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Katastrofa w przestworzach XV (6/10) - serial dok.
16:00 Złapać przemytnika X
17:00 Laos: miejsce pełne tajemnic (2/2) - serial dok.
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (8/10)
19:00 II wojna światowa: ukryta prawda (3/6) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (5/10) - serial dok.
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (8/10)
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (7,8/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu XX
12:00 Apokalipsa - wojny 1945-1991 (3/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 II wojna światowa - jednostki specjalne (3,4/6)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie III
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Inżynierowie Hitlera: budowa III Rzeszy (2/6)
22:00 Człowiek: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici III

BBC EARTH

12:25 Malownicze trasy kolejowe (5) - serial dok.
13:25 Mroźna planeta (4)
14:30 W okowach mrozu II
15:35 Życie na pustkowiu: powroty III - serial dok.
16:35 Ben Fogle: wyścig do źródła Nilu (2/2) - serial dok.
17:35 Azja (7/7) - serial dok.
18:45 Malownicze trasy kolejowe II (1/8) - serial dok.
19:50 Tajemnice wulkanów
20:55 Życie na pustkowiu III
21:55 W okowach mrozu III
22:55 Simon Reeve wraca do Kornwalii - film dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

13:00 Pompeje: nowe wykopaliska (1,2) - serial dok.
15:00 Wezuwiusz: Historia zaginionych zwłok
15:45 Rzymianie, ukrzyżowanie i kości - film dok.
16:25 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze
17:35 II wojna światowa: cena imperium (12) - serial dok.
18:40 II wojna światowa - wielkie bitwy w Europie (6/8)
19:50 Piramidy w Gizie: sięgając do gwiazd - film dok.
21:00 Naziści: korzenie zła
22:10 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok.

Od A do Z

ABIGAIL ★★★

horror, USA/Inlandia/Kanada 2024, reż. Matt Bettinelli-Olpin, Tyler Gillett, wyk. Melissa Barrera, Dan Stevens, Alisha Weir
23:35 | hbo

W nastroju komediowym: nieudolni bandyci uprowadzają dwunastoletnią córkę króla przestępczego podziemia, by wkrótce na własnej skórze przekonać się o niecodziennych zdolnościach dziewczynki.

BEZ PRZEBACZENIA ★★★

thriller, Inlandia/Wlk. Brytania/Belgia 2024, reż. Chris Andrews, wyk. Christopher Abbott, Barry Keoghan, Colm Meaney
23:15 | cinemax

Konflikt między dwoma paster-skimi rodzinami, żyjącymi wśród gór z dala od innych ludzi, pod wpływem surowych okoliczności zewnętrznych eskaluje, doprowadzając do krwawych rozstrzygnięć.

DROGA MLECZNA ★★★

dramat obycz., Holandia 2023, reż. Maya Kenig, wyk. Hila Ruach, Hadas Yaron, Omer Barnea
21:40 | cinemax

Nieudana piosenkarka i matka martwego dziecka zostaje mamką w banku mleka. Zaintrygowana, kto z niego korzysta, łamie restrykcyjne przepisy i dociera do klientki, która składa jej szokującą propozycję.

DZIEDZICTWO BOURNE'A ★★★

film sens., USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner, Rachel Weisz, Edward Norton
20:00 | canal+ premium

Odprysk przebojowego cyklu – już bez Matta Damona: kolega Bourne'a na tropie prawdy o nielegalnym programie rządowym, którego celem jest kreowanie superagentów – bezwolnych maszyn do zabijania.

IGRZYSKA ŚMIERCI: W PIERŚCIENIU OGNIА ★★★

film przyg., USA 2013, reż. Francis Lawrence, wyk. Jennifer Lawrence, Liam Hemsworth, Josh Hutcherson
22:00 | tv puls

Lektury Suzanne Collins ciąg dalszy: triumfalne tournée zwycięzców gry o przetrwanie staje się zarzewiem zamieszek prowadzących do powszechnego buntu przeciwko władzy. Kto stanie na jego czele?

Trzydziestu trzech

FOT. TVN

DRAMAT OBYCZAJOWY

USA/CHILE/KOLUMBIA/HISPANIA 2015, REŻ. PATRICIA RIGGEN, WYK. ANTONIO BANDERAS, RODRIGO SANTORO

MIASTECZKO**CUT BANK ★★★**

thriller, USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth, Teresa Palmer, Billy Bob Thornton
22:40 | ale kino+ hd

W nastroju „ Fargo ” braci Coen: marzący o wyniesieniu się z miasteczka chłopak przypadkiem rejestruje napad na samochód listonosza. Ale szeryf nie wierzy, że chłopak znalazł się tam przypadkiem.

POLOWANIE**NA CZAROWNICE ★★★**

film przyg., USA 2011, reż. Dominic Sena, wyk. Nicolas Cage, Ron Perlman, Claire Foy
20:00 | tv puls

Pozbawiony złudzeń krzyżowiec zgadza się eskortować czarownicę przed sąd, który ma rozstrzygnąć, czy kobieta dysponuje wystarczającą mocą, by sprowadzić dżumę. Plus Nicholas Cage.

PRZYNEŃA ★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Steven Knight, wyk. Matthew McConaughey, Anne Hathaway, Diane Lane
20:50 | tvn

Kapitan wycieczkowej łodzi rybackiej ucieka w marzenia, gdy nagle pojawia się była żona z żądaniem, by ocalił ją i ich syna przed jej obecnym mężem, co oznacza powrót do rzeczywistości, której unika.

STOKER ★★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Park Chan-wook, wyk. Mia Wasikowska, Nicole Kidman, Matthew Goode
20:00 | cinemax

Chan-wook Park rusza na podbój Hollywood: po tajemniczej śmierci pana domu, jego miejsce u boku gotowej to zaakceptować żony i pełnej obaw córki próbuje zająć nikomu nieznany brat zmarłego. Wciąga.

SZPIEG ★★★★★

thriller, Wlk. Brytania/Francja/Niemcy 2011, reż. Tomas Alfredson, wyk. Gary Oldman, Colin Firth, Mark Strong
20:10 | ale kino+ hd

Czytając Johna Le Carré: emerytowany agent brytyjskiego wywiadu wraca do służby, by odszukać wśród kierownictwa sekcji radzieckiego szpiega, który doprowadził do spektakularnej klęski Brytyjczyków.

TECUMSEH**– OSTATNI****WOJOWNIK ★★**

western, USA 1995, reż. Larry Elikann, wyk. Jesse Borrego, David Glennon, Lorne Cardinal
22:25 | warner tv

Biografia indiańskiego wodza, który na początku XIX wieku próbował powstrzymać napór białych osadników. Dla miłośników gatunku.

20:00 | warner tv

★★★★

W konwencji dramatu dokumentalnego: głośny w 2010 roku przypadek zasypania w chilijskiej kopalni złota 33 górników, których udało się wydobyć na powierzchnię po trwającej blisko 70 dni akcji ratunkowej.

MYZ**WŁADZA ABSOLUTNA ★★**

thriller, USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Scott Glenn, Gene Hackman
20:00 | tvn 7

Clint Eastwood przeciwko moralnemu zepsuciu w Białym Domu za rządów demokratów: włamywacz przypadkowym świadkiem morderstwa, w które zamieszany jest prezydent. Bez dawnego wigoru, ale do obejrzenia.

WYKIDAJO ★★

film sens., USA 1989, reż. Rowdy Herrington, wyk. Patrick Swayze, Ben Gazzara, Kelly Lynch
22:30 | stopklatka

W prowincjonalnym barze obejmuje rządy ochroniarz po studiach, lecz spokój nie jest ulubionym stanem okolicznych mieszkańców. Łubu-du (z cenzurą) w blasku gwiazdy Patrici Swayze.

ZŁOTO ★★

thriller, Australia/Wlk. Brytania 2022, reż. Anthony Hayes, Max Winkler, wyk. Zac Efron, Anthony Hayes, Susie Porter
22:00 | hbo

W świecie przyszłości dwóch wędrowców znajduje największy samorodek złota, na jaki natrafił człowiek. Gdy jeden rusza po narzędzia do jego wydobycia, drugi zostaje sam, by chronić skarb przed obcymi.

TVPI **D3**

05:55 Akacja 38
07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (724)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Janosik (1/13)
09:15 Ranczo VI (4/13)
10:10 Komisarz Alex VI (12)
11:05 Ojciec Mateusz XV (1/13)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (756)
12:55 Ukryte cuda europejskiej przyrody (4/4)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5702)
18:05 Reporterzy (558)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Prokurator (6/10) – serial krym. Polska 15
21:25 Jerzy Piekarzewski. Moje życie dla klubu
22:35 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
22:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 6. mecz (na żywo)
01:30 63. KFPP w Opolu
02:50 Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 7. mecz (na żywo)

MEZZO

12:25 Alexandre Kantorow, Daniel Lozakovich, Gautier Capuçon – muzyka klasyczna
13:45 Wiktorija Mufłowa, Transylvania State Philharmonic Orchestra, Cristian Mandeal: Brahms
15:25 Barnabás Kelemen: Czajkowski, Bartók
16:45 Intermezzo
17:15 André Midani
19:05 Intermezzo
19:20 Bruce Liu w Maison Chaumet – muzyka klasyczna
20:30 Carolyn Carlson: Un saut dans le bleu – Ballet de l'Opéra national du Capitole – taniec Francja 2026
21:40 Prix de Lausanne: Gala 2026 – balet Szwajcaria 2026
23:35 Fitzwilliam String Quartet: Szostakowicz, XIV Kwartet smyczkowy

TVP2 **D3**

05:35 M jak miłość
06:30 To, co najważniejsze
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7600) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7600) – mag. Polska 2026
11:25 Rodzinka.pl (25,26/26)
12:35 Koło fortuny (1875)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1000)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1876)
16:35 Familiada (3055) – teleturniej Polska 2025
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:20 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA (na żywo)

18:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 5. mecz (na żywo)
21:25 Postaw na milion (319) – teleturniej
22:20 Na sygnale
23:25 Pitbull (1,2/5) – serial sens. Polska 05, wyk. Marcin Dorociński
01:10 Karol, władca Hiszpanii – serial kostiumowy Hiszpania 2015
02:10 Nasz dom w górach – serial obyczajowy

PULS 2

11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (33,34/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol V (8/26)
12:35 Marta mówi! (9)
13:00 Smerfy – serial anim.
13:35 Gumisie IV (5/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (21,20/26)
16:00 Finales i Ferb II (3,4/39)
17:00 Smerfy
17:35 Gumisie IV (4/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (7,8/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (20) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX (24,25) – serial krym. Polska 25
23:00 Waleczne serce. Król Szkotów – film przyg. USA/Australia/Wlk. Brytania 2019
01:25 Lombard. Życie pod zastaw XII – serial obycz.

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (1686) – mag. Informacyjny Polska 26
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (63,64) – serial fabularno-dokumentalny
09:30 Trudne sprawy XXVI (10,11) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XV (36,37/60) – serial fabularno-dok. Polska 2023, wyk. Arkadiusz Krygier
13:40 Dlaczego ja? 32 (31,32) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5928) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (31,32) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Ewelina Ruckgaber
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń” (630)
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Wrocław przyszłości – koncert Polska 2026
21:50 Plan ucieczki 3 [Escape Plan: The Extractors] – film sens. USA 2019, reż. John Herzfeld (125 min)
23:55 Szklana pułapka V [A Good Day to Die Hard] – film sens. USA/Kanada 2013, reż. John Moore (130 min)
02:05 Wpół do śmierci [Half Past Dead] – film sensacyjny USA/Niemcy 2002 (135 min)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu VI (20/23) – serial sens. USA 1999
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIV (12) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII
11:55 Dlaczego ja? 33 (4,5)
13:55 Trudne sprawy XIX (16,17,18/40) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (486) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci
20:00 Uroczysko IV (35,36/52) – serial krym. Polska 2025
21:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (18) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (18)
23:05 Obrońca – film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Rumunia 2004
01:00 Love Island IV

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (8027) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (13/17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Borystawice 30 (1) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje (4)
11:20 Doradca smaku (11)
11:25 Kuchenne rewolucje: Bar „Kartuska”, Gdańsk XXI (6)
12:35 Ukryta prawda (46,47,29/48) – serial fabularno-dok. Polska 2024
15:45 Detektywi III (5/60) – serial fabularno-dok.
16:50 Szpital św. Anny (31/50) – serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Młode gliny (9/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakty, pogoda
19:55 Uwaga! (8028) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 Przynęta (Serenity) – thriller Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Steven Knight, wyk. Matthew McConaughey, Anne Hathaway (140 min)
23:10 Kuba Wojewódzki (12)
00:15 Kursk – film sens.
**** Francja/Belgia/Luksemburg/USA/Rumunia/Kanada 2018, reż. Thomas Vinterberg, wyk. Matthias Schoenaerts (145 min)

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości
08:30 Szpital (35,36/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (3/63)
13:30 Brzydula (19,20)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (9) – serial obycz.
15:45 The Floor (13, 14)
17:00 Fani czterech kółek XVII (10/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VI (11) – serial obycz. Polska 2014
19:00 Kartoteka (10,11/12) – serial fab.-dok. Polska 2011
21:05 Kryminalni II – serial kryminalny Polska 2005
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (4/22)
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet IV (12/12)
01:20 Szpital (28/72)
02:20 Szkoła (20/72)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami II (21,22/22) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (10,11/12)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (40) – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy (25)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X (43) – serial obycz.
17:00 Kurierzy (26) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (12,13) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Polowanie na czarownicę (Season of the Witch) – film przyg. USA 2011, reż. Dominic Sena, wyk. Nicolas Cage (120 min)
22:00 Igrzyska Śmierci: W pierścieniu ognia (The Hunger Games: Catching Fire) – film przyg. USA 13 (175 min)
00:55 Tajniak (Transfusion) – film sensacyjny Australia 2023, reż. Matt Nable, wyk. Sam Worthington (130 min)

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (27/40) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (51,52,53/63) – serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (49,26,27/71) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2013
14:00 Detektywi III (18/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital (21/72) – serial fabularno-dok. Polska 2018
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (10/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (58/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Władza absolutna (Absolute Power) – thriller USA 1997, reż. Clint Eastwood, wyk. Scott Glenn (160 min)
22:40 Oszukać przeznaczenie IV (The Final Destination) – horror USA 2009, reż. David R. Ellis (95 min)
00:15 Na zabójczej ziemi (On Deadly Ground) – film sensacyjny USA 1994, reż. Steven Seagal (135 min)
02:30 Złóż remont (4)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (73)
09:00 Robert Makłowicz (161, 151) – magazyn
10:55 Górski lekarz XVIII – serial obyczajowy
13:00 Katastrofy w przestworzach IX (3, 3, 10/8) – serial dok. Kanada 2010
16:00 MacGyver III (20, 1/20)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (1, 2/12)
19:10 Aukcja w ciemno II (2)
20:00 RoboCop – film s.f. USA
****** 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman, Gary Oldman, Michael Keaton, Abbie Cornish, Jackie Earle Haley, Michael Kenneth Williams, Jennifer Ehle (150 min)
22:30 Wykidajło (Road House) – film sensacyjny USA 1989, reż. Rowdy Herrington, wyk. Patrick Swayze, Ben Gazzara, Kelly Lynch, Sam Elliott (140 min)
00:50 Nieśmiertelny III: Czarnoksiężnik (Highlander III: The Sorcerer) – film fantasy Kanada/Francja/Wlk. Bryt. 1995, reż. Andrew Morahan (125 min)

KINO POLSKA

07:45 Pokój – film krótkometrażowy Polska 2021
08:05 W pustyni i w puszczy – film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
10:20 Trędowata – melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka
12:35 Skradzioną kolekcja – komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory, wyk. Izabella Dziarska
14:35 Znachor – melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki
17:20 Cztery pancerni i pies (1, 2) – serial wojenny Polska 66
20:00 Na układy nie ma rady – komedia Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Matecki, Katarzyna Glinka, Jan Wierczkowski
21:50 Kroll – film sensacyjny Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda
23:55 Symetria – dramat obyczajowy Polska 2003, reż. Konrad Niewolski, wyk. Arkadiusz Detmer
02:05 Drogówka – film krym. Polska 2013, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel

ALE KINO+

09:25 Mother Dear – film krótkom. PL 21 (35 min)
10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (1, 2/6) – serial obycz.
12:15 Vera IV (4/4)
14:10 Konie Valdeza (Valdez, il mezzo-sangue) – western USA/Włochy/Hiszpania/Francja 1973 (115 min)
16:05 Konwój (Convoy) – komediodramat USA/Wlk. Bryt. 1978, reż. Sam Peckinpah, wyk. Kris Kristofferson (130 min)
18:15 Vera V (1/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2015
20:10 Szpieg (Tinker Tailor Soldier Spy) – thriller Wlk. Brytania/Francja/Niemcy 2011, reż. Tomas Alfredson, wyk. Gary Oldman (150 min)
22:40 Miasteczko Cut Bank (Cut Bank) – thriller USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth (120 min)
00:40 Sny o miłości (Drømmer) – komediodramat Norwegia 2024, reż. Dag Johan Haugerud, wyk. Ella Øverbye, Selome Emnetu (125 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IV (5/8)
08:30 Przyjaciółki XXVI (9, 10)
10:25 Świat według Kiepskich
14:50 Małolat na obozie – komedia USA 2007
16:40 Ghost Rider II – film sens. USA/Emiraty Arabskie 11
18:40 Wykiwać klawisza – komedia USA 2005, reż. Peter Segal, wyk. Adam Sandler
21:00 Bejbis – komedia Polska/Włochy 2022, reż. Andrzej Saramonowicz
23:25 Pokusa – thriller Polska 2023, reż. Maria Sadowska
01:35 Fala zbrodni IV (14)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1, 2/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz (5, 6/6) – serial krym.
13:10 Poirot: Karty na stół X (2/4) – serial kryminalny
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3, 4/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (1, 2/6) – serial krym.
20:00 SexiPistols – western Francja/Meksyk/USA 2006, wyk. Penélope Cruz
22:00 Haker – film sens. USA 2015, reż. Michael Mann
00:35 Ucieczka gangstera – film sens. USA/Japonia 1994

TVP KULTURA

08:00 Pan wzywał, Milordzie? IV (2/6)
09:00 Siedem życzeń (3)
10:05 Weiser – dramat psycholog. Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 2000 (105 min)
11:50 Rewolta – 70. rocznica Czerwca '56
12:15 Ina Benita – dwa życia
13:45 Kosmos 1999 (8/24)
14:50 Śmierć nadejdzie jutro (Die Another Day) – film sens. Wlk. Brytania/USA/Hiszpania/Islandia 2002, reż. Lee Tamahori (140 min)
17:10 Siedem życzeń (4)
18:15 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki
18:55 Pan wzywał, Milordzie? IV (3/6)
20:00 Czwarta siostra – spektakl teatralny Polska 2002, reż. Agnieszka Glińska
22:00 Drive My Car – dramat obyczajowy Japonia 2021, reż. Ryūsuke Hamaguchi, wyk. Hidetoshi Nishijima, Tōko Miura (185 min)
01:05 Lekcja sztuki według Ricarda – film dok. Francja/Szwajcaria 2023

WARNER TV

08:15 Teraz albo nigdy! (2/13)
09:20 Bajer z Bel-Air IV
10:20 Prawo Agaty II (7)
11:20 Pełna chata VII
12:25 Teraz albo nigdy!
14:20 Bajer z Bel-Air IV
16:20 Pełna chata VII
18:20 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie – komedia USA 1994, reż. Alan Metter
20:00 Trzydziestu trzech – dramat obycz. USA/Chile/Kolumbia/Hiszpania 2015
22:25 Tecumseh – ostatni wojownik – western USA 1995
00:25 Yellowstone II (5, 6/10)

PARAMOUNT

09:25 Policyjna grupa pościgowa XV – serial dok.
10:30 Star Trek: Pokolenia – film s.f. USA 1994
13:00 Czarodziejki II
15:00 Pingwiny z Madagaskaru III – serial anim.
15:30 Gliniarz z Beverly Hills II – komedia sens. USA 1987
17:50 Gliniarz z Beverly Hills III – komedia sens. USA 1994
20:00 Gorączka – film sens. USA 1995, reż. Michael Mann
23:35 Adrenalina II. Pod napięciem – film sens. USA 2009
01:30 American Psycho – horror USA/Kanada 2000

HBO

09:05 Dziewczyna ze zdjęć – romans USA/Kanada 2023 (85 min)
10:30 Witajcie w Marwen – komediodramat USA/Japonia/Chiny 18 (115 min)
12:25 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (16)
13:05 Wielka odważna piękna podróż – film przyg. USA/Irlandia 25 (110 min)
14:55 Amrum – dramat wojenny Niemcy 2025, reż. Fatih Akin (90 min)
16:25 Na rauszu – komediodramat Dania 2020, reż. T. Vinterberg (115 min)
18:20 Lisa Frankenstein – horror USA 2024, reż. Zeld Williams (100 min)
20:00 Stamtąd IV (8/10) – serial grozy USA 2026
21:00 Ta inna siostra Bennet (2/10) – serial obycz.
21:30 Życie, Larry i pogoń za nieszczęściem (1/7)
22:00 Złoto – thriller Australia/Wlk. Brytania 22 (95 min)
23:35 Abigail – horror USA/Irlandia/Kanada 2024 (105 min)
01:20 Czerwona Jedyńka – komedia USA/Kanada 2024 (120 min)

CINEMAX

11:00 Jajo larwa motyl – dramat obycz. Grecja/Cyp 2023
12:35 Goodbye, Lenin! – komediodramat Niemcy 03
14:35 Ostatni pociąg do Fortune – western USA 2025
16:10 Najśrodszy prezent – komedia Dania 2021
17:55 Zabić wspomnienia – dramat obycz. USA 2007
20:00 Stoker – thriller Wlk. Brytania/USA 2013
21:40 Droga Mleczna – dramat obyczajowy Holandia 2023
23:15 Bez przebaczenia – thriller Irlandia/Wlk. Bryt./Belgia 24

ROMANCE TV

12:30 Mój brat, jego spadek i ja – komedia Niemcy 2011
14:20 Miłość się nie przedawnia – komedia romant. Niemcy 2019, reż. Sebastian Hilger
16:15 Rosamunde Pilcher: Gdzie miłość się kończy i gdzie się zaczyna – film obyczajowy Niemcy 2026
18:05 Górski lekarz (2, 2/8)
20:00 Rosamunde Pilcher: Pomyłki serca – film obycz. Niemcy/Austria 1996
21:50 Gdy kobiety odchodzą – komedia Niemcy 2017, reż. Matthias Tiefenbacher
23:45 Górski lekarz (2, 2/8)

CANAL+ PREMIUM

08:35 Kiler – komedia Polska **** 1997, reż. Juliusz Machulski (105 min)
10:20 Łap – Łap (154)
10:25 Jutro będzie nasze – komediodramat Włochy 2023 (115 min)
12:20 W kogo ja się wrodiłem – film obycz. Polska 2001 (65 min)
13:25 Cat's Eyes (7/8)
14:15 Fukushima: atomowy kosmos – film dok.
15:45 Balony – film krótkom. Polska 2024 (35 min)
16:20 Kawalek po kawalku – film anim. USA/Dania/Australia/Hongkong 2024 (95 min)
17:55 Łap – Łap (155)
18:00 Tożsamość Bourne'a – thriller USA/Niemcy/Czechy 2002 (120 min)
20:00 Dziedzictwo Bourne'a – film sensacyjny USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy (130 min)
22:10 Ekstremalne opady: niszczycielski żywioł
23:15 Kuracja – horror USA 2024, reż. Max Minghella (100 min)
00:55 Dom 1000 trupów – horror USA 2003, reż. Rob Zombie (90 min)

TVN FABUŁA

09:50 Prawo Agaty III (6)
10:55 Szpital św. Anny III (9)
11:55 Miłość czy pomyłka? – komedia Agaty III (5)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Alfabet filmowy (21)
16:15 Jądro Ziemi – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2003
19:00 Szpital św. Anny (38/50)
20:00 Zanim odejdą wody – komedia USA 2010
22:10 Specjalista – film sensacyjny USA 1994
00:25 Nice Guys. Równi goście – komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania 2016

AMC

09:20 Kopalnie króla Salomona, cz. 1 – film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
11:20 Kopalnie króla Salomona, cz. 2 – film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
13:15 W 80 dni dookoła świata
15:15 Zrehab – dramat obycz. USA 05, reż. Yelena Lanskaya
17:15 Projekt A II – komedia sensacyjna Hongkong 1981
19:25 Star Trek: W nieznane – film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
22:00 Liberator II – film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy
00:05 The Vampire Lestat III

AXN

08:25 Agenci NCIS: Hawaje II (22/22) - serial krym. USA 23
09:25 Castle II (13,14/24)
11:25 MacGyver II (8,9/23)
13:15 Agenci NCIS: Hawaje III (1,2/10) - serial kryminalny
15:10 Agenci NCIS X (10,11/24)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (9,10/23)
19:05 Castle II (15,16/24)
21:05 Rekrut VIII (11,12/18) - serial krym. USA 2026
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (9,10/23)
00:45 Castle II (15/24)

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start
09:10 Poirot III (6,7/11)
11:25 Zatrącenie w miłości
13:30 Agenci NCIS XVII (19,20/20) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:50 Poirot III (8,9/11) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
19:00 Zatrącenie w miłości - serial obycz. Turcja 2023
21:00 Ioan (6/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
22:00 Królowa węży (8/8) - serial obycz. USA 2022
23:15 Detektyw Murdoch XIX - serial kryminalny
00:10 Zatrącenie w miłości

TVN STYLE

07:45 Dzień dobry wakacje (4) - magazyn Polska 2026
11:20 Ugotowani (7, 8) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (13, 12) - reality show Polska 2020
15:35 Jestem z Polski XIII (1,12/18) - serial dok.
17:40 Kuchenne rewolucje (2, 11, 12) - reality show
20:50 Ostre cięcie (2) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski XIV (15,5/18) - serial dok.
23:45 Hotel Paradise (17, 18) - real tv Polska 2022

TVN TURBO

08:45 Najdziwniejsze samochody świata (7) - magazyn
09:15 Fani czterech kółek XV
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (5012)
18:15 Zawodowi handlarze (11)
19:00 Moto kombat (6) - mag.
19:45 Duda kontra Szafranski VIII (10)
20:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (2) - mag.
21:15 Z drugiej ręki (10)
22:00 Raport Turbo (5012)

BBC FIRST

08:40 Lewis IV (3/8)
09:40 Ojciec Brown XIII (7/10)
10:40 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji III (1,2/8)
14:55 Ojciec Brown VII (1/10)
15:55 Lewis IV (3/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XV (4/8) - serial kryminalny
21:00 Harry Wild IV (4/6)
22:00 Luther V (3,4/4)
00:15 McDonald i Dodds II

FX

08:05 Kości II (18/21)
09:00 Z Archiwum X II (15/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (25,1/25)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12/22)
13:45 Agenci NCIS X (2,3/24)
15:35 SkyMed (8/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (2,3/24)
18:20 Z Archiwum X II (16/25)
19:15 FBI IV (3/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (13,14/22)
22:00 9-1-1 IX - serial obycz.
22:55 Z Archiwum X II
23:50 Matlock (12/19)

HGTV

09:00 Remontujemy dom na plaży X - serial dok.
10:00 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem
11:05 Zarobić na remoncie VI
11:36 Usterka XI (4,5)
13:05 Zbudujemy fajny dom II
14:00 Zbudujemy większy dom (2/10) - serial dok.
15:00 Mieszkanie na miarę
17:00 Polowanie na ogród VII
18:10 Będzie pięknie (7/8)
19:05 Zgłoś remont (3)
20:05 Dorota inspiruje (6)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters (1-4)

BBC LIFESTYLE

08:30 Mistrzowie ceramiki (1)
09:30 Hotel Savoy (4,5)
11:30 Wielkie brytyjskie wypieki (7, 8) - program rozrywk.
13:40 Wielkie projekty: Dom Roku VII - serial dok.
14:40 Mistrzowie szycia (5)
15:40 Zapraszam do stołu (17:40) Hiszpański remont Amandy i Alana (3, 4)
18:50 Mistrzowie ceramiki (2)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
21:00 Koreańska uczta Eda i Ryu (4) - mag. kulinarny
22:00 Niebezpieczny seks
23:00 Wstydlive choroby II (2)

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół IV (10/24)
08:55 Przyjaciele V (20-24,1/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (11-16/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół IV (11-14/24) - serial kom. USA 06
16:30 Przyjaciele VI (2-7/25)
19:30 Teoria wielkiego podrywu V (17-22/24) - serial kom.
22:00 The Office PL (11,12/12) - serial kom. Polska 2021
23:05 Comedy Club (11, 12)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (9/10)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex II (4)
09:25 Rodzinka.pl IV (19/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (4,5/13)
12:35 Komisarz Alex II (5/13)
13:40 Ojciec Mateusz 29 (11,13) - serial krym. Polska 23
15:40 Komisarz Alex II (6)
16:30 Na sygnale
17:40 Ranczo VIII (6,7/13)
19:35 Ojciec Mateusz 29 (12,16) - serial krym. Polska 23
21:30 Ranczo VIII (8,9/13) - serial kom. Polska 2014
23:20 Ojciec Mateusz 30 (1,2)
01:20 Polowanie na ćmy (3/7) - serial historyczny

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Włoskie życie Sophie Grigson II (6,7) - serial dok.
12:30 Nico wrzuca na ruszt
13:25 m jak mięso (1, 2)
14:25 ABC gotowania - kuchnia francuska (1) - mag.
14:50 Włoskie życie Sophie Grigson II (9,10) - serial dok.
15:45 Z pola na stół II (1,2/5)
16:40 Jamie Oliver (2,3,4)
18:30 Maximum Foodie IV (5)
18:55 m jak mięso (6, 3, 4)
20:15 Mistrzowie przekąsek w akcji - Nowa Zelandia (6)
21:15 Anthony Bourdain X
23:55 m jak mięso (4, 5)

CANAL+ DOMO

09:55 Ucieczka na wieś XXII
10:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (3) - serial dok.
11:55 Liczy się miejsce (1)
12:50 Gardeners' World (30)
14:05 Cudotwórcy VII (24)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Porządek musi być
16:50 Gardeners' World (1)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty: nasza ulica III - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XV
21:00 Cudotwórcy VII (25)
21:55 Wielkie projekty
22:50 Wakacyjne domy na wynajem (7, 8) - lifestyle

PLANETE+

13:50 Krajobrazy świata
14:50 Najpiękniejsze rzeki świata II (7/10) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (2/7) - serial dok.
16:55 360° - świat bez granic
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (53,54)
18:40 1942. Długi rok przełomu (6/6) - serial dok. F 2022
19:45 First Person Shooter. Idź, strzelaj, kombinuj
20:50 Śmieci na orbicie
22:00 Poza ciemną stronę Księżyca - film dok.
23:10 Zniewoleni (4/4)

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Przetwać nad Jukonem III (4/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek XVII
13:00 Nagi instykt przetrwania: Elita II (9/11) - serial dok.
14:00 Nagi instykt przetrwania VI (23/23) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL V
16:00 Gorączka złota XVI (23)
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty - serial dok.
19:00 Nagi instykt przetrwania XII (3) - serial dok.
21:00 Co kryje Strefa 51?
22:00 W oku cyklonu: łowcy burz (2) - serial dok. USA 2026
23:00 Bimbrownicy XIV (2/6)

TVP HISTORIA

12:50 Zapomniane dyktatury w Europie (2/2) - serial dok.
13:40 Kogel-mogel - ćwierć wieku później - reportaż
14:00 Królowie (47)
14:30 Czterdziestolatek (11)
15:20 Piosenką przez historię
15:40 Sensacje XX wieku
17:40 Czas honoru. Powstanie
18:30 Paradoks o konduktorze
19:30 Polskie parki narodowe
20:10 Oficer (3/13)
21:15 Hitler: odliczanie (3/3)
22:10 Islandia: na granicy zimnej wojny (2) - film dok.
23:15 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Tajemnice skryte w mroku (7/8) - serial dok.
14:50 Największe tajemnice świata VI (11/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze (10/13) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata V (15/15) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Hitler i narkotyki
23:00 II wojna światowa w kolorze - przełomowe momenty (2/10) - serial dok.
23:55 Jak to wyjaśnić IV (13/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Katastrofa w przestworzach XV (7/10) - serial dok.
16:00 Złapać przemytnika X
16:55 Skarby Wyspy Wielkanocnej - film dok.
17:55 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (9/10)
19:00 II wojna światowa: ukryta prawda (6/6) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (6/10) - serial dok.
21:00 Służby ratownicze: Jukon (1,2/8) - serial dok.
23:00 Premiera: Procesy czarnowic: prawdziwe historie

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu XX
12:00 Apokalipsa - wojny 1945-1991 (4/6) - serial dok.
13:50 Poszukiwacze historii
14:00 II wojna światowa - jednostki specjalne (5,6/6)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podłaskie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Inżynierowie Hitlera: budowa III Rzeszy (3/6)
22:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici III

BBC EARTH

12:20 Malownicze trasy kolejowe (3/6) - serial dok.
13:20 Mroźna planeta (5)
14:25 W okowach mrozu III
15:25 Życie na pustkowiu III
16:30 Pociągami przez starożytną Grecję (1/5) - serial dok.
17:35 Azja: kulisy produkcji
18:45 Malownicze trasy kolejowe II (7/8) - serial dok.
19:45 Dzikie konie Gór Skalistych i ja - film dok.
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III - serial dok.
21:55 W okowach mrozu III
22:55 Superchirurgia II (2/4)

POLSAT VIASAT HISTORY

13:00 Pompeje: nowe wykopaliska (3,4/3) - serial dok.
15:00 Królowe areny: kobiety - gladiatorzy - film dok.
15:45 Sekretne życie rzymskich cesarzy - film dok.
16:25 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze
17:35 II wojna światowa: cena imperium (13/13) - serial dok.
18:45 II wojna światowa - wielkie bitwy w Europie (7/8)
19:50 Ciemna strona starożytnej Grecji - serial dok.
21:00 Naziści: korzenie zła
22:05 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok.

Od A do Z

**CO SIĘ WYDARZYŁO
W MADISON COUNTY ★★★★★**

melodramat, USA 1995, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Meryl Streep, Annie Corley

20:00 | warner tv

Clint Eastwood (także za kamerą) i Meryl Streep jako para dojrzałych kochanków w najbardziej wzruszającej opowieści o miłości z amerykańskiej prowincji. Ścisła gardło i twarde dzielim.

DORWAĆ BYŁĄ ★★

komedja romantyczna, USA 2010, reż. Andy Tennant, wyk. Jennifer Aniston, Gerard Butler, Christine Baranski

19:55 | polsat

Pechowy łowca nagród może odegrać się na byleży żonie dziennikarce, która – badając sprawę morderstwa – złamała reguły zwolnienia za kaucją i powinna wrócić do aresztu. Przewidywalne, niestety.

GŁOWA RODZINY ★★★★★

dramat obycz., USA/Kanada 2016, reż. Mark Williams, wyk. Gerard Butler, Gretchen Mol, Alfred Molina

20:00 | tvn 7

Między ambicją i powinnością. Ojciec rodziny staje przed szansą upragnionego awansu, gdy nieoczekiwanie u jego dziesięcioletniego syna zostaje zdiagnozowany nowotwór.

GODZILLA ★★

film s.f., USA/Japonia 2014, reż. Gareth Edwards, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Ken Watanabe, Elizabeth Olsen

20:50 | tvn

Hollywoodzkich eksperymentów z japońskim potworem ciągnie dalej: czy wśród atakujących mieszkańców Ziemi kreatur jest jakaś, która okaże się przyjazna lub choćby pomocna ludziom? Niekoniecznie.

GODZINY SZCZYTU ★★

film sens., USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson

22:25 | tvn 7

Jackie Chan i złotousty Chris Tucker na jednym wózku – jako policjant z Hongkongu i agent FBI na tropie porwanej córki dyplomaty. Wielbiciele obu panów docenią.

Policja zastępcza

FOT. MACALL POLAY / COLUMBIA TRISTAR MARKETING GROUP

KOMEDIA SENSACYJNA

USA 2010, reż. ADAM MCKAY, WYK. WILL FERRELL, DEREK JETER, MARK WAHLBERG

IGRZYSKA ŚMIERCI:**KOSOGŁOS. CZĘŚĆ I ★★★★★**

film sens., USA/Kanada/Francja 2014, reż. Francis Lawrence, wyk. Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Liam Hemsworth

23:55 | tv puls

Czytając ostatni tom trylogii Suzanne Collins: w kraju pod rządami dyktatora rodzi się bunt przeciwko tyranii. Zwycięzcy ostatniej edycji Igrzysk Śmierci poprowadzi do ostatecznego starcia.

JESZCZE JEDEN STRZAŁ ★★

film sens., Wlk. Brytania/USA 2024, reż. James Nunn, wyk. Scott Adkins, Michael Jai White, Alexis Knapp

22:30 | canal+ premium

Sequel filmu „Jeden strzał”: ocalały z zasadzki w polskim tajnym więzieniu komandos Scott Adkins (w gronie gwiazd gatunku) ściga terrorystę, który grozi wysadzeniem brudnej bomby i destabilizacją świata.

KAMDESH.**AFGAŃSKIE PIEKŁO ★★★★★**

film sens., USA/Bulgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom

22:05 | ale kino+ hd

Amerykański odpowiednik polskiej „Karbali”: w 2009 roku amerykański posterunek przy granicy z Pakistanem, mający kontrolować ruchy talibów, zostaje zaatakowany przez kilkusetosobowy oddział.

LOBSTER ★★★★★

komediodramat, Irlandia/Wlk. Brytania/Grecja/Francja/Holandia/USA/Belgia 2015, reż. Yorgos Lanthimos, wyk. Colin Farrell, Rachel Weisz, Léa Seydoux

22:35 | cinemax

Ponura wizja przyszłości: w utopijnym społeczeństwie samotnicy dostają siedem tygodni na znalezienie partnera, inaczej czeka ich niepewny los zwierzęcej łownej, żyjącej w lesie. Ku przestrodze.

MARTWA**CISZA ★★★★★**

film sens., Australia 1989, reż. Phillip Noyce, wyk. Nicole Kidman, Sam Neill, Billy Zane

22:35 | warner tv

Studium terroru na pełnym morzu: małżeństwo w kryzysie kontra psychopata. Przepustka do Hollywood dla Nicole Kidman i reżysera Phillipa Noyce'a.

OGNIE ★★★★★

thriller, Islandia 2025, reż. Uglya Hauksdóttir, wyk. Vigdís Hrefna Pálsdóttir, Píluu Asbæk, Jói Johannsson

23:10 | hbo

Kino kobiece po islandzku: ceniono wulkanolożka w obliczu podwójnego nieszczęścia: erupcji wulkanu, która zagraża stolicy, i nagłego wybuchu uczucia, które może zniszczyć jej małżeństwo.

22:15 | polsat

★★★★

Dwaj nieudolni policjanci w wyniku zbiegu okoliczności i roszad kadrowych muszą zastąpić swoich idoli – najlepszych detektywów w mieście – w wyjątkowo trudnej sprawie. Dobra zabawa.

MYZ**STRZELEC ★★★★★**

thriller, USA 2007, reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña

23:25 | tvn

Mark Wahlberg jako snajper wrobiony w polityczne zabójstwo, który postanawia oczyścić się z zarzutów, odnajdując właściwego mordercę oraz ludzi, na których zlecenie działał. Rutyna.

SZPICA ★★

film akcji, Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020, reż. Stanley Tong, wyk. Jackie Chan, Yang Yang, Miya Muqi

22:35 | stopklatka

Jackie Chan w swoim stylu – jako szef tajnej organizacji ochronnej dla klientów VIP w akcji ratunkowej, mającej na celu odnalezienie porwanej córki ważnego klienta, który zadarł z mafią.

ŚWIĘTY ★★

film sens., USA 1997, reż. Phillip Noyce, wyk. Val Kilmer, Elisabeth Shue, Rade Šerbedžija

20:00 | stopklatka

Val Kilmer w kilku przebraniach próbuje sprostować oczekiwaniom rozbudzonemu przed laty przez Rogera Moore'a w roli Simona Templara. Nawet w ogarniętej anarchią Moskwie czyni to dość nieudolnie. Żal.

TVPI **D3**

08:20 Janosik (2/13)
09:15 Ranczo VI (5/13)
10:10 Komisarz Alex VI (13/13)
11:05 Ojciec Mateusz XV (2/13)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Kazimierskie granie
13:00 Relacja z greckokatolickich uroczystości św. Piotra i Pawła w Chrzanowie
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5703)
18:05 Reporterzy (559)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda
20:00 Koncert – Polska 2026
21:25 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)

21:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 9. mecz (na żywo)
00:30 Paryż może poczekać ******* (Paris Can Wait) – komedia romant. USA/Japonia/Wlk. Brytania 2016, reż. Eleanor Coppola (100 min)
02:10 Pułapka – film sensacyjny Polska 1997, reż. Adek Drabiński, wyk. Marek Kondrat, Joanna Benda (120 min)

MEZZO

13:10 Intermezzo
13:30 So What?! – Friedrich Gulda – film dok. Niemcy 2002
14:25 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège, Gergely Madaras: „Błogosławieństwo” Césara Francka – muzyka klas.
16:35 Brahms: Kwartet fortepianowy nr 3 – András Schiff, Yuuko Shiokawa, Nabuko Imai, Miklós Perényi – muzyka klasyczna Niemcy 1992
17:30 Ana Morales: „Peculiar” na Festiwalu flamenco w Nîmes – taniec F 23
18:55 Orkiestra Szwajcarii Romañskiej pod batutą Daniele Gattiiego
20:30 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Czarodziejka – opera Niemcy 2022
23:50 Stan Getz: The Last Recording – koncert Niemcy 90

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:25 Pozyteczni.pl (374)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (1,2/26)
12:35 Koło fortuny (1876)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1001)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1877) – teleturniej Polska 2025
16:35 Familiada (3056)
17:15 Studio Mistrzostw Świata w Kanadzie, Meksyku i USA (na żywo)
17:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 8. mecz (na żywo)

20:45 Omnibus – szybcy i mądzy (13) – teleturniej Polska 2026
21:35 Postaw na milion (320) – teleturniej
22:30 Na sygnale
23:35 Pitbull – serial sens. Polska 2005, wyk. Marcin Dorociński
01:25 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
01:50 Piłka nożna: Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 10. mecz (na żywo)

PULS 2

10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki rycerz (35,36/52) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (5/26)
12:35 Marta mówi! (10)
13:00 Smerfy (19/39)
13:35 Gumisie IV (6/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (20,14/26)
16:00 Finaas i Ferb II (4,5/39)
17:00 Smerfy – serial anim.
17:35 Gumisie IV (5/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (9,10/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (1) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX (25,26) – serial krym. Polska 25
23:00 Wszystko zostanie w rodzinie – komedia Francja 2014, wyk. Philippe Lacheau
00:55 Lombard XII

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (65,66) – serial fabularno-dokumentalny
09:30 Trudne sprawy XXVI (12,13/40) – serial fab.-dok. Polska 24, wyk. Piotr Dobosz
11:35 Gliniarze XV (38,39) – serial fab.-dok. Polska 2023
13:40 Dlaczego ja? 32 (33,34) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5929) – mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (33,34) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (701)
19:40 Pogoda – Polska 2026

19:55 Dorwać byłą (The Bounty Hunter) – komedia romantyczna USA 2010, reż. Andy Tennant, wyk. Jennifer Aniston (140 min)
22:15 Policja zastępcza ******* (The Other Guys) – komedia sensacyjna USA 2010, reż. Adam McKay (145 min)
00:40 Kung-fu szal (Kung fu) – komedia sens. Hongkong/Chiny/USA 2004, reż. Stephen Chow (130 min)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu VI (22/23) – serial sens. USA 1999
07:55 Bogaty dom – biedny dom VIII (1) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII (41,42) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (6,7)
13:55 Trudne sprawy XIX (19,53,14/40) – serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (487) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci
20:00 Uroczysko IV (37,38/52) – serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (19) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (19)
23:00 Samolot z forsą – film sensacyjny USA 2020
00:50 Love Island IV

TVN **D3**

05:05 Nauka jazdy (11)
05:40 Uwaga! (8028) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (14/17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Świdnica – Restauracja Baszta 30 (2) – reality show
07:45 Dzień dobry wakacje (5)
11:20 Doradca smaku (20) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Trops”, Płońsk XXI (7) – reality show Polska 20
12:35 Ukryta prawda (48,1,30/48) – serial fab.-dok.
15:45 Detektywi III (6/60) – serial fabularno-dok.
16:50 Szpital św. Anny (32/50) – serial obycz. Polska 2025
17:55 Młode gliny (10/50) – serial krym. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8029) – mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV – serial obyczajowy Polska 2026
20:50 Godzilla – film s.f. ******* USA/Japonia 2014, reż. Gareth Edwards, wyk. Aaron Taylor-Johnson (155 min)
23:25 Strzelec (Shooter) ******* – thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover, Michael Peña, Kate Mara (150 min)
01:55 Szpital św. Anny III (53) – serial obycz.

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości (21/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (37,38/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji
13:30 Brzydula (21,22)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (10) – serial obycz.
15:45 The Floor (15, 16)
17:00 Fani czterech kółek (1/20) – serial dokumentalny
18:00 Prawo Agaty VI (12) – serial obycz. Polska 2014
19:00 Kartoteka (12,1/12) – serial fab.-dok. Polska 2011
21:05 Kryminalni II (11) – serial kryminalny Polska 2005
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (5/22)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet IV (10/12)
01:15 Szpital (30/72)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami II (22,23/23) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (11,12/12)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (41) – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (26)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X (45) – serial obycz.
17:00 Kurierzy (27) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (13,14) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Pole rażenia (Striking Distance) ******* – film sens. USA 1993, reż. Rowdy Herrington, wyk. Bruce Willis (125 min)
22:05 Czarny pies (Black Dog) ******* – film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Japonia 1998 (110 min)
23:55 Igrzyska śmierci: Kośgłos. Część I – film sens. USA/Kanada/Francja 2014 (140 min)
02:15 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (9)

TVN7 **D3**

05:30 Ten moment (28/40) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (54,55,56/63) – serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (50,28,29/71) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2013
14:00 Detektywi III (19/60) – serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital (22/72) – serial fabularno-dok. Polska 2018
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (11/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (59/60) – serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska
20:00 Głowa rodziny ******* (A Family Man) – dramat obycz. USA/Kanada 2016, reż. Mark Williams, wyk. Gerard Butler (145 min)
22:25 Godzina szczytu ******* (Rush Hour) – film sens. USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan (130 min)
00:35 Bękarty (Father Figures) ******* – komedia USA 2017, reż. Lawrence Sher, wyk. Owen Wilson, Ed Helms (125 min)

STOPKLATKA

08:45 Robert Makłowicz (160) – mag. kulinarny
09:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (1/13) – serial krym. Australia 12
10:55 Górski lekarz XVIII
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher (2/13)
14:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (4,1,4/10) – serial dok.
17:00 MacGyver IV (2/19)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (2,3/12)
19:10 Aukcja w ciemno II (4/13) – serial dok.
20:00 Święty (The Saint) – film sens. USA 1997, reż. Phillip Noyce, wyk. Val Kilmer, Elisabeth Shue, Rade Serbedžija, Valerij Nikolaev, Henry Goodman (155 min)
22:35 Szpica (Vanguard) – film akcji Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020, reż. Stanley Tong (125 min)
00:40 Kosmiczny grzech (Cosmic Sin) – film przygodowy USA 2021, reż. Edward Drake, wyk. Frank Grillo, Bruce Willis (120 min)

KINO POLSKA

07:35 Bolek i Lolek (2/13)
07:45 Rekisio – serial anim.
08:10 Siedem życzeń (1,2/7)
10:30 Akademia Pana Kleksa, cz. 1: Przygoda księcia Mateusza (1) – film dla młodzieży Polska/ZSRR 1983
12:10 To nie ze mną (1,2) – serial kom. Polska 2022
13:40 Noce i dnie (1) – dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
15:45 Noce i dnie (2) – dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Stanisława Celińska, Jerzy Bińczycki
17:45 Cztorej pancerni i pies (2,3) – serial wojenny Polska 66
20:00 Ekstradycja III (3,4) – serial sens. Polska 1998, wyk. Marek Kondrat, Renata Danciewicz, Tomasz Kozłowski
22:15 Misja Afganistan: Fatima (9) – serial wojenny Polska 2012, wyk. Paweł Małaszyński, Eryk Lubos, Dawid Zawadzki
23:25 Rozmowy kontrolowane – komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiatkowska, Alina Janowska
01:35 Drogówka – film kryminalny Polska 2013, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel, Arkadiusz Jakubik

ALE KINO+

09:35 Ciepło – film krótkom. Polska 2023 (25 min)
10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (3,4/6) – serial obycz.
12:15 Vera (1/4) – serial krym.
14:05 Opadające liście (Kuolett lehdet) – komediodramat Finlandia/Niemcy 2023, reż. Aki Kaurismäki, wyk. Alma Pöysti (105 min)
15:50 Bracia ze stali (The Iron Claw) – film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin, wyk. Zac Efron, Harris Dickinson, Jeremy Allen White (145 min)
18:15 Vera (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2015, wyk. Brenda Blethyn
20:10 Karen Pirie (1/3) – serial krym. Wlk. Brytania 2022, wyk. Lauren Lyle, Chris Jenks, Zach Wyatt
22:05 Kamdesh. Afgańskie piekło (The Outpost) – film sensacyjny USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood (150 min)
00:35 Django (1,2/10) – western Francja/Włochy 2023

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IV (6/8)
08:30 Przyjaciółki XXVI (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:00 Ogniem i mieczem – dramat hist. Polska 1999
16:45 Obsesja – thriller USA 2009, reż. Steve Shill
19:00 Alfa – film przyg. USA/Chiny/Kanada 2018
21:00 Hanna – film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 2011, reż. Joe Wright, wyk. Saoirse Ronan
23:15 Ukrojenie – thriller USA 2015, reż. Afonso Poyart, wyk. Anthony Hopkins
01:30 Fala zbrodni IV

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (1,2/6) – serial krym.
13:10 Poirot: Karty na stół X: Po pogrzebie (3) – film krym. Wlk. Brytania 2005
15:30 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5/8)
16:45 Panna Scarlet i komisarz II (3/6) – serial krym.
17:50 Poirot (1,2/10)
20:00 Dobry rok – komediodramat USA/Wlk. Brytania 06
22:35 Nim diabeł dowie się, że nie żyjesz – dramat krym. USA 2007, reż. Sidney Lumet

TVP KULTURA

08:25 Rzecz Polska (1)
09:00 Siedem życzeń (4)
10:05 Kontrakt – film obycz. Polska 80, reż. Krzysztof Zanussi (125 min)
12:10 Tajemnice kulturowych seriali (1) – magazyn
13:05 Kariera Nikodema Dyzmy (7/7)
14:25 Profesor na drodze – komediodramat Polska 1973 (75 min)
15:40 Personel – dramat Polska 76, reż. Krzysztof Kieślowski, wyk. Juliusz Machulski (85 min)
17:05 Siedem życzeń (5/7)
18:15 Muzeum polskiej piosenki (104)
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Pan zrywał, Milordzie? IV
20:00 Powrót Sherlocka Holmesa (5/13) – serial krym. Wlk. Brytania 1986
21:05 Lęk – dramat obyczajowy Polska/Niemcy/Szwajcaria 2023 (105 min)
22:50 Informacje kulturalne
23:20 Drive My Car (Doraibu mai ka) – dramat obycz. Japonia 2021 (190 min)
02:30 Rawa Blues Silesian Sound – koncert

WARNER TV

08:05 Teraz albo nigdy! (3/13)
09:05 Bajer z Bel-Air IV
10:05 Prawo Agaty II (8)
11:05 Pełna chata VII
12:05 Teraz albo nigdy!
14:05 Bajer z Bel-Air IV
16:05 Pełna chata VII
18:10 Godziny szczytu – film sensacyjny USA 1998
20:00 Co się wydarzyło w Madison County – melodramat USA 1995
22:35 Martwa cisza – film sensacyjny Australia 1989
00:35 Rój – film katastroficzny USA 1978, reż. Irwin Allen

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II (21,22/22) – serial fantasy
09:25 Policjnia grupa pości-gowa XV – serial dok.
10:30 Star Trek: Pierwszy kontakt – film s.f. USA 1996
13:00 Czarodziejki III (1,2/22)
15:00 Gliniarz z Beverly Hills III – komedia sensacyjna
17:25 Dzień zagłady – film katas. USA 98, reż. Mimi Leder
20:00 Ojciec chrzestny – film sensacyjny USA 1972
23:45 Ostra jazda – komedia USA 2000, reż. Todd Phillips
01:45 John Rambo – film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

HBO

10:05 Harry Potter i kom-nata tajemnic – film przyg. Wlk. Brytania/USA 2002 (155 min)
12:40 Pan Aznavour – film biograficzny Francja 2024, reż. Grand Corps Malade, Mehdi Idir, wyk. Tahar Rahim (130 min)
14:50 Felek i Tola ratują las – film anim. Holandia/Belgia/Luksemburg 2024, reż. Mascha Halberstad (70 min)
16:00 Czerwona Jedyńka – komedia USA/Kanada 2024, reż. Jake Kasdan, wyk. Dwayne Johnson, Chris Evans (120 min)
18:00 Everest – thriller USA/Islandia/Wlk. Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur (120 min)
20:00 Księgowy II – film sens. – serial przyg. wyk. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck (130 min)
22:10 Ród smoka III (2/8) – serial przyg. USA 2026
23:10 Ognie – thriller Islandia 2025, reż. Uglá Hauksdóttir (105 min)
00:55 Źródło – film s.f. USA/Kanada 06, reż. Darren Aronofsky (95 min)

CINEMAX

13:00 Szalona wiosna – dramat obyczajowy Holandia/Niemcy/Belgia 2024
14:55 Rubież – dramat obyczajowy USA 2025
16:35 CJ7 – komedia Hongkong/Chiny 2008
18:05 Dom w Portugalii – dramat obyczajowy Portugalia/Hispania 2025
20:00 Transformery: Ostatni Rycerz – film s.f. USA/Chiny/Kanada 2017
22:35 Lobster – komediodramat Ir./Wlk. Bryt./Grecja/Francja/Hol./USA/Belgia 2015

ROMANCE TV

08:20 Górski lekarz (2,2/8)
10:15 Inga Lindström: Po prostu tylko miłość – dramat obyczajowy Niemcy 2023
12:05 Katie Fforde: Dlaczego powiedziałam „tak”? – film obyczajowy Niemcy 2016
14:00 Weekendowi buntownicy – komedia Niemcy 2023
16:15 Zakonnica i komisarz
18:05 Górski lekarz (3,3/8)
20:00 Przyjaźń to coś więcej (1) – serial obycz. Niemcy 2022
23:50 Górski lekarz (3,3/8)
01:45 Przyjaźń to coś więcej (1) – serial obycz. Niemcy 2022

CANAL+ PREMIUM

09:40 Lilly i Kangurek – komedia Australia 2025 (105 min)
11:25 Hollywood Buzz (4)
11:55 Fuks – komedia sensacyjna Polska 1999 (90 min)
13:25 Cat's Eyes (8/8)
14:20 Prawda czy fałsz. Psychologia trumpizmu – film dok.
15:55 Making of Canal+
16:00 Ultimatum Bourne'a – film sens. USA/Niemcy/Francja/Hispania 2007 (115 min)
17:55 Łąpu-Capu (156)
18:00 Jason Bourne – film sens. USA/Chiny/Hispania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016 (120 min)
20:00 Kontyngent (1/6) – serial wojenny Szwecja/Francja 2025
20:45 Herosi wojny – film sens. USA 2024, reż. John Swab (105 min)
22:30 Jeszcze jeden strzał – film sens. Wlk. Bryt./USA 2024 (100 min)
00:10 Grindhouse vol. 2 – horror USA/Meksyk 2007 (105 min)

TVN FABUŁA

09:50 Prawo Agaty III (7)
10:55 Szpital św. Anny (38/50)
11:55 Miłość czy pomyłka?
13:55 Prawo Agaty III (6)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Seriale: Rozmowy (5)
16:45 Seriale: Top 5 (13)
17:00 Liga Potworów – film animowany USA 2021
19:00 Szpital św. Anny (39)
20:00 Grawitacja – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
22:00 Znachor – melodramat Polska 81, reż. Jerzy Hoffman
00:45 Zatańcz ze mną – komedia USA 2004

AMC

08:50 Godzina do tyłu – romans USA 2017
10:50 Wojownicza z Księżykowego Królestwa – film fantasy Chiny 2014
13:00 W 80 dni dookoła świata
14:55 Oficer Blart – komedia sensacyjna USA 2009
16:55 Przypadkowy mąż – komedia USA/Irlandia 2008
18:50 Wyznania gejszy – dramat obycz. USA 2005, reż. Rob Marshall, wyk. Ken Watanabe
22:00 Teren prywatny – thriller USA 01, reż. Harold Becker
23:50 Dom na końcu ulicy – thriller USA/Kanada 2012

AXN

08:25 Agenci NCIS: Hawaje III (2/10) - serial krym. USA 2024
09:20 Castle II (15,16/24)
11:10 MacGyver II (10,11/23)
13:10 Agenci NCIS: Hawaje III (3,4/10) - serial kryminalny
15:05 Agenci NCIS X (12,13/24)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (11,12/23)
19:05 Castle II (17,18/24)
21:05 Zabójcza broń III (12,13/15) - serial krym. USA 19
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (11,12/23)
00:45 Castle II (17/24)

EPIC DRAMA

08:30 Lekarze na start
09:15 Poirot III (8,9/11) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
11:25 Zatraceni w miłości
13:30 Agenci NCIS XVIII (1,2/16) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:50 Poirot III (10,11/11) - serial krym. Wlk. Brytania 91
19:00 Zatraceni w miłości - serial obycz. Turcja 2024
21:00 Sprawy pana Booka (2/6) - serial kryminalny
22:15 Projekt Błękitna Księga (6/10) - serial s.f. USA/Kan. 19
23:10 Dalgliesh II (5/6)
01:05 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (9, 10) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (16, 15) - reality show Polska 20
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (1, 2) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (1) - program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (13, 1, 2) - reality show
20:50 Jestem z Polski XIII (7,19/18) - serial dok. Polska 24
22:50 Hotel Paradise (19) - real tv Polska 2022
23:50 Ślub od pierwszego wejrzenia: Australia IX

TVN TURBO

09:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (3) - mag. motoryzacyjny
10:15 Cieżarówką przez RPA
11:15 101 napraw (9, 10)
12:15 Jeździć, obserwować IV
13:00 Mobilni mechanicy (1, 2)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5013)
18:15 Z drugiej ręki (10, 4)
19:45 Moto kombat (6)
20:30 Zawodowi handlarze
21:15 Naprawy nie do naprawy
22:00 Raport Turbo (5013)
22:15 Jeździć, obserwować II
23:45 Duda kontra Szafranski VIII (10) - serial dok.

BBC FIRST

08:45 Lewis IV (4/8)
09:40 Ojciec Brown XIII (8/10)
10:40 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji III (3,4/8)
14:55 Ojciec Brown VII (2/10)
16:00 Lewis IV (4/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami XV (5/8) - serial kryminalny
21:00 McDonald i Dodds II
22:55 Na niebieskich świątach III (1/6) - serial krym.

FX

09:00 Z Archiwum X II (16/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (2,3/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (13,14/22)
13:45 Agenci NCIS X (3,4/24)
15:35 SkyMed (9/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (4,5/24)
18:20 Na wielkim ekranie
19:15 FBI IV (4/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (15,16/22)
22:00 Matlock (13/19)
22:55 Z Archiwum X II (17/25)
23:50 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy

HGTV

09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Poszukiwacze domów: Australia (1,10) - serial dok.
11:05 Zarobić na remoncie X
11:40 Usterka XI (6,7)
13:05 Moje miasto, mój dom
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród VII
18:10 Zgłoś remont (3)
19:05 Będzie pięknie (7/8)
20:05 Dorota inspirowa (7)
21:00 Dorota wasz urządzi IV
22:30 House Hunters
00:45 Kupujemy dom na plaży 29 - serial dok. USA 2019

BBC LIFESTYLE

08:25 Mistrzowie ceramiki (2)
09:30 Hotel Savoy II (1,2/5)
11:25 Wielkie brytyjskie wypieki (8, 9) - program rozrywk.
13:35 Domy gwiazd z Abbey Clancy (1) - reality show
14:40 Mistrzowie szycia (6)
15:45 Zapraszam do stołu (1)
17:50 Hiszpański remont Amandy i Alana (5, 6)
18:50 Mistrzowie ceramiki (3)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie szycia (7)
22:00 Zapraszam do stołu (5)
23:00 Wstydliwe choroby: nastolatki II - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół IV (14/24)
08:55 Przyjaciele VI (2-7/25)
11:55 Teoria wielkiego podryw V (17-22/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół IV (15-18/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (8-13/25)
19:30 Teoria wielkiego podryw V (23,24,1-4/24) - serial komediowy USA 2012
22:00 The Office PL II (1,2)
23:05 Comedy Club (1, 2)
00:05 Miasteczko South Park (13,2/13)
01:00 Pracoholicy III (1/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex II (5/13)
09:25 Rodzinka.pl IV (20/26)
10:00 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (5,6/13)
12:35 Komisarz Alex II (6)
13:35 Ojciec Mateusz 29 (13,12) - serial krym. Polska 23
15:35 Komisarz Alex II (7)
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo VIII (7,8/13)
19:15 Ojciec Mateusz 30 (1,17) - serial krym. Polska 2023
21:30 Ranczo VIII (9,10/13) - serial kom. Polska 2014
23:20 Ojciec Mateusz 30 (2,3)
01:20 Erynie (5) - serial krym. Polska/Ukraina 2021

CANAL+ KUCHNIA

09:35 Maximum Foodie IV (4,5)
10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Włoskie życie Sophie Grigson II (7,8)
12:30 Nico wrzuca na ruszt
13:25 m jak mięso (3, 4)
14:25 ABC gotowania - kuchnia francuska (2) - mag.
14:50 U sąsiadów w kuchni XII
15:45 Z pola na stół II (2,3/5)
16:40 Jamie Oliver (5,6)
18:25 Maximum Foodie IV (6)
19:00 m jak mięso (1, 5, 6)
20:15 Jamie Oliver (11, 12)
21:15 Anthony Bourdain X
23:55 m jak mięso (5, 6)

CANAL+ DOMO

10:00 Ucieczka na wieś XXII
10:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (4) - serial dok.
11:55 Liczy się miejsce (2)
12:50 Gardeners' World (31)
14:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 TkaninOWE kreacje
16:50 Gardeners' World (2)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty: nasza ulica III (6) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta X (1,2)
21:00 Cudotwórcy: zakochał się w swoim domu na nowo (1)
22:00 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (7) - mag.
22:30 Patent na zieleni (8)

PLANETE+

14:50 Najpiękniejsze rzeki świata II (8/10) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolejów VIII (4/7) - serial dok.
16:55 360° - świat bez granic
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (55,56)
18:45 Życie codzienne w Protektoracie Czech i Moraw
19:45 Homo plasticus
20:50 Kto zapłacił za II wojnę światową? - film dok.
22:00 TikTok. Chińska superbroń - film dok.
23:10 Seks chrześcijczy chityną - film dok. Wlk. Bryt. 23

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski VII (5/11)
11:00 Przetrwac nad Jukonem III (5/8) - serial dok.
12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Ed Stafford: inicjacja (1)
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita III (2/13) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Teorie spiskowe pod lupą
17:00 Nic do zgłoszenia IV
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty (9)
19:00 Złomowisko PL II (6)
22:00 Nagi instynkt przetrwania: Mistrzostwa świata
00:00 Od samochodu do domu II (1/8) - serial dok.

TVP HISTORIA

11:30 Polskie parki narodowe
12:05 Wszystkie kolory świata
13:05 Hitler: odliczenie (3/3)
14:00 Królowie (48)
14:35 Czterdziestolatek (12)
15:40 Sensacje XX wieku
17:45 Czas honoru. Powstanie
18:35 Generał Władysław Sikorski. Tajemnica śmierci
19:40 Polskie parki narodowe
20:10 Oficer (4/13)
21:15 Zapomniane agentki II wojny światowej (1/6)
22:15 Antoni Patek - patriota i zegarmistrz - film dok.
23:35 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Tajemnice skryte w mroku (8/8) - serial dok.
14:50 Największe tajemnice świata VI (12/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze (11/13) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata V (3/15) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIII
21:00 David Duchovny: archiwum tajemnic II (4/17)
22:00 Jak to wyjaśnić V (19)
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata II (25/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Normandia '44: inwazja
15:00 Alarm na lotnisku: Peru
17:00 Tajemnice dawnych cywilizacji (1/3) - serial dok.
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (10/10)
19:00 Pustynna porażka Hitlera - film dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (3/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Ukryte pod miastami - serial dok.
22:00 Inżynieria po katastrofie
23:00 Najniebezpieczniejsze drogi Europy IX (1/8) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu
12:00 Apokalipsa - wojny 1945-1991 (5/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Brawurowe operacje II wojny światowej (1,2/6)
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podłase IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Inżynierowie Hitlera: budowa III Rzeszy (4/6)
22:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej (9) - serial dok.
23:00 Mordercy z Hitlerjugend

BBC EARTH

12:20 Malownicze trasy kolejowe I (1) - serial dok.
13:20 Mroźna planeta (6)
14:25 W okowach mrozu III
15:25 Życie na pustkowiu III
16:25 Cywilizacje: rozkwit i upadek (3/4) - serial dok.
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Malownicze trasy kolejowe II (4) - serial dok.
19:45 Pociągami przez starożytną Grecję (2/5) - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu IV (1)
21:55 W okowach mrozu III
22:55 Cywilizacje: rozkwit i upadek (4/4) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

10:55 II wojna światowa: cena imperium (13/13) - serial dok.
12:00 Zaginione miasta Biblii
14:10 Życie rzymskiego żołnierza (1,2/2) - serial dok.
16:25 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze (3/10) - serial dok.
17:35 Punkty zwrotne II wojny światowej (1/6) - serial dok.
18:40 II wojna światowa - wielkie bitwy w Europie (8/8)
19:50 Sanxingdui: zaginione miasto - film dok. Francja 24
21:00 Naziści: korzenie zła
22:05 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok. F 2025

Od A do Z

BAŁKAŃSKA

VENDETTA II ★★★

film sens., USA/Włochy 2024,
reż. Valeri Milev, wyk. Jean-
-Claude Van Damme, Jacqueline
Fernandez, Peter Stormare

21:35 | canal+ premium

Jean-Claude Van Damme za-
miast emerytury wraca do filmu
sprzed 7 lat, by zaproponować
powtórkę z rozrywki: brat poko-
nanego gangstera szuka zemsty.
Ale Van Damme nie pozwala
dmuchać sobie w kaszę.

CZŁOWIEK Z MAGICZNYM

PUDEŁKIEM ★★★

film s.f., Włochy/Polska 2017,
reż. Bodo Kox, wyk. Piotr Polak,
Olga Bołądź, Sebastian Stankiewicz

23:50 | tvp 2

Bodo Kox próbuje s.f. W chwili,
gdy w zuniifikowanej Warszawie
przyszłości potrzebny jest ktoś
o skłonności do nieszałobowe-
go myślenia, pojawia się inżynier
przeniesiony w czasie z lat
50. XX wieku.

JAK BOSS ★★★

komedial, USA 2020, reż. Miguel
Arteta, wyk. Tiffany Haddish,
Rose Byrne, Salma Hayek

22:25 | tvn 7

Dwie przyjaciółki mimo różnych
charakterów odnoszą sukces
w branży kosmetycznej. Znaj-
dują inwestorkę, która zamiast
pomóc próbuje wrogię przeję-
cia. Trzeba zapomnieć o urazach
i przejść do kontraktów.

KILL BILL ★★★★★

film sens., USA 2003, reż. Quen-
tin Tarantino, wyk. Uma Thur-
man, David Carradine, Lucy Liu

21:40 | cinemax

Quentin Tarantino wzorem Ser-
gia Leone majstruje przy kinie
sensacyjnym na wzorcach azja-
tyckich: zawodowa morderczyni
budzi się ze śpiączki, by dokończyć
zemsty na swoim szefie. Maj-
stersztyk.

KRONIKA WYPADKÓW

MIŁOSNYCH ★★★

dramat obycz., Polska 1985,
reż. Andrzej Wajda, wyk. Piotr
Wawrzyńczak, Paulina Mlynar-
ska, Tadeusz Konwicki

20:05 | tvp kultura

Wajda czyta Konwickiego:
pierwsza miłość na Wileńsz-
czyźnie w przededniu wybuchu
II wojny światowej. Wzruszające
i pięknie zagrane.

Thelma

FOT. MAGNOLIA PICTURES

KOMEDIA

USA/SZWAJCARIA 2024, REŻ. JOSH MARGOLIN, WYK. JUNE SQUIBB, FRED HECHINGER, RICHARD ROUNDTREE

KULOODPORNII ★★★

komedial kryminalna,
USA 1996, reż. Ernest
R. Dickerson, wyk. Damon
Wayans, Adam Sandler,
James Caan

20:00 | stopklatka

Adam Sandler jako drobny
oszust i Damon Wayans jako
ambitny policjant kontra gang
narkotykowy. Schemat na pół-
uśmiech.

LEPIEJ PÓŹNO
NIŻ PÓŹNIEJ ★★★

komedial, USA 2003,
reż. Nancy Meyers,
wyk. Jack Nicholson,
Diane Keaton, Keanu Reeves

22:00 | tvn

Zaskakujący przebój: podstarza-
ły playboy Jack Nicholson nie-
oczekiwanie dla siebie samego
odkrywa urok i wdzięk Diane
Keaton – matki jednej ze swych
młodych kochanek, osoby nie-
zmiernie zasadniczej.

LĘK ★★★

dramat obycz., Polska/
Niemcy/Szwajcaria 2023,
reż. Sławomir Fabicki,
wyk. Magdalena Cielecka,
Marta Nieradkiewicz, Sabine
Timoteo

23:30 | tvp kultura

Dwie siostry, grane przez Mag-
dalenę Cielecką i Martę Nierad-
kiewicz, w podróży do szwaj-
carskiej kliniki. Dla jednej to po-
dróż ostatnia – po eutanazję, dla
drugiej – podróż po nadzieję na
ozdrowienie.

MIASTO
ODKUPIENIA ★★★

film sens., USA 2014, reż. Keith
Parmer, wyk. Lennie James,
Grant Bowler, Jean-Claude
Van Damme

23:55 | tv puls

Zbiegli z więzienia sprawcy na-
padu na kasyno szukają współ-
nika i lupu, ale dawny kumpel
okazuje się szeryfem, który nie
pamięta nic ze swej przeszłości.
Jest też Jean-Claude Van Dam-
me jako ornament.

MILLEROWIE ★★★

komedial, USA/Wlk. Brytania
2013, reż. Rawson Marshall
Thurber, wyk. Jennifer
Aniston, Jason Sudeikis,
Emma Roberts

20:00 | tvn 7

Okradziony z towaru diler mu-
si sprowadzić z Meksyku nową
partię marihuany, więc dla ka-
muflażu wraz ze znajomą strip-
tizerką i dwójką wyrostków two-
rzy fałszywą rodzinę, aby unik-
nąć kłopotów na granicy.

PIŁA ★★★

horror, USA 2004,
reż. James Wan,
wyk. Cary Elwes, Leigh
Whannell, Danny Glover

23:00 | canal+ premium

Z gatunku obrzydliwych: sa-
dystyczny morderca porywa
swe ofiary i zmusza je do wy-
mierzania kary sobie lub swoim
współwięźniom. Wyłącznie dla
widzów o mocnych żołądkach.

20:00 | canal+ premium

★★★★★

94-letnia staruszka
(June Squibb!) zo-
staje oszukana „na
wnuczka”. Wobec
braku wsparcia poli-
cji i własnej rodziny
sama rusza przez Los
Angeles, by odnaleźć
oszustą i odzyskać
wyłudzoną kwotę.

MYZ

POKUTA ★★★

melodramat, Wlk. Brytania/
Francja/USA 2007, reż. Joe
Wright, wyk. Keira Knightley,
James McAvoy, Saoirse Ronan

20:10 | ale kino+ hd

Trzynastolatka ingeruje w miło-
sny związek swojej siostry, rzu-
cając fałszywe oskarżenie na jej
wybranka z innej sfery. W Anglii
film roku, w Stanach siedem no-
minacji i tylko jeden Oscar – za
muzykę.

WASZA WYSOKOŚĆ ★★★

komedial, USA 2011, reż. David
Gordon Green, wyk. Danny
McBride, James Franco, Ra-
smus Hardiker

20:00 | hbo

Parodia fantasy: kiedy zły cza-
rownik rzuca klątwę na króla
i porywa narzeczoną brata hero-
sa, przyszłość królestwa zależeć
będzie od determinacji gnuśne-
go księcia – o ile zdoła ją w sobie
obudzić.

ZABIĆ, JAK TO ŁATWO
POWIEDZIEĆ ★★★

thriller, USA 2012, reż. Andrew
Dominik, wyk. Brad Pitt, Scoot
McNairy, Ben Mendelsohn

22:35 | ale kino+ hd

Kiedy drobne cwaniaczki prze-
jmują kontrolę nad kontrolo-
waną przez mafię salą, gdzie
wtajemniczeni grają w pokera,
i finanse gangu stają pod zna-
kiem zapytania, szefowie posyła-
ją po płatnego mordercę.

TVPI **D3**

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (190)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:20 Janosik (3/13)
09:15 Ranczo VI (6/13)
10:10 Komisarz Alex VII (1)
11:05 Ojciec Mateusz XV (3/13)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 To się optaca (232)
13:00 Sprawa dla reportera
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5704)
18:05 Reporterzy (560)
18:25 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia
20:25 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)

20:50 Piłka nożna:
Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 11. mecz (na żywo)
23:30 Bialo-czerwony z Chrzastawy – film dok. Polska 2014
00:35 Studio Mistrzostw Świata (na żywo)
00:50 Piłka nożna:
Mistrzostwa Świata w Kanadzie, Meksyku i USA: 1/16 finału – 12. mecz (na żywo)
03:20 Wykrywacz kłamstw

MEZZO

13:10 Intermezzo
13:30 Claude Debussy, Maurice Ravel: „Dafnis i Chloe”, „Popołudnie fauna” w wykonaniu Baletu Kapitolu – balet Francja 2022
14:45 Orkiestra Filharmonii w Strasburgu, Aziz Shokhakimov – muzyka klas.
16:00 Brahms: Sonaty wiolonczelowe – Miklós Perényi, Zoltán Kocsis – muzyka klas.
16:50 Intermezzo
17:25 Moisie Wajnbreg: Pasażerka – opera Francja 2026, reż. Patrick Lauze
20:30 Richard Bona – Jazzopen Stuttgart 2024
21:40 Angélique Kidjo – Jazzopen Stuttgart 2024
23:10 Lada Obradovic, David Tixier – Jazz à Porquerolles
00:00 Mesjasz – muzyka klas.

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:25 Operacja zdrowie (73)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – magazyn Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl II (3, 4/26)
– serial kom. Polska 2011
12:35 Koło fortuny (1877)
13:15 Postaw na milion (320)
14:05 Va banque (1002)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (1878)
16:35 Familiada (3057)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1003)
18:50 Jeden z dziesięciu (13)
– teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026

20:05 Omnibus – szybci i mądzy (14) – teleturniej Polska 2026
20:55 Kocham Cię, Polsko! (4) – quiz Polska 2026
22:25 Daleko od szosy (4) – serial obyczajowy Polska 1976
23:50 Człowiek z magicznym pudełkiem – film s.f. Włochy/Polska 2017, reż. Bodo Kox (110 min)
01:40 Kruk. Czorny Woron nie śpi II (1/6) – serial krym. Polska 2021

PULS 2

09:45 Bing IV (23,24/26)
10:00 Jeżyk i przyjaciele (4)
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały – wielki ryccerz (37) – serial anim.
12:00 Psi patrol VIII (1/26)
12:35 Marta mówi! (11)
13:00 Smerfy – serial anim.
13:35 Gumisie IV (7/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous (14,15/26)
16:00 Fineasz i Ferb II (5,6/39)
17:00 Smerfy (19/39)
17:35 Gumisie IV (6/10)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (11,12/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (2)
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Iluzjonista – thriller USA/Czechy 2006
01:05 Lombard XII

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VII (1,3/60) – serial fabularno-dokumentalny
09:30 Trudne sprawy XXVI (14,15/40) – serial fab. – dok.
11:35 Gliniarze XV (40,41) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
13:40 Dlaczego ja? 32 (35,36) – serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:25 Interwencja (5930)
– mag. reporterów Polska 26
16:40 Gliniarze XVIII (35,36) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (702)
– program publicystyczny
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Hitch: Najlepszy do-radca przeciwnego faceta (Hitch) – komedia romantyczna USA 2005, reż. Andy Tennant (145 min)
22:20 Do zakochania się-dem lat (Made of Honor) – komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2012 (145 min)
00:45 Pitch Perfect – komedia muz. USA 2012, reż. Jason Moore, wyk. Anna Kendrick, Brit-tany Snow (150 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom VIII (2) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII (43,44) – serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (8,9)
13:55 Trudne sprawy XXVII (47,50,51) – serial fab. – dok.
16:55 Policjantki i policjan-ci XXIV (23) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (488) – reality show
19:00 Policjantki i policjan-ci XXIV (24) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (39,40/52)
21:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (20) – serial krym.
22:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (20)
23:00 Sisu – film woj. Finlandia/Wlk. Bryt./USA 2022
00:55 Love Island IV
02:00 Hardkorowy lombard

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (8029) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (15/17)
06:50 Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki 30 (3) – reality show Polska 2025
07:45 Dzień dobry wakacje (6) – magazyn Polska 2026
11:20 Doradca smaku (24) – mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „W podwórku”, Cegłów XXI (8) – reality show
12:35 Ukryta prawda (2,3,31/60) – serial fab. – dok.
15:45 Detektywi III (7/60)
16:50 Szpital św. Anny (33/50) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Młode gliny (11/50) – serial krym. Polska 2026
19:05 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8030) – mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV – serial obyczajowy Polska 2026
20:50 Kuchenne rewolucje: Mroków – Bistro Ciołekol 31 (4)
22:00 Lepiej późno niż później – komedia USA 2003, reż. Nancy Meyers (155 min)
00:35 OSS 117: Kair, gniaz-do szpiegów – komedia sensacyjna Francja 2006, reż. Michel Hazanavicius (115 min)
02:30 Uwaga! (8030) – mag.

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości (22/68) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (39,40/72)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji
13:30 Brzydula (23,24)
14:35 Kiedy ktoś kocha bardziej (11/13) – serial obycz.
15:45 The Floor (17,18)
17:00 Fani czterech kółek XVII (2/20) – serial dok.
18:00 Prawo Agaty VI (13) – serial obycz. Polska 2014
19:00 Kartoteka II (2,3/14) – serial fab. – dok. Polska 2012
21:05 Kryminalni II (13) – serial kryminalny Polska 2005
23:15 Kuba Wojewódzki (6)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (2/12)
01:20 Szpital (32/72)
02:20 Szkoła (22/72)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami II (23,1/23) – serial krym. USA 1986, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXII (12,1/12)
10:00 Maria z przedmieścia – telenowela Meksyk 1995
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III (42) – serial obycz. Turcja 2014
14:00 Kurierzy (27)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw X (47) – serial obycz.
17:00 Kurierzy (28) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (14,15) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Kickboxer: Zemsta (Kickboxer: Vengeance) – film sens. USA 2016, reż. John Stockwell (115 min)
21:55 Legionista (Legionnaire) – film sens. USA 1998, reż. Peter MacDonald (120 min)
23:55 Miasto odkupienia (Swelter) – film sens. USA 2014, reż. Keith Parmer, wyk. Lennie James (130 min)
02:05 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (10)

TVN7 **D3**

05:30 Ten moment (29/40) – serial fab. – dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (57,58,59/63) – serial fab. – dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (51,30,31/71) – serial fab. – dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab. – dok. Polska 2013
14:00 Detektywi III (20/60) – serial fab. – dok. Polska 2024
15:00 Szpital (23/72) – serial fabularno-dok. Polska 2018
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (12/60) – telenowela dok.
19:00 Ukryta prawda (60/60) – serial fab. – dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czeakańska
20:00 Millerowie (We're the Millers) – komedia USA/Wlk. Bryt. 2013, reż. Rawson Marshall Thurber (145 min)
22:25 Jak boss (Like a Boss) – komedia USA 2020, reż. Miguel Arteta, wyk. Tiffany Haddish, Rose Byrne (95 min)
00:00 Kryptonim U.N.C.I.E. (The Man from U.N.C.I.E.) – komedia sens. USA/Wlk. Brytania 2015 (145 min)
02:25 Złósł remont (4)

STOPKLATKA D31

08:45 Robert Makłowicz (146) – mag. kulinarny
09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher (2/13) – serial krym. Australia 12
10:55 Górski lekarz XVIII (1) – serial obyczajowy
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher (3/13)
14:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (5,2,5,10) – serial dok.
17:00 MacGyver IV (3/19) – serial sensacyjny
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (3,4,12) – serial dok. Kanada 2013
19:10 Aukcja w ciemno II – serial dok. USA 2012
20:00 Kuloodporni – komedia kryminalna USA 1996, reż. Ernest R. Dickerson, wyk. Damon Wayans, Adam Sandler (110 min)
21:50 G.I. Jane – film sens.
USA/Wlk. Brytania 1997, reż. Ridley Scott, wyk. Demi Moore (160 min)
00:30 Poszukiwany, poszukiwana – komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora, Jolanta Bohdal (120 min)

KINO POLSKA

07:35 Bolek i Lolek (3/13)
07:45 Reksio – serial anim.
08:05 Siedem życzeń (2,3/7)
10:30 Akademia Pana Kleksa, cz. 2: Tajemnica gólarza Filipa (2) – film dla młodzieży Polska/ZSRR 1984
12:05 To nie ze mną (2,3) – serial kom. Polska 2022
13:30 Jesteśmy razem – film dokumentalny Polska 2025
14:35 Tama – film krótkometrażowy Polska 2024
15:05 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem – film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski, Marina Aleksandrova
17:20 Czystej pancerni i pies (3,4) – serial wojenny Polska 66
20:00 Legiony – film wojenny Polska 2019, reż. Dariusz Gajewski, wyk. Bartosz Gelner, Wiktor Wolańska, Mirosław Baka, Jan Frycz, Grzegorz Molecki, Antoni Pawlicki
22:50 Boże Ciało – dramat obyczajowy Polska/Francja 2019, reż. Jan Komasa, wyk. Bartosz Bielenia, Aleksandra Konieczna, Eliza Rycembel
01:10 Słodko-gorzki – dramat obycz. Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner, Bogusław Linda

ALE KINO+

09:30 Wyraj – film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (5,6/6) – serial obycz.
12:15 Vera (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2015
14:10 King Kong żyje (King Kong Lives) – film przyg. USA 1986, reż. John Guillermin, wyk. Brian Kerwin (130 min)
16:20 Terapia dla par (Bajo terapia) – komediodramat Hiszpania 2023, reż. Gerardo Herrero, wyk. Malena Alterio (115 min)
18:15 Vera (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2015
20:10 Pokuta (Atonement) – melodramat Wlk. Brytania/Francja/USA 2007, reż. Joe Wright, wyk. Keira Knightley, James McAvoy (145 min)
22:35 Zabić, jak to łatwo powiedzieć (Killing Them Softly) – thriller USA 2012, reż. Andrew Dominik, wyk. Brad Pitt, Scoot McNairy (120 min)
00:35 Dream Scenario – komedia USA/Kanada 2023, reż. Kristoffer Borgli (115 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XI (1,2/12)
10:25 Świat według Kiepskich
12:35 Kochaj albo rzuć – komedia Polska 1977
14:55 Jaś Fasola: nadciąga totalny kataklizm – komedia Wlk. Brytania/USA 1997
16:50 Wykiwać klawisza – komedia USA 2005
19:15 Nadchodzi Polly – komedia romant. USA 2004
21:00 Zabij mnie, kochanie – komedia Polska 2024
23:00 Szybcy i wściekli 10 – film sens. USA/Chiny/Jap. 23
01:55 Ślad (5/48)

KINO TV

07:30 Robin z Sherwood (2/6)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5/8)
09:50 Panna Scarlet i komisarz II (3/6) – serial krym.
11:00 Panna Marple VI (2/3)
13:05 Poirot X (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (6/8)
16:40 Panna Scarlet i komisarz II (4/6) – serial krym.
17:50 Poirot (3,4/10)
20:00 RoboCop – film s.f. USA 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman, Gary Oldman
22:35 Nieuchwytny cel – film sensacyjny USA 1993

TVP KULTURA D31

08:30 Informacje kulturalne
09:00 Siedem życzeń (5/7)
10:10 Personel – dramat
Polska 76, reż. Krzysztof Kieślowski (85 min)
11:35 Profesor na drodze – komediodramat Polska 1973 (90 min)
13:05 Reżyserzy VII (3)
14:05 Noce i dnie (1)
15:10 Romeo i Julia z Saskiej Kępy – dramat obycz. Polska 1988, reż. Edward Skórzewski (110 min)
17:00 Siedem życzeń (6/7)
18:15 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
18:55 Pan wzywał, Milordzie? IV (5/6)
20:00 Wstęp do filmu (598)
20:05 Kronika wypadków miłosnych – dramat obycz. Polska 85, reż. Andrzej Wajda, wyk. Piotr Wawrzyniczak (130 min)
22:15 Jim Morrison, ostatnie dni w Paryżu – film dok.
23:25 Lęk – dramat obyczajowy Polska/Niemcy/Szwajcaria 23 (105 min)
01:10 Pianistka (La pianiste) – dramat obyczajowy Austria/Francja/Niemcy 2001, reż. Michael Haneke (140 min)

WARNER TV

08:00 Bajzer z Bel-Air IV
09:00 Prawo Agaty II (9)
10:00 Pełna chata VII
11:00 Teraz albo nigdy! (5/13)
13:05 Bajzer z Bel-Air IV
15:05 Pełna chata VII (23,24,1,2/24) – serial kom.
17:15 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie – film sens. Hongkong 1996, reż. Stanley Tong
18:55 Seks w wielkim mieście II – komedia USA 2010
22:00 Lśnienie – thriller Wlk. Brytania/USA 1980
00:55 Interkosmos – film s.f. USA 1987, reż. Joe Dante

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki III (1,2/22)
09:25 Policjyna grupa pościgowa XV – serial dok.
10:20 Pingwiny z Madagaskaru III (12/15)
10:50 Star Trek: Insurekcja – film s.f. USA 1998
13:00 Czarodziejki III (3,4/22)
15:00 Jądro Ziemi – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2003
17:55 Sonic. Szybki jak błyskawica – film przyg. USA/Japonia/Kanada 2020
20:00 Ojciec chrzestny II – film sensacyjny USA 1974
00:15 Męska gra – film obycz. USA 1999, reż. Oliver Stone

HBO

09:30 Happy Feet: Tupot małych stóp – film animowany USA/Australia 2006 (110 min)
11:20 Kraina Jane Austen – komedia romant. Wlk. Bryt./USA 13 (95 min)
12:55 Horton słyszy Ktosia! – film anim. USA/Wlk. Brytania 2008 (85 min)
14:20 Kurier Francuski z Liberty, Kansas Evening Sun – komediodramat USA/Niemcy/Szwecja/Francja/Wlk. Brytania 2021 (110 min)
16:10 Kompletnie nieznany – film biograficzny USA 2024, reż. James Mangold (140 min)
18:30 Klika – dramat obycz. USA 2026, reż. Thomas Q. Napper (90 min)
20:00 Wasza Wysokość – komedia USA 2011, reż. David Gordon Green, wyk. Danny McBride, James Franco (100 min)
21:40 Stół powitalny
23:45 USA kontra reszta świata: Cztery lata z kadrą narodową (5)
01:00 Nocna suka – czarna komedia USA 2024, reż. Marielle Heller (100 min)

CINEMAX

12:15 Transformers: Ostatni Rycerz – film s.f. USA/Chiny/Kanada 2017, reż. Michael Bay
14:50 Miłość Andrei – komedia Hiszpania 2022
16:30 Happyend – film s.f. Japonia/USA/Singapur/Wlk. Brytania 2024
18:25 Requiem – thriller Niemcy 06, wyk. Sandra Hüller
20:00 Fargo III (5,6/10) – serial kryminalny USA 2017
21:40 Kill Bill – film sens. USA 2003, reż. Quentin Tarantino
23:30 Kill Bill II – film sens. USA 04, reż. Quentin Tarantino

ROMANCE TV

08:20 Górski lekarz (3,3/8)
10:15 Statek marzeń
12:05 Rejs ku szczęściu – serial obycz. Niemcy 2007
14:00 Cud w Kapsztadzie – dramat obycz. Niemcy 2022
16:15 Inga Lindström: Weekend w Söderholm – film obyczajowy Niemcy 2007
18:05 Górski lekarz (4,4/8)
20:00 Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak” – film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
21:55 Toni – akuszer: Niemowlę w koszyku – komedia Niemcy 2024
23:50 Górski lekarz (4,4/8)

CANAL+ PREMIUM

08:45 Ida – dramat obycz. Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
10:05 Azyl – film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
12:10 Długi weekend – film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
13:25 Luca: Legenda Ferrari (1,2) – film dok.
15:15 Zmierzc – film fan-tasy USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke (120 min)
17:15 Hollywood Buzz (5)
17:45 Łap, Capu! (57)
17:50 Chopin, Chopin! – dramat obycz. Polska 2025, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kun (130 min)
20:00 Thelma – komedia USA/Szwajcaria 2024, reż. Josh Margolin (95 min)
21:35 Bałkańska vendetta II – film sensacyjny Waleria Milev (85 min)
23:00 Pila – horror USA 2004, reż. James Wan, wyk. Cary Elwes (100 min)
00:40 Amerykański gang – dramat krym. USA/Wlk. Bryt. 2007, reż. Ridley Scott (155 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi (48,49,50,51)
09:50 Prawo Agaty III (8)
10:55 Szpital św. Anny (39)
11:55 Miłość czy pomyłka?
13:55 Prawo Agaty III (7)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:00 Najpiękniejsza muzyka filmowa (7) – mag. muzyczny
16:15 List w butelce – melodramat USA 1999
19:00 Szpital św. Anny (40)
20:00 Nocny pościg – film sensacyjny USA 2015
22:35 Dunkierka – dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017

AMC

09:40 Apokalipsa w LA – film s.f. USA 14, reż. Michael J. Sarna
11:10 Misja – dramat historyczny Wlk. Bryt./Francja 1986
13:50 W 80 dni dookoła świata
15:50 Uderzył grom – film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Hongkong 2005
17:55 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia – film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
20:10 Paradox Effect – film sens. USA 2023, reż. Scott Weintraub, wyk. Olga Kurylenko
22:00 Protaktor – film sens. USA/Hongkong 1985

AXN

08:20 Agenci NCIS: Hawaje III (4/10) - serial krym. USA 2024
09:20 Castle II (17/18/24)
11:15 MacGyver II (12,13/23)
13:10 Agenci NCIS: Hawaje III (5,6/10) - serial krym. USA 24
15:10 Agenci NCIS X (14,15/24)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (13,14/23)
19:05 Castle II (19,20/24)
21:05 Agenci NCIS XX (20/22)
22:05 Agenci NCIS: Hawaje II (9/25) - serial krym. USA 2022
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (13,14/23)

EPIC DRAMA

08:25 Lekarze na start
09:10 Poirot III (10,11/11)
11:20 Zatraceni w miłości
13:25 Agenci NCIS XVIII (3,4/16) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
16:50 Poirot IV (1/3)
19:00 Zatraceni w miłości
21:00 Detektyw Murdoch: Najmądrzejszy człowiek w Toronto XIX - serial krym. Kanada/Wlk. Brytania 2025
21:55 Poirot XIII (2/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2013
23:55 Morderstwo to nic trudnego (2/2) - miniseriał
00:55 Zatraceni w miłości

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (11, 12) - reality show Polska 2016
13:30 Kuchenne rewolucje (2, 1) - reality show Polska 22
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (3, 4) - reality show
17:05 W czym do ślubu? (2) - program rozrywkowy
17:40 Kuchenne rewolucje (3, 4, 5) - reality show
20:50 Jestem z Polski XIII (6,18/18) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise - Rajskie Rozdanie (20) - real tv
23:50 Ślub od pierwszego wejrzenia. Australia IX - serial dok.

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia IV
09:20 Samochód marzeń: Kup i zrób (4) - mag. motoryzacyjny
10:15 Ciężarówka przez RPA
11:15 101 napraw (1, 2)
12:15 Jeździć, obserwować IV
13:00 Mobilni mechanicy (3, 4)
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5014)
18:15 Wojny samochodowe
20:15 Moto kombi (6)
21:00 Ciężarówka przez Chile
22:00 Raport Turbo (5014)
22:15 Jeździć, obserwować II
23:45 Zawodowi handlarze
00:30 Nauka jazdy (22)

BBC FIRST

08:40 Lewis IV (5/8)
09:40 Ojciec Brown XIII (9/10)
10:35 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Śledztwa siostry Bonifacji III (5,6/8)
15:00 Ojciec Brown VII (3/10)
16:00 Lewis IV (5/8)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XV
21:00 Na niebieskich świątłach
22:05 Lynley (1,2/4)
00:05 Śledztwa siostry Bonifacji III (6/8) - serial krym.

FX

09:00 Z Archiwum X II (17/25)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (4,5/24)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (15,16/22)
13:45 Agenci NCIS X (4,5/24)
15:35 SkyMed II (1/9)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (6,7/24)
18:20 Z Archiwum X II (18/25)
19:15 FBI IV (5/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18/22)
22:00 Paradise (8/8)
23:00 Z Archiwum X II (18/25)
23:55 Bad Boys - komedia sensacyjna USA 1995

HGTV

08:00 Najgorętsze nieruchomości pod słońcem
09:00 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Poszukiwacze domów - domy nad wodą IV
11:05 Zarobić na remoncie X
11:35 Usterka XI (8,9)
13:00 Mój miasto, mój dom
15:00 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród
18:10 Weekendowa meta-morfoza (8, 1) - reality show
20:05 Dorota was urządzi IV
21:35 Będzie pięknie (8/8)
22:35 House Hunters (3-6)

BBC LIFESTYLE

09:20 Hotel Savoy II (3,4/5)
11:15 Wielkie brytyjskie wypieki (9, 10) - program rozrywk.
13:30 Zdrowie kobiet: czas przełamać tabu (1)
14:30 Glukoza Bogini: rewolucja na talerzu (1/2)
15:30 Zapraszamy do stołu (2)
17:35 Hiszpański remont Amandy i Alana (7, 8)
18:50 Mistrzowie ceramiki (4)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (1) - program rozrywk.
21:00 Glukoza Bogini: rewolucja na talerzu (1/2)
22:00 Kobiety, skalpel i lipo-sukcja (1/3) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół IV (18/24)
08:55 Przyjaciele VI (8-13/25)
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (23,24,1,2,3,4/24)
14:30 Dwóch i pół IV (19-22/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (14-19/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (5-10/24) - serial kom. USA 2012, wyf. Johnny Galecki
22:00 The Office PL II (3,4)
23:05 Comedy Club (3, 4)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy III (3/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex II (6)
09:25 Rodzinka.pl IV (21/26)
10:05 Klan - telenowela
10:55 Ranczo VIII (6,7/13)
12:40 Komisarz Alex II (7)
13:35 Ojciec Mateusz 29 (12,1)
15:35 Komisarz Alex II (8,9/13) - serial krym. Polska 2012
16:30 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2023
17:35 Ranczo VIII (8,9/13)
19:30 Ojciec Mateusz 30 (2,1) - serial krym. Polska 2023
21:30 Ranczo VIII (10,11/13)
23:20 Ojciec Mateusz 30 (3,4)
01:20 Pitbull (1/14) - serial sensacyjny Polska 2008

CANAL+ KUCHNIA

09:35 Maximum Foodie IV
10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Włoskie życie Sophie Grigson II (8,9) - serial dok.
12:30 Nico wrzuca na ruszt
13:25 m jak mięso (5, 6)
14:25 ABC gotowania - kuchnia francuska (3) - mag.
14:50 U sąsiadów w kuchni XII
15:45 Z pola na stół II (3,4)
16:40 Jamie Oliver (7,8)
18:30 Maximum Foodie IV (7)
18:55 m jak mięso (2, 1, 2, 7, 8)
21:15 Anthony Bourdain X
23:55 m jak mięso (6, 7) - mag.
00:50 Top Chef (2)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: nasza ulica III - serial dok.
11:55 Liczy się miejsce (3)
12:50 Gardeners' World (32)
14:05 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (1)
15:00 Kupcie sobie zamek!
15:55 Daleko od miasta XIV
16:50 Gardeners' World (3)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty: nasza ulica III (7) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta X (3,4)
21:00 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (2)
22:00 Monty Don - brytyjskie ogrody (3/5) - serial dok.

PLANETE+

12:35 Żywioty w akcji (2)
13:45 Ocalić raj II (2)
14:50 Najpiękniejsze rzeki świata II (9/10) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże kolejaj VIII (5/7) - serial dok.
16:55 360° - świat bez granic
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (57,58)
18:45 Życie codzienne w Protektoracie Czech i Moraw
19:45 Wojna indochińska. 14 lat piekła (2) - serial dok.
20:50 Normanowie na Sycylii
22:00 Osierocone - serial dok.
23:10 Strefa nagości (1/6)

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Przetwać nad Jukonem III (6/8) - serial dok.
12:00 Włoska kontrola celna
13:00 Ed Stafford: inicjacja (2)
14:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita III (3/13) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Teorie spiskowe pod lupą
17:00 Na straży duńskiego lotniska II (1) - serial dok.
18:00 Bracia Collins biorą się do roboty
19:00 Nagi instynkt przetrwania XII (4) - serial dok.
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (3)
22:00 Łowcy opali VIII (20/20)

TVP HISTORIA

09:45 Korona Gór Polski (6)
10:25 Wszystkie kolory świata
11:25 Ex libris (605) - mag.
11:50 Podziemie Włochy (5/8)
13:00 Zapomniane agentki II wojny światowej (1/6)
14:00 Królowie (49)
14:35 Czterdziestolatek (13)
15:35 Sensacje XX wieku
18:15 Czas honoru. Powstanie
19:10 Ex libris (605)
19:40 Flesz historii (768)
20:10 Officer (5/13)
21:10 Mordercza historia (5/6)
22:05 Zagłębie '43 - film dok.
23:10 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:15 Jak to wyjaśnić V (19)
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (2/11)
14:50 Największe tajemnice świata VI (9/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze (12/13) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (1/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIII
21:00 Kłątwa Wyspy Dębów
22:00 Wojny magazynowe XVII
23:00 Absurdy przeszłości: historie pełne ryzyka

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Wojenna szkoła przetrwania: Filipińska dżungla (1)
14:00 II wojna światowa: ukryta prawda (1/6)
15:00 Alarm na lotnisku: Peru
17:00 Tajemnice dawnych cywilizacji (3/3) - serial dok.
18:00 USA kontra III Rzesza: bitwy na Atantyku
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (4/10) - serial dok.
21:00 Katastrofy pod lupą (1/8) - serial dok. USA 2026
22:00 Jak oni to zbudowali? II
23:00 Megametro II

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici V
10:00 Gwiazdy lombardu
12:00 Apokalipsa - wojny 1945-1991 (6/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Brawurowe operacje II wojny światowej (3,4/6)
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podlasie IV
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii III
23:00 Mauthausen. Obóz śmierci - film dok.
00:00 Starożytni kosmici III
01:00 Rolnicy. Podlasie II (21)

BBC EARTH

12:35 Malownicze trasy kolejowe II - serial dok.
13:35 Mroźna planeta II II (1/6)
14:40 W okowach mrozu III
15:35 Życie na pustkowiu IV (1)
16:35 Tajemnice wulkanów
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Malownicze trasy kolejowe II - serial dok.
19:45 Poszukiwania ostatniego jednorożca - film dok.
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV (2) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu III
22:55 Zdrowa zmiana II (9,10)
00:05 Superchirurdzy II (2/4)

POLSAT VIASAT HISTORY

09:45 Punkty zwrotne II wojny światowej (1/6) - serial dok.
10:55 Hitler i jego władza (1/3)
12:00 Tajemnice templariuszy
15:25 Tajemnice rodziny Jezusa - film dok. Francja 2024
16:35 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze
17:40 Punkty zwrotne II wojny światowej (2/6) - serial dok.
18:50 Tajemnica Włóczni Przeznaczenia - film dok.
20:00 Wielkie konflikty: powstania i upadki cywilizacji
21:00 Naziści: korzenie zła
22:10 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok. F 2025

W 1000. rocznicę koronacji pierwszego króla Polski

Cenny medal upamiętniający koronę Bolesława Chrobrego

Bez
zobowiązań
do dalszych zakupów!

**Platerowany
czystym złotem**
(próby 999/1000)

średnica ok. 40 mm
waga: 32 g

- Starannie platerowany czystym srebrem i wysokokaratowym złotem oraz ozdobiony barwnymi kryształkami
- Najwyższa jakość mennicza – stempel lustrzany
- Edycja limitowana – tylko 9999 medali na całym świecie
- Medal dostępny wyłącznie w Mennica – Numizmaty

Dla Ciebie

99 zł**WYSYŁKA GRATIS!**

Twój prezent

- Przyciągający wzrok, elegancki dodatek na co dzień
- Wygodne zapięcie na klamrę

Mennica – Numizmaty, marka Eldora World AG.

Administratorem danych osobowych i stroną umowy jest: Eldora World AG, Leubensstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria.

Ten medal z pewnością szybko się wyprzeda. Zamów już teraz!

☒ **TAK!** Chcę otrzymać medal „Bolesław I Chrobry” (art. nr 909-127-0) za jedyne 99 zł – BEZPŁATNA PRZESYŁKA.

Mam prawo do zwrotu medalu w ciągu 60 dni i nawet wtedy mogę zatrzymać otrzymany zegarek. Płatność przy odbiorze przesyłki (za pobraniem). Średni czas realizacji zamówienia to 7-10 dni. Firma kurierska poinformuje Państwa SMS-em o dokładnym terminie dostawy i kwocie do zapłaty gotówką u kuriera.

Administratorem Twoich danych osobowych jest Eldora World AG, Leubensstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria. Twoje dane osobowe (imię, nazwisko, adres) przetwarzane są w celu wysłania materiałów promocyjnych dotyczących monet i medali (art. 6 ust. 1 lit. f) RODO). Jeżeli nie chcesz otrzymywać, możesz zgłosić sprzeciw wobec przetwarzania Twoich danych w celach reklamowych, wysyłając go pocztą (na adres: Mennica-Numizmaty, ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówkę) lub e-mailem (na adres: bok@mennica-numizmaty.pl). Więcej informacji o sposobie przetwarzania danych osobowych znajdziesz na stronie www.mennica-numizmaty.pl/privatnos.

Zamów szybko i wygodnie przez telefon:

22 211 65 99

Zadzwoń do nas już teraz,

a otrzymasz dodatkowo PREZENT!

(Biuro Obsługi Klienta czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-17:00 oraz w soboty w godzinach 9:00-15:00).
Koszt połączenia zgodnie ze stawką operatora.

Chcę otrzymać drogą (zaznaczyć):

☐ telefoniczną ☐ elektroniczną

Informacje o promocjach produktów Eldora World AG. Wiem, że mogę wycofać moją zgodę, dzwoniąc pod nr 22 489 48 68 albo wysyłając informację na adres bok@mennica-numizmaty.pl lub MENNICA – NUMIZMATY, Biuro Obsługi Klienta, ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówkę.

Mój adres:

☐ Pani☐ Pan**589-03**

Imię i nazwisko:

Ulica, numer domu i mieszkania:

Kod pocztowy

Miejscowość

Nr telefonu (wymagany)

E-mail

Obowiązują Ogólne warunki handlowe Mennica-Numizmaty, dostępne na stronie www.mennica-numizmaty.pl lub (na życzenie) na piśmie. Stroną umowy jest Eldora World AG, Leubensstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria.

Data

Podpis

Możesz też wypełnić kupon i wysłać go niezwłocznie na adres: Mennica-Numizmaty • ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówkę • bok@mennica-numizmaty.pl

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 26 czerwca 2026 | Redaktorka prowadząca **Małgorzata Szlachetka**

FOT. WOJCIECH HABDAS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ksiądz Rafał Dudała

Wstydzę się, że tracimy to, co w nas ludzkie

► 4-5

Petycja, która testuje granice przyzwoitości w Lublinie

Wykluczyć z miasta obcokrajowców?

Bielecka-Hołda

Mało było hejtu w Internecie wobec urzędnicki z ratusza Wiktorii Herun, która odważyła się publicznie wyrazić radość z powodu rosnącej liczby afrykańskich studentów, mało było szczucia Krzysztofa Bosaka i Przemysława Czarnka na imigrantów, to jeszcze jest i to – Ruch Narodowy przygotował nienawistną petycję do prezydenta Lublina.

W petycji żąda zwolnienia urzędnicki, zakazu pracy cudzoziemców na ważniejszych stanowiskach w ratuszu, wreszcie końca ułatwień dla zagranicznych studentów.

Czarnek migrantów nie chce

Wszystko zaczęło się od Africa Day Festival, przygotowywanego przez afrykańskich studentów dla mieszkańców Lublina w ostatnich dniach maja. Był to dobry powód dla prawicowych hejterów, żeby przypomnieć styczniową wypowiedź Wiktorii Herun, zastępczyni dyrektora Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin. Herun jest Ukrainką, przez 14 lat koordynowała program „Study in Lublin”, więc sprawy zagranicznych studentów, także z Afryki są jej bliskie. W styczniu z satysfakcją poinformowała, że niektórzy z nich przyjeżdżają do Lublina z rodzinami.

Zareagowali natychmiast politycy z tak zwanej prawicy. Przemysław Czarnek na platformie X napisał: „Lublin ani żadne inne miasto w Polsce nie potrzebuje programu masowego sprowadzania migrantów z Afryki razem z rodzinami”, zarzucając przy tym samorządowi nieprawdziwą informację, że taki program koordynuje.

Krzysztof Bosak, również na platformie X, napisał: „Mieszkańcy Lublina, co z Wami jest nie tak, że wybieracie władze, które zasiedlają Wasze piękne miasto cudzoziemcami?” A poseł Konfederacji Michał Wawer na antenie RMF

stwierdził, że powodem odwołania prezydenta Lublina Krzysztofa Żuka w referendum może być niezadowolenie związane z napływem zagranicznych studentów.

Trzy żądania Ruchu Narodowego

Od krakowskiego referendum minęło trochę czasu, minęło też związane z tym prawicowe wzmożenie, żeby odwoływać kolejnych prezydentów związanych z Koalicją Obywatelską. Ale Konfederacja nie odpuszcza. Nie udało się pewnie odwołać bardzo popularnego w Lublinie Żuka, to odwołajmy choć jego urzędniczkę. Na stronie stopimigrantomwLublinie.pl koordynator akcji zbierania podpisów pod petycją prezes Ruchu Narodowego na Lubelszczyźnie Rafał Mekler zamieścił trzy żądania:

- natychmiastowego odwołania Wiktorii Herun ze stanowiska Zastępcy Dyrektora Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów,
- zawieszenia lub zasadniczego zreformowania programu „Study in Lublin” do czasu przeprowadzenia rzetelnych konsultacji społecznych z mieszkańcami,
- wprowadzenia zasady, że kluczowe stanowiska w administracji samorządowej Lublina zajmować mogą wyłącznie obywatele Rzeczypospolitej Polskiej.

Petycja Ruchu Narodowego to haniebna inicjatywa. Haniebna przez swoją ksenofobię i przez przedstawianie mieszkańców Lublina jako ksenofobów, tak słabo zakorzenionych we własnej kulturze, że zagraża im każda inna

Trzecie żądanie wynika z faktu, że Herun jest Ukrainką.

Ruch Narodowy rzecznikiem demokracji?

Mekler nie poprzestaje na sformułowaniu żądań, on także je wyjaśnia. Jego zdaniem fakt, że niektórzy studenci z Nigerii, Zimbabwe, RPA, Bangladeszu, Indii i ponad 100 innych krajów świata przyjeżdżają z rodzinami, „fundamentalnie zmienia charakter programu: z edukacyjnego w imigracyjny” a przecież „nikt nie pytał mieszkańców Lublina o zgodę na taką transformację ich miasta”.

Zdaniem Meklera Wiktorii Herun „koordynuje inicjatywę, która kształtuje skład demograficzny i społeczny naszego miasta”, a to, że jest obywatelką Ukrainy, budzi „pytania prawne i etyczne dotyczące sprawowania tak istotnych funkcji publicznych przez osobę nieposiadającą polskiego obywatelstwa, bez demokratycznego mandatu mieszkańców”.

Wreszcie Mekler sprzeciwia się „programowemu przekształcaniu Lublina, »miasta o silnej tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej« w centrum masowej imigracji pozaeuropejskiej – bez debaty, bez kontroli i bez zgody wspólnoty lokalnej”. Jego zdaniem ratusz prowadzi politykę niezgodną z wolą i wartościami mieszkańców Lublina.

Dla niektórych różnorodność nie jest wartością

Petycja Ruchu Narodowego to haniebna inicjatywa. Haniebna przez swoją ksenofobię i przez przedstawianie mieszkańców Lublina jako ksenofobów, tak słabo zakorzenionych we własnej kulturze, że zagraża im każda inna. Haniebny jest odrażający stosunek do zagranicznych studentów. Haniebna jest też pogarda wobec ludzi innych kultur, pogarda wobec nie-Polaków.

Ale przerażająca jest również liczba osób, które podpisały tę petycję – zmie-

rza do 20 tysięcy i systematycznie rośnie. Są w Lublinie ludzie, którzy nie widzą wartości w tym, że dla tylu przybyszów, studentów, robotników, czy uchodźców jest to miasto tak atrakcyjne, że tu właśnie chcą realizować swoją czasową aktywność.

Nie jest dla nich wartością różnorodność, jaką wnoszą cudzoziemcy, ich talenty i umiejętności, które dają naszemu miastu – a może tego nie widzą, zaślepieni ksenofobią i nienawiścią dla obcych podsycaną przez polityków.

Wartością dla nich nie jest nawet to, że 8300 zagranicznych studentów ze stu krajów, wśród nich około 2000 z Afryki zostawia w Lublinie prawie 480 milionów zł rocznie, a bez ukraińskich robotników budowlanych i opiekunek starych ludzi nie dalibyśmy sobie rady.

Nie ma co szukać pocieszenia, że może nie wszyscy z tych, którzy podpisali się pod petycją, są mieszkańcami Lublina; wystarczy, że są nimi niektórzy. A jeśli idzie o „silną tożsamość kulturową, historyczną i narodową”, warto jej poszukać na cmentarzu przy Lipowej wśród pochowanych tam katolików, ewangelików czy prawosławnych, którzy budowali lubelską kulturę, naukę czy przemysł. ●

Małgorzata Bielecka-Hołda

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34440722

Słowno Literówka Quizy, Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34440566

14-15-16.08

olsztyn

green

festival

NA WARMII I MAZURACH

VITO BAMBINO

KACPERCZYK

KAYAH

PEZET

ARTUR ROJEK

SISTARS

SOKÓŁ

GRZEGORZ TURNAU

ZAŁEWSKI

BASS ASTRAL

HUBERT.

IGO

RALPH KAMINSKI

KASIA LINS

JOHN PORTER

KASIA SIENKIEWICZ

MERY SPOLSKY

VOO VOO

MISIA FURTAK · HELA · BARTEK KRÓLIK · OFELIA · PRZEBIŚNIEGI · RUNFORREST

SONBIRD · THE CASSINO · ZABŁOCKI/MOZIL · PIOTR ZIOŁA

3 SCENY, 30 KONCERTÓW, TEATRY I STAND-UPY NAD JEZIOREM UKIEL

POCZUJ LATO! ☺

ORGANIZATOR:

WSPÓŁORGANIZATOR:

PARTNER GŁÓWNY:

PARTNER STRATEGICZNY:

SPONSORZY STRATEGICZNI:

PARTNER TECHNOLOGICZNY:

PARTNER EKO:

PATRONI MEDIALNI:

PARTNERZY EDUKACYJNI:

PARTNER TEREN:

SPONSORZY:

**Ariel lub
Lenor
do prania**
różne rodzaje
1 pranie = 0,27/
0,22/0,20 €
opak. na
60/72/80 prań

PROMOCJA

15⁹⁹

**Chipsy
Crunchips**
różne rodzaje
1 kg = 11,37 €
n.c. = 2,29 €
opak. 175 g

PROMOCJA

1⁹⁹

Sosy Heinz
różne rodzaje
1 l = 6,77 €
n.c. = 2,29 €
opak. 220 ml

PROMOCJA

1⁴⁹

Oferta obowiązuje od 29.06 do 04.07.2026 lub do wyczerpania zapasów.

**fit płyn
do naczyń**
różne rodzaje
1 l = 2,38/1,98 €
opakowanie
500/600 ml

PROMOCJA

1¹⁹

**Kawa
Dallmayr
Prodomo**
różne rodzaje
1 kg = 14,98 €
n.c. = 10,49 €
opak. 500 g

PROMOCJA

7⁴⁹

**Kinder czekoladki
lub Duplo**
różne rodzaje
1 kg = 12,20/
10,57/10,09 €
n.c. = 3,29 €
opakowanie
182/210/220 g

PROMOCJA

2²²

Żelki Haribo
różne rodzaje
1 kg = 5,27/
4,94/4,51 €
n.c. = 1,19 €
opakowanie
150/160/175 g

PROMOCJA

0⁷⁹

**Giotto lub
Raffaello**
różne rodzaje
1 kg = 19,93/
19,42 €
opak. 150/154,8 g

PROMOCJA

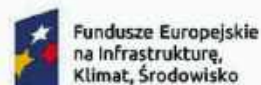
2⁹⁹

Wszystkie ceny w euro, n.c. = najniższa cena z ostatnich 30 dni.

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Szczecin/34437313

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ponad 44 mln zł na rewitalizację Starego Młyna w Chełmie

Miasto Chełm realizuje jedną z największych inwestycji kulturalnych ostatnich lat. Dzięki wsparciu funduszy europejskich dawny młyn zostanie przekształcony w nowoczesne Centrum Kultury Stary Młyn.

Europejskie wsparcie dla ważnej inwestycji

Projekt pn. „Centrum Kultury Stary Młyn – adaptacja budynku dawnego młyna w Chełmie na potrzeby działalności kulturalnej” otrzymał dofinansowanie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027. Przedsięwzięcie realizowane jest w działaniu FENX.07.01 „Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej”, w ramach priorytetu FENX.07 Kultura.

Łączna wartość projektu wynosi 44 442 530,84 zł, natomiast dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej sięga 28 398 823,98 zł. Zakończenie realizacji inwestycji przewidziano na 2028 rok.

Nowe możliwości dla kultury i edukacji

Zakres przedsięwzięcia obejmuje kompleksową adaptację historycznego budynku dawnego młyna.

Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb współczesnej działalności kulturalnej i edukacyjnej. Dzięki inwestycji miasto zyska nową przestrzeń do organizacji wydarzeń artystycznych, działań edukacyjnych oraz inicjatyw społecznych.

W budynku powstanie wielofunkcyjna sala widowiskowa wyposażona w nowoczesne rozwiązania techniczne i multimedialne. Pozwoli ona na organizację przedstawień repertuarowych Teatru Ziemi Chełmskiej, koncertów, spotkań oraz występów lokalnych grup artystycznych.

Projekt przewiduje również stworzenie nowych przestrzeni wystawienniczych dla Muzeum Ziemi Chełmskiej. Dzięki temu instytucja będzie mogła rozwijać działalność edukacyjną i prezentować mieszkańcom szerszą ofertę ekspozycyjną.

Przestrzeń dostępna dla wszystkich

W zrewitalizowanym obiekcie znajdą się także sale przeznaczone do prowadzenia warsztatów teatralnych, muzycznych i plastycznych. Oferta będzie kierowana do dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami.

Istotnym elementem projektu jest zapewnienie pełnej dostępności architektonicznej, cyfrowej i in-

formacyjnej. Inwestycja realizowana będzie zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, co pozwoli korzystać z nowej infrastruktury wszystkim mieszkańcom.

Przedsięwzięcie zakłada również rozwój współpracy międzynarodowej, w tym partnerstwo z instytucją z Uteny na Litwie. Realizacji projektu towarzyszyć będą działania informacyjne i promocyjne, obejmujące między innymi uruchomienie strony internetowej, przygotowanie filmu promocyjnego oraz organizację wydarzeń związanych z otwarciem centrum.

Powstanie Centrum Kultury Stary Młyn ma przyczynić się do zwiększenia udziału mieszkańców w życiu kulturalnym, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz wzrostu atrakcyjności turystycznej Chełma.

Lublin/34439954

Grzegorz Walczak

Współpraca Kielc z Winnicą, trwająca niemal od 70 lat, niedawno przeszła największą próbę.

Zaczęło się od tego, że mer ukraińskiego miasta Sergiej Morgunow wystąpił z prośbą o nieodpłatne przekazanie 15 autobusów – 17-letnich Solarisów, które w maju zostały wycofane z kieleckich ulic. Radni PiS i przewodniczący rady miasta Maciej Jakubczyk zaapelowali, by pomocy nie udzielać, bo „Ukraina upamiętnia morderców”, „jest niewdzięczna”, a Kielce same są zadłużone.

I mer – „żeby nie budzić negatywnych emocji” – wycofał prośbę. Prezydentka Kielc Agata Wojda mówiła o wstydzie, dodając, że stare pojazdy albo zostaną sprzedane na części, albo zezłomowane. Apelowala o rozważę.

Kilka dni później w centrum Kielc pojawiły się skandaliczne napisy: „Śmierć Ukrainie”, „Jeb... imigrantów”, „Jeb... prezydent Kielc”.

ROZMOWA Z

KS. RAFAŁEM DUDAŁĄ

rektorem Kościoła Akademickiego św. Jana Pawła II w Kielcach

GRZEGORZ WALCZAK: „Ja też jestem Kielczaninem, a opinie wokół autobusowego sporu czytam ze wstydem” – napisał ksiądz w mediach społecznościowych. Za co głównie ten wstyd?

KS. DR HAB. PROF. UJK RAFAŁ DUDAŁA: Od początku pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę zdawaliśmy egzamin z bycia człowiekiem. Człowiekiem wrażliwym, odpowiedzialnym za własny dobrostan, ale także za dobrostan tych, którym grozi niebezpieczeństwo. Otworzyliśmy podwoje Centrum Duszpasterstwa „Wesoła 54” dla sióstr i braci z Ukrainy, którzy mogli spotykać się, odprawiać msze w rycie greckokatolickim. To było coś tak naturalnego, że nie powinniśmy z tego robić żadnego wyjątkowego gestu. Ani też nie oczekiwaliśmy wyrazu wdzięczności. To była zwykła solidarność. Mniejsza o to, co my robiliśmy, ale miałem przekonanie, że wszyscy – jako Kielczanie – odpowiadamy na potrzeby drugiego człowieka.

Pamiętam tłumne manifestacje wspierające Ukrainę na rynku w Kielcach. Niebiesko-żółte flagi nikogo nie raziły. – One były wyrazem, tylko i aż, solidarności, ludzkich odruchów. Tego wszystkiego, co się składa na właściwie pojęte człowieczeństwo.

To skąd teraz poczucie wstydu?

– Wstydzę się tego, że za sprawą do końca przeze mnie niezrozumiałych, nieczytelnych, ahistorycznych, niekompetentnych insynuacji zmienia się wszystko. Najpierw status nas, Kielczan, którzy tracimy to, co w nas jest ludzkie, co jest naszą solidarnością i empatią. Ale także zmienia się status Ukraińców w naszym mieście, którzy zostali poddani linczowi. To się już dokonało. I z tego powodu się wstydzę.

Przypomnijmy kontekst: mer Winnicy prosi Kielce, czyli miasto partnerskie, o nieodpłatne przekazanie 15 autobusów, które zostały wycofane z ulic, bo Kielce kupiły ze 100-procentowym dofinansowaniem unijnym nowe autobusy elektryczne. Tymczasem komunikacja publiczna Winnicy opiera się na tramwajach i trolejbusach. Po rosyjskich atakach i przerwach w dostawie prądu bywa, że w ogóle nie działa. Taki argument okazał się jednak niewystarczający dla większości radnych. Zapomnieliśmy o solidarności?

• **Ksiądz Rafał Dudała, twórca Centrum Duszpasterskiego Wesoła 54, wykładowca Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach**

FOT. WOJCIECH HABDAS
/ AGENCJA WYBOR-CZA.PL

Kielecki ksiądz o rosnącej antyukraińskiej fali:

Odwrócenie oczu jest złe

– Widzę pilną potrzebę zabrania głosu przez Kościół instytucjonalny
– mówi o antyukraińskich nastrojach w Polsce ks. Rafał Dudała.

– Wierzę, że deklaratywnie nie zapomnieliśmy. Natomiast to, nad czym należy ubolewać, to że następuje – oby nietrwale, ale jednak – przewartościowanie tego, czym jest pomoc. To, co było dotychczas znaczone takimi kategoriami jak empatia, solidarność, zostało wyparte przez bieżący interes polityczny. Rozumiany centralnie i lokalnie. W jednej z prac badawczych padło takie stwierdzenie, że my wciąż chętnie gotowi jesteśmy pomagać Ukrainie, ale już nie Ukraińcom. To dla mnie fascynująco przykre.

„Bo nie o politykę historyczną chodzić powinno, wszak ta na trwałe oddzieliła bohaterów od bandytów; nie o politykę lokalną, której interes jest w tym sporze widoczny, bo kluczowy; nie o ekonomię, której rachunek jednoznacznie w tym przypadku definiuje postawę niegospodarności; o etykę chodzi, o rozumność postępowania, o międzyludzką solidarność, o człowieczeństwo” – napisał ksiądz. Tego nam zabrakło w awanturze o autobusy?

– Jeżeli etykę określimy to przyrodzone wyłącznie człowiekowi prawo do wskazywania tego, co jest dobre, a co złe, to w tym konkretnym kontekście nie ma światłocieni. Dobra jest tylko pomoc potrzebującym, którzy dążą do tego, żeby przeżyć. Zła jest niechęć, złe jest odwrócenie oczu.

Zdaję sobie sprawę ze złożoności relacji polsko-ukraińskich. Z punktu widze-

nia polskiej wrażliwości, historii oraz naszej racji stanu decyzja prezydenta Wołodymyra Zełenskiego o nadaniu jednostce wojskowej imienia „bohaterów UPA” jest fatalna. Ukraina powinna pamiętać, że nie ma symboli prywatnych, że taki symbol rezonuje innymi dźwiękami w polskiej duszy. Nie chcę, broń Boże, zacierać różnic, ale powtórzę: nie można szantażować, nie można przystawiać pistoletu historii komuś, kto walczy o życie, kto krwawi i obumiera. Należy prowadzić z udziałem ekspertów debatę na temat wydarzeń z lat 40. na Ukrainie. Nie uważam, że należy tej debaty zaniechać w czasie wojny, ale jednocześnie dalej swoimi rękami chcę pomagać.

Polityka historyczna zdominowała spór o przekazanie autobusów. Marcin Stępniewski, szef klubu radnych PiS w Radzie Miasta Kielce, mówił: „Ukraina upamiętnia ludzi, którzy mordowali Polaków w Wołyniu. Wykazuje brak poszanowania dla pomocy, jaką otrzymuje od naszego narodu”. Czy mamy prawo do takiego rewanżyzmu, czy raczej świadczy on o małostkowości w obliczu tego, o co Ukraina dziś walczy?

– Nie mamy prawa do żadnego rewanżyzmu. Mamy prawo, by dociekać, przedstawiać prawdę historyczną wedle faktów i naszej wrażliwości. Działalność jednostek Stepana Bandery to fakt: 100 tysięcy polskich ofiar, które domagają się poszanowania,

pamięci i tego, co im jesteśmy winni jako spadkobiercy. Natomiast trzeba też pamiętać, że złożoność historii Bandery sprawia, iż Ukraińcy przywołują go dziś jako bohatera – nie w związku z tym, czego się dopuszczał wobec Polaków, tylko wobec walczy, którą prowadził z Sowietami. I dziś tamta historia koresponduje z obecnym oporem, który Ukraińcy stawiają Moskwie.

Co do formułowanych pretensji, żalu, niezrozumienia, oburzenia na decyzję prezydenta Zełenskiego – pełna zgoda. Ale przy dążeniu do prawdy historycznej nie ma najmniejszego powodu, by zaniechać empatii. Nie chcę mówić trywialnie, ale wiemy, kto jest beneficjentem tego sporu dyplomatycznego. To Rosja.

Kieleccy radni PiS przypomnieli też sobie, że Winnica jako patrona jednej z ulic upamiętniła Stepana Bandere. Próby tłumaczenia, że Polska też ma ciemne karty historii, kończyły się odpowiedzią, że „zestawianie polskich patriotów z UPA to coś obrzydliwego”. Z czego wynika to, że z góry zakładamy, że Ukraina chce nas sprowokować, że nie docenia naszej pomocy?

– Nie mam takiego przekonania, że za tymi decyzjami stoi prowokacja. Skłonny jestem, choć nie chcę tu wchodzić w dyskusję polityczne, przyznać rację tym, którzy twierdzą, że to było nierozważne, być może nie było poprzedzone odpowiednim rozeznaniem kontekstu międzynarodowego.

Przyjmuję też do wiadomości, że decyzja prezydenta Zełenskiego była podyktowana w głównej mierze polityką wewnętrzną. Czyli usiłowaniem utrzymania tych nacjonalistycznych środowisk, które w czasie wojny wzrastają w siłę. To wszystko jestem w stanie zrozumieć, ale nie oznacza to, że to aprobuję. Powtórzę: nierozważna decyzja prezydenta Zełenskiego powoduje, że my w lokalnym środowisku musimy mierzyć się z jej niepożądanymi skutkami, a pod osąd zostaje postawiona dobra wola ludzi, którzy chcą pomagać. To paradoks tej sytuacji.

Napisał ksiądz: „Można się nie zgadzać na wybór historycznego bohatera dokonany przez ukraińskie władze (ja się nie zgadzam); a zarazem – można się zgadzać z decyzją władz miejskich o udzieleniu wsparcia potrzebującym (ja się zgadzam)”. Nie ma tu więc sprzeczności? – Nie ma ani sprzeczności, ani symetrii. Wiem, że to jest wewnętrzne doświadczenie i efekt namysłu wielu Kielczan. To przecież nie znaczy, że ci ludzie są niewrażliwi na historię Polski.

Przeciwnicy przekazywania autobusów wskazywali też, że miasta nie stać na ta-

ki hojny gest, że na starych autobusach można jeszcze zarobić. Ekonomia była pretekstem czy realnym argumentem?

– Każdy poniesiony przez lokalną władzę koszt jest obciążeniem dla budżetu. Tyle tylko, że ekonomia nie może być utożsamiana jedynie ze stroną finansową. Być może autobusy i tak miasto musiałoby zezłomować. Po drugiej stronie kosztów czy zysków – proszę sobie wybrać – jest sprawa wizerunkowa. Przy takim prezentowaniu stanowisk i narracji, która się przebiła do mediów, już ponosimy olbrzymie straty. Czy to się przełoży na podejście inwestorów, turystów, na markę miasta? Oby nie, ale już straciliśmy dużo.

To politycy prawicy – PiS, ale nie tylko – rozkręcili awanturę o autobusy w Kielcach. Ci, którzy często mają religijne hasła na ustach, bronią Kościoła, byli przeciw pomocy Winnicy. Jak to tłumaczyć?

– Jedną z podstawowych zasad nauki społecznej Kościoła, co przypominał w swojej encyklice papież Leon XIV, jest solidarność. Tego Kościół uczy, do tego zachęca, a zasada solidarności jest wsparta też zasadą dobra wspólnego, pomocniczości. I wreszcie, obowiązuje też zasada powszechnego przeznaczenia dóbr. Mówię o tym, bo to względem tych zasad należy definiować i pozycjonować katolicyzm.

Przeżywamy istotny moment, w którym następuje zawłaszczenie symboliki i narracji religijnej. Reprezentacyjnym, choć szokującym tego przykładem są ostatnie wydarzenia z Berlina [Robert Bąkiewicz sprowokował interwencję policji, chcąc ustawić tam krzyż].

Byłbym daleki od tego, by postawę polityków definiować jako tę, która odzwierciedla nauczanie Kościoła. Ona odzwierciedla co najwyżej ich rozumienie tego nauczania, a z całą pewnością ich interes polityczny. A ten, postawiony jako wartość nadrzędna, jest skłonny podporządkowywać sobie nauczanie Kościoła, wartości religijne, postawy etyczne i ludzki odruch pomocy cierpiącym. To jest dla mnie szokujące, że ta polityczna wdarła się już nie tylko do samorządów, ale zawłaszcza kolejne obszary, nie wykluczając także religii.

Ale czy politycy nie odczytują i nie podsycają emocji społeczeństwa? Czy PiS, Konfederacja i inni nie robią tego, czego społeczeństwo – niestety – oczekuje? Mamy dziś wysyp antyukraińskich nastrojów.

– Coś, co kiedyś nazywaliśmy chlubnie słuchem społecznym, mającym na celu formułowanie programu, który odpowie na żywotne potrzeby elektoratu (jak podnoszenie poziomu życia, rynek pracy, służba zdrowia), dziś w niemalym stopniu wielu politykom służy podsycaniu nastrojów ksenofobicznych, nacjonalistycznych. Ta niebezpieczna gra kładzie na szali bezpieczeństwo państwa. W tym konglomeracie opinii, interesów, decyzji wybrzmiewa gdzieś pytanie, co jest żywotnym interesem polskiego narodu – z jego zasobem historycznym, ale i perspektywą na przyszłość. Tutaj dostrzegam przestrzeń do zastrzymania się.

Ośmielę się stwierdzić, że widziałbym pilną potrzebę zabrania głosu przez Kościół instytucjonalny.

Kościół wybrał wygodniejszą drogę, czyli milczenie?

– Mam nadzieję, że to nie rezygnacja, a milczenie jest raczej formą przygotowania. Ja sam coraz częściej jestem indagowany, ale też atakowany w kontekście swoich słów. Dlatego również potrzebuję czytelnego, doniosłego głosu Episkopatu, który nie będzie odpowiadał na doraźne interesy, nie będzie sprzyjał żadnej ze stron sporu politycznego, ale będzie głosem rozsądku. A przede wszystkim będzie głosem

porządkującym wartości – wskazującym przestrzeń dobra w opozycji do zasobów zła; przestrzeń miłosierdzia, empatii, solidarności względem egoizmu, jakiegoś zarozumiałstwa historycznego. O to chodzi. Osobiście uważam, że to bardziej pilne niż kiedykolwiek na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci.

Czy Kościół nie przesypia tego momentu? Przecież ukrainofobia w Polsce nie zaczęła się miesiąc temu. Sam ksiądz przyznał, że liczy ze strony Episkopatu na słowa poparcia dla swojego myślenia...

– Ja się dość wnikliwie wsłuchuję w nauczanie obecnego papieża i mnie to wystarcza, by precyzyjnie formułować opinie. Zdaję sobie jednak sprawę, że nie wszyscy tak mają i że nie zawsze da się ten głos papieski właściwie zaaplikować do sytuacji lokalnych, jak spór o kieleckie autobusy.

Miał ksiądz takie sytuacje, gdy to nawoływanie do solidarności z Ukrainą spotkało się z krytyką?

– Krytyczne głosy można przeczytać choćby pod moim postem w sprawie autobusów. To, co czytałem na forach internetowych i co było wymierzone w stronę zwolenników pomocy Ukraińcom, przechodziło najśmielsze wyobrażenia. To stawia pytanie, czy my nie jesteśmy na jakimś niebezpiecznym kursie.

Przy dążeniu do prawdy historycznej nie ma najmniejszego powodu, by zaniechać empatii

Dzisiaj polityka, również ta lokalna, karmi się nade wszystko emocją. A ta emocja musi być eskalowana

Prezydentka Agata Wojda pokazała komentarze pod profilami polityków. Np. taki: „Oligarchowie niech swoim braciom zafundują, my nie jesteśmy temu wrednemu i niewdzięcznemu narodowi winni!!! Won z naszego kraju!!!!”. Zarzucała, że politycy, którzy rozkręcają antyukraińskie nastroje, nie starają się tłumić tego hejtu. Dlaczego? Jak by to strasznie nie zabrzmiało: im w to graj? – Dzisiaj polityka, również ta lokalna, karmi się nade wszystko emocją. A ta emocja musi być eskalowana. Ponieważ nie jesteśmy nastawieni na eskalowanie dobra, bo to nie wszystkich uwagę zwróci, to eskaluje się w kierunku zła, insynuacji, obrażania, inwektyw. I jest to skuteczne, bo zgodne z tezami, które ktoś sobie założył, natomiast przegrana jest po stronie takich wartości jak godność, dialog.

Czy politykom w to graj? Tak, jeśli przyjmujemy za Machiavellim, że cel uświęca środki. Nawet tak haniebne środki. Można tylko bezradnie rozłożyć ręce i dokonać namysłu nad naszą klasą polityczną, zapytać o przyszłość. Nie chcę wpadać w tony minorowe. Raczej wolalbym położyć akcent na to, w jaki sposób tworzyć przestrzenie innej kultury wymiany poglądów. By jednak przełamać infamię wokół naszego miasta i żeby pokazywać, że to nie jest miasto ksenofobiczne, nacjonalistyczne, które jedyne, co ma do zaproponowania, to rewanżyzm.

„Kielce przejdą w tej odsłonie (bo z pewnością będą kolejne) antyukraińskie amoku do historii jako symbol polskiej małoduszności i zawziętości” – napisał Michał Olszewski z „Wyborczej”. Przestrzegaj: „Żeby Polska nie zmieniła się w Kielce”. O wstydzie w wywiadzie dla Onetu mówiła prezydentka Agata Wojda. Jaki przekaz o Kielcach pójdzie w Polskę i w świat?

– Czytałem te artykuły. Agata Wojda powiedziała też, za Czesławem Nieminem, że ludzi dobrej woli jest więcej. W związku z tym chcę wyrazić, wcale nie nad wyraz optymistyczne, przekonanie, że wyciągniemy z tego jakąś lekcję. Wyspy dobra potrzebują jedynie odpowiedniej stymulacji, może promocji, wskazania zupełnie innych celów od tych „doraźno politycznych”. A wtedy po prostu się policzmy i okaże się, że więcej jest tych, którzy racjonalnie podchodzą do polityki historycznej, którzy właściwie rozumieją, czym jest solidarność międzyludzka, którym nie jest obojętny los Ukraińców. Także tych w Winnicy i w Kielcach.

Kielcom odpowiedziały „Sikorki na Ukrainie”. To grupa wolontariuszy, która od początku pełnowymiarowej inwazji wspiera Ukraińców. Zebrała już ponad pół miliona złotych na wykup autobusów. To taka wyspa dobra?

– Zwykle, jeśli udzielam wsparcia finansowego jakiejś inicjatywie, robię to anonimowo. W tym jednym przypadku zlałem swoją zasadę. Dokonałem wpłaty pod imieniem i nazwiskiem, deklarując, po której stronie stoję. Tak, ta inicjatywa to jest właśnie wyspa dobra.

Choć przeciwnicy przekazania autobusów Ukraińcom i w tym geście solidarności znaleźli argument na swoją korzyść. Twierdzą, że przynajmniej miasto zarobi. Czyli wyszło dobrze.

– No nie wyszło dobrze. Dlatego, że dobro nie jest mierzalne jedynie zasobami budżetu, interesem politycznym. Dobro, żeby było dobrem, musi być okazywane w sposób wolny. Z potrzeby serca.

Niedługo po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji kieleccy radni jednomyślnie zgodzili się przekazać Winnicy 200 tys. zł. Milion Ukrainie – w tym 500 tys. zł dla obwodu winnickiego – przekazał samorząd województwa, w którym rządzi PiS. MPK Kielce dał dwa stare Solarisy, z napisem: „From Kielce with love”. Co zmieniło się przez te cztery lata?

– Każde takie działanie, podejmowane z głębokim przekonaniem o słuszności pomocy bezbronny, będzie podlegało fluktuacji, zmęczeniu. Będzie słabnąć. Nie chcę z tego wyprowadzić wniosku usprawiedliwiającego. Teraz, dla nas wszystkich, jest to egzamin z tego, jak rozumiemy solidarność. Czy ona jest jedynie chwilowym porywem i potrzebą, która ma udowodnić, że „jesteśmy wspaniali i hojni”. Może świadomość, że pomagamy potrzebującym, powinna być wsparta dodatkowym przeświadczeniem, że ta pomoc dla Ukrainy jest w naszym polskim interesie, bo oddała zagrożenie i wojnę od naszych granic. Być może ten czynnik społeczny powinien odnosić się już nie tyle do emocji, ale do interesu.

Jak przerzucić te argumenty na ulicę, gdzie o Ukraińcach można usłyszeć, że „jeżdżą drogimi furami”, „zabierają naszym pracę”, „korzystają z socjału”, „robią zakupy w drogich sklepach”?

– Gdyby w Polsce, nie daj Boże, doszło do takiej wojny jak w Ukrainie, to ludzie też uciekaliby tym, co mają. Jeden drogą furą, a inny samochodem podrzędnej marki.

Dobrze byłoby podjąć działania, które zmierzałyby do upubliczniania na szerszą skalę korzyści, które odnosimy z obecności Ukraińców w naszym kraju czy w mieście. To są płacone podatki, to są firmy założone czy też przeniesione do nas przez Ukraińców. Może tak jak wcześniej tworzyliśmy kampanie pomocy, tak teraz one powinny zmienić swoją narrację? Nie po to, żeby tworzyć apoteozę Ukraińców, ale by zbudować tamę dla kłamstw. Nie chcę absolutnie powiedzieć, że jesteśmy beneficjentem tej wojny. Natomiast nie jesteśmy jedynie płatnikiem netto, jeżeli chodzi o obecność Ukraińców w naszym kraju.

Napisał ksiądz: „Polityka, także ta lokalna, wymaga podejmowania decyzji, które często nie są jednoznaczne moralnie. Stąd też mówić nam trzeba o etyce przekonań i etyce odpowiedzialności. Ta pierwsza na sztandary bierze czystość idei, druga – efektywność decyzji. Mądrość domaga się, by łączyć je obie, co w praktyce wymaga kompromisów. Co się jednak stanie, gdy polityk opowie się po stronie tylko jednej z nich? Kierując się wyłącznie etyką przekonań, niechybnie staje się fanatykiem; zaś kierując się wyłącznie skutecznością – cynikiem. Trudno oprzeć się wrażeniu, że oto nasze Kielce stały się »czasową« areną spotkania ich obu, na którą patrzy cały świat”. W tym kieleckim sporze mieliśmy więcej fanatyków czy cyników?

– Jest ich za dużo po obu stronach. Do jednych trafi przekaz cyniczny, a do innych – fanatyczny. W obu przypadkach jest on niewłaściwy i szkodliwy. Polityka w gruncie rzeczy jest sztuką podejmowania decyzji, która to sztuka waży ten aspekt ideowy z aspektem pragmatycznym. Gdy mówimy o autobusach – mam wrażenie, że żadna z narracji przeciwników nie służyła niczemu innemu jak eskalowaniu napięć.

Radni PiS domagali się przyjęcia rezolucji wzywającej mera Winnicy do zmiany patrona ulicy noszącej imię Stepana Bandery. Przewodniczący Rady Miasta w Kielcach Maciej Jakubczyk napisał niedawno: „Otrzymałem kolejne prośby o przekazanie autobusów z innych miejsc: Mołdawia, Senegal, Bułgaria. Również uzasadniane realnymi potrzebami”. Czy dalej Kielce są „czasową” areną spotkań fanatyków i cyników?

– Obawiam się tego. I mam przekonanie, że świat, który patrzy na kielecką scenę, będzie patrzył na nią już nie z przymrużeniem oka, ale z coraz większym zdziwieniem. Obawiam się, bo nie dostrzegam, a bardzo bym tego chciał, takiego sprzeciwu dobra. Kampanii, która komunikowałaby, że interesy Kielc są inaczej ułożone. Tego oczekuję, o to proszę i jestem gotów się w to włączyć. Potrzebujemy tego dla Kielczan, ale i dla Ukraińców tutaj. Natomiast ta wypowiedź, którą pan przytoczył, ociera się o cyniczny ton.

O prośbach dotyczących pomocy napływającej do Kielc z różnych regionów świata?

– Tak, bo Winnica to nie jest „jakiś” kiereunek świata. To nie jest „jakaś” perspektywa, która, ot tak, została sformułowana przez mera tego miasta. Ona ma oczywisty związek z wojną, z cierpieniem. Czytam teraz książkę „Robaków rozgryzać nie wolno”. Wstrząsający reportaż na temat jeńców ukraińskich, którzy spędzili lata w rosyjskiej niewoli. I ta historia jest dla mnie odpowiedzią na codziennie stawiane pytanie, czy należy pomagać. Czy powinno chodzić o politykę historyczną, czy o człowieczeństwo w ogóle. ●

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY PROSTKI

o konsultacjach społecznych projektu planu ogólnego gminy Prostki

Na podstawie art. 8g, 8h, 8i, 8j, oraz art. 13i ust 3 pkt 7, 8 i 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz Uchwały Nr II.13.2024 Rady Gminy Prostki z dnia 22 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Prostki, **ogłaszam o prowadzeniu konsultacji społecznych w dniach od 29.06.2026 r. do 30.07.2026 r.**

Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Prostki w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Prostki pod adresem: <http://bip.prostki.pl/>, w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne- Plan ogólny gminy Prostki oraz udostępniony zostanie w siedzibie Urzędu Gminy Prostki, ul. 1 Maja 44B, 19 – 335 Prostki, w pokoju nr 110 na I piętrze budynku, w godzinach pracy Urzędu (w środy i czwartki po wcześniejszym umówieniu się).

Konsultacje społeczne będą prowadzone w formie spotkania otwartego, ankiety oraz zbierania uwag.

Spotkanie otwarte odbędzie się dnia **21.07.2026 r. od 16:00 do 18:00**, w siedzibie Urzędu Gminy Prostki, ul. 1 Maja 44B, 19 – 335 Prostki, w „Sali Ślubów” (Sala konferencyjna) na parterze w budynku.

Ankieta będzie dostępna na stronie internetowej Urzędu Gminy Prostki w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Prostki pod adresem: <http://bip.prostki.pl/>, w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne- Plan ogólny gminy Prostki.

Uwagi należy składać w dniach od 29.06.2026 r. do 30.07.2026 r. (włącznie), korzystając z formularza, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Gminy Prostki, ul. 1 Maja 44B, 19 – 335 Prostki oraz zamieszczony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Prostki pod adresem: <http://bip.prostki.pl/>, w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne- Plan ogólny gminy Prostki oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Prostki w zakładce: Ogłoszenia, pod adresem: www.prostki.pl

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej należy: 1) dostarczyć bezpośrednio lub wysłać listownie na adres Urzędu Gminy Prostki; 2) wnieść w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy Prostki (pokój nr 110); 3) przestać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: sekretariat@prostki.pl lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP (/gminaprostki/skrytka) lub na adres doręczeń elektronicznych (AE:PL-98207-84235-GSJB-22).

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Prostki.

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, zwane RODO) – DZ.U.UE L119, w związku z art. 17a ww. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, informuję, że dane kontaktowe odnoszące się do Administratora oraz Inspektora danych osobowych, jak również pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej www.prostki.pl oraz www.bip.prostki.pl oraz w siedzibie Administratora.

Dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji obowiązków prawnych ciążyących na Administratorze w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z art. 8a tej ustawy. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji ww. celu z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach odrębnych, w tym przepisów archiwalnych. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku żądania informacji o źródle danych, prawo to podlega ograniczeniu, jeżeli wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

Olsztyn/34440512

OBWIESZCZENIE STAROSTY ALEKSANDROWSKIEGO z dnia 23 czerwca 2026r.

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024r. poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025r., poz. 1691)

zawiadamiam

o wszczęciu postępowania administracyjnego na wniosek **Burmistrza Miasta Niezawa, ul. 3 Maja 2, 87-730 Niezawa działającego za pośrednictwem Pana Marcina Szczepanowskiego (adres w aktach sprawy)** w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania p.n.

„Przebudowa ulicy Laskowskiego w ramach zadania „Przebudowa dróg gminnych na terenie miasta Niezawa”

w miejscowości: **Niezawa**

gmina: **m. Niezawa**

nr ewidencji gruntów: **432, 389/3, 408/1, 408/6, 408/5, 408/7, 411, 412/3, 412/2, 431/3, 430/7, 412/5, 416, 375/3, 414/2, 414/1, 413/2, 363, 393, 390/5, 390/6, 392, 19,**

w miejscowości: **Kolonia Niezawa**

gmina : **m. Niezawa**

nr ewidencji gruntów: **422, 419/1, 421, 418/2,**

Wniosek obejmuje projekt podziału nieruchomości o numerze ewidencyjnym:

408/1 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 408/8 i 408/9)

408/5 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 408/10 i 408/11)

408/7 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 408/12 i 408/13)

411 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 411/1 i 411/2)

412/2 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 412/6 i 412/7)

412/5 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 412/8 i 412/9)

422 – obręb Kolonia Niezawa (działki powstałe po podziale 422/1 i 422/2)

421 – obręb Kolonia Niezawa (działki powstałe po podziale 421/1 i 421/2)

418/2 – obręb Kolonia Niezawa (działki powstałe po podziale 418/6, 418/5, 418/7)

416 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 416/1 i 416/2)

363 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 363/1 i 363/2)

390/5 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 390/7 i 390/8)

390/6 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 390/9 i 390/10)

392 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 392/1 i 392/2)

które w części będą przejęte na rzecz **Gminy Miejskiej Niezawa**, zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Wniosek obejmuje działkę o numerze ewidencyjnym:

408/6 – obręb m. Niezawa

która w całości będzie przejęta na rzecz **Gminy Miejskiej Niezawa, na zasadach jw.**

Wniosek obejmuje projekt podziału działki o numerze ewidencyjnym:

375/3 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 375/6 i 375/7)

która po podziale pozostaje nadal we własności **Gminy Miejskiej Niezawa, na zasadach jw.**

Informuję, że z aktami sprawy strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Aleksandrowie Kujawskim, ul. Stowackiego 8, Wydział Architektury i Budownictwa, pokój Nr 225 w godzinach 7⁰⁰ do 16⁰⁰ w dniach pracy Urzędu po wcześniejszym telefonicznym umówieniu. W tym samym miejscu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia istnieje możliwość składania uwag i wniosków (znak sprawy: AB.6744.4.2026). Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości w prasie lokalnej, na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń: Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kuj., Urzędu Miejskiego w Niezawie oraz w miejscowości Kolonia Niezawa.

STAROSTA ALEKSANDROWSKI
LIDIA TOKARSKA

Bydgoszcz-Toruń/34440829

OBWIESZCZENIE STAROSTY ALEKSANDROWSKIEGO z dnia 23 czerwca 2026r.

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024r. poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1691)

zawiadamiam

o wszczęciu postępowania administracyjnego na wniosek Wójta Gminy Wąganiec, ul. Dworcowa 11, 87-731 Wąganiec działający za pośrednictwem Pana Mariana Ziemeckiego (adres w aktach sprawy) w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania p.n.

„Przebudowa drogi gminnej nr 160525C w miejscowości Wiktoryn”

w miejscowości: **Wiktoryn**

gmina : **Wąganiec**

nr ewidencji gruntów: **25/2, 59/3, 59/6, 59/7, 59/8, 60/1, 60/2, 61/1, 68/2, 68/5, 70/2, 71/1, 72/1,**

73/1, 74/1, 75/2, 75/3, 75/4, 76/3, 76/4, 78/1, 96/4, 96/6, 97/2, 97/3, 97/4, 99/1

Wniosek obejmuje projekt podziału nieruchomości o numerze ewidencyjnym:

25/2 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 25/3 i 25/4)

59/3 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/15 i 59/16)

59/6 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/13 i 59/14)

59/7 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/19 i 59/20)

59/8 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/17 i 59/18)

61/1 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 61/3 i 61/4)

68/2 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 68/7 i 68/8)

75/2 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 75/5 i 75/6)

76/4 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 76/6 i 76/7)

78/1 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 78/3 i 78/4)

które w części będą przejęte na rzecz **Gminy Wąganiec**, zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Wniosek obejmuje działki o numerach ewidencyjnych:

60/1, 68/5, 71/1, 72/1, 75/3, 96/4, 97/3, 99/1 – w miejscowości Wiktoryn, gmina Wąganiec,

które w całości będą przejęte na rzecz Gminy Wąganiec na zasadach jw.

Informuję, że z aktami sprawy strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Aleksandrowie Kujawskim, ul. Stowackiego 8, Wydział Architektury i Budownictwa, pokój Nr 225 w godzinach 7⁰⁰ do 16⁰⁰ w dniach pracy Urzędu po wcześniejszym telefonicznym umówieniu. W tym samym miejscu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia istnieje możliwość składania uwag i wniosków (znak sprawy: AB.6744.5.2026).

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości w prasie lokalnej, na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń: Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kuj., Urzędu Gminy Wąganiec oraz w miejscowości Wiktoryn.

STAROSTA ALEKSANDROWSKI
LIDIA TOKARSKA

Bydgoszcz-Toruń/34440828

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. w Katowicach

40-026 Katowice, ul. Wojewódzka 42 tel.(+48) 32 251 07 36
jako zarządzający specjalną strefą ekonomiczną

informuje,

że w dniu 26.06.2026 r. na stronie Katowickiej SSE S.A.:
www.ksse.pl ukazało się ogłoszenie o organizacji przetargu
nieograniczonego mającego na celu wyłonienie nabywcy
następującej nieruchomości.

Niezbudowana nieruchomość o powierzchni 1,0874 ha (10874 m²)
będąca przedmiotem przetargu jest położona na terenie Katowickiej
Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Gliwicach przy ul. Tesli, obręb
Niepaszyce Północ, i stanowi działkę ewidencyjną nr 23/5 opisaną
w księdze wieczystej nr GL1G/00065935/3. Nieruchomość ta stanowi
własność Katowickiej SSE S.A.

Szczegółowe warunki przetargu określone są w ogłoszeniu
zamieszczonym na stronie: **www.ksse.pl**

Kraj/34440530

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SIENNO

informuje, że w dniu
25.06.2026 r. został podany
do publicznej wiadomości

WYKAZ NR 3/2026

**obejmujący nieruchomości
stanowiących własność Miasta
i Gminy Sienno przeznaczonych
do oddania w użyczenie.**

Radom/34440786

STAROSTA POLICKI

podaje do publicznej wiadomości informację o
wywieszeniu na tablicach ogłoszeń w siedzibie
Starostwa Powiatowego w Policach przy ul.
Tanowskiej 8 oraz zamieszczeniu na stronie
internetowej Powiatu Polickiego
(www.policki.pl) i w Biuletynie Informacji
Publicznej Starostwa Powiatowego w Policach
(www.powiat.policki.bip.net.pl) wykazu części
nieruchomości Skarbu Państwa, położonej w
obrębie ewidencji gruntów i budynków
Przecław, gmina Kołbaskowo, oznaczonej
działką nr 33/11 o pow. 44 m², przeznaczonej do
oddania w dzierżawę w drodze bezprzetargowej
na czas oznaczony 2 lat.

Szczecin/34440696

Informacja Burmistrz Gminy Baborów informuje,

że na stronach internetowych Urzędu
Miejskiego oraz na tablicy ogłoszeń
w Urzędzie Miejskim zamieszczono

**wykazy nieruchomości
stanowiących własność Gminy
Baborów przeznaczonych do
sprzedaży: dz. nr 811/9 i 818/5
w Baborowie, do przekazania
w formie aportu: dz. nr 1714/4
w Baborowie oraz do dzierżawy:
cz. dz. nr 1533 w Baborowie.**

Opole/34440693

Pacjenci z przewlekłym bólem

System ich odsyłał przez lata

Przewlekły ból może prowadzić do depresji i wycofania społecznego – mówi prof. Mirosław Czuczwar, lekarz medycyny bólu.

ROZMOWA Z
PROF. MIROSŁAWEM CZUCZWAREM
anestezjologiem, kierownikiem Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie

MAJA SAŁWACKA: W Polsce nadal działa zbyt mało poradni medycyny bólu, zbyt mało pacjentów o nich wie, a powinni prętnie działać przy każdym dużym szpitalu. Dlaczego tak się dzieje?

PROF. MIROSŁAW CZUCZWAR: Największym problemem w uruchomieniu poradni jest znalezienie specjalistów, którzy się bólem zajmują. Bo nie mówimy tu o prostym leczeniu bólu w przebiegu urazów, niepowikłanych przypadków, ale o pacjentach, u których tradycyjne metody czy konwencjonalne metody leczenia bólu zawodzą. To są chorzy, którzy cierpią latami. I żeby im pomóc, niestety, trzeba dysponować doświadczeniem, wiedzą. Dobrze jest mieć ukończone dodatkowe kursy, szkolenia czy studia podyplomowe. Takich lekarzy na rynku brakuje.

Najczęściej medycyną bólu zajmują się anesteziolodzy.

– Tak, ale także neurologi, neurochirurdzy, czasami ortopedzi. To tylko kilka specjalizacji, których właśnie najczęściej w szpitalach brakuje. To potęguje problem. Dyrektor szpitala staje przed wyborem: czy wysłać anesteziologa lub neurochirurga do planowanych zabiegów, z których szpital się utrzymuje, czy do poradni leczenia bólu, gdzie niestety większość procedur jest bardzo źle wyceniona. Często wygrywa ekonomia. Ja stoję na stanowisku, że nie można dys-

• **Prof. Mirosław Czuczwar, anesteziolog, kierownik Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie**
FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

kryminować pacjentów, którzy cierpią często latami.

Co profesor doradza?

– Można to prosto zmienić, urealnając kwoty, które fundusz płaci za opiekę nad pacjentami z bólem. W tej chwili istnieje ogromna dysproporcja pomiędzy tym, co szpital może otrzymać od funduszu za leczenie pacjenta z bólem, a tym, co może uzyskać za najprostszy zabieg chirurgiczny. To jest największy problem, z jakim się spotykamy. Bo operacje nie zawsze pomagają.

Można też wprowadzić obowiązek posiadania takiej poradni. Skoro w Gorzowie się udało, udać się może innym?

– Obawiam się, że to byłby problem. Pomysł szybko obnażyłby duże braki kadrowe i nie byłby możliwy do zrealizowania. Trzeba zachęcać lekarzy różnych specjalizacji, nie tylko anesteziologów, do zajęcia się tą bardzo wdzięczną i potrzebną częścią medycyny. I skonstruować dobre finansowanie.

Poradnie medycyny bólu działają najczęściej w trybie ambulatoryjnym, jak się do nich dostać?

– Wystarczy skierowanie od lekarza rodzinnego. Z drugiej strony, najlepiej byłoby, gdyby do poradni bólu trafiaли pacjenci po wstępnej diagnostyce, u których najprostsze, oczywiste metody leczenia bólu zawiodły. Nie ma sensu przychodzić do poradni leczenia bólu, jeżeli się nie było u lekarza

rodzinnego, reumatologa, ortopedy, neurologa, neurochirurga. Dlatego skierowania do nas często wystawiają specjaliści innych dziedzin, którzy nawet po długim leczeniu, nie są w stanie cierpiącemu pacjentowi pomóc. To są chorzy z długim wywiadem, często mają za sobą miesiące, lata cierpienia. Staramy się przyjmować ich szybko, ale nie zawsze się udaje.

Powód pewnie jest przyziemny, długa kolejka?

– Tak. W Lubuskim poradni bólu jest tak niewiele, że kolejka do naszej przyszpitalnej poradni wydłużyła się praktycznie do roku. Robimy wszystko, żeby ją skrócić. Mamy już nie jednego, a trzech lekarzy, wydłużyliśmy czas pracy poradni i szukamy kolejnych lekarzy. Niestety potrzeby są tak ogromne, że pomimo naszych starań kolejka wcale nie maleje. Dlatego marzę, by w każdym większym szpitalu taka poradnia powstała. Zdaję sobie sprawę, że przy obecnym poziomie wyceny świadczeń, szpitalom się nie opłaca je tworzyć. „To należałoby zmienić.” Przyjeżdżają do nas pacjenci nie tylko z okolic Gorzowa, ale także z Zachodniopomorskiego, Wielkopolski. Braki lekarzy dotyczą praktycznie całej Polski.

A leczenie na jednej wizycie się nie kończy.

– Leczymy najczęściej pacjentów z bólem przewlekłym, którzy wymagają stałego nadzoru, czasami do końca życia. Ciężko jest mówić na przykład o możliwości całkowitego wylecze-

nia bólu neuropatycznego, który wynika z uszkodzenia układu nerwowego. Leczenie przyczynowe bardzo często jest niemożliwe. Tacy chorzy wymagają stałej opieki. Nie ma cudownej tabletki, po której cały ból minie. Możemy proponować objawowe leczenie bólu – przy pomocy farmakoterapii lub technik zabiegowych. Metody leczenia często podlegają modyfikacji, staramy się wybrać optymalnie najlepsze rozwiązanie.

Jakie jest życie w bólu?

– Znamy przypadki, gdy ból uniemożliwia normalne funkcjonowanie, powoduje depresję, wycofanie społeczne. A jeśli taki pacjent słyszy, że kolejka do lekarza medycyny bólu sięga roku, dwóch, to jest to nieludzkie. Pacjenci, którzy otrzymali pomoc, poczuli ulgę w bólu, mówią nam o wielkiej wdzięczności. Wcześniej błędzili po systemie ochrony zdrowia, byli odsyłani od lekarza do lekarza, a u nas nagle czują, że ktoś się nimi zaopiekował. Lekarz, który nie leczy bólu, a kolejny raz widzi cierpiącego pacjenta, któremu nie jest w stanie pomóc, ma problemy z komunikacją i empatią. A mógłby pokierować pacjentem do poradni. Medycyna bólu działa na pograniczu głównego nurtu, czasami nawet anesteziolodzy nie wiedzą, że można skończyć studia, kursy. Że powinni kierować do nas pacjentów. Chorzy często sami dowiadują się o nas szukając informacji w internecie.

Czy pan jako prezydent elekt Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii zmieni coś w tym bezdusznym systemie?

– Już zmieniamy. Bierzymy udział w pracach parlamentarnego zespołu do spraw medycyny bólu, którego pomysłodawczynią jest lubuska posłanka Elżbieta Polak. Współpracujemy ściśle z Polskim Towarzystwem Badań Bólu, z dr Magdaleną Kocot-Kępską. I wspólnie wywieramy presję na ministra zdrowia, prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, by zauważyli ogromny problem niedoszacowania potrzeb w zakresie medycyny bólu.

Wyceny niektórych procedur poszybowały w górę, ale profesor jest do nich sceptycznie nastawiony.

– Niestety zrobiono to w sposób, który nie do końca zdaniem naszego środo-

wiska, odpowiada potrzebom pacjentów. Przeszacowane procedury powodują, że pacjent często ma wykonany zabieg operacyjny, którego w ogóle nie potrzebuje, albo zostają wykonywane zabiegi, które w danym wskazaniu są po prostu nieskuteczne. Bo znowu liczy się ekonomia. Lekarz nie jest od realizowania procedur, tylko od leczenia pacjenta, więc dla mnie działanie, robienie czegoś pacjentowi, co nie jest mu potrzebne, ale jest dobrze wycenione, stoi całkowicie na bakier z etyką lekarską. Jako okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej mogę powiedzieć, że to jest po prostu działanie, które nie powinno mieć miejsca. Ja rozumiem, że porady w leczeniu bólu, najprostsze zabiegi są źle wycenione, ale to nie znaczy, że chorych nie trzeba badać, nie trzeba próbować na początek farmakoterapii, zamiast od razu zaczynać od zabiegów, które mogą być po pierwsze nieskuteczne, a po drugie groźne.

W Polsce leczenie bólu kojarzy się z onkologią.

– Całkowicie niewłaściwie, bo pacjentami onkologicznymi zajmują się lekarze onkolodzy, lekarze medycyny paliatywnej, pracownicy hospicjów. Do nas trafiają często młodzi ludzie, którzy mają przed sobą wiele lat życia, ale jego jakość jest fatalna, bo cierpią. Pobierają renty, nie są w stanie chodzić do pracy, a terapia może im pomóc normalnie funkcjonować.

W tej chwili jesteście na etapie rozwijania inwazyjnych metod leczenia bólu.

– To nowość w Lubuskim, do tej pory pacjenci jeździli do Warszawy. Metoda polega na tym, że podajemy lek przeciwpalny, czyli steryd, bezpośrednio w miejscu, gdzie dochodzi do ucisku na korzeń nerwu rdzeniowego albo gdzie nerw, właściwie gałązka przyśrodkowa nerwu rdzeniowego, unerwia stawy międzykręgowe kręgosłupa. Są to najczęstsze źródła bólu w naszej populacji i to wynika po prostu z wielu rzeczy, czyli z choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa, w stylu życia, braku ruchu i nieprawidłowej postawy, głównie siedzącej, w ciągu dnia. To często 20-30-latk, które nie są w stanie normalnie funkcjonować. ●

Rozmawiała Maja Sałwacka

OGŁOSZENIE

Kraj/34415988

Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o.

CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

Masz problemy w domu, pracy na uczelni?
Niepokoisz się, że ich przyczyna bądź skutkiem jest choroba lub zaburzenie psychiczne?
Zgłoś się do punktu zgłoszeniowo-koordynacyjnego.
Najpóźniej w ciągu 72 godzin znajdziesz tam profesjonalną pomoc.

Centrum Zdrowia Psychicznego w Gorzowie Wlkp.,
ul. Walczaka 42,
tel. 95 782 78 76

Śledztwo w sprawie znęcania się nad bliźniakami

Koszmar rodzeństwa z suwalskiej wsi

– Przed tym domem już wiele lat temu zaczęły pojawiać się ogrodzenia z siatki drucianej, brama i furtka zawsze były zamknięte.

Maciej Chołódowski

Soltyska Wiatrołuży na Suwalszczyźnie Marta Myszczyńska pamięta, jak jeszcze w styczniu, przed śmiercią Jana Z., jego murowanego domu na skraju wsi pilnowało pięć groźnych psów. Teraz po gospodarstwie nie biega żaden. Na furtce wciętej w drewniany, biały płotek została tylko tabliczka: „Uwaga pies!”.

Przed domem nikt się nie krząta, ze środka nie dobiegają żadne dźwięki. Na trawie przed

bramką leżą dwa awiza sprzed kilku dni, informujące o nieudanej próbie dostarczenia przez listonosza przesyłki poleconej mieszkankom domu. 70-letnia Jadwiga Z. to matka, a 50-letnia nauczycielka, Beata Z. – to siostra Marzeny i Janusza, 47-letnich bliźniaków z niepełnosprawnościami psychicznymi, skrajnie niedożywionych, które od lat 90. nie opuszczały domu. Ich matka i siostra nie odebrały awiza, bo w czwartek 18 czerwca postawiono im zarzuty znęcania się fizycznego i psychicznego nad bliźniakami.

To efekt śledztwa, jakie trzy dni wcześniej wszczęła Prokuratura Rejonowa w Suwałkach.

MATKA I SIOSTRA TYMCZASOWO ARESZTOWANE

Rzecznik suwalskiej Prokuratury Okręgowej Wojciech Piktel poinformował: – Prokurator zarzuca kobietom, że od co najmniej 16 lat nie sprawowały prawidłowej opieki nad pokrzyw-

dzonymi, zaniedbywały ich potrzeby higieniczne, zdrowotne i żywnościowe, wskutek czego doszło u pokrzywdzonych do wieloaspektowego i wielokrotnego zaniedbania organizmu, w szczególności w postaci niedożywienia.

Badany jest też wątek izolowania rodzeństwa w piwnicy lub na strychu.

ZAWSZE SPOKOJNA, KULTURALNA, ALE SKRYTA

Wiatrołuża to mała wieś położona o nieco ponad 10 kilometrów od Suwałk. W okolicy płynie rzeka, której dolina objęta jest ścisłą ochroną i jest częścią Wigierskiego Parku Narodowego.

Miejscowość liczy około pół setki mieszkańców. Stoi tu kilkanaście domów. Oddalone są od siebie o kilkadziesiąt metrów, przedzielone polami i lasami. Wszyscy tu żyją z roli. Tak jak przez całe życie Jan Z., któremu pomagała żona Jadwiga.

Ich najstarsza córka Beata Z. w ostatnich latach pracowała jako nauczycielka w szkołach podstawowych we wsiach odległych od Wia-

trołuży o kilka kilometrów – Nowej Wsi i Kalendarz. Wcześniej była dyrektorką gimnazjum w Słobódce, do którego chodziła soltyska Wiatrołuży Marta Myszczyńska.

Beata Z. prowadziła tam lekcje z wychowania do życia w rodzinie.

W dniu, w którym ona i jej matka zostały aresztowane, w szkole im. Jana Pawła II w Nowej Wsi odbywał się Dzień Rodziny, pod hasłem „Wasza miłość to mój kompas”. Placówce tej przyświeca hasło: „Szkoła jest dla wszystkich – nauczycieli i uczniów – wspólnotą, rodziną wychowawczą, w której każdy młody człowiek spotyka się z szacunkiem niezależnie od swoich zdolności i możliwości intelektualnych”.

Beata Z. przez ostatnie dziewięć lat uczyła tutaj dwa dni w tygodniu języka niemieckiego i prowadziła świetlicę. Rodzice, towarzysząc swoim dzieciom w zabawach z okazji Dnia Rodziny, są dzisiaj zgodni: – Ta nauczycielka nie powinna mieć żadnego kontaktu z dziećmi.

Dyrektorka tej podstawówki od 2007 r., Alicja Rawa-Cimochowska, opowiada: – O tym, że coś dzieje się w rodzinie Beaty, dowiedziałam

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34440363

OGŁOSZENIE PŁATNE

Szczecin/34440378

OGŁOSZENIE PŁATNE

Szczecin/34440417

Slówko NOWOŚĆ Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Dobra

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2 oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w planu

Na podstawie art. 17 pkt 1, 8h ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 ust. 1, 40, 46 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Gminy Dobra Uchwały nr XV/135/2025 Rady Gminy Dobra z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2.

Obszar opracowania obejmuje teren w obrębie Mierzyn 2 w rejonie ulicy Malowniczej i Marcepanowej. Granice opracowania miejscowego planu zostały określone na załączniku graficznym do w/w uchwały. Celem opracowania planu jest zmiana przebiegu trasy pasa technicznego o szerokości 3 m wzdłuż istniejącej sieci drenarskiej o symbolu KI. Zmiana przebiegu pasa technicznego KI wynika z tego, iż na obowiązujących mapach zasadniczych rurociąg kd600 ma inną lokalizację aniżeli w planie miejscowym. Ustalono przeznaczenie w obowiązującym planie miejscowym pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z usługami nieuciecznymi, teren dróg wewnętrznych oraz teren pasa na poszerzenie drogi gminnej pozostanie bez zmian.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670) przystępuje się do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w projektu planu.

Z niezbędną dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra w pn. w godz. od 8⁰⁰ – 16³⁰, od wt. do pt. w godz. od 7⁰⁰-15⁰⁰. Zainteresowani mogą składać wnioski do w/w miejscowego planu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Wnioski należy składać na adres: Urząd Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres pp@dobraszczecinska.pl lub za pośrednictwem adresu doręczeń elektronicznych w systemie e-Doręczeń AE:PL-26715-20589-EJT-28.

Formularz składania wniosków, zgodny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. 2023 r. poz. 2509) jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Dobra https://bip.dobraszczecinska.pl/346-planowanie-przestrzenne.html oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dobra.

Wnioski należy składać w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 lipca 2026 r.** Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwaga, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Dobra. Wnioski złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Dobra
Magdalena Zagrodzka

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art.13 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, informuję, że: 1. Administratorem, czyli podmiotem decydującym o tym, jak będą wykorzystywane Państwa dane jest Wójt Gminy Dobra, z siedzibą: ul. Szczecińska 16a, 72-003 Dobra. (dalej Wójt). 2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych, który może udzielić Państwu więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych. Dane osobowe będą przetwarzane do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przetwarzane do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przekazywane innym odbiorcom, którzy współuczestniczą i wspierają Wójta w realizacji jego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub uzyskanej od Państwa zgody. Mogą to być osoby fizyczne, osoby prawne lub ich organy np. urzędy centralne, inne jednostki samorządu terytorialnego, policja, sąd itp. Pełna treść Klauzuli informacyjna RODO dostępna jest do wglądu w Urzędzie Gminy Dobra oraz dostępna jest pod adresem: <https://www.dobraszczecinska.pl/site/ochrona-danych-osobowych-rod0>

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Dobra

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2 oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w planu

Na podstawie art. 17 pkt 1, 8h ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 ust. 1, 40, 46 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Gminy Dobra Uchwały nr XV/136/2025 Rady Gminy Dobra z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2.

Obszar opracowania obejmuje teren działki nr 87 w obrębie Mierzyn 2. Granice opracowania miejscowego planu zostały określone na załączniku graficznym do w/w uchwały. Celem opracowania planu jest zmiana przeznaczenia terenu działki nr 87 w obrębie Mierzyn 2 z terenu 1MNJ – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670) przystępuje się do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w projektu planu.

Z niezbędną dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra w pn. w godz. od 8⁰⁰ – 16³⁰, od wt. do pt. w godz. od 7⁰⁰-15⁰⁰.

Zainteresowani mogą składać wnioski do w/w miejscowego planu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Wnioski należy składać na adres: Urząd Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres pp@dobraszczecinska.pl lub za pośrednictwem adresu doręczeń elektronicznych w systemie e-Doręczeń AE:PL-26715-20589-EJT-28.

Formularz składania wniosków, zgodny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. 2023 r. poz. 2509) jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Dobra https://bip.dobraszczecinska.pl/346-planowanie-przestrzenne.html oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dobra.

Wnioski należy składać w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 lipca 2026 r.** Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwaga, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Dobra. Wnioski złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Dobra
Magdalena Zagrodzka

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art.13 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, informuję, że: 1. Administratorem, czyli podmiotem decydującym o tym, jak będą wykorzystywane Państwa dane jest Wójt Gminy Dobra, z siedzibą: ul. Szczecińska 16a, 72-003 Dobra. (dalej Wójt). 2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych, który może udzielić Państwu więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych. Dane kontaktowe do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przetwarzane do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przekazywane innym odbiorcom, którzy współuczestniczą i wspierają Wójta w realizacji jego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub uzyskanej od Państwa zgody. Mogą to być osoby fizyczne, osoby prawne lub ich organy np. urzędy centralne, inne jednostki samorządu terytorialnego, policja, sąd itp. Pełna treść Klauzuli informacyjna RODO dostępna jest do wglądu w Urzędzie Gminy Dobra oraz dostępna jest pod adresem: <https://www.dobraszczecinska.pl/site/ochrona-danych-osobowych-rod0>

• **Dom we wsi Wiatrołuża** FOT. TOMEK SZACHNO / AGENCJA WYBORCZA.PL

się 15 czerwca od przewodniczącej rady rodziców. Potem, po informacji w mediach, wszyscy byliśmy w szoku.

Zwraca uwagę:

– Wszyscy ją tu lubiliśmy. Była wzorowym pracownikiem. Zawsze spokojna, kulturalna, na zwolnienia nie chodziła. Co się działo w jej domu – nie wiem, bo była skrytą osobą. W radach pedagogicznych uczestniczyła, ale w spotkaniach integracyjnych to już nie.

Teraz Beata Z. została zawieszona w obowiązkach nauczycielki w tej szkole. Tak jak w podstawówce w Kaletniku, gdzie pracowała na pełnym etacie jako nauczycielka dyplomowana: polskiego, niemieckiego i edukacji zdrowotnej. Stamtąd w miniony wtorek zabrala ją policja.

Dyrektorka tej placówki od 2018 r. Justyna Sidorek zaznacza, że Beata Z. to: „bardzo dobra nauczycielka: uczciwa i rzetelna” i nigdy nie zdarzyło się nic, co mogłoby budzić wobec niej jakiegokolwiek wątpliwości. Miała duże doświadczenie zawodowe, w szkolnictwie pracowała prawie 30 lat. O sytuacji rodzinno-

-domowej Beaty Z. dyrektorka Sidorek – jak dyrektorka szkoły w Nowej Wsi – nie chce się wypowiadać, bo mówi, że jej nie zna.

TO BYLI ZWYKLI, NORMALNI MŁODZI LUDZIE

W Wiatrołuży Marzeny i Janusza nikt nie widział niemal od ukończenia przez nich podstawówki w latach 90. ubiegłego wieku. Pytania o bliźnięta pojawiły się dopiero w styczniu bieżącego roku, podczas pogrzebu ich ojca, Jana Z. Sąsiedzi zainteresowali się, dlaczego rodzeństwo nie pojawiło się na uroczystości.

Kiedy na pogrzebie wypytawali, co dzieje się z bliźniakami, Jadwiga Z., tłumaczyła im, że Marzena została zakonnicą, a Janusz gdzieś wyjechał. Wszyscy dali temu wiarę.

57-letnia Elżbieta, pomagająca synowi w prowadzeniu gospodarstwa w Wiatrołuży, nie kryje poruszenia: – Po tym, czego się dowiedzieliśmy teraz z mediów, nikt tu nie może dojść do siebie. Nie możemy tego zrozumieć.

Wspomina: – Przed ich domem już wiele lat temu, pewnie i ze dwadzieścia, zaczęły pojawiać się ogrodzenia z siatki drucianej, brama i furtka zawsze były zamknięte. Ale nikomu nie przyszło do głowy, że tam może dziać się coś tak przerażającego. Jan to był pozytywny człowiek: życzliwy, dobry gospodarz, ale pod naciskiem żony nie miał nic do gadania. A ta Jadwiga bliskich kontaktów z nikim tutaj nie utrzymywała. O ile wiem, dalsi krewni też od lat nie kontaktowali się z tą rodziną. Z siostrą Jadwigą podobno poszło o jakieś sprawy majątkowe.

Starsi mieszkańcy wsi pamiętają Marzenę i Janusza z okresu przed ich zniknięciem. Powtarzają:

– To byli zwykli, normalni młodzi ludzie. Janusza widziałem, jak jeździł po wsi rowerem, zagadywał do ludzi. Marzena chodziła na zabawy.

Marta Myszczyńska jest sołtyską Wiatrołuży od dwóch lat, mieszka tu od 13 lat. Przyznaje, że Marzeny i Janusza nigdy nie poznała, a jak doręczała zawiadomienia z urzędu gminy do domu rodziny Z., to tylko przez ogrodzenie Janowi lub Jadwidze. Obywało się bez dłuższych rozmów. Z trudem powstrzymuje łzy: – Ta sytuacja, która miała się dziać w tym domu, to szok. Podobno Marzena ostatnio ważyła tylko 35 kilogramów.

Przyznaje, że trochę lepiej poznała jedynie Beatę Z., bo ta była dyrektorką w gimnazjum, do którego chodziła, a potem uczyła jej dzieci. – Ani pani Beata, ani jej matka na wydarzenia we wsi nie przychodziły. Jana pamiętam tylko, jak zgarbiony, spokojnie obrabiał pole – mówi.

GDYBY KTOŚ NAM WCZEŚNIEJ ZGŁOSIŁ...

Pierwsze zawiadomienie w sprawie przetrzymywania w domu Marzeny i Janusza i tego, że może im być wyrządzana krzywda, do prokuratury trafiło z suwalskiego Szpitala Wojewódzkiego, a potem z tutejszego szpitala psychiatrycznego, dokąd oboje trafili po policyjnej interwencji.

Policjanci zainteresowali się sprawą pod koniec maja, gdy otrzymali sygnał poprzez Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa. Podjęli interwencję z udziałem pracownika suwalskiego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wcześniej informacje do GOPS i wójta gminy Suwałki Zbigniewa Mackiewicza o tym, że coś złego dzieje się w rodzinie Z., nigdy nie docierały.

– To tragedia. Gdyby ktoś nam wcześniej zgłosił, że tej rodzinie potrzebna jest pomoc, na pewno byśmy jej udzielili – zapewnia wójt.

Ks. Arkadiusz Brozio, od sześciu lat proboszcz parafii Ducha Świętego w Kaletniku, do której przynależy Wiatrołuża, nie intereso-

wał się nigdy specjalnie sytuacją w rodzinie Z. Jest pewny: – To nie była rodzina dysfunkcyjna, patologiczna.

Wspomina: – Kiedy chodziłem do tej rodziny po koledzie, Marzena i Janusz byli w domu, siedzieli sobie w pokoju lub leżeli na łóżku. Nic dziwnego się z nimi nie działo. Jakie były motywy ich zamykania, nie wiem, ale opowiadanie, że były trzymane w piwnicy czy na strychu, to jakieś bzdury, jakaś złośliwość. Są ludzie, którzy sami nie chcą wychodzić na zewnątrz. Taką mają naturę.

I przypuszcza: – Wydaje mi się, że te dzieci miały depresję. Jak rozmawiałem z ich rodzicami, to zapewniali, że do lekarzy z nimi chodzą. Ode mnie żadnej pomocy nie chcieli.

Z informacji, jakie nieoficjalnie pojawiają się ze szpitala, w którym przebywa 47-letnie rodzeństwo, wynika, że oboje są „w znacznym stopniu niedożywieni, ich waga jest poważnie zaniżona i wyniki morfologii ich krwi są złe”.

Marzena i Janusz w związku z zaniedbaniami byli narażeni „na ciężki uszczerbek na zdrowiu”. Rzecznik Prokuratury Okręgowej Wojciech Piktel: – Rodzeństwo to było także izolowane od kontaktu z innymi osobami. Sprawdzane jest, czy było przetrzymywane w piwnicy lub na strychu.

Zarzuty wobec Jadwigi Z. i Beaty Z. dotyczą artykułu Kodeksu karnego, który głosi: „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”.

W piątek, 19 czerwca, obie kobiety decyzją suwalskiego Sądu Rejonowego zostały tymczasowo aresztowane na dwa miesiące.

Rzecznik suwalskiej Prokuratury Okręgowej zapowiada: – Śledztwo w tej sprawie jest rozwojowe. Będzie szczegółowo badane, co działo się w tym domu i nie można wykluczyć, że zarzuty się zmieniają. ●

REKLAMA

Kielce/34438624

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH IM. PROF. EDWARDA LIPIŃSKIEGO W KIELCACH

REKRUTACJA TRWA

Oferta studiów dziennych i zaocznych:

KIERUNKI STUDIÓW ANS:

✓ Administracja	✓ Zarządzanie i coaching
✓ Bezpieczeństwo wewnętrzne	✓ Kosmetologia
✓ Prawo	✓ Pielęgniarstwo
✓ Ekonomia	✓ Studia podyplomowe
✓ Finanse i rachunkowość	

Masz pytania?
41 345 13 13
ans@lipinski.edu.pl

 @ANSKielce @ANSKielce

ZESKANUJ KOD I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ!

AKADEMIA LIPIŃSKIEGO W KIELCACH, UL. JAGIELLOŃSKA 109A

WWW.LIPINSKI.EDU.PL | WWW.PODYPLOMOWE.LIPINSKI.EDU.PL

Bez Ciebie nie byłoby Mnie, taką jaką jestem

Córka Kasia

16 czerwca 2026 zmarł

Jan Staszewski

Ojciec, Mąż i Brat

Były wieloletni pracownik zakładów Predom-Zelmer, Zelmer S.A. i Meta-Zel.
Odszedł samotnie, przeżywszy 71 lat.

Odpoczywaj w pokoju!

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440614

Międzyrzecz, dnia 23 czerwca 2026 r.

STAROSTA MIĘDZYRZECZKI
ul. Przemysłowa 2
66-300 Międzyrzecz**Obwieszczenie
Starosty Międzyrzecznego**

AB.6740.1.1.2026.JK

Zawiadamiam¹, że w wyniku rozpatrzenia wniosku z dnia 23-01-2026 r. (uzupełniony w całości 06-05-2026 r.) Pana Mateusza Mokińskiego działającego w imieniu i na rzecz zarządcy drogi - Burmistrza Międzyrzecza, ul. Rynek 1, 66-300 Międzyrzecz, została wydana decyzja Nr 3.2026 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej - **przebudowy ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeczkich (droga gminna nr 102150F), rozbudowy ul. Tadeusza Kościuszki (droga gminna nr 102156F) oraz rozbudowy ul. Jana Zamoyskiego (droga gminna nr 102148F)** w ramach inwestycji pn. «Wykonanie kompleksowej infrastruktury drogowej i wodno-kanalizacyjnej obszaru osiedla Kasztelańskiego w Międzyrzeczu» (łączna długość dróg objętych robotami: 1,793 km) - na nieruchomościach lub ich częściach, oznaczonych jako działki o numerach ewidencyjnych gruntu, stanowiących:

- I. projektowany pas drogowy dróg publicznych (w liniach rozgraniczających teren danej drogi):
1) drogi gminnej nr 102150F - ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeczkich (klasa L, kilometr od ulicy od km 0+000 do km 0+189,79, kilometr od opracowania od km 0+661,43 do km 0+851,22)
745/11 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
2) drogi gminnej nr 102156F - ul. Tadeusza Kościuszki (klasa L, kilometr od km 0+000 do km 0+426,58)
746, 755/5, 373/35, 374/1, 378/3 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
3) drogi gminnej nr 102148F - ul. Jana Zamoyskiego (klasa L: kilometr od km 0+000 do km 0+661,43, klasa D: kilometr od km 0+000 do km 382,05 oraz od km 0+000 do km 0+082,22)
375/1, 377/7, 376, 373/3, 745/2, 711/2, 731/6, 732/2 (732), **730/1, 734/1, 733/10** (733/7), **726/2** (726), **727/2** (727), **734/5, 738/2** (738) - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
- II. teren wód płynących zlokalizowanych w ciągu projektowanej drogi:
354/2 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto (Rzeka Obra)
- III. teren niezbędny do budowy sieci uzbrojenia terenu poza projektowanym pasem drogowym:
750/15, 734/22, 734/21 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
- IV. teren niezbędny do budowy zjazdów poza projektowanym pasem drogowym:
796 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto,
- V. teren niezbędny do przebudowy istniejących zjazdów poza projektowanym pasem drogowym:
373/20, 375/4, 748/3 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
- VI. teren niezbędny do przebudowy innych dróg publicznych:
745/5, 373/36 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto (ul. Komisji Edukacji Narodowej, droga gminna nr 102169F)

Uwaga: w nawiasach podano aktualny numer ewidencyjny działki przed podziałem.

Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej ograniczono także korzystanie z części nieruchomości, w sposób:

- I. trwały:
734/22, 734/21 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4, Międzyrzecz- miasto (budowa sieci kanalizacji deszczowej),
750/15 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz- miasto (budowa elementów sieci wodociągowej),
- II. na czas realizacji inwestycji:
796 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz- miasto (budowa zjazdu poza projektowanym pasem drogowym),
373/20, 375/4, 748/3 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto (przebudowa zjazdów poza projektowanym pasem drogowym)

Z treścią decyzji można się zapoznać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu w Wydziale Architektury i Budownictwa w godzinach urzędowania, w sposób ustalony telefonicznie tel. 95 742 84 43 - 46.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691 ze zm.) zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu, urzędu gminy właściwego ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowym publikatorze teleinformatycznym - Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów, a także w prasie lokalnej.

Treść decyzji jest także udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Powiatu Międzyrzecznego od dnia 23.06.2026 r. (bip.powiat-międzyrzeczki.pl).

Podstawa prawna:

¹art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670).

Jerzy Kaczorek
Naczelnik Wydziału
Architektury i Budownictwa

Lubuskie/34440858

GME-SN-I.7125.110.1.2026

PREZYDENT MIASTA LUBLIN**podaje do publicznej wiadomości**

Na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1, na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin – ul. Wieniawska 14 VII piętro oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.lublin.eu w dniu 26 czerwca 2026 roku został wywieszony na okres 21 dni wykaz lokali mieszkalnych i garaży (nr GME-SN-I.7125.110.1.2026), stanowiących własność Gminy Lublin, przeznaczonych do sprzedaży na rzecz najemców zgodnie z uchwałą Rady Miasta Lublin nr 466/XI/2019 z dnia 21 listopada 2019 roku oraz uchwałą Rady Miasta Lublin nr 366/XVI/2004 z dnia 4 marca 2004 roku.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości w myśl art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399. tj.) mogą składać wnioski o nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Jednocześnie w części zostaje uchylony wykaz nieruchomości nr GME-SN-I.7125.110.5.2025 (pozycja 1) opublikowany w dniu 19 grudnia 2025 roku.

Lublin/34440793

OGŁOSZENIE**Spółdzielnia Mieszkaniowa
„PARKITKA”**

w Częstochowie, ul. Ks. J. Popiełuszki 10/12

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY**na roboty budowlane polegające na:
przebudowie parkingu w enklawie budynków
przy ul. Okulickiego 55, 57, 59, 61 w Częstochowie.**

Termin realizacji zamówienia do 30.11.2026 r. Informacje o warunkach jakie należy spełnić zawarte są w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, które są do pobrania w Administracji Osiedla „Parkitka” w Częstochowie przy ul. Okulickiego 49, tel. 34 3225954, w okresie od 29.06.2026 r. do 09.07.2026 r. w godz. od 10:00-14:00 bądź drogą elektroniczną po uprzednim zgłoszeniu na adres mailowy administracja@parkitka.pl. Oferty należy składać w zamkniętych kopertach z opisem „Przebudowa parkingu Okulickiego 2026” na adres: Spółdzielnia Mieszkaniowa „PARKITKA”, ul. Ks. J. Popiełuszki 10/12, 42-200 Częstochowa lub przestać pocztą w terminie do 10.07.2026 r. Warunkiem udziału w przetargu będzie udokumentowana wpłata wadium w wysokości 5.000 zł. Wadium należy wpłacić w PLN przelewem na rachunek bankowy Spółdzielni. Nr rachunku bankowego Spółdzielni: ING B.Ś.S.A. O/ Cz-wa 46 1050 1142 1000 0005 0167 3388 tytułem: „wadium przetarg na parking 2026”. Zamawiającemu przysługuje prawo swobodnego wyboru ofert jak też uznania, że przetarg nie dał rezultatu bez podania przyczyny. W postępowaniu stosujemy preferencje krajowe. Rozstrzygnięcie przetargu nastąpi do dnia 24.07.2026 r., o czym zainteresowani zostaną powiadomieni na piśmie lub drogą elektroniczną.

Częstochowa/34440401

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Znak: PPGN.6845.51.2026

Mikołajki, 2026r.06.26

**BURMISTRZ MIASTA MIKOŁAJKI
informuje**

o ogłoszonym pierwszym przetargu ustnym nieograniczonym na wydzierżawienie części nieruchomości położonej w Mikołajkach – zaplecze ulicy M.Kajki 38, obręb geod. Mikołajki oznaczonej nr geod. 551/11 z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej, bez prawa grodzienia terenu.

Powierzchnia przeznaczona do wydzierżawienia: 12 m² (4,00m x 3,00m)**Czynsz wywoławczy: 11.000,00 zł brutto/za cały okres umowy dzierżawy****Wysokość wadium: 6.000,00 zł**, postąpienie nie mniej niż 300,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu **13 lipca 2026r.** o godz. **9.00** w sali obrad Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ulicy Kolejowej 7.

Dla w/w nieruchomości Sąd Rejonowy w Mrągowie – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1M/00039033/3.

Przedmiotowy teren jest objęty „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części miasta Mikołajki na wschód od jeziora Mikołajskiego” uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Mikołajkach Nr XII/157/2019 z dnia 29 listopada 2019r. (Dz. U. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2020r., poz. 382). Zgodnie z jego ustaleniami działka nr geod. 551/11 znajduje się w obszarze oznaczonym symbolem MU.10 – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Powyższą część nieruchomości przeznacza się do wydzierżawienia na prowadzenie działalności gospodarczej, bez prawa grodzienia terenu.

Pełna treść ogłoszenia z dnia 26.06.2026r. znak: PPGN.6845.51.2026 znajduje się na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ul. Kolejowej 7.

Informacja o ogłoszeniu o przetargu umieszczona jest na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu, opublikowana jest w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 087-4219069, drogą elektroniczną e-mail: katarzyna.plaza@mikolajki.pl oraz osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy w Mikołajkach ul. Kolejowa 7, pokój nr 111 - od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00.

ZASTRZEŻENIE:

Burmistrz Miasta Mikołajki zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu z przyczyn uzasadnionych, informując o tym na piśmie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl, www.mikolajki.eu

Olsztyn/34440725

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Zamieść:**nekrolog
kondolencje
wspomnienie****nekrologi@wyborcza.pl**
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555**W sprzedaży!****TEMAT NUMERU:****ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI****oraz:**

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach

żyć lepiej
psychologia codziennieWięcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

WÓJT GMINY POPIELÓW

informuję, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Popielowie, z/s Popielów ul. Opolska 13, oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy w Popielowie (www.popielow.pl), oraz na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy w Popielowie (www.bip.popielow.pl) wywieszono:

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI

- lokalu mieszkalnego w budynku Stobrawie przy ulicy Jakuba Kani 7 przeznaczonych do najmu na czas określony w trybie bezprzetargowym.

Opole/34440888

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

ogłasza

że, na tablicy ogłoszeń Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa z/s w Rzeszowie, Plac Ofiar Getta 3 oraz na stronie internetowej bip.erzeszow.pl został zamieszczony stanowiącej własność Skarbu Państwa położonej przy ul. Krakowskiej w Rzeszowie oznaczonej jako działka nr: 18/5 o pow. 0,0001 ha w obr. 215, objk KW nr RZ1Z/00035861/3, przeznaczonej do dzierżawy na czas nieoznaczony w drodze bezprzetargowej.

Rzeszów/34440842

Słowno Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Wyciąg z ogłoszenia BURMISTRZ SOLCA KUJAWSKIEGO ogłasza:

- II publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż **nieruchomości gruntowej**, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim przy ulicy **Kujawskiej**,
- nr ew. **2894**, o pow. **0,1118** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **123 600,00 zł**
Wadium wynosi: **12 360,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **9⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2895**, o pow. **0,1003** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **110 800,00 zł**
Wadium wynosi: **11 080,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **10⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2896**, o pow. **0,1018** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **112 500,00 zł**
Wadium wynosi: **11 250,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **11⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2897**, o pow. **0,1011** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **111 700,00 zł**
Wadium wynosi: **11 170,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **12⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2898**, o pow. **0,1012** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **111 800,00 zł**
Wadium wynosi: **11 180,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **13⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2899**, o pow. **0,1038** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **114 700,00 zł**
Wadium wynosi: **11 470,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **14⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.

Dodatkowe informacje o przetargach uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7, pokój nr 5, tel.: (52) 387 01 19, e-mail: nieruchomosci@soleckujawski.pl.
Pełne teksty ogłoszeń dostępne są na stronie internetowej bip.soleckujawski.pl, a także na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7.

Bydgoszcz-Toruń/34440833

OBWIESZCZENIE PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu
na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3, 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), zawiadamiam, że na wniosek złożony przez:

**Prezydenta Miasta Lublin reprezentowanego przez
Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie**

**zatwierdzono projekt i wydano decyzję nr 437 / 26
o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej:**

**rozbudowę drogi gminnej nr 113064L – ul. Stefana Kisielewskiego w Lublinie na odcinku
od km 0+133,50 do km 0+156,80 wraz z przebudową oświetlenia drogowego**, na działkach:
W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH INWESTYCJI

pod rozbudowę drogi gminnej nr 113064L – ul. Stefana Kisielewskiego	
Miasto Lublin, Obręb 0018 - Lemszczyzna	
ark. 7	7/17, 7/32

Z treścią decyzji Nr 437/26 z dnia 22 czerwca 2026 r., zapoznać się można w Wydziale Architektury Budownictwa Urzędu Miasta Lublin przy ul. Wieniawskiej 14 (X piętro, pok. 1000, tel. 81-466-22-40), w godzinach pracy Urzędu. W sprawach, w których niezbędne jest stawiennictwo osobiste oraz w przypadku zamiaru zapoznania się z aktami sprawy osobiście, należy wcześniej umówić wizytę telefonicznie.
W związku z powyższym informuję, że zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Lublin, na stronie internetowej Urzędu oraz w prasie lokalnej.
Stronom postępowania przysługuje prawo do wniesienia odwołania do Wojewody Lubelskiego za pośrednictwem Prezydenta Miasta Lublin, w terminie: dla wnioskodawcy 14 dni od dnia otrzymania decyzji, dla pozostałych stron 14 dni od dokonania zawiadomienia o jej wydaniu.

Lublin/34440488

Wyciąg z ogłoszenia BURMISTRZ SOLCA KUJAWSKIEGO ogłasza:

- III publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż **nieruchomości gruntowej**, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim w strefie ulicy **Kujawskiej**,
- nr ew. **1032/1**, o pow. **0,1288** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **144 800,00 zł**
Wadium wynosi: **14 480,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **9⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **1032/2**, o pow. **0,1107** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **118 200,00 zł**
Wadium wynosi: **11 820,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **10⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **1032/3**, o pow. **0,1377** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **147 000,00 zł**
Wadium wynosi: **14 700,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **11⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **1032/4**, o pow. **0,1180** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **141 200,00 zł**
Wadium wynosi: **14 120,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **12⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.

Dodatkowe informacje o przetargach uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7, pokój nr 5, tel.: (52) 387 01 19, e-mail: nieruchomosci@soleckujawski.pl.

Pełne teksty ogłoszeń dostępne są na stronie internetowej bip.soleckujawski.pl, a także na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7.

Bydgoszcz-Toruń/34440806

**Wójt Gminy Rudka
ul. Brańska 13
17-123 Rudka**

Rudka, dnia 26.06.2026 r

OGŁOSZENIE o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w północnej części obrębu Rudka Gmina Rudka**
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Rudka w rejonie ulic: Wolności i Księdza Prałata Michała Badowskiego Gmina Rudka**

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r, poz. 538) w nawiązaniu do art. 67 ust 3 pkt 4) ustawy z dnia 24 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwał: Rady Gminy Rudka: Nr XXXI/249/2023 i Nr XXX/237/2023., zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- terenów w północnej części obrębu Rudka Gmina Rudka
- w miejscowości Rudka w rejonie ulic: Wolności i Księdza Prałata Michała Badowskiego Gmina Rudka

wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, w dniach od 6 lipca 2026 r do 28 lipca 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Rudka w godzinach pracy urzędu.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędzie się w dniu 8 lipca 2026 r. w budynku remizy OSP w Rudce, ul. Ks. Pr. M. Badowskiego 4, o godz. 16⁰⁰.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego oraz w prognozie, może wnieść uwagi. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Rudka

Uwagi mogą być wnoszone:

- w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Rudka, ul. Brańska 13, 17-123 Rudka,
 - za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mail: sekretariat@rudka.pl,
 - w formie ustnej do protokołu składanych wniosków w Urzędzie Gminy Rudka, pok. 16,
- z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 12 sierpnia 2026 r.

Wójt
Marcin Gawrysiak

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych zawarte są w biuletynie informacji publicznej gminy Rudka w zakładce klauzula RODO pod adresem: <https://bip-ugrudka.podlaskie.eu/klauzula-rod.html>

Białystok/34440797

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA WŁOCŁAWEK

**w sprawie sprzedaży, w pierwszym przetargu ustnym
nieograniczonym nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu
Państwa, położonej we Włocławku przy ul. Duninowskiej, oznaczonej
jako działka ewidencyjna nr 26/2 (Włocławek KM 93) o pow. 0,0835 ha.**

Dla ww. działki w Sądzie Rejonowym we Włocławku w Wydziale VI Ksiąg Wieczystych, prowadzona jest księga wieczysta Nr WL1W/00091636/6.
Przedmiotowa nieruchomość to działka o kształcie wąskiego prostokąta, niezabudowana, częściowo nieogrodzona, nieurządzona. Działka porośnięta zielenią niską – trawą. Przez przedmiotową działkę przebiega instalacja: centralnego ogrzewania, wodociągowa oraz elektroenergetyczna.
Położenie sieci względem granic działki nie wpływa dodatkowo negatywnie na sposób jej zagospodarowania.

Zagospodarowanie przedmiotowej działki może być znacznie utrudnione z racji swojego kształtu. Działka posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej, tj. ul. Duninowskiej, o nawierzchni z płyt betonowych.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek przyjętym Uchwałą Nr 103/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r. ww. działka znajduje się w terenie oznaczonym symbolem P, o przeznaczeniu – przemysł.

Z uwagi na brak ustaleń planu miejscowego lokalizacja inwestycji na tej działce może nastąpić po uzyskaniu pozytywnej decyzji o warunkach zabudowy dla zamierzonej inwestycji w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538). Kolejnym etapem będzie sporządzenie dokumentacji projektowej architektoniczno – budowlanej oraz uzyskanie pozwolenia na budowę w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524 ze zm.).

Szczegółowe informacje dotyczące przeznaczenia terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (ogólne i szczegółowe) dostępne w Geoportalu Miasta Włocławek – na stronie internetowej <http://geoportal.wloclawek.eu>

Cena wywoławcza netto nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 26/2 (Włocławek KM 93) o pow. 0,0835 ha, wynosi – 90 000,00 zł.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej netto wynosi – 9 000,00 zł.

W przypadku wydania decyzji o warunkach zabudowy lub wejścia w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, do wylicytowanej ceny zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23%.

Przeprowadzenie przetargu następuje na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz.2213).

Przetarg odbędzie się w dniu 7 września 2026 r. o godzinie 13⁰⁰ w Urzędzie Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, w pokoju nr 102.

Ogłoszenie zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Włocławek przy Zielonym Rynku 11/13 oraz przy ul. Kościuszki 12 (I piętro), a także na stronach internetowych <https://investin.wloclawek.eu/>, www.bip.um.wloclawek.pl oraz na stronie podmiotowej Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Biuletynie Informacji Publicznej.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu dostępne są również w siedzibie Wydziału Gospodarowania Mieniem Komunalnym Urzędu Miasta Włocławek przy ul. Kościuszki 12 lub pod numerem telefonu 54 414 4115.

Bydgoszcz-Toruń/34440832

Agata Szczygielska-Jakubowska

Zdrowie

8 czerwca w Szpitalu Uniwersyteckim nr 2 im. dr. Jana Biziele w Bydgoszczy wykonano pierwsze zabiegi metodą SADI-S (Single Anastomosis Duodeno-Ileal Bypass with Sleeve Gastrectomy).

Zastosowanie takiej procedury pozwala na utratę nadmiernej masy ciała nawet w 100 proc., a kierowana jest do osób z zaawansowaną otyłością (BMI powyżej 45) lub takich, u których inne metody chirurgicznego leczenia nie przyniosły pożądanych rezultatów. Dzięki zastosowaniu laparoskopii pacjenci zyskują także mniejsze blizny, krótszy czas rekonwalescencji oraz mniejsze ryzyko powikłań.

OTYŁYCH LUDZI PRZYBYWA

Skuteczne leczenie otyłości to jedno z największych wyzwań współczesnej medycyny. Według Światowej Organizacji Zdrowia otyłość dotyczy ponad 20 proc. ludzi na całym świecie, a liczba ta systematycznie rośnie. W światowej czołówce znajdują się mieszkańcy Republiki Nauru (90 proc. osób z nadwagą lub otyłością), Palau (85,1proc) i Wysp Cooka (84,7proc). Kojarszona z dużą nadwagą populacja USA zajmuje na liście 15 miejsce z 67,9 proc, a Europa jako całość osiąga 59 proc.

Niepokojąco rośnie również odsetek Polaków z nieprawidłową masą ciała. Zgodnie z aktualnymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego i Narodowego Funduszu Zdrowia, 50 proc. Polaków powyżej 15. roku życia ma nadwagę prowadzącą do otyłości, przy czym problem ten dotyczy nawet 10 proc. dzieci. Tyjemy jednak znacznie szybciej niż większość mieszkańców Europy, co w dużej mierze związane jest z brakiem aktywności fizycznej. Według danych, tylko co trzeci Polak ćwiczy regularnie, a niemal 70 proc. nie podejmuje żadnych aktywności fizycznych

– Możemy i mamy większą świadomość zachowań prozdrowotnych, natomiast nie ma to odzwierciedlenia w liczbie osób, które zmagają się z otyłością. Ich odsetek stale rośnie – ubolewał w wywiadzie dla „Wyborczej” lek. Tomasz Zwoliński, p.o. Lekarza Kierującego Kliniką Chirurgii Ogólnej i Małoinwazyjnej Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr. Jana Biziele w Bydgoszczy. – Choć wiemy, jak powinniśmy postępować, nie przekładamy tego na codzienną praktykę. Już teraz 60 proc. mężczyzn ma nadwagę. Za trzy lata co czwarty Polak ma być otyły. Odsetek u kobiet jest nieco mniejszy, ale i tak nadal wysoki, nie mówiąc już o młodzieży i młodych dorosłych, gdzie te odsetki w tej chwili są najwyższe w Europie. Można więc powiedzieć, że ten problem będzie tylko i wyłącznie narastał.

Jednocześnie jedynie 25 proc. osób z nadwagą i 33 proc. osób z otyłością rozmawiało z lekarzem pierwszego kontaktu o redukcji masy ciała. Wiele osób boi się zapytać i przyznać do tego, że choruje, a aż 60 proc. osób z otyłością uważa, że ten problem ich nie dotyczy. Tymczasem otyłość wyraźnie wpływa na skrócenie długości życia. Statystycznie otyli mężczyźni żyją o 8 lat krócej, kobiety o 6 lat krócej od osób z prawidłową masą ciała, a jeśli nadwaga lub otyłość pojawiła się w dzieciństwie, dotknięte nią osoby często chorują na nią przez całe życie.

JAK LECZYĆ CHOROBE OTYŁOŚCI

Głównym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi choroby jest niewłaściwe odżywianie i gromadzenie tkanki tłuszczowej oraz niedostateczna ilość aktywności fizycznej, ale też uwarunkowania genetyczne, czynniki hormonalne i psychologiczne oraz niektóre leki i choroby, np. cukrzyca.

Dr Tomasz Zwoliński przestrzega przed zalecanymi w serwisach społecznościowych „cudownymi dietami”, a zwłaszcza ścisłą głódów-

Nowa metoda leczenia otyłości

• Kliniki Chirurgii Ogólnej i Małoinwazyjnej szpitala im. Biziele FOT. MATERIAŁY PRASOWE SZPITALA UNIWERSYTECKIEGO NR 2

SADI-S to nowoczesna i bardzo skuteczna metoda leczenia otyłości. Ze względu na trudności techniczne, takie operacje wykonuje jedynie wąskie grono specjalistów na całym świecie. Niedawno dołączył do nich zespół medyków z bydgoskiego szpitala uniwersyteckiego.

• Doktor Tomasz Zwoliński FOT. MATERIAŁY PRASOWE SZPITALA UNIWERSYTECKIEGO NR 2

ką, mającą w krótkim czasie przywrócić zdrową wagę. – Nic nam to nie pomoże, bo waga się odbije i dojdzie do nawrotu zwiększonej masy ciała. Drastyczna dieta prędzej czy później spowoduje wzrost masy ciała, a nie jej spadek. To paradoks, ale tak jest. Nie można wiecznie żyć na ujemnym bilansie energetycznym, a taka dieta właśnie się z tym wiąże. To się nie może udać, bo organizm sam domaga się różnorodnych składników i mikroelementów. Jeśli do ograniczenia ilości kalorii nie dolożymy pra-

cy z psychologiem i nie zwiększymy wysiłku fizycznego, nie osiągniemy sukcesu – rozwieja nadzieje lekarz.

Procedura postępowania w leczeniu osób z chorobą otyłości zależy od poziomu nadwagi oraz takich czynników jak choroby współistniejące, sytuacja życiowa, czynniki psychologiczne. Walka z otyłością jest złożonym, długotrwałym procesem, na który składają się trzy metody leczenia:

- Leczenie zachowawcze nefarmakologiczne – obejmujące zmianę stylu życia, odpowiednią dietę i aktywność fizyczną.

- Leczenie zachowawcze farmakologiczne – stosowane, gdy chory spełnia określone kryteria kliniczne, a zmiana stylu życia nie przynosi wystarczających i/lub stałych efektów. Leki wspomagające odchudzanie pomagają zmniejszyć apetyt lub ograniczają wchłanianie tłuszczu z pożywienia.

- Leczenie operacyjne – ostatni i jednocześnie najskuteczniejszy sposób w walce z nadmierną masą ciała. Celem chirurgicznego leczenia otyłości (tzw. operacji bariatrycznej) jest redukcja spożycia i wchłaniania pokarmu, co osiąga się poprzez zmniejszenie objętości żołądka i/lub zmianę drogi trawiennej.

SADI-S W SZPITALU UNIWERSYTECKIM W BYDGOSZCZY

Zdarzają się pacjenci, w przypadku których leczenie według standardowych procedur nie daje zadowalających efektów. W bydgoskim szpitalu im. Biziele pojawiła się dla nich nowa szansa.

Operacja jest kierowana głównie do osób z zaawansowaną otyłością (BMI powyżej 45) lub takich, u których inne metody chirurgicznego leczenia nie przyniosły pożądanych rezultatów.

Jak przekazują medycy, zabieg łączy dwie metody w walce z otyłością: rękawową resekcję żołądka, czyli usunięcie znacznej części żołądka, co zmniejsza jego objętość oraz bypass dwunastniczo-jelitowy czyli stworzenie jednego zespolenia (połączenia) między dwunastnicą a jelitem cienkim (zazwyczaj około 2–3 metry dalej). W efekcie zmniejsza się ilość przyjmowanego pokarmu (poprzez zmniejszenie żołądka) oraz drastycznie zmniejsza się wchłanianie kalorii i tłuszczów w jelitach. Zmienia także gospodarkę hormonalną przewodu pokarmowego

Metoda ta przynosi bardzo dobre efekty również w leczeniu chorób współistniejących z otyłością, takich jak cukrzyca typu 2, dyslipidemia czy obturacyjny bezdech senny.

Operację przeprowadził zespół Kliniki Chirurgii Ogólnej i Małoinwazyjnej: lek. Tomasz Zwoliński i lek. Aleksandra Kulczyńska, przy współudziale dr. n. med. Mateusza Witka z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie

„Wdrożenie tej procedury to kolejny krok w rozwoju nowoczesnej chirurgii bariatrycznej w naszym szpitalu i poszerzenie możliwości leczenia pacjentów zmagających się z chorobą otyłościową” – informują lekarze. ●

Ekologia

Sąd stawia tamę nowej zaporze na Wiśle

Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę Wód Polskich na odmowę wydania decyzji środowiskowej dla budowy stopnia wodnego na Wiśle w Siarzewie. Ale to jeszcze definitywnie nie przesądza o losach tej inwestycji.

Andrzej Tyczyno

Siarzewo to wieś leżąca nad Wisłą w powiecie aleksandrowskim. Kilka kilometrów stąd do popularnego uzdrowiska w Ciechocinku, nieco ponad 30 kilometrów do Włocławka.

ZA I PRZECIW ZAPORZE NA WIŚLE W SIARZEWIE

O tej małej miejscowości zrobiło się głośno w minionej dekadzie, gdy kontrolowana wtedy przez Skarb Państwa spółka Energa ogłosiła, że właśnie tam zamierza zbudować nowy stopień wodny. Ziściłyby się tym samym fantasmagorie z czasów PRL-u o kaskadyzacji Dolnej Wisły. Z ambitnych planów ośmiu takich budowli udało się zrealizować tylko uruchomioną w 1970 roku zaporę we Włocławku.

I to właśnie po zakończonym w połowie 2015 roku remoncie włocławskiej tamy Energa z większą energią zajęła się inwestycją w Siarzewie. Efekty przeprowadzonych prac okazały się bowiem niezadowalające, nowy stopień wodny miałby za zadanie chronić istniejącą zaporę.

W ramach inwestycji powstałaby także elektrownia wodna o mocy 80 megawatów, czyli o połowę mniejszej od tej we Włocławku. Żeby uspokoić obawy ekologów, zaplanowano także koryto obejścia dla ryb. Wśród zalet gigantycznego przedsięwzięcia wymieniano zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz walkę z suszą na Kujawach. Innym z argumentów było udrożnienie drogi wodnej

• **Wizualizacja stopnia wodnego w Siarzewie** FOT. MATERIAŁY PRASOWE WODY POLSKIE

E40, która połączyłaby Bałtyk z Morzem Czarnym.

Organizacje proekologiczne obalały te mity. Przekonywały, że włocławska tama nie potrzebuje dodatkowej ochrony, że nowy stopień nie rozwiąże problemu powodzi, że może wręcz prowadzić do pustynnienia, że zwierzęta stracą nadrzeczne siedliska.

– Negatywne oddziaływanie zapory w Siarzewie sięgałoby daleko w dół i w górę od miejsca inwestycji. A to spowoduje zniszczenie jedynych na tej rzece miejsc, gdzie mogłyby się rozmnażać jesiotry ostronose – poniżej zapory we Włocławku – przekonuje Alicja Pawelec, kierowniczka Zespołu Ochrony Ekosystemów Wodnych WWF Polska. – Nowy stopień wodny przekreśliłby więc szansę na powrót ryb wędrownych, w tym właśnie jesiota i lososia.

PRZEPYCHANKA W SPRAWIE STOPNIA WODNEGO

Nieoczekiwanie w 2016 roku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nie zgodziła się wydać decyzji środowiskowej dla stopnia wodnego w Siarzewie. Argumentowała to między innymi negatywnym wpływem na osiem obszarów Natura 2000.

PiS nie przelknął takiego werdyktu, bo zamierzał zrobić z zapory jedną ze swoich sztandarowych inwestycji. Doszło do zmian kadrowych w bydgoskim RDOŚ – dyrektor Włodzimierz Ciepły błyskawicznie zapłacił głowę,

a pod nowym szefostwem Marii Dombrowicz pod koniec 2017 roku decyzja została wydana.

Od razu ekolodzy, którzy z czasem zjednoczyli się pod sztandarem Koalicji Ratujmy Rzeki, zaskarżyli ją do GDOŚ. Sprawa się ciągnęła i wcale nie miała jednych politycznych barw. W 2020 roku, zdalnie w czasie pandemii koronawirusa, kontrolowany przez PO sejmik województwa kujawsko-pomorskiego wyśmiewał stanowisko, w którym jednoznacznie poparł inwestycję w Siarzewie: „Podkreślić należy ogromne korzyści w sferze ekologicznej – produkcja czystej energii oraz stworzenie warunków dla transportu niskoemisyjnego. Są to działania realizujące bezpośrednio najnowsze wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w kontekście zobowiązań wobec Unii Europejskiej w zakresie Zielonego Ładu, transformacji energetycznej oraz wdrażania rozwiązań na rzecz zeroemisyjności. Istotną wartością dodaną będzie możliwość rozwoju połączeń drogowych”.

Co ciekawe, w połowie 2021 roku decyzję środowiskową uchylił ówczesny minister klimatu i środowiska Michał Kurtyka. Kilka miesięcy później stracił posadę, a Wojewódzki Sąd Administracyjny na wniosek Wód Polskich, które przejęły pałeczkę po Enerdze, wymazał to, co minister postanowił.

Te urzędnicze przepychanki trwały i trwały. A koszty rosną – według pierwotnych szacunków inwestycja miałaby pochłonąć około 2,2 mld zł, dziś mowa jest o blisko 10 miliardach.

morskim. A że nie ma decyzji – nie można budować.

Wody Polskie nie złożyły jednak bronii – odwołały się do WSA w Warszawie. 19 czerwca sąd oddalił jednak tę skargę.

– Wyrok oznacza kolejne potwierdzenie, że ta wielomiliardowa inwestycja hydrotechniczna jest niedopuszczalna ze względu na jej niszczący wpływ na przyrodę i ekosystem Wisły – komentuje Agnieszka Veljković, rzeczniczka Fundacji WWF Polska.

Wody Polskie mogą się jeszcze odwołać do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Nie wiadomo jeszcze, czy skorzystają z tego prawa.

POSŁANKA PIS ZAPOWIADA SPECUSTAWĘ

Tymczasem z odsieczą pospieszyła włocławska posłanka PiS Anna Gembicka, która w trzecim rządzie Mateusza Morawieckiego w 2023 roku na krótko objęła tekę ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

– Skandaliczna decyzja w sprawie stopnia wodnego w Siarzewie. Kolejny raz inwestycja kluczowa dla bezpieczeństwa Włocławka, Kujaw i całego regionu zostaje zablokowana przez wieloletnie procedury, które odsuwają realne działania na bliżej nieokreśloną przyszłość – komentuje. I dodaje: – Stopień wodny w Siarzewie to inwestycja potrzebna dla bezpieczeństwa hydrotechnicznego, energetycznego, przeciwdziałania skutkom suszy, stabilizacji Wisły i rozwoju naszego regionu.

Gembicka jest przewodniczącą parlamentarnego zespołu do spraw kaskadyzacji Dolnej Wisły. Dzień po decyzji WSA ogłosiła, że z jej inicjatywy została przygotowana specustawa w sprawie zapory Siarzewie.

– Zapraszam samorządowców, społeczników, ekspertów i mieszkańców do wspólnego działania – apeluje. ●

**Według pierwotnych
szacunków inwestycja
miała pochłonąć
około 2,2 mld zł, dziś
mowa jest o blisko
10 miliardach**

W 2021 roku Wody Polskie ogłosiły już nawet przetarg na projekt zapory, ale nikt się do niego nie zgłosił. O dziwo, rząd Donalda Tuska nie wstrzymał działań po przejęciu władzy.

W grudniu 2024 roku taką tamę postawił GDOŚ, ostatecznie odmawiając wydania decyzji środowiskowej dla inwestycji w Kujawsko-Po-

REKLAMA

Bydgoszcz-Toruń/34440279

Sprawdź, co się dzieje w regionie!
Odwiedź stronę www.kujawsko-pomorskie.pl
oraz profile społecznościowe województwa
#LubieTuByc

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Biznes

Białe zagłębienie na Kujawach

**Kopalnia odkrywko-
wa kamienia wapien-
nego zlokalizowana
w miejscowościach
Wapienno i Bielawy
na Kujawach jest jedną
z największych w Euro-
pie. Wapień nieprzerwa-
nie czerpany jest tutaj od
166 lat.**

Maciej Kulesza

Zakład Górniczy Kujawy działa od 1860 r. Taka data jest umieszczona na kamieniu pamiątkowym ustawionym w Piechcinie u zbiegu ulic Fabrycznej i Radłowskiej. Jednak historia wydobycia wapienia na Kujawach sięga 1858 roku, gdy tuż obok we wsi Bielawy przy kopaniu studni, natrafiono na złoża kamienia wapiennego pochodzenia jurajskiego.

Teraz to jedna z największych kopalni wapienia w Europie. Na każdym, kto stanie na jej brzegu krajobraz robi wrażenie. Powierzchnia obszaru górniczego wynosi 1076, a wyrobiska – 238 hektarów. Kamień wapienny wydobywany ze złóż Pakość, Piechcin i Barcin służy między innymi jako surowiec do produkcji wapna, cementu i sody.

W połowie XIX wieku do kruszenia skały służyły kilofy i lomy, a sam surowiec transportowany był na taczkach. Pierwsze wypalanie odbywało się w najprostszym piecu polowym. Ten został wybudowany na zlecenie pierwszego właściciela Ryszarda Holtza, który założył fabrykę pod nazwą „Hansdorfer Kalwerke, Firma Holtz i Spółka”. W 1882 r. zakłady w Bielawach przejęła firma Gogolińsko-Górażdżańskie Zakłady Wapiennicze. Pierwsza eksploatacja odbywała się bardzo prymitywnie: za pomocą żelaznych pik ręcznie wbijanych w ziemię urabiano skałę, a w wykonane otwory zakładano ładunki wybuchowe i wysadzano kamień.

Taki otwór o głębokości metra kulo się od sześciu do ośmiu godzin. Co ciekawe, tej techniki używa się współcześnie tylko przy pomocy nowoczesnych materiałów wybuchowych typu emulsyjnego i wiertnic, o czym za chwilę.

Początkowo główną siłą pociągową były konie, które poruszały kołowrót, czyli kierat, spoczywający na obracającym się bębnie nawijającym i rozwijającym linę z umocowaną do niej kolebką. Ale już po roku zwierzęta zastąpiła maszyna parowa i wybudowano pierwszy piec Hoffmanna do wypалу wapna i cegieł. Był opalany torfem wydobytym z pobliskich noteckich łąk.

Zasadnicza produkcja polegała na wypale wapna i na eksploatacji kamienia wa-

• **Kopalnia wapienia w Piechcinie** FOT. MACIEJ KULESZA

piennego. Kamień wapienny sprzedawano między innymi do pobliskiej cukrowni.

Po kilku latach stałym odbiorcą zostały nowo wybudowane Zakłady Sodowe w Mątwach, których jednym z akcjonariuszy był Michael Levy, będąc jednocześnie właścicielem kopalni w Wapienniu.

Żeby do zakładu w Mątwach dostarczać wapno i kamień wapienny, wybudowano port rzeczny na Noteci. Wówczas była to najlepsza droga komunikacyjna. W 1882 roku oddano do użytku Kanał Górnonoteczki. Droga wodna w kierunku Bydgoszczy została otwarta.

W 1900 r. w Wapienniu uruchomiono kolejny piec do wypalu wapna, a trzy lata później wprowadzono nową maszynę parową do wyciągania wózków kolebkowych. Tymczasem po przeciwległej stronie złóż jurajskich równie prężnie rozwijał się konkurencyjny zakład w Piechcinie. W 1920 r. obie firmy zawarły umowę o wspólnej polityce cenowej i otworzyły jedno biuro sprzedażowe. Taka współpraca trwała przez 20 lat.

W 1906 r., w odpowiedzi na wzrost popytu, uruchomiono trzeci, większy piec dwupaleniskowy. W 1909 r. wprowadzono tzw. młotki – urządzenia pneumatyczne spełniające rolę świdra górniczego. Mąka skalna usuwana była przez otwór w świdrze za pomocą sprężonego powietrza. Następnie umieszczano materiał wybuchowy. W 1910 r. następuje skok technologiczny – niemiecka firma AEG projektuje i buduje siłownię (elektrownię). Konie jako podstawowa siła robocza zastępowane są lokomotywami spalinowymi z silnikami Diesla.

Po pierwszej wojnie światowej wybudowano młyn do produkcji wapna nawozowego, rozbudowano połączenia kolejowe, wzniesiono stację oraz istniejący do dziś budynek Dyrekcji Zakładu Górniczego.

W 1922 r. powstała polska spółka akcyjna „Fabryka Wapna i Cementu Piechcin, Towarzystwo Akcyjne w Piechcinie pod Pakością”. Zakłady rozpoczęły produkcję wapna budowlanego, hydraulicznego, nawozowego dla rolnictwa oraz kamienia wapiennego dla cukrowni, zakładów sodowych oraz odlewni. Firma istniała do wybuchu II wojny światowej.

12 września 1939 roku zakład zostaje zajęty przez niemieckiego okupanta, który produkcję chce przeznaczyć na potrzeby gospodarki wojennej. W czasie wojny kierownicze stanowiska zajmowali Niemcy, dozór produkcyjny również był niemiecki. Robotnikami byli Polacy, do pracy zmuszano nawet nastoletnie dzieci, które oczyszczały i konserwowały tory.

20 marca 1945 r. kopalnię przejęły polskie władze, które ją upaństwowiły. Początkowo działały pod nazwą Pomorskie Zakłady Przemysłu Wapienniczego w Piechcinie i Wapienniu. Połączenie obu firm w jedno przedsiębiorstwo nastąpiło w 1951 r. Komunistyczne władze przywiązywały ogromną wagę do zakładów przemysłowych. Postawiono na dalszy rozwój i nowoczesność. Wybudowano i uruchomiono wyciągi o dużej mocy i szybkości do transportu kamienia wapiennego z coraz głębszej odkrywki. Powstało również połączenie kolei wewnątrz zakładu, podłączono je do węzła w Inowrocławiu.

W 1948 r. uruchomiono młyn do produkcji wapna gaszonego. Takie rozwiązania pozwoliły na zwiększenie szybkości transportu i załadunku surowca. W 1953 r. uruchomiono kolejną trzecią sortownię kamienia, w skład której wchodziła kruszarka szczękowa, przenośnik płytowy i przesiewacz wibracyjny. W 1959 r. partia melowała o zakończeniu mechanizacji kamieniołomu w Wapienniu.

Lata 60. to rozkwit zakładu – wzrost produkcji i wydobycia. Zelektryfikowano połączenia kolejowe i wprowadzono transport samochodowy o dużym tonażu – pracowały tu wywrotki Bielaz i Tatra. Do załadunku służyły koparki o pojemności łyżki 2,5 metra sześciennego. Połączenia kolejowe zyskały wszystkie wydziały produkcyjne Wapienna i Bielaw.

Skałę nadal wysadzano, wierząc pionowe otwory i umieszczając w nich materiał wybuchowy. Rozwój był niezbędny, bo w tym czasie powstały Janikowskie Zakłady Sodowe, które zostały największym odbiorcą kamienia wapiennego o granulacji 50-150 mm.

Do transportu kamienia wapiennego z kopalni odkrywkowej do nowej firmy wy-

budowano kolej linową z wagonikami. Był to dość osobliwy i ciekawy widok – biegła na odcinku około pięciu kilometrów przez pola, zabudowania, jezioro i drogi. Ale to już historia – kolej linowa została zlikwidowana, a z krajobrazu zniknęły zawieszono na linach koleby.

W związku z rozwijającą się produkcją, udokumentowaną wielkością złoża i brakiem przemysłu cementowego w północnej Polsce, podjęto decyzję o budowie cementowni. W 1969 r. nastąpiło połączenie Kujawskich Zakładów Przemysłu Wapienniczego i Cementowni Kujawy w budowie i utworzono Kombinat Cementowo-Wapienniczy Kujawy w Bielawach. 4 lipca 1972 r. został rozpalony tam pierwszy piec. Od tego czasu zakład produkował jeden z najbardziej deficytowych towarów w PRL-u – cement portlandzki. Lata 1977-1982 to dalsza rozbudowa kopalni odkrywkowej w Wapienniu w celu pokrycia potrzeb wytwórni sody ciężkiej Mątwy II. Kopalnia została wyposażona w przenośniki taśmowe, kruszarkę samojedzną oraz zastosowano telewizję przemysłową.

W 1995 r. Grupa Lafarge przejęła większościowy pakiet akcji Kombinatoru Kujawy. Dwa lata później została powołana spółka Lafarge Polska. Z kolei w 1999 roku powstał Lafarge Cement, który swoją działalnością objął: Cementownię Małogoszcz, Cementownię Kujawy oraz Zakład Górniczy Kujawy.

Wydobycie surowca nadal odbywa się metodą wysadzania skały. Wiertnice drążą pionowe 18-metrowe otwory, w których umieszcza się stosowany w górnictwie emulsyjny materiał wybuchowy. W konsystencji przypomina on płynny smalec. Innowacyjność tego materiału polega na tym, że jest całkowicie bezpieczny w czasie magazynowania, transportu i podczas pracy.

Strzelania odbywają się w wyznaczonym czasie przy zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa. Następnie urobek jest ładowany przez ładowarki do ciężarówek i wieziony do taśmociągu, którym jest transportowany na zewnątrz odkrywki. Później przez system kruszarek i sit jest przesiewany, sortowany i ładowany do samochodów czy wagonów i transportowany do dalszych etapów produkcji.

Głębokość wyrobisk wynosi od około 60 do 100 m, docelowo ma sięgnąć 120 m. W linii prostej odkrywka liczy ponad 5 km. Po południowej stronie kopalni usypane są hałdy z zewnętrznej warstwy ziemi i gliny usuniętej w trakcie odsłaniania złoża. Osiągają wysokości nawet 50-70 m powyżej terenu. Nad okolicą góruje wieża wymiennika ciepła, która mierzy 145 m. Przy dobrej pogodzie jest widoczna z kilkudziesięciu kilometrów.

1 lutego 2024 r. Lafarge Cement zmienił się w Holcim Polska. Kilka miesięcy później przeprowadzono istotne roboty strzałowe, które połączyły trzecie piętro wyrobiska Wapienno Wschód z wyrobiskiem Bielawy Zachód, co umożliwiło dalszą rozbudowę dróg transportowych i eksploatację niższych poziomów złoża.

17 czerwca został dopisany kolejny element tej historii – w Bielawach odbyła się uroczystość oficjalnego rozpoczęcia budowy nowego Zakładu Produkcji Kruszyw Holcim Polska. ●

Z życia regionu

Samochody, quady i łodzie dla ratowników wodnych

Marszałek Piotr Całbecki spotkał się 17 czerwca z ratownikami wodnymi, by zainaugurować sezon wakacyjny na kujawsko-pomorskich kąpieliskach. Samorząd województwa finansuje w tym roku letnie dyżury i patrole WOPR-owskie kwotą 130 tys. złotych. Uroczystość rozpoczęło przekazanie ratownikom wartego blisko 7 mln złotych sprzętu, zakupionego dzięki środkom unijnym.

Przekazanie sprzętu jednostkom WOPR.
Fot. Szymon Dziebło tarantoga.pl dla UMWKP

– Od wielu sezonów wspieramy pracę wodnego ochotniczego pogotowia ratunkowego, a tym samym bezpieczeństwo wypoczywających nad wodą. Dysponując odpowiednim wyposażeniem, znakomicie wyszkoleni ratownicy patrolują nie tylko jeziora i rzeki, lecz także wspierają policję oraz straż pożarną podczas działań prowadzonych w sytuacjach kryzysowych –

Zakupiony z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza nowoczesny sprzęt, w tym samochody, quady, kajaki, łodzie i defibrylatory, trafił do jednostek:

- WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- Nadgoplańskiego WOPR
- Włocławskiego WOPR
- Wdeckiego WOPR
- Lipnowskiego WOPR
- Pałuckiego WOPR
- Rejonowego WOPR Bydgoszcz
- Rejonowego WOPR Toruń
- WOPR Chełmno

Lista przekazanego sprzętu na
www.kujawsko-pomorskie.pl

podkreślił marszałek Piotr Całbecki. – Kolejnym etapem wsparcia finansowanego ze środków unijnych będzie modernizacja stacji WOPR. W ten sposób kompleksowo wzmacniamy potencjał ratownictwa wodnego w naszym regionie, zapewniając ratownikom zarówno nowoczesny sprzęt i niezbędne kwalifikacje, jak i odpowiednie warunki do skutecznego niesienia pomocy.

– Jest to największy projekt w historii WOPR-ów województwa kujawsko-pomorskiego – podkreśla prezes WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego Maciej Banachowski. – Wyciągnęliśmy wnioski z działań prowadzonych podczas powodzi w 2024 roku. Widzieliśmy, jakich zasobów i jakiego sprzętu brakuje, dlatego zakupiliśmy mobilne zestawy ratownicze, samochody terenowe oraz łodzie, które mogą być szybko zadysponowane do działań i sprawnie dotrzeć na miejsce zdarzenia. Nowością są również specjalistyczne pojazdy dowodzenia i ratownictwa wodnego, przeznaczone przede wszystkim do poszukiwania osób zaginionych. Wyposażono je w wysuwane maszty antenowe zwiększające możliwości łączności, a także kamery termowizyjne wspomagające obserwację akwenów i terenów przyległych.

Przekazanie sprzętu jednostkom WOPR.
Fot. Szymon Dziebło tarantoga.pl dla UMWKP

Służby ratownicze będą pełnić dyżury również w stacjach WOPR i na kąpieliskach w Bydgoszczy, Tleniu (powiat świecki), Borównie (powiat bydgoski), Toruniu, nad Zalewem Koronowskim, nad Zalewem Włocławskim, nad jeziorem Gopło, w Żninie, Brodnicy, Tucholi, Solcu Kujawskim (powiat bydgoski) i Ciechocinku (powiat aleksandrowski).

Przekazanie sprzętu jednostkom WOPR. Fot. Szymon Dziebło tarantoga.pl dla UMWKP

Nowoczesną infrastrukturę na potrzeby ratownictwa wodnego zyskają WOPR-owcy w Tleniu (powiat świecki) i Tucholi. Łączna wartość wybranych do dofinansowania projektów wynosi 5,6 mln złotych.

Z myślą o bezpieczeństwie wypoczywających nad wodą (a także w górach) powstała bezpłatna aplikacja „Ratunek”, umożliwiająca lokalizację osoby poszkodowanej i szybką pomoc służb ratowniczych. Numer alarmowy nad wodą:

601 100 100

Jak co roku samorząd województwa finansuje także letnie dyżury i patrole WOPR-owskie. Na ten cel przeznaczamy 130 tys. złotych. Zrzeszone w strukturach WOPR zespoły ratownicze, wyposażone w łodzie motorowe, dbać będą o bezpieczeństwo nad:

• Zalewem Włocławskim	• jeziorami Pojezierza
• Zalewem Żur	• Brodnickiego
(powiat świecki)	• Wiśłą
• jeziorem Gopło	• Brdą
(powiat inowrocławski)	• Wdą.
• jeziorem Żnińskim	
Małym i Dużym	

Wakacyjne pociągi wracają do rozkładu jazdy

Pierwszego dnia wakacji na tory wracają cieszące się ogromną popularnością marszałkowskie pociągi sezonowe, które zapewnią mieszkańcom regionu wygodny dojazd do popularnych miejscowości wypoczynkowych nad Bałtykiem oraz w Borach Tucholskich. Już w sobotę (27 czerwca) z dworców w Bydgoszczy i Toruniu wyruszą „Latarnik”, „Borsuk” i „Rybitwa”, zabierając podróżnych na letni wypoczynek.

Fot. Tomasz Czachorowski eventphoto.com.pl dla UMWKP

Lato w Konstelacjach. Nie może cię tam zabraknąć!

Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna rozpoczęła nową regionalną akcję marketingową „Lato w Konstelacjach” – projekt promocyjny, który po raz pierwszy łączy najważniejsze wydarzenia marek terytorialnych województwa kujawsko-pomorskiego w jedną spójną opowieść o regionie. Patronat nad akcją sprawuje marszałek Piotr Całbecki.

– „Lato w Konstelacjach” zmienia sposób myślenia o promocji turystycznej regionu. Dotychczas interesujące turystycznie wydarzenia funkcjonowały głównie osobno – intensywnie, ale krótkotrwale. Nowy projekt K-POT łączy je w jeden sezonowy cykl, w którym każde wydarzenie staje się częścią większej historii o Kujawach i Pomorzu – informuje marszałek Piotr Całbecki. – Ideą projektu jest pokazanie, że turystyczną siłą przyciągania naszego regionu są nie tylko znane wszystkim pojedyncze atrakcje, ale też relacje między poszczególnymi miejscami i ich historią, krajobrazami i emocjami, które pozostają z odwiedzającymi na dłużej.

– „Lato w Konstelacjach” to projekt, który pokazuje, że siłą naszego regionu jest różnorodność połączona wspólną opowieścią. Chcemy inspirować mieszkańców i turystów do odkrywania Kujawsko-Pomorskiego poprzez emocje, doświadczenia i wydarzenia, które prowadzą od miejsca do miejsca, zachęcając do dalszych podróży po regionie – podkreśla Beata Sawińska, prezes Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej. – To również przykład szerokiej współpracy samorządów, lokalnych organizacji turystycznych, instytucji kultury i pozostałych partnerów działających na rzecz rozwoju turystyki. Dzięki wspólnemu zaangażowaniu członków K-POT oraz wielu regionalnych podmiotów możemy budować spójną i nowoczesną promocję województwa.

W ramach cyklu „Lato w Konstelacjach” zapraszamy na wydarzenia:

- 4 lipca – Region Aktywnej Edukacji w Żninie
- 2 sierpnia – piknik pod Kujawskim Niebem w Inowrocławiu
- 15–16 sierpnia – Wiślane Wici – Weekend nad Wiśłą w Chełmnie
- 29 sierpnia – piknik pod Kujawskim Niebem w Ciechocinku
- 20 września – piknik pod Kujawskim Niebem w Kruszwicy

Pierwsze wydarzenia letniej kampanii Kujawsko-Pomorskich Konstelacji dobrych miejsc pod patronatem marszałka Piotra Całbeckiego odbyły się w maju – mieszkańcy i turyści spotkali się na pikniku Wiślane Wici w bydgoskim Fordonie i na inauguracji sezonu turystycznego w Brodnicy pod hasłem „Podaruj sobie spokój” oraz Wianki nad Wiśłą w Grudziądzu.

„Lato w Konstelacjach” – rozpoczęcie sezonu turystycznego w Brodnicy.
Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

Więcej na www.kujawsko-pomorskie.pl

Święto ulicy Batorego w Toruniu

Piknik, który integruje Mokre

– Pikniku rodzinnego zorganizowanego na taką skalę to chyba nie widziałem – nie krył zachwytu prezydent Torunia Paweł Gulewski.

Olga Brozdowska i Szymon Krupiński

VII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
W TORUNIU

Początkowo zanosilo się na deszcz. Baliśmy się, że pogoda pokrzyżuje nam plany i popsuje zabawę, ale szybko wyszło słońce i wydarzenie mogło się odbyć tak, jak zamierzaliśmy. „Święto ulicy Batorego” to projekt przygotowany z inicjatywy nauczycieli i uczniów VII Liceum Ogólnokształcącego im. Wandy Szuman mieszczącego się właśnie przy tej ulicy.

Piknik rodzinny adresowany do mieszkańców osiedla Mokre odbył się 30 maja pod hasłem „Edukacja, bezpieczeństwo i wspólnota lokalna”. To impreza, która łączy pokolenia i buduje mosty między szkołą a lokalną społecznością. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem przez prezydenta Torunia Pawła Gulewskiego oraz rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika prof. Andrzeja Tretyna.

Po oficjalnym powitaniu gości przez dyrektora VII LO Tadeusza Szudzikę głos zabrał prezydent Gulewski: – To, co widzę dzisiaj przy „siódemce”, to jest rzeczywiście coś niesamowitego. Takie lokalne inicjatywy są bardzo ważne i powinno być ich coraz więcej z uwagi na funkcje, które spełniają. To funkcje społeczno-obywatelsko-twórcze, które integrują lokalną społeczność i ogromnie się cieszę, że tego typu wydarzenia powstają – powiedział. – Jako miasto bardzo dużo inwestujemy we współpracę z toruńskimi radami okręgów – zarówno organizacyjnie, czasowo, jak i strukturalnie. Mamy Biuro Dialogu i Innowacji Miejskiej, które w imieniu Urzędu Miasta Torunia zajmuje się współpracą z sektorem zewnętrznym. W tym przede wszystkim z radami okręgów. A wiem, że Rada Okręgu Jakubskie-Mokre jest współorganizatorem i partnerem instytucjonalnym tego pikniku. Jego profil jest różnorodny. Mówimy o historii Mokrego, pokazujemy ofertę VII Liceum Ogólnokształcącego, mamy świetną współpracę instytucjonalną – są stra-

• **Prezydent Torunia Paweł Gulewski świętowanie bawił się na ulicy Batorego**

FOT. MIŁOSZ BETLE-
JEWSKI

żacy z PSP, ratownicy, są partnerzy prywatni – wymieniał.

Festyn oferował mnóstwo zabawy i różnorodnych przeżyć artystycznych. Zobaczyliśmy inscenizację historyczną z królem Stefanem Batorym w roli głównej – aktorem był oczywiście uczeń VII LO. Wystąpił zespół taneczny MIX ze Szkoły Podstawowej nr 10 w Toruniu – zwycięzca telewizyjnego programu „You Can Dance – Nowa generacja”. Na scenie pojawiła się także grupa muzyczno-wokalna Seven z naszego liceum.

Nie mogło oczywiście zabraknąć tematów edukacyjnych. Goście zmierzali się z testem językowym z hiszpańskim w roli głównej, można było obejrzeć doświadczenia chemiczne czy zagrać partię szachów z królem Batorym.

Najmłodsi biegali zadowoleni po całym terenie pikniku. Wyżywiali się na warszta-

tach plastycznych zorganizowanych przez Galerię Rysz. Było również malowanie twarzy oraz puszczanie baniek mydlanych.

Sport okazał się też ważną częścią festynu. Odbyły się pokazy karate i judo w wykonaniu naszych uczniów, a zainteresowani mogli sprawdzić swoje możliwości w strzelaniu z łuku.

Uczestnicy imprezy mieli także niepowtarzalną okazję odbyć rejs statkiem „Batory” do Nowego Jorku w ramach gry miejskiej. Był mostek kapitański, paszporty, no i oczywiście ekskluzywnie menu na okręcie.

Gdy podczas zabawy uczestnicy zgłodnieli, mogli zjeść przepyszną grochówkę, kielbaski z grilla, watę cukrową, domowe ciasta oraz napić się lemoniady. A wszystko to było dziełem rodziców.

Zapytaliśmy prezydenta Gulewskiego, jak ocenia takie wydarzenia i o czym one świadczą. – Po pierwsze, trzeba podziwiać organizatorów. Poświęcają swój prywatny czas na to, żeby spiąć całą logistykę czy zadbać o patronaty. To wszystko kosztuje i wymaga zabezpieczenia logistycznego oraz formalnych zgłoszeń. Nie wolno ich zniechęcać, bo inaczej nie podejmą się takich inicjatyw w przyszłości. Uważam, że trzeba wokół nich tworzyć fajny system i „kordon” ludzi, którzy będą wspierać takich lokalnych liderów – odpowiedział. – Pikniku

rodzinnego zorganizowanego na taką skalę to chyba nie widziałem, ale są inne inicjatywy, w których szkoły bardzo aktywnie uczestniczą. Podobnym wydarzeniem jest na przykład to na lewobrzeżu, które organizuje Szkoła Podstawowa nr 17.

Chętni mieli okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną VII Liceum Ogólnokształcącego i obejrzeć szkołę od środka. Oprowadzali ich uczniowie. Zaprezentowało się również Centrum Edukacji Zawodowej, gdzie największym zainteresowaniem cieszyły się stoiska związane z fryzjerstwem – w efekcie powstały różne oryginalne i zabawne fryzury. Swoją ofertę przedstawili także reprezentanci UMK, którego Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie znajduje się właśnie na Mokrem. Atrakcją było znacznie więcej, na przykład przedstawiciele Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego pokazali okazy, których przywożenie do Polski jest bezwzględnie zakazane.

Goście podkreślali różnorodność tematyczną festynu, świetną organizację i rozmach wydarzenia. Takie inicjatywy bardzo sprzyjają integracji społeczności lokalnej, są szansą na poznanie innego oblicza szkoły poprzez zaprezentowanie talentów młodzieży, zdolności organizacyjnych i logistycznych całej społeczności naszego liceum. ●

Goście podkreślali różnorodność tematyczną festynu, świetną organizację i rozmach wydarzenia

REKLAMA

Bydgoszcz-Toruń/34440513

Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Partnerem wydania
jest Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Jak wielkie remonty w Bydgoszczy wykańczają dojeżdżającą młodzież

Korki, nerwy i budzik o 5.30

Drozdowski

Wstawanie o 5.30 rano, kiedy znajomi z takiego Fordonu czy Szwederowa mogą jeszcze spokojnie pospać te pół godziny i obrócić się na drugi bok – dla nastolatków z podbydgoskich gmin to już niestety norma.

Młodzież z Osielska, Białych Błot, Dobrcza czy Sicienka, zamiast normalnego dojazdu do szkoły, od długich miesięcy ma codzienną loterię. Bo rozkład jazdy to jedno, a to, co się dzieje na drogach, to drugie.

Wielkie inwestycje, wielki paraliż

Bydgoszcz od dłuższego czasu przypomina jeden wielki plac budowy i chyba każdy ma już tego serdecznie dość. Chodzi o przede wszystkim o zbiorniki retencyjne i modernizację kanalizacji, ale także inne inwestycje. Jasne, nikt nie mówi, że to nie jest potrzebne – miasto musi sobie radzić z ulewami i zmianami klimatu, to oczywiste. Ale to, jak to wszystko zorganizowano, jest dla dojeżdżających totalnym koszmarem. Ciągłe zwężenia, ruch wahadłowy, rozkopane wloty do miasta... Poranny dojazd do szkoły stał się po prostu walką o przetrwanie. Tylko pytanie, dlaczego największe koszty tego wszystkiego po-

• Autobusy nr 52 i 60 na ul. Szubińskiej. Jadą w stronę pętli na Błoniu, gdzie przesiadają się uczniowie dojeżdżający do Bydgoszczy z gminy Białe Błota

FOT. ANDRZEJ TYCZYŃSKI / WYBORCZA.PL

nosi młodzież? Kilka lat takich remontów to dla nich przecież całe liceum czy technikum. Tego straconego czasu nikt im potem nie odda. I nie chodzi tu tylko o opuszczone lekcje czy spóźnienia przez korki, ale o zwykłe, codzienne życie.

Bieg na przystanek zamiast kina i spotkań ze znajomymi

Młodzi z regionu żyją w zupełnie innym, gorszym rytmie niż ich koledzy z Byd-

goszczy. Po lekcjach dzieciaki z miasta idą do kina, na kawę, na trening albo po prostu spędzają czas razem. A ci z podbydgoskich wsi? Od razu po ostatnim dzwonku bieg w stronę przystanku, żeby w ogóle zmieścić się do podmiejskiego autobusu i nie czekać na kolejny. Powroty do domu są zresztą tak samo wykańczające jak poranki. Zamiast odpocząć, pouczyć się czy mieć czas na jakieś hobby, uczniowie tracą kolejne godziny na staniu w korku na Szubińskiej czy Gdańskiej. Zmęczenie się

kumuluje, frustracja rośnie, a oni przecież nie mają na to żadnego wpływu.

To ta młodzież płaci teraz najwyższą cenę za unowocześnianie Bydgoszczy. Pozostaje mieć tylko nadzieję, że te rozkopane ulice w końcu znikną, a uczniowie odzyskają swoje poranki i normalne, nastoletnie życie. ●

Adam Drozdowski

ZESPÓŁ SZKÓŁ MECHANICZNYCH NR 1 W BYDGOSZCZY

Egzaminy zawodowe

Nie taki diabeł straszny jak go malują

Regularne rozwiązywanie arkuszy egzaminacyjnych, dokładne powtarzanie materiału teoretycznego oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych znacząco zwiększają szanse na sukces.

Radosław Witkowski,

ZESPÓŁ SZKÓŁ MECHANICZNYCH NR 1 W BYDGOSZCZY

W ostatnich tygodniach uczniowie naszej szkoły przystąpili do egzaminów zawodowych, m.in. INF.02, INF.03 oraz ELM.06. Dla wielu z nich było to ważne wydarzenie podsumowujące kilka lat nauki i sprawdzające zarówno wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne. Chociaż większość zdających przyznaje, że przed egzaminami towarzyszył im stres, po rozpoczęciu rozwiązywania zadań emocje szybko ustępowały miejsca skupieniu i pewności siebie.

INF.03. Dużo pytań z SQL i JavaScript

Uczniowie zdający egzamin INF.03 zwracali uwagę przede wszystkim na sporą liczbę pytań dotyczących baz danych oraz programowania. Jak relacjonuje Szymon Tatar z klasy 4EM, pytania były na ogół średnio trudne, a część z nich można było rozwiązać intuicyjnie. Jego zdaniem bardzo po-

mocne jest regularne rozwiązywanie arkuszy egzaminacyjnych z poprzednich lat, bo pozwala to oswoić się z formą egzaminu i zakresem materiału.

Szczególnie dużo zagadnień dotyczyło języka SQL oraz skryptów w JavaScript. Szymon przyznaje, że przed rozpoczęciem egzaminu odczuwał duży stres, jednak po zapoznaniu się z pytaniami szybko odzyskał spokój. Ostatecznie jego odczucia po egzaminie były bardzo pozytywne.

Podobne doświadczenia miał Paweł Piekarski z 4EM. Według niego pytania były zróżnicowane pod względem trudności. – Część była łatwa, a część wymagała większego zastanowienia – mówi.

Największym wyzwaniem okazało się jednak nie samo rozwiązywanie zadań, lecz oczekiwanie na wyniki egzaminu. To właśnie ten moment wielu uczniów określa jako najbardziej stresujący etap całego procesu.

Zdający podkreślają, że systematyczne przygotowanie oraz rozwiązywanie testów z poprzednich lat znacząco zwiększają szanse na uzyskanie dobrego wyniku i pozwalają ograniczyć stres.

INF.02. Teoria i praktyka idą w parze

Dla wielu uczniów INF.02 był pierwszym egzaminem zawodowym w życiu, dlatego początkowo trudno było określić, czego właściwie należy się obawiać. Najczęściej powtarzaną ra-

dą było dokładne czytanie poleceń i zwracanie uwagi na szczegóły zawarte w pytaniach.

Zdający zauważyli, że dużą część egzaminu stanowiły zagadnienia związane z normami oraz pytania dotyczące skrótów komputerowej i podstaw sieci komputerowych. Warto więc poświęcić więcej czasu na powtórzenie właśnie tych tematów. Uczniowie podkreślali również znaczenie przygotowania teoretycznego. Ich zdaniem teoria była stosunkowo prosta dla osób, które regularnie się uczyły i systematycznie powtarzały materiał.

Pozytywnie oceniono także część praktyczną egzaminu. Zdający zgodnie twierdzą, że osoby aktywne uczestniczące w zajęciach praktycznych nie powinny mieć większych problemów z wykonaniem zadań. Szczególną uwagę warto zwrócić na tworzenie plików wsadowych, ponieważ tego typu umiejętności mogą pojawić się podczas egzaminu.

Jedną z najczęstiej powtarzanych rad było również samodzielne zapoznanie się z interfejsem urzą-

dzeń sieciowych. Nawet krótkie przećwiczenie dostępnych funkcji i ustawień pozwala później sprawniej odnaleźć się podczas wykonywania zadań praktycznych.

ELM.06. Liczy się logika i opanowanie

Do egzaminu ELM.06 przystąpili między innymi uczniowie klasy 4GM. Marek Wedel przyznaje, że czuł się dobrze przygotowany. – Pytania dotyczyły przede wszystkim programowania w języku LAD oraz układów pneumatycznych – relacjonuje.

Największą trudność sprawiło różnicowanie niektórych elementów elektronicznych. Mimo tego sam egzamin nie należał do szczególnie trudnych. Zdaniem Marka Marka pytań było logicznych i nie wymagało bardzo rozbudowanej wiedzy. Wystarczyła solidna znajomość podstawowych zagadnień.

Jakub Leocha z 4GM również pozytywnie ocenił swój poziom przygotowania. – Sam egzamin nie był stresujący, a napięcie pojawiło się jedynie tuż przed jego rozpoczęciem – opowiada.

Jego najważniejsza rada dla młodszych uczniów jest prosta – nie warto nadmiernie się stresować, ponieważ wiele pytań z wcześniejszych lat regularnie się powtarza. Według niego tegoroczny arkusz zawierał sporo zagadnień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz schematami pneumatycznymi.

Jedynym utrudnieniem okazała się jakość niektórych materiałów graficznych. Zdający zwrócili uwagę, że część zdjęć była bardzo mała, co utrudniało odczytanie szczegółów i prawidłowe zinterpretowanie treści zadania.

Najważniejsze wnioski od zdających

Relacje uczniów pokazują, że niezależnie od kwalifikacji egzaminacyjnej najważniejsze jest systematyczne przygotowanie. Regularne rozwiązywanie arkuszy egzaminacyjnych, dokładne powtarzanie materiału teoretycznego oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych znacząco zwiększają szanse na sukces.

Wielu uczniów podkreśla również, że największym przeciwnikiem okazuje się stres. Jednak po rozpoczęciu egzaminu większość obaw szybko znika, a zadania okazują się mniej skomplikowane, niż początkowo się wydawało.

Doświadczenia tegorocznych zdających pokazują, że zarówno INF.02, INF.03, jak i ELM.06 są egzaminami wymagającymi odpowiedniego przygotowania, ale jednocześnie w pełni osiągalnymi dla osób, które systematycznie pracowały przez cały okres nauki. Najważniejsza rada, którą przekazują młodszym kolegom i koleżankom, jest bardzo prosta – warto ćwiczyć, powtarzać materiał i nie pozwolić, aby stres przejął kontrolę. ●

Warto ćwiczyć,
powtarzać materiał
i nie pozwolić, aby stres
przejął kontrolę

Aleksandra Piontek,LAUREATKA KONKURSU
O STYPENDIUM IMIENIA
ALEKSANDRY LEWIŃSKIEJ

Śląsk nie mówi głośno. Mówi półsłówkami, między haustem kawy a oddechem po papierosie. Mój ojciec spod Rybnika również nie mówił wiele, ale kiedy milczał, wiedziałam, że myśli o domu.

A kiedy już mówi, to powtarza, że jego pokolenie miało prościej – praca, dom, niedziela w kościele. Dla mnie to raczej monotonia niż ciekawy plan na życie. On nie rozumie, po co się tyle zastanawiać. Ja nie rozumiem, jak można żyć bez pytań. Spotykamy się gdzieś pośrodku – przy stole, między jego gwarą a moim milczeniem.

GDZIEŚ POD RYBNIKIEM W LATACH 1989-1996 – RODZINA P.

– Uwarzyłam wam franfuterki. Stowejcie, bo do kościoła zaroz trza bydzie iś, synki!

Jak co niedziela cała rodzina szła na poranną mszę do kościoła. Matka wstawiała pierwsza i przygotowywała śniadanie dla męża i dzieci. Tradycyjna rola kobiety w gospodarstwie domowym. Po mszy wracali do domu. Mąż, po całym tygodniu pracy, zasiadał w salonie, a żona przystępowała do gotowania. Zapach tłustego rosołu na świeżej kurze i włoszczyźnie kojarzył się z niedzielnym południem. Bulgot wody gotującej się na makaronie. Cienkie nitki do rosołu, stąd też nazwa „zupa z nudlami”, tę potrawę dzieci wręcz uwielbiały. Na drewnianej desce w mące leżały ukulane gumiklejzy, czekając na kąpiel we wrzątku. Gdy czerwona kapusta była w półmisku, tłuczek do mięsa szedł w ruch. Stukot tłuczka rozklepującego mięso wołowe na desce roznosił się po całym domu. Mąż w tym czasie podglądał radio w salonie, w którym leciało jego hanys-disco.

Wybijała godzina dwunasta. Gdy zadzwonił „Anioł Pański” w kościele, przy stole zasiadała cała rodzina – ojciec, matka, trójka synów i córka. Talerze z gorącą zupą parowały, a z kuchni unosił się zapach smażonych rolad.

– Ale żeś dobro zupa uwarzyłaś. To je boskie! Te nudle to mosz gryfne – mówi mąż przy obiedzie.

– A dziynki ci, chopie. Ciesza sie, że ci smakuje moje warzenie – odpowiada uśmiechnięta żona.

Córka pomaga matce sprzątać ze stołu – ruchy mają wprawne, codzienne, jakby idealnie wpasowane w rytym domowych obowiązków. Tymczasem w pokoju obok męska część rodziny szykuje się do wyjścia. W powietrzu czuć lekkie napięcie i ekscytację – dziś ważny dzień. Środek sezonu żużlowego, a na torze spotkają się WTS Wrocław i ROW Rybnik.

Po krótkim pożegnaniu – kilka słów, uśmiech, trzask drzewi – cała czwórka wsiada do białego malucha. Silnik warczy znajomo, ociężałe, ale rusza na stadion. Tam dziś będzie się działo.

Tłumy ludzi przed bramkami, ale bilety już kupione. Chłopaki niecierpliwą przed wejściem, a ojciec skupiony czeka cierpliwie. W dłoniach trzyma ołówki i tabele biegowe. Nareszcie ich kolej. Wchodzą do swojego sektora, gdzie zawsze siedzą. Idealny widok na linię startową. Wielkie traktory wjeżdżają na tor, nawadniają i grabią podłoże, aby przygotować idealne warunki do jazdy. Najmłodszy z synów patrzy na to zafascynowany.

Nareszcie – zaczyna się to, na co wszyscy czekali. Stadion wypełnia się pomrukiem oczekiwania, który z każdą sekundą rośnie, aż w końcu przeradza się w jeden,

potężny warkot. Na tor wyjeżdża czterech żużlowców. Dwóch w barwach gospodarzy – jeden w czerwonym, drugi w niebieskim kasku. Naprzeciw nim dwójka gości: żółty i biały kask.

Silniki ryczą coraz głośniejsze, dźwięk odbija się od trybun, niesie się po całym stadionie. W powietrzu czuć zapach spalonego metanolu i świeżej ziemi. Każdy z zawodników skupiony, pochylony nad maszyną, czeka na moment, w którym taśma pójdzie w górę.

Emocje sięgają zenitu – kibice wstają z miejsc, flagi falują, a z głośników dobiega dźwięk fanfar. W tłumie słychać okrzyki, gwizdy, pojedyncze bębny nadają rytm oczekiwaniu. Na tor wchodzi piękne, młode kobiety w dopasowanych strojach z logo sponsorów. Ich obecność jest jak krótki oddech w tym napięciu – przedsmak widowiska, które za chwilę eksploduje. Ustawiają się przy linii startu, unoszą tablice z numerami biegu. Stadion milknie na moment. Potem znów – huk silników, błysk kasków, drżenie powietrza. Zaraz ruszą.

Biała taśma idzie ku górze. Zawodnicy ruszyli, rozpylając za sobą pył rozpylonego żuźla. Kibice krzyczą. Czerwony w ostatniej chwili wymija żółtego – wynik 4:2 dla gospodarzy.

Ojciec zadowolony wpisuje wynik do tabeli – synowie powtarzają ruch ojca – i tak to wygląda przez 15 rund...

– ROW... ROW... ROW Rybnik!

– No to co, synki? Jadymy do chałupy, zanim tłumy ludzi zaczną odjeżdżać – i wszyscy ruszają w stronę wyjścia.

Wracają do domu w ciszy. Nagle, po wielkich emocjach na meczu, poczuli zmęczenie, ale i satysfakcję. W radiu lekko przygrywało Lady Pank, a za oknem słońce przybierało ogniste barwy, struny ostatnich promieni przebiegały pomiędzy familokami. Dzieci na tylnych siedzeniach zapadały w sen, a ojciec skupiał się na drodze, będąc myślami już przy poniedziałku i pracy. Śląsk nie mówi głośno. Milczy, ale w tym milczeniu jest wszystko – praca, zmęczenie, rodzinna lojalność. Wtedy jeszcze tego nie rozumiałam.

GDZIEŚ POD RYBNIKIEM, W DOMU RODZINNYM – 2005 ROK

Oczami przyszłej żony

Wywiózł mnie na wieś. Mineliśmy jeden kościół, parę gospodarstw i nagle z asfaltu wjechaliśmy w błoto. Polna droga prowadziła między dwoma polami – po lewej pszenica, po prawej kartofle, które ktoś dopiero co okopał. Na skrzyżowaniu dróg stała kapliczka z figurką Maryi, ubranej w niebieską sukienkę, a poniżej niej sztuczne kwiaty w słoku po ogórkach. Wokół nic – tylko pola i trzy domy w oddali. Jeden z nich pewnie jego.

Zatrzymaliśmy się przy bramie z kutego metalu. Dom był duży, niedbale otynkowany, z anteną satelitarną na dachu i pelargoniami w oknie. Z ganku zeszła kobieta w fartuchu i w klapkach. Zanim zdążyłam wysiąść, on już krzyczał: – Mam! Patrz, przywiozlech ci kogoś!

Nie wiedziałam, czy mam się uśmiechać, czy raczej udawać, że mnie tu nie ma.

– To ten dom? – spytałam speszona.

– Ja, to tutaj mieszkam – powiedział spokojnie, jakby to było oczywiste.

Mieszkam na Śląsku od urodzenia, ale moi rodzice są przyjezdni. Mama z gór, tata z Mazur. Mówią, że Śląsk to ich dom, ale jak byłam mała, to w niedzielę w kuchni pachniało nie roladą, tylko pierogami. Na podwórku wszyscy mówili po swojemu – trochę po śląsku, trochę po warszawsku, trochę po prostu po blokowemu. Nasze bloki były jak mikroskopijna Polska – zlepione z ludzi, którzy przyjechali tu za robotą i lepszym życiem.

• **Kościół Matki Boskiej Bolesnej w Rybniku**

FOT. DOMINIK GAJDA /
AGENCJA WYBORCZA.PL

Reportaż

Mój ojciec Hanys

W antryju, na byfyju, stoi szolka tyju.

Zgodziłam się pojechać na urodziny jego mamy, żeby w końcu poznać „prawdziwą rodzinę ze Śląska”. Ale nie spodziewałam się, że wywiezie mnie na takie odludzie.

Wysiadłam z auta i poczułam zapach ziemi – takiej, co jeszcze pamięta końskie kopyta i gnój. W powietrzu wisiała cisza, przerywana tylko gdzieniegdzie szczekaniem psa. Z domu dobiegł zapach smażonej cebuli i czegoś tłustego.

– Wejdiesz? – spytał. – Chętnie – skłamałam.

W środku było ciepło i trochę duszno. Na ścianach wisiały święte obrazy i zdjęcia dzieci w pierwszokomunijnych strojach. W rogu – kredens z serwetką i figurką aniołka, a na stole misa z modrą kapustą. Jego matka witała mnie uściskiem – mocnym i szybkim, jakby chciała mnie przytrzymać, zanim ucieknę.

– Siodejcie! Zaraz podom jedzynie – powiedziała, poprawiając fartuch.

Mój chłopak usiadł obok ojca, który w milczeniu nalewał sobie piwo do kufła z napisem „ROW Rybnik”. Z radia leciał śląski szlagier. Siedziałam sztywno, próbując nie dotknąć koronkowych obrusów.

– To ta twoja dziewczyna z miasta? – spytała babcia z końca stołu. – Ja, ta – odpowiedział z dumą, ale i lekkim rozbawieniem.

Śmiały się. Ja też się uśmiechnęłam, choć właściwie nie wiedziałam dlaczego. Czu-

łam, że jestem na egzaminie – nie z matematyki ani z inżynierii, tylko z bycia „swoją”.

Po czasie zjechała się cała jego rodzina – wujkowie, ciotki, kuzyni. Wszyscy zasiedli do długiego stołu, który ciągnął się z jadalni aż do salonu. Obok telewizora z Matką Boską z Lourdes i kryształową popielniczką kończył się obrus, który już nie mieścił się na stole.

Mnóstwo dań – normalnie szwedzki stół, tylko w wersji śląskiej. Kielbasy swojskie, talerze mięsa: salceson, karczek, boczek, szynka – wszystko własnej roboty. Pieczywo, sery, ciasta pani gospodyni – pachniało drożdżami i masłem. W moim domu zawsze była sałatka jarzynowa i talerz wędliny z marketu, więc na początku nie wiedziałam, czy to jedzenie się je, czy raczej kontempluje.

Wszystko to patrzyło na mnie łapczywie – jakby chciało, żebym spróbowała każdego kawałka, jakbym tak miała zdać jakiś egzamin z „bycia swoją”.

Kiedy w końcu wszyscy usiedli, zaczęło się gwarne święto rozmów. Dźwięki mieszały się z zapachem smażonego tłuszczu i stukotem sztućców.

– Wiedzioleś, że cera od Adolfa się żyć bydzie we wrześniu? – zagadał jeden z jego wujków do ojca. – Niy godej! Z tym synkiem od masorza? – odpowiedział ojciec, aż łyżka mu zawisła w połowie drogi

do talerza. – Ja! Nie ciulom cię tera! – dodał wujek z dumą, jakby sam załatwił ten ślub. Wszyscy się roześmiali. Ja – nie.

Pierwsze, o czym pomyślałam, to to, że mówią o cerze – o skórze, że może dziewczyna miała problemy dermatologiczne i w końcu „się żeni”. Potem usłyszałam coś o masorzu i przez chwilę byłam przekonana, że chodzi o masażystę. Dopiero po chwili, gdy chłopak szepnął mi do ucha: – Cera to córka, a masorz to rzeźnik – zrozumiałam, że znalazłam się w zupełnie innym świecie językowym.

Z każdym kolejnym zdaniem czułam, że moje „blokowe” wychowanie, mój neutralny polski i wszystko, co znam, rozplywa się jak masło na gorącym chlebie. Tu każdy znał każdego, każde imię miało historię, a każda historia – anegdotę. Kiedy ktoś mówił o „Adolfie z dołu”, wszyscy wiedzieli, o kogo chodzi. Kiedy padło „ten, co się kiedyś przewrócił na rowerze koło sklepu”, wszyscy zanieśli się od śmiechu.

A ja tylko się uśmiechałam – w rytm śmiechu innych, z opóźnieniem, jak echo. – Tyś z miasta, niy? – zapytała mnie jedna z ciotek, kiedy odkładałam widelec. – Tak, z Knurowa. – To ty tam z tych bloków? – zabrzmiało jakby nieco prześmiewczo. – No, z bloków. – Aaa, to teraz cie rozumiem. Bo wy tam wszystko po sklepie kupujecie, niy? Kiwnęłam głową, nie wiedząc, czy to był zarzut, czy stwierdzenie faktu. Chłopak uśmiechał się z końca stołu. Było mu trochę głupio, ale nic nie mówił. Na Śląsku się nie tłumaczy.

20 LAT PÓŹNIEJ

Kiedy zaczęliśmy się spotykać na studiach, nikt z nas nie myślał o tym, że światy mogą się nie skleić. On – z małej wsi pod Rybnikiem, wychowany w porządku i milczeniu, z ojcem, który codziennie o szóstej rano pił kawę przy radiu i matką, która w niedzielę piekła rolady. Ja – z bloków, gdzie nikt nie znał sąsiadów po nazwisku, a niedziela znaczyła zakupy w Auchanie.

Ślub był dla mnie jak sen, który ktoś wy-myślił zamiast mnie. Jego rodzina przyjęła to z uśmiechem, ale między wierszami dało się słyszeć: „No, żyni się nasz chop z gorolką...” Niby gratulacje, niby życzenia szcze-

ścia, ale czułam, że za każdym „powodzenia” stoi: ciekawe, jak długo wytrzyma.

Pamiętam dzień wesela. On w garniturze szytym na miarę za ostatnie pieniądze z wypłaty, ja w sukni, z powodu której gło-dowałam ostatni miesiąc. W remizie grała kapela – akordeon, saksofon i głos, który śpiewał, że „miłość niy pyto, miłość bierze”. Pod sufitem wisiały serpentyny, a pod stołem stały butelki po wódce. Przy pierwszym tańcu wszyscy bili brawo, ale kiedy przyszło do oczepin, ktoś zawołał półżartem: – No, tera nasz chop z gorolką, to bydzie mieć komu prac i gotować! Śmiech. Długie, przeciągłe „hahaha”. Ja też się zaśmia-łam, choć w środku zrobiło mi się zimno.

Po dwudziestu latach nadal nie czuję się „swoja” – nie dlatego, że ktoś mi to wypomi-na. Po prostu... tu wszystko ma zapach wspomnień, których nie mam. Każdy zna kogoś „od kogoś”, każdy pamięta, kto był „tym od masorza” albo „tym, co na żuźlu złamał nogę w dziewięćdziesiątym trzecim” – ja pamiętałam tylko, że wtedy chodziłam do szkoły i nie miałam pojęcia, gdzie leży ten Rybnik.

Nauczyłam się robić rolady, lepić gumiklejzy, nawet godać trochę po śląsku, ale jak powiem „kaj” – to wszyscy słyszą, że nie moje – jakby to „kaj” miało inną wagę w ustach rodowitej, a inną w moich.

2025 – OD DZIECKA CZUŁAM, ŻE W MOIM DOMU JEST INACZEJ

Był on podzielony. Przykład? Święta.

Wigilię spędzamy zawsze w naszym domu z babcią w Małopolsce. To prawdziwa mieszanka kultur – trochę jakby Kraków spotkał Katowice na wspólnym oplatku i nie do końca wiedział, kto ma pierwszy mówić „Zdrowie!”. Babcia na dole w kuchni gotuje barszcz, lepi pierogi i uszka. A tata? Tłucze konopie na tradycyjną zupę. Brzmi podejrzenie? Spokojnie – u nas po tej zupie nikt nie ma wizji, najwyżej lekką zadumę nad losem narodu.

Przepis: Konopie oplukać, a następnie namoczyć na noc. Rano gotować w tej samej wodzie przez 20 minut, potem wodę odlać. Gotować konopie ponownie, a następnie odwar zlać do garnka. Konopie zalać i znów gotować około 20 minut. Powtórzyć 2–3 razy... (Czyli: proces dłuższy niż przygotowanie prezentów przez Mikołaja, ale bez elfów).

Całą Wigilię słyszać, jak ojciec walczy z ubijaniem ziaren. To taki nasz rodzinny soundtrack świąt – stuk, stuk, stuk, a w tle babcia krzyczy, żeby uważał, bo znówu coś roztrzaska. A gdy w końcu zasiadamy do stołu, zamiast dwunastu potraw mamy ich piętnaście. Jakby nikt nie chciał się przyznać, że to już koniec gotowania.

Potem jest moczka – taki śląski „kompot”, choć tak naprawdę to coś o wiele gęstszego i cięższego. Gdyby tradycje miały gęstość, moczka byłaby betonem. Ale dobrym, aromatycznym betonem z bakaliarni.

Przepis: Nagotować kompotu ze śliwek suszonych i owocowego żyszu. Namoczyć piernik w tym kompocie, żeby nie przywierał do dna – trzeba ciągle mieszać (czyli sport świąteczny, poziom średniozaawansowany). Dodać bakalie, cukier do smaku, trochę masła. Można dodać sok z cytryny – jeśli ktoś lubi czuć, że żyje.

Kiedy w Boże Narodzenie jedziemy na Śląsk do dziadków, stół wygląda zupełnie inaczej. Nie znajdzie się tam pierogów ani barszczu. Za to będzie konopiotka, moczka i makówki – śląska święta trójca, której nie rusz nawet łyżką bez błogosławieństwa babci.

● ● ●

Pamiętam, jak w pierwszej klasie była tradycja dawania tyty – takiej tuby z cukier-

kami na rozpoczęcie szkoły. Ja też taką dostałam, bo mój ojciec – konserwatysta i tradycjonalista – bardzo się na to uparł. Nie miałam nic przeciwko jako dzieciak, ale mieszkamy w Małopolsce... a tu takiej tradycji nie ma. Dlatego dostałam swoją tytę w samochodzie, żeby inne dzieci nie widziały. Czułam się trochę jak agentka specjalna – tylko zamiast tajnych dokumentów miałam landrynki.

Wiele razy widziałam, że mojego ojca traktowano gorzej. Pamiętam, jak kiedyś w sklepie kasjerka nie mogła go zrozumieć i powiedziała mu, żeby się „poprawnej polszczyzny nauczył”. Wtedy pierwszy raz pomyślałam, że język potrafi być jak zupa – niby ten sam skład, a jednak każdy gotuje po swojemu.

Z biegiem lat coraz wyraźniej widziałam, jak bardzo te dwa światy się różnią – i jak mocno oba we mnie siedzą. W domu mówiło się po polsku, ale w święta w domu taty z ust rodziny wyrwały się słowa, których nie znalazłam w podręczników. Niektóre brzmiały twardo jak śląski węgiel, inne miętko jak małopolskie „się”. I choć czasem myślałam, że jedno wyklucza drugie – dziś wiem, że właśnie z tego powstałam ja.

Czasem coś „szło na szranki”, czasem coś było „fest dobre”, a czasem po prostu „niy szło”. Dla mamy to brzmiało obco, dla mnie – jak muzyka, której znaczenia długo musiałam się uczyć. W związku z tym w naszym domu powstawał swoisty miks – tata łączył polszczyznę z gwara, a pozostali domownicy go rozumieli, choć sami nie posługiwaliśmy się śląską godką. Wszystko było powodem tego, że po przeprowadzeniu się w Beskidy musiał on tej polszczyzny się nauczyć, a my naturalnie przez środowisko szkolne również nie używaliśmy tego, co ojciec nas próbował nauczyć.

W szkole nie mówiłam, że tata jest ze Śląska. Nie dlatego, że się wstydziłam. Bardziej dlatego, że nikt by nie zrozumiał. Dla koleżanek Śląsk to były kopalnie, czarne twarze górników i śmieszne słowa z kabaretu. A dla mnie – zapach konopi gotujących się godzinami na kuchence i dźwięk ubijaka uderzającego o metalową miskę.

Z czasem zaczęłam zauważać, jak tata milknie w towarzystwie. Na rodzinnych imprezach w Małopolsce siedział cicho, uśmiechał się, kiwał głową, ale nie wtrącał się do rozmów. Jakby bał się, że jego słowa znów zabrzmiały inaczej, że ktoś się uśmiechnie pod nosem. Mówił, że „niy ma po co godać, jak ludzie i tak nie słuchają”.

A ja słuchałam. Z każdą jego opowieścią o dzieciństwie, o kopalni, o dziadku, który „robił na grubie”, czułam, że to też jest moja historia – tylko zakurzona, jakby schowana w innym języku.

● ● ●

Niestety, ta unikatowa kultura w Polsce powoli umiera. Z każdym rokiem coraz trudniej zauważyć tradycyjne śląskie rodziny, a gwara przestaje być naturalnym językiem domów, nie jest już przekazywana z pokolenia na pokolenie – zaczyna brzmieć jak echo przeszłości, coraz cichsze i coraz bardziej odległe. A jednak, wśród tej nostalgii i zanikania, pojawia się ktoś, kto potrafi rozniecić na nowo żar śląskiej tradycji. Michał Froehlich, młody chłopak z Wilczew w województwie śląskim, niespodziewanie stał się internetowym fenomenem. W sieci znany jest jako „Pan Babcia” – pseudonim, który od razu intryguje i budzi sympatię.

Jego krótkie filmiki na TikToku osiagają dziś milionowe wyświetlenia, a ich siłą jest szczerość, prostota i autentyczność, których tak bardzo brakuje w świecie wygładzonego, sztucznego kontentu. Michał gotuje tradycyjne śląskie potrawy według przepisów swojej babci – od modrej kapu-

sty po kluski i rolady, a przy tym opowiada rozmaite historie, posługując się prawdziwą, żywą godką śląską. To właśnie dzięki temu jego nagrania są czymś więcej niż tylko kulinarnymi tutorialami: są lekcją historii, kultury i domowego ciepła, którego w śląskich rodzinach kiedyś było pod dostatkiem.

Dziś, będąc organistą w lokalnym kościele, Michał łączy w sobie dwa światy: tradycję, która powoli znika, oraz nowoczesność – szybkie, migające kadry internetu. I właśnie ta nieoczywista kombinacja sprawiła, że jego przekaz trafił do serc internautów w całej Polsce. Dzięki niemu temat śląskiej tradycji wrócił do łask, a gwara – choćby na moment – znów wybrzmiała głośno i dumnie.

Jego popularność eksplodowała szybciej, niż ktokolwiek mógł przewidzieć. Zaledwie w kilka miesięcy od pierwszych nagrań pojawił się w „Dzień Dobry TVN”, a w Gazecie Wyborczej ukazał się artykuł opisujący go jako jedno z najciekawszych współczesnych zjawisk związanych z kulturą regionalną. Michał, znany w sieci jako Pan Babcia, nie tylko gotuje i wspomina, ale przede wszystkim – przywraca pamięć o języku i codzienności, które powoli ulatują jak para znad garnka z wodzionką.

W reportażu na kanale „Czwórka” na YouTube opowiada z rozbijającą szczerością: – U nas się zawsze godało biegle gwara. Mówić się w ogóle nie mówiło. Szczerze wam powiem – musza wam się do tego przyznać: jo nie umia mówić... bo potem wychodzą takie dziwne połączenia. Na przykład – szoł żech kiedyś po schodach i storolch się mówić. No i powiedziałem: „Musza się chwycić tego galyndra”, nie? A galynder to je poręcz, nie? No i jo musza godoć cały czas, bo potem wyłazi takie dziwne rzeczy – połączenia.

Jego śmiech po tych słowach jest równie zaraźliwy jak nostalgia, którą wywołują. Widać w nim chłopaka, który wyrósł w świecie, gdzie gwara była naturalna jak zapach niedzielного rosolu, a jednocześnie młodego twórcę, który czuje odpowiedzialność, by tego świata nie pozwolić zapomnieć. Autentyczny, prostolinijny, nieudawany – właśnie taki Pan Babcia podbił serca widzów w całej Polsce i sprawił, że śląskie słowa znów brzmią dumnie, głośno i z uśmiechem.

● ● ●

Kiedy dorosłam, zaczęłam wracać do tych słów, do tych smaków i dźwięków – do tyty, którą dostałam po kryjomu w samochodzie, żeby nikt się nie śmiał. Do tego cichego wstydu, który z biegiem lat zamienił się w dumę.

Bo dziś wiem, że jestem trochę stąd i trochę stamtąd. Z Małopolski, gdzie na Wigilię pachnie barszczem i uszkami, i ze Śląska, gdzie z garnka paruje konopiotka, a w kuchni słyszać „niy godoj, ino jedz”.

Długo myślałam, że muszę wybrać, kim jestem. Ale nie muszę. Mogę być jednym i drugim – trochę z miasta, trochę ze wsi, trochę z południa i trochę ze Śląska. Bo tak właśnie pachnie mój dom – mieszanką dwóch światów, które czasem się kłócą, ale zawsze siadają przy jednym stole. ●

Aleksandra Piontek z Budzowa w województwie małopolskim została laureatką konkursu o stypendium imienia Aleksandry Lewińskiej w Bydgoszczy. Komisja stypendialna przyznała także dwa równorzędne wyróżnienia. Jedno z nich zdobyła praca uczącego się w Toruniu Patryka Sudzika „Bilet do lepszego świata. O niewidzialnych granicach w polskiej szkole”, drugie – tekst Emilii Iwaniec z Bydgoszczy za tekst „Czy śmieją się ze mnie, czy ze mną?”.

**Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
Budoprzem Spółka z o.o. w upadłości****OGŁASZA PRZETARG OFERTOWY NA SPRZEDAŻ:**

Udziału w wysokości 7/13 części w prawie własności nieruchomości lokalowej, składającej się z lokalu niemieszkalnego – hali garażowej nr 001 o powierzchni użytkowej 185,20 m² w budynku przy ul. 1 Maja 6 w Olsztynie, woj. warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL10/00152951/4 (poz. 125 spisu inwentarza), z własnością którego to lokalu niemieszkalnego – hali garażowej związany jest udział 1852/12786 w częściach wspólnych budynku i urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokalu oraz w prawie własności gruntu (działki nr 119/3 w obrębie 63 m. Olsztyn ujawnionej w KW nr OL10/00076329/8) za cenę nie niższą niż 80% wartości jej oszacowania, tj. kwotę **235 200 zł**.

Składanie ofert:

Pismenne oferty w języku polskim należy składać w zaklejonych kopertach w Kancelarii Notarialnej Ślusarczyk Notariusze Spółka Partnerska w Olsztynie (10-533), ul. Plac Konsulatu Polskiego 6 lok. 1 z dopiskiem „**UDZIAŁ W HALI GARAŻOWEJ W OLSZTYNIE – NIE OTWIERAĆ**” w dniach i terminach jej urzędowania, nie później niż do dnia 17 lipca 2026 roku do godz. 14.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 lipca 2026 roku o godz. 12.30. O wyniku Syndyk powiadomi telefonicznie lub e-mailem.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- dokładne dane oferenta (imię, nazwisko, adres, PESEL, a w przypadku podmiotów gospodarczych – nazwa, siedziba, NIP, REGON, numer KRS),
- oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości oraz z warunkami niniejszego Regulaminu i ich akceptacji bez zastrzeżeń,
- proponowaną cenę nabycia, nie niższą niż cena wywoławcza, podaną liczbowo i słownie,
- dowód wpłaty wadium w wysokości 29 400 złotych, które należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości prowadzony w Erste Bank Polska S.A. oddział Olsztyn nr 42 1090 2718 0000 0001 4390 1766 najpóźniej w ostatnim dniu terminu składania ofert (za datę wpłaty uznaje się datę uznania rachunku bankowego masy upadłości),
- w przypadku osób prawnych – aktualny odpis z właściwego rejestru,
- w przypadku osób fizycznych pozostających w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej – pismną zgodę małżonka na nabycie nieruchomości,
- wszelkie wymagane prawem zgody (w tym korporacyjne) i zezwolenia,
- numer rachunku bankowego do zwrotu wadium,
- czytelny podpis oferenta lub osób upoważnionych do jego reprezentacji.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje syndyk.

Cena zostanie przez Syndyka powiększona na fakturze o ewentualny podatek VAT.

Zapłata całej ceny nastąpi przed podpisaniem umowy sprzedaży na podany powyżej rachunek bankowy masy upadłości.

Nabywca pokryje wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w tym opłaty notarialne, sądowe oraz podatki i opłaty związane z nabyciem w/w nieruchomości.

Syndyk zastrzega sobie prawo:

- 1) zarządzenia ustnej aukcji (licytacji) do wyłonienia nabywcy – w przypadku, gdy różnica między pierwszą a drugą ofertą będzie wynosić mniej niż 1% wartości nieruchomości (2 940 złotych),
- 2) zmiany warunków pismnego konkursu ofert, odwołania konkursu lub jego unieważnienia na każdym etapie bez podania przyczyny.

Akt notarialny podpisany zostanie w kancelarii notarialnej wskazanej przez syndyka w terminie nie dłuższym niż 90 dni od daty rozstrzygnięcia konkursu lub aukcji.

Dodatkowe informacje, w tym operat oraz regulamin pismnego konkursu ofert, można uzyskać, pisząc na adres poczty elektronicznej [syndyk\[at\]verba-legis.eu](mailto:syndyk[at]verba-legis.eu) lub pod numerem telefonu 667-101-617.

Olsztyn/34440887

**Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
Budoprzem Spółka z o.o. w upadłości****OGŁASZA PRZETARG OFERTOWY NA SPRZEDAŻ:**

Nieruchomości lokalowej o funkcji niemieszkalnej, składającej się z lokalu użytkowego nr 1 o powierzchni użytkowej nr 162,40 m², położonej przy ul. 1 Maja 6 w Olsztynie, woj. warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL10/00160281/5 (poz. 127 spisu inwentarza), z którą związany jest udział 1624/12786 w częściach wspólnych budynku i urządzeń oraz w prawie własności gruntu (działki nr 119/3 w obrębie 63 m. Olsztyn ujawnionej w KW nr OL10/00076329/8) za cenę nie niższą niż 80% wartości jej oszacowania, tj. kwotę **982 400 zł**.

Składanie ofert:

Pismenne oferty w języku polskim należy składać w zaklejonych kopertach w Kancelarii Notarialnej Ślusarczyk Notariusze Spółka Partnerska w Olsztynie (10-533), ul. Plac Konsulatu Polskiego 6 lok. 1 z dopiskiem „**LOKAL 1 MAJA 6 OLSZTYN – NIE OTWIERAĆ**” w dniach i terminach jej urzędowania, nie później niż do dnia 17 lipca 2026 roku do godz. 14.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 lipca 2026 roku o godz. 12.20. O wyniku Syndyk powiadomi telefonicznie lub e-mailem.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- dokładne dane oferenta (imię, nazwisko, adres, PESEL, a w przypadku podmiotów gospodarczych – nazwa, siedziba, NIP, REGON, numer KRS),
- oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości oraz z warunkami niniejszego Regulaminu i ich akceptacji bez zastrzeżeń,
- proponowaną cenę nabycia, nie niższą niż cena wywoławcza, podaną liczbowo i słownie,
- dowód wpłaty wadium w wysokości 122 800 złotych, które należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości prowadzony w Erste Bank Polska S.A. oddział Olsztyn nr 42 1090 2718 0000 0001 4390 1766 najpóźniej w ostatnim dniu terminu składania ofert (za datę wpłaty uznaje się datę uznania rachunku bankowego masy upadłości),
- w przypadku osób prawnych – aktualny odpis z właściwego rejestru,
- w przypadku osób fizycznych pozostających w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej – pismną zgodę małżonka na nabycie nieruchomości,
- wszelkie wymagane prawem zgody (w tym korporacyjne) i zezwolenia,
- numer rachunku bankowego do zwrotu wadium,
- czytelny podpis oferenta lub osób upoważnionych do jego reprezentacji.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje syndyk.

Cena zostanie przez Syndyka powiększona na fakturze o ewentualny podatek VAT.

Zapłata całej ceny nastąpi przed podpisaniem umowy sprzedaży na podany powyżej rachunek bankowy masy upadłości.

Nabywca pokryje wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w tym opłaty notarialne, sądowe oraz podatki i opłaty związane z nabyciem w/w nieruchomości.

Syndyk zastrzega sobie prawo:

- 1) zarządzenia ustnej aukcji (licytacji) do wyłonienia nabywcy – w przypadku, gdy różnica między pierwszą a drugą ofertą będzie wynosić mniej niż 1% wartości nieruchomości (12 280 złotych),
- 2) zmiany warunków pismnego konkursu ofert, odwołania konkursu lub jego unieważnienia na każdym etapie bez podania przyczyny.

Akt notarialny podpisany zostanie w kancelarii notarialnej wskazanej przez syndyka w terminie nie dłuższym niż 90 dni od daty rozstrzygnięcia konkursu lub aukcji.

Dodatkowe informacje, w tym operat oraz regulamin pismnego konkursu ofert, można uzyskać, pisząc na adres poczty elektronicznej [syndyk\[at\]verba-legis.eu](mailto:syndyk[at]verba-legis.eu) lub pod numerem telefonu 667-101-617.

Olsztyn/34440899

Wójt Gminy Rudka

Działając na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.) Wójt Gminy Rudka ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż zabudowanej nieruchomości gruntowej.
Oznaczenie nieruchomości: numer ewidencyjny 1325/4, obręb 0009 Rudka, miejscowość Rudka, gm. Rudka, KW B11P/00076052/4.
Powierzchnia nieruchomości: 771 m²
Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży na mocy zarządzenia Nr 14/2026 z dnia 24.04.2026 r.
Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 200 000 zł.
Wysokość wadium: 10000 zł.
Przetarg odbędzie się w dniu 29.07.2026 r. o godz. 10.00 w budynku Urzędu Gminy Rudka, ul. Brańska 13, 17-123 Rudka, pok. nr 3.
Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Rudka, a także opublikowane na stronach internetowych: <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-rudka> oraz <https://bip-ugrudka.podlaskie.eu/ogloszenia/>.

Szczegółowe informacje o przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy Rudka, ul. Brańska 13, 17-123 Rudka pok. nr 3 oraz pod numerem telefonu 85 730 58 53.

Białystok/34440911

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje do publicznej wiadomości, że na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Białymstoku www.bip.bialystok.pl został zamieszczony

wykaz nr 33/2026

dotyczący przeznaczenia do zbycia w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiącej własność Gminy Białystok, położonej w Białymstoku, oznaczonej w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębem 11 - Śródmieście numerem 821/4 o pow. 0,1241 ha, na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych oznaczonych w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębem 11 - Śródmieście numerami: 822, 837/2, 837/3, 837/4, 851, 834, 835, 836, 852/1, 852/2 i 852/3. Wykaz został również wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1 na okres 21 dni, tj. **od 23 czerwca 2026 r. do 14 lipca 2026 r.**

Białystok/34440886

**ZAWIADOMIENIE
BURMISTRZA BRODNICY**

Zgodnie z art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o jego ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

podaje do publicznej wiadomości

informację o podjęciu przez Radę Miejską w Brodnicy w dniu 18 czerwca 2026 r. Uchwały Nr XXVI/189/2026 w sprawie Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy.

Z treścią dokumentu wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 42 pkt 2 i podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust 3 w/w ustawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Brodnicy - pokój 112 (w godzinach pracy Urzędu) oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Brodnicy: <https://bip.brodnica.pl/> Zagospodarowanie przestrzenne miasta/Plan ogólny Gminy Miasta Brodnicy.

Burmistrz Brodnicy
Jarosław Radacz

Bydgoszcz-Toruń/34440723

**Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
Budoprzem Spółka z o.o. w upadłości****OGŁASZA PRZETARG OFERTOWY NA SPRZEDAŻ:**

Nieruchomości gruntowej niezabudowanej, składającej się z działki nr 1/345, 1/346, 1/347, 1/348, o łącznej powierzchni fizycznej 0,4296 ha, położonej na osiedlu Nad Jeziorem Długim przy ul. Kuronia, ob. 31 m. Olsztyn, woj. warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL10/00159593/5 (poz. 126 spisu inwentarza) za cenę nie niższą niż 80% wartości jej oszacowania, tj. kwotę **270 400 zł**.

Składanie ofert:

Pismenne oferty w języku polskim należy składać w zaklejonych kopertach w Kancelarii Notarialnej Ślusarczyk Notariusze Spółka Partnerska w Olsztynie (10-533), ul. Plac Konsulatu Polskiego 6 lok. 1 z dopiskiem „**DZIAŁKI OLSZTYN UL. KURONIA – NIE OTWIERAĆ**” w dniach i terminach jej urzędowania, nie później niż do dnia 17 lipca 2026 roku do godz. 14.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 lipca 2026 roku o godz. 12.10. O wyniku Syndyk powiadomi telefonicznie lub e-mailem.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- dokładne dane oferenta (imię, nazwisko, adres, PESEL, a w przypadku podmiotów gospodarczych – nazwa, siedziba, NIP, REGON, numer KRS),
- oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości oraz z warunkami niniejszego Regulaminu i ich akceptacji bez zastrzeżeń,
- proponowaną cenę nabycia, nie niższą niż cena wywoławcza, podaną liczbowo i słownie,
- dowód wpłaty wadium w wysokości 33 800 złotych, które należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości prowadzony w Erste Bank Polska S.A. oddział Olsztyn nr 42 1090 2718 0000 0001 4390 1766 najpóźniej w ostatnim dniu terminu składania ofert (za datę wpłaty uznaje się datę uznania rachunku bankowego masy upadłości),
- w przypadku osób prawnych – aktualny odpis z właściwego rejestru,
- w przypadku osób fizycznych pozostających w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej – pismną zgodę małżonka na nabycie nieruchomości,
- wszelkie wymagane prawem zgody (w tym korporacyjne) i zezwolenia,
- numer rachunku bankowego do zwrotu wadium,
- czytelny podpis oferenta lub osób upoważnionych do jego reprezentacji.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje syndyk.

Cena zostanie powiększona na fakturze przez Syndyka o ewentualny podatek VAT.

Zapłata całej ceny nastąpi przed podpisaniem umowy sprzedaży na podany powyżej rachunek bankowy masy upadłości.

Nabywca pokryje wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w tym opłaty notarialne, sądowe oraz podatki i opłaty związane z nabyciem w/w nieruchomości oraz będzie zobowiązany do objęcia (wejścia w posiadanie) nieruchomości własnym staraniem i na własny koszt.

Syndyk zastrzega sobie prawo:

- 1) zarządzenia ustnej aukcji (licytacji) do wyłonienia nabywcy – w przypadku, gdy różnica między pierwszą a drugą ofertą będzie wynosić mniej niż 1% wartości nieruchomości (3 380 złotych),
- 2) zmiany warunków pismnego konkursu ofert, odwołania konkursu lub jego unieważnienia na każdym etapie bez podania przyczyny.

Akt notarialny podpisany zostanie w kancelarii notarialnej wskazanej przez syndyka w terminie nie dłuższym niż 90 dni od daty rozstrzygnięcia konkursu lub aukcji.

Numer księgi wieczystej widoczny jest na jednym ze zdjęć będących integralną częścią ogłoszenia.

Dodatkowe informacje, w tym operat oraz regulamin pismnego konkursu ofert, można uzyskać, pisząc na adres poczty elektronicznej [syndyk\[at\]verba-legis.eu](mailto:syndyk[at]verba-legis.eu) lub pod numerem telefonu 667-101-617.

Olsztyn/34440893

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 26 czerwca 2026 | Redaktorka prowadząca **Małgorzata Szlachetka**

FOT. WOJCIECH HABDAS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ksiądz Rafał Dudała

Wstydzę się, że tracimy to, co w nas ludzkie

► 4-5

Petycja, która testuje granice przyzwoitości w Lublinie

Wykluczyć z miasta obcokrajowców?

Bielecka-Hołda

Mało było hejtu w Internecie wobec urzędniczek z ratusza Wiktorii Herun, która odważyła się publicznie wyrazić radość z powodu rosnącej liczby afrykańskich studentów, mało było szczucia Krzysztofa Bosaka i Przemysława Czarnka na imigrantów, to jeszcze jest i to – Ruch Narodowy przygotował nienawistną petycję do prezydenta Lublina.

W petycji żąda zwolnienia urzędniczek, zakazu pracy cudzoziemców na ważniejszych stanowiskach w ratuszu, wreszcie końca ułatwień dla zagranicznych studentów.

Czarnek migrantów nie chce

Wszystko zaczęło się od Africa Day Festival, przygotowywanego przez afrykańskich studentów dla mieszkańców Lublina w ostatnich dniach maja. Był to dobry powód dla prawicowych hejterów, żeby przypomnieć styczniową wypowiedź Wiktorii Herun, zastępczyni dyrektora Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin. Herun jest Ukrainką, przez 14 lat koordynowała program „Study in Lublin”, więc sprawy zagranicznych studentów, także z Afryki są jej bliskie. W styczniu z satysfakcją poinformowała, że niektórzy z nich przyjeżdżają do Lublina z rodzinami.

Zareagowali natychmiast politycy z tak zwanej prawicy. Przemysław Czarnek na platformie X napisał: „Lublin ani żadne inne miasto w Polsce nie potrzebuje programu masowego sprowadzania migrantów z Afryki razem z rodzinami”, zarzucając przy tym samorządowi nieprawdziwą informację, że taki program koordynuje.

Krzysztof Bosak, również na platformie X, napisał: „Mieszkańcy Lublina, co z Wami jest nie tak, że wybieracie władze, które zasiedlają Wasze piękne miasto cudzoziemcami?” A poseł Konfederacji Michał Wawer na antenie RMF

stwierdził, że powodem odwołania prezydenta Lublina Krzysztofa Żuka w referendum może być niezadowolenie związane z napływem zagranicznych studentów.

Trzy żądania Ruchu Narodowego

Od krakowskiego referendum minęło trochę czasu, minęło też związane z tym prawicowe wzmożenie, żeby odwoływać kolejnych prezydentów związanych z Koalicją Obywatelską. Ale Konfederacja nie odpuszcza. Nie udało się pewnie odwołać bardzo popularnego w Lublinie Żuka, to odwołajmy choć jego urzędniczkę. Na stronie stopimigrantomwLublinie.pl koordynator akcji zbierania podpisów pod petycją prezes Ruchu Narodowego na Lubelszczyźnie Rafał Mekler zamieścił trzy żądania:

- natychmiastowego odwołania Wiktorii Herun ze stanowiska Zastępcy Dyrektora Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów,
- zawieszenia lub zasadniczego zreformowania programu „Study in Lublin” do czasu przeprowadzenia rzetelnych konsultacji społecznych z mieszkańcami,
- wprowadzenia zasady, że kluczowe stanowiska w administracji samorządowej Lublina zajmować mogą wyłącznie obywatele Rzeczypospolitej Polskiej.

Petycja Ruchu Narodowego to haniebna inicjatywa. Haniebna przez swoją ksenofobię i przez przedstawianie mieszkańców Lublina jako ksenofobów, tak słabo zakorzenionych we własnej kulturze, że zagraża im każda inna

Trzecie żądanie wynika z faktu, że Herun jest Ukrainką.

Ruch Narodowy rzecznikiem demokracji?

Mekler nie poprzestaje na sformułowaniu żądań, on także je wyjaśnia. Jego zdaniem fakt, że niektórzy studenci z Nigerii, Zimbabwe, RPA, Bangladeszu, Indii i ponad 100 innych krajów świata przyjeżdżają z rodzinami, „fundamentalnie zmienia charakter programu: z edukacyjnego w imigracyjny” a przecież „nikt nie pytał mieszkańców Lublina o zgodę na taką transformację ich miasta”.

Zdaniem Meklera Wiktorii Herun „koordynuje inicjatywę, która kształtuje skład demograficzny i społeczny naszego miasta”, a to, że jest obywatelką Ukrainy, budzi „pytania prawne i etyczne dotyczące sprawowania tak istotnych funkcji publicznych przez osobę nieposiadającą polskiego obywatelstwa, bez demokratycznego mandatu mieszkańców”.

Wreszcie Mekler sprzeciwia się „programowemu przekształcaniu Lublina, »miasta o silnej tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej« w centrum masowej imigracji pozaeuropejskiej – bez debaty, bez kontroli i bez zgody wspólnoty lokalnej”. Jego zdaniem ratusz prowadzi politykę niezgodną z wolą i wartościami mieszkańców Lublina.

Dla niektórych różnorodność nie jest wartością

Petycja Ruchu Narodowego to haniebna inicjatywa. Haniebna przez swoją ksenofobię i przez przedstawianie mieszkańców Lublina jako ksenofobów, tak słabo zakorzenionych we własnej kulturze, że zagraża im każda inna. Haniebny jest odrażający stosunek do zagranicznych studentów. Haniebna jest też pogarda wobec ludzi innych kultur, pogarda wobec nie-Polaków.

Ale przerażająca jest również liczba osób, które podpisały tę petycję – zmie-

rza do 20 tysięcy i systematycznie rośnie. Są w Lublinie ludzie, którzy nie widzą wartości w tym, że dla tylu przybyszów, studentów, robotników, czy uchodźców jest to miasto tak atrakcyjne, że tu właśnie chcą realizować swoją czasową aktywność.

Nie jest dla nich wartością różnorodność, jaką wnoszą cudzoziemcy, ich talenty i umiejętności, które dają naszemu miastu – a może tego nie widzą, zaślepieni ksenofobią i nienawiścią dla obcych podsycaną przez polityków.

Wartością dla nich nie jest nawet to, że 8300 zagranicznych studentów ze stu krajów, wśród nich około 2000 z Afryki zostawia w Lublinie prawie 480 milionów zł rocznie, a bez ukraińskich robotników budowlanych i opiekunek starych ludzi nie dalibyśmy sobie rady.

Nie ma co szukać pocieszenia, że może nie wszyscy z tych, którzy podpisali się pod petycją, są mieszkańcami Lublina; wystarczy, że są nimi niektórzy. A jeśli idzie o „silną tożsamość kulturową, historyczną i narodową”, warto jej poszukać na cmentarzu przy Lipowej wśród pochowanych tam katolików, ewangelików czy prawosławnych, którzy budowali lubelską kulturę, naukę czy przemysł. ●

Małgorzata Bielecka-Hołda

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34440722

Słowno Literówka Quizy, Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34440566

14-15-16.08

olsztyn
green
festival

NA WARMII I MAZURACH

VITO BAMBINO

KACPERCZYK

KAYAH

PEZET

ARTUR ROJEK

SISTARS

SOKÓŁ

GRZEGORZ TURNAU

ZAŁEWSKI

BASS ASTRAL

HUBERT.

IGO

RALPH KAMINSKI

KASIA LINS

JOHN PORTER

KASIA SIENKIEWICZ

MERY SPOLSKY

VOO VOO

MISIA FURTAK · HELA · BARTEK KRÓLIK · OFELIA · PRZEBIŚNIEGI · RUNFORREST

SONBIRD · THE CASSINO · ZABŁOCKI/MOZIL · PIOTR ZIOŁA

3 SCENY, 30 KONCERTÓW, TEATRY I STAND-UPY NAD JEZIOREM UKIEL

POCZUJ LATO! ☺

ORGANIZATOR:

WSPÓŁORGANIZATOR:

PARTNER GŁÓWNY:

PARTNER STRATEGICZNY:

SPONSORZY STRATEGICZNI:

PARTNER TECHNOLOGICZNY:

PARTNER EKO:

PATRONI MEDIALNI:

PARTNERZY EDUKACYJNI:

PARTNER TEREN:

SPONSORZY:

**Ariel lub
Lenor
do prania**
różne rodzaje
1 pranie = 0,27/
0,22/0,20 €
opak. na
60/72/80 prań

PROMOCJA

15⁹⁹

**Chipsy
Crunchips**
różne rodzaje
1 kg = 11,37 €
n.c. = 2,29 €
opak. 175 g

PROMOCJA

1⁹⁹

Sosy Heinz
różne rodzaje
1 l = 6,77 €
n.c. = 2,29 €
opak. 220 ml

PROMOCJA

1⁴⁹

Oferta obowiązuje od 29.06 do 04.07.2026 lub do wyczerpania zapasów.

**fit płyn
do naczyń**
różne rodzaje
1 l = 2,38/1,98 €
opakowanie
500/600 ml

PROMOCJA

1¹⁹

**Kawa
Dallmayr
Prodomo**
różne rodzaje
1 kg = 14,98 €
n.c. = 10,49 €
opak. 500 g

PROMOCJA

7⁴⁹

**Kinder czekoladki
lub Duplo**
różne rodzaje
1 kg = 12,20/
10,57/10,09 €
n.c. = 3,29 €
opakowanie
182/210/220 g

PROMOCJA

2²²

Żelki Haribo
różne rodzaje
1 kg = 5,27/
4,94/4,51 €
n.c. = 1,19 €
opakowanie
150/160/175 g

PROMOCJA

0⁷⁹

**Giotto lub
Raffaello**
różne rodzaje
1 kg = 19,93/
19,42 €
opak. 150/154,8 g

PROMOCJA

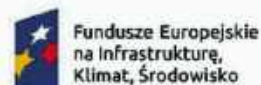
2⁹⁹

Wszystkie ceny w euro, n.c. = najniższa cena z ostatnich 30 dni.

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Szczecin/34437313

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ponad 44 mln zł na rewitalizację Starego Młyna w Chełmie

Miasto Chełm realizuje jedną z największych inwestycji kulturalnych ostatnich lat. Dzięki wsparciu funduszy europejskich dawny młyn zostanie przekształcony w nowoczesne Centrum Kultury Stary Młyn.

Europejskie wsparcie dla ważnej inwestycji

Projekt pn. „Centrum Kultury Stary Młyn – adaptacja budynku dawnego młyna w Chełmie na potrzeby działalności kulturalnej” otrzymał dofinansowanie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027. Przedsięwzięcie realizowane jest w działaniu FENX.07.01 „Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej”, w ramach priorytetu FENX.07 Kultura.

Łączna wartość projektu wynosi 44 442 530,84 zł, natomiast dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej sięga 28 398 823,98 zł. Zakończenie realizacji inwestycji przewidziano na 2028 rok.

Nowe możliwości dla kultury i edukacji

Zakres przedsięwzięcia obejmuje kompleksową adaptację historycznego budynku dawnego młyna.

Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb współczesnej działalności kulturalnej i edukacyjnej. Dzięki inwestycji miasto zyska nową przestrzeń do organizacji wydarzeń artystycznych, działań edukacyjnych oraz inicjatyw społecznych.

W budynku powstanie wielofunkcyjna sala widowiskowa wyposażona w nowoczesne rozwiązania techniczne i multimedialne. Pozwoli ona na organizację przedstawień repertuarowych Teatru Ziemi Chełmskiej, koncertów, spotkań oraz występów lokalnych grup artystycznych.

Projekt przewiduje również stworzenie nowych przestrzeni wystawienniczych dla Muzeum Ziemi Chełmskiej. Dzięki temu instytucja będzie mogła rozwijać działalność edukacyjną i prezentować mieszkańcom szerszą ofertę ekspozycyjną.

Przestrzeń dostępna dla wszystkich

W zrewitalizowanym obiekcie znajdą się także sale przeznaczone do prowadzenia warsztatów teatralnych, muzycznych i plastycznych. Oferta będzie kierowana do dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami.

Istotnym elementem projektu jest zapewnienie pełnej dostępności architektonicznej, cyfrowej i in-

formacyjnej. Inwestycja realizowana będzie zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, co pozwoli korzystać z nowej infrastruktury wszystkim mieszkańcom.

Przedsięwzięcie zakłada również rozwój współpracy międzynarodowej, w tym partnerstwo z instytucją z Uteny na Litwie. Realizacji projektu towarzyszyć będą działania informacyjne i promocyjne, obejmujące między innymi uruchomienie strony internetowej, przygotowanie filmu promocyjnego oraz organizację wydarzeń związanych z otwarciem centrum.

Powstanie Centrum Kultury Stary Młyn ma przyczynić się do zwiększenia udziału mieszkańców w życiu kulturalnym, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz wzrostu atrakcyjności turystycznej Chełma.

Lublin/34439954

Grzegorz Walczak

Współpraca Kielc z Winnicą, trwająca niemal od 70 lat, niedawno przeszła największą próbę.

Zaczęło się od tego, że mer ukraińskiego miasta Sergiej Morgunow wystąpił z prośbą o nieodpłatne przekazanie 15 autobusów – 17-letnich Solarisów, które w maju zostały wycofane z kieleckich ulic. Radni PiS i przewodniczący rady miasta Maciej Jakubczyk zaapelowali, by pomocy nie udzielać, bo „Ukraina upamiętnia morderców”, „jest niewdzięczna”, a Kielce same są zadłużone.

I mer – „żeby nie budzić negatywnych emocji” – wycofał prośbę. Prezydentka Kielc Agata Wojda mówiła o wstydzie, dodając, że stare pojazdy albo zostaną sprzedane na części, albo zezłomowane. Apelowala o rozważę.

Kilka dni później w centrum Kielc pojawiły się skandaliczne napisy: „Śmierć Ukrainie”, „Jeb... imigrantów”, „Jeb... prezydent Kielc”.

ROZMOWA Z

KS. RAFAŁEM DUDAŁĄ

rektorem Kościoła Akademickiego św. Jana Pawła II w Kielcach

GRZEGORZ WALCZAK: „Ja też jestem Kielczaninem, a opinie wokół autobusowego sporu czytam ze wstydem” – napisał ksiądz w mediach społecznościowych. Za co głównie ten wstyd?

KS. DR HAB. PROF. UJK RAFAŁ DUDAŁA: Od początku pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę zdawaliśmy egzamin z bycia człowiekiem. Człowiekiem wrażliwym, odpowiedzialnym za własny dobrostan, ale także za dobrostan tych, którym grozi niebezpieczeństwo. Otworzyliśmy podwoje Centrum Duszpasterstwa „Wesoła 54” dla sióstr i braci z Ukrainy, którzy mogli spotykać się, odprawiać msze w rycie greckokatolickim. To było coś tak naturalnego, że nie powinniśmy z tego robić żadnego wyjątkowego gestu. Ani też nie oczekiwaliśmy wyrazu wdzięczności. To była zwykła solidarność. Mniejsza o to, co my robiliśmy, ale miałem przekonanie, że wszyscy – jako Kielczanie – odpowiadamy na potrzeby drugiego człowieka.

Pamiętam tłumne manifestacje wspierające Ukrainę na rynku w Kielcach. Niebiesko-żółte flagi nikogo nie raziły. – One były wyrazem, tylko i aż, solidarności, ludzkich odruchów. Tego wszystkiego, co się składa na właściwie pojęte człowieczeństwo.

To skąd teraz poczucie wstydu?

– Wstydzę się tego, że za sprawą do końca przeze mnie niezrozumiałych, nieczytelnych, ahistorycznych, niekompetentnych insynuacji zmienia się wszystko. Najpierw status nas, Kielczan, którzy tracimy to, co w nas jest ludzkie, co jest naszą solidarnością i empatią. Ale także zmienia się status Ukraińców w naszym mieście, którzy zostali poddani linczowi. To się już dokonało. I z tego powodu się wstydzę.

Przypomnijmy kontekst: mer Winnicy prosi Kielce, czyli miasto partnerskie, o nieodpłatne przekazanie 15 autobusów, które zostały wycofane z ulic, bo Kielce kupiły ze 100-procentowym dofinansowaniem unijnym nowe autobusy elektryczne. Tymczasem komunikacja publiczna Winnicy opiera się na tramwajach i trolejbusach. Po rosyjskich atakach i przerwach w dostawie prądu bywa, że w ogóle nie działa. Taki argument okazał się jednak niewystarczający dla większości radnych. Zapomnieliśmy o solidarności?

• **Ksiądz Rafał Dudała, twórca Centrum Duszpasterskiego Wesoła 54, wykładowca Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Polityk Publicznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach**

FOT. WOJCIECH HABDAS
/ AGENCJA WYBOR-CZA.PL

Kielecki ksiądz o rosnącej antyukraińskiej fali:

Odwrócenie oczu jest złe

– Widzę pilną potrzebę zabrania głosu przez Kościół instytucjonalny
– mówi o antyukraińskich nastrojach w Polsce ks. Rafał Dudała.

– Wierzę, że deklaratywnie nie zapomnieliśmy. Natomiast to, nad czym należy ubolewać, to że następuje – oby nietrwale, ale jednak – przewartościowanie tego, czym jest pomoc. To, co było dotychczas znaczone takimi kategoriami jak empatia, solidarność, zostało wyparte przez bieżący interes polityczny. Rozumiany centralnie i lokalnie. W jednej z prac badawczych padło takie stwierdzenie, że my wciąż chętnie gotowi jesteśmy pomagać Ukrainie, ale już nie Ukraińcom. To dla mnie fascynująco przykre.

„Bo nie o politykę historyczną chodzić powinno, wszak ta na trwałe oddzieliła bohaterów od bandytów; nie o politykę lokalną, której interes jest w tym sporze widoczny, bo kluczowy; nie o ekonomię, której rachunek jednoznacznie w tym przypadku definiuje postawę niegospodarności; o etykę chodzi, o rozumność postępowania, o międzyludzką solidarność, o człowieczeństwo” – napisał ksiądz. Tego nam zabrakło w awanturze o autobusy?

– Jeżeli etykę określimy to przyrodzone wyłącznie człowiekowi prawo do wskazywania tego, co jest dobre, a co złe, to w tym konkretnym kontekście nie ma światłocieni. Dobra jest tylko pomoc potrzebującym, którzy dążą do tego, żeby przeżyć. Zła jest niechęć, złe jest odwrócenie oczu.

Zdaję sobie sprawę ze złożoności relacji polsko-ukraińskich. Z punktu widze-

nia polskiej wrażliwości, historii oraz naszej racji stanu decyzja prezydenta Wołodymyra Zełenskiego o nadaniu jednostce wojskowej imienia „bohaterów UPA” jest fatalna. Ukraina powinna pamiętać, że nie ma symboli prywatnych, że taki symbol rezonuje innymi dźwiękami w polskiej duszy. Nie chcę, broń Boże, zacierać różnic, ale powtórzę: nie można szantażować, nie można przystawiać pistoletu historii komuś, kto walczy o życie, kto krwawi i obumiera. Należy prowadzić z udziałem ekspertów debatę na temat wydarzeń z lat 40. na Ukrainie. Nie uważam, że należy tej debaty zaniechać w czasie wojny, ale jednocześnie dalej swoimi rękami chcę pomagać.

Polityka historyczna zdominowała spór o przekazanie autobusów. Marcin Stępniewski, szef klubu radnych PiS w Radzie Miasta Kielce, mówił: „Ukraina upamiętnia ludzi, którzy mordowali Polaków w Wołyniu. Wykazuje brak poszanowania dla pomocy, jaką otrzymuje od naszego narodu”. Czy mamy prawo do takiego rewanżyzmu, czy raczej świadczymy o małości w obliczu tego, o co Ukraina dziś walczy?

– Nie mamy prawa do żadnego rewanżyzmu. Mamy prawo, by dociekać, przedstawiać prawdę historyczną wedle faktów i naszej wrażliwości. Działalność jednostek Stepana Bandery to fakt: 100 tysięcy polskich ofiar, które domagają się poszanowania,

pamięci i tego, co im jesteśmy winni jako spadkobiercy. Natomiast trzeba też pamiętać, że złożoność historii Bandery sprawia, iż Ukraińcy przywołują go dziś jako bohatera – nie w związku z tym, czego się dopuszczał wobec Polaków, tylko wobec walczy, którą prowadził z Sowietami. I dziś tamta historia koresponduje z obecnym oporem, który Ukraińcy stawiają Moskwie.

Co do formułowanych pretensji, żalu, niezrozumienia, oburzenia na decyzję prezydenta Zełenskiego – pełna zgoda. Ale przy dążeniu do prawdy historycznej nie ma najmniejszego powodu, by zaniechać empatii. Nie chcę mówić trywialnie, ale wiemy, kto jest beneficjentem tego sporu dyplomatycznego. To Rosja.

Kieleccy radni PiS przypomnieli też sobie, że Winnica jako patrona jednej z ulic upamiętniła Stepana Bandere. Próby tłumaczenia, że Polska też ma ciemne karty historii, kończyły się odpowiedzią, że „zestawianie polskich patriotów z UPA to coś obrzydliwego”. Z czego wynika to, że z góry zakładamy, że Ukraina chce nas sprowokować, że nie docenia naszej pomocy?

– Nie mam takiego przekonania, że za tymi decyzjami stoi prowokacja. Skłonny jestem, choć nie chcę tu wchodzić w dyskusję polityczną, przyznać rację tym, którzy twierdzą, że to było nierozważne, być może nie było poprzedzone odpowiednim rozeznaniem kontekstu międzynarodowego.

Przyjmuję też do wiadomości, że decyzja prezydenta Zełenskiego była podyktowana w głównej mierze polityką wewnętrzną. Czyli usiłowaniem utrzymania tych nacjonalistycznych środowisk, które w czasie wojny wzrastają w siłę. To wszystko jestem w stanie zrozumieć, ale nie oznacza to, że to aprobuję. Powtórzę: nierozważna decyzja prezydenta Zełenskiego powoduje, że my w lokalnym środowisku musimy mierzyć się z jej niepożądanymi skutkami, a pod osąd zostaje postawiona dobra wola ludzi, którzy chcą pomagać. To paradoks tej sytuacji.

Napisał ksiądz: „Można się nie zgadzać na wybór historycznego bohatera dokonany przez ukraińskie władze (ja się nie zgadzam); a zarazem – można się zgadzać z decyzją władz miejskich o udzieleniu wsparcia potrzebującym (ja się zgadzam)”. Nie ma tu więc sprzeczności? – Nie ma ani sprzeczności, ani symetrii. Wiem, że to jest wewnętrzne doświadczenie i efekt namysłu wielu Kielczan. To przecież nie znaczy, że ci ludzie są niewrażliwi na historię Polski.

Przeciwnicy przekazywania autobusów wskazywali też, że miasta nie stać na ta-

ki hojny gest, że na starych autobusach można jeszcze zarobić. Ekonomia była pretekstem czy realnym argumentem?

– Każdy poniesiony przez lokalną władzę koszt jest obciążeniem dla budżetu. Tyle tylko, że ekonomia nie może być utożsamiana jedynie ze stroną finansową. Być może autobusy i tak miasto musiałoby zezłomować. Po drugiej stronie kosztów czy zysków – proszę sobie wybrać – jest sprawa wizerunkowa. Przy takim prezentowaniu stanowisk i narracji, która się przebiła do mediów, już ponosimy olbrzymie straty. Czy to się przełoży na podejście inwestorów, turystów, na markę miasta? Oby nie, ale już straciliśmy dużo.

To politycy prawicy – PiS, ale nie tylko – rozkręcili awanturę o autobusy w Kielcach. Ci, którzy często mają religijne hasła na ustach, bronią Kościoła, byli przeciw pomocy Winnicy. Jak to tłumaczyć?

– Jedną z podstawowych zasad nauki społecznej Kościoła, co przypominał w swojej encyklice papież Leon XIV, jest solidarność. Tego Kościół uczy, do tego zachęca, a zasada solidarności jest wsparta też zasadą dobra wspólnego, pomocniczości. I wreszcie, obowiązuje też zasada powszechnego przeznaczenia dóbr. Mówię o tym, bo to względem tych zasad należy definiować i pozycjonować katolicyść.

Przeżywamy istotny moment, w którym następuje zawłaszczenie symboliki i narracji religijnej. Reprezentacyjnym, choć szokującym tego przykładem są ostatnie wydarzenia z Berlina [Robert Bąkiewicz sprowokował interwencję policji, chcąc ustawić tam krzyż].

Byłbym daleki od tego, by postawę polityków definiować jako tę, która odzwierciedla nauczanie Kościoła. Ona odzwierciedla co najwyżej ich rozumienie tego nauczania, a z całą pewnością ich interes polityczny. A ten, postawiony jako wartość nadrzędna, jest skłonny podporządkowywać sobie nauczanie Kościoła, wartości religijne, postawy etyczne i ludzki odruch pomocy cierpiącym. To jest dla mnie szokujące, że ta polityczna wdarła się już nie tylko do samorządów, ale zawłaszcza kolejne obszary, nie wykluczając także religii.

Ale czy politycy nie odczytują i nie podsycają emocji społeczeństwa? Czy PiS, Konfederacja i inni nie robią tego, czego społeczeństwo – niestety – oczekuje? Mamy dziś wysyp antyukraińskich nastrojów.

– Coś, co kiedyś nazywaliśmy chlubnie słuchem społecznym, mającym na celu formułowanie programu, który odpowie na żywotne potrzeby elektoratu (jak podnoszenie poziomu życia, rynek pracy, służba zdrowia), dziś w niemalym stopniu wielu politykom służy podsycaniu nastrojów ksenofobicznych, nacjonalistycznych. Ta niebezpieczna gra kładzie na szali bezpieczeństwo państwa. W tym konglomeracie opinii, interesów, decyzji wybrzmiewa gdzieś pytanie, co jest żywotnym interesem polskiego narodu – z jego zasobem historycznym, ale i perspektywą na przyszłość. Tutaj dostrzegam przestrzeń do zastrzymania się.

Ośmielę się stwierdzić, że widziałbym pilną potrzebę zabrania głosu przez Kościół instytucjonalny.

Kościół wybrał wygodniejszą drogę, czyli milczenie?

– Mam nadzieję, że to nie rezygnacja, a milczenie jest raczej formą przygotowania. Ja sam coraz częściej jestem indagowany, ale też atakowany w kontekście swoich słów. Dlatego również potrzebuję czytelnego, doniosłego głosu Episkopatu, który nie będzie odpowiadał na doraźne interesy, nie będzie sprzyjał żadnej ze stron sporu politycznego, ale będzie głosem rozsądku. A przede wszystkim będzie głosem

porządkującym wartości – wskazującym przestrzeń dobra w opozycji do zasobów zła; przestrzeń miłosierdzia, empatii, solidarności względem egoizmu, jakiegoś zarozumiałstwa historycznego. O to chodzi. Osobiście uważam, że to bardziej pilne niż kiedykolwiek na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci.

Czy Kościół nie przesypia tego momentu? Przecież ukraïnofobia w Polsce nie zaczęła się miesiąc temu. Sam ksiądz przyznał, że liczy ze strony Episkopatu na słowa poparcia dla swojego myślenia...

– Ja się dość wnikliwie wsłuchuję w nauczanie obecnego papieża i mnie to wystarcza, by precyzyjnie formułować opinie. Zdaję sobie jednak sprawę, że nie wszyscy tak mają i że nie zawsze da się ten głos papieski właściwie zaaplikować do sytuacji lokalnych, jak spór o kieleckie autobusy.

Miał ksiądz takie sytuacje, gdy to nawoływanie do solidarności z Ukrainą spotkało się z krytyką?

– Krytyczne głosy można przeczytać choćby pod moim postem w sprawie autobusów. To, co czytałem na forach internetowych i co było wymierzone w stronę zwolenników pomocy Ukraińcom, przechodziło najśmielsze wyobrażenia. To stawia pytanie, czy my nie jesteśmy na jakimś niebezpiecznym kursie.

Przy dążeniu do prawdy historycznej nie ma najmniejszego powodu, by zaniechać empatii

Dzisiaj polityka, również ta lokalna, karmi się nade wszystko emocją. A ta emocja musi być eskalowana

Prezydentka Agata Wojda pokazała komentarze pod profilami polityków. Np. taki: „Oligarchowie niech swoim braciom zafundują, my nie jesteśmy temu wrednemu i niewdzięcznemu narodowi winni!!! Won z naszego kraju!!!!”. Zarzucała, że politycy, którzy rozkręcają antyukraińskie nastroje, nie starają się tłumić tego hejtu. Dlaczego? Jak by to strasznie nie zabrzmiało: im w to graj? – Dzisiaj polityka, również ta lokalna, karmi się nade wszystko emocją. A ta emocja musi być eskalowana. Ponieważ nie jesteśmy nastawieni na eskalowanie dobra, bo to nie wszystkich uwagę zwróci, to eskaluje się w kierunku zła, insynuacji, obrażania, inwektyw. I jest to skuteczne, bo zgodne z tezami, które ktoś sobie założył, natomiast przegrana jest po stronie takich wartości jak godność, dialog.

Czy politykom w to graj? Tak, jeśli przyjmujemy za Machiavellim, że cel uświęca środki. Nawet tak haniebne środki. Można tylko bezradnie rozłożyć ręce i dokonać namysłu nad naszą klasą polityczną, zapytać o przyszłość. Nie chcę wpadać w tony minorowe. Raczej wolalabym położyć akcent na to, w jaki sposób tworzyć przestrzenie innej kultury wymiany poglądów. By jednak przełamać infamię wokół naszego miasta i żeby pokazywać, że to nie jest miasto ksenofobiczne, nacjonalistyczne, które jedyne, co ma do zaproponowania, to rewanżyzm.

„Kielce przejdą w tej odsłonie (bo z pewnością będą kolejne) antyukraińskie amoku do historii jako symbol polskiej małoduszności i zawziętości” – napisał Michał Olszewski z „Wyborczej”. Przestrzegaj: „Żeby Polska nie zmieniła się w Kielce”. O wstydzie w wywiadzie dla Onetu mówiła prezydentka Agata Wojda. Jaki przekaz o Kielcach pójdzie w Polskę i w świat?

– Czytałem te artykuły. Agata Wojda powiedziała też, za Czesławem Nieminem, że ludzi dobrej woli jest więcej. W związku z tym chcę wyrazić, wcale nie nad wyraz optymistyczne, przekonanie, że wyciągniemy z tego jakąś lekcję. Wyspy dobra potrzebują jedynie odpowiedniej stymulacji, może promocji, wskazania zupełnie innych celów od tych „doraźno politycznych”. A wtedy po prostu się policzmy i okaże się, że więcej jest tych, którzy racjonalnie podchodzą do polityki historycznej, którzy właściwie rozumieją, czym jest solidarność międzyludzka, którym nie jest obojętny los Ukraińców. Także tych w Winnicy i w Kielcach.

Kielcom odpowiedziały „Sikorki na Ukrainie”. To grupa wolontariuszy, która od początku pełnowymiarowej inwazji wspiera Ukraińców. Zebrała już ponad pół miliona złotych na wykup autobusów. To taka wyspa dobra?

– Zwykle, jeśli udzielam wsparcia finansowego jakiejś inicjatywie, robię to anonimowo. W tym jednym przypadku zlałem swoją zasadę. Dokonałem wpłaty pod imieniem i nazwiskiem, deklarując, po której stronie stoję. Tak, ta inicjatywa to jest właśnie wyspa dobra.

Choć przeciwnicy przekazania autobusów Ukraińcom i w tym geście solidarności znaleźli argument na swoją korzyść. Twierdzą, że przynajmniej miasto zarobi. Czyli wyszło dobrze.

– No nie wyszło dobrze. Dlatego, że dobro nie jest mierzalne jedynie zasobami budżetu, interesem politycznym. Dobro, żeby było dobrem, musi być okazywane w sposób wolny. Z potrzeby serca.

Niedługo po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji kieleccy radni jednomyślnie zgodzili się przekazać Winnicy 200 tys. zł. Milion Ukrainie – w tym 500 tys. zł dla obwodu winnickiego – przekazał samorząd województwa, w którym rządzi PiS. MPK Kielce dał dwa stare Solarisy, z napisem: „From Kielce with love”. Co zmieniło się przez te cztery lata?

– Każde takie działanie, podejmowane z głębokim przekonaniem o słuszności pomocy bezbronny, będzie podlegało fluktuacji, zmęczeniu. Będzie słabnąć. Nie chcę z tego wyprowadzić wniosku usprawiedliwiającego. Teraz, dla nas wszystkich, jest to egzamin z tego, jak rozumiemy solidarność. Czy ona jest jedynie chwilowym porywem i potrzebą, która ma udowodnić, że „jesteśmy wspaniali i hojni”. Może świadomość, że pomagamy potrzebującym, powinna być wsparta dodatkowym przeświadczeniem, że ta pomoc dla Ukrainy jest w naszym polskim interesie, bo oddała zagrożenie i wojnę od naszych granic. Być może ten czynnik społeczny powinien odnosić się już nie tyle do emocji, ale do interesu.

Jak przerzucić te argumenty na ulicę, gdzie o Ukraińcach można usłyszeć, że „jeżdżą drogimi furami”, „zabierają naszym pracę”, „korzystają z socjału”, „robią zakupy w drogich sklepach”?

– Gdyby w Polsce, nie daj Boże, doszło do takiej wojny jak w Ukrainie, to ludzie też uciekaliby tym, co mają. Jeden drogą furą, a inny samochodem podrzędnej marki.

Dobrze byloby podjąć działania, które zmierzałyby do upubliczniania na szerszą skalę korzyści, które odnosimy z obecności Ukraińców w naszym kraju czy w mieście. To są płacone podatki, to są firmy założone czy też przeniesione do nas przez Ukraińców. Może tak jak wcześniej tworzyliśmy kampanie pomocy, tak teraz one powinny zmienić swoją narrację? Nie po to, żeby tworzyć apoteozę Ukraińców, ale by zbudować tamę dla kłamstw. Nie chcę absolutnie powiedzieć, że jesteśmy beneficjentem tej wojny. Natomiast nie jesteśmy jedynie płatnikiem netto, jeżeli chodzi o obecność Ukraińców w naszym kraju.

Napisał ksiądz: „Polityka, także ta lokalna, wymaga podejmowania decyzji, które często nie są jednoznaczne moralnie. Stąd też mówić nam trzeba o etyce przekonań i etyce odpowiedzialności. Ta pierwsza na sztandary bierze czystość idei, druga – efektywność decyzji. Mądrość domaga się, by łączyć je obie, co w praktyce wymaga kompromisów. Co się jednak stanie, gdy polityk opowie się po stronie tylko jednej z nich? Kierując się wyłącznie etyką przekonań, niechybnie staje się fanatykiem; zaś kierując się wyłącznie skutecznością – cynikiem. Trudno oprzeć się wrażeniu, że oto nasze Kielce stały się »czasową« areną spotkania ich obu, na którą patrzy cały świat”. W tym kieleckim sporze mieliśmy więcej fanatyków czy cyników?

– Jest ich za dużo po obu stronach. Do jednych trafi przekaz cyniczny, a do innych – fanatyczny. W obu przypadkach jest on niewłaściwy i szkodliwy. Polityka w gruncie rzeczy jest sztuką podejmowania decyzji, która to sztuka waży ten aspekt ideowy z aspektem pragmatycznym. Gdy mówimy o autobusach – mam wrażenie, że żadna z narracji przeciwników nie służyła niczemu innemu jak eskalowaniu napięć.

Radni PiS domagali się przyjęcia rezolucji wzywającej mera Winnicy do zmiany patrona ulicy noszącej imię Stepana Bandery. Przewodniczący Rady Miasta w Kielcach Maciej Jakubczyk napisał niedawno: „Otrzymałem kolejne prośby o przekazanie autobusów z innych miejsc: Mołdawia, Senegal, Bułgaria. Również uzasadniane realnymi potrzebami”. Czy dalej Kielce są „czasową” areną spotkań fanatyków i cyników?

– Obawiam się tego. I mam przekonanie, że świat, który patrzy na kielecką scenę, będzie patrzył na nią już nie z przymrużeniem oka, ale z coraz większym zdziwieniem. Obawiam się, bo nie dostrzegam, a bardzo bym tego chciał, takiego sprzeciwu dobra. Kampanii, która komunikowałaby, że interesy Kielc są inaczej ułożone. Tego oczekuję, o to proszę i jestem gotów się w to włączyć. Potrzebujemy tego dla Kielczan, ale i dla Ukraińców tutaj. Natomiast ta wypowiedź, którą pan przytoczył, ociera się o cyniczny ton.

O prośbach dotyczących pomocy napływającej do Kielc z różnych regionów świata?

– Tak, bo Winnica to nie jest „jakiś” kiereunek świata. To nie jest „jakaś” perspektywa, która, ot tak, została sformułowana przez mera tego miasta. Ona ma oczywisty związek z wojną, z cierpieniem. Czytam teraz książkę „Robaków rozgryzać nie wolno”. Wstrząsający reportaż na temat jeńców ukraińskich, którzy spędzili lata w rosyjskiej niewoli. I ta historia jest dla mnie odpowiedzią na codziennie stawiane pytanie, czy należy pomagać. Czy powinno chodzić o politykę historyczną, czy o człowieczeństwo w ogóle. ●

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY PROSTKI

o konsultacjach społecznych projektu planu ogólnego gminy Prostki

Na podstawie art. 8g, 8h, 8i, 8j, oraz art. 13i ust 3 pkt 7, 8 i 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz Uchwały Nr II.13.2024 Rady Gminy Prostki z dnia 22 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Prostki, **ogłaszam o prowadzeniu konsultacji społecznych w dniach od 29.06.2026 r. do 30.07.2026 r.**

Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Prostki w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Prostki pod adresem: <http://bip.prostki.pl/>, w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne- Plan ogólny gminy Prostki oraz udostępniony zostanie w siedzibie Urzędu Gminy Prostki, ul. 1 Maja 44B, 19 – 335 Prostki, w pokoju nr 110 na I piętrze budynku, w godzinach pracy Urzędu (w środy i czwartki po wcześniejszym umówieniu się).

Konsultacje społeczne będą prowadzone w formie spotkania otwartego, ankiety oraz zbierania uwag.

Spotkanie otwarte odbędzie się dnia **21.07.2026 r. od 16:00 do 18:00**, w siedzibie Urzędu Gminy Prostki, ul. 1 Maja 44B, 19 – 335 Prostki, w „Sali Ślubów” (Sala konferencyjna) na parterze w budynku.

Ankieta będzie dostępna na stronie internetowej Urzędu Gminy Prostki w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Prostki pod adresem: <http://bip.prostki.pl/>, w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne- Plan ogólny gminy Prostki.

Uwagi należy składać w dniach od 29.06.2026 r. do 30.07.2026 r. (włącznie), korzystając z formularza, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Gminy Prostki, ul. 1 Maja 44B, 19 – 335 Prostki oraz zamieszczony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Prostki pod adresem: <http://bip.prostki.pl/>, w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne- Plan ogólny gminy Prostki oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Prostki w zakładce: Ogłoszenia, pod adresem: www.prostki.pl

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej należy: 1) dostarczyć bezpośrednio lub wysłać listownie na adres Urzędu Gminy Prostki; 2) wnieść w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy Prostki (pokój nr 110); 3) przestać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: sekretariat@prostki.pl lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP (/gminaprostki/skrytka) lub na adres doręczeń elektronicznych (AE:PL-98207-84235-GSJAB-22).

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Prostki.

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, zwane RODO) – DZ.U.UE L119, w związku z art. 17a ww. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, informuję, że dane kontaktowe odnoszące się do Administratora oraz Inspektora danych osobowych, jak również pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej www.prostki.pl oraz www.bip.prostki.pl oraz w siedzibie Administratora.

Dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji obowiązków prawnych ciążyących na Administratorze w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z art. 8a tej ustawy. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji ww. celu z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach odrębnych, w tym przepisów archiwalnych. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku żądania informacji o źródle danych, prawo to podlega ograniczeniu, jeżeli wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

Olsztyn/34440512

OBWIESZCZENIE STAROSTY ALEKSANDROWSKIEGO z dnia 23 czerwca 2026r.

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024r. poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025r., poz. 1691)

zawiadamiam

o wszczęciu postępowania administracyjnego na wniosek **Burmistrza Miasta Niezawa, ul. 3 Maja 2, 87-730 Niezawa działającego za pośrednictwem Pana Marcina Szczepanowskiego (adres w aktach sprawy)** w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania p.n.

„Przebudowa ulicy Laskowskiego w ramach zadania „Przebudowa dróg gminnych na terenie miasta Niezawa”

w miejscowości: **Niezawa**

gmina: **m. Niezawa**

nr ewidencji gruntów: **432, 389/3, 408/1, 408/6, 408/5, 408/7, 411, 412/3, 412/2, 431/3, 430/7, 412/5, 416, 375/3, 414/2, 414/1, 413/2, 363, 393, 390/5, 390/6, 392, 19,**

w miejscowości: **Kolonia Niezawa**

gmina : **m. Niezawa**

nr ewidencji gruntów: **422, 419/1, 421, 418/2,**

Wniosek obejmuje projekt podziału nieruchomości o numerze ewidencyjnym:

408/1 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 408/8 i 408/9)

408/5 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 408/10 i 408/11)

408/7 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 408/12 i 408/13)

411 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 411/1 i 411/2)

412/2 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 412/6 i 412/7)

412/5 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 412/8 i 412/9)

422 – obręb Kolonia Niezawa (działki powstałe po podziale 422/1 i 422/2)

421 – obręb Kolonia Niezawa (działki powstałe po podziale 421/1 i 421/2)

418/2 – obręb Kolonia Niezawa (działki powstałe po podziale 418/6, 418/5, 418/7)

416 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 416/1 i 416/2)

363 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 363/1 i 363/2)

390/5 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 390/7 i 390/8)

390/6 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 390/9 i 390/10)

392 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 392/1 i 392/2)

które w części będą przejęte na rzecz **Gminy Miejskiej Niezawa**, zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Wniosek obejmuje działkę o numerze ewidencyjnym:

408/6 – obręb m. Niezawa

która w całości będzie przejęta na rzecz **Gminy Miejskiej Niezawa, na zasadach jw.**

Wniosek obejmuje projekt podziału działki o numerze ewidencyjnym:

375/3 – obręb m. Niezawa (działki powstałe po podziale 375/6 i 375/7)

która po podziale pozostaje nadal we własności **Gminy Miejskiej Niezawa, na zasadach jw.**

Informuję, że z aktami sprawy strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Aleksandrowie Kujawskim, ul. Stowackiego 8, Wydział Architektury i Budownictwa, pokój Nr 225 w godzinach 7⁰⁰ do 16⁰⁰ w dniach pracy Urzędu po wcześniejszym telefonicznym umówieniu. W tym samym miejscu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia istnieje możliwość składania uwag i wniosków (znak sprawy: AB.6744.4.2026). Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości w prasie lokalnej, na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń: Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kuj., Urzędu Miejskiego w Niezawie oraz w miejscowości Kolonia Niezawa.

STAROSTA ALEKSANDROWSKI
LIDIA TOKARSKA

Bydgoszcz-Toruń/34440829

OBWIESZCZENIE STAROSTY ALEKSANDROWSKIEGO z dnia 23 czerwca 2026r.

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024r. poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1691)

zawiadamiam

o wszczęciu postępowania administracyjnego na wniosek Wójta Gminy Waganiec, ul. Dworcowa 11, 87-731 Waganiec działający za pośrednictwem Pana Mariana Ziemeckiego (adres w aktach sprawy) w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania p.n.

„Przebudowa drogi gminnej nr 160525C w miejscowości Wiktoryn”

w miejscowości: **Wiktoryn**

gmina : **Waganiec**

nr ewidencji gruntów: **25/2, 59/3, 59/6, 59/7, 59/8, 60/1, 60/2, 61/1, 68/2, 68/5, 70/2, 71/1, 72/1,**

73/1, 74/1, 75/2, 75/3, 75/4, 76/3, 76/4, 78/1, 96/4, 96/6, 97/2, 97/3, 97/4, 99/1

Wniosek obejmuje projekt podziału nieruchomości o numerze ewidencyjnym:

25/2 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 25/3 i 25/4)

59/3 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/15 i 59/16)

59/6 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/13 i 59/14)

59/7 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/19 i 59/20)

59/8 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 59/17 i 59/18)

61/1 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 61/3 i 61/4)

68/2 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 68/7 i 68/8)

75/2 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 75/5 i 75/6)

76/4 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 76/6 i 76/7)

78/1 – obręb Wiktoryn (działki powstałe po podziale 78/3 i 78/4)

które w części będą przejęte na rzecz **Gminy Waganiec**, zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Wniosek obejmuje działki o numerach ewidencyjnych:

60/1, 68/5, 71/1, 72/1, 75/3, 96/4, 97/3, 99/1 – w miejscowości Wiktoryn, gmina Waganiec,

które w całości będą przejęte na rzecz Gminy Waganiec na zasadach jw.

Informuję, że z aktami sprawy strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Aleksandrowie Kujawskim, ul. Stowackiego 8, Wydział Architektury i Budownictwa, pokój Nr 225 w godzinach 7⁰⁰ do 16⁰⁰ w dniach pracy Urzędu po wcześniejszym telefonicznym umówieniu. W tym samym miejscu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia istnieje możliwość składania uwag i wniosków (znak sprawy: AB.6744.5.2026).

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości w prasie lokalnej, na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń: Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kuj., Urzędu Gminy Waganiec oraz w miejscowości Wiktoryn.

STAROSTA ALEKSANDROWSKI
LIDIA TOKARSKA

Bydgoszcz-Toruń/34440828

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. w Katowicach

40-026 Katowice, ul. Wojewódzka 42 tel. (+48) 32 251 07 36
jako zarządzający specjalną strefą ekonomiczną

informuje,

że w dniu 26.06.2026 r. na stronie Katowickiej SSE S.A.:
www.ksse.pl ukazało się ogłoszenie o organizacji przetargu
nieograniczonego mającego na celu wyłonienie nabywcy
następującej nieruchomości.

Niezbudowana nieruchomość o powierzchni 1,0874 ha (10874 m²)
będąca przedmiotem przetargu jest położona na terenie Katowickiej
Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Gliwicach przy ul. Tesli, obręb
Niepaszyce Północ, i stanowi działkę ewidencyjną nr 23/5 opisaną
w księdze wieczystej nr GL1G/00065935/3. Nieruchomość ta stanowi
własność Katowickiej SSE S.A.

Szczegółowe warunki przetargu określone są w ogłoszeniu
zamieszczonym na stronie: **www.ksse.pl**

Kraj/34440530

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SIENNO

informuje, że w dniu
25.06.2026 r. został podany
do publicznej wiadomości

WYKAZ NR 3/2026

**obejmujący nieruchomości
stanowiących własność Miasta
i Gminy Sienno przeznaczonych
do oddania w użyczenie.**

Radom/34440786

STAROSTA POLICKI

podaje do publicznej wiadomości informację o
wywieszeniu na tablicach ogłoszeń w siedzibie
Starostwa Powiatowego w Policach przy ul.
Tanowskiej 8 oraz zamieszczeniu na stronie
internetowej Powiatu Polickiego
(www.policki.pl) i w Biuletynie Informacji
Publicznej Starostwa Powiatowego w Policach
(www.powiat.policki.bip.net.pl) wykazu części
nieruchomości Skarbu Państwa, położonej w
obrębie ewidencji gruntów i budynków
Przecław, gmina Kołbaskowo, oznaczonej
działką nr 33/11 o pow. 44 m², przeznaczonej do
oddania w dzierżawę w drodze bezprzetargowej
na czas oznaczony 2 lat.

Szczecin/34440696

Informacja Burmistrz Gminy Baborów informuje,

że na stronach internetowych Urzędu
Miejskiego oraz na tablicy ogłoszeń
w Urzędzie Miejskim zamieszczono

**wykazy nieruchomości
stanowiących własność Gminy
Baborów przeznaczonych do
sprzedaży: dz. nr 811/9 i 818/5
w Baborowie, do przekazania
w formie aportu: dz. nr 1714/4
w Baborowie oraz do dzierżawy:
cz. dz. nr 1533 w Baborowie.**

Opole/34440693

Pacjenci z przewlekłym bólem

System ich odsyłał przez lata

Przewlekły ból może prowadzić do depresji i wycofania społecznego – mówi prof. Mirosław Czuczwar, lekarz medycyny bólu.

ROZMOWA Z
PROF. MIROSŁAWEM CZUCZWAREM
anestezjologiem, kierownikiem Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie

MAJA SAŁWACKA: W Polsce nadal działa zbyt mało poradni medycyny bólu, zbyt mało pacjentów o nich wie, a powinni prężnie działać przy każdym dużym szpitalu. Dlaczego tak się dzieje?

PROF. MIROSŁAW CZUCZWAR: Największym problemem w uruchomieniu poradni jest znalezienie specjalistów, którzy się bólem zajmują. Bo nie mówimy tu o prostym leczeniu bólu w przebiegu urazów, niepowikłanych przypadków, ale o pacjentach, u których tradycyjne metody czy konwencjonalne metody leczenia bólu zawodzą. To są chorzy, którzy cierpią latami. I żeby im pomóc, niestety, trzeba dysponować doświadczeniem, wiedzą. Dobrze jest mieć ukończone dodatkowe kursy, szkolenia czy studia podyplomowe. Takich lekarzy na rynku brakuje.

Najczęściej medycyną bólu zajmują się anestezjolodzy.

– Tak, ale także neurologi, neurochirurdzy, czasami ortopedzi. To tylko kilka specjalizacji, których właśnie najczęściej w szpitalach brakuje. To potęguje problem. Dyrektor szpitala staje przed wyborem: czy wysłać anestezjologa lub neurochirurga do planowanych zabiegów, z których szpital się utrzymuje, czy do poradni leczenia bólu, gdzie niestety większość procedur jest bardzo źle wyceniona. Często wygrywa ekonomia. Ja stoję na stanowisku, że nie można dys-

• **Prof. Mirosław Czuczwar, anestezjolog, kierownik Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie**
FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

kryminować pacjentów, którzy cierpią często latami.

Co profesor doradza?

– Można to prosto zmienić, urealnając kwoty, które fundusz płaci za opiekę nad pacjentami z bólem. W tej chwili istnieje ogromna dysproporcja pomiędzy tym, co szpital może otrzymać od funduszu za leczenie pacjenta z bólem, a tym, co może uzyskać za najprostszy zabieg chirurgiczny. To jest największy problem, z jakim się spotykamy. Bo operacje nie zawsze pomagają.

Można też wprowadzić obowiązek posiadania takiej poradni. Skoro w Gorzowie się udało, udać się może innym?

– Obawiam się, że to byłby problem. Pomysł szybko obnażyłby duże braki kadrowe i nie byłby możliwy do zrealizowania. Trzeba zachęcać lekarzy różnych specjalizacji, nie tylko anestezjologów, do zajęcia się tą bardzo wdzięczną i potrzebną częścią medycyny. I skonstruować dobre finansowanie.

Poradnie medycyny bólu działają najczęściej w trybie ambulatoryjnym, jak się do nich dostać?

– Wystarczy skierowanie od lekarza rodzinnego. Z drugiej strony, najlepiej byłoby, gdyby do poradni bólu trafiaли pacjenci po wstępnej diagnostyce, u których najprostsze, oczywiste metody leczenia bólu zawiodły. Nie ma sensu przychodzić do poradni leczenia bólu, jeżeli się nie było u lekarza

rodzinnego, reumatologa, ortopedy, neurologa, neurochirurga. Dlatego skierowania do nas często wystawiają specjaliści innych dziedzin, którzy nawet po długim leczeniu, nie są w stanie cierpiącemu pacjentowi pomóc. To są chorzy z długim wywiadem, często mają za sobą miesiące, lata cierpienia. Staramy się przyjmować ich szybko, ale nie zawsze się udaje.

Powód pewnie jest przyziemny, długa kolejka?

– Tak. W Lubuskim poradni bólu jest tak niewiele, że kolejka do naszej przyszpitalnej poradni wydłużyła się praktycznie do roku. Robimy wszystko, żeby ją skrócić. Mamy już nie jednego, a trzech lekarzy, wydłużyliśmy czas pracy poradni i szukamy kolejnych lekarzy. Niestety potrzeby są tak ogromne, że pomimo naszych starań kolejka wcale nie maleje. Dlatego marzę, by w każdym większym szpitalu taka poradnia powstała. Zdaję sobie sprawę, że przy obecnym poziomie wyceny świadczeń, szpitalom się nie opłaca je tworzyć. „To należałoby zmienić.” Przyjeżdżają do nas pacjenci nie tylko z okolic Gorzowa, ale także z Zachodniopomorskiego, Wielkopolski. Braki lekarzy dotyczą praktycznie całej Polski.

A leczenie na jednej wizycie się nie kończy.

– Leczymy najczęściej pacjentów z bólem przewlekłym, którzy wymagają stałego nadzoru, czasami do końca życia. Ciężko jest mówić na przykład o możliwości całkowitego wylecze-

nia bólu neuropatycznego, który wynika z uszkodzenia układu nerwowego. Leczenie przyczynowe bardzo często jest niemożliwe. Tacy chorzy wymagają stałej opieki. Nie ma cudownej tabletki, po której cały ból minie. Możemy proponować objawowe leczenie bólu – przy pomocy farmakoterapii lub technik zabiegowych. Metody leczenia często podlegają modyfikacji, staramy się wybrać optymalnie najlepsze rozwiązanie.

Jakie jest życie w bólu?

– Znamy przypadki, gdy ból uniemożliwia normalne funkcjonowanie, powoduje depresję, wycofanie społeczne. A jeśli taki pacjent słyszy, że kolejka do lekarza medycyny bólu sięga roku, dwóch, to jest to nieludzkie. Pacjenci, którzy otrzymali pomoc, poczuli ulgę w bólu, mówią nam o wielkiej wdzięczności. Wcześniej błędzili po systemie ochrony zdrowia, byli odsyłani od lekarza do lekarza, a u nas nagle czują, że ktoś się nimi zaopiekował. Lekarz, który nie leczy bólu, a kolejny raz widzi cierpiącego pacjenta, któremu nie jest w stanie pomóc, ma problemy z komunikacją i empatią. A mógłby pokierować pacjentem do poradni. Medycyna bólu działa na pograniczu głównego nurtu, czasami nawet anestezjolodzy nie wiedzą, że można skończyć studia, kursy. Że powinni kierować do nas pacjentów. Chorzy często sami dowiadują się o nas szukając informacji w internecie.

Czy pan jako prezydent elekt Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii zmieni coś w tym bezdusznym systemie?

– Już zmieniamy. Bierzymy udział w pracach parlamentarnego zespołu do spraw medycyny bólu, którego pomysłodawczynią jest lubuska posłanka Elżbieta Polak. Współpracujemy ściśle z Polskim Towarzystwem Badań Bólu, z dr Magdaleną Kocot-Kępską. I wspólnie wywieramy presję na ministra zdrowia, prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, by zauważyli ogromny problem niedoszacowania potrzeb w zakresie medycyny bólu.

Wyceny niektórych procedur poszybowały w górę, ale profesor jest do nich sceptycznie nastawiony.

– Niestety zrobiono to w sposób, który nie do końca zdaniem naszego środo-

wiska, odpowiada potrzebom pacjentów. Przeszacowane procedury powodują, że pacjent często ma wykonany zabieg operacyjny, którego w ogóle nie potrzebuje, albo zostają wykonywane zabiegi, które w danym wskazaniu są po prostu nieskuteczne. Bo znowu liczy się ekonomia. Lekarz nie jest od realizowania procedur, tylko od leczenia pacjenta, więc dla mnie działanie, robienie czegoś pacjentowi, co nie jest mu potrzebne, ale jest dobrze wycenione, stoi całkowicie na bakier z etyką lekarską. Jako okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej mogę powiedzieć, że to jest po prostu działanie, które nie powinno mieć miejsca. Ja rozumiem, że porady w leczeniu bólu, najprostsze zabiegi są źle wycenione, ale to nie znaczy, że chorych nie trzeba badać, nie trzeba próbować na początek farmakoterapii, zamiast od razu zaczynać od zabiegów, które mogą być po pierwsze nieskuteczne, a po drugie groźne.

W Polsce leczenie bólu kojarzy się z onkologią.

– Całkowicie niewłaściwie, bo pacjentami onkologicznymi zajmują się lekarze onkolodzy, lekarze medycyny paliatywnej, pracownicy hospicjów. Do nas trafiają często młodzi ludzie, którzy mają przed sobą wiele lat życia, ale jego jakość jest fatalna, bo cierpią. Pobierają renty, nie są w stanie chodzić do pracy, a terapia może im pomóc normalnie funkcjonować.

W tej chwili jesteście na etapie rozwijania inwazyjnych metod leczenia bólu.

– To nowość w Lubuskim, do tej pory pacjenci jeździli do Warszawy. Metoda polega na tym, że podajemy lek przeciwpalny, czyli steryd, bezpośrednio w miejscu, gdzie dochodzi do ucisku na korzeń nerwu rdzeniowego albo gdzie nerw, właściwie gałązka przyśrodkowa nerwu rdzeniowego, unerwia stawy międzykręgowe kręgosłupa. Są to najczęstsze źródła bólu w naszej populacji i to wynika po prostu z wielu rzeczy, czyli z choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa, w stylu życia, braku ruchu i nieprawidłowej postawy, głównie siedzącej, w ciągu dnia. To często 20-30-latk, które nie są w stanie normalnie funkcjonować. ●

Rozmawiała Maja Sałwacka

OGŁOSZENIE

Kraj/34415988

Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o.

CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

Masz problemy w domu, pracy na uczelni?
Niepokoisz się, że ich przyczyna bądź skutkiem jest choroba lub zaburzenie psychiczne?
Zgłoś się do punktu zgłoszeniowo-koordynacyjnego.
Najpóźniej w ciągu 72 godzin znajdziesz tam profesjonalną pomoc.

Centrum Zdrowia Psychicznego w Gorzowie Wlkp.,
ul. Walczaka 42,
tel. 95 782 78 76

Śledztwo w sprawie znęcania się nad bliźniakami

Koszmar rodzeństwa z suwalskiej wsi

– Przed tym domem już wiele lat temu zaczęły pojawiać się ogrodzenia z siatki drucianej, brama i furtka zawsze były zamknięte.

Maciej Chołódowski

Soltyska Wiatrołuży na Suwalszczyźnie Marta Myszczyńska pamięta, jak jeszcze w styczniu, przed śmiercią Jana Z., jego murowanego domu na skraju wsi pilnowało pięć groźnych psów. Teraz po gospodarstwie nie biega żaden. Na furtce wciętej w drewniany, biały płotek została tylko tabliczka: „Uwaga pies!”.

Przed domem nikt się nie krząta, ze środka nie dobiegają żadne dźwięki. Na trawie przed

bramką leżą dwa awiza sprzed kilku dni, informujące o nieudanej próbie dostarczenia przez listonosza przesyłki poleconej mieszkankom domu. 70-letnia Jadwiga Z. to matka, a 50-letnia nauczycielka, Beata Z. – to siostra Marzeny i Janusza, 47-letnich bliźniaków z niepełnosprawnościami psychicznymi, skrajnie niedożywionych, które od lat 90. nie opuszczały domu. Ich matka i siostra nie odebrały awiza, bo w czwartek 18 czerwca postawiono im zarzuty znęcania się fizycznego i psychicznego nad bliźniakami.

To efekt śledztwa, jakie trzy dni wcześniej wszczęła Prokuratura Rejonowa w Suwałkach.

MATKA I SIOSTRA TYMCZASOWO ARESZTOWANE

Rzecznik suwalskiej Prokuratury Okręgowej Wojciech Piktel poinformował: – Prokurator zarzuca kobietom, że od co najmniej 16 lat nie sprawowały prawidłowej opieki nad pokrzyw-

dzonymi, zaniedbywały ich potrzeby higieniczne, zdrowotne i żywnościowe, wskutek czego doszło u pokrzywdzonych do wieloaspektowego i wielokrotnego zaniedbania organizmu, w szczególności w postaci niedożywienia.

Badany jest też wątek izolowania rodzeństwa w piwnicy lub na strychu.

ZAWSZE SPOKOJNA, KULTURALNA, ALE SKRYTA

Wiatrołuża to mała wieś położona o nieco ponad 10 kilometrów od Suwałk. W okolicy płynie rzeka, której dolina objęta jest ścisłą ochroną i jest częścią Wigierskiego Parku Narodowego.

Miejscowość liczy około pół setki mieszkańców. Stoi tu kilkanaście domów. Oddalone są od siebie o kilkadziesiąt metrów, przedzielone polami i lasami. Wszyscy tu żyją z roli. Tak jak przez całe życie Jan Z., któremu pomagała żona Jadwiga.

Ich najstarsza córka Beata Z. w ostatnich latach pracowała jako nauczycielka w szkołach podstawowych we wsiach odległych od Wia-

trołuży o kilka kilometrów – Nowej Wsi i Kalendarz. Wcześniej była dyrektorką gimnazjum w Słobódce, do którego chodziła siostra Wiatrołuży Marta Myszczyńska.

Beata Z. prowadziła tam lekcje z wychowania do życia w rodzinie.

W dniu, w którym ona i jej matka zostały aresztowane, w szkole im. Jana Pawła II w Nowej Wsi odbywał się Dzień Rodziny, pod hasłem „Wasza miłość to mój kompas”. Placówce tej przyświeca hasło: „Szkoła jest dla wszystkich – nauczycieli i uczniów – wspólnotą, rodziną wychowawczą, w której każdy młody człowiek spotyka się z szacunkiem niezależnie od swoich zdolności i możliwości intelektualnych”.

Beata Z. przez ostatnie dziewięć lat uczyła tutaj dwa dni w tygodniu języka niemieckiego i prowadziła świetlicę. Rodzice, towarzysząc swoim dzieciom w zabawach z okazji Dnia Rodziny, są dzisiaj zgodni: – Ta nauczycielka nie powinna mieć żadnego kontaktu z dziećmi.

Dyrektorka tej podstawówki od 2007 r., Alicja Rawa-Cimochowska, opowiada: – O tym, że coś dzieje się w rodzinie Beaty, dowiedziałam

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34440363

OGŁOSZENIE PŁATNE

Szczecin/34440378

OGŁOSZENIE PŁATNE

Szczecin/34440417

Slówko NOWOŚĆ Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Dobra

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2 oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w planu

Na podstawie art. 17 pkt 1, 8h ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 ust. 1, 40, 46 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Gminy Dobra Uchwały nr XV/135/2025 Rady Gminy Dobra z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2.

Obszar opracowania obejmuje teren w obrębie Mierzyn 2 w rejonie ulicy Malowniczej i Marcepanowej. Granice opracowania miejscowego planu zostały określone na załączniku graficznym do w/w uchwały. Celem opracowania planu jest zmiana przebiegu trasy pasa technicznego o szerokości 3 m wzdłuż istniejącej sieci drenarskiej o symbolu KI. Zmiana przebiegu pasa technicznego KI wynika z tego, iż na obowiązujących mapach zasadniczych rurociąg kd600 ma inną lokalizację aniżeli w planie miejscowym. Ustalono przeznaczenie w obowiązującym planie miejscowym pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z usługami nieuciecznymi, teren dróg wewnętrznych oraz teren pasa na poszerzenie drogi gminnej pozostanie bez zmian.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670) przystępuje się do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w projektu planu.

Z niezbędną dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra w pn. w godz. od 8⁰⁰ – 16³⁰, od wt. do pt. w godz. od 7⁰⁰-15⁰⁰. Zainteresowani mogą składać wnioski do w/w miejscowego planu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Wnioski należy składać na adres: Urząd Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres pp@dobraszczecinska.pl lub za pośrednictwem adresu doręczeń elektronicznych w systemie e-Doręczeń AE:PL-26715-20589-EJTTT-28.

Formularz składania wniosków, zgodny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. 2023 r. poz. 2509) jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Dobra https://bip.dobraszczecinska.pl/346-planowanie-przestrzenne.html oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dobra.

Wnioski należy składać w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 lipca 2026 r.** Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwaga, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Dobra. Wnioski złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Dobra
Magdalena Zagrodzka

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art.13 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, informuję, że: 1. Administratorem, czyli podmiotem decydującym o tym, jak będą wykorzystywane Państwa dane jest Wójt Gminy Dobra, z siedzibą: ul. Szczecińska 16a, 72-003 Dobra. (dalej Wójt). 2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych, który może udzielić Państwu więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych. Dane osobowe będą przetwarzane do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przetwarzane do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przekazywane innym odbiorcom, którzy współuczestniczą i wspierają Wójta w realizacji jego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub uzyskanej od Państwa zgody. Mogą to być osoby fizyczne, osoby prawne lub ich organy np. urzędy centralne, inne jednostki samorządu terytorialnego, policja, sąd itp. Pełna treść Klauzuli informacyjna RODO dostępna jest do wglądu w Urzędzie Gminy Dobra oraz dostępna jest pod adresem: <https://www.dobraszczecinska.pl/site/ochrona-danych-osobowych-rod0>

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Dobra

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2 oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w planu

Na podstawie art. 17 pkt 1, 8h ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 ust. 1, 40, 46 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Gminy Dobra Uchwały nr XV/136/2025 Rady Gminy Dobra z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobra, w obrębie Mierzyn 2.

Obszar opracowania obejmuje teren działki nr 87 w obrębie Mierzyn 2. Granice opracowania miejscowego planu zostały określone na załączniku graficznym do w/w uchwały. Celem opracowania planu jest zmiana przeznaczenia terenu działki nr 87 w obrębie Mierzyn 2 z terenu 1MNJ – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670) przystępuje się do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej w/w projektu planu.

Z niezbędną dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra w pn. w godz. od 8⁰⁰ – 16³⁰, od wt. do pt. w godz. od 7⁰⁰-15⁰⁰.

Zainteresowani mogą składać wnioski do w/w miejscowego planu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Wnioski należy składać na adres: Urząd Gminy Dobra, Wydział ds. Rozwoju, ul. Graniczna 24a, 72-003 Dobra, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres pp@dobraszczecinska.pl lub za pośrednictwem adresu doręczeń elektronicznych w systemie e-Doręczeń AE:PL-26715-20589-EJTTT-28.

Formularz składania wniosków, zgodny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. 2023 r. poz. 2509) jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Dobra https://bip.dobraszczecinska.pl/346-planowanie-przestrzenne.html oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dobra.

Wnioski należy składać w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 lipca 2026 r.** Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwaga, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Dobra. Wnioski złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Dobra
Magdalena Zagrodzka

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art.13 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, informuję, że: 1. Administratorem, czyli podmiotem decydującym o tym, jak będą wykorzystywane Państwa dane jest Wójt Gminy Dobra, z siedzibą: ul. Szczecińska 16a, 72-003 Dobra. (dalej Wójt). 2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych, który może udzielić Państwu więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych. Dane osobowe będą przetwarzane do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: inspektorodo@dobraszczecinska.pl. Państwa dane osobowe będą przekazywane innym odbiorcom, którzy współuczestniczą i wspierają Wójta w realizacji jego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub uzyskanej od Państwa zgody. Mogą to być osoby fizyczne, osoby prawne lub ich organy np. urzędy centralne, inne jednostki samorządu terytorialnego, policja, sąd itp. Pełna treść Klauzuli informacyjna RODO dostępna jest do wglądu w Urzędzie Gminy Dobra oraz dostępna jest pod adresem: <https://www.dobraszczecinska.pl/site/ochrona-danych-osobowych-rod0>

• **Dom we wsi Wiatrołuża** FOT. TOMEK SZACHNO / AGENCJA WYBORCZA.PL

się 15 czerwca od przewodniczącej rady rodziców. Potem, po informacji w mediach, wszyscy byliśmy w szoku.

Zwraca uwagę:

– Wszyscy ją tu lubiliśmy. Była wzorowym pracownikiem. Zawsze spokojna, kulturalna, na zwolnienia nie chodziła. Co się działo w jej domu – nie wiem, bo była skrytą osobą. W radach pedagogicznych uczestniczyła, ale w spotkaniach integracyjnych to już nie.

Teraz Beata Z. została zawieszona w obowiązkach nauczycielki w tej szkole. Tak jak w podstawówce w Kaletniku, gdzie pracowała na pełnym etacie jako nauczycielka dyplomowana: polskiego, niemieckiego i edukacji zdrowotnej. Stamtąd w miniony wtorek zabrała ją policja.

Dyrektorka tej placówki od 2018 r. Justyna Sidorek zaznacza, że Beata Z. to: „bardzo dobra nauczycielka: uczciwa i rzetelna” i nigdy nie zdarzyło się nic, co mogłoby budzić wobec niej jakiegokolwiek wątpliwości. Miała duże doświadczenie zawodowe, w szkolnictwie pracowała prawie 30 lat. O sytuacji rodzinno-

-domowej Beaty Z. dyrektorka Sidorek – jak dyrektorka szkoły w Nowej Wsi – nie chce się wypowiadać, bo mówi, że jej nie zna.

TO BYLI ZWYKLI, NORMALNI MŁODZI LUDZIE

W Wiatrołuży Marzeny i Janusza nikt nie widział niemal od ukończenia przez nich podstawówki w latach 90. ubiegłego wieku. Pytania o bliźnięta pojawiły się dopiero w styczniu bieżącego roku, podczas pogrzebu ich ojca, Jana Z. Sąsiedzi zainteresowali się, dlaczego rodzeństwo nie pojawiło się na uroczystości.

Kiedy na pogrzebie wypytawali, co dzieje się z bliźniakami, Jadwiga Z., tłumaczyła im, że Marzena została zakonnicą, a Janusz gdzieś wyjechał. Wszyscy dali temu wiarę.

57-letnia Elżbieta, pomagająca synowi w prowadzeniu gospodarstwa w Wiatrołuży, nie kryje poruszenia: – Po tym, czego się dowiedzieliśmy teraz z mediów, nikt tu nie może dojść do siebie. Nie możemy tego zrozumieć.

Wspomina: – Przed ich domem już wiele lat temu, pewnie i ze dwadzieścia, zaczęły pojawiać się ogrodzenia z siatki drucianej, brama i furtka zawsze były zamknięte. Ale nikomu nie przyszło do głowy, że tam może dziać się coś tak przerażającego. Jan to był pozytywny człowiek: życzliwy, dobry gospodarz, ale pod naciskiem żony nie miał nic do gadania. A ta Jadwiga bliskich kontaktów z nikim tutaj nie utrzymywała. O ile wiem, dalsi krewni też od lat nie kontaktowali się z tą rodziną. Z siostrą Jadwigą podobno poszło o jakieś sprawy majątkowe.

Starsi mieszkańcy wsi pamiętają Marzenę i Janusza z okresu przed ich zniknięciem. Powtarzają:

– To byli zwykli, normalni młodzi ludzie. Janusza widziałem, jak jeździł po wsi rowerem, zagadywał do ludzi. Marzena chodziła na zabawy.

Marta Myszczyńska jest sołtyską Wiatrołuży od dwóch lat, mieszka tu od 13 lat. Przyznaje, że Marzeny i Janusza nigdy nie poznała, a jak doręczała zawiadomienia z urzędu gminy do domu rodziny Z., to tylko przez ogrodzenie Janowi lub Jadwidze. Obywało się bez dłuższych rozmów. Z trudem powstrzymuje łzy: – Ta sytuacja, która miała się dziać w tym domu, to szok. Podobno Marzena ostatnio ważyła tylko 35 kilogramów.

Przyznaje, że trochę lepiej poznała jedynie Beatę Z., bo ta była dyrektorką w gimnazjum, do którego chodziła, a potem uczyła jej dzieci. – Ani pani Beata, ani jej matka na wydarzenia we wsi nie przychodziły. Jana pamiętam tylko, jak zgarbiony, spokojnie obrabiał pole – mówi.

GDYBY KTOŚ NAM WCZEŚNIEJ ZGŁOSIŁ...

Pierwsze zawiadomienie w sprawie przetrzymywania w domu Marzeny i Janusza i tego, że może im być wyrządzana krzywda, do prokuratury trafiło z suwalskiego Szpitala Wojewódzkiego, a potem z tutejszego szpitala psychiatrycznego, dokąd oboje trafili po policyjnej interwencji.

Policjanci zainteresowali się sprawą pod koniec maja, gdy otrzymali sygnał poprzez Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa. Podjęli interwencję z udziałem pracownika suwalskiego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wcześniej informacje do GOPS i wójta gminy Suwałki Zbigniewa Mackiewicza o tym, że coś złego dzieje się w rodzinie Z., nigdy nie docierały.

– To tragedia. Gdyby ktoś nam wcześniej zgłosił, że tej rodzinie potrzebna jest pomoc, na pewno byśmy jej udzielili – zapewnia wójt.

Ks. Arkadiusz Brozio, od sześciu lat proboszcz parafii Ducha Świętego w Kaletniku, do której przynależy Wiatrołuża, nie interesowa-

wał się nigdy specjalnie sytuacją w rodzinie Z. Jest pewny: – To nie była rodzina dysfunkcyjna, patologiczna.

Wspomina: – Kiedy chodziłem do tej rodziny po koledze, Marzena i Janusz byli w domu, siedzieli sobie w pokoju lub leżeli na łóżku. Nic dziwnego się z nimi nie działo. Jakie były motywy ich zamykania, nie wiem, ale opowiadanie, że były trzymane w piwnicy czy na strychu, to jakieś bzdury, jakaś złośliwość. Są ludzie, którzy sami nie chcą wychodzić na zewnątrz. Taką mają naturę.

I przypuszcza: – Wydaje mi się, że te dzieci miały depresję. Jak rozmawiałem z ich rodzicami, to zapewniali, że do lekarzy z nimi chodzą. Ode mnie żadnej pomocy nie chcieli.

Z informacji, jakie nieoficjalnie pojawiają się ze szpitala, w którym przebywa 47-letnie rodzeństwo, wynika, że oboje są „w znacznym stopniu niedożywieni, ich waga jest poważnie zaniżona i wyniki morfologii ich krwi są złe”.

Marzena i Janusz w związku z zaniedbaniami byli narażeni „na ciężki uszczerbek na zdrowiu”. Rzecznik Prokuratury Okręgowej Wojciech Piktel: – Rodzeństwo to było także izolowane od kontaktu z innymi osobami. Sprawdzane jest, czy było przetrzymywane w piwnicy lub na strychu.

Zarzuty wobec Jadwigi Z. i Beaty Z. dotyczą artykułu Kodeksu karnego, który głosi: „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”.

W piątek, 19 czerwca, obie kobiety decyzją suwalskiego Sądu Rejonowego zostały tymczasowo aresztowane na dwa miesiące.

Rzecznik suwalskiej Prokuratury Okręgowej zapowiada: – Śledztwo w tej sprawie jest rozwojowe. Będzie szczegółowo badane, co działo się w tym domu i nie można wykluczyć, że zarzuty się zmieniają. ●

REKLAMA

Kielce/34438624

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH IM. PROF. EDWARDA LIPIŃSKIEGO W KIELCACH

REKRUTACJA TRWA

Oferta studiów dziennych i zaocznych:

KIERUNKI STUDIÓW ANS:

✓ Administracja	✓ Zarządzanie i coaching
✓ Bezpieczeństwo wewnętrzne	✓ Kosmetologia
✓ Prawo	✓ Pielęgniarstwo
✓ Ekonomia	✓ Studia podyplomowe
✓ Finanse i rachunkowość	

Masz pytania?
41 345 13 13
ans@lipinski.edu.pl

 @ANSKielce @ANSKielce

ZESKANUJ KOD I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ!

AKADEMIA LIPIŃSKIEGO W KIELCACH, UL. JAGIELLOŃSKA 109A

WWW.LIPINSKI.EDU.PL | WWW.PODYPLOMOWE.LIPINSKI.EDU.PL

Bez Ciebie nie byłoby Mnie, taką jaką jestem

Córka Kasia

16 czerwca 2026 zmarł

Jan Staszewski

Ojciec, Mąż i Brat

Były wieloletni pracownik zakładów Predom-Zelmer, Zelmer S.A. i Meta-Zel.
Odszedł samotnie, przeżywszy 71 lat.

Odpoczywaj w pokoju!

www.nekrologi.wyborcza.pl/34440614

Międzyrzecz, dnia 23 czerwca 2026 r.

STAROSTA MIĘDZYRZECKI
ul. Przemysłowa 2
66-300 Międzyrzecz**Obwieszczenie
Starosty Międzyrzeckiego**

AB.6740.1.1.2026.JK

Zawiadamiam¹, że w wyniku rozpatrzenia wniosku z dnia 23-01-2026 r. (uzupełniony w całości 06-05-2026 r.) Pana Mateusza Mokińskiego działającego w imieniu i na rzecz zarządcy drogi - Burmistrza Międzyrzecza, ul. Rynek 1, 66-300 Międzyrzecz, została wydana decyzja Nr 3.2026 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej - **przebudowy ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeckich (droga gminna nr 102150F), rozbudowy ul. Tadeusza Kościuszki (droga gminna nr 102156F) oraz rozbudowy ul. Jana Zamoyskiego (droga gminna nr 102148F)** w ramach inwestycji pn. «Wykonanie kompleksowej infrastruktury drogowej i wodno-kanalizacyjnej obszaru osiedla Kasztelańskiego w Międzyrzeczu» (łączna długość dróg objętych robotami: 1,793 km) - na nieruchomościach lub ich częściach, oznaczonych jako działki o numerach ewidencyjnych gruntu, stanowiących:

- I. projektowany pas drogowy dróg publicznych (w liniach rozgraniczających teren danej drogi):
1) drogi gminnej nr 102150F - ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeckich (klasa L, kilometr od ulicy od km 0+000 do km 0+189,79, kilometr od opracowania od km 0+661,43 do km 0+851,22)
745/11 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
2) drogi gminnej nr 102156F - ul. Tadeusza Kościuszki (klasa L, kilometr od km 0+000 do km 0+426,58)
746, 755/5, 373/35, 374/1, 378/3 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
3) drogi gminnej nr 102148F - ul. Jana Zamoyskiego (klasa L: kilometr od km 0+000 do km 0+661,43, klasa D: kilometr od km 0+000 do km 382,05 oraz od km 0+000 do km 0+082,22)
375/1, 377/7, 376, 373/3, 745/2, 711/2, 731/6, 732/2 (732), **730/1, 734/1, 733/10** (733/7), **726/2** (726), **727/2** (727), **734/5, 738/2** (738) - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
- II. teren wód płynących zlokalizowanych w ciągu projektowanej drogi:
354/2 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto (Rzeka Obra)
- III. teren niezbędny do budowy sieci uzbrojenia terenu poza projektowanym pasem drogowym:
750/15, 734/22, 734/21 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
- IV. teren niezbędny do budowy zjazdów poza projektowanym pasem drogowym:
796 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto,
- V. teren niezbędny do przebudowy istniejących zjazdów poza projektowanym pasem drogowym:
373/20, 375/4, 748/3 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto
- VI. teren niezbędny do przebudowy innych dróg publicznych:
745/5, 373/36 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto (ul. Komisji Edukacji Narodowej, droga gminna nr 102169F)

Uwaga: w nawiasach podano aktualny numer ewidencyjny działki przed podziałem.

Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej ograniczono także korzystanie z części nieruchomości, w sposób:

- I. trwały:
734/22, 734/21 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4, Międzyrzecz- miasto (budowa sieci kanalizacji deszczowej),
750/15 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz- miasto (budowa elementów sieci wodociągowej),
- II. na czas realizacji inwestycji:
796 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz- miasto (budowa zjazdu poza projektowanym pasem drogowym),
373/20, 375/4, 748/3 - obręb ew. 0002 Międzyrzecz-2, jednostka ew. 080302_4 Międzyrzecz-miasto (przebudowa zjazdów poza projektowanym pasem drogowym)

Z treścią decyzji można się zapoznać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu w Wydziale Architektury i Budownictwa w godzinach urzędowania, w sposób ustalony telefonicznie tel. 95 742 84 43 - 46.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691 ze zm.) zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu, urzędu gminy właściwego ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowym publikatorze teleinformatycznym - Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów, a także w prasie lokalnej.

Treść decyzji jest także udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Powiatu Międzyrzeckiego od dnia 23.06.2026 r. (bip.powiat-międzyrzecki.pl).

Podstawa prawna:

¹art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670).

Jerzy Kaczorek
Naczelnik Wydziału
Architektury i Budownictwa

Lubuskie/34440858

GME-SN-I.7125.110.1.2026

PREZYDENT MIASTA LUBLIN**podaje do publicznej wiadomości**

Na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1, na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin – ul. Wieniawska 14 VII piętro oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.lublin.eu w dniu 26 czerwca 2026 roku został wywieszony na okres 21 dni wykaz lokali mieszkalnych i garaży (nr GME-SN-I.7125.110.1.2026), stanowiących własność Gminy Lublin, przeznaczonych do sprzedaży na rzecz najemców zgodnie z uchwałą Rady Miasta Lublin nr 466/XI/2019 z dnia 21 listopada 2019 roku oraz uchwałą Rady Miasta Lublin nr 366/XVI/2004 z dnia 4 marca 2004 roku.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości w myśl art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399. tj.) mogą składać wnioski o nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Jednocześnie w części zostaje uchylony wykaz nieruchomości nr GME-SN-I.7125.110.5.2025 (pozycja 1) opublikowany w dniu 19 grudnia 2025 roku.

Lublin/34440793

OGŁOSZENIE**Spółdzielnia Mieszkaniowa
„PARKITKA”**

w Częstochowie, ul. Ks. J. Popiełuszki 10/12

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY**na roboty budowlane polegające na:
przebudowie parkingu w enklawie budynków
przy ul. Okulickiego 55, 57, 59, 61 w Częstochowie.**

Termin realizacji zamówienia do 30.11.2026 r. Informacje o warunkach jakie należy spełnić zawarte są w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, które są do pobrania w Administracji Osiedla „Parkitka” w Częstochowie przy ul. Okulickiego 49, tel. 34 3225954, w okresie od 29.06.2026 r. do 09.07.2026 r. w godz. od 10:00-14:00 bądź drogą elektroniczną po uprzednim zgłoszeniu na adres mailowy administracja@parkitka.pl. Oferty należy składać w zamkniętych kopertach z opisem „Przebudowa parkingu Okulickiego 2026” na adres: Spółdzielnia Mieszkaniowa „PARKITKA”, ul. Ks. J. Popiełuszki 10/12, 42-200 Częstochowa lub przesać pocztą w terminie do 10.07.2026 r. Warunkiem udziału w przetargu będzie udokumentowana wpłata wadium w wysokości 5.000 zł. Wadium należy wpłacić w PLN przelewem na rachunek bankowy Spółdzielni. Nr rachunku bankowego Spółdzielni: ING B.Ś.S.A. O/ Cz-wa 46 1050 1142 1000 0005 0167 3388 tytułem: „wadium przetarg na parking 2026”. Zamawiającemu przysługuje prawo swobodnego wyboru ofert jak też uznania, że przetarg nie dał rezultatu bez podania przyczyny. W postępowaniu stosujemy preferencje krajowe. Rozstrzygnięcie przetargu nastąpi do dnia 24.07.2026 r., o czym zainteresowani zostaną powiadomieni na piśmie lub drogą elektroniczną.

Częstochowa/34440401

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Znak: PPGN.6845.51.2026

Mikołajki, 2026r.06.26

**BURMISTRZ MIASTA MIKOŁAJKI
informuje**

o ogłoszonym pierwszym przetargu ustnym nieograniczonym na wydzierżawienie części nieruchomości położonej w Mikołajkach – zaplecze ulicy M.Kajki 38, obręb geod. Mikołajki oznaczonej nr geod. 551/11 z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej, bez prawa grodzienia terenu.

Powierzchnia przeznaczona do wydzierżawienia: 12 m² (4,00m x 3,00m)**Czynsz wywoławczy: 11.000,00 zł brutto/za cały okres umowy dzierżawy****Wysokość wadium: 6.000,00 zł**, postąpienie nie mniej niż 300,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu **13 lipca 2026r.** o godz. **9.00** w sali obrad Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ulicy Kolejowej 7.

Dla w/w nieruchomości Sąd Rejonowy w Mrągowie – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1M/00039033/3.

Przedmiotowy teren jest objęty „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części miasta Mikołajki na wschód od jeziora Mikołajskiego” uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Mikołajkach Nr XII/157/2019 z dnia 29 listopada 2019r. (Dz. U. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2020r., poz. 382). Zgodnie z jego ustaleniami działka nr geod. 551/11 znajduje się w obszarze oznaczonym symbolem MU.10 – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Powyższą część nieruchomości przeznacza się do wydzierżawienia na prowadzenie działalności gospodarczej, bez prawa grodzienia terenu.

Pełna treść ogłoszenia z dnia 26.06.2026r. znak: PPGN.6845.51.2026 znajduje się na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ul. Kolejowej 7.

Informacja o ogłoszeniu o przetargu umieszczona jest na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu, opublikowana jest w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 087-4219069, drogą elektroniczną e-mail: katarzyna.plaza@mikolajki.pl oraz osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy w Mikołajkach ul. Kolejowa 7, pokój nr 111 - od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00.

ZASTRZEŻENIE:

Burmistrz Miasta Mikołajki zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu z przyczyn uzasadnionych, informując o tym na piśmie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl, www.mikolajki.eu

Olsztyn/34440725

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Zamieść:**nekrolog
kondolencje
wspomnienie**nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555**W sprzedaży!**

TEMAT NUMERU:

ROZMOWY, KTÓRE RATUJĄ ZWIĄZKI

oraz:

- Pułapki terapii
- Czy można być szczęśliwym bez seksu
- Niewygodne pytania w związkach

żyć lepiej
psychologia codziennieWięcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

WÓJT GMINY POPIELÓW

informuję, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Popielowie, z/s Popielów ul. Opolska 13, oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy w Popielowie (www.popielow.pl), oraz na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy w Popielowie (www.bip.popielow.pl) wywieszono:

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI

- lokalu mieszkalnego w budynku Stobrawie przy ulicy Jakuba Kani 7 przeznaczonych do najmu na czas określony w trybie bezprzetargowym.

Opole/34440888

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

ogłasza

że, na tablicy ogłoszeń Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa z/s w Rzeszowie, Plac Ofiar Getta 3 oraz na stronie internetowej bip.erzeszow.pl został zamieszczony stanowiącej własność Skarbu Państwa położonej przy ul. Krakowskiej w Rzeszowie oznaczonej jako działka nr: 18/5 o pow. 0,0001 ha w obr. 215, objk KW nr RZ1Z/00035861/3, przeznaczonej do dzierżawy na czas nieoznaczony w drodze bezprzetargowej.

Rzeszów/34440842

Słowo Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Wyciąg z ogłoszenia BURMISTRZ SOLCA KUJAWSKIEGO ogłasza:

- II publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż **nieruchomości gruntowej**, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim przy ulicy **Kujawskiej**,
- nr ew. **2894**, o pow. **0,1118** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **123 600,00 zł**
Wadium wynosi: **12 360,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **9⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2895**, o pow. **0,1003** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **110 800,00 zł**
Wadium wynosi: **11 080,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **10⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2896**, o pow. **0,1018** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **112 500,00 zł**
Wadium wynosi: **11 250,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **11⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2897**, o pow. **0,1011** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **111 700,00 zł**
Wadium wynosi: **11 170,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **12⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2898**, o pow. **0,1012** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **111 800,00 zł**
Wadium wynosi: **11 180,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **13⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **2899**, o pow. **0,1038** ha, objętej **KW nr BY1B/00244652/4**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **114 700,00 zł**
Wadium wynosi: **11 470,00 zł** (wpłata do **21.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **26 sierpnia 2026 r.** o godz. **14⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.

Dodatkowe informacje o przetargach uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7, pokój nr 5, tel.: (52) 387 01 19, e-mail: nieruchomosci@soleckujawski.pl.
Pełne teksty ogłoszeń dostępne są na stronie internetowej bip.soleckujawski.pl, a także na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7.

Bydgoszcz-Toruń/34440833

OBWIESZCZENIE PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu
na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3, 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), zawiadamiam, że na wniosek złożony przez:

**Prezydenta Miasta Lublin reprezentowanego przez
Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie**

**zatwierdzono projekt i wydano decyzję nr 437 / 26
o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej:**

**rozbudowę drogi gminnej nr 113064L – ul. Stefana Kisielewskiego w Lublinie na odcinku
od km 0+133,50 do km 0+156,80 wraz z przebudową oświetlenia drogowego**, na działkach:
W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH INWESTYCJI

pod rozbudowę drogi gminnej nr 113064L – ul. Stefana Kisielewskiego	
Miasto Lublin, Obręb 0018 - Lemszczyzna	
ark. 7	7/17, 7/32

Z treścią decyzji Nr 437/26 z dnia 22 czerwca 2026 r., zapoznać się można w Wydziale Architektury Budownictwa Urzędu Miasta Lublin przy ul. Wieniawskiej 14 (X piętro, pok. 1000, tel. 81-466-22-40), w godzinach pracy Urzędu. W sprawach, w których niezbędne jest stawiennictwo osobiste oraz w przypadku zamiaru zapoznania się z aktami sprawy osobiście, należy wcześniej umówić wizytę telefonicznie.
W związku z powyższym informuję, że zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Lublin, na stronie internetowej Urzędu oraz w prasie lokalnej.
Stronom postępowania przysługuje prawo do wniesienia odwołania do Wojewody Lubelskiego za pośrednictwem Prezydenta Miasta Lublin, w terminie: dla wnioskodawcy 14 dni od dnia otrzymania decyzji, dla pozostałych stron 14 dni od dokonania zawiadomienia o jej wydaniu.

Lublin/34440488

Wyciąg z ogłoszenia BURMISTRZ SOLCA KUJAWSKIEGO ogłasza:

- III publiczny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż **nieruchomości gruntowej**, stanowiącej własność Gminy Solec Kujawski, położonej w Solcu Kujawskim w strefie ulicy **Kujawskiej**,
- nr ew. **1032/1**, o pow. **0,1288** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **144 800,00 zł**
Wadium wynosi: **14 480,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **9⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **1032/2**, o pow. **0,1107** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **118 200,00 zł**
Wadium wynosi: **11 820,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **10⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **1032/3**, o pow. **0,1377** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **147 000,00 zł**
Wadium wynosi: **14 700,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **11⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.
 - nr ew. **1032/4**, o pow. **0,1180** ha, objętej **KW nr BY1B/00062215/9**.
Cena wywoławcza netto wynosi: **141 200,00 zł**
Wadium wynosi: **14 120,00 zł** (wpłata do **14.08.2026 r.**)
Przetarg odbędzie się w dniu **20 sierpnia 2026 r.** o godz. **12⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, ul. 23 Stycznia 7.

Dodatkowe informacje o przetargach uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7, pokój nr 5, tel.: (52) 387 01 19, e-mail: nieruchomosci@soleckujawski.pl.

Pełne teksty ogłoszeń dostępne są na stronie internetowej bip.soleckujawski.pl, a także na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim przy ulicy 23 Stycznia 7.

Bydgoszcz-Toruń/34440806

**Wójt Gminy Rudka
ul. Brańska 13
17-123 Rudka**

Rudka, dnia 26.06.2026 r

OGŁOSZENIE o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w północnej części obrębu Rudka Gmina Rudka**
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Rudka w rejonie ulic: Wolności i Księdza Prałata Michała Badowskiego Gmina Rudka**

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r, poz. 538) w nawiązaniu do art. 67 ust 3 pkt 4) ustawy z dnia 24 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwał: Rady Gminy Rudka: Nr XXXI/249/2023 i Nr XXX/237/2023., zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- terenów w północnej części obrębu Rudka Gmina Rudka
- w miejscowości Rudka w rejonie ulic: Wolności i Księdza Prałata Michała Badowskiego Gmina Rudka

wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, w dniach od 6 lipca 2026 r do 28 lipca 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Rudka w godzinach pracy urzędu.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędzie się w dniu 8 lipca 2026 r. w budynku remizy OSP w Rudce, ul. Ks. Pr. M. Badowskiego 4, o godz. 16⁰⁰.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego oraz w prognozie, może wnieść uwagi. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Rudka

Uwagi mogą być wnoszone:

- w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Rudka, ul. Brańska 13, 17-123 Rudka,
 - za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mail: sekretariat@rudka.pl,
 - w formie ustnej do protokołu składanych wniosków w Urzędzie Gminy Rudka, pok. 16,
- z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 12 sierpnia 2026 r.

Wójt
Marcin Gawrysiak

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych zawarte są w biuletynie informacji publicznej gminy Rudka w zakładce klauzula RODO pod adresem: <https://bip-ugrudka.podlaskie.eu/klauzula-rod.html>

Białystok/34440797

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA WŁOCŁAWEK

**w sprawie sprzedaży, w pierwszym przetargu ustnym
nieograniczonym nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Skarbu
Państwa, położonej we Włocławku przy ul. Duninowskiej, oznaczonej
jako działka ewidencyjna nr 26/2 (Włocławek KM 93) o pow. 0,0835 ha.**

Dla ww. działki w Sądzie Rejonowym we Włocławku w Wydziale VI Ksiąg Wieczystych, prowadzona jest księga wieczysta Nr WL1W/00091636/6.
Przedmiotowa nieruchomość to działka o kształcie wąskiego prostokąta, niezabudowana, częściowo nieogrodzona, nieurządzona. Działka porośnięta zielenią niską – trawą. Przez przedmiotową działkę przebiega instalacja: centralnego ogrzewania, wodociągowa oraz elektroenergetyczna.
Położenie sieci względem granic działki nie wpływa dodatkowo negatywnie na sposób jej zagospodarowania.

Zagospodarowanie przedmiotowej działki może być znacznie utrudnione z racji swojego kształtu. Działka posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej, tj. ul. Duninowskiej, o nawierzchni z płyt betonowych.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek przyjętym Uchwałą Nr 103/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r. ww. działka znajduje się w terenie oznaczonym symbolem P, o przeznaczeniu – przemysł.

Z uwagi na brak ustaleń planu miejscowego lokalizacja inwestycji na tej działce może nastąpić po uzyskaniu pozytywnej decyzji o warunkach zabudowy dla zamierzonej inwestycji w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538). Kolejnym etapem będzie sporządzenie dokumentacji projektowej architektoniczno – budowlanej oraz uzyskanie pozwolenia na budowę w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524 ze zm.).

Szczegółowe informacje dotyczące przeznaczenia terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (ogólne i szczegółowe) dostępne w Geoportalu Miasta Włocławek – na stronie internetowej <http://geoportal.wloclawek.eu>

Cena wywoławcza netto nieruchomości oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 26/2 (Włocławek KM 93) o pow. 0,0835 ha, wynosi – 90 000,00 zł.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej netto wynosi – 9 000,00 zł.

W przypadku wydania decyzji o warunkach zabudowy lub wejścia w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, do wylicytowanej ceny zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23%.

Przeprowadzenie przetargu następuje na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz.2213).

Przetarg odbędzie się w dniu 7 września 2026 r. o godzinie 13⁰⁰ w Urzędzie Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, w pokoju nr 102.

Ogłoszenie zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Włocławek przy Zielonym Rynku 11/13 oraz przy ul. Kościuszki 12 (I piętro), a także na stronach internetowych <https://investin.wloclawek.eu/>, www.bip.um.wlocl.pl oraz na stronie podmiotowej Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Biuletynie Informacji Publicznej.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu dostępne są również w siedzibie Wydziału Gospodarowania Mieniem Komunalnym Urzędu Miasta Włocławek przy ul. Kościuszki 12 lub pod numerem telefonu 54 414 4115.

Bydgoszcz-Toruń/34440832

**Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
Budoprzem Spółka z o.o. w upadłości****OGŁASZA PRZETARG OFERTOWY NA SPRZEDAŻ:**

Udziału w wysokości 7/13 części w prawie własności nieruchomości lokalowej, składającej się z lokalu niemieszkalnego – hali garażowej nr 001 o powierzchni użytkowej 185,20 m² w budynku przy ul. 1 Maja 6 w Olsztynie, woj. warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL10/00152951/4 (poz. 125 spisu inwentarza), z własnością którego to lokalu niemieszkalnego – hali garażowej związany jest udział 1852/12786 w częściach wspólnych budynku i urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokalu oraz w prawie własności gruntu (działki nr 119/3 w obrębie 63 m. Olsztyn ujawnionej w KW nr OL10/00076329/8) za cenę nie niższą niż 80% wartości jej oszacowania, tj. kwotę **235 200 zł**.

Składanie ofert:

Pismenne oferty w języku polskim należy składać w zaklejonych kopertach w Kancelarii Notarialnej Ślusarczyk Notariusze Spółka Partnerska w Olsztynie (10-533), ul. Plac Konsulatu Polskiego 6 lok. 1 z dopiskiem „**UDZIAŁ W HALI GARAŻOWEJ W OLSZTYNIE – NIE OTWIERAĆ**” w dniach i terminach jej urzędowania, nie później niż do dnia 17 lipca 2026 roku do godz. 14.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 lipca 2026 roku o godz. 12.30. O wyniku Syndyk powiadomi telefonicznie lub e-mailem.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- dokładne dane oferenta (imię, nazwisko, adres, PESEL, a w przypadku podmiotów gospodarczych – nazwa, siedziba, NIP, REGON, numer KRS),
- oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości oraz z warunkami niniejszego Regulaminu i ich akceptacji bez zastrzeżeń,
- proponowaną cenę nabycia, nie niższą niż cena wywoławcza, podaną liczbowo i słownie,
- dowód wpłaty wadium w wysokości 29 400 złotych, które należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości prowadzony w Erste Bank Polska S.A. oddział Olsztyn nr 42 1090 2718 0000 0001 4390 1766 najpóźniej w ostatnim dniu terminu składania ofert (za datę wpłaty uznaje się datę uznania rachunku bankowego masy upadłości),
- w przypadku osób prawnych – aktualny odpis z właściwego rejestru,
- w przypadku osób fizycznych pozostających w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej – pismną zgodę małżonka na nabycie nieruchomości,
- wszelkie wymagane prawem zgody (w tym korporacyjne) i zezwolenia,
- numer rachunku bankowego do zwrotu wadium,
- czytelny podpis oferenta lub osób upoważnionych do jego reprezentacji.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje syndyk.

Cena zostanie przez Syndyka powiększona na fakturze o ewentualny podatek VAT.

Zapłata całej ceny nastąpi przed podpisaniem umowy sprzedaży na podany powyżej rachunek bankowy masy upadłości.

Nabywca pokryje wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w tym opłaty notarialne, sądowe oraz podatki i opłaty związane z nabyciem w/w nieruchomości.

Syndyk zastrzega sobie prawo:

- 1) zarządzenia ustnej aukcji (licytacji) do wyłonienia nabywcy – w przypadku, gdy różnica między pierwszą a drugą ofertą będzie wynosić mniej niż 1% wartości nieruchomości (2 940 złotych),
- 2) zmiany warunków pismnego konkursu ofert, odwołania konkursu lub jego unieważnienia na każdym etapie bez podania przyczyny.

Akt notarialny podpisany zostanie w kancelarii notarialnej wskazanej przez syndyka w terminie nie dłuższym niż 90 dni od daty rozstrzygnięcia konkursu lub aukcji.

Dodatkowe informacje, w tym operat oraz regulamin pismnego konkursu ofert, można uzyskać, pisząc na adres poczty elektronicznej syndyk[at]verba-legis.eu lub pod numerem telefonu 667-101-617.

Olsztyn/34440887

**Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
Budoprzem Spółka z o.o. w upadłości****OGŁASZA PRZETARG OFERTOWY NA SPRZEDAŻ:**

Nieruchomości lokalowej o funkcji niemieszkalnej, składającej się z lokalu użytkowego nr 1 o powierzchni użytkowej nr 162,40 m², położonej przy ul. 1 Maja 6 w Olsztynie, woj. warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL10/00160281/5 (poz. 127 spisu inwentarza), z którą związany jest udział 1624/12786 w częściach wspólnych budynku i urządzeń oraz w prawie własności gruntu (działki nr 119/3 w obrębie 63 m. Olsztyn ujawnionej w KW nr OL10/00076329/8) za cenę nie niższą niż 80% wartości jej oszacowania, tj. kwotę **982 400 zł**.

Składanie ofert:

Pismenne oferty w języku polskim należy składać w zaklejonych kopertach w Kancelarii Notarialnej Ślusarczyk Notariusze Spółka Partnerska w Olsztynie (10-533), ul. Plac Konsulatu Polskiego 6 lok. 1 z dopiskiem „**LOKAL 1 MAJA 6 OLSZTYN – NIE OTWIERAĆ**” w dniach i terminach jej urzędowania, nie później niż do dnia 17 lipca 2026 roku do godz. 14.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 lipca 2026 roku o godz. 12.20. O wyniku Syndyk powiadomi telefonicznie lub e-mailem.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- dokładne dane oferenta (imię, nazwisko, adres, PESEL, a w przypadku podmiotów gospodarczych – nazwa, siedziba, NIP, REGON, numer KRS),
- oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości oraz z warunkami niniejszego Regulaminu i ich akceptacji bez zastrzeżeń,
- proponowaną cenę nabycia, nie niższą niż cena wywoławcza, podaną liczbowo i słownie,
- dowód wpłaty wadium w wysokości 122 800 złotych, które należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości prowadzony w Erste Bank Polska S.A. oddział Olsztyn nr 42 1090 2718 0000 0001 4390 1766 najpóźniej w ostatnim dniu terminu składania ofert (za datę wpłaty uznaje się datę uznania rachunku bankowego masy upadłości),
- w przypadku osób prawnych – aktualny odpis z właściwego rejestru,
- w przypadku osób fizycznych pozostających w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej – pismną zgodę małżonka na nabycie nieruchomości,
- wszelkie wymagane prawem zgody (w tym korporacyjne) i zezwolenia,
- numer rachunku bankowego do zwrotu wadium,
- czytelny podpis oferenta lub osób upoważnionych do jego reprezentacji.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje syndyk.

Cena zostanie przez Syndyka powiększona na fakturze o ewentualny podatek VAT.

Zapłata całej ceny nastąpi przed podpisaniem umowy sprzedaży na podany powyżej rachunek bankowy masy upadłości.

Nabywca pokryje wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w tym opłaty notarialne, sądowe oraz podatki i opłaty związane z nabyciem w/w nieruchomości.

Syndyk zastrzega sobie prawo:

- 1) zarządzenia ustnej aukcji (licytacji) do wyłonienia nabywcy – w przypadku, gdy różnica między pierwszą a drugą ofertą będzie wynosić mniej niż 1% wartości nieruchomości (12 280 złotych),
- 2) zmiany warunków pismnego konkursu ofert, odwołania konkursu lub jego unieważnienia na każdym etapie bez podania przyczyny.

Akt notarialny podpisany zostanie w kancelarii notarialnej wskazanej przez syndyka w terminie nie dłuższym niż 90 dni od daty rozstrzygnięcia konkursu lub aukcji.

Dodatkowe informacje, w tym operat oraz regulamin pismnego konkursu ofert, można uzyskać, pisząc na adres poczty elektronicznej syndyk[at]verba-legis.eu lub pod numerem telefonu 667-101-617.

Olsztyn/34440899

Wójt Gminy Rudka

Działając na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.) Wójt Gminy Rudka ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż zabudowanej nieruchomości gruntowej.
Oznaczenie nieruchomości: numer ewidencyjny 1325/4, obręb 0009 Rudka, miejscowość Rudka, gm. Rudka, KW B11P/00076052/4.
Powierzchnia nieruchomości: 771 m²
Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży na mocy zarządzenia Nr 14/2026 z dnia 24.04.2026 r.
Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 200 000 zł.
Wysokość wadium: 10000 zł.
Przetarg odbędzie się w dniu 29.07.2026 r. o godz. 10.00 w budynku Urzędu Gminy Rudka, ul. Brańska 13, 17-123 Rudka, pok. nr 3.
Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Rudka, a także opublikowane na stronach internetowych: <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-rudka> oraz <https://bip-ugrudka.podlaskie.eu/ogloszenia/>.

Szczegółowe informacje o przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy Rudka, ul. Brańska 13, 17-123 Rudka pok. nr 3 oraz pod numerem telefonu 85 730 58 53.

Białystok/34440911

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje do publicznej wiadomości, że na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Białymstoku www.bip.bialystok.pl został zamieszczony

wykaz nr 33/2026

dotyczący przeznaczenia do zbycia w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiącej własność Gminy Białystok, położonej w Białymstoku, oznaczonej w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębem 11 - Śródmieście numerem 821/4 o pow. 0,1241 ha, na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych oznaczonych w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębem 11 - Śródmieście numerami: 822, 837/2, 837/3, 837/4, 851, 834, 835, 836, 852/1, 852/2 i 852/3. Wykaz został również wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1 na okres 21 dni, tj. **od 23 czerwca 2026 r. do 14 lipca 2026 r.**

Białystok/34440886

**ZAWIADOMIENIE
BURMISTRZA BRODNICY**

Zgodnie z art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o jego ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

podaje do publicznej wiadomości

informację o podjęciu przez Radę Miejską w Brodnicy w dniu 18 czerwca 2026 r. Uchwały Nr XXVI/189/2026 w sprawie Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy.

Z treścią dokumentu wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 42 pkt 2 i podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust 3 w/w ustawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Brodnicy - pokój 112 (w godzinach pracy Urzędu) oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Brodnicy: <https://bip.brodnica.pl/> Zagospodarowanie przestrzenne miasta/Plan ogólny Gminy Miasta Brodnicy.

Burmistrz Brodnicy
Jarosław Radacz

Bydgoszcz-Toruń/34440723

**Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
Budoprzem Spółka z o.o. w upadłości****OGŁASZA PRZETARG OFERTOWY NA SPRZEDAŻ:**

Nieruchomości gruntowej niezabudowanej, składającej się z działki nr 1/345, 1/346, 1/347, 1/348, o łącznej powierzchni fizycznej 0,4296 ha, położonej na osiedlu Nad Jeziorem Długim przy ul. Kuronia, ob. 31 m. Olsztyn, woj. warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL10/00159593/5 (poz. 126 spisu inwentarza) za cenę nie niższą niż 80% wartości jej oszacowania, tj. kwotę **270 400 zł**.

Składanie ofert:

Pismenne oferty w języku polskim należy składać w zaklejonych kopertach w Kancelarii Notarialnej Ślusarczyk Notariusze Spółka Partnerska w Olsztynie (10-533), ul. Plac Konsulatu Polskiego 6 lok. 1 z dopiskiem „**DZIAŁKI OLSZTYN UL. KURONIA – NIE OTWIERAĆ**” w dniach i terminach jej urzędowania, nie później niż do dnia 17 lipca 2026 roku do godz. 14.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 lipca 2026 roku o godz. 12.10. O wyniku Syndyk powiadomi telefonicznie lub e-mailem.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- dokładne dane oferenta (imię, nazwisko, adres, PESEL, a w przypadku podmiotów gospodarczych – nazwa, siedziba, NIP, REGON, numer KRS),
- oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości oraz z warunkami niniejszego Regulaminu i ich akceptacji bez zastrzeżeń,
- proponowaną cenę nabycia, nie niższą niż cena wywoławcza, podaną liczbowo i słownie,
- dowód wpłaty wadium w wysokości 33 800 złotych, które należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości prowadzony w Erste Bank Polska S.A. oddział Olsztyn nr 42 1090 2718 0000 0001 4390 1766 najpóźniej w ostatnim dniu terminu składania ofert (za datę wpłaty uznaje się datę uznania rachunku bankowego masy upadłości),
- w przypadku osób prawnych – aktualny odpis z właściwego rejestru,
- w przypadku osób fizycznych pozostających w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej – pismną zgodę małżonka na nabycie nieruchomości,
- wszelkie wymagane prawem zgody (w tym korporacyjne) i zezwolenia,
- numer rachunku bankowego do zwrotu wadium,
- czytelny podpis oferenta lub osób upoważnionych do jego reprezentacji.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje syndyk.

Cena zostanie powiększona na fakturze przez Syndyka o ewentualny podatek VAT.

Zapłata całej ceny nastąpi przed podpisaniem umowy sprzedaży na podany powyżej rachunek bankowy masy upadłości.

Nabywca pokryje wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w tym opłaty notarialne, sądowe oraz podatki i opłaty związane z nabyciem w/w nieruchomości oraz będzie zobowiązany do objęcia (wejścia w posiadanie) nieruchomości własnym staraniem i na własny koszt.

Syndyk zastrzega sobie prawo:

- 1) zarządzenia ustnej aukcji (licytacji) do wyłonienia nabywcy – w przypadku, gdy różnica między pierwszą a drugą ofertą będzie wynosić mniej niż 1% wartości nieruchomości (3 380 złotych),
- 2) zmiany warunków pismnego konkursu ofert, odwołania konkursu lub jego unieważnienia na każdym etapie bez podania przyczyny.

Akt notarialny podpisany zostanie w kancelarii notarialnej wskazanej przez syndyka w terminie nie dłuższym niż 90 dni od daty rozstrzygnięcia konkursu lub aukcji.

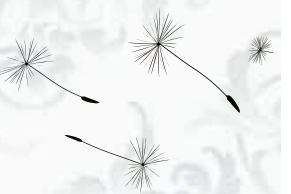
Numer księgi wieczystej widoczny jest na jednym ze zdjęć będących integralną częścią ogłoszenia.

Dodatkowe informacje, w tym operat oraz regulamin pismnego konkursu ofert, można uzyskać, pisząc na adres poczty elektronicznej syndyk[at]verba-legis.eu lub pod numerem telefonu 667-101-617.

Olsztyn/34440893

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma

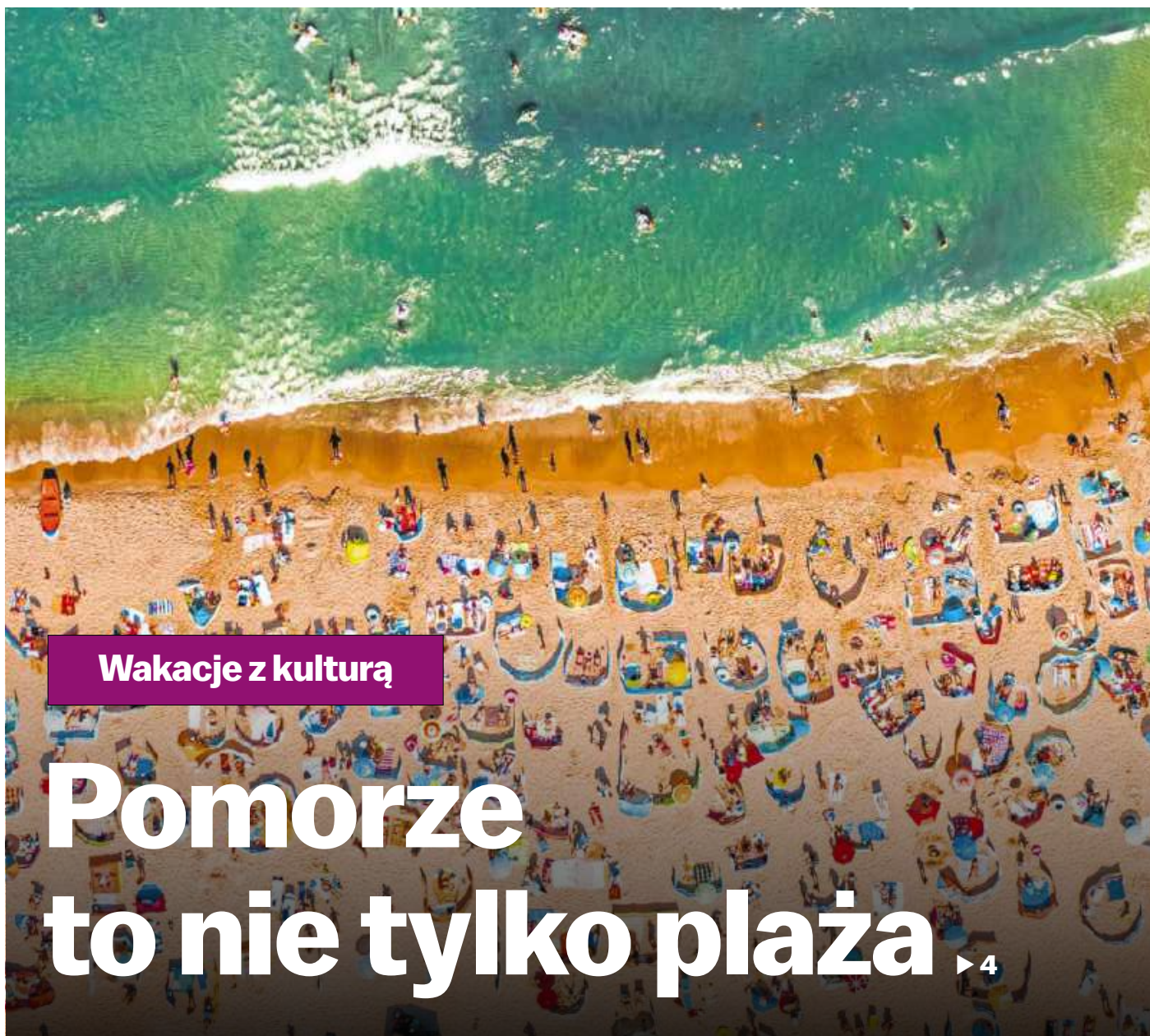

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

POMORZE KULTURY, SZTUKI I ROZRYWKI

Piątek, 26 czerwca 2026

Redaktor prowadzący: Kamilla Sierocka

Wakacje z kulturą

Pomorze to nie tylko plaża ▶ 4

PGS
Plac Zdrojowy 2

Kuratorka/Curator
Eulalia Domanowska

12.06-23.08.26

XAWERY WOLSKI

W DRODZE ON THE ROAD

Organizatorzy / Organizers

PGS Państwowa
Galeria Sztuki
Baport

Sopot Dofinansowano
ze środków
Miasta Sopotu

Mecenas / Patron Patronat medialny / Media partners

La Squadra

Dziennik
Bałtycki

esopot.pl

wyborcza.pl

mf

prestiz

SZUM

trojmiasto.pl

BALTIC OPERA FESTIVAL MECENAS GŁÓWNY ORLEN

RYSZARD WAGNER WALKIRIA

2 i 5 lipca 2026 / Opera Leśna powered by Energa

MECENAS
GŁÓWNY

Program Festiwalu

Organizatorzy Festiwalu

Opera
Bałtycka
w Gdańsku

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wakacje z kulturą

Pomorze to nie tylko plaża

Plenerowe kina, spektakle na plaży, festiwal Open'er, jarmarki, muzea, teatr uliczny, koncerty
– w wakacje w Trójmieście naprawdę jest w czym wybierać.

Katarzyna Fryc

Latем Trójmiasto ma do zaoferowania znacznie więcej niż plaża i gofry. Każdy, kto przyjedzie w wakacje do Gdańska, Gdyni lub Sopotu, koniecznie powinien skorzystać z mnóstwa ofert kulturalnych, przygotowanych przez samorządy i tutejsze placówki. Jak co roku na Pomorzu szykuje się wiele imprez i wydarzeń, które sprawiają, że wakacyjny wypoczynek nad Bałtykiem może być wyjątkowo urozmaicony i ciekawy.

Wakacje na filmowo

Od 4 do 12 lipca potrwa 26. Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Sopocie, w ramach którego zaplanowano kilkadziesiąt projekcji i wydarzeń w salach kinowych, teatrach, galeriach i przestrzeniach plenerowych. Sopotcki festiwal oferuje najlepsze ambitne kino z całego świata, pokazy konkursowe, przedpremierowe, spotkania z gośćmi, koncerty i wydarzenia specjalne. Najważniejsze sekcje festiwalu to: konkurs główny „1-2-3 GO!” prezentujący kino artystyczne z całego świata, DOK.PL – czyli konkurs pełnometrażowych polskich filmów dokumentalnych oraz konkurs krótkich fabuł i animacji. W programie znajdują się m.in. panorama kina skandynawskiego z pierwszą w Polsce retrospektywą Joachima Triera i przegląd filmów Agnieszki Smoczyńskiej z udziałem reżyserki.

Jak co roku w wakacje warto wybrać się także do kin plenerowych na molo w Sopocie, na plaży w Gdyni Orłowie oraz na dachu Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego.

Lato w teatrze

Na początku sierpnia warto wybrać się do Teatru Gdynia Główna, działającego w podziemiach gdyńskiego dworca PKP. W ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Teatralnego „Pociąg do Miasta” od 6 do 9 sierpnia

• **Koncert w Teatrze Szekspirowskim** FOT. RENATA DĄBROWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

będzie można zobaczyć spektakle „Love and death, sex and illness”, „Aqua sapiens”, „Frogshop” i „Kto zabił w Konitzville”.

Na pełnych obrotach całe przez całe wakacje pracuje Teatr Wybrzeże w Gdańsku, którego spektakle w lipcu i sierpniu wystawiane są na scenach w Gdańsku i Sopocie (biletowane) oraz na Scenie Letniej w Pruszczu Gdańskim (wstęp wolny).

Natomiast już 27 czerwca premierą muzycznego spektaklu „Batory. Transatlantyczne love story” Michała Walczaka zainauguruje jubileusz 30-lecia Scena Letnia Teatru Miejskiego na plaży w Gdyni Orłowie. Sezon na scenie w Orłowie potrwa do 16 sierpnia.

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Plenerowych i Ulicznych FETA 2026 odbędzie się w tym roku w Gdańsku w dniach 9–12 lipca. Głównymi arenami wydarzenia będą Park Reagana i plac przed Forum Gdańsk.

Wydarzenia muzyczne

Jak co roku mocnym akcentem rozpoczęcia wakacji nad morzem będzie Open'er Festival, największe muzyczne wydarzenie w kraju. W tym roku festiwal organizowany na lotnisku Gdynia – Kosakowo potrwa od 1 do 4 lipca, a wśród największych gwiazd wydarzenia będą m.in. Florence and The Machine, Nick Cave i The Cure.

Od 20 do 26 lipca w Gdyni (Teatr Muzyczny i Konsulat Kultury) i Wejherowie (Filharmonia Kaszubska) potrwa 22. Energa Ladies' Jazz Festival. W ciągu siedmiu dni organi-

zatorzy zaplanowali aż 13 koncertów. Wystąpią m.in. Stacey Kent, Anna Maria Jopek & Piotr Wojtasik Quintet, a także New York Voices, Yvonne Sanchez, Eliane Elias i Sonia Bohosiewicz.

Wakacje w muzeum i na jarmarku

Lato to doskonały czas, by odwiedzić ekspozycje muzealne, których w Trójmieście jest całe mnóstwo. Warto zajrzeć np. do Muzeum Bursztynu w Gdańsku czy odwiedzić głośną wystawę „Idole perwersji Zofii de Ines” w Muzeum Narodowym w Gdańsku (wystawa o roli kostiumu w teatrze i sztuce potrwa do końca stycznia 2027 r.). A także zajrzeć do niedawno otwartego Muzeum Stanisława Szukałskiego w Gdyni Orłowie, poświęconego postaci i twórczości znanego rzeźbiarza, malarza i projektanta, który największe sukcesy odniósł tworząc w Stanach Zjednoczonych.

Lato na Pomorzu to tradycyjnie czas jarmarków. 18 i 19 lipca na terenie Kaszubskiego Parku Etnograficznego we Wdzydżach jak co roku odbędzie się Jarmark Wdzydzki – największy na Kaszubach kiermasz rękodzieła i sztuki ludowej, organizowany od 1973 roku na terenie najstarszego w Polsce muzeum na wolnym powietrzu.

A organizowany po raz 766. Jarmark św. Dominika w Gdańsku, jedna z największych handlowych imprez plenerowych w Europie, potrwa od 25 lipca do 16 sierpnia. Jak co roku wezmą w nim udział setki wystawców z całego świata. ●

Festiwal Sopot Classic

Odkrywa klasykę na nowo

• Koncert Nigela Kennedy-ego i orkiestry PFK Sopot podczas ubiegłorocznego Festiwalu NDI Sopot Classic w Operze Leśniej

FOT. KRZYSZTOF MYSTKOWSKI/KFP/UMS

– Tegoroczna edycja festiwalu będzie pełna emocji, odkryć i artystycznych spotkań, które na długo pozostaną w pamięci – mówi Szymon Morus, dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego NDI Sopot Classic.

ILONA GODLEWSKA: Jak się Panu pracuje z Polską Filharmonią Kameralną Sopot?
SZYMON MORUS, DYREKTOR ARTYSTYCZNY MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU MUZYCZNEGO NDI SOPOT CLASSIC: To dla mnie niezmiennie źródło ogromnej satysfakcji i codzienna inspiracja. To zespół złożony z wyjątkowych muzyków-kameralistów, którzy nie tylko prezentują najwyższy poziom artystyczny, ale także są otwar-

ci na nowe pomysły, odważne projekty i nieoczywiste artystyczne wyzwania. Dzięki temu możemy realizować przedsięwzięcia, które wykraczają poza tradycyjne postrzeganie muzyki klasycznej. Wspólnie tworzymy miejsce, w którym szanujemy tradycję, ale równie chętnie poszukujemy nowych środków wyrazu. Ta energia i pasja są doskonale widoczne również podczas festiwalu NDI Sopot Classic, który jest marką PFK Sopot.

Tegoroczny motyw przewodni festiwalu to przygoda. Skąd ten pomysł?

– Tegoroczny motyw „przyszedł do mnie” podczas jednej z górskich wędrówek. Muzyka sama w sobie jest przecież podróżą: prowadzi nas przez emocje, miejsca, historie i światy, których często nie jesteśmy w stanie doświadczyć na co dzień. Zależy mi na tym, aby tegoroczna edycja zachęcała publiczność właśnie do takiego odkrywania – z ciekawością, otwartością i gotowością na niespodziewane zwroty. Przygodę można

rozumieć na wiele sposobów. To zarówno wielkie wyprawy bohaterów znanych z literatury, filmu czy opery, jak i osobiste podróże nas wszystkich – słuchaczy i artystów.

Każdy koncert będzie opowiadał inną historię i zabierze publiczność w inne muzyczne rejony – od dzieł inspirowanych odległymi krainami, przez emocjonujące muzyczne narracje, aż po projekty, które wymykają się gatunkowym schematom.

To hasło oddaje również charakter samego festiwalu NDI Sopot Classic.

– Od lat zapraszamy naszych gości do odkrywania muzyki klasycznej na nowo, często w nieoczywistych kontekstach i zaskakujących połączeniach. W tym roku chcemy, aby każdy uczestnik poczuł się jak odkrywca – ktoś, kto przychodzi na koncert nie tylko po to, by posłuchać muzyki, ale także

23 lipca — 2 sierpnia

30.
międzynarodowy
Festiwal
Szekspirowski

F E S T I W A L S Z E K S P I R O W S K I . P L

po to, by przeżyć coś wyjątkowego. Bo najpiękniejsze przygody często zaczynają się właśnie od pierwszego dźwięku.

Festiwal definiuje różnorodność repertuarowa i łamanie schematów. Co zaproponujecie Państwo słuchaczom w tym roku?

– Tegoroczna edycja doskonale pokazuje, że muzyka klasyczna może być prawdziwą przygodą – i to nie tylko w sensie artystycznym. Przygotowaliśmy program, który prowadzi publiczność przez różne światy, emocje i formy uczestnictwa w kulturze. W warstwie muzycznej czekają na słuchaczy prawdziwe arcydzieła. Jednym z najważniejszych punktów programu będzie monumentalna Symfonia alpejska Richarda Straussa – niezwykła muzyczna opowieść o górskiej wyprawie, pełna spektakularnych brzmień i obrazów malowanych dźwiękiem. To utwór, który pozwala niemal fizycznie odczuć trud wspinaczki, zachwyt nad naturą i emocje towarzyszące zdobywaniu szczytu. Z kolei Szeherazada przeniesie nas do świata orientalnych baśni, egzotycznych podróży i niezwykłych przygód znanych z „Baśni tysiąca i jednej nocy”.

Niezwykle interesującym punktem tegorocznego festiwalu będzie projekcja filmu niemego „Jeszcze Wyżej!” z muzyką improwizowaną na żywo przez Macieja Zakrzewskiego.

– Właśnie takie wydarzenia najlepiej pokazują, że muzyka jest sztuką żywą i nieprzewidywalną. Jeszcze Wyżej! to prawdziwa perła kina niemego – film, który mimo upływu ponad stu lat nadal zachwyca humorem, tempem i niezwykłą energią. Chcieliśmy zaproponować publiczności spotkanie z klasyką kina w zupełnie wyjątkowej formie. Improvizowana na żywo muzyka w wykonaniu Macieja Zakrzewskiego sprawi, że ten wieczór będzie niepowtarzalny. Artysta – będzie reagował na obraz w czasie rzeczywistym, tworząc ścieżkę dźwiękową tu i teraz, na oczach i uszach widzów. To niezwykle ekscytujące doświadczenie zarówno dla artysty, jak i publiczności. Takie wydarzenie doskonale wpisuje się w ideę naszego festiwalu – łączenia różnych dziedzin sztuki, przełamywania przyzwyczajeni i udowadniania, że muzyka klasyczna może być fascynującą przygodą pełną niespodzianek.

Serdecznie zapraszam wszystkich do Sopotu. Tegoroczna edycja festiwalu będzie peł-

FOT. KRZYSZTOF MYSTKOWSKI KFP/UMS

na emocji, odkryć i artystycznych spotkań, które na długo pozostaną w pamięci. Jestem przekonany, że każdy uczestnik tegorocznej odsłony festiwalu wyjdzie z koncertów z poczuciem, że doświadczył czegoś wyjątkowego.

NDI Sopot Classic to jednak nie tylko koncerty.

– Chcemy, aby publiczność mogła doświadczać festiwalu w sposób aktywny i nieoczywisty. Dlatego przygotowaliśmy również grę miejską, która pozwoli odkrywać Sopot z zupełnie nowej perspektywy, łącząc muzyczne inspiracje z poznawaniem miasta i wspólną zabawą. Nowością będzie także Klub Festiwalowy – przestrzeń spotkań, rozmów i wymiany wrażeń. To miejsce, gdzie przed i po koncertach będzie można spotkać artystów wy-

stępujących podczas festiwalu, porozmawiać z nimi w mniej formalnej atmosferze, poznać kulisy ich pracy i spojrzeć na muzykę z zupełnie innej strony. Zależy nam, aby festiwal nie kończył się wraz z ostatnim dźwiękiem koncertu, ale trwał również w spotkaniach, dyskusjach i inspirujących rozmowach.

Właśnie takie połączenie wielkiej muzyki, niecodziennych wydarzeń i bliskiego kontaktu z artystami sprawia, że NDI Sopot Classic jest czymś więcej niż festiwalem. To kilkudniowa podróż, w której każdy może odnaleźć własną przygodę. ●

Rozmawiała Ilona Godlewska

16. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny NDI Sopot Classic odbędzie się w dniach 4-11 lipca w Sopocie

OSTRODA

REGGAE FESTIVAL

23-26.07.2026
OSTRODA REGGAE TOWN

25th
EDITION

MIŁOŚĆ
POKÓJ
TOLEANCJA

I WIELA INNYCH ARTYSTÓW

- 5 SCEN • UNIWERSYTET REGGAE • KINO FESTIWALOWE • STREFA CHILL I GASTRONOMII •
- STREFA DZIECIECA • WARSZTATY • DZIAŁANIA TOWARZYSZĄCE • POLE NAMIOTOWE NA TERENIE FESTIWALU •

OSTRODA
PROMOTION

WWW.OSTRODAREGGAIE.COM

OSTRODA
Festiwale

epiase.pl 36d9639eeb

Ostatnie odliczanie do Baltic Opera Festival

Wagner, Beer, Penderecki

Tegoroczna, czwarta już edycja Baltic Opera Festival potrwa od 1 do 7 lipca w Sopocie i Gdańsku.

Katarzyna Fryc

Zanim jednak Baltic Opera Festival się rozpocznie, organizatorzy zaplanowali dwa wydarzenia zapowiadające festiwal. Pierwsze z nich to Rodzinny Piknik Operowy (21 czerwca o godz. 11 w patio Opery Bałtyckiej w Gdańsku) a drugim jest opera „Niedźwiedź” Broniusa Kutavičiusa (27 czerwca, godz. 19, Teatr Wybrzeże w Gdańsku). To spektakl litewskiego Państwowego Teatru Muzycznego w Kłajpedzie, który łączy mroczną baśń, krwawy kryminał i psychologiczny dreszczowiec.

Baltic Opera Festival już po raz czwarty

Baltic Opera Festival, który rozpocznie się 1 lipca, to unikatowy projekt artystyczny zainicjowany w 2023 roku przez Tomasza Koniecznego, światowej sławy bas-barytona i dyrektora artystycznego festiwalu, który przywrócił przedstawienia operowe na plenerowej scenie Opery Leśnej w Sopocie, stworzonej w 1909 roku jako Teatr Natury.

– Bardzo wierzę w potencjał tego szczególnie i niezwykle autentycznego miejsca, jakim jest Opera Leśna w Sopocie. To obiekt, którym powinniśmy się chwalić na całym świecie – i właśnie to robię – mówił w wywiadzie dla „Wyborczej” Tomasz Konieczny. Od pierwszej edycji Baltic Opera Festival jest czymś więcej niż przeglądem spektakli. To artystyczny manifest, który stawia pytania o sens opery we współczesnym świecie i odpowiedzialność sztuki wobec rzeczywistości.

Sztuka powinna reagować na rzeczywistość, prowadzić dialog, budować mosty ponad podziałami i stawać po stronie tolerancji – uważa Tomasz Konieczny. – Od początku było dla nas jasne, że Baltic Opera Festival ma być miejscem spotkań różnych tradycji, wrażliwości i narracji.

„Mity, gusła i zabobony”

Odpowiedzią na tę ideę jest motto tegorocznej edycji festiwalu „Mity, gusła

• Przedstawienie „Latający Holender” Ryszarda Wagnera na Baltic Opera Festival

FOT. ARCHIWUM BOF, KRZYSZTOF MYSTKOWSKI

i zabobony. Opowieści, które budują wspólnotę”, odwołujące się do mechanizmów tworzenia tożsamości narodowej i kulturowej – opowieści, które porządkują świat i relacje między jednostką a wspólnotą.

Tegoroczna, już czwarta edycja Baltic Opera Festival, która potrwa od 1 do 7 lipca w Sopocie i Gdańsku, skonfrontuje ze sobą dzieła, które – choć powstały w różnych kontekstach historycznych – podejmują wspólne pytania o naturę człowieka i wspólnoty. Jej centralnymi punktami będą monumentalna „Walkiria” Richarda Wagnera oraz polska prapremiera sceniczna „Polskiego Wesela” Józefa Beera.

Jak podkreślają organizatorzy festiwalu, w 2026 roku przypada 150. rocznica światowej prapremiery tetralogii „Pierścień Nibelunga”, która odbyła się w Bayreuth w sierpniu 1876 roku. Baltic Opera Festival, poprzez prezentację „Walkirii”, wpisuje się w międzynarodowe obchody tego jubileuszu. Sceniczne wykonanie drugiej części cyklu (2 i 5 lipca godz. 17.30 w Operze Leśnej w Sopocie) będzie centralnym wydarzeniem tej edycji BOF.

Jaki program przygotowali organizatorzy?

- Ryszard Wagner „Złoto Renu”, spektakl dla dzieci (1 lipca, godz. 18; 2 lipca godz. 12), Opera Leśna w Sopocie;
- Ryszard Wagner „Walkiria”, opera (2 i 5 lipca, godz. 17.30), Opera Leśna w Sopocie;
- Józef Beer „Polskie wesele”, opera (3 i 4 lipca, godz. 19), Opera Bałtycka;
- „Muzeum człowieka. Penderecki in memoriam”, koncert Sinfonietta Cracovia (6 lipca, godz. 19), Opera Bałtycka;
- „Madame, Kocham Panią”, recital Anett Fritsch (7 lipca, godz. 20), Europejskie Centrum Solidarności.

Festiwalowi towarzyszyć będzie wernisaż wystawy „Opera! 100 lat projektowania Opery w Gdańsku”, który odbędzie się w 6 lipca o godz. 14 w Gdańskim Centrum Sztuki Współczesnej.

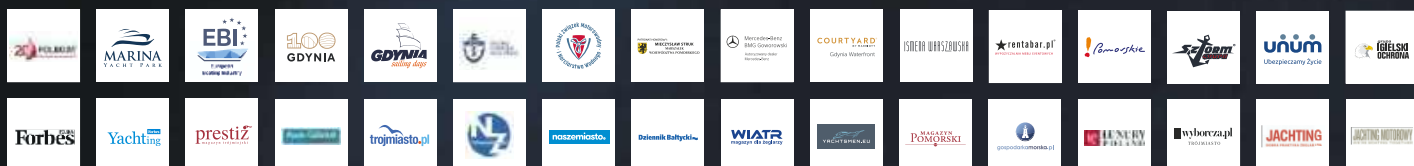
Dyrektorem naczelnym festiwalu jest Rafał Kokot, dyrektorem organizacji produkcji i koordynacji pracy artystycznej – Paweł Marzec, a organizatorem wydarzenia – Opera Bałtycka w Gdańsku, kierowana przez dyrektora Romualda Wicząc-Pokojskiego.

Więcej informacji na www.balticoperafestival.pl. ●

Największe w Polsce
targi jachtowe na wodzie

www.yachtingfestival.pl

Festiwal Szekspirowski

To jubileuszowa 30. edycja

Przedstawienia w ramach Festiwalu Szekspirowskiego będzie można oglądać od 23 lipca do 2 sierpnia.

Katarzyna Fryc

Tegoroczne motto Festiwalu Szekspirowskiego, „Pochwała szaleństwa”, ma być hołdem dla zmarłego w 2021 roku prof. Jerzego Limona, wizjonera, twórcy oraz pierwszego dyrektora festiwalu i Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego.

W hołdzie dla profesora Limona

– „Pochwała szaleństwa” odwołuje się do niezwyklej determinacji prof. Jerzego Limona, którego wiara, upór i marzenia doprowadziły nie tylko do powstania festiwalu, lecz także do odbudowania Teatru Szekspirowskiego w miejscu, w którym działał on przed czterema stuleciami – mówi Agata Grenda, dyrektorka Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego.

– To właśnie „furor divinus” – twórcze szaleństwo profesora Limona stało się motorem powstania naszej instytucji i festiwalu szekspirowskiego.

W jubileuszowym roku chcemy do niego wrócić, uhonorować je i zainspirować nim kolejne pokolenia. Będzie to festiwal pełen atrakcyjnych, ludycznych i głośniejszych wydarzeń towarzyszących oraz teatru z najwyższej półki. U Szekspira sacrum przeplata się z profanum i dokładnie tak widzimy 30. edycję naszego festiwalu – dodaje Agata Grenda.

Przypomnijmy, że w 1997 roku prof. Limon powołał do życia Festiwal Szekspirowski, a przed nim Dni Szekspirowskie, które miały rozświecić ideę budowy Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego, a same stały się jednym z najciekawszych letnich wydarzeń w Polsce. Sam GTS otwarto w 2014 roku – stanął w miejscu, gdzie w XVII wieku funkcjonowała Szkoła Fechtunku – pierwszy publiczny teatr ówczesnej Rzeczypospolitej.

• Gdański Teatr Szekspirowski. Próba spektaklu „Juliusz Cezar”

FOT. JAN RUSEK
/ AGENCJA
WYBORCZA.PL

Szekspirowska uczta w Gdańsku

Jak informuje Paulina Popiół z GTS, w programie tegorocznego Festiwalu Szekspirowskiego znajdują się pełne artystycznej odwagi produkcje, w tym monumentalne dzieła mistrzów światowej reżyserii, takich jak Robert Lepage czy Silviu Purcarete, a także nowatorskie i bezkompromisowe interpretacje młodego pokolenia twórców.

Jak co roku w ramach festiwalu odbędzie się Konkurs o Złotego Yoricka na najlepszą polską inscenizację dzieł dramatycznych Williama Szekspira oraz utworów inspirowanych jego dziełami. Ten konkurs odbywa się od 1994 roku i jest wyborem najlepszych polskich realizacji szekspirowskich. Selekcjonerem konkursu jest krytyk teatralny Łukasz Drewniak, a zwycięski teatr otrzyma statuetkę Złotego Yoricka oraz nagrodę w wysokości 40 tys. zł.

W tym roku do finału Konkursu o Złotego Yoricka zakwalifikował się m.in. spektakl „Tragedyjo Hamleta, księcia Dymarku” w reżyserii Roberta Talarczyka z Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach.

Paulina Popiół: – To pierwsze w dziejach teatru wystawienie arcydzieła Szekspira w całości po śląsku, w przekładzie Mirosława Sygniawy. Robert Talarczyk zderza surowość

„starego Śląska” z nowoczesną formą i pulsującą, basową muzyką autorstwa Miuosha.

Młodzi twórcy mają głos

Zaplanowano też Konkurs o Nowego Yoricka, do którego wpłynęły 22 zgłoszenia od studentów reżyserii, reżyserów na początku swojej drogi zawodowej oraz niezależnych kolektywów artystycznych. Wyboru finalistów dokonali dyrektorzy teatrów zaproszonych do współpracy. Wyłonieni laureaci realizują swoje pomysły z zespołami aktorskimi partnerskich teatrów w formule „work in progress”. Efekty ich pracy zaprezentowane zostaną podczas festiwalu i ocenione przez międzynarodowe jury.

W programie festiwalu znalazł się również Konkurs SzekspirOFF, którego celem jest wsparcie najlepszych projektów artystycznych opartych na twórczości Williama Szekspira lub nią inspirowanych. W tym roku w szranki stanęły liczne niezależne zespoły teatralne oraz twórcy indywidualni. Nagrodzone projekty mają swoje premiery w trakcie festiwalu, gdzie oceni je międzynarodowe jury, przyznając nagrody finansowe.

Rozpoczęła się już sprzedaż biletów na wszystkie festiwalowe wydarzenia.

Pełen program 30. międzynarodowego Festiwalu Szekspirowskiego można znaleźć na stronie festiwalshzekspirowski.pl. ●

120
LAT
MKPE WMKPE WE
WDZYDZANKOZYDZACH

Muzeum – Kaszubski Park Etnograficzny
im. T. i I. Gulgowskich we Wdzydzach

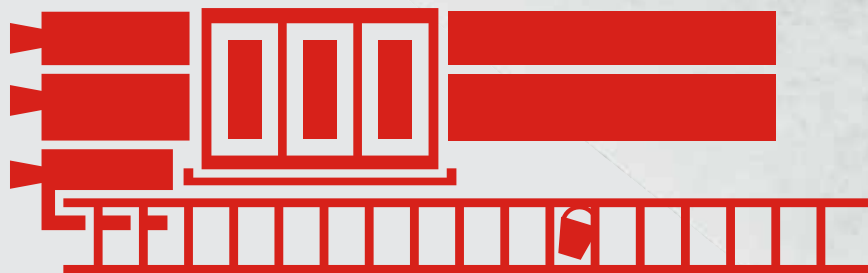

Instytucja Kultury Samorządu
Województwa Pomorskiego

18-19
lipca
2026

51

**Jarmark
Wdzydzki**

Polboat Yachting Festival

Luksusowe jachty i darmowe rejsy w Gdyni

Jachty i łodzie z czołowych polskich stoczní i najważniejszych zagranicznych marek będzie można zobaczyć w lipcu w położonej w sercu Gdyni Marinie Yacht Park. Oprócz firm znanych z poprzednich edycji wydarzenia pojawiają się również nowi wystawcy

Ilona Godlewska

Targi Polboat Yachting Festival odbędą się w Gdyni po raz siódmy. Uroczyste otwarcie festiwalu zaplanowano 23 lipca o godzinie 12. Podczas imprezy w gdyńskiej Marinie Yacht Park będzie można zobaczyć ponad 100 jednostek pływających.

– Zaprezentowane zostaną jachty i łodzie pochodzące zarówno z czołowych polskich stoczní, jak i od najważniejszych zagranicznych marek. Oprócz firm znanych z poprzednich edycji wydarzenia pojawiają się również nowi wystawcy – przekazuje Karolina Paszkiewicz-Kołacz z Polskiej Izby Przemysłu Jachtowego i Sportów Wodnych, która jest organizatorem imprezy. – Na tę chwilę mamy zgłoszonych kilkanaście premier łodzi i jachtów europejskich i światowych. Bazując na doświadczeniach z poprzednich lat, spodziewamy się jednak, że liczba premier jeszcze wzrośnie.

**Polboat Yachting Festival.
Kto zaprezentuje się w tym roku?**

W tym roku Polboat Yachting Festival będzie gościł m.in. przedstawicieli Hiszpanii, reprezentujących kilka regionów kraju, a także Gruzję. Marki jachtowe prezentowane przez polskich dealerów i brokerów pochodzą m.in. z Włoch, Francji, krajów skandynawskich oraz Niemiec. Na wystawie nie zabraknie światowego lidera w produkcji luksusowych katamaranów i superjachtów

– stoczni Sunreef Yachts z Gdańska, która w tym roku zaprezentuje imponującą jednostkę żaglową Sunreef 80.

Swoje najnowsze projekty pokaże również Galeon Yachts – jedna z największych dum polskiego przemysłu jachtowego. Producent zaprezentuje sześć jednostek, w tym modele premierowe. Obecna będzie także stocznia Parker Boats, jeden z liderów polskiego rynku łodzi motorowych. Producent od lat uczestniczy w festiwalu, prezentując nowoczesne jednostki cenione zarówno przez klientów indywidualnych, jak i profesjonalistów.

Wśród polskich stoczní zobaczymy również m.in. Northman, Balt-Yacht, Wiśniewski Yachts, Green Dream Boats, TES Yacht, Pegazus Boats oraz Massiv Boats.

Polscy przedstawiciele zagranicznych producentów to firmy brokerskie i dealerskie, takie jak m.in. Power Boats, Super Yachts, Liberty Marine, Skyboat, Marinero, czy RR Yachts. W ich ofercie znajdują się jednostki pochodzące z renomowanych stoczní z całego świata.

**Najważniejsze wyróżnienie
w polskiej branży jachtowej.**

Pierwszego dnia festiwalu wręczone zostaną nagrody Gdynia Polboat Awards, wyróżniające najbardziej innowacyjne jednostki i projekty branży jachtowej.

– Celem konkursu jest wyłonienie ciekawszego jachtu żaglowego, jachtu motorowego (w dwóch kategoriach: do 9 metrów długości oraz powyżej 9 metrów długości) oraz łodzi specjalnej, np. wyposażonej w napęd elektryczny lub solarne – mówi Karolina Paszkiewicz-Kołacz. – Decyzję podejmuje jury składające się z wybitnych projektantów, inżynierów oraz dziennikarzy branżowych pod przewodnictwem Stanisława Iwińskiego, redaktora naczelnego portalu yachtsmen.eu.

Oceniane są m.in. design, innowacyjność, funkcjonalność, jakość wykonania oraz relacja jakości do ceny.

Drugiego dnia imprezy zaplanowano z kolei Forum Eco Polboat, poświęcone przyszłości zrównoważonego yachtingu, ekologii oraz nowym technologiom w branży.

– W ramach forum zostanie przedstawiony projekt TEcoNaut – międzynarodowy projekt badawczy realizowany przez partnerów z siedmiu państw, w którym Polskę reprezentują POLBOAT oraz Politechnika Gdańska. Wśród prelegentów znajdują się również goście zagraniczni, m.in. Philip Easthill, sekretarz Generalny European Boating Industry – mówi Karolina Paszkiewicz-Kołacz.

Pokaz mody i darmowe rejsy

W ramach festiwalu odbędzie się także pokaz mody Ismena Studio, który połączy świat designu, luksusu oraz nadmorskiego stylu życia (25 lipca) i widowiskowe pokazy sportów wodnych, w tym flyboardingu, skuterów wodnych oraz jetboatingu. Z kolei w ramach akcji „Zostań Wodniakiem” odwiedzający festiwal będą mogli bezpłatnie wypłynąć na wodę pod okiem instruktorów i poznać podstawy żeglarstwa oraz motorowodnictwa.

– Nie przewidujemy wcześniejszych zapisów – mówi Karolina Paszkiewicz-Kołacz. – Doświadczenia z poprzednich lat pokazały, że część osób rezerwowała miejsca, a następnie nie pojawiała się na rejsach, blokując możliwość udziału innym zainteresowanym. Dlatego zapisy będą prowadzone na miejscu wydarzenia na rejsy odbywające się danego dnia.

Szczegółowe informacje dotyczące akcji zostaną opublikowane na stronie internetowej yachtingfestival.pl na kilka tygodni przed rozpoczęciem wydarzenia.

Podczas Polboat Yachting Festival odwiedzający będą mogli zobaczyć również premiery sprzętu do sportów wodnych, wyposażenia i osprzętu jachtowego, a także nowości z branży motoryzacyjnej.

Targi Polboat Yachting Festival potrwa do 26 lipca. ●

GDAŃSKI ARCHIPELAG KULTURY
ZAPRASZA NA

XXVIII edycję Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Plenerowych i Ulicznych FETA,

która odbędzie się w dniach **9-12 lipca 2026** w Gdańsku. Tegoroczny program, realizowany pod hasłem „**Wędrowki w czasie**”, połączy spektakle teatru ulicznego, nowego cyrku i performansu, prezentowane przez 30 zespołów z Polski i zagranicy. Wydarzenia odbędą się w centrum miasta oraz w Parku Reagana.

W programie znajdzie się także nowa sekcja „Mała FETA” dla dzieci i rodzin, warsztaty cyrkowe oraz konkurs fotograficzny FOTO FETA.

Projekt „Mała FETA” dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Teatr Leśny

Tegoroczny sezon w Teatrze Leśnym to święto artystycznej różnorodności, które połączy szaleństwo jazzowych improwizacji, alternatywno-rockową energię, psychodeliczny klimat i niepowtarzalną atmosferę niemego kina z muzyką na żywo! Po dwóch latach w odświeżonej formule powrócą legendarne Gdańskie Noce Jazsowe, podczas których między innymi zaprezentowane będą dwa finały rezydencji artystycznych muzyków z Wilna. Kontynuowany będzie cykl Alternatywny Las, który odbędzie się już po raz czwarty, a jego gwiazdą będzie zespół Lipali. Zaprezentujemy także zupełnie nowe wydarzenie: Psycho Daily w ramach którego zagra m.in. grupa Nene Heroine. Mocnym akcentem kończącym serię wydarzeń w Teatrze Leśnym będą dwa seanse z klasyką kina niemego ilustrowane muzyką na żywo w wykonaniu Orkiestry Ludwika Sarskiego.

Gdańskie Noce Jazsowe	31 lipca - 1 sierpnia
Psycho Daily	7 sierpnia
Alternatywny Las	8 sierpnia
Gdańskie Noce Jazsowe	28-29 sierpnia
Kino w lesie	26-27 września

Więcej informacji: www.gak.gda.pl/teatr-lesny/

Muzeum Stanisława Szukalskiego w Gdyni

Muzeum Stanisława Szukalskiego w Gdyni działające od września 2025 roku, jest miejscem poświęconym sztuce. Koncerty oraz wystawy czasowe prac wybitnych polskich artystów współdzielią przestrzeń z ekspozycją stałą „Szukalski: Samorodny / The Selfborn”, ukazującą życie i twórczość nietuzinkowego, polskiego rzeźbiarza.

Stanisław Szukalski to jeden z najbardziej niezwykłych polskich artystów XX wieku – rzeźbiarz, malarz i wizjoner o niepowtarzalnym stylu. Jego twórczość łączy monumentalną formę z inspiracjami dawnymi kulturami i słowiańską symboliką. Tworzył dzieła pełne siły, ekspresji i oryginalnych idei, które wyprzedzały swoją epokę.

Gdynia, ul. Orłowska 53

GODZINY OTWARCIA:

Środa – Niedziela, 11:00 – 18:00

MUZEUM
STANISŁAWA SZUKALSKIEGO
w GDYNI

WYSTAWY CZASOWE

**STANISŁAW
SZUKALSKI**
i Szczep Szukalszczyków
herbu „Rogate Serce”

8.05.2026 – 3.01.2027

MICHEL HENRICOT

W KRĘGU PRZYJACIÓŁ

13.06-09.08.2026

szukalski-museum.org

